

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

("החברה")

תשקיף רישום למסחר - הצעה ראשונה לציבור (IPO)

של 1,174,532,000 ש"ח ערך נקוב של אגרות החוב (סדרה ד'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א ("אגרות החוב (סדרה ד')") או "אגרות החוב").

אגרות החוב הונפקו לראשונה ביום 10 אפריל 2014 והסדרה הורחבה לאחר מכן ביום 28 ביולי, 2014 וכן ביום 26 בנובמבר, 2015, הכל במסגרת הנפקות פרטיות למשקיעים המנויים בסעיפים (1) - (3) ו- (11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך").

עד יום רישומן למסחר ברשימה הראשית בבורסה תשאנה אגרות החוב (סדרה ד') ריבית שנתית בשיעור קבוע של 2.95%, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם במחצית חודש מרס 2014. יחד עם זאת, החל ממועד רישומן למסחר ברשימה הראשית בבורסה ובכפוף לשחרור מחסימה, כאמור בסעיף 2.2 לפרק ב' לתשקיף זה, יופחת שיעור הריבית שתישאנה אגרות החוב בשיעור של 0.3% (על בסיס שנתי), ואגרות החוב תישאנה החל מאותו מועד ריבית נקובה שנתית בשיעור של 2.65%, צמודה למדד המחירים לצרכן בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם במחצית חודש מרס 2014. עדכון שיעור הריבית כאמור לעיל, יחול בגין התקופה שתתחיל החל ממועד רישום אגרות החוב (סדרה ד') לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה ועד לפירעון מלא של יתרת הקרן הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד'). לפרטים אודות תשלומי הריבית לאור הרישום למסחר ראו גם סעיף 2.1.7 לפרק ב' לתשקיף זה.

אגרות החוב (סדרה ד') עומדות לפירעון (קרן) ב- 29 תשלומים לא-שווים החל מיום 30 ביוני, 2019, בהתאם ללוח הסילוקין המצורף לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') (המצורף, על תיקוניו ותוספותיו, כנספח לפרק ב') ("שטר הנאמנות") ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה, בצירוף הפרשי הצמדה למדד כמפורט להלן.

ריבית אגרות חוב משולמת במשך תקופה של 19.5 שנים, ב- 39 תשלומים החל מיום 30 ביוני, 2014. הריבית מחושבת על בסיס תקופת ריבית של 6 חודשים והיא תשולם ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה בגין תקופת ששת החודשים שהסתיימה ביום האחרון לפני מועד התשלום.

אם יתברר במועד הפירעון של תשלום כלשהו על חשבון הקרן או הריבית של אגרות החוב כי מדד התשלום עלה לעומת מדד הבסיס, תשלם החברה אותו תשלום של קרן או ריבית, כשהוא מוגדל באופן יחסי בהתאם לשיעור עליית מדד התשלום לעומת המדד הבסיס, אולם אם מדד התשלום יהיה זהה או נמוך ממדד הבסיס, יהיה מדד התשלום מדד הבסיס. "מדד הבסיס" - המדד בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם ביום 15 לחודש מרץ (דהיינו - 101.5 נקודות ביחס לבסיס 2012); "מדד התשלום" - המדד הידוע ביום ביצוע תשלום כלשהו על חשבון קרן או ריבית אגרות החוב.

בימים 26 במרץ 2014 ו- 24 במרץ 2014, בסמוך להנפקת אגרות החוב (סדרה ד') לראשונה (במסגרתה הונפקו 500,000,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה ד')), דורגו אגרות החוב (סדרה ד') על ידי מעלות סטנדרד אנד פורס בע"מ ("מעלות") בדירוג ilAA/Stable ועל ידי מידרוג בע"מ ("מידרוג") בדירוג Aa1 אופק יציב (בהתאמה). הדירוגים אושרו בימים 16 ביולי 2014 ו- 10 ביולי 2014 (בהתאמה), בקשר עם הגדלת הסדרה בהיקף של 300,000,000 ש"ח ע.נ. נוספים, וכן שוב בימים 16 בנובמבר 2015 ו- 12 בנובמבר 2015 (בהתאמה), בקשר עם הגדלת הסדרה בהיקף של 374,532,000 ש"ח ע.נ. נוספים. ביום 27 בנובמבר 2017 אשררה מעלות את הדירוג ל-ilAA/Positive וביום 4 בדצמבר 2017 אשררה מידרוג את הדירוג Aa1 אופק יציב כאמור לאגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור. לפרטים נוספים ראו סעיף 1.4.5 לפרק א' לתשקיף זה.

בכפוף לרישום למסחר של 1,174,532,000 ש"ח ע.נ. אגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור נכון למועד פרסום תשקיף זה, תיכנס לתוקפה הוראה בשטר הנאמנות לפיה החברה תהא רשאית להעמיד את אגרות החוב לפדיון מוקדם, וזאת לא יוקדם מיום 1 בינואר 2018. לפרטים נוספים ראו סעיף 4.8.5 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד').

להבטחת פירעון אגרות החוב (סדרה ד') החברה שעבדה לטובת הנאמן למחזיקי אגרות (סדרה ד') בשעבוד צף (שוטף) ראשון בדרגה ללא הגבלה בסכום, פרי פסו עם השעבוד הקיים לטובת נאמן אגרות החוב (סדרה א') ונאמן אגרות החוב (סדרה ג') של החברה, את התקבולים המשועבדים, כהגדרתם בשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'); בנוסף, החברה שעבדה לטובת הנאמן, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה ויחיד ללא הגבלה בסכום, את כל זכויותיה כנהנה בחשבון קרן שירות החוב. כן שעבדה החברה לטובת הנאמן, בשעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה ויחיד, ללא הגבלה בסכום, את הכספים המופקדים בחשבון קרן שירות החוב כהגדרתם בשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'); וכן, החל

מהמועד בו יוסר השעבוד הקיים לטובת נאמן אגרות החוב (סדרה א' ו- ג') של החברה, שעבוד קבוע ראשון בדרגה ללא הגבלה בסכום את זכויותיה ב- (א) קרן התפעול והתחזוקה (O&M); ו- (ב) קרן השקעה בחידוש ציוד (CAPEX), כהגדרתם בשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'). לפרטים נוספים בדבר הביטחונות ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' לתשקיף זה וסעיף 13.1 לתנאים הרשומים מעבר לדף בשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'), המצורף כנספח א', לפרק ב' לתשקיף זה.

על פי תשקיף זה רושמת החברה לראשונה את ניירות הערך שלה לציבור בישראל.

* * * * *

וכן

תשקיף מדף

מכוח תשקיף זה, תוכל החברה להנפיק סוגי ניירות ערך שונים, בהתאם להוראות הדין - אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה (לרבות בדרך של הרחבת סדרות קיימות של אגרות חוב של החברה, ככל שיהיו ומעת לעת), כתבי אופציה הניתנים למימוש לאגרות חוב וניירות ערך מסחריים ("ניירות הערך").

הצעת ניירות הערך על פי תשקיף מדף זה תיעשה בהתאם להוראות סעיף 23(א)(ו) לחוק ניירות ערך, באמצעות דוחות הצעת מדף בהם יושלמו כל הפרטים הנדרשים לפי פרק ג' לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ח-1968 ביחס לאותה הצעה, לרבות פרטי ותנאי ניירות הערך והרכב היחידות המוצעות, בהתאם להוראות כל דין, ובכלל זה בהתאם לתקנון ולהנחיות הבורסה ולעמדות סגל רשות ניירות ערך כפי שיהיו באותה העת.

* * * * *

להלן תובא תמצית גורמי הסיכון העיקריים שיש בהם כדי להשפיע באופן מהותי על פעילותה של החברה גורמי סיכון מאקרו: (1) חקיקה ורגולציה בתחומי פעילות החברה, (2) מצב ביטחוני, גיאופוליטי וכלכלי בישראל וסביבתה, (3) אסונות טבע, (4) סיכונים פיננסיים, (5) מערכות מידע ואבטחת מידע; **גורמי סיכון ענפיים:** (1) קביעת תעריפי הולכת הגז הטבעי והסכמי ההולכה, (2) גיוס הון ומימון, (3) איכות הסביבה, (4) כשלים וליקויים במערכת, (5) ספקי ציוד; **סיכונים ייחודיים:** (1) ספקי גז טבעי, (2) אי עמידה בתקציב ועלויות בלתי צפויות, (3) תלות בלקוח מהותי, (4) ממשקים מול חברות תשתית ורשויות, (5) סיכון הכרוך בעבודות במהלך הקמת פרויקטים, (6) הון אנושי ויחסי עבודה, (7) בטיחות והגהות. לפרטים נוספים אודות גורמי הסיכון, ראו סעיף 6.44 לפרק ו' לתשקיף זה.

לפרטים אודות התקשרויות החברה עם מדינת ישראל, בעלת השליטה בה, ראו פרק ח' לתשקיף זה.

למען הסר כל ספק יובהר כי מעבר למתואר במפורש בתשקיף זה, לא מוטלת על המדינה כל חובה לבצע השקעות בהון החברה. כמו כן, עדכון התעריפים לפיהם גובה החברה, כמתואר בתשקיף זה, הינו בסמכותה של המועצה לענייני משק הגז הטבעי, בהתאם לשיקול הדעת המוקנה לה לפי דין, ולאופן עדכון התעריפים עשויה להיות השפעה על החברה ועל יכולתה לעמוד בהתחייבויותיה.

לפרטים בדבר התנאים לחלוקת דיבידנד ראו סעיף 6.4 לפרק ו' לתשקיף זה וכן סעיף 10 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד').

לפרטים נוספים בדבר תנאי אגרות החוב (סדרה ד') של החברה ראו שטר הנאמנות, המצורף כנספח א' לפרק ב' לתשקיף זה.

סך כל ההוצאות הכרוכות ברישום למסחר של אגרות החוב על פי תשקיף זה הינו כ- 600,000 ₪.

הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ ("הנאמן"). ניתן לעיין בנוסח המלא של תשקיף החברה באתר רשות לניירות ערך בכתובת www.magna.isa.gov.il ובאתר הבורסה לניירות ערך בכתובת www.tase.co.il.

תאריך התשקיף: 31 מאי 2018

* * * * *

תוכן עניינים

<u>עמ'</u>	<u>שם פרק / סעיף</u>	
1-א	פרק א'	מבוא
1-א	סעיף 1.1	הגדרות
2-א	סעיף 1.2	כללי
2-א	סעיף 1.3	היתרים ואישורים
3-א	סעיף 1.4	ההון
	נספח א'	דוח דירוג של מעלות S&P (כולל מכתב הכללה)
	נספח ב'	דוח דירוג של מידרוג (כולל מכתב הכללה)
1-ב	פרק ב'	פרטי ניירות הערך שיירשמו למסחר על-פי תשקיף הרישום למסחר והצעת ניירות הערך על פי תשקיף המדף
1-ב	סעיף 2.1	אגרות החוב (סדרה ד') שיירשמו למסחר
2-ב	סעיף 2.2	רישום אגרות החוב (סדרה ד') למסחר בבורסה
5-ב	סעיף 2.3	דירוג אגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור
5-ב	סעיף 2.4	הצעת ניירות הערך על פי תשקיף המדף
5-ב	סעיף 2.5	מיסוי
	נספח א'	שטר הנאמנות על תיקוניו ונספחיו
1-ג	פרק ג'	הון המניות של החברה והמחזיקים בו
1-ג	סעיף 3.1	ההון הרשום
1-ג	סעיף 3.2	ההון המונפק
1-ג	סעיף 3.3	החזקות בעלי העניין בניירות ערך של החברה במועד התשקיף
1-ג	סעיף 3.4	בעלי השליטה בחברה
1-ג	סעיף 3.5	ניירות ערך המירים למניות
1-ג	סעיף 3.6	הון מדווח ורווח (הפסד) למניה
1-ד	פרק ד'	הזכויות הנלוות למניות החברה
1-ד	סעיף 4.1	כללי
1-ד	סעיף 4.2	הזכויות הנלוות למניות הקיימות של החברה
3-ד	סעיף 4.3	חלוקת דיבידנד
1-ה	פרק ה'	תמורת ההנפקה וייעודה
1-ה	סעיף 5.1	תמורת ההנפקה לחברה
1-ו	פרק ו'	תיאור עסקי התאגיד
1-ו	סעיף 6.1	פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה
4-ו	סעיף 6.2	תחומי פעילות
4-ו	סעיף 6.3	השקעה בהון החברה ועסקאות במניותיה
5-ו	סעיף 6.4	חלוקת דיבידנד
7-ו	סעיף 6.5	מידע כספי לגבי פעילות החברה
8-ו	סעיף 6.6	סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה
17-ו	סעיף 6.7	משק הגז הטבעי בישראל
19-ו	סעיף 6.8	מידע כללי על פעילות החברה בתחום הולכת הגז הטבעי
22-ו	סעיף 6.9	מקטעי מערכת ההולכה, פרויקטי ההקמה בהם מעורבת החברה ופרויקטים בתכנון (פרויקטים עתידיים)
24-ו	סעיף 6.10	פרויקטים עתידיים
28-ו	סעיף 6.11	מגבלות, חקיקה, תקנות ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות
28-ו	סעיף 6.12	התפתחויות בשווקים של תחום הפעילות

<u>עמ'</u>	<u>שם פרק / סעיף</u>	
29-ו	שינויים בהיקף הפעילות בתחום וברווחיותו	סעיף 6.13 -
30-ו	שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על תחום הפעילות	סעיף 6.14 -
30-ו	גורמי ההצלחה הקריטיים של תחום הפעילות והשינויים החלים בהם	סעיף 6.15 -
30-ו	חסמי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום הפעילות ושינויים החלים בהם	סעיף 6.16 -
31-ו	תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם	סעיף 6.17 -
31-ו	מוצרים ושירותים	סעיף 6.18 -
32-ו	פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים	סעיף 6.19 -
32-ו	לקוחות	סעיף 6.20 -
46-ו	שיווק והפצה	סעיף 6.21 -
46-ו	צבר הזמנות	סעיף 6.22 -
47-ו	תחרות	סעיף 6.23 -
47-ו	עונתיות	סעיף 6.24 -
47-ו	כושר הולכה	סעיף 6.25 -
48-ו	רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים	סעיף 6.26 -
58-ו	חומרי גלם וספקים	סעיף 6.27 -
69-ו	מחקר ופיתוח	סעיף 6.28 -
69-ו	נכסים לא מוחשיים	סעיף 6.29 -
69-ו	הון אנושי	סעיף 6.30 -
75-ו	הון חוזר ; מלאי	סעיף 6.31 -
75-ו	השקעות	סעיף 6.32 -
75-ו	מימון	סעיף 6.33 -
85-ו	מיסוי	סעיף 6.34 -
85-ו	סיכונים סביבתיים ודרכי ניהולם	סעיף 6.35 -
89-ו	מגבלות ופיקוח על פעילות החברה	סעיף 6.36 -
119-ו	היתרים ואישורים	סעיף 6.37 -
120-ו	הסכמים מהותיים	סעיף 6.38 -
123-ו	הליכים משפטיים	סעיף 6.39 -
124-ו	יעדים ואסטרטגיה עסקית	סעיף 6.40 -
125-ו	צפי להתפתחות בשנה הקרובה	סעיף 6.41 -
125-ו	שינויים חריגים בעסקי החברה	סעיף 6.42 -
125-ו	אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים	סעיף 6.43 -
126-ו	דיון בגורמי סיכון	סעיף 6.44 -
	דוח דירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31.12.2017	<u>נספח א'</u> -
1-ז	הנהלת החברה	<u>פרק ז'</u> -
1-ז	דירקטוריון החברה	סעיף 7.1 -
3-ז	נושאי משרה בכירה בחברה	סעיף 7.2 -
7-ז	מורשי חתימה עצמאיים	סעיף 7.3 -
7-ז	פרטים נוספים	סעיף 7.4 -
7-ז	תמצית הוראות תקנון ההתאגדות של החברה המתייחסת לדירקטוריון	סעיף 7.5 -
11-ז	כפיפות מסמכי היסוד לחוק החברות הממשלתיות	סעיף 7.6 -
1-ח	בעלי עניין ונושאי משרה בכירה	<u>פרק ח'</u> -
1-ח	תמלוגים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה בחברה	סעיף 8.1 -
6-ח	עסקאות עם בעל שליטה	סעיף 8.2 -

<u>עמ'</u>	<u>שם פרק / סעיף</u>	
ח-10	-	סעיף 8.3 החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה
ט-1	-	<u>פרק ט'</u> דוחות כספיים ליום 31.12.2017
	-	<u>נספחים</u> דוח דירקטוריון על מצב ענייני החברה ליום 31.3.2018
	-	דוחות כספיים ליום 31.3.2018
י-1	-	<u>פרק י'</u> פרטים נוספים
י-1	-	סעיף 10.1 חוות דעת עורך דין
י-3	-	סעיף 10.2 הוצאות בקשר להצעת ניירות הערך והנפקתם
י-3	-	סעיף 10.3 עיון במסמכים
י"א-1	-	<u>פרק י"א</u> חתימות

בתשקיף זה מוצגות, בין היתר, עמדות, הערכות או דעות של החברה. עמדות, הערכות או דעות, המוצגות כעובדות או כעמדות, הערכות או דעות של החברה, הן הערכותיה, עמדותיה או דעותיה של החברה בלבד ואין לראות בהן משום עמדה, הערכה או דעה של המדינה או רשות מרשויותיה. אין בעמדות, הערכות או דעות אלו כדי לכבול את ידי המדינה, או רשות מרשויותיה, לפעול ו/או להחליט ו/או להביע דעה באופן שונה מהעמדות, ההערכות או הדעות של החברה כאמור.

פרק א' - מבוא

הגדרות

1.1

למונחים המפורטים להלן תהיה בתשקיף זה המשמעות הרשומה לצידם, אלא אם נאמר אחרת במפורש:

- "הבורסה" - הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ;
- "החברה" - נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ;
- "חוק החברות" - חוק החברות, התשנ"ט - 1999;
- "חוק החברות הממשלתיות" - חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975;
- "חוק משק הגז" - חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002.
- "חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ט-1968.
- "התשקיף" או "התשקיף" - תשקיף זה.
- "ההשלמה"
- "קרן התפעול והתחזוקה" - פיקדון המוחזק בנאמנות ע"י הנאמן לאגרות החוב (סדרה א') עבור החברה בו מופקדים סכומים עד גובה מחצית מהוצאות התפעול והתחזוקה השנתיות הממוצעות הצפויות של החברה בשנה קלנדארית אחת בגין השנים 2011 ועד תום תקופת אגרות החוב (סדרה א') של החברה בהתאם למודל הפיננסי של החברה. נכון למועד התשקיף, קרן התפעול והתחזוקה הינה משועבדת לטובת הנאמן לאגרות החוב (סדרה א') של החברה. במועד בו תסיים החברה את כל התחייבויותיה כלפי מחזיקי אגרות החוב (סדרה א' ו/או סדרה ג' של החברה) בהתאם לשטרי הנאמנות לאגרות החוב הנ"ל (לפי המאוחר) ("המועד הקובע") החברה תנחה את הנאמן לאגרות החוב (סדרה א' או סדרה ג') לפי העניין להעביר את הסכומים המופקדים בפיקדון הנ"ל לפיקדון הרשום על שם הנאמן לאגרות החוב (סדרה ד'), והכל בהתאם להוראות נספח 7.6 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'). לפרטים נוספים ראו סעיפים 2 ו-3 לנספח 7.6 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד');
- "קרן השקעה בחידוש ציוד" - פיקדון על שמה של החברה בו מפקידה החברה סכומים לצורך ביצוע השקעות בהחלפה, חידוש ושדרוג ציוד, בהתאם לפרמטרים הקבועים במודל הפיננסי של החברה. נכון למועד התשקיף, קרן ההשקעה בחידוש ציוד הינה משועבדת לטובת הנאמן לאגרות החוב (סדרה א') של החברה. במועד הקובע החברה תמשיך להחזיק את הפיקדון הנ"ל ותפעל בו בהתאם להוראות סעיפים 3 ו-4 לנספח 7.6 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד');
- "קרן שירות החוב" - פיקדון על שם הנאמן לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') של החברה, בו הופקד סך השווה ל- 4% מתמורת ההנפקה של אגרות

החוב (סדרה ד'), החברה רשאית לעשות שימוש בכספים אשר הופקדו בקרן שירות החוב באופן הבא: (1) ביצוע תשלומים למחזיקי אגרות החוב או למי שיורו, בהתאם להחלטה מיוחדת, בכל מקרה בו אי-שימוש בכספים עלול להוביל להעמדה לפירעון מיידי של יתרת אגרות החוב; (2) ביצוע פידיון מוקדם מלא בהתאם להוראות סעיף 4.8.5 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'). לפרטים נוספים ראו סעיף 7 לשטר הנאמנות לאגרות החוב.

"קרנות הביטחון" - קרן התפעול והתחזוקה, קרן השקעה בחידוש ציוד וקרן שירות הביטחון;

1.2 כללי

1.2.1.1 החברה התאגדה בישראל ביום 23.7.2003 כחברה פרטית מוגבלת במניות והיא החלה את פעילותה במהלך שנת 2004. החברה הינה בבעלות מלאה של מדינת ישראל והוקמה על פי החלטת ממשלה, לפיה יוענק לחברה רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי לתקופה של 30 שנה, הצפויה להסתיים ביום 31.7.2034 והכול לפי חוק משק הגז. לפיכך, על החברה חלות, בין היתר, הוראות חוק החברות הממשלתיות והוראות חוק החברות. בנוסף, נקבע בהחלטת הממשלה האמורה, בין היתר, כי החברה תפעל ככל הניתן במתכונת של חברת ניהול ולא כחברה מבצעת.

1.2.1.2 רישומן למסחר של אגרות החוב (סדרה ד'), ברשימה הראשית בבורסה, הינה הצעה ראשונה לציבור של ניירות הערך של החברה. לאחר רישומן למסחר של אגרות החוב (סדרה ד') הקיימות, תהפוך החברה לתאגיד מדווח, כהגדרת מונח זה בחוק ניירות ערך.

1.2.1.3 למעט אם נאמר במפורש אחרת, הנתונים המופיעים בתשקיף זה נכונים ליום 31.12.2017.

1.3 היתרים ואישורים

1.3.1.1 החברה קיבלה את כל ההיתרים, האישורים והרישיונות הדרושים על פי כל דין לרישום למסחר של ניירות הערך הנרשמים למסחר לפי תשקיף זה ("ניירות הערך הנרשמים למסחר") ולפרסום תשקיף זה.

1.3.1.2 אין בהיתרה של רשות ניירות ערך לפרסם את התשקיף משום אימות הפרטים המובאים בו או אישור מהימנותם או שלמותם, ואין בו משום הבעת דעה על טיבם של ניירות הערך הנרשמים למסחר.

1.3.1.3 אישור הבורסה לרישום אגרות החוב למסחר

החברה קיבלה מהבורסה את אישורה לרישום למסחר של 1,174,532,000 ש"ח ערך נקוב של אגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור (בס"ק זה: "אישור הבורסה").

אישור הבורסה כפוף לעמידה בדרישות המוקדמות לרישום למסחר של אגרות החוב, כאמור בסעיף 2.2.2 לפרק ב' לתשקיף זה.

אין לראות באישור הבורסה אישור לפרטים המובאים בתשקיף או למהימנותם או לשלמותם ואין בו משום הבעת דעה על החברה או על טיבם של ניירות הערך הנרשמים למסחר.

1.3.1.4 אישור עקרוני של הבורסה לתשקיף המדף

החברה קיבלה מהבורסה אישור עקרוני המתייחס לרישום למסחר של ניירות ערך שיוצעו באמצעות דו"ח הצעת מדף אשר יפורסם מכוח תשקיף זה ("האישור העקרוני").

מתן האישור העקרוני אינו מהווה אישור לרישום ניירות הערך למסחר, ורישומם למסחר יהיה כפוף לקבלת אישור הבורסה לבקשה לרישום ניירות ערך למסחר על-פי דו"ח הצעת המדף.

אין לראות במתן האישור העקרוני כאמור משום התחייבות למתן אישור לרישום ניירות הערך למסחר על פי דו"ח הצעת מדף. על אישור בקשה לרישום ניירות הערך למסחר על פי דו"ח הצעת מדף יחולו הוראות תקנון הבורסה וההנחיות על פיו כפי שתהיינה בתוקף בעת הגשת הבקשה לרישום על-פי דו"ח הצעת המדף.

כמו כן, אין לראות באישור העקרוני אישור לפרטים המובאים בתשקיף מדף זה או למהימנותם או לשלמותם ואין בו משום הבעת דעה על החברה או על טיב ניירות הערך אשר יוצעו בתשקיף המדף באמצעות דוחות הצעת המדף או על המחיר בו הם יוצעו בדוחות הצעת מדף.

1.4 ההון

1.4.1.1 הון מניות לתאריך התשקיף

הון המניות של החברה נכון למועד התשקיף בשקלים חדשים נומינליים, הינו:

סוג המניה	ערך נקוב למניה בש"ח	הון המניות הרשום בש"ח	הון מונפק ונפרע בש"ח
רגילה	1.00	554,054,000	518,330,000

למועד התשקיף לא קיימים בחברה ניירות ערך המירים למניות.

1.4.1.2 הרכב ההון העצמי של החברה

ההון העצמי של החברה (באלפי ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2017¹, הינו:

הון המניות הנפרע	518,330
יתרת רווח	389,988
סך כל ההון	908,318
הסכום המיוחס לזכויות שאינן מקנות שליטה	0

1.4.2 פרטים על אגרות החוב של החברה הנמצאות במחזור

החברה הנפיקה את אגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') וכן את אגרות החוב (סדרה ד'), אשר נכון למועד תשקיף הנפקה זה הינן במחזור. כל אחת מסדרות אגרות החוב האמורות הינה סדרת אגרות חוב מהותית שכן הן מהוות חמישה אחוזים ויותר מסך התחייבויות החברה.

יצוין כי החברה ביצעה הנפקת אגרות חוב (סדרה ב') בסך של 100 מיליון ₪, אשר נפרעה בחודש מרץ 2012 במלואה.

הסדרה	אגרות החוב (סדרה א')	אגרות החוב (סדרה ג')	אגרות החוב (סדרה ד')
מועדי הנפקה (ראשוני)	דצמבר 2006 ²	דצמבר 2011 ³	אפריל 2014 ⁴
סך כל השווי הנקוב במועד ההנפקה הראשונית (במיליוני ₪)	283.8	500	500
שווי נקוב למועד התשקיף, ללא הצמדה (במיליוני ₪)	885	814	1,175
השווי הנקוב שלה כשהוא מוערך מחדש לפי תנאי	1,060	833	1,175

¹ הנתונים הכספיים בתשקיף מוצגים בהתאם לכללי החשבונאות הבינלאומיים (IFRS).

² החברה הרחיבה את הסדרה עוד ארבע פעמים בחודש ספטמבר 2007, בחודש מרץ 2009, בחודש ינואר 2010 וכן בחודש דצמבר 2010, כאשר יתרת הערך הנקוב הכולל בסמוך לאחר ההרחבה האחרונה לסדרה זו עמד על כ- 1,099,525 אלפי ₪.

³ החברה הרחיבה את הסדרה בחודש דצמבר 2012, כאשר יתרת הערך הנקוב הכולל בסמוך לאחר ההנפקה האחרונה לסדרה זו עמד על כ- 846,020 אלפי ₪.

⁴ החברה הרחיבה את הסדרה פעמיים בחודש יולי 2014 ובחודש נובמבר 2015 כאשר יתרת הערך הנקוב הכולל בסמוך לאחר האחרונה לסדרה זו עמד על כ- 1,174,532 אלפי ₪.

ההצמדה למועד התשקיף (במיליוני ₪)			
סכום הריבית שנצברה למועד התשקיף (במיליוני ₪)	0.3	0	0
השווי ההוגן של האג"ח כפי שנכלל בדוחות הכספיים האחרונים (במיליוני ₪) ⁵	1,339	1,107	1,381
סוג הריבית (קבועה/משתנה) ושיעורה	שנתית קבועה בשיעור של 5.6%	שנתית קבועה בשיעור של 4.8%	שנתית קבועה בשיעור של 2.95%, כל עוד אגרות החוב (סדרה ד') לא נרשמו למסחר. מובהר כי בהתאם לתנאי אגרות החוב (סדרה ד') עם הרישום למסחר של סדרת אגרות החוב תופחת הריבית השנתית לשיעור של 2.65%.
מועדי תשלום הקרן	30 תשלומים חצי שנתיים שישולמו בימים 29.6 ו-29.12 של כל שנה החל משנת 2012 ובמשך 15 שנה.	32 תשלומים חצי שנתיים לא שווים שישולמו בימים 30.6 ו-31.12 של כל שנה החל משנת 2016 ובמשך 16 שנה.	29 תשלומים חצי שנתיים לא שווים שישולמו בימים 30.6 ו-31.12 של כל שנה החל משנת 2019 ובמשך 14 שנה.
מועדי תשלום הריבית	29.6 ו-29.12 של כל שנה החל מיום 29.6.2007	30.6 ו-31.12 של כל שנה החל מיום 30.6.2012	30.6 ו-31.12 של כל שנה החל מיום 30.6.2014
בסיס הצמדה	מדד המחירים לצרכן בגין חודש נובמבר 2006 כפי שפורסם ביום 15 דצמבר 2006.	מדד המחירים לצרכן בגין חודש נובמבר 2011 כפי שפורסם ביום 15 דצמבר 2011.	מדד המחירים לצרכן בגין חודש פברואר 2014 כפי שפורסם ביום 15 במרץ 2014.
זכות התאגיד לביצוע פדיון מוקדם או המרה כפויה של תעודות ההתחייבות לניירות ערך אחרים, ככל שקיימת והתנאים למימושה	אין	החברה רשאית לבצע פדיון מוקדם ביוזמתה (בהתאם לתנאי אגרות החוב)	בכפוף לרישום למסחר של אגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור מכוח תשקיף זה, תהא החברה רשאית לבצע פדיון מוקדם ביוזמתה (בהתאם לתנאי אגרות החוב), לא מוקדם מיום 1.1.2018.
ניתנה ערבות לתשלום התחייבות התאגיד על פי שטר נאמנות	לא	לא	לא
נכסים משועבדים	אגרות החוב מובטחות בשעבודים כמפורט בסעיף 0 להלן	אגרות החוב מובטחות בשעבודים כמפורט בסעיף 0 להלן	אגרות החוב מובטחות בשעבודים כמפורט בסעיף 0 להלן

פרטים בדבר הנאמן לתעודות ההתחייבות - אגרות חוב (סדרה א')

1.4.2.1

שם הנאמן:	משמרת חברה לשירותי נאמנות בע"מ (לשעבר זיו האפט חברה לנאמנויות בע"מ).
שם האחראי:	עו"ד גיורא לופטיג (דואר אלקטרוני: GiyoraL@mtrust.co.il).
כתובת:	דרך מנחם בגין 48, תל אביב.
טלפון:	03-6374351.
פקס:	03-6374344.
אתר אינטרנט:	www.bdo.co.il .
תחילת כהונה:	הנאמן משמש ככהונתו החל מיום 31 בדצמבר 2006.
יחסים בין הנאמן לחברה:	אין לחברה עניין מהותי בנאמן ולמיטב ידיעת החברה, אין לנאמן עניין מהותי בחברה.

פרטים בדבר הנאמן לתעודות ההתחייבות - אגרות חוב (סדרה ג')

1.4.3

שם הנאמן:	שיף הזנפרץ נאמנים (2004) בע"מ ("שיף הזנפרץ").
-----------	---

⁵ לעניין זה ראו ביאור 25(ג) לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2014 וכן ביאור 4 לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2015.

שם האחראי:	רו"ח סמי נייברג (דואר אלקטרוני: Sami@rsmshifazen.co.il).
כתובת:	רחוב דרך מנחם בגין 52, תל אביב.
טלפון:	03-7919111.
פקס:	03-7919112.
אתר אינטרנט:	www.shifazen.co.il.
תחילת כהונה:	הנאמן משמש בכהונתו החל מיום 29 בדצמבר 2011.
יחסים בין הנאמן לחברה:	אין לחברה עניין מהותי בנאמן ולמיטב ידיעת החברה, אין לנאמן עניין מהותי בחברה.

פרטים בדבר הנאמן לתעודות ההתחייבות - אגרות החוב (סדרה ד')

1.4.4

שם הנאמן:	הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ ("הרמטיק").
שם האחראי:	מירב עופר אורן (דואר אלקטרוני: Merav@hermetic.co.il).
כתובת:	רחוב הירקון 113, תל אביב.
טלפון:	03-5274867.
פקס:	03-5271736.
אתר אינטרנט:	www.hermetic.co.il.
תחילת כהונה:	הנאמן משמש בכהונתו החל מיום 10 באפריל 2014.
יחסים בין הנאמן לחברה:	אין לחברה עניין מהותי בנאמן ולמיטב ידיעת החברה, אין לנאמן עניין מהותי בחברה.

דירוג איגרות החוב (סדרה א'), (סדרה ג') ו- (סדרה ד') על-ידי חברות מדרגות

1.4.5

הסדרה	החברה המדרגת	הדירוג שנקבע למועד הנפקת הסדרה הראשונה	הדירוג הקבוע לסדרה	דירוגים נוספים שנקבעו לסדרה בין מועד הנפקת הסדרה לבין מועד הדוח הכספי		פרטים בדבר כוונת החברה המדרגת לבחון שינוי הדירוג הקיים
				תאריך	דירוג	
אגרות החוב (סדרה א')	מעלות	A+	ilAA/Stable	27.12.2006	A+/Stable	-
				16.10.2007		
				17.2.2009	ilAA-/Stable	
				26.3.2009		
				27.12.2009		
				22.12.2010	ilAA/Stable	
				18.12.2011		
				17.1.2012		
				20.6.2012 27.6.2012 פורסם תיקון לדוח	ilAA/Negative (ilAA) אשרור דירוג ושינוי תחזית הדירוג עם השלכות שליליות	
				27.11.2012		
				11.4.2013	ilAA/Stable והוצאה מרשימת מעקב	
				9.5.2013	ilAA-/Stable	
				15.9.2013	ilAA/Stable	
				27.10.2013		
				26.3.2014		
				16.7.2014		
				30.12.2015		
				16.11.2016	ilAA/positive	
				27.11.2017		
				-	Aa1	

		27.11.2012	אופק יציב	הסדרה לראשונה לא דורגו איגרות החוב על-ידי מידרוג		
	Aa1 אופק יציב	28.11.2013				
		24.3.2014				
		10.7.2014				
		12.11.2015				
		30.11.2016				
		04.12.2017				
-	ilAA/Stable	17.1.2012	ilAA/Stable	ilAA	מעלות	אגרות החוב (סדרה ג')
	ilAA/Negative אשרור (ilAA) ושינוי תחזית הדירוג לשלילית	20.6.2012				
		27.6.2012 פורסם תיקון לדוח				
	ilAA/Negative אשרור דירוג (ilAA) ושינוי תחזית הדירוג עם השלכות שליליות	27.11.2012				
	ilAA/Stable	11.4.2013				
	ilAA-/Stable	9.5.2013				
	ilAA/Stable	15.9.2013				
		27.10.2013				
		26.3.2014				
		16.7.2014				
	ilAA/positive	30.12.2015				
		16.11.2016				
27.11.2017						
-	Aa1	19.1.2012	Aa1	במועד הנפקת הסדרה לראשונה לא דורגו איגרות החוב על-ידי מידרוג	מידרוג	
	Aa1 אופק יציב	27.11.2012				
		28.11.2013				
		24.3.2014				
		10.7.2014				
		12.11.2015				
		30.11.2016				
	04.12.2017					
-	ilAA/Stable	26.3.2014	ilAA	ilAA	מעלות	אגרות החוב (סדרה ד')
		16.7.2014				
		16.11.2015				
		30.12.2015				
	ilAA/positive	16.11.16				
		27.11.2017				
	Aa1 אופק יציב	24.3.2014	Aa1	Aa1	מידרוג	
		10.7.2014				
		12.11.2015				
		30.11.2016				
		04.12.2017				

S&P מעלות

1.4.5.1

אגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד') הינן אגרות חוב המדורגות על ידי סטנדרד & פורס מעלות בע"מ ("מעלות S&P") החל ממועד הנפקתן. ביום 27 בנובמבר 2017 פרסמה מעלות S&P דוח דירוג לאגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ולאגרות החוב (סדרה ד') והודיעה על מתן דירוג ilAA/Positive לאגרות החוב כאמור, המצורף **כנספח א'** לתשקיף זה.

מידרוג

1.4.5.2

בחודש דצמבר 2011, התקשרה החברה עם חברת דירוג האשראי הישראלית מידרוג בע"מ ("מידרוג"), ומאותו מועד, אגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד') שהונפקו על-ידי החברה מדורגות על-ידי מידרוג. ביום 4 בדצמבר 2017 פרסמה מידרוג דוח דירוג סופי לאגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ולאגרות החוב (סדרה ד') והודיעה על מתן דירוג Aa1 באופן יציב לאגרות החוב כאמור, המצורף **כנספת ב'** לתשקיף זה.

קיום תנאי איגרות החוב (סדרה א'), (סדרה ג') ו- (סדרה ד')

1.4.6

נכון למועד התשקיף ובמהלך שלוש (3) השנים שקדמו למועד פרסום התשקיף, עמדה החברה בכל התנאים וההתחייבויות המהותיות לפי שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד'), ולמיטב ידיעתה לא התקיימה עילה להעמדת אגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') לפירעון מיידי או למימוש הבטוחות שניתנו להבטחת התשלום למחזיקי אגרות החוב כאמור, והחברה לא קיבלה הודעה מהנאמן לאגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' ו-וסדרה ד') בדבר אי עמידתה בתנאים ובהתחייבויות לפי שטרי הנאמנות כאמור.

במהלך שנת 2016 וכן במהלך שנת 2017 ועד למועד פרסום תשקיף זה החברה לא נדרשה על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ו/או על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ו/או הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') לביצוע פעולות שונות ובכלל זה כינוס אסיפת מחזיקי אגרות החוב של איזה מהסדרות. על אף האמור לעיל יצוין כי בסוף שנת 2017 החברה יזמה תיקון לשטרי הנאמנות לסדרות אגרות החוב (סדרה א', ג' ו-ד') שעניינו תיקון אופן חישוב יחסי הכיסוי הקבועים בשטרי הנאמנות לאגרות החוב וכן הוספת מנגנון ריפוי להפרה של יחסי הכיסוי כאמור (בנוסף למנגנונים הקיימים בשטרי הנאמנות), באמצעות הפקדת מזומנים לקרן ייעודית, אשר תשועבד (פארי פאסו) לטובת הגורמים המממנים חוב פיננסי של החברה; בנוסף ביחס אגרות החוב (סדרה ג') של החברה נוסף מנגנון פדיון מוקדם של אגרות החוב (סדרה ג') ביוזמת החברה. השינויים האמורים נכנסו לתוקף ביום 27 בדצמבר 2017, לאחר שהתקבל אישור אסיפת מחזיקי אגרות החוב של כל אחת מהסדרות הרלוונטיות לשינויים האמורים, ולאחר שהתקבלו אישורים של הגורמים הרגולטוריים המפקחים על החברה.

תיאור הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד'):

1.4.7

סדרת אגרות החוב	הנכס המשועבד, סוג ודרגת השעבוד	ערכו של הנכס המשועבד בדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2017 (אלפי ₪)	פירוט השינויים שחלו בערכו של הנכס המשועבד	הגבלה על יצירת שעבודים נוספים של הנכס המשועבד ⁶	תוקף השעבוד על פי כל דין ועל פי מסמכי ההתאגדות של החברה	תנאים לשינוי, שחרור, החלפה או ביטול השעבוד
אגרות החוב (סדרה א')	שעבוד צד (שוטף), ראשון בדרגה, על התקבולים המשועבדים ⁷ .	*		אין מניעה ליצור שעבוד צד (שוטף) נוסף על הנכס המשועבד בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	בתוקף	אין
	שעבוד קבוע ראשון בדרגה ללא הגבלה בסכום על זכויותיה	47,029	(5,731)	למועד תשקיף זה (ממועד בו החוב הפיננסי עלה על 215	בתוקף	החברה רשאית, בכל עת במהלך תקופת אגרות החוב, להחליף את הסכומים

⁶ כן יובהר כי החברה לא תהיה מנועה מליצור שעבודים צפים (שוטפים) או קבועים (ספציפיים) על נכסיה האחרים, שאינם נכללים בהגדרת הנכסים המשועבדים, לטובת נושים אחרים שלה.

⁷ התקבולים המגיעים לחברה על פי רישיון ההולכה אם וככל שמגיעים, בניכוי: 95% מהסך המצטבר של התקבולים בגין דמי הקיבולת להם זכאית החברה, עד למועד פירעון ההתחייבות כלפי חברת חשמל על פי ההסכם המשולש בין החברה לחברת חשמל למדינת ישראל בגין תחנות הכוח אשכול, רידינג וחגית ("התקבולים המשועבדים").

המופקדים באיזו מבין קרנות הביטחון (כולם או חלקם) בערבות בנקאית אוטונומית ובלתי מותנית, לטובת הנאמן, שהוצאה על-ידי תאגיד בנקאי או מבטח המדורגים בדירוג AA- לפחות על-ידי חברת הדירוג או בדירוג A לפחות על-ידי Standard & Poor's, בתוקף לשנה לפחות, והכל לפי הוראות סעיף 7.4 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א')		מיליוני דולר) לא ניתן ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד.			בקרן שירות החוב של אג"ח א' וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על הכספים המופקדים בה. ⁸
	בתוקף	למועד תשקיף זה (ממועד בו החוב הפיננסי עלה על 215 מיליוני דולר) לא ניתן ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד.	(3,195)	48,215	שעבוד קבוע ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על כל זכויותיה של החברה בקרן התפעול והתחזוקה וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על הכספים המופקדים בה.
	בתוקף	למועד תשקיף זה (ממועד בו החוב הפיננסי עלה על 215 מיליוני דולר) לא ניתן ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד.	(12,519)	3,680	שעבוד קבוע ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על כל זכויותיה של החברה בקרן ההשקעה בחידוש ציוד וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על הכספים המופקדים בה.
אין	בתוקף	אין מניעה ליצור על הנכס המשועבד שעבוד צף (שוטף) בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.		*	שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה (פרי פסו עם השעבוד הקיים לטובת נאמן אג"ח א' ונאמן אג"ח ד') על התקבולים המשועבדים. ⁹
החברה רשאית, בכל עת במהלך תקופת אגרות החוב, להחליף את הסכומים המופקדים באיזו מבין קרנות הביטחון (כולם או חלקם) בערבות בנקאית אוטונומית ובלתי מותנית, לטובת הנאמן, שהוצאה על-ידי תאגיד בנקאי או מבטח המדורגים בדירוג AA- לפחות על-ידי חברת הדירוג או בדירוג A לפחות על-ידי Standard & Poor's, בתוקף לשנה לפחות, והכל לפי הוראות סעיף 7.5 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ג').	בתוקף	לא ניתן ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד בזכות בכורה או בדרגה שווה (פרי פסו), ללא הסכמת הנאמן בכתב ומראש.	1,150	45,628	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על כל זכויותיה של החברה בקרן שירות החוב של אג"ח ג' וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, על הכספים המופקדים בה. ¹⁰
	ישנה התחייבות חוזית ליצירת השעבוד ¹¹	אין מניעה ליצור על הנכס המשועבד שעבוד צף (שוטף) בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	(3,195)	48,215	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויותיה של החברה בקרן התפעול והתחזוקה וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, על הכספים המופקדים בה.
	ישנה התחייבות חוזית	אין מניעה ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד	(12,519)	3,680	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויותיה של החברה בקרן

**אגרות
החוב
(סדרה
ג')**

⁸ לפרטים אודות קרן שירות החוב כאמור ראו סעיף 6.33.4.1 לפרק ו' לתשקיף.

⁹ ראו לעיל ה"ש 7. התקבולים המשועבדים האמורים משועבדים לאג"ח ג' ולאג"ח ד' פארי פאסו עם אג"ח א' והנכס המשועבד הינו אותו הנכס.

¹⁰ לפרטים אודות קרן שירות החוב כאמור ראו סעיף 6.33.4.1 לפרק ו' לתשקיף.

¹¹ לאחר שאג"ח א' יפרע במלואו, קרן התפעול והתחזוקה תשמש את אג"ח ג'.

	ההשקעה בחידוש ציוד וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, על הכספים המופקדים בה		דרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	ליצירת השעבוד ¹²	
	שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה ללא הגבלה בסכום (פרי פסו עם השעבוד הקיים לטובת נאמן אג"ח א' ו- אג"ח ג') על התקבולים המשועבדים. ¹³	*	אין מניעה ליצור על הנכס המשועבד שעבוד צף (שוטף) בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	בתוקף	אין
אגרות החוב (סדרה ד')	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויותיה של החברה בקרן שירות החוב של אג"ח ד' וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, על הכספים המופקדים בה. ¹⁴	49,345	לא ניתן ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד בזכות בכורה או בדרגה שווה (פרי פסו), ללא הסכמת הנאמן בכתב ומראש. אין מניעה ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה, לטובת נושים אחרים שהעמידו חוב פיננסי נוסף לחברה.	בתוקף	החברה רשאית, בכל עת במהלך תקופת אגרות החוב, להחליף את הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב בערבות בנקאית אוטונומית ובלתי מותנית, לטובת הנאמן, שהוצאה על-ידי תאגיד בנקאי או מבטח המדורגים בדירוג AA- לפחות על-ידי חברת הדירוג או בדירוג A לפחות על-ידי Standard & Poor's, בתוקף לשנה לפחות, והכל לפי הוראות סעיף 7.5 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד').
	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויותיה של החברה בקרן התפעול והתחזוקה וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, על הכספים המופקדים בה	48,215	אין מניעה ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	ישנה התחייבות חוזית ליצירת השעבוד ¹⁵	
	שעבוד קבוע ראשון בדרגה על זכויותיה של החברה בקרן ההשקעה בחידוש ציוד וכן שעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, על הכספים המופקדים בה	3,680	אין מניעה ליצור שעבודים נוספים על הנכס המשועבד בדרגה שווה (פרי פסו) או בדרגה נחותה.	ישנה התחייבות חוזית ליצירת השעבוד ¹⁶	

* ערך סך התקבולים המשועבדים אינו ניתן לאומדן מהימן לאור אופי הנכס המשועבד.

מגבלות על הנפקת אגרות חוב נוספות בהתאם להוראות שטרי הנאמנות השונים:

1.4.8

במסגרת שטרי הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), לאגרות החוב (סדרה ג') ולאגרות החוב (סדרה ד') נקבעה הוראה (בלשון כמעט זהה) לפיה החברה שומרת לעצמה את הזכות להנפיק אגרות חוב נוספות ו/או להרחיב את סדרות אגרות החוב הנ"ל ו/או לגייס אשראי נוסף מכל סוג שלא בתנאי השטרות ואגרות החוב ושלא מאותה סדרה, בתנאי פירעון, תקופה ריבית, הצמדה ובטחונות אחרים, כפי שהחברה תמצא לנכון (בסעיף

¹² לאחר שאג"ח א' יפרע במלואו, קרן ההשקעה בחידוש וציוד תשמש את אג"ח ג'.

¹³ ראו לעיל הי"ש 9 לעיל.

¹⁴ לפרטים אודות קרן שירות החוב כאמור ראו סעיף 6.33.4.1 לפרק ו' לתשקיף.

¹⁵ לאחר שאג"ח א' יפרע במלואו, קרן התפעול והתחזוקה תשמש את אג"ח ג', ולאחר שאג"ח ג' יפרע במלואו, הקרן תשמש את אג"ח ד'.

¹⁶ לאחר שאג"ח א' יפרע במלואו, קרן השקעה בחידוש וציוד תשמש את אג"ח ג', ולאחר שאג"ח ג' יפרע במלואו, הקרן תשמש את אג"ח ד'.

זה: "גיוס חוב נוסף", ללא צורך באישור הנאמן לאיזה מהסדרות או מחזיקי אגרות החוב מסדרה מסוימת, אך בכפוף לעמידה במספר תנאים מצטברים, כדלקמן:¹⁷

- החברה לא הפרה את התחייבויותיה על-פי שטר הנאמנות של כל אחת מסדרות אגרות החוב (ואם הפרה - ריפאה החברה את ההפרה), עד למועד גיוס החוב הנוסף.
- ביחס לאגרות החוב (סדרה א') - גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר ההנפקה) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל- 215 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אגרות החוב (סדרה א') אל מתחת לדרגת +ilA של סטנדרד מעלות S&P או מתחת לדירוג מקביל של כל חברת דירוג אחרת.
- ביחס לאגרות החוב (סדרה ג') - גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר הגיוס) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל- 700 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אגרות החוב (סדרה ג') אל מתחת לדרגת +ilA של סטנדרד מעלות S&P או מתחת לדירוג מקביל של כל חברת דירוג אחרת.
- ביחס לאגרות החוב (סדרה ד') - גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר הגיוס) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל- 1,150 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אגרות החוב (סדרה ג') אל מתחת לדרגת +ilA של סטנדרד מעלות S&P או לחילופין מתחת לדרגת A1 בהתאם לדירוג מידרוג, או מתחת לדירוג מקביל של חברת דירוג אחרת.

¹⁷ כמו כן, אגרות חוב שיונפקו במסגרת הרחבת סדרות אגרות החוב א' או ג' ו- ד' תובטחנה באותם בטחונות, פרי פסו, עם מחזיקי אגרות החוב הקיימים של הסדרה הרלוונטית ויחולו עליהן כל ההוראות החלות על סדרת אגרות החוב בהתאם לשטר הנאמנות לאותה סדרת אגרות חוב.

נספח א' – דוח דירוג של מעלות

30 במאי, 2018

לכבוד

דניאל סובל – סמנכ"ל כספים
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

שלום רב,

הנדון : דירוג לאג"ח סדרה ד'

בהמשך להודעתנו מיום 27 בנובמבר, 2017, הרינו להודיעכם כי S&P Maalot קבעה ביום 30 במאי, 2018, דירוג 'ilAA' לאיגרות חוב סחירות שהונפקו על נתיבי הגז הטבעי לישראל (להלן "החברה") באמצעות הנפקת סדרה חדשה ד' בהיקף של 1,174,532 מיליון ש"ח ערך נקוב בסך הכול (להלן: "הדירוג").

בהתייחס לזאת, ברצוננו להדגיש כי הדירוג לאיגרות החוב נקבע, בין היתר, על סמך המידע שנמסר לנו, לרבות בנוגע למבנה הסדרה ומטרת ההנפקה כאמור בדוח הדירוג.

בכל מקרה בו דוח הצעת המדף יכלול שינויים במבנה ההנפקה, במטרת ההנפקה ו/או שינויים אחרים לעומת המידע שנמסר לנו במועד קביעת הדירוג, או בכל מקרה בו חל שינוי מהותי בגורם כלשהו, והכול באופן העשוי להשפיע על הדירוג בכל דרך שהיא (להלן: "שינויים ותוספות"), שומרת לעצמה S&P Maalot את הזכות לדון שנית בנושא ולתקן את הדירוג האמור. אי לכך נבקשכם להודיענו ולהעביר אלינו בכתב פרטים בדבר כל השינויים והתוספות. הדירוג הנ"ל מותנה בקבלת אישור מכם בכתב לפני פרסום דוח הצעת המדף כי הנוסח הסופי אינו כולל שינויים ותוספות כלשהם העשויים להשפיע על הדירוג בכל דרך שהיא.

תוקף האישור הינו 60 יום מיום מועד מכתב זה, דהינו, עד ליום 28 ביולי, 2018. על החברה להימנע מלכלול את הדירוג בדוח הצעת המדף לאחר מועד זה ללא קבלת אישורנו מראש ובכתב.

בכפוף לאמור לעיל, אנו מסכימים כי מכתב הסכמה זה יצורף לתשקיף רישום למסחר של החברה שהינו גם תשקיף מדף מטעם החברה יחד עם דוח הדירוג מיום 27 באפריל 2017, אודות החברה. מצ"ב דוח הדירוג האמור.

בברכה,

Standard & Poor's Maalot

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

---

27 בנובמבר, 2017

אנליסט אשראי ראשי:

מתן בנימין, 44-20-71760106 matan.benjamin@spglobal.com

אנליסט אשראי משני:

איתי רפל, 972-3-7539718 etai.rappel@spglobal.com

תוכן עניינים

שיקולים עיקריים לדירוג

תרחיש הבסיס

הפרופיל העסקי

הפרופיל הפיננסי

נזילות

התאמות לדירוג

התאמות לדיווח הכספי

מתודולוגיה ומאמרים קשורים

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

ilAA/Positive

אשרור דירוג המנפיק

שיקולים עיקריים לדירוג

פרופיל עסקי	פרופיל פיננסי
<ul style="list-style-type: none"> מעמד מונופוליסטי בשוק הגז הטבעי בישראל. מסגרת רגולטורית תומכת. סבירות גבוהה מאוד לתמיכה ממשלתית יוצאת דופן. התרכזות בתחום פעילות יחיד. ריכוזיות בבסיס הלקוחות. 	<ul style="list-style-type: none"> השקעות הוניות (capex) גבוהות, שמרביתן נתונות לשיקול דעתה של החברה. נגישות טובה לשוקי ההון. יחסי מינוף גבוהים יחסית לדירוג הנוכחי.

תחזית: חיובית

תחזית הדירוג החיובית משקפת את הערכתנו כי עשוי לחול שיפור בר קיימא ביחסים הפיננסיים של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ ("נתגז"), בפרט ביחס ה-FFO (funds from operations) לחוב מתואם, שעשוי לעלות ל-10% ומעלה, רמה התואמת דירוג גבוה יותר. כמו כן אנו ממשיכים להעריך כי תימשך התמיכה הרגולטורית בחברה וכי מדינת ישראל נכונה לספק לחברה תמיכה חריגה ויוצאת דופן אם תידרש לכך.

התרחיש השלילי

נפעל לשינוי תחזית הדירוג ליציבה אם יחס ה-FFO לחוב מתואם יישאר נמוך מ-10% אך עדיין גבוה מ-7%. מצב כזה עשוי להתרחש אם הביקוש לגז טבעי יפחת או אם היקף החוב יגדל מבלי שתעריף הגז יעודכן בהתאם. ירידה של יחס ה-FFO לחוב מתואם אל מתחת ל-7% עלולה להוביל לפעולת דירוג שלילית. גם הורדת הדירוג של מדינת ישראל או של חברת החשמל לישראל בע"מ, אשר מהווה לקוח עיקרי של החברה, או שינוי לרעה של הערכתנו לגבי שיעור התמיכה החריגה ויוצאת הדופן של מדינת ישראל לחברה עלולים להוביל לפעולת דירוג שלילית.

התרחיש החיובי

נפעל להעלות את הדירוג אם החברה תציג יחס FFO לחוב מתואם של לפחות 10%. להערכתנו, מצב כזה ייתכן אם החברה תציג שיפור בהכנסות, כתוצאה מביקוש גבוה או עלייה בתעריפים, תוך שימור היקף ההוצאות התפעוליות והיקף ההשקעות בהתאם לתרחיש הבסיס שלנו. כמו כן, נפעל להעלאת הדירוג אם נעריך שיחול שיפור לטובה ברמת התמיכה החריגה ויוצאת הדופן של מדינת ישראל בחברה.

תרחיש הבסיס

יחסים עיקריים			הנחות עיקריות
2018E	2017E	2016A	<ul style="list-style-type: none"> עלייה של כ-2% בתעריפי הקיבולת וההזרמה בשנת 2018. רווחיות תפעולית (שיעור EBITDA) של 85%-80%. השקעות הוניות של כ-485 מיליון ₪ ב-2017 וכ-630 מיליון ₪ ב-2018. הנפקת חוב של 200 מיליון ₪ ב-2018.
שיעור EBITDA	85%-80%	84.6%	
חוב/FFO	12%-10%	10.6%	
חוב/EBITDA	7.0X-6.0X	6.3X	
A-צפוי.			

הפרופיל העסקי

מונופול טבעי עם רגולציה תומכת

פרופיל הסיכון העסקי של נתג"ז מבוסס, לדעתנו, על גורמי התמיכה הבאים: היותה של החברה מונופול טבעי בשוק הולכת הגז בישראל; המקום המרכזי שהגז הטבעי הולך ותופס במשק האנרגיה בישראל; העובדה שאחד מתפקידיה המרכזיים של רשות הגז (הרגולטור) הוא להבטיח את יציבותה הפיננסית של נתג"ז, ועל כן היא קובעת את התעריפים לפני ביצוע ההשקעות באופן שתומך בשירות החוב של החברה; ודאות גבוהה של הכנסות, כיוון שכ-90% מהן נובעות ממרכיב הקיבולת המשולם לפי כמות הגז המוזמנת ללא קשר לכמות שהוזרמה בפועל; חקיקה ירוקה בתחום החשמל, אשר צפויה לחייב את חברת החשמל להגביר את השימוש בגז; והיכרותה הטובה של ההנהלה עם תחומי האנרגיה והתשתית.

גורמי תמיכה אלו מתקזזים חלקית, לדעתנו, על ידי העובדה שהחברה פועלת בתחומי מדינת ישראל בלבד (אם כי בטווח הבינוני צפוי יצוא לירדן) ועל ידי החשש מפגיעה במערכת הולכת הגז (לרבות צינור ההולכה ממאגר תמר) שעלולה לפגוע באספקת הגז.

הפרופיל הפיננסי

בסיס לקוחות ריכוזי, גמישות רבה בהוצאות הוניות

הפרופיל הפיננסי של החברה צפוי להישמר בשנים 2017-2018. אנו מעריכים שיחס ה-FFO לחוב יהיה דומה או מעט נמוך יותר בשנים 2017-2018 בהשוואה לשנת 2016 ויעמוד על 9%-12%, כתוצאה מגידול בהכנסות עקב עדכון התעריף מחד וגידול בחוב לצורך מימון השקעות מאידך. אנו צופים שיפור בפרופיל הפיננסי בטווח הבינוני, עקב מגמה של קיטון בהיקף הגיוסים וההשקעות מצד אחד והמשך הפעילות המרכזית מצד שני. להערכתנו, לחברה גמישות פיננסית ובאפשרותה להתאים את מועד השקעותיה למועדי עדכון התעריף על ידי הרגולטור. אנו מצפים שלחברה יהיו הוצאות הוניות (capex) גבוהות בהיקף כולל של כ-1.1 מיליארד ₪ בשנים 2017-2018 במטרה להרחיב את היתירות ברשת הולכת הגז ולצורך חיבור לקוחות חדשים. אנו מעריכים כי רשות הגז תתאים את תעריפי הגז כדי לתמוך בהשקעות אלו. השקעות נוספות ידרשו להערכתנו אישור ותכנון מעמיקים יותר של החברה ושל הגורמים הממונים עליה ולכן אין ודאות כי יבוצעו. כמו כן, אנו מעריכים כי הקמת קווי הולכה לצורכי יצוא תמומן בחלקה בנפרד ממימון הקמת הרשת הארצית. אנו צופים שהחברה תגייס בשנת 2018 כ-200 מיליון ₪ כדי לממן את ההשקעות. אנו מעריכים כי נתג"ז תמשיך להיות תלויה בשנים הקרובות בהכנסות מחברת החשמל, המהוות כ-54% מסך הכנסותיה. בנוסף, אנו סבורים כי החברה נהנית מנגישות טובה לשוקי ההון.

Table 1.

Israel Natural Gas Lines Co. Ltd. -- Financial Summary

Industry Sector: Gas

	--Fiscal year ended Dec. 31--				
(Mil. NIS)	2016	2015	2014	2013	2012
Revenues	531.4	519.8	449.9	399.4	276.7
EBITDA	449.7	430.0	363.8	317.6	199.6
Funds from operations (FFO)	299.6	313.2	174.2	209.1	93.6
Operating income	240.7	231.2	179.3	140.3	52.4
Interest Expense	158.6	151.1	216.0	173.2	128.6
Net income from continuing operations	108.4	91.2	28.5	(19.6)	(51.4)
Cash flow from operations	290.3	288.6	212.7	229.4	212.5
Capital expenditures	346.3	423.2	546.5	372.6	597.3
Free operating cash flow	(56.1)	(134.7)	(333.8)	(143.2)	(384.8)
Dividends paid	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Discretionary cash flow	(56.1)	(134.7)	(333.8)	(143.2)	(384.8)
Cash and short-term investments	1,017.2	1,204.1	991.6	659.6	900.0
Debt	2,838.8	2,811.1	2,694.0	2,292.8	2,153.0
Preferred stock	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Equity	827.9	719.5	628.4	599.9	619.5
Debt and equity	3,666.7	3,530.6	3,322.4	2,892.7	2,772.5
Adjusted ratios					
EBITDA margin (%)	84.6	82.7	80.9	79.5	72.2
EBITDA interest coverage (x)	2.8	2.8	1.7	1.8	1.6
FFO cash int. cov. (x)	2.3	2.4	2.4	2.4	1.5
Debt/EBITDA (x)	6.3	6.5	7.4	7.2	10.8
FFO/debt (%)	10.6	11.1	6.5	9.1	4.3
Cash flow from operations/debt (%)	10.2	10.3	7.9	10.0	9.9
Free operating cash flow/debt (%)	(2.0)	(4.8)	(12.4)	(6.2)	(17.9)
Discretionary cash flow/debt (%)	(2.0)	(4.8)	(12.4)	(6.2)	(17.9)
Net Cash Flow / Capex (%)	86.5	74.0	31.9	56.1	15.7
Return on capital (%)	7.3	7.6	6.5	7.1	4.0
Return on common equity (%)	10.4	10.4	2.0	(4.2)	(8.1)

נזילות: חזקה

אנו רואים את רמת הנזילות של נתיבי גז כ"חזקה". אנו מעריכים כי היחס בין המקורות של החברה לשימושים שלה יעלה על 1.5x ב-12 החודשים הקרובים וישיאר גבוה מ-1.0x לאחר מכן. הערכה זו משקפת את יתרות המזומן שבידי החברה ואת יכולתה לייצר תזרים מפעילות שוטפת מחד, ומנגד את ההשקעות ההוניות וחלויות חוב שוטפות. לחברה התניות פיננסיות כלפי בעלי איגרות החוב. נכון לשנת 2016, החברה עומדת בהתניות אלו.

אנו מניחים כי המקורות והשימושים העומדים לרשות החברה עבור 12 החודשים שהחלו ב-30 ביוני, 2017 הם:

מקורות עיקריים	שימושים עיקריים
<ul style="list-style-type: none"> מזומן ונכסים פיננסיים סחירים (כולל כריות לשירות חוב) בהיקף של כ-907 מיליון ₪. תזרים מזומנים שוטף בהיקף של כ-330 מיליון ₪. 	<ul style="list-style-type: none"> תשלום חלויות חוב בהיקף של כ-145 מיליון ₪. השקעות הוניות בהיקף של כ-600 מיליון ₪.

התאמות לדירוג

פיזור ענפי: ניטרלי

מבנה הון: ניטרלי

נזילות: ניטרלי

מדיניות פיננסית: ניטרלי

ניהול, אסטרטגיה וממשל תאגידי: ניטרלי

השוואה לקבוצת ייחוס: ניטרלי

תמיכה ממשלתית חריגה ויוצאת דופן

דירוג החברה מבוסס על דעתנו כי קיימת סבירות גבוהה מאוד שמדינת ישראל תעניק לנתג"ז תמיכה יוצאת דופן, מספקת ובזמן במקרה של מצוקה פיננסית. בהתאם למתודולוגיה שלנו לחברות בעלות זיקה ממשלתית, אנו מבססים את דעתנו זאת על הערכתנו כי נתג"ז:

- חשובה מאוד לכלכלת ישראל, לאור מעמדה המונופוליסטי ובהינתן העובדה כי גז טבעי הפך למרכיב מהותי בתהליך ייצור החשמל על ידי חברת החשמל והיצרנים הפרטיים. הגז צפוי לשמש גם את התעשייה הכבדה ולהשפיע באופן חיובי על הכלכלה המקומית.
- בעלת קשר חזק מאוד עם מדינת ישראל, המחזיקה בנתג"ז בבעלות מלאה ומעורבת באופן פעיל בהגדרת אסטרטגיית החברה ובאישור תוכניות הפיתוח וגיוס החוב שלה.

נציין כי החלטת הממשלה בנושא הנפקת מניות מיעוט בחברות ממשלתיות, ובהן נתג"ז, עשויה להביא בעתיד לבחינה מחודשת של מידת התמיכה הממשלתית יוצאת הדופן.

התאמות לדיווח הכספי

על מנת להביא את הנתונים הפיננסיים לבסיס משותף בהשוואה לחברות מדורגות אחרות, אנו מבצעים התאמות לנתונים המדווחים בדוחות הכספיים אשר משמשים אותנו בחישוב היחסים הפיננסיים. להלן ההתאמות העיקריות לדוחות הכספיים של נתג"ז לשנת 2016:

- סיווג ריבית שהוונה כהוצאות ריבית והפחתה מן ה-EBITDA ותזרים המזומנים מפעילות שוטפת.
- סיווג ריבית ששולמה וריבית שנתקבלה תחת תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בהתאם למתודולוגיה שלנו.
- קיזוז עודפי מזומנים, כהגדרתנו, מהחוב הפיננסי המדווח.

Table 2.

Reconciliation Of Israel Natural Gas Lines Co. Ltd. Reported Amounts With S&P Global Ratings Adjusted Amounts (Mil. NIS)

--Fiscal year ended Dec. 31, 2016--

Israel Natural Gas Lines Co. Ltd. reported amounts							
	Debt	EBITDA	Operating income	Interest expense	EBITDA	Cash flow from operations	Capital expenditures
Reported	3,854.4	450.2	241.2	131.1	450.2	479.9	373.9
S&P Global Ratings adjustments							
Interest expense (reported)	--	--	--	--	(131.1)	--	--
Interest income (reported)	--	--	--	--	28.1	--	--
Current tax expense (reported)	--	--	--	--	(19.6)	--	--
Surplus cash	(1,017.2)	--	--	--	--	--	--
Capitalized interest	--	--	--	27.5	(27.5)	(27.5)	(27.5)
Non-operating income (expense)	--	--	28.1	--	--	--	--
Reclassification of interest and dividend cash flows	--	--	--	--	--	(162.1)	--
Debt - Litigation	1.6	--	--	--	--	--	--
EBITDA - Other income/(expense)	--	(0.6)	(0.6)	--	(0.6)	--	--
Total adjustments	(1,015.6)	(0.6)	27.5	27.5	(150.7)	(189.7)	(27.5)
S&P Global Ratings adjusted amounts							
	Debt	EBITDA	EBIT	Interest expense	Funds from operations	Cash flow from operations	Capital expenditures
Adjusted	2,838.8	449.7	268.7	158.6	299.6	290.3	346.3

מתודולוגיה ומאמרים קשורים

- סולמות דירוג והגדרות: השימוש בתחזית דירוג וב-CreditWatch, 14 בספטמבר, 2009
- מתודולוגיה: מתודולוגיה להערכת ניהול וממשל תאגידי של חברות ומבטחים, 13 בנובמבר, 2012
- מתודולוגיה - כללי: עיתוי התשלומים, תקופות גרייס, ערבויות, והשימוש בדירוגים 'D' (כשל פירעון) ו-'SD' (כשל פירעון סלקטיבי), 24 באוקטובר, 2013
- מתודולוגיה: גורמי מפתח לדירוג חברות בענף התשתיות הנמצאות תחת רגולציה, 19 בנובמבר, 2013
- מתודולוגיה: דירוגי חברות - יחסים פיננסיים והתאמות, 19 בנובמבר, 2013
- מתודולוגיה - מאמרי ליבה: מתודולוגיה כללית לדירוג תאגידים, 19 בנובמבר, 2013
- מתודולוגיה: מתודולוגיה להערכת סיכון מדינה, 19 בנובמבר, 2013
- מתודולוגיה: סיכון ענפי, 19 בנובמבר, 2013
- סולמות דירוג והגדרות: דירוג אשראי בסולמות מקומיים, 22 בספטמבר, 2014
- מתודולוגיה: קריטריונים לדירוג הנפקות של חברות לא פיננסיות בסולם הדירוג המקומי של S&P מעלות, 22 בספטמבר, 2014
- מתודולוגיה: מתודולוגיה להערכת פרופיל הנזילות של תאגידים, 16 בדצמבר, 2014
- מתודולוגיה - כללי: דירוג חברות ממשלתיות, 25 במרץ, 2015
- סולמות דירוג והגדרות: טבלאות ההמרה של S&P בין דירוגים בסולם הגלובלי לדירוגים בסולמות מקומיים, 14 באוגוסט, 2017
- הגדרות הדירוג של S&P Global Ratings, 26 ביוני, 2017
- דעות ופרשנות: הקשר בין סולם הדירוג הגלובלי לבין סולם הדירוג הישראלי, 25 בינואר, 2016

פרטים כלליים (נכון ל-27 בנובמבר, 2017)

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

דירוג(י) המנפיק

ilAA\Positive

דירוג מקומי - טווח ארוך

דירוג(י) הנפקה

חוב בכיר מובטח

ilAA

סדרה א,ג,ד

היסטוריית דירוג המנפיק

דירוג מקומי - טווח ארוך

ilAA/Positive

נובמבר 16, 2016

ilAA/Stable

ספטמבר 12, 2013

ilAA-/Stable

מאי 08, 2013

ilAA/Stable

אפריל 11, 2013

ilAA/Watch Neg

נובמבר 27, 2012

ilAA/Negative

יוני 18, 2012

ilAA/Stable

דצמבר 21, 2010

ilAA-/Stable

פברואר 17, 2009

ilA+/Stable

דצמבר 27, 2006

פרטים נוספים

09:52 27/11/2017

זמן בו התרחש האירוע

09:52 27/11/2017

זמן בו נודע לראשונה על האירוע

החברה המדורגת

יזום הדירוג

מעקב אחר דירוג אשראי

אנו עוקבים באופן שוטף אחר התפתחויות שעשויות להשפיע על דירוג האשראי של מנפיקים או של סדרות אג"ח ספציפיות שאנו מדרגים, מטרת המעקב היא להבטיח כי הדירוג יהיה מעודכן באופן שוטף ולזהות את הפרמטרים שיכולים להוביל לשינוי בדירוג. S&P מעלות הוא שמה המסחרי של חברת "אס אנד פי גלובל רייטינגס מעלות בע"מ". לרשימת הדירוגים המעודכנים ביותר ולמידע נוסף אודות מדיניות המעקב אחר דירוג האשראי, יש לפנות לאתר אס אנד פי גלובל רייטינגס מעלות בע"מ בכתובת www.maalot.co.il.

כל הזכויות שמורות © אין לשנות, לבצע הנדסה חוזרת, לשכפל, להפיץ בכל דרך, לשנות או לאחסן במאגר מידע או במערכת לאחזור מידע את התוכן (לרבות הדירוגים, האנליזות, המידע, ההערכות, התוכנה ותוצריה), וכל חלק ממנו (להלן, "יחידו", ה"תוכן"), מבלי לקבל את הסכמתה מראש ובכתב של אס אנד פי גלובל רייטינגס מעלות בע"מ או חברות הקשורות לה (להלן, "יחידו", "S&P"). S&P וצדדים שלישיים הנותנים לה שירותים, לרבות הדירקטורים שלה, המנהלים שלה, בעלי המניות שלה, עובדיה ושלוחיה (להלן, "יחידו", "הצדדים (ה)קשורים") אינם מבקרים את התוכן ואינם מאמתים את נכונותו או שלמותו, לרבות, אך לא רק, אי-דיוקים, חוסרים, היותו מעודכן או זמין בכל עת. התוכן מסופק על בסיס S&P AS-IS והצדדים הקשורים לא נותנים כל התחייבות או מצג, במישרין או בעקיפין, לרבות, אך לא רק, בעניין מידת האיות מספקת או התאמה לצורך כזה או אחר, וכי התוכן לא יכלול טעויות ו/או שגיאות.

S&P והצדדים הקשורים לא יישאו בכל אחריות שהיא לנזקים ישירים ו/או עקיפים מכל מין וסוג שהוא, לרבות נזקים נלווים או תוצאתיים (ובכלל זה, מבלי לגרוע מכלליות האמור, פיצויים בגין הפסד עבודה ועסקים, הפסד הכנסות או רווחים, הפסד או איבוד מידע, פגיעה בשם טוב, אבדן הזדמנויות עסקיות או מוניטין), אשר נגרמו בקשר עם שימוש בתוכן, גם במידה ונודע מראש על האפשרות לנזקים כאמור.

אנליזות הקשורות לדירוג ואנליזות אחרות, לרבות, אך לא רק, הדירוגים, ומידע אחר הכלול בתוכן מהוות הבעת דעה סובייקטיבית של S&P נכון למועד פרסומן, ואינן מהוות דבר שבעובדה, או המלצה לרכוש, להחזיק או למכור ניירות ערך כלשהם, או לקבלת החלטה בעניין ביצוע השקעות. S&P אינה נוטלת על עצמה כל מחויבות לעדכן את התוכן לאחר פרסומו. אין להסתמך על התוכן בקבלת החלטות בנוגע להשקעות. S&P אינה משמשת כ"מומחה" או כיועץ לעניין השקעות ו/או ניירות ערך.

על מנת לשמר את העצמאות והיעדר התלות של פעולותיהן של היחידות השונות של S&P, S&P שומרת על הפרדה בין פעולות אלו. כתוצאה מכך, ייתכן וליחידות מסוימות יהיה מידע אשר אינו זמין ליחידות אחרות של S&P. S&P גיבשה נהלים ותהליכים על-מנת לשמור על סודיות מידע שאינו פומבי המתקבל בקשר להליכים האנליטיים שהיא מבצעת. S&P מקבלת תמורה כספית עבור מתן שירותי הדירוג והניתוחים האנליטיים שהיא מבצעת, בדרך כלל מהמנפיקים או מהחמתים של ניירות הערך המדורגים, או מהחייבים, לפי העניין. S&P שומרת לעצמה את הזכות להפיץ את חוות הדעת שלה והאנליזות. הדירוגים הפומביים של S&P והאנליזות מופיעים באתר S&P מעלות, בכתובת www.maalot.co.il ובאתר S&P, בכתובת www.standardandpoors.com, ויכולים גם להופיע בפרסומים אחרים של S&P ושל צדדים שלישיים.

נספח ב' – דוח דירוג של מידרוג

30 במאי 2018

לכבוד

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

שלום רב,

הנדון: צירוף דו"ח דירוג לתשקיף רישום למסחר ותשקיף מדף

בהמשך לפנייתכם, הננו לאשר לכם לצרף את דו"ח המעקב מיום 04.12.2017, שבוצע לנתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה"), ובלבד שהדו"ח יצורף במלואו, ללא השמטות ו/או שינויים, ואתם רשאים לצרפו, לרבות בדרך של הפניה, לתשקיף רישום למסחר של אגרות חוב של החברה (סדרה ד') ותשקיף המדף של החברה, אשר צפוי להתפרסם בחודש מאי 2018.

בנוסף, בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (חתימה ודיווח אלקטרוני), התשס"ג-2003, אנו מאשרים בזאת לגורם המוסמך לכך מטעם החברה, לדווח באופן אלקטרוני לרשות לניירות ערך על אישור צירוף זה ועל דו"ח המעקב המצוין לעיל.

הסכמתנו לצירוף דו"ח המעקב כאמור, הינה בתוקף למשך 60 יום ממועד מכתבנו זה, ואין לכלול ו/או לצרף את דו"ח המעקב לתשקיף רישום למסחר ותשקיף המדף של החברה לאחר מועד זה, ללא קבלת אישורנו מראש ובכתב.

בכבוד רב,

ישי טריגר,

ראש תחום, מימון מובנה, פרויקטים ותשתיות

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

מעקב | דצמבר 2017

אנשי קשר:

מוטי ציטרין, אנליסט - מעריך דירוג ראשי

moty@midroog.co.il

ישי טריגר, ראש תחום מימון מובנה, פרויקטים ותשתיות

yishait@midroog.co.il

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

דירוג סדרות	Aa1.il	אופק דירוג: יציב
-------------	--------	------------------

מידורג מותירה על כנו דירוג Aa1.il לאגרות חוב (סדרות א', ג' ו-ד') שהנפיקה נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "נתג"ז" או "החברה"). אופק הדירוג יציב.

להלן אגרות החוב במחזור המדורגות על ידי מידורג:

סדרת אג"ח	מספר נייר ערך	דירוג	אופק דירוג	מועד פירעון סופי
סדרה א'	1103084	Aa1.il	יציב	29.12.2026
סדרה ג'	1125509	Aa1.il	יציב	31.12.2031
סדרה ד'	1131994	Aa1.il	יציב	30.06.2033

שיקולים עיקריים לדירוג

במסגרת הדירוג נלקחו בחשבון, בין היתר, השיקולים הבאים: (1) חברה ממשלתית בעלת מעמד מונופוליסטי בהפעלת מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל (להלן: "מערכת ההולכה"); (2) התפתחות משק האנרגיה והחלטות הרגולטור בקשר עם הפחתת השימוש בפחם, לצד הצטרפות צרכנים חדשים למערכת ההולכה והרחבת פעילותם של צרכנים קיימים, צפויים להביא להמשך הגידול בביקוש לגז טבעי; (3) מתווה הגז, היוצר סביבה רגולטורית ברורה, שקופה ויציבה למשך עשור; (4) מנגנון כיסוי עלויות והשקעות הולם; (5) עיקר הכנסות החברה נשענות על רכיב הקיבולת; (6) Track Record חיובי בקשר עם יכולת החברה להקים, לשדרג ולתפעל את מערכת ההולכה, תוך שמירה על יציבות היקף ההוצאות ההוניות והתפעוליות; (7) בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017, הזרמת הגז בפועל הסתכמה בכ- BCM 7.9, בעוד שבשנת 2016, הזרמת הגז בפועל הסתכמה בכ- BCM 9.7. בהתאם לנתוני משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים (להלן: "משרד האנרגיה"), היקף השימוש בגז טבעי בישראל עלה מכ- BCM 7.6 בשנת 2014, לכ- BCM 8.4 בשנת 2015 וכ- BCM 9.7 בשנת 2016, המהווים גידול שנתי של כ- 10.5% וכ- 15%, בהתאמה; (8) לחברה קיימת תלות במקור יחיד מהותי לאספקת גז טבעי, מאגר תמר, וספק משני ומוגבל להזרמת גז טבעי נוסף; (9) חשיפה מהותית לחברת החשמל לישראל בע"מ (להלן "חח"י"), המדורגת Aa2.il באופק יציב, ומספקת כ- 53% מהכנסות החברה במחצית הראשונה לשנת 2017; (10) ביום 27 בנובמבר 2017, פרסמה החברה תיקון לשטרי הנאמנות, שעיקרו שינוי אופן חישוב יחסי הכיסוי, כך שיתבססו על יחסים תפעוליים; (11) החלטת המועצה לענייני גז טבעי (להלן: "מועצת הגז") בדבר עדכון תעריף ההולכה, כתוצאה מהרחבת מערכת ההולכה (אשר צפויה להתפרסם בימים הקרובים), ולפיה, מדובר בעלייה של כ- 2.2% בתעריף דמי הקיבולת, כ- 5.6% בתעריף ההזרמה וכ- 2.6% בתעריף ההזרמה במערכת ההולכה, לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה; (12) בתקופת המעקב, החברה שומרת על רווחיות תפעולית גבוהה ותזרימי מזומנים יציבים, אולם יחסי כיסוי החוב ויחסי המינוף של החברה נותרו חלשים, וזאת כתוצאה מהמשך צמיחתה המואצת, המתאפיינת בגיוסי חוב והשקעות בהיקפים מהותיים; (13) נזילות החברה מושתתת על יכולת ייצור מזומנים גבוהה ונתמכת ברווחיות יציבה; (14) נכון לשנת 2016, יחס הכיסוי (ADSCR) עמד על כ- 1.43, יחס הכיסוי המאוחד² (ADSCR) עמד על כ- 1.33, ויחס הכיסוי LCR על כ- 1.68; (15) התחייבות³ רשות הגז הטבעי (להלן: "רשות הגז"), בקשר עם כיסוי כלל עלויות נתג"ז ותשואה נאותה על הנכסים, תוך שמירה על יחס כיסוי חוב ויחס כיסוי חוב מאוחד של 1.30 ו- 1.15, בהתאמה, עומדת בעינה. תרחיש הבסיס של מידורג, מניח כי החברה תשמור על יתרות נזילות ההולמות את פעילותה השוטפת, עם היקף השקעות (CAPEX) שנתי של כ- 660 מיליון ₪ וכ- 400 מיליון ₪ בשנים 2018 ו- 2019, בהתאמה. בד בבד, תשמור החברה על היקף EBITDA שנתי הנע בטווח שבין 420-485 מיליון ₪, כאשר ה- FFO השנתי ינוע בטווח שבין 260-210 מיליון ₪, בטווח הקצר. יחס הכיסוי הממוצע (ADSCR) לא ירד מ- 1.30, בעוד שיחס הכיסוי המאוחד הממוצע (ADSCR) לא ירד מ- 1.15, זאת בהתאם להתחייבות רשות הגז. בנוסף לאמור

¹ פנייה לכל גורם המעוניין בכך להביא את הצעתו או עמדתו לעניין עדכון תעריף ההולכה.

² מכיל את החוב של נתג"ז והחוב של חח"י בגין המקטע הימי.

³ החלטת המועצה לענייני גז טבעי מיום 04.01.2007 בקשר עם יחסי הכיסוי.

לעיל, מידורג מעריכה את תמיכת המדינה בחברה (להלן: "התמיכה") והתלות בין המדינה לחברה (להלן: "התלות") (להלן ביחד: "הקשר") כגבוהות מאוד, והינן מהוות יסודות משמעותיים לדירוג. שחיקה בהערכת מידורג בכל הנוגע לתמיכה והתלות, עלולה להוביל להורדת דירוג משמעותית. יש לציין כי יישום החלטת הממשלה בקשר עם הנפקת המיעוט של החברה, עלולה להשפיע על הערכת התמיכה בין המדינה לחברה בנימוח ה-GRI⁴, וכנגזרת מכך על הדירוג הסופי של החברה.

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ - נתונים עיקריים (מיליוני ₪):

2014	2015	2016	H1/2016	H1/2017	
450	520	531	263	273	סך הכנסות
92%	92%	93%	92%	92%	שיעור ההכנסות מדמי קיבולת והזרמה (ללא דמי חיבור) מסך הכנסות החברה
29	91	108	52	36	רווח נקי
365	431	450	222	232	EBITDA
202	258	257	135	117	FFO
632	906	706	⁵ 647	606	מזומנים, שווי מזומנים וני"ע סחירים* שלא יועדו
359	298	292	302	302	מזומנים, שווי מזומנים וני"ע סחירים** שיועדו
3,681	4,001	3,854	3,918	3,742	חוב פיננסי ברוטו ⁶
3,049	3,095	3,148	⁵ 3,271	3,136	חוב פיננסי נטו***
628	719	828	772	864	הון עצמי

* מדיניות ההשקעה הינה השקעה בפקדונות.

** מדיניות ההשקעה הינה השקעה בפקדונות או באג"ח בדירוג מקומי או בינלאומי, השווה לכל הפחות, לדירוג מדינת ישראל.

*** בניכוי מזומנים ושווי מזומנים וני"ע סחירים שלא יועדו.

פירוט השיקולים העיקריים לדירוג

תמורות במשק הגז הטבעי בישראל

נתגז' הינה חברה ממשלתית בעלת מעמד מונופוליסטי בהפעלת מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל. בתשעת החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2017, הזרמת הגז בפועל הסתכמה בכ- BCM 7.9, בעוד שבשנת 2016, הזרמת הגז בפועל הסתכמה בכ- 9.68 BCM לעומת תכנון של כ- BCM 8.34, ולעומת כ- BCM 8.4 בתקופה המקבילה אשתקד. בהתאם לנתוני משרד האנרגיה, היקף השימוש בגז טבעי בישראל עלה מכ- BCM 7.6 בשנת 2014 לכ- BCM 8.4 בשנת 2015 וכ- BCM 9.7 בשנת 2016, המהווים גידול שנתי של כ- 10.5% וכ- 15%, בהתאמה. עיקר הגידול בצריכת הגז הטבעי נובע, בין היתר, מהגידול באוכלוסייה ובצריכת החשמל, וכן מהפעלתם המסחרית של היחפ"ים⁷. מדיניות הפחתת ייצור החשמל באמצעות תחנות כוח פחמיות, אשר החלה בשנת 2016, צפויה להימשך בשנת 2017 ולהגיע לכדי 20%⁸. להערכת מידורג, לאור התפתחות משק האנרגיה והחלטות הרגולטור בקשר עם הפחתת השימוש בפחם, לרבות סגירת היחידות הפחמיות 1-4 בתחנות הכוח "אורות רבין" בחדרה, צפוי המשך גידול בביקוש לגז טבעי, הן בשל הצטרפות צרכנים חדשים למערכת ההולכה, הן בשל הרחבת פעילותם של צרכנים קיימים אשר הגדילו את היקף הקיבולת המוזמנת, והן כתוצאה מחתימה על הסכם הולכה בין נתגז' לבין יצואן הגז הטבעי הישראלי לירדן. כמו כן, בימים אלו נערך המשק לתוספת אספקת גז טבעי ממקורות נוספים, לרבות ממאגר לווייתן, הנמצא בתהליכי פיתוח וצפוי להתחבר למערכת ההולכה, לכל

⁴ ראה קישור מטה למתודולוגית לדירוג מנפיק הקשור למדינה (Government Related Issuer) בפרק דוחות קשורים.

⁵ נתון זה עודכן ביחס לדוח המעקב הקודם.

⁶ לרבות חוב חח"י בגין המקטע הימי.

⁷ יצרני חשמל פרטיים.

⁸ ביחס להיקף צריכת הפחם, כפי שהייתה בשנת 2015.

המוקדם בשנת 2020, וכן בהמשך להחלטת הממשלה⁹ צפוי גם חיבורם של המאגרים כריש ותנין¹⁰. כל אלו, צפויים לתמוך בהגדלה משמעותית נוספת במערכת הולכת הגז הטבעי. בנוסף, נציין כי במסגרת החלטת הממשלה⁹ נקבע כי במידה ולאחר עדכון רישיון ההולכה על ידי השרים, יוחלט כי יש בהקמת המקטע כדי לתרום לפיתוחם של המאגרים הקטנים (כריש ותנין), וככל שתתקבל החלטת דירקטוריון החברה על הקמת המקטע, יועברו 100 מיליון ₪ מתקציב המדינה לחברה כנגד הקצאת מניות החברה למדינה¹¹.

עדכון תעריף ההולכה

ביום 10 באוגוסט 2017, פרסמה רשות הגז, כי בישיבתה מיום 8 באוגוסט 2017, החליטה מועצת הגז לקיים הליך שעניינו מתן אפשרות לכל גורם שיש לו עניין בכך להציג את הצעתו או עמדתו, לעניין עדכון תעריף ההולכה. נכון למועד הדוח ובהתאם לדברי רשות הגז, החלטת מועצת הגז בדבר עדכון תעריף ההולכה כתוצאה מהרחבת מערכת ההולכה, אושרה וצפויה להתפרסם בימים הקרובים. בהתאם למסמך, מדובר בעלייה של כ- 2.2% בתעריף דמי הקיבולת, כ- 5.6% בתעריף ההזרמה וכ- 2.6% של תעריף ההזרמה במערכת ההולכה, לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה. עדכון התעריף יחול בגין שירותים שיינתנו מיום 01.01.2018. הסיבות המרכזיות לעדכון תעריף ההולכה הינן: היקף השקעות הנדרשות להרחבת מערכת ההולכה בגין חיבור צרכנים נוספים, יתירות ואספקת גז ראווה לגז טבעי (אשר לצורך כך נדרשת החברה לגייס כספים למימון עלויות אלו), לצד עדכון היקף הביקושים במשק, כאשר שיא הקיבולת השעתית הינה כ- 2.3 מיליון מטר מעוקב לשעה וההזרמה המקסימלית הינה כ- BCM 14.3 לשנה. תחזית הביקוש לגז טבעי גדלה בעיקר בשל הרחבת פעילותם של צרכנים קיימים, גידול בביקושים לייצוא וביקושים לגז טבעי לצורך ייצור חשמל. בנוסף, מציינת מועצת הגז כי שינוי התעריף תומך בצורך לשפר את יחסי המינוף של החברה.

תיקון שטרי הנאמנות

ביום 27 בנובמבר 2017, פרסמה החברה תיקון לשטרי הנאמנות, שעיקרו שינוי אופן חישוב יחסי הכיסוי. אופן חישוב יחסי הכיסוי כיום מביא בחשבון את גיוסי החוב של החברה והשקעותיה, ובכך לדברי החברה, גורם לעיוות פיננסי שמחייב את החברה להגדיל את נטל החוב כנגד כל השקעה חדשה, תוך צבירת יתרת מזומן הולכת וגדלה. התיקון לשטרי הנאמנות כולל, בין היתר, שינוי בחישוב יחסי הכיסוי, כך שאלו יתבססו על יחסים תפעוליים, תוך הוספת מנגנון ריפוי להפרה באמצעות הזרמת כספים לקרן ייעודית. להערכת מידרוג, שינוי אופן חישוב יחסי הכיסוי עשוי להוביל לצרכי מימון קטנים יותר וכנגזרת מכך להוצאות מימון נמוכות יותר בעתיד, תוך ירידה ביתרות המזומנים של החברה, וזאת בהשוואה למצבן טרם תיקון השטר.

רווחיות תפעולית ותזרימי מזומנים גבוהים ויציבים

נכון למועד הדוח, החברה שומרת על רווחיות תפעולית גבוהה ותזרימי מזומנים יציבים. החל משנת 2015, שומרת החברה על רמת רווחיות תפעולית של כ- 45%, כאשר במחצית הראשונה לשנת 2017, לחברה EBITDA בהיקף של כ- 232 מיליון ₪ ו- FFO בהיקף של כ- 117 מיליון ₪, זאת בהשוואה לכ- 222 מיליון ₪ וכ- 135 מיליון ₪, בהתאמה, לתקופה המקבילה אשתקד. בשנת 2016 הציגה החברה EBITDA בהיקף של כ- 450 מיליון ₪, ו- FFO בהיקף של כ- 257 מיליון ₪, זאת בהשוואה לכ- 431 מיליון ₪ וכ- 258 מיליון ₪, בהתאמה, ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. רמת הרווחיות ותזרימי המזומנים היציבים, נובעים מביקוש גובר לגז טבעי והזרמתו הסדירה למשק הישראלי, וזאת במקביל להרחבת מערכת ההולכה. על אף האמור לעיל, יחסי כיסוי החוב הפיננסי ויחסי המינוף של החברה נותרו חלשים, זאת כתוצאה מהמשך צמיחתה המואצת, המתאפיינת בגיוסי חוב אשר משמש לביצוע השקעות בהיקפים מהותיים. נציין כי בהתאם לתחזיות החברה, עדכון תעריף ההולכה צפוי להקטין את היקף גיוסי החוב בטווח הקצר. תרחיש הבסיס של מידרוג מניח כי החברה תשמור על היקף EBITDA שנתי הנע בטווח שבין 420-460 מיליון ₪, כאשר ה- FFO השנתי צפוי לנוע בטווח שבין 210-260 מיליון ₪, בטווח הקצר.

⁹ החלטה מספר 2592, מיום 02.04.2017 - "עידוד מאגרים קטנים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי".

¹⁰ לכל המוקדם בשנת 2020.

¹¹ בכפוף לכל דין ולאישורה של ועדת הכספים של הכנסת.

נזילות גבוהה המושתתת על רווחיות יציבה

נזילות החברה מושתתת על יכולת ייצור מזומנים גבוהה, אשר נשענת על רווחיות יציבה. נכון ליום 30.06.2017, יתרת המזומנים, שווי המזומנים וניירות ערך סחירים הסתכמו בכ- 606 מיליון ₪ (להלן: "מזומנים"), בהשוואה לכ- 647 מיליון ₪ בתקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, לחברה יתרת מזומנים ושווי מזומנים, ניירות ערך סחירים מיועדים וקרנות ביטחון, בהיקף כולל של כ- 301 מיליון ₪, המוחזקים כבטוחות לבעלי אגרות החוב, בהתאם להוראות שטר הנאמנות, כנגד הוצאות CAPEX, שירות חוב, תפעול ותחזוקה, וכן עסקאות גידור (להלן: "כריות ביטחון"). על פי תרחיש הבסיס, עד ליום 31.12.2018, הוצאות ה- CAPEX יעמדו על כ- 750 מיליון ₪ ותשלום החוב (ריבית וקרן) יעמוד על כ- 923 מיליון ₪ (ב- 12 החודשים הבאים). להערכת מידרוג, תזרים המזומנים השוטף של החברה, יתרות המזומנים וכריות הביטחון, מעידים על רמת נזילות אשר הולמת את הדירוג.

יחסי כיסוי וקרנות ביטחון

נכון לשנת 2016, יחס הכיסוי (ADSCR) עמד על כ- 1.43, יחס הכיסוי המאוחד (ADSCR) על כ- 1.33, ויחס הכיסוי LLCR על כ- 1.68. בהתאם לתרחיש הבסיס של מידרוג, יחס הכיסוי הממוצע (ADSCR) אינו צפוי לרדת מ- 1.30, בעוד שיחס הכיסוי המאוחד הממוצע (ADSCR) לא ירד מ- 1.15.

יחסים פיננסיים עיקריים

2014	2015	2016	¹² H1/2016	¹² H1/2017	
2.23	2.49	2.48	2.53	2.38	(FFO+הוצאות מימון)/הוצאות מימון ¹³
72.0%	69.0%	66.9%	71.3%	65.8%	יחס חוב נטו ל- RAV ¹⁴
6.6%	8.3%	8.2%	8.2%	7.5%	יחס FFO/חוב נטו
0.36	0.58	0.69	0.74	0.68	יחס RCF ¹⁵ ל- CAPEX

תמיכת המדינה והתלות בין המדינה לחברה מהוות יסודות משמעותיים לדירוג

מידרוג מעריכה את תמיכת המדינה בחברה ואת התלות בין המדינה לחברה כגבוהות מאוד, והינן מהוות יסודות משמעותיים בדירוג. שחיקה בהערכת מידרוג בקשר עם התמיכה והתלות עלולה להוביל להורדת דירוג מהותית. יש לציין כי יישום החלטת הממשלה מיום 19.10.2014, בנוגע להנפקת המיעוט של החברה, עלולה להשפיע על הערכת התמיכה בין המדינה לחברה בניית ה- GRI, וכנגזרת מכך על הדירוג הסופי של החברה. מידרוג תמשיך ותעקוב אחר ההתפתחויות וההשלכות של הנפקת המיעוט על דירוג החברה.

¹² הנתונים הכספיים החצי שנתיים הותאמו לצורך חישוב יחסים אלו על מנת לשקף שנה מלאה.

¹³ הוצאות הריבית התזרימית בפועל.

¹⁴ Recognized Assets Value - סך הרכוש הקבוע של החברה, לרבות נכס בלתי מוחשי, כפי שנרשם במאזן החברה. לאור העובדה כי מערכת ההולכה של החברה הינה בבעלות מדינת ישראל, נרשם הנכס כנכס בלתי מוחשי-רישיון.

¹⁵ Retained Cash Flow - מקורות מפעילות (FFO) בניכוי דיבידנדים ששולמו לבעלי המניות.

אופק הדירוג

גורמים אשר יכולים להוביל להעלאת הדירוג:

- גידול משמעותי ביחסי הכיסוי, תוך שמירה על יציבות תזרים המזומנים של החברה

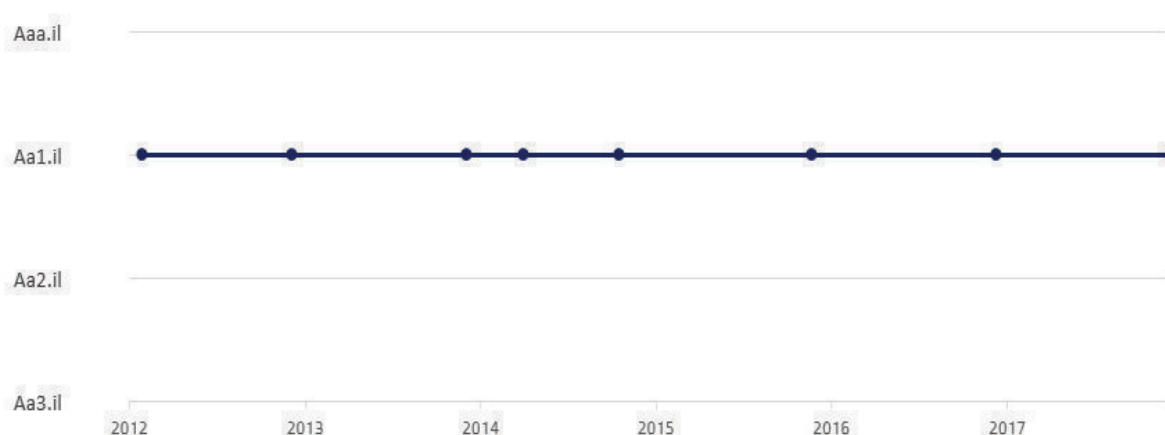
גורמים אשר יכולים להוביל להורדת הדירוג:

- שינוי לרעה בהערכת מידת התמיכה ומידת התלות ביחסים מול המדינה, לרבות שינוי מבנה הבעלות של החברה
- שינוי רגולטורי באשר להכרה בעלויות ובאשר לשמירה על יחס כיסוי חוב ויחס כיסוי חוב מאוחד
- ירידה מהותית בשיעור ההכנסות מרכיב הקיבולת, באופן שיחשוף את החברה לתנודתיות בקשר עם היקפי ההזרמה בפועל
- אי-שמירה על יתרות נזילות ברמה ההולמת את הדירוג, ביחס להיקפי הפעילות ועומס הפירעונות הצפויים
- מחסור ארוך ומתמשך בגז טבעי אשר עלול לגרום לעיכוב ו/או אי-תשלום בגין רכיב הקיבולת

אודות החברה

חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ נוסדה ביולי 2003, והחלה לפעול במהלך שנת 2004. החברה הינה בבעלות מלאה של מדינת ישראל והוקמה על פי החלטת ממשלה 649 מתאריך 07.08.2003, לפיה יוענק לחברה רישיון להקמה והפעלה של מערכת הולכת גז טבעי, כל זאת, בהתאם לחוק משק הגז הטבעי התשס"ב-2002. על החברה חלות הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 והוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999, לרבות התקנות שהותקנו לפיו וחוקים נוספים. באוגוסט 2004 הוענק לחברה רישיון להקמה, פיתוח, תפעול ואחזקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל (להלן: "הרישיון"). הרישיון הינו למשך תקופה של 30 שנים (עד לשנת 2034), וזאת בכפוף לתוכנית אב למשק הגז הטבעי בישראל, הנקבעת על ידי רשות הגז, הפועלת כאורגן במשרד האנרגיה. מועצת הגז הטבעי מונה 5 חברים¹⁶, ובאחריותה, בין היתר, לקבוע תעריפים לבעל רישיון, לקבוע אמות מידה לשירות וייעוץ לשר ולמנהל רשות הגז בעניינים שונים. הכנסות החברה נובעות מדמי חיבור חד-פעמיים, ותעריף הולכה הנקבע ע"י מועצת הגז, הכולל רכיב קיבולת ורכיב הזרמה בפועל. תעריף ההולכה משקף כיסוי של כלל הוצאות החברה, לרבות שימור יחס כיסוי (ADSCR) שנתי מינימאלי, בשיעור של 1.30 יחס כיסוי (ADSCR) שנתי מאוחד, בשיעור 1.15, לכל הפחות. החברה מתפעלת מערכת הולכת גז טבעי בלחץ גבוה, בחלוקה ל-4 מקטעים פעילים: ימי, מרכזי, דרומי וצפוני. החברה נמצאת במהלכה של תכנית פיתוח מקיפה למשק הגז הטבעי בישראל לשנים הקרובות, הנקבעת ע"י רשות הגז. צרכני החברה כוללים 4 קבוצות עיקריות: חח", יח"פים, מפעלי תעשייה וחברות חלוקה אזוריות.

היסטוריית דירוג

¹⁶ חברי המועצה הינם מנהל רשות הגז, נציג שר האוצר, נציג שר האנרגיה ושני נציגי ציבור, הממונים ע"י משרד האוצר ומשרד האנרגיה.

דוחות קשורים

דוחות דירוג של חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

מתודולוגיה לדירוג חברות הולכת חשמל וגז הפועלות תחת רגולציה

מתודולוגיה לדירוג מנפיק הקשור למדינה (Government Related Issuer)

סולמות והגדרות הדירוג של מידרוג

הדוחות מפורסמים באתר מידרוג www.midroog.co.il

מידע כללי

04.12.2017	תאריך דוח הדירוג:
30.11.2016	התאריך האחרון שבו בוצע עדכון הדירוג:
19.01.2012	התאריך שבו פורסם הדירוג לראשונה:
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	שם יוזם הדירוג:
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ	שם הגורם ששילם עבור הדירוג:

מידע מן המנפיק

מידרוג מסתמכת בדירוגיה בין השאר על מידע שהתקבל מגורמים מוסמכים אצל המנפיק.

סולם דירוג מקומי לזמן ארוך

Aaa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aaa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Aa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה מאד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
A.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים A.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Baa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Baa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי בינוני יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם עלולים להיות בעלי מאפיינים ספקולטיביים מסוימים.
Ba.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ba.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים.
B.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים B.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש מאוד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים.
Caa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Caa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים ביותר.
Ca.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ca.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש באופן קיצוני והם קרובים מאוד למצב של כשל פירעון עם סיכויים כלשהם להחזר קרן וריבית.
C.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים C.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי החלש ביותר ובדרך כלל הם במצב של כשל פירעון עם סיכויים קלושים להחזר קרן וריבית.

הערה: מידרוג משתמשת במשתנים מספריים 1,2,3 בכל אחת מקטגוריות הדירוג מ-Aa.il ועד Caa.il המשתנה '1' מציין שאגרת החוב מצויה בקצה העליון של קטגוריית הדירוג שאלה היא משתייכת, המצוינת באותיות. המשתנה '2' מציין שהיא נמצאת באמצע קטגוריית הדירוג ואילו המשתנה '3' מציין שאגרת החוב נמצאת בחלק התחתון של קטגוריית הדירוג שלה, המצוינת באותיות.

מסמך זה לרבות פסקה זו כולל זכויות יוצרים של מידרוג והינו מוגן על ידי זכויות יוצרים ודיני הקניין הרוחני. אין להעתיק מסמך זה או בכל דרך אחרת לסרוק, לשכתב, להפיץ, להעביר, לשכפל, להציג, לתרגם או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, באופן שלם או חלקי, בכל צורה, אופן או בכל אמצעי, ללא הסכמה של מידרוג מראש ובכתב.

אזהרה הנוגעת למגבלות הדירוג ולסיכונים הסתמכות על דירוג וכן אזהרות והסתייגויות בנוגע לפעילות של מידרוג בע"מ ולמידע המופיע באתר האינטרנט שלה

דירוגים ו/או פרסומים שהונפקו על ידי מידרוג הנם או שהם כוללים חוות דעת סובייקטיביות של מידרוג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של ישויות, התחייבויות אשראי, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם וכל עוד מידרוג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו. פרסומי מידרוג יכולים לכלול גם הערכות המבוססות על מודלים כמותיים של סיכונים אשראי וכן חוות דעת נלוות. דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מהווים הצהרה בדבר נכונותן של עובדות במועד הפרסום או בכלל. מידרוג עושה שימוש בסולמות דירוג לשם מתן חוות דעתה בהתאם להגדרות המפורטות בסולם עצמו. הבחירה בסימול כמשקף את דעתה של מידרוג ביחס לסיכון אשראי משקפת אך ורק הערכה יחסית של סיכון זה. הדירוגים שמנפיקה מידרוג הינם לפי סולם מקומי וככאלה הם מהווים חוות דעת ביחס לסיכונים אשראי של מנפיקים וכן של התחייבויות פיננסיות בישראל. דירוגים לפי סולם מקומי אינם מיועדים להשוואה בין מדינות אלא מתייחסים לסיכון אשראי יחסי במדינה מסוימת.

מידרוג מגדירה סיכון אשראי כסיכון לפיו ישות עלולה שלא לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות החוזיות במועד וכן ההפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון. דירוגי מידרוג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכון המתייחס לנזילות, לערך השוק, לשינויים בשערי ריבית, לתנודתיות מחירים או לכל גורם אחר המשפיע על שוק ההון.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אינם מהווים המלצה לרכישה, החזקה ו/או מכירה של אגרות חוב ו/או מכשירים פיננסיים אחרים ו/או כל השקעה אחרת ו/או להימנעות מכל אחת מפעולות אלו.

הדירוגים המונפקים על ידי מידרוג ו/או פרסומיה אף אינם מהווים ייעוץ השקעות או ייעוץ פיננסי, וכן אין בהם משום התייחסות להתאמה של השקעה מסוימת למשקיע מסוים. מידרוג מנפיקה דירוגים תחת ההנחה שכל העושה שימוש במידע המפורט בהם ובדירוגים, ינקוט זהירות ראויה ויבצע את ההערכות שלו (בעצמו ו/או באמצעות אנשי מקצוע המוסמכים לכך) בדבר הכדאיות של כל השקעה בכל נכס פיננסי שהוא שוקל לרכוש, להחזיק או למכור. כל משקיע צריך להסתייע בייעוץ מקצועי בקשר עם השקעותיו, עם הדין החל על ענייניו ו/או עם כל עניין מקצועי אחר.

מידרוג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לדיוק, להיותו מתאים למועד מסוים, לשלמותו, לסחירותו או להתאמה לכל מטרה שהיא של כל דירוג או חוות דעת אחרת או מידע שנמסר או נוצר על ידי מידרוג בכל דרך ואופן שהוא.

דירוגי מידרוג ופרסומיה אינם מיועדים לשימוש של משקיעים מוסדיים והיה זה בלתי אחראי ובלתי הולם למשקיע מוסדי לעשות שימוש בדירוגים של מידרוג או בפרסומיה בקבלתה של החלטת השקעה על ידו. בכל מקרה של ספק, מן הראוי שיתיעץ עם יועץ פיננסי או מקצועי אחר.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידרוג ו/או בפרסומיה ואשר עליו היא הסתמכה (להלן: "המידע"), נמסר למידרוג על ידי מקורות מידע (לרבות הישות המדורגת) הנחשבים בעיניה לאמינים. מידרוג איננה אחראית לנכונותו של המידע והוא מובא כפי שהוא נמסר על ידי אותם מקורות מידע. מידרוג נוקטת באמצעים סבירים, למיטב הבנתה, כדי שהמידע יהיה באיכות ובהיקף מספקים וממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, אם וככל שהדבר מתאים. יחד עם זאת, מידרוג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן היא איננה יכולה לאמת או לתקף את המידע. האמור בפרסומיה של מידרוג, למעט כאלה שהוגדרו על ידה במפורש כמתודולוגיות, אינם מהווים חלק ממתודולוגיה על פיה עובדת מידרוג. מידרוג רשאית לסטות מן האמור בכל פרסום כזה, בכל עת.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה ו/או כל מי מטעמה שיהיה מעורב בדירוג, לא יהיו אחראים מכוח הדין כלפי כל אדם ו/או ישות, בגין כל נזק ו/או אובדן ו/או הפסד, כספי או אחר, ישיר, עקיף, מיוחד, תוצאתי או קשור, אשר נגרם באופן כלשהו או בקשר למידע או לדירוג או להליך הדירוג, לרבות בשל אי מתן דירוג, גם אם נמסרה להם או למי מטעמם הודעה מראש בדבר האפשרות להתרחשותו של נזק או אובדן או הפסד כאמור לעיל, לרבות, אך לא רק, בגין: (א) כל אובדן רווחים, בהווה או בעתיד, לרבות אובדן הזדמנויות השקעה אחרות; (ב) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק שנגרם כתוצאה מהחזקה ו/או רכישה ו/או מכירה של מכשיר פיננסי, בין אם הוא היה נשוא דירוג שהונפק על ידי מידרוג ובין אם לאו; (ג) כל הפסד ו/או אובדן ו/או נזק, אשר נגרמו בקשר לנכס פיננסי מסוים, בין השאר אך לא רק, כתוצאה או בקשר עם רשלנות (להוציא מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), מצדם של דירקטורים, נושאי משרה, עובדים ו/או כל מי שפועל מטעמה של מידרוג, בין במעשה ובין במחדל.

מידרוג מקיימת מדיניות ונהלים ביחס לעצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

דירוג שהונפק על ידי מידרוג עשוי להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבסס הדירוג ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידרוג שכתובתו: <http://www.midroog.co.il>

פרק ב' - פרטי ניירות הערך שיירשמו למסחר על-פי תשקיף הרישום למסחר והצעת ניירות הערך על פי תשקיף המדף

חלק א' - פרטי ניירות הערך אשר יירשמו למסחר על פי תשקיף הרישום למסחר

2.1 אגרות החוב (סדרה ד') שיירשמו למסחר

2.1.1 רישום למסחר של 1,174,532,000 ש"ח ערך נקוב של אגרות החוב (סדרה ד') ("אגרות החוב (סדרה ד')") או "אגרות החוב".

2.1.2 אגרות החוב (סדרה ד') הונפקו לראשונה על ידי החברה בהנפקה פרטית מיום 10 אפריל 2014, למשקיעים המנויים בסעיפים (1) - (3) ו- (11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך"), במסגרתה הונפקו אגרות חוב (סדרה ד') בהיקף של 500,000,000 ש"ח ערך נקוב. בנוסף, בימים 28.7.2014 ו- 26.11.2015 הונפקו 300,000,000 ו- 374,532,000 ש"ח ערך נקוב אגרות החוב (סדרה ד'), למשקיעים המנויים בסעיפים (1) - (3) ו- (11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, בדרך של הרחבות הסדרה. הנפקת אגרות החוב כאמור, לרבות ההרחבה, בוצעה ללא ניכיון.

2.1.3 ביום 10.4.2014 התקשרה החברה בשטר נאמנות עם הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ ("הנאמן") בקשר עם הקצאת אגרות החוב (סדרה ד'). ביום 28.7.2014, ובמסגרת הרחבות סדרת אגרות החוב (סדרה ד') כאמור לעיל, התקשרה החברה עם הנאמן בתוספת לשטר הנאמנות. ביום 27.12.2017 נכנס לתוקפו תיקון לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') שעניינו תיקון באופן חישוב יחסי כיסוי החוב הפיננסיים וכן הוספת מנגנון ריפוי להפרה של יחסי הכיסוי האמורים, כמפורט בסעיף 1.4.6 לפרק א' לתשקיף זה. כמו כן, בכפוף להשלמת הרישום למסחר של אגרות החוב כאמור בסעיף 2.1 זה וכחלק בלתי נפרד ממנו, ייכנס לתוקפו תיקון מס' 2 לשטר הנאמנות, הכולל שינויים ותיקונים להוראות שטר הנאמנות ותנאי אגרות החוב, הנדרשים בהתאם להוראות חוק ניירות ערך, הוראות והנחיות הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה") והרשות לניירות ערך ("הרשות"), לצורך רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה ולצורך הפיכת החברה לתאגיד מדווח (כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך), והכל בהתאם להוראות סעיף 4.8.2 לשטר הנאמנות. שטר הנאמנות, התוספת לשטר הנאמנות מיום 28 ביולי 2014 ותיקונים מס' 1 ו- 2 לשטר הנאמנות ייקראו להלן, יחדיו, "שטר הנאמנות". לפרטים אודות תנאי שטר הנאמנות ראו סעיף 2.2.5 להלן.

2.1.4 פרטי הנאמן לאגרות החוב (סדרה ד')

2.1.4.1 לפרטי הנאמן ראו סעיף 1.4.4 לפרק א' לתשקיף זה.

2.1.4.2 הנאמן הצהיר בשטר הנאמנות כי מתקיימים בו כל תנאי הכשירות הדרושים לנאמן לתעודות התחייבות על פי חוק ניירות ערך וכל דין אחר וכי הוא הסכים לחתום על שטר הנאמנות ולפעול כנאמן של מחזיקי אגרות החוב נשוא תשקיף זה.

2.1.4.3 אין בחתימת הנאמן על שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') הבעת דעה מצדו בדבר טיבם של ניירות הערך הנרשמים למסחר מכוח תשקיף הרישום או כדאיות ההשקעה בהם.

2.1.5 ביום 23 באפריל 2014 נרשמו אגרות החוב (סדרה ד') למסחר במסגרת מערכת הרצף המוסדי. לאחר רישומן של אגרות החוב למסחר בבורסה על פי תשקיף הרישום למסחר זה, הן לא תסחרנה עוד במסגרת מערכת הרצף המוסדי.

2.1.6 עד יום רישומן למסחר ברשימה הראשית בבורסה תשאנה אגרות החוב (סדרה ד') ריבית שנתית בשיעור קבוע של 2.95%, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם במחצית חודש מרס 2014. יחד עם זאת, החל ממועד רישומן למסחר ברשימה הראשית בבורסה, יופחת שיעור הריבית שתשאנה אגרות החוב בשיעור של 0.3% (על בסיס שנתי), ואגרות החוב תישאנה החל מאותו מועד ריבית נקובה שנתית בשיעור של 2.65%. עדכון שיעור הריבית כאמור לעיל, יחול בגין התקופה שתתחיל החל ממועד רישום אגרות החוב (סדרה ד') לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה ("מועד

הפחתת הריבית ("ועד לפירעון מלא של יתרת הקרן הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד'). לפרטים אודות תשלומי הריבית לאור הרישום למסחר ראו גם בסעיף 2.1.7 להלן.¹

2.1.7 בהתאם לאמור בסעיף 2.1.6 לעיל, לא יאוחר מתום יום עסקים אחד לאחר רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה כאמור, תפרסם החברה דוח מידי, בו תציין החברה: (א) את דבר הרישום למסחר וכפועל יוצא את מועד הפחתת הריבית וכן את לוח הזמנים, קרי - יום המסחר האחרון במערכת רצף מוסדי, יום הפסקת המסחר באגרות החוב ברצף מוסדי, יום מחיקת אגרות החוב ממסחר במערכת רצף מוסדי ומועד התחלת המסחר באגרות החוב ברשימה הראשית בבורסה; (ב) את שיעור הריבית המדויקת שתישא יתרת קרן אגרות החוב לתקופה שמתחילת תקופת הריבית הנוכחית ועד למועד הפחתת הריבית (שיעור הריבית יחושב לפי 365 ימים בשנה) ("ריבית המקור" ו-"תקופת ריבית המקור", בהתאמה); (ג) את שיעור הריבית שתישא קרן אגרות החוב החל ממועד הפחתת הריבית ועד מועד תשלום הריבית הקרוב בפועל, היינו: ריבית המקור בניכוי שיעור הריבית שיופחת לשנה, קרי 0.3% (שיעור הריבית יחושב לפי 365 ימים בשנה) ("הריבית המעודכנת"); (ד) את שיעור הריבית המשוקללת שתשלם החברה למחזיקי אגרות החוב במועד תשלום הריבית הקרוב, הנובעת מן האמור בס"ק (ב) ו-(ג) לעיל; (ה) את שיעור הריבית השנתית המשתקפת משיעור הריבית המשוקללת; (ו) את שיעור הריבית השנתית ואת שיעור הריבית החצי שנתית (הריבית החצי שנתית תחושב כריבית השנתית חלקי שניים), לתקופות הבאות.

תשלום הריבית המשוקללת למחזיקי אגרות החוב יבוצע בהתאם להוראות תעודת אגרת החוב במועד תשלום הריבית הקרוב למועד הפחתת הריבית (30.6.2018).

היה ומועד הפחתת הריבית יחול במהלך הימים שתחילתם ארבעה ימים לפני המועד הקובע לתשלום ריבית כלשהו וסיומם במועד תשלום הריבית הקרוב למועד הקובע הנ"ל ("תקופת הדחייה"), תשלם החברה למחזיקי אגרות החוב, במועד תשלום הריבית הקרוב, את ריבית המקור בלבד, כאשר שיעור הריבית הנובע מניכוי הריבית בשיעור השווה לשיעור הריבית שיופחת לשנה במשך תקופת הדחייה, יופחת מתשלום הריבית הבא. החברה תודיע בדוח מידי את שיעור הריבית המדויק לתשלום במועד תשלום הריבית הבא.

2.1.8 אגרות החוב (סדרה ד') עומדות לפירעון (קרן) בעשרים ותשע (29) תשלומים לא-שווים החל מיום 30 ביוני 2019, בהתאם ללוח הסילוקין המצורף לשטר הנאמנות (להלן: "לוח הסילוקין") ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה (2019 עד יוני 2033), בצירוף הפרשי הצמדה למדד כאמור בסעיף 2.5.3 להלן. אם יחול מועד פירעון כאמור ביום שאיננו יום עסקים, יידחה מועד הפירעון ליום העסקים הראשון שיחול אחריו.

2.1.9 ריבית אגרות חוב משולמת במשך תקופה של 19.5 שנים, ב- 39 תשלומים החל מיום 30 ביוני, 2014. הריבית מחושבת על בסיס תקופת ריבית של שישה (6) חודשים והיא תשולם ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה בגין תקופת ששת (6) החודשים שהסתיימה ביום האחרון לפני מועד התשלום. אם יחול מועד פירעון כאמור ביום שאיננו יום עסקים, יידחה מועד הפירעון ליום העסקים הראשון שיחול אחריו.

2.2 רישום אגרות החוב (סדרה ד') למסחר בבורסה

2.2.1 הבורסה נתנה אישורה לרישום למסחר בה את אגרות החוב (סדרה ד') על פי תשקיף זה, וזאת בהתחשב בכך שקיים פיזור מזערי,² שווי החזקות ציבור מינימאלי ודירוג לגבי אגרות החוב (סדרה ד') כנדרש על פי הנחיות הבורסה כמפורט להלן. רישומן למסחר של אגרות החוב (סדרה ד') ייעשה סמוך לאחר מועד תשקיף זה.

2.2.2 נכון למועד תשקיף זה מתקיימות הדרישות המוקדמות לרישום למסחר של אגרות החוב, דהיינו: (א) תנאי פיזור מזערי - לפחות 35 מחזיקים, בשווי אחזקות מזערי למחזיק בסך של 200,000 ₪ (כשלעניין זה "מחזיק" ייחשב - מחזיק אחד ששווי החזקותיו עולה על שווי ההחזקה המזערי למחזיק כאמור), ו- (ב) שווי החזקות ציבור מינימאלי - בסך של 36,000,000 ש"ח.

¹ יוער כי על פי הוראות סעיף 5.5 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה ד'), נקבעה הפחתה מדורגת של הריבית השנתית שאגרות החוב תשאנה במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה וכתלות בשחרור אגרות החוב (סדרה ד') ממגבלות חסימה; אולם הואיל ותקופת החסימה הגיעה לסיומה עובר למועד פרסום התשקיף, הפחתת הריבית תעשה שלא באופן מדורג אלא באופן חד פעמי בשיעור של 0.3% עם הרישום למסחר על פי תשקיף זה.

- 2.2.3 הואיל ונכון לתאריך התשקיף, שווי החזקות הציבור באגרות החוב (סדרה ד') הינו מעל 200 מיליון ₪, רישומן פטור מעמידה בדרישות הון עצמי מינימלי.
- 2.2.4 תעודות אגרות החוב הוקצו לזכאים להן על שם החברה לרישומים של בנק מזרחי טפחות בע"מ.
- 2.2.5 **תנאי אגרות החוב (סדרה ד') שיירשמו למסחר³**

א. הריבית

לפרטים אודות הריבית שנושאת היתרה הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד') ראו סעיפים 2.1.6 ו-2.1.1 לעיל.

ב. מועדי פירעון אגרות החוב (סדרה ד')

לפרטים ראו סעיף 2.1.8 לעיל.

ג. תנאי ההצמדה

קרן אגרות החוב (סדרה ד') והריבית עליה תהיינה צמודות למדד כדלקמן:

אם יתברר במועד הפירעון של תשלום כלשהו על חשבון הקרן או הריבית של אגרות החוב כי מדד התשלום עלה לעומת מדד הבסיס, תשלם החברה אותו תשלום של קרן או ריבית, כשהוא מוגדל באופן יחסי בהתאם לשיעור עליית מדד התשלום לעומת המדד הבסיס, אולם אם מדד התשלום יהיה זהה או נמוך ממדד הבסיס, יהיה מדד התשלום מדד הבסיס.

"**מדד הבסיס**" - המדד בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם ביום 15 לחודש מרץ (דהיינו - 101.5 נקודות ביחס לבסיס 2012);

"**מדד התשלום**" - המדד הידוע ביום ביצוע תשלום כלשהו על חשבון קרן או ריבית אגרות החוב.

ד. ריבית פיגורים

בכל מקרה של איחור, העולה על חמישה (5) ימי עסקים, בביצוע תשלום כלשהו על חשבון הקרן, הריבית או הפרשי ההצמדה על פי אגרת חוב זו, תתווסף לתשלום האמור ריבית פיגורים שנתית קבועה בשיעור השווה ל-2% החל מיום האיחור הראשון. ביחס לחלקי שנה, תחושב הריבית באופן יחסי, על-פי 365 יום בשנה ("ריבית הפיגורים").⁴

ה. מועד קובע לזכאות לתשלום קרן וריבית בגין אגרות החוב

התשלומים על-חשבון הקרן והריבית ישולמו למחזיקי האג"ח אשר שמותיהם יהיו רשומים במרשם כמחזיקי האג"ח שנים-עשר ימים לפני המועד הקבוע לפירעון תשלום כלשהו (ביום 18 ביוני וביום 19 בדצמבר), פרט לתשלום האחרון שיעשה כנגד מסירת תעודת אגרת החוב לידי החברה, לא יאוחר משנים-עשר ימים לפני המועד הקבוע לפירעון התשלום האחרון, במשרדה של החברה או בכל מקום אחר עליו תודיע החברה מראש ובכתב.

מובהר, כי מי שלא יהיה רשום במרשם מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') באחד מהמועדים האמורים, לא יהיה זכאי לתשלום ריבית בגין תקופת הריבית שהתחילה לפני אותו מועד.

ו. תיאור הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד')

לתיאור הנכסים המשועבדים ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' לתשקיף זה.

ז. פרטים בדבר תנאים שנקבעו באגרות החוב לשינוי, שחרור, החלפה או ביטול של התחייבות אחרת שניתנו להבטחת התחייבויות החברה על פי אגרות החוב (סדרה ד')

³ יוער כי במידה והחברה תנפיק אגרות חוב נוספות ו/או תשנה את תנאי אגרות החוב (סדרה ד'), תיקון ו/או הנפקה כאמור יהיו כפופים, בין היתר, לקבלת אישור הבורסה.

⁴ יוער כי ככל שתחול על החברה חובת תשלום של ריבית פיגורים, החברה תדווח בדיווח מיידי, שני ימי מסחר לפני מועד התשלום של ריבית כאמור, על שיעור הריבית המדויקת שתשולם על ידה, הכוללת את ריבית הפיגורים וכן את מועד תשלום הריבית כאמור.

סעיף 12.5 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') כולל הוראות בדבר אפשרות החברה לרפא הפרות ביחסי הכיסוי החוב אליהם התחייבה החברה, ובכלל זה באמצעות הפקדת מזומנים לקרן ייעודית, אשר תשועבד, פרי-פאסו, לטובת הגורמים המממנים של החברה.

לפרטים נוספים ראו סעיף 1.4.6 לפרק א' לתשקיף זה.

ח. אפשרות לפדיון מוקדם של אגרות החוב (סדרה ד') ביוזמת החברה

בכפוף לרישומם למסחר של אגרות החוב, תהא החברה רשאית לפעול לפדיון מוקדם, מלא או חלקי, של אגרות החוב, וזאת לא יוקדם מיום 1.1.2018. לפרטים ראו סעיף 4.8.5 לשטר הנאמנות.

ט. אפשרות לפדיון מוקדם של אגרות החוב (סדרה ד') ביוזמת הבורסה

לעניין פדיון מוקדם של אגרות החוב (סדרה ד') ביוזמת הבורסה, ראו סעיף 4.8.4 לשטר הנאמנות.

י. מגבלות על חלוקת דיבידנד מכוח שטר הנאמנות ועמידה ביחסי כיסוי

לעניין מגבלות על חלוקת דיבידנד מכוח שטר הנאמנות ועמידה ביחסי כיסוי כפי שנקבעו בשטר הנאמנות ראו סעיף 10 לשטר הנאמנות.

יא. תנאים להרחבת הסדרה

לפרטים בדבר תנאים להרחבת סדרת אגרות החוב (סדרה ד') ראו סעיף 5.2 לשטר הנאמנות.

יב. יתר התנאים המהותיים של אגרות החוב ותנאיו המהותיים של שטר הנאמנות

נוסחו המלא של שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') על תוספותיו, תיקוניו ונספחיו, מצורף **כנספח א'** לפרק זה. להלן יובאו, על דרך ההפניה לשטר הנאמנות, ההוראות העיקריות של שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד'). יובהר כי התיאור שלהלן אינו מהווה תחליף לעיון בנוסח המלא של שטר הנאמנות המצורף **כנספח א'** לפרק זה.

הנושא	הסעיף בשטר הנאמנות
הנפקת אגרות החוב; פדיון/פירעון מוקדם של אגרות החוב	סעיף 4 לשטר הנאמנות
דרגת הביטחון; הנפקת אגרות חוב נוספות; גיוס חוב נוסף	סעיף 5 לשטר הנאמנות
קרן שירות החוב וקרנות הביטחון הנוספות	סעיף 7 לשטר הנאמנות
סדר תשלומים על ידי החברה (Flow of Funds)	סעיף 8 לשטר הנאמנות
הצהרות והתחייבויות החברה	סעיף 9 לשטר הנאמנות
תנאים לחלוקת דיבידנד	סעיף 10 לשטר הנאמנות
בטחונות	סעיף 11 לשטר הנאמנות
העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב לפירעון מיידי	סעיף 12 לשטר הנאמנות
הודעה מוקדמת לפני העמדה לפירעון מיידי	סעיף 13 לשטר הנאמנות
מימוש הבטוחות; תביעות והליכים בידי הנאמן	סעיף 14 לשטר הנאמנות
חלוקת כספים	סעיף 15 לשטר הנאמנות
סמכות לעכב חלוקת כספים	סעיף 16 לשטר הנאמנות
הודעת חלוקה	סעיף 17 לשטר הנאמנות
קבלה מאת מחזיקי אגרות חוב	סעיף 18 לשטר הנאמנות
הצגת איגרות חוב לנאמן ורישום תשלומים חלקיים	סעיף 19 לשטר הנאמנות
הנאמנות; הצהרות והתחייבויות הנאמן	סעיף 20 לשטר הנאמנות
דיווח על-ידי הנאמן	סעיף 21 לשטר הנאמנות
שכר הנאמן	סעיף 22 לשטר הנאמנות
סמכויות מיוחדות	סעיף 23 לשטר הנאמנות
שיפוי הנאמן	סעיף 24 לשטר הנאמנות

שנינויים בשטר הנאמנות ; ויתור ופשרה	סעיף 25 לשטר הנאמנות
התפטרות הנאמן והחלפתו	סעיף 26 לשטר הנאמנות
פקיעת תוקף אגרות החוב והשעבודים	סעיף 27 לשטר הנאמנות
אסיפות של מחזיקי אגרות חוב	סעיף 28 לשטר הנאמנות
רכישת אגרות חוב על ידי החברה ותאגידים קשורים	סעיף 29 לשטר הנאמנות
השקעת כספים	סעיף 30 לשטר הנאמנות
מיסוי	סעיף 31 לשטר הנאמנות
סודיות	סעיף 32 לשטר הנאמנות
נציגות דחופה	סעיף 33 לשטר הנאמנות
פירעון קרן אגרות החוב	סעיף 4 לתוספת הראשונה
תשלום הריבית	סעיף 5 לתוספת הראשונה
ריבית פיגורים	סעיף 6 לתוספת הראשונה
תנאי ההצמדה של הקרן והריבית	סעיף 7 לתוספת הראשונה
הזכאים לתשלומי הקרן והריבית	סעיף 8 לתוספת הראשונה
הימנעות מתשלום מסיבה שאינה תלויה בחברה	סעיף 9 לתוספת הראשונה
העברת אגרות החוב	סעיף 10 לתוספת הראשונה
פיצול תעודות אגרות חוב	סעיף 11 לתוספת הראשונה
בטחונות ; העמדה לפירעון מיידי	סעיף 13 לתוספת הראשונה
מרשם מחזיקי אגרות החוב	סעיף 14 לתוספת הראשונה
ייצוג על-ידי הנאמן	סעיף 15 לתוספת הראשונה
שנינויים בתנאי אגרות החוב ; ויתור ופשרה	סעיף 16 לתוספת הראשונה
החלפת תעודות אגרות חוב	סעיף 19 לתוספת הראשונה
אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות החוב	התוספת השנייה

דירוג אגרות החוב (סדרה ד') שבמחזור

2.3

לפירוט בדבר דירוגים של אגרות החוב (סדרה ד') ראו סעיף 1.4.5 בפרק א' לתשקיף זה.

יצוין כי החברה התחייבה כלפי מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') לפעול להמשך דירוג אגרות החוב על-ידי חברת דירוג במשך כל חיי אגרות החוב (סדרה ד').

חלק ב' - הצעת ניירות הערך על פי תשקיף המדף

מכוח תשקיף זה המהווה גם תשקיף מדף, יכול שיוצעו לציבור אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה, כתבי אופציה הניתנים למימוש לאגרות חוב אשר אינן ניתנות להמרה, וניירות ערך מסחריים (בסעיף זה: "ניירות הערך").

2.4

הצעת ניירות הערך על פי תשקיף מדף זה תיעשה בהתאם להוראות סעיף 23(א)(ו) לחוק ניירות ערך, באמצעות דוחות הצעת מדף בהם יושלמו כל הפרטים הנדרשים לפי פרק ג' לתקנות ניירות ערך (פרטי התשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ח-1968 ("תקנות פרטי תשקיף") ביחס לאותה הצעה, לרבות פרטי ותנאי ניירות הערך והרכב היחידות המוצעות, בהתאם להוראות כל דין, ובכלל זה בהתאם לתקנון ולהנחיות הבורסה ולעמדות סגל רשות ניירות ערך כפי שיהיו באותה העת.

מיסוי

2.5

כמקובל בעת קבלת החלטות בנוגע להשקעות כספים, יש לשקול את השלכות המס הקשורות בהשקעה בניירות הערך המוצעים בתשקיף זה. ההוראות הכלולות בתשקיף זה בדבר מיסוי ניירות הערך המוצעים בו

אינן מתיימרות להוות פרשנות מוסמכת של הוראות החוק הנזכרות בתשקיף זה, ואינן באות במקום ייעוץ מקצועי, בהתאם לנתונים המיוחדים ולנסיבות הייחודיות לכל משקיע. יובהר, ככל שיוצעו ניירות ערך על-פי תשקיף זה לעובדי החברה, השלכות המס המפורטות להלן עשויות להשתנות, בהתאם לניירות הערך שיוצעו ותנאיהם.

לפי הדין הקיים נכון למועד תשקיף זה חלים על אגרות החוב (סדרה ד') המוצעים לציבור על-פי התשקיף הסדרי המס המתוארים בתמצית להלן:

מס על הכנסות גבוהות

2.5.1

בהתאם לסעיף 121ב לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ("הפקודה") נקבע כי יחיד שהכנסתו החייבת עולה על ₪ 641,880 ש"ח (נכון לשנת 2018; סכום שמתואם מידי שנה); יהא חייב במס נוסף על חלק מהכנסתו החייבת העולה על הסכום הנ"ל, בשיעור של 3%. הכנסה חייבת הינה בין היתר, רווחי הון מניירות ערך, למעט על מרכיב רווח ההון האינפלציוני, וכן הכנסות מדיבידנדים ומריביות.

רווח הון ממכירת ניירות הערך המוצעים

2.5.2

בהתאם לסעיף 91 לפקודה, רווח הון ריאלי ממכירת ניירות ערך על-ידי יחיד תושב ישראל חייב במס בשיעור המס השולי של היחיד בהתאם לסעיף 121 לפקודה, אך בשיעור שלא יעלה על עשרים וחמישה אחוזים (25%), ויראו את רווח ההון כשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו החייבת. זאת, למעט לגבי מכירת ניירות ערך על-ידי יחיד שהינו "בעל מניות מהותיות"⁵ בחברה - קרי, המחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או יחד עם אחר, בעשרה אחוזים (10%) לפחות באחד או יותר מאמצעי השליטה⁶ בחברה - במועד מכירת ניירות הערך או במועד כלשהו ב-12 החודשים שקדמו למכירה כאמור, אשר שיעור המס לגבי רווח הון ריאלי בידיו יהיה בשיעור שלא יעלה על שלושים אחוזים (30%).

חבר בני אדם יהיה חייב במס על רווח הון ריאלי ממכירת ניירות ערך בשיעור מס החברות הקבוע בסעיף 126 (א) לפקודה (23% החל משנת 2018).

קרן נאמנות פטורה וכן קופות גמל וגופים הפטורים ממס לפי סעיף 9(2) לפקודה, פטורים ממס בגין רווחי הון ממכירת ניירות ערך כאמור. על הכנסותיה של קרן נאמנות חייבת ממכירת ניירות ערך יחול שיעור המס החל על הכנסתו של יחיד שההכנסה אינה מהווה בידיו הכנסה מ"עסק" או "משלח יד" בידיו, אלא אם כן נקבע מפורשות אחרת. לא נקבע להכנסה שיעור מס מיוחד, תחויב ההכנסה במס בשיעור המרבי הקבוע בסעיף 121 לפקודה.

לעניין ניכוי המס במקור מרווח ההון הריאלי ממכירת ניירות הערך המוצעים, בהתאם לסעיף 164 לפקודה ולתקנות מס הכנסה (ניכוי מתמורה), מתשלום או מרווח הון ממכירת ניירות ערך, במכירת יחידה בקרן נאמנות או בעסקה עתידית), התשס"ג-2002, חייב (כהגדרת מונח זה בתקנות האמורות) המשלם למוכר שהוא יחיד תמורה ממכירת ניירות הערך, ינכה מס בשיעור של עשרים וחמישה אחוזים (25%) מרווח ההון הריאלי. בנייר ערך שאינו צמוד למדד, חייב כאמור המשלם למוכר שהוא יחיד, ינכה מס בשיעור של חמישה עשר אחוזים (15%) מרווח ההון הריאלי. כאשר המוכר הינו חבר בני אדם, חייב כאמור ינכה מס בשיעור הקבוע בסעיף 126(א) לפקודה (23% החל משנת 2018) מרווח ההון הריאלי. זאת, כפוף לאישורי פטור (או שיעור מופחת) מניכוי מס במקור וכפוף לקיזוז הפסדים שרשאי המנכה במקור לבצע. כמו-כן, לא ינוכה מס במקור לקופות גמל, קרנות נאמנות וגופים נוספים הפטורים מניכוי מס במקור לפי הדין. אם במועד המכירה לא נוכה מלוא המס במקור מרווח ההון הריאלי, יחולו הוראות סעיף 91(ד) לפקודה וההוראות מכוחו בדבר דיווח ותשלום מקדמה על-ידי המוכר בגין מכירה כאמור. ככל שניירות הערך המוצעים על-פי תשקיף המדף יימחקו ממסחר בבורסה, שיעור הניכוי במקור שינוכה בעת מכירתם (לאחר המחיקה) יהיה שלושים אחוזים (30%) מהתמורה, כל עוד לא הומצא אישור מפקיד השומה המורה על שיעור ניכוי מס במקור אחר של ניכוי מס במקור (לרבות פטור מניכוי מס במקור).

⁵ כהגדרת מונח זה בסעיף 88 לפקודה.
⁶ כהגדרת מונח זה בסעיף 88 לפקודה.

ככלל, תושב חוץ (יחיד או חברה), כהגדרתו בפקודה, פטור ממס על רווחי הון במכירת ניירות ערך הנסחרים בבורסה, אם רווח ההון אינו במפעל הקבע שלו בישראל ובהתאם לתנאים והמגבלות של סעיף 97 לפקודה. האמור לעיל לא יחול לגבי חברה תושבת חוץ אם תושבי ישראל הם בעלי שליטה בה, נהנים או זכאים ל-25% או יותר מההכנסות או מהרווחים של תושב החוץ, במישרין או בעקיפין, בהתאם לקבוע בסעיף 68א לפקודה. במקרה שפטור כאמור אינו חל, יחולו הוראות אמנת המס (אם קיימת) בין ישראל למדינת התושבות של תושב החוץ, ככל שקיימת זכאות ליהנות מהטבות המס שאמנת המס הרלוונטית. כמו-כן, לא ינוכה מס במקור על-ידי תאגיד בנקאי או חבר בורסה לתושב חוץ בהתקיים תנאים מסוימים ובהמצאת המסמכים המתאימים.

במקרה בו תבקש החברה להציע אגרות חוב של החברה בדרך של הנפקת זכויות, לרבות במסגרת הצעת חבילה של ניירות ערך בדרך של הנפקת זכויות, כאשר קיים מרכיב הטבה המיוחס לאגרות החוב האמורות, תפנה החברה טרם הנפקת הזכויות האמורות לרשויות המס על מנת לקבוע הסדר מס לגבי מיסוי מרכיב ההטבה בגין זכויות כאמור המיוחס לאגרות החוב כאמור. היה והסדר מס כאמור יקבע מיסוי לגבי הנפקת הזכויות או ניצול הזכויות עצמן תפנה החברה לקבלת אישור הבורסה ליישום הסדר המס כאמור בטרם הנפקת הזכויות.

שיעור המס שיחול על הכנסות ריבית מאגרות חוב

2.5.3

בהתאם לסעיף 125ג(ב) לפקודה, יחיד יהא חייב במס בשיעור שלא יעלה על עשרים וחמישה אחוזים (25%) על ריבית או דמי ניכיון, שמקורם באגרות חוב הצמודים במלואם למדד, ויראו את הכנסתו זו כשלב הגבוה ביותר בסולם הכנסתו החייבת. במקרה בו אגרות החוב צמודות במלואם למדד - ככלל, יחיד יהיה פטור ממס על הפרשי הצמדה או הפרשי השער, לפי העניין שנצמחו בגין קרן אגרות החוב כאמור. הפרשי הצמדה שנצמחו על הריבית, מהווים, לצורכי מס, ריבית.

שיעורי המס כאמור לא יחולו בהתקיים, בין היתר, אחד מהתנאים הבאים: (1) הריבית היא הכנסה מ"עסק" או "משלח יד" לפי סעיף 2(1) לפקודה או שהיא רשומה בספרי חשבונותיו של היחיד או שהיא חייבת ברישום כאמור; (2) היחיד תבע בניכוי הוצאות ריבית והפרשי הצמדה בשל אגרות החוב; (3) היחיד הוא בעל מניות מהותי בחברה המשלמת את הריבית; (4) היחיד עובד בחברה ששילמה את הריבית, או שהוא נותן לה שירותים או מוכר לה מוצרים, או שיש לו יחסים מיוחדים אחרים עמה, אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה ששיעור הריבית נקבע בתום לב ובלי שהושפע מקיומם של יחסים כאמור בין היחיד לבין החברה; ו- (5) מתקיים תנאי אחר שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת. במקרים המפורטים לעיל יחול מס שולי בהתאם לסעיף 121 לפקודה.

שיעור המס החל על הכנסות הריבית או דמי הניכיון של חבר בני אדם תושב ישראל שאיננו חבר בני אדם שהוראות סעיף 9(2) לפקודה חלות בקביעת הכנסתו, למעט לעניין סעיף 3(ח) לפקודה לגבי ריבית שנצברה, הינו שיעור מס החברות בהתאם לסעיף 126(א) לפקודה שהינו 23% החל משנת 2018.

לפי סעיף 9(15ד) לפקודה, ריבית, דמי ניכיון או הפרשי הצמדה המשולמים על ידי תושב ישראל לתושב חוץ על אגרת חוב הנסחרת בבורסה בישראל שהנפיק חבר בני אדם תושב ישראל פטורים ממס ובלבד שההכנסה אינה במפעל קבע של תושב החוץ בישראל. הפטור לא יחול במקרים הבאים:

1. תושב החוץ הינו בעל מניות מהותי, בחברה המנפיקה; או
2. תושב החוץ קרוב כהגדרתו בפסקה (3) להגדרת קרוב בסעיף 88 לפקודה, של חבר בני אדם המנפיק; או
3. תושב החוץ הינו עובד, נותן שירותים או מוכר מוצרים לחבר בני אדם המנפיק או שיש לו יחסים מיוחדים עימו (אלא אם כן הוכח להנחת דעתו של פקיד השומה כי שיעור הריבית או דמי הניכיון נקבעו בתום לב ובלי שהושפעו מקיומם של יחסים מיוחדים).

ככל שלא יחול הפטור כאמור לעיל, שיעור המס שיחול על הכנסות ריבית בידי תושבי חוץ (יחיד וחבר בני-אדם) שמקורן בניירות הערך, עשוי להיות כפוף להוראותיהן של אמנות למניעת כפל מס שנכרתו בין מדינת

ישראל לבין מדינת מושבו של תושב החוץ. הפטור לא יחול על חברה תושבת חוץ המוחזקת בידי תושבי ישראל, בהתאם לקבוע בסעיף 68א לפקודה.

קרן נאמנות פטורה, וכן קופות גמל וגופים הפטורים ממס לפי סעיף 9(2) לפקודה, פטורים ממס בגין הכנסת ריבית או דמי ניכיון כאמור, כפוף להוראות סעיף 3(ח) לפקודה בדבר ריבית או דמי ניכיון שנצברו בתקופת החזקתו של אחר. על הכנסותיה של קרן נאמנות חייבת בריבית או דמי ניכיון יחול שיעור המס החל על הכנסתו של יחיד שהכנסה אינה מהווה בידיו הכנסה מ"עסק" או מ"משלח יד", אלא אם נקבע אחרת. בפדיון אגרת חוב יראו את הפרשי ההצמדה כחלק מהתמורה ויחולו הוראות הפקודה הנוגעות לחישוב רווח ההון, כמפורט לעיל.

בהתאם לתקנות מס הכנסה (ניכוי מריבית, מדיבידנד ומרווחים מסוימים), התשס"ו-2005, שיעור המס שיש לנכות במקור על ריבית (כהגדרתה בתקנות ה"ל")⁷ המשולמת ליחיד שאינו בעל מניות מהותי ואינו עובד בחברה המשלמת ואינו נותן שירותים או מוכר מוצרים לחברת המשלמת, על אגרות הצמודות במלואן למדד המחירים לצרכן או למטבע חוץ, הינו עשרים וחמישה אחוזים (25%). שיעור המס שיש לנכות במקור על ריבית המשולמת ליחיד שאינו בעל מניות מהותי, או עובד, על נכס שאינו צמוד למדד, הינו חמישה עשר אחוזים (15%). שיעור המס שיש לנכות במקור על ריבית כאמור לגבי יחיד שהינו בעל מניות מהותי בחברה המשלמת את הריבית או נותן שירותים או מוכר מוצרים לחברה המשלמת את הריבית, יהיה בהתאם לשיעור המס השולי המרבי לפי סעיף 121 לפקודה - ולגבי חבר בני אדם בהתאם לשיעור מס החברות, אשר עומד על 23% החל משנת 2018.

שיעור המס שינוכה במקור לגבי תושב חוץ, ככל שהינו חייב במס כאמור לעיל, כפוף להוראות האמנות למניעת כפל מס עליהן חתומה מדינת ישראל. תשלומי המס ינוכו במקור מתשלומי הריבית שישולמו על-ידי החברה למחזיקי אגרות החוב, למעט לגבי גופים הפטורים מניכוי מס במקור כאמור בהתאם לדין. במועדי פירעון קרן אגרות החוב ינוכה מס במקור בגין דמי הניכיון.

בתקנה 4 לתקנות מס הכנסה (חישוב רווח הון במכירת נייר ערך הנסחר בבורסה, מילווה מדינה או יחידה בקרן נאמנות), התשס"ג-2002, נקבע כי בפדיון של אגרות חוב הנסחרות בבורסה שבו משולמים גם דמי ניכיון, יראו כתמורת הפדיון את התמורה בתוספת דמי הניכיון, אם התקיימו כל אלה: (1) רווח ההון במכירת אגרת החוב אינו פטור ממס; (2) במועד הפדיון נוצר הפסד הון; ו-(3) הפדיון אינו בידי בעל שליטה או בידי מי שהחזיק באגרת החוב מיום שהוקצתה או הוצאה, והכל עד גובה הפסד ההון. דמי הניכיון שרואים אותם כתמורה לפי הוראות אלה, לא יחשבו כהכנסה לפי סעיף 4(2) לפקודה.

הנפקת אגרות חוב נוספות במסגרת הרחבת סדרה

2.5.4

במקרה בו תנפיק החברה בעתיד אגרות חוב נוספות, לפני הרחבת סדרת אגרות החוב (קרי, עד מועד קבלת אישור הבורסה לרישום למסחר של אגרות החוב הנוספות), תפנה החברה לרשות המסים על מנת לקבל את אישורה כי לעניין ניכוי המס במקור על דמי הניכיון בגין אגרות החוב ייקבע שיעור ניכיון אחיד לפי נוסחה המשקללת את שיעורי הניכיון השונים באותה סדרה, ככל שיהיו ("שיעור הניכיון המשוקלל"). במקרה של קבלת אישור כאמור, החברה תחשב, בהתאם לאותו אישור, לפני הרחבת הסדרה (אך ביחס לכלל אגרות החוב מאותה סדרה) את שיעור הניכיון המשוקלל אשר יהיה אחיד בגין כל אגרות החוב סדרת אגרות החוב שיהיו במחזור, ותפרסם דוח מידי לפני הרישום למסחר של אגרות החוב שיונפקו אך ככל הניתן יחד עם תוצאות ההנפקה (ולגבי הנפקת אגרות חוב כתוצאה ממימוש כתבי אופציה – מיד לאחר מועד פקיעת כתבי האופציה הרלוונטיים ולגבי אגרות חוב המונפקים ביחידה במועד חישוב הניכיון להלן), בו תודיע את שיעור הניכיון המשוקלל האחיד לכל הסדרה. המס ינוכה במועדי הפדיון של אגרות החוב לפי שיעור הניכיון המשוקלל כאמור ובהתאם להוראות הדין. במקרה כאמור יחולו כל יתר הוראות הדין הנוגעות למיסוי דמי ניכיון. אם לא יתקבל אישור כאמור מרשות המסים, ינוכה מס במקור מדמי הניכיון לגבי כל אגרות החוב בהתאם לשיעור הניכיון הגבוה ביותר שנוצר בגין סדרה זו. במקרה זה תפרסם החברה דיווח מידי לפני הרישום למסחר של אגרות החוב הנוספות שיונפקו (ולגבי הנפקת אגרות חוב כתוצאה ממימוש כתבי אופציה

⁷ "ריבית" – ריבית, הפרשי הצמדה שאינם פטורים על-פי כל דין, לרבות הפרשי הצמדה חלקיים, כהגדרתם בסעיף 9(13) לפקודה ודמי ניכיון.

- לאחר מועד פקיעת כתבי האופציה הרלוונטיים), בו תודיע על אי-קבלת אישור כאמור מרשות המיסים וכן את שיעור הניכיון הגבוה ביותר שנקבע לגבי כל הסדרה כאמור, ויחולו כל יתר הוראות הדין הנוגעות למיסוי דמי ניכיון. ינוכה מס במקור בעת פדיון אגרות חוב, בהתאם לשיעור הניכיון שידווח כאמור.

אופן חישוב הניכיון לצורכי ניכוי מס במקור בגין אגרות חוב הנרשמות למסחר על-פי תשקיף זה: בהתאם להוראות סעיף 2(4) לפקודה, רואים בדמי הניכיון בגין אגרות החוב ריבית החייבת במס, ולגביה יחולו כללי ניכוי מס במקור במועד הפדיון.

ככלל שיעור הניכיון ייקבע כהפרש בין הערך ההתחייבותי (המתואם) של אגרות החוב לבין התמורה שתקבל ככל שהפרש זה הינו חיובי. ככל ויונפקו ביחידות אג"ח בלבד, שיעור הניכיון יפורט בדו"ח ההצעה או בדו"ח על תוצאות ההנפקה, לפי העניין.

בכל מקרה של הרחבת סדרת אגרות החוב, היה ושיעור הניכיון שייקבע במסגרת הנפקת אגרות חוב מאותה סדרה יהיה גבוה משיעור הניכיון של הסדרה ערב הרחבת הסדרה (לרבות העדר ניכיון), יתכנו מקרים בהם ינוכה מס במקור בגין דמי ניכיון בשיעור הגבוה מדמי הניכיון שנקבעו למי שהחזיק באגרות החוב טרם הרחבת הסדרה ("דמי הניכיון העודפים"), וזאת בין אם התקבל אישור מרשות המסים לקביעת שיעור ניכיון אחיד לסדרה ובין אם לאו. לפי הידוע לחברה בתאריך תשקיף זה, נישום שהחזיק את אגרות החוב לפני הרחבתה ועד פירעון אגרות החוב המוחזקים על-ידיו, יהיה זכאי להגיש דוח מס לרשות המסים ולקבל החזר מס בגובה המס שנוכה מדמי הניכיון העודפים, ככל שהינו זכאי להחזר כאמור על-פי דין.

קיצוץ הפסדים ממכירת ניירות הערך המוצעים

2.5.5

ככלל, הפסדים שמקודם ממכירת ניירות הערך המוצעים, יותרו בקיצוץ רק במקרים בהם אילו היו נוצרים רווחי הון הם היו חייבים במס, בידי מקבלם.

הפסד הון ממכירת ניירות הערך בידי יחיד או חברה, ניתן יהיה לקיצוץ תחילה כנגד רווח הון ריאלי על פי העקרונות הקבועים בסעיף 92 לפקודה, בין אם ההפסד/רווח נוצרו מנכס (לרבות נייר ערך סחיר) בישראל, ובין אם מחוצה לה (למעט רווח הון אינפלציוני חייב אשר יקוץ ביחס של 1 ל-3.5).

הפסד הון שהיה בשנת המס ממכירת ניירות ערך יהיה בר קיצוץ, באותה שנת מס, גם כנגד דיבידנד או ריבית בגין אותו נייר ערך וגם כנגד הכנסות דיבידנד או ריבית בשל ניירות ערך אחרים, ובלבד ששיעור המס החל על הריבית או הדיבידנד שקיבל אותו אדם לא עולה על השיעור הקבוע בסעיף 126(א) לפקודה (23% החל משנת 2018) אם הוא חבר בני אדם, ועל השיעור הקבוע בסעיפים 125ב(1) או 125ג(ב) לפקודה (25%), לפי העניין, אם הוא יחיד.

הפסד ממכירת נייר ערך שלא ניתן לקוץ בשנת המס כאמור, יהיה ניתן לקיצוץ בשנות המס הבאות בזו אחר זו רק כנגד רווח הון ושבח מקרקעין כאמור בסעיף 92(ב) לפקודה ובלבד שהוגש לפקיד השומה דוח לשנת המס בה היה ההפסד.

ביום 31 באוגוסט 2011 פורסם תיקון ברשומות תקנות מס הכנסה (ניכוי מתמורה, מתשלום או מרווח הון ממכירת נייר ערך, במכירת יחידה בקרן נאמנות או בעסקה עתידית), התשס"א-2011. במסגרת התיקון כאמור נקבע כי במסגרת חישוב רווח ההון לצורך ניכוי המס במקור ממכירת ניירות ערך סחירים, יחידות של קרנות נאמנות ועסקאות עתידיות ("ניירות סחירים") יקוץ החייב בניכוי המס במקור את הפסד ההון שנוצר ממכירת ניירות סחירים שהיו בניהולו ובכפוף לכך שהרווח נוצר באותה שנת מס שבה נוצר ההפסד, בין טרם יצירת ההפסד ובין לאחר המועד האמור. תחולת התיקון כאמור הינה מיום 1 בינואר 2012.

מובהר כי התיאור הכללי לעיל אינו מהווה תחליף לייעוץ אינדיבידואלי על-ידי מומחים, בשים לב לנסיבות הייחודיות לכל משקיע. מומלץ לכל המבקש לרכוש ניירות ערך המוצעים על-פי תשקיף זה, לפנות לייעוץ מקצועי על-מנת להבהיר את תוצאות המס אשר יחולו עליו בשים לב לנסיבותיו הייחודיות.

בשל השינויים המהותיים שחלו במיסוי שוק ההון בעקבות הרפורמה במס הכנסה, טרם התגבשה הפרקטיקה הנאותה ליישום הוראותיה, ואף ייתכנו מספר פרשנויות לגבי אופן יישומן. יתרה מזאת,

ייתכנו שינויים תחיקתיים בהוראות הרפורמה. מטבע הדברים, לא ניתן לצפות את תוכנם והשפעתם של השינויים האמורים, לרבות לענין הסדרי המס שקיבלה החברה.

כמקובל בהחלטות השקעה יש לשקול את השלכות המס הקשורות בהשקעה בניירות הערך המוצעים. האמור אינו מתיימר להיות פרשנות מוסמכת של הוראות החוק הנזכרות לעיל או תיאור ממצה של הוראות המס הנוגעות לניירות הערך המוצעים ואינו מהווה או בא במקום ייעוץ מקצועי בנדון. מוצע לכל רוכש של ניירות הערך המוצעים לפנות לקבלת ייעוץ מקצועי באשר להשלכות המסוימות של הדין המקומי וכן באשר להשלכות מס זר בגין רכישה, החזקה ומכירה של ניירות הערך המוצעים, לרבות ההשלכות של כל שינוי מוצע בדינים האמורים, בהתאם לנתונים המיוחדים לכל רוכש ורוכש.

מובהר, כי האמור לעיל מתבסס על דיני המס הקיימים נכון למועד התשקיף, וכפי שהם ידועים לחברה, וכי שינויים בדיני המס עשויים לחול למפרע ו/או להוביל לתוצאות שונות.

נספח א' – שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד')

שטר נאמנות

שנערך ונחתם ביום 10 בחודש אפריל 2014

בין:

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

מס' חברה: 51-343639-4

מקריית עתידים (מגדל עתידים), ת.ד. 58177, תל אביב, 6158101

טלפון: 03-6274000; פקסימיליה: 03-5611320

("החברה")

מצד אחד;

לבין:

הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ

מס' חברה: 51-070519-7

מרחוב הירקון 113, תל אביב

טלפון: 03-5274867; פקסימיליה: 03-5271736

("הנאמן")

מצד שני;

והואיל:

והחברה הינה בעלת רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכה על-פי חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002;

והואיל:

וביום 31 בדצמבר 2006 נחתם בין החברה לבין זיו האפט חברה לנאמנויות בע"מ שטר נאמנות, כפי שתוקן, על-פיו ומכוחו ביצעה החברה הנפקות פרטיות של אגרות חוב (סדרה א') ("אגרות החוב (סדרה א')") (שטר הנאמנות כאמור וכל תיקון לו יכונה: "שטר הנאמנות לסדרה א'");

והואיל:

וביום 29 בדצמבר 2011 נחתם בין החברה לבין שיף הזנפרץ נאמנים (2004) בע"מ שטר נאמנות, כפי שתוקן, על-פיו ומכוחו ביצעה החברה הנפקות פרטיות של אגרות חוב (סדרה ג') ("אגרות החוב (סדרה ג')") (שטר הנאמנות וכל תיקון ותוספת לו יכונה: "שטר הנאמנות לסדרה ג'");

והואיל:

והחברה הצהירה כי בהתאם לסעיף 5.3 לשטר הנאמנות לסדרה א' ולסעיף 5.3 לשטר הנאמנות לסדרה ג', רשאית החברה להנפיק אגרות חוב נוספות או לגייס אשראי נוסף מכל סוג, שלא בתנאי שטר הנאמנות לסדרה א' ו/או לשטר הנאמנות לסדרה ג', לפי העניין, ושלא מסדרה א' ושלא מסדרה ג', לפי העניין, בכפוף לקיום התנאים הקבועים בסעיפים האמורים לשטר הנאמנות לסדרה א' ולשטר הנאמנות לסדרה ג';

והואיל:

והחברה החליטה לבצע הנפקה פרטית של אגרות חוב (סדרה ד') למשקיעים המנויים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("חוק ניירות ערך");

והואיל:

והחברה קיבלה אישור מחברות הדירוג סטנדרד אנד פורס מעלות בע"מ ("מעלות") ומידרוג בע"מ ("מידרוג") לפיו בכפוף להנפקת אגרות חוב (סדרה ד'), תדורגנה אגרות החוב שתונפקנה לראשונה כאמור בדירוג של ilAA (לפי סולם הדירוג של מעלות) ובדירוג

של Aa1 (לפי סולם הדירוג של מידרוג);

- והואיל:** והחברה מצהירה כי אין מניעה על-פי כל דין או הסכם להתקשרותה בשטר נאמנות זה;
- והואיל:** והנאמן הנו חברה מוגבלת במניות שנתאגדה כדין בישראל ומטרתה העיקרית הנה עיסוק בנאמנויות, והנאמן הצהיר, כי אין מניעה על-פי כל דין להתקשרותו עם החברה על-פי שטר נאמנות זה ולפעול כנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד'); ;
- והואיל:** והנאמן הסכים לשמש כנאמן עבור מחזיקי אגרות חוב (כהגדרתם להלן), והצדדים מעוניינים להגדיר ולקבוע את תנאי התקשרותם וכן להסדיר את התנאים של אגרות החוב (סדרה ד') של החברה;
- והואיל:** ולנאמן אין כל עניין מהותי בחברה ולחברה אין כל עניין אישי בנאמן.

לפיכך הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן :

- 1. מבוא ופרשנות**
  - 1.1. המבוא לשטר נאמנות זה והנספחים לו מהווים חלק בלתי נפרד הימנו.
  - 1.2. חלוקת שטר נאמנות זה לסעיפים וכן מתן כותרות לסעיפים אלה נעשו מטעמי נוחות בלבד, ואין להשתמש בהם לשם פרשנות שטר הנאמנות.
  - 1.3. כל האמור בשטר זה בלשון רבים - אף יחיד במשמע, ולהיפך. כל האמור במין זכר - אף מין נקבה במשמע, ולהיפך, והכל - למעט אם הקשר הדברים או תוכנם מחייב פרשנות אחרת.
  - 1.4. במקרה של סתירה בין הוראות שטר הנאמנות להוראות איזה מנספחיו, יגברו הוראות שטר הנאמנות.
- 2. הגדרות**

בשטר זה תהיה למונחים ולביטויים הבאים המשמעות שבצידם:

  - **"אגרות החוב" או "סדרת אגרות החוב"** - אגרות חוב (סדרה ד') רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת, שתנפיק החברה על-פי שטר נאמנות זה;
  - **"אפיקי השקעה מותרים"** - כהגדרתם בסעיף 30 להלן (השקעת כספים);
  - **"דולר"** - סך בשקלים חדשים השווה לדולר ארה"ב, בהתאם לשער היציג של הדולר שפורסם לאחרונה לפני מועד התשלום;
  - **"דמי הקיבולת"** - "קיבולת" הינו מונח אשר נעשה בו שימוש במסגרת החלטות מועצה לענייני משק הגז הטבעי לעניין קביעת תעריפי ההולכה ואשר הוגדר בהחלטות כאמור כאחד משני מרכיבי תעריף ההולכה. מרכיב הקיבולת הינו תשלום קבוע שמשלם הצרכן עבור הזמנה של קיבולת במערכת הולכת הגז הטבעי.

הקיבולת מגלמת את פוטנציאל הצריכה השעתית
המקסימאלית של הצרכן ;

- **"הבורסה"**
הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ ;
- **"ההסכם המשולש"**
הסכם מיום 10 בנובמבר 2004, בין החברה, חברת החשמל וממשלת ישראל בשם מדינת ישראל, לרבות כל תוספת או תיקון לו ;
- **"המועד הקובע"**
המועד בו סיימה החברה את כל התחייבויותיה כלפי מחזיקי אגרות החוב (סדרה א' ו/או סדרה ג') בהתאם לשטרי הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א' ו/או סדרה ג'), לפי המאוחר ;
- **"הנאמן"**
הנאמן הנזכר בראש שטר זה, או כל מי שיכהן מדי פעם כנאמן עבור מחזיקי אגרות חוב בהתאם להוראות שטר זה ;
- **"החלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות חוב"**
כהגדרתה בסעיף 9 לתוספת השנייה לשטר זה ;
- **"החשב הכללי"**
החשב הכללי במשרד האוצר או מי מטעמו ;
- **"המודל הפיננסי"**
המודל הפיננסי של החברה אשר על-בסיסו אישרה רשות הגז הטבעי את התעריף העדכני אותו רשאית החברה לגבות מלקוחותיה על-פי רישיון ההולכה, וכפי שיעודכן על-ידי החברה מעת לעת בהתאם לכללי רשות הגז הטבעי לעדכון התעריף ;
- **"הנכסים המשועבדים"**
כהגדרתם בסעיף 11.1 להלן ;
- **"התקבולים המשועבדים"**
כהגדרתם בסעיף 11.1.1 להלן ;
- **"חברת הדירוג"**
סטנדרד אנד פורס מעלות בע"מ או מידרוג בע"מ או כל חברה מדרגת אחרת (כהגדרתה להלן) ;
- **"חברת החשמל" או "חח"י"**
חברת החשמל לישראל בע"מ ;
- **"חברה מדרגת"**
"חברה מדרגת" שקיבלה את אישור המפקח על הביטוח או הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר לדירוג חוב, בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי הביטוח (דרכי השקעת ההון, הקרנות והתחייבויותיו של מבטח), התשס"א-2001 ותקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, בהתאמה ;
- **"חוב פיננסי"**
סך ההלוואות שגייסה החברה על-פי שטרי הנאמנות לסדרה

א' ולסדרה ג' ואגרות החוב (סדרה א' וסדרה ג') וכן סך ההלוואות שתגייס החברה על-פי שטר זה ואגרות החוב (סדרה ד'), וכל הלוואה נוספת שתגייס החברה לאחר הנפקת אגרות החוב האמורות לעיל על-פי סעיפים 5.2 ו-5.3 להלן, בדרך של הרחבת סדרה ו/או הנפקת סדרת אגרות חוב אחרת או גיוס חוב פיננסי אחר מגורמים מממנים (קרי, חוב של החברה לתאגידים בנקאיים או גופים פיננסיים אחרים ובכלל זה הלוואות, חובות בגין אגרות חוב או מכשירים דומים, ולמעט חוב לזמן קצר), אך למעט התחייבויות החברה כלפי חברת החשמל על-פי ההסכם המשולש אשר אינן נכללות בהגדרת חוב פיננסי;

- **"חוק הגז"** חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 כנוסחו מעת לעת;
- **"חוק החברות"** חוק החברות, התשנ"ט-1999 כנוסחו מעת לעת;
- **"חשבון הנאמן"** חשבון בנק שיפתח הנאמן על שם הנאמן בלבד בנאמנות עבור מחזיקי אגרות חוב ואשר זכויות החתימה בו יהיו של הנאמן בלבד, בו תופקד תמורת ההנפקה במועד הגיוס;
- **"יום עסקים"** יום בו פתוחים מרבית הבנקים בישראל לביצוע עסקאות;
- **"יחס הכיסוי (ADSCR)";** כהגדרתם בנספח 10 לשטר הנאמנות;
- **"יחס הכיסוי (LLCR)";**
- **"יחס הכיסוי המאוחד"**
- **"יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב"** יתרת קרן ההלוואה שטרם שולמה, וסכומים שלא נפרעו על חשבון ריבית אגרות חוב בגין התקופה שעד למועד הפירעון הסופי בפועל של אגרות החוב, ריבית הפיגורים (ככל שתהיה) והפרשי ההצמדה שהתחייבה החברה לשלם למחזיקי אגרות חוב על-פי שטר זה ותנאי אגרות חוב;
- **"לוח הסילוקין"** לוח הסילוקין המפרט את התשלומים למחזיקי אגרות חוב, המצורף כנספח א' לתעודת אגרות חוב, לרבות כפי שיתוקן (ככל שיתוקן) במקרה של הרחבת סדרת אגרות חוב;
- **"מדד המחירים לצרכן"** מדד המחירים הידוע בשם "מדד המחירים לצרכן" הכולל ירקות ופירות והמפורסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ולמחקר כלכלי, וכולל אותו מדד אף אם יפורסם על-ידי גוף או מוסד רשמי אחר, וכן כולל כל מדד רשמי אחר שיבוא במקומו, אם יהיה בנוי על אותם הנתונים שעליהם בנוי המדד הקיים ואם לאו. אם יבוא במקומו מדד אחר שיפורסם על-ידי גוף או מוסד כאמור, ואותו גוף או מוסד לא קבע את היחס שבינו לבין המדד המוחלף, ייקבע

היחס האמור על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, ובמקרה שאותו יחס לא ייקבע כאמור, אזי הוא ייקבע על-ידי הנאמן, בהתייעצות עם מומחים כלכליים שייבחרו על-ידו;

- המועד בו יפקידו מחזיקי אגרות חוב את תמורת ההנפקה בחשבון הנאמן;

"מועד הגיוס"
- המועד בו יעביר הנאמן לחברה את יתרת תמורת ההנפקה (בניכוי סכומי ההפקדה לקרן שירות החוב), בגין הגיוס הראשון שתבצע החברה על-פי שטר נאמנות זה, כמפורט בסעיף 6 להלן (תמורת ההנפקה; העברת תמורת ההנפקה לחברה);

"מועד ההעברה"
- מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') הרשומים במועד הרלוונטי במרשם, ובמקרה של מספר מחזיקים במשותף, המחזיק המשותף הרשום ראשון במרשם;

"מחזיקי אגרות חוב"
- מכתב המופנה לנאמן בנאמנות עבור מחזיקי אגרות חוב, בחתימת מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים והחשב הכללי או מי מטעמו, בנוסח המצורף כנספח 6.3.2(ג) לשטר נאמנות זה;

"מכתב המדינה"
- מערכת ממוחשבת שמפעילה הבורסה למסחר בניירות ערך למשקיעים מוסדיים;

"מערכת רצף מוסדי"
- מרשם מחזיקי אגרות חוב (סדרה ד') המנוהל על-ידי החברה בהתאם לתנאי אגרות חוב;

"מרשם"
- (א) תאגיד בשליטת החברה; או (ב) בעל השליטה בחברה, בן משפחתו או תאגיד בשליטת מי מהם (כהגדרת מונחים אלה בחוק ניירות ערך);

"צד קשור"
- כהגדרתה בסעיף 3 לנספח 7.6 המצורף לשטר נאמנות זה;

"קרן השקעה בחידוש ציוד (CAPEX)"
- כהגדרתה בסעיף 2 לנספח 7.6 המצורף לשטר נאמנות זה;

"קרן התפעול והתחזוקה (O&M)"
- קרן השקעה בחידוש ציוד (CAPEX) וקרן התפעול והתחזוקה (O&M);

"קרנות הביטחון הנוספות"
- קרן שירות החוב כהגדרתה בסעיף 7.1 להלן;

"קרן שירות החוב"
- כהגדרתו בסעיף 9.2 להלן;

"רישיון ההולכה"
- בנק לאומי, יחידת ביצוע;

"רכז הנפקה"

- "רשות הגז הטבעי" - כהגדרתה בסעיף 2 לחוק הגז ;
- "תמורת הנפקה" - סך ההלוואות (קרן) שהעמידו מחזיקי אגרות חוב בגין אגרות החוב ;
- "תעודת אגרות חוב" או "תנאי אגרות חוב" - תעודת אגרת חוב (סדרה ד'), כולל "התנאים הרשומים מעבר לדף" המצורפים לה, אשר נוסחה מופיע כתוספת הראשונה לשטר נאמנות זה ;
- "תקופת הגרייס" - התקופה שממועד הגיוס ועד למועד ביצוע התשלום הראשון על חשבון קרן אגרות חוב, כמפורט בלוח הסילוקין ;
- "תקופת אגרות חוב" - תקופה שתחילתה במועד הגיוס וסופה במועד פירעון יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב ;
- "תקנות דוחות תקופתיים ומידיים" - תקנות ניירות-ערך (דו"חות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 כנוסחן מעת לעת ;
- "תקנות עריכת דוחות כספיים שנתיים" - תקנות ניירות ערך (עריכת דוחות כספיים שנתיים), התש"ע-2010 כנוסחן מעת לעת.

3. נספחים

לשטר זה מצורפים הנספחים הבאים :

- "התוספת הראשונה" - תעודת אגרות חוב והתנאים הרשומים מעבר לדף ;
- "התוספת השנייה" - כינוס אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות חוב ;
- נספח 6.3.2(ב1) - נוסחי הודעות שעבוד ואגרת החוב לרישום השעבוד ;
- נספח 6.3.2(ב2) - נוסח אישור עו"ד כי השעבודים נרשמו כדין ;
- נספח 6.3.2(ג) - מכתב המדינה ;
- נספח 6.3.2(ד) - אישור החשב הכללי או מי שהוסמך על -ידו לצורך כך להנפקת אגרות החוב ;
- נספח 7.6 - קרנות הביטחון הנוספות ;
- נספח 10 - אופן חישוב יחסי כיסוי החוב על פי שטר הנאמנות ;
- נספח 22 - שכר טרחת נאמן.

4. הנפקת אגרות החוב

- 4.1. החברה תנפיק סדרה של עד 500 מיליון אגרות חוב (סדרה ד'), בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א, רשומות על שם. קרן אגרות חוב תיפרע בתקופה של 14.5 שנים, ב-29 תשלומים לא-שווים, החל מיום 30 ביוני, 2019 ; ריבית אגרות חוב תשולם במשך תקופה של 19.5 שנים, ב-39 תשלומים החל

מיום 30 ביוני, 2014 והכל - על-פי לוח הסילוקין המצורף כנספח א' לתעודת אגרות חוב. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב והריבית עליהן יהיו צמודות למדד המחירים לצרכן כפי שיהיה ידוע במועד הנפקתן לראשונה של אגרות החוב (סדרה ד').

4.2. תנאי אגרות החוב, הריבית, תנאי ההצמדה והפירעון הם כמפורט בתעודת אגרות חוב ובשטר זה.

4.3. בכפוף לאמור בסעיף 4.8 להלן (רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה), הצעת אגרות החוב לפי שטר זה תבוצע על-פי סעיף 15א(א)(7) לחוק ניירות ערך (לעניין סעיף 15א(ב)(1) לחוק האמור). לפיכך, אגרות החוב יונפקו אך ורק למשקיעים המנויים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, ובלבד שהנפקה למשקיעים האמורים בסעיפים 11 ו-12 לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך תהיה כפופה לשיקול דעתה של החברה ולאישורה לגבי כל ניצע בנפרד.

4.4. החברה רשאית להנפיק את אגרות החוב בערך הנקוב, בניכיון או בפרמיה ובכלל זה תהיה רשאית להנפיק את אגרות החוב בשיעור ניכיון שונה למחזיקי אגרות חוב שונים, ובלבד שכל אגרות החוב שיונפקו באותו מועד גיוס יישאו שיעור ניכיון או פרמיה זהה. לעניין הנפקה בשיעורי ניכיון או פרמיה שונים, יחולו הוראות סעיף 31 להלן (מיסון).

4.5. בכפוף לאמור בסעיף 4.8 להלן (רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה), אגרות החוב לא יירשמו למסחר ברשימה הראשית בבורסה.

4.6. רישום אגרות החוב במסלוקת הבורסה

החברה תפעל לכך שעד לתום שלושים (30) ימים ממועד ההעברה, יירשמו אגרות החוב על שם חברה לרישומים בישראל ובמסלוקת הבורסה, אשר תעניק שירותי סליקה לאגרות החוב, אלא אם מסלוקת הבורסה לא תאפשר זאת. עלויות הרישום יחולו על החברה. ככל שיירשמו אגרות החוב כאמור, יחולו ההוראות הבאות:

4.6.1. החברה לרישומים תיחשב כמחזיק אגרות חוב הרשום לצורך סעיף 8 לתנאי אגרות חוב (הזכאים לתשלומי הקרן והריבית).

4.6.2. כל מחזיק אגרות חוב יוכל לממש את זכויות ההצבעה וזכויותיו האחרות כמחזיק אגרות חוב, בכפוף לכך שהחברה או הנאמן, לפי העניין, יקבלו מהחברה לרישומים ייפוי כוח המפרט את שם מחזיק אגרות חוב ואת הסכום הכולל של קרן אגרות החוב אשר מוחזקות על-ידי החברה לרישומים עבור אותו מחזיק אגרות חוב, נכון למועד הקובע למימוש זכויות מחזיק אגרות חוב.

4.7. רישום אגרות החוב במערכת רצף מוסדי

החברה תפעל לכך שעד לתום שלושים (30) ימים ממועד ההעברה, יירשמו אגרות החוב במסגרת מערכת רצף מוסדי, אלא אם הבורסה לא תאפשר זאת. עלויות הרישום יחולו על החברה. ככל שיירשמו אגרות החוב במערכת רצף מוסדי כאמור, יחולו ההוראות הבאות:

4.7.1. החברה תודיע לנאמן על ההתקשרות עם מערכת רצף מוסדי.

4.7.2. החברה תפעל בהתאם לכל הוראות והנחיות הבורסה הרלוונטיות בקשר עם מערכת רצף מוסדי, לרבות מועד "יום האקס", "יום הקום" ודרכי חישוב הריבית. מבלי לגרוע מכלליות האמור, החברה תמסור לבורסה הודעה על סכום תשלום הקרן והריבית לפחות ארבעה (4) ימי מסחר לפני המועד הקבוע לביצוע התשלום.

4.7.3. מובהר, כי אין ברישום במערכת רצף מוסדי כדי להתיר העברות של אגרות החוב בניגוד לסעיף 10 לתנאי אגרות חוב (העברת אגרות החוב). כן מובהר, כי רישום במערכת רצף מוסדי אינו רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה כמשמעותו בסעיף 4.8 להלן (רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה).

4.7.4. החברה תהא רשאית לבצע התאמות לא מהותיות בשטר הנאמנות או באגרות החוב, כפי שיידרשו על-ידי רשות מוסמכת, הבורסה, מסלקת הבורסה או רשות אחרת לצורך ביצוע הרישום במערכת רצף מוסדי, ובלבד שהנאמן אישר את ההתאמות מראש, לאחר ששוכנע כי אין בהן משום פגיעה בזכויות מחזיקי אגרות חוב. מובהר, כי הקטנת שיעור ריבית אגרות חוב הנקובה באגרת החוב, שינוי של מועדי תשלום הקרן או הריבית בפרק זמן העולה על שבעה (7) ימי עסקים, השמטת עילה מהעילות להעמדה לפירעון מיידי או תיקון בהם לרעת המחזיקים, או השמטת דיווח מהדיווחים אותם התחייבה החברה להעביר לנאמן על פי הוראות שטר זה או תיקון לרעת המחזיקים באיזה מסוגי הדיווחים שהחברה התחייבה להעביר לנאמן, או השמטת או תיקון לרעת המחזיקים של איזו מהמגבלות החלות על חלוקת דיבידנד, גיוסי חוב נוספים, יחסי כיסוי או בטוחות - כל אלה לא ייחשבו כשינויים אשר אינם פוגעים בזכויות מחזיקי אגרות חוב.

4.8. רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה

4.8.1. ככל שאגרות החוב יירשמו בעתיד למסחר בבורסה ברשימה הראשית (מובהר בזאת, כי החברה אינה מתחייבת לרשום את אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית), אזי, החל ממועד הרישום למסחר כאמור לא יחולו המגבלות על עבירות אגרות החוב הקבועות בסעיף 10 לתעודת אגרות חוב (העברת אגרות החוב), יחד עם זאת ייתכן ויחולו מגבלות עבירות (חסימה) בהתאם לחוק ניירות ערך ותקנותיו. למען הסר ספק יובהר כי הרישום למסחר בבורסה ברשימה הראשית כאמור, כפוף להוראות כל דין ובכלל זה הוראת תקנון הבורסה וההנחיות מכוחו.

4.8.2. אם תחליט החברה על רישום אגרות החוב למסחר כאמור, זאת בכפוף לאמור בסעיף 4.8.3 להלן, ישונו הוראות שטר נאמנות זה ותנאי אגרות חוב, אם וככל שיידרש הדבר בהתאם להוראות חוק ניירות ערך ו/או הוראות הבורסה או הרשות לניירות ערך והנחיותיהן לצורך הרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה או לצורך הפיכת החברה לתאגיד מדווח (כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך), וזאת ללא צורך באישור כלשהו מאת מחזיקי אגרות חוב, ובלבד שהנאמן אישר אותן מראש, לאחר ששוכנע שהשינוי הנדרש כאמור נדרש לצורך רישום אגרות החוב למסחר ואינו פוגע בזכויות מחזיקי אגרות חוב.

להסרת הספק מובהר כי השינויים הבאים לא ייחשבו כשינויים אשר אינם פוגעים בזכויות מחזיקי אגרות חוב: (א) הקטנת שיעור ריבית אגרות חוב הנקובה באגרת החוב (למעט, למען הסר ספק, הקטנת שיעור הריבית במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה, כמפורט בסעיף 5.5 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות (מנגנון התאמת שיעור הריבית במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה בהתאם לסעיף 4.8 לשטר הנאמנות)); (ב) שינוי של מועדי תשלום הקרן או הריבית בפרק זמן העולה על שבעה (7) ימי עסקים; (ג) השמטת עילה מהעילות להעמדה לפירעון מיידי או תיקון בהם לרעת המחזיקים, או השמטת דיווח מהדיווחים אותם התחייבה החברה להעביר לנאמן על-פי הוראות שטר זה (ולמעט ביצוע התאמות בדיווחים הנדרשים עם הפיכת החברה לתאגיד מדווח (כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך)); (ד) השמטת או תיקון לרעת המחזיקים של איזו מהמגבלות החלות על חלוקת דיבידנד, גיוסי חוב נוספים, יחסי כיסוי או בטוחות.

השינויים כאמור ייכנסו לשטר הנאמנות במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה וייכנסו לתוקפם עם ובכפוף לרישום אגרות החוב כאמור למסחר בבורסה.

כן יובהר, כי עם רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה כאמור של אגרות החוב והנפקתן לציבור תחולנה על הנאמנות מכוח שטר נאמנות זה הוראות חוק ניירות ערך וכללי הבורסה, לפי העניין ובשינויים המחויבים.

4.8.3. החברה תמסור למחזיקים ולנאמן הודעה של לפחות תשעים (90) ימים מראש על כוונה לפעול לרישום אגרות החוב למסחר בבורסה (ומבלי שהודעה כאמור תטיל מחויבות כלשהי על החברה להשלים את הרישום כאמור).

4.8.4. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, במקרה בו נרשמו אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה, אזי היה ויוחלט על-ידי הבורסה על מחיקה מרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה של אגרות החוב שבמחזור היות ושווי החזקות הציבור בהן פחת מהסכום שנקבע בהנחיות הבורסה בדבר מחיקה מהמסחר של אגרות חוב - אזי תבצע החברה פדיון מוקדם בכפוף להוראות תקנון הבורסה כפי שיהיו מעת לעת. לשם כך תפעל החברה כדלקמן:

א. תוך ארבעים וחמישה (45) ימים מתאריך החלטת דירקטוריון הבורסה על מחיקה מהמסחר כאמור, תודיע החברה על מועד פדיון מוקדם שבו רשאי המחזיק באגרות חוב לפדות. החברה תשלם למחזיק את הקרן בתוספת הפרשי הצמדה וריבית על-פי תנאי אגרת החוב שנצברו עד ליום הפדיון בפועל. ההודעה על מועד הפדיון המוקדם תפורסם בשני עיתונים יומיים נפוצים בישראל בשפה העברית ותשלח בכתב בדואר רשום לכל המחזיקים הרשומים כמחזיקים באגרות חוב (סדרה ד');;

ב. מועד הפדיון המוקדם יחול לא לפני עשרים ואחד (21) ימים מתאריך פרסום ההודעה ולא יאוחר מארבעים וחמישה (45) ימים מהתאריך הנ"ל, אך לא

בתקופה שבין המועד הקובע לתשלום ריבית לבין מועד תשלום הריבית בפועל;

ג. במועד הפדיון המוקדם תפדה החברה את אגרות החוב שהמחזיקים בהן ביקשו לפדות, לפי ערכן הנקוב בצירוף הפרשי ההצמדה והריבית שנצטברו על הקרן עד מועד הפדיון בפועל (חישוב הריבית עבור חלק משנה יעשה על בסיס 365 יום לשנה);

ד. אין בקביעת מועד פדיון מוקדם כאמור לעיל כדי לפגוע בזכויות הפדיון הקבועות באגרות החוב, למי ממחזיקי אגרות החוב שלא יפדו אותן במועד הפדיון המוקדם כאמור לעיל. במקרה כזה אגרות החוב תמחקנה מהמסחר, ויחולו עליהן, בין היתר, השלכות המס הנובעות מכך;

ה. פדיון מוקדם של אגרות החוב כאמור לעיל לא יקנה למי שהחזיק באגרות החוב שייפדו כאמור את הזכות לתשלום ריבית בגין התקופה שלאחר מועד הפדיון.

4.8.5. במקרה בו תירשמנה אגרות החוב למסחר בבורסה תהא החברה רשאית לבצע, החל ממועד רישומם למסחר של אגרות החוב, פדיון מוקדם, מלא או חלקי, כאמור בסעיף 4.8.5 זה, והכל בכפוף להנחיות רשות ניירות ערך ולהוראות תקנון הבורסה וההנחיות מכוחו, כפי שיהיו במועד הרלוונטי:

א. המועד הראשון האפשרי לפדיון מוקדם הינו יום מסחר אחד לאחר רישום אגרות החוב למסחר, אך לא לפני 1.1.2018.

ב. תדירות הפדיונות המוקדמים לא תעלה על פדיון אחד לרבעון.

ג. נקבע פדיון מוקדם ברבעון שקבוע בו גם מועד לתשלום ריבית, או מועד לתשלום פדיון חלקי או מועד לתשלום פדיון סופי, יבוצע הפדיון המוקדם במועד שנקבע לתשלום כאמור.

לעניין זה "רבעון" - משמע כל אחת מהתקופות הבאות: ינואר - מרץ, אפריל - יוני, יולי - ספטמבר, אוקטובר - דצמבר.

ד. ההיקף המזערי של כל פדיון מוקדם, לא יפחת מ-1 מיליון ש"ח. למרות האמור לעיל, חברה רשאית לבצע פדיון מוקדם בהיקף הנמוך מ-1 מיליון ש"ח ובלבד שתדירות הפדיונות לא תעלה על פדיון אחד לשנה.

ה. כל סכום שיפרע בפירעון מוקדם על-ידי החברה, ייפרע ביחס לכלל מחזיקי אגרות החוב, פרו-רטה לפי הערך הנקוב של אגרות החוב המוחזקות.

ו. עם קבלת החלטה של דירקטוריון החברה בדבר ביצוע פדיון מוקדם כאמור לעיל, החברה תפרסם דוח מידי עם העתק לנאמן לא פחות משבעה עשר (17) ימים ולא יותר מארבעים וחמישה (45) ימים לפני ביצוע פדיון מוקדם.

ז. מועד הפדיון המוקדם לא יחול בתקופה שבין המועד הקובע לתשלום ריבית בגין אגרות החוב לבין מועד תשלום הריבית בפועל.

ח. בדוח המידי כאמור בס"ק ו' לעיל, תפרסם החברה את סכום הקרן שייפרע בפדיון מוקדם וכן את הריבית שנצברה בגין סכום הקרן האמור עד למועד הפדיון המוקדם, בהתאם לאמור להלן.

ט. לא ייעשה פדיון מוקדם לחלק מסדרת אגרות החוב אם סכום הפדיון האחרון יפחת מ-3.2 מיליון ש"ח.

י. במועד פדיון מוקדם חלקי, ככל שיהיה, החברה תודיע בדוח מידי על: (1) שיעור הפדיון החלקי במונחי היתרה הבלתי מסולקת; (2) שיעור הפדיון החלקי במונחי הסדרה המקורית; (3) שיעור הריבית בפדיון החלקי על החלק הנפדה; (4) שיעור הריבית שישולם בפדיון החלקי, מחושב לגבי היתרה הבלתי מסולקת; (5) עדכון שיעורי הפדיונות החלקיים שנותרו, במונחי הסדרה המקורית; (6) המועד הקובע לזכאות לקבלת הפדיון המוקדם של קרן אגרות החוב שיהיה שנים-עשר (12) ימים לפני המועד שנקבע לפדיון המוקדם.

יא. הסכום שישולם למחזיקי אגרות החוב במקרה של פדיון מוקדם ביוזמת החברה, יהיה הסכום הגבוה מבין הבאים: (1) שווי שוק של יתרת אגרות החוב שבמחזור, אשר ייקבע על-פי מחיר הנעילה הממוצע של אגרות החוב בשלושים (30) ימי המסחר שקדמו למועד קבלת החלטת הדירקטוריון בדבר ביצוע הפדיון המוקדם; (2) הערך ההתחייבותי של אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם שבמחזור, דהיינו קרן בתוספת ריבית, עד למועד הפדיון המוקדם בפועל; (3) יתרת תזרים המזומנים של אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם (קרן בתוספת ריבית) כשהיא מהווה לפי תשואת האג"ח הממשלתי (כהגדרתה להלן) בתוספת ריבית בשיעור של אחד (1) אחוז היוון אגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם יחושב החל ממועד הפדיון המוקדם ועד למועד הפירעון האחרון שנקבע ביחס לאגרות החוב העומדות לפדיון מוקדם.

לעניין זה: "תשואת האג"ח הממשלתי" משמעה, ממוצע התשואה (ברוטו) לפדיון, בתקופה של שבעה ימי עסקים, המסתיימת שני ימי עסקים לפני מועד ההודעה על הפדיון המוקדם, של שלוש סדרות אגרות חוב ממשלתי ושמשיח חייהן הממוצע הוא הקרוב ביותר למשך החיים הממוצע של אגרות החוב במועד הרלוונטי.

4.8.6. לפרטים אודות מנגנון שינוי שיעור הריבית במקרה של רישום אגרות החוב למסחר בבורסה בהתאם לסעיף זה ראו סעיף 5.5 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות (מנגנון התאמת שיעור הריבית במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה בהתאם לסעיף 4.8 לשטר הנאמנות).

5. דרגת הביטחון; הנפקת אגרות חוב נוספות; גיוס חוב נוסף

5.1. הסכומים המגיעים על-פי אגרות החוב והשעבודים על-פיהן הינם בדרגת ביטחון שווה, פרי פסו בין מחזיקי אגרות חוב, בלי זכות בכורה או עדיפות לאחד על-פני האחר.

5.2. החברה תהיה רשאית, בכל עת ולפי שיקול דעתה הבלעדי, ללא צורך בקבלת אישור הנאמן או מחזיקי אגרות חוב, להנפיק אגרות חוב נוספות מסדרת אגרות החוב (בסעיף זה: "**אגרות חוב נוספות מסדרה ד'**"), (בין אם בהנפקה פרטית ובין אם בהנפקה לציבור, ככל ואגרות החוב תירשמנה למסחר בבורסה כאמור בסעיף 4.8 לעיל (רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה), ולרבות לגופים האמורים בסעיף 29 לשטר נאמנות זה (רכישת אגרות החוב על-ידי החברה ותאגידים קשורים), ובכל מחיר ובכל אופן שייראה לה, בכפוף לתנאים המצטברים הבאים:

5.2.1. החברה לא הפרה את התחייבויותיה על-פי שטר זה ואגרות החוב (ואם הפרה - החברה ריפאה את ההפרה), עד למועד הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' וכן הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' לא תביא את החברה להפרה של יחסי הכיסוי הקבועים בסעיף 10.3 להלן (יחסי כיסוי החוב).

5.2.2. אגרות החוב הנוספות מסדרה ד': (א) יובטחו באותם בטחונות, פרי פסו בין מחזיקי אגרות החוב ומחזיקי אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'; (ב) על אגרות החוב נוספות מסדרה ד' יחולו כל ההוראות החלות על אגרות החוב, לרבות בכל הנוגע לתנאי פירעון, תקופת אגרות חוב, ריבית, הצמדה, בטחונות וכיוצא בזה; ו-(ג) אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' תהווה סדרה אחת לכל דבר ועניין, ותהנה כפופות לשטר זה. יובהר, כי מחזיקי אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' לא יהיו זכאים לתשלומי קרן ו/או ריבית בגין תקופות שהמועד הקובע לתשלומן חל עובר למועד הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרת אגרות חוב. יובהר, לעניין זה, כי במקרה בו יונפקו אגרות חוב נוספות מסדרה ד', לאחר מועד כלשהו לפיו נקבעה בשטר זה זכאות לתשלום ריבית, תשלום הריבית בגין מועד תשלום הריבית הקרוב, שלאחר מועד הנפקתן, בגין התקופה שממועד הנפקתן, בשיעור יחסי מתשלום הריבית המשולם בגין אגרות החוב במועד הנ"ל, השווה ליחס שבין התקופה שחלפה ממועד הנפקתן לבין התקופה המקורית בגינה משולמת הריבית במועד הנ"ל.

5.2.3. הנפקת אגרות חוב נוספות מסדרה ד', שכתוצאה ממנה יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר ההנפקה) אל מעבר ל-1,150 מליון דולר תותנה בכך שההנפקה לא תוריד את דירוגן של אגרות החוב מתחת לדרגת A1+ בהתאם לדירוג מעלות, או לחילופין מתחת לדרגת A1 בהתאם לדירוג מידרוג, או מתחת לדירוג מקביל של חברת דירוג אחרת, והכל בהתאם לחברת הדירוג שתדרג את אגרות החוב באותו מועד. במקרה כאמור, לצורך הגדלת סדרת אגרות החוב (סדרה ד') יתקבל אישור מראש של חברת הדירוג הרלוונטית, ונמסר לנאמן העתק ממנו, לפיו דירוג אגרות החוב בסמוך לאחר הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' לא יהיה נמוך מהדירוג הנדרש כאמור.

5.2.4. החברה תהא רשאית להנפיק את אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' בניכיון (או בפרמיה) על-פי הוראות שטר זה.

5.2.5. החברה תודיע למחזיקים, לנאמן ולחברת הדירוג על הגדלת סדרת אגרות חוב, ותמסור למחזיקים, לנאמן ולחברת הדירוג לוח סילוקין מתוקן עקב הרחבת סדרת אגרות חוב (ככל שיידרש תיקון).

5.2.6. הנאמן יכהן כנאמן עבור אגרות החוב (סדרה ד') כפי שיהיו מעת לעת במחזור וזאת גם במקרה של הרחבת סדרה והסכמת הנאמן לכהונתו כאמור לסדרה המורחבת לא תידרש.

5.2.7. החברה תעביר לנאמן, ארבעה עשר (14) ימים טרם הרחבת סדרה, אישור חתום על-ידי הבכיר בתחום הכספים בחברה בדבר עמידתה בהוראות סעיפים 5.2.1 עד 5.2.3 לעיל. הנאמן יסתמך על אישור החברה ולא יידרש לבצע בדיקה נוספת מטעמו.

5.3. החברה שומרת לעצמה את הזכות להנפיק אגרות חוב נוספות או לגייס אשראי נוסף מכל סוג, שלא בתנאי שטר זה ואגרות החוב ושלא מאותה סדרה, בתנאי פירעון, תקופה, ריבית, הצמדה, בטחונות ותנאים אחרים כפי שהחברה תמצא לנכון (בין שהם עדיפים על פני תנאי איגרות החוב (סדרה ד'), שווים להם או נחותים מהם), ובכל דרך שהחברה תמצא לנכון, (בסעיף זה: "גיוס חוב נוסף"), ללא צורך בקבלת אישור הנאמן או מחזיקי אגרות חוב, אך בכפוף לתנאים המצטברים הבאים:

א. החברה לא הפרה את התחייבויותיה על-פי שטר זה ואגרות החוב (ואם הפרה - החברה ריפאה את ההפרה), עד למועד גיוס החוב הנוסף וכן גיוס החוב הנוסף לא יביא את החברה להפרה של יחסי הכיסוי הקבועים בסעיף 10.3 להלן (יחסי כיסוי החוב);

ב. גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר הגיוס) אל מעבר ל-1,150 מיליון דולר, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אגרות החוב מתחת לדרגת +ilA בהתאם לדירוג מעלות או לחילופין וכן מתחת לדרגת A1 בהתאם לדירוג מידרוג או מתחת לדירוג מקביל של חברת דירוג אחרת, והכל בהתאם לחברת הדירוג שתדרג את אגרות החוב באותו מועד.

ג. החברה תודיע לנאמן ולחברת הדירוג על גיוס חוב נוסף כאמור בסעיף 5.3 זה ותעביר לנאמן ארבע עשר (14) ימים טרם גיוס חוב כאמור, אישור חתום על-ידי הבכיר בתחום הכספים בחברה בדבר עמידתה בהוראות ס"ק א' ו-ב' לעיל. הנאמן יסתמך על אישור החברה ולא יידרש לבצע בדיקה נוספת מטעמו.

על אף האמור לעיל, החברה מתחייבת כי ככל שתנפיק החברה סדרה חדשה של אגרות חוב שאינן מובטחות, אגרות חוב אלו לא יזכו את המחזיקים בהם במעמד גבוה יותר בפירוק מזה של חלק החוב של מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') שיוותר לאחר מימוש הבטחות שיועמדו למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') בהתאם לשטר נאמנות זה.

6. תמורת ההנפקה; העברת תמורת ההנפקה לחברה

6.1. במועד הגיוס יפקידו מחזיקי אגרות חוב את תמורת ההנפקה בחשבון רכז ההנפקה. החברה מורה לרכז ההנפקה באופן בלתי-חוזר להעביר לחשבון הנאמן את תמורת ההנפקה, סמוך לאחר השלמת הליך ההנפקה. הנאמן יאשר לחברה את דבר ביצוע ההפקדה ואת פרטיה. הנאמן ישקיע את הכספים שבחשבון הנאמן בהתאם להוראות החברה שיימסרו בכתב, ובכפוף להוראות סעיף 30 להלן (השקעת כספים).

6.2. לצורך העברת תמורת ההנפקה לחברה, תמסור החברה לנאמן מכתב דרישה חתום כדין על-ידי החברה, בו זהות החותמים בשם החברה תאומת על-ידי עורך דין ("מכתב הדרישה"), ובו מצוינים הפרטים הבאים:

א. הסכום שעל הנאמן להעביר לחברה מתוך תמורת ההנפקה, השווה לסך המופקד בחשבון הנאמן באותו מועד, בניכוי הסכומים שיועברו לקרן שירות החוב במועד ההעברה כאמור להלן ("יתרת תמורת ההנפקה") ;

ב. פרטי חשבון הבנק של החברה אליו תועבר יתרת תמורת ההנפקה ;

ג. הסכום להעברה לקרן שירות החוב, כאמור בסעיף 7 להלן (קרן שירות החוב וקרנות הביטחון הנוספות).

6.3. העברת תמורת ההנפקה (בצירוף הפירות בגינה) אשר ייצברו לאחר שהנאמן ישקיע את כספי תמורת ההנפקה בהתאם להוראות סעיף 30 לשטר הנאמנות (השקעת כספים)) מחשבון הנאמן לחברה ולקרן שירות החוב מותנית בהתקיימות כל התנאים הבאים במצטבר, לא יאוחר משישים (60) ימים ממועד הגיוס:

א. שטר הנאמנות ותנאי אגרות חוב נחתמו ;

ב. נמסרו לנאמן הודעות פרטי משכנתאות ושעבודים בנוסחים המצורפים נספח 6.3(ב) בדבר שעבוד הנכסים המשועבדים כאמור בסעיפים 11.1.1 עד 11.1.4 להלן, כשהן חתומות בחותמת "נתקבל" (במקור) ממשרדי רשם החברות וכן בכל רשם אחר הנדרש לפי כל דין, הנושאת תאריך שאינו מאוחר מעשרים ואחד (21) ימים ממועד חתימת שטר זה, וכן העתקי תעודות רישום השעבודים מרשם החברות (אשר יירשמו עד למועד ההעברה) ותמצית רישום מרשם החברות לפיה נרשמו השעבודים, ואישור עורך דין החברה כי השעבודים נרשמו כדין, בנוסח נספח 6.3(ב) ;

ג. נמסר לנאמן העתק מכתב המדינה בנוסח נספח 6.3(ג), כשהוא חתום על-ידי מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים ועל-ידי החשב הכללי ומאושר על-ידי שר התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים ;

ד. נמסר לנאמן העתק אישור בחתימת החשב הכללי או מי שהוסמך על-ידו לצורך כך, להנפקת אגרות החוב, בנוסח נספח 6.3(ד) ;

ה. נמסר לנאמן העתק דוח דירוג סופי, לפיו אגרות החוב דורגו בדירוג ilaa לפחות על-ידי מעלות ; וכן בדירוג Aa1 לפחות על-ידי מידרוג.

ו. נמסר לנאמן תצהיר נושא משרה בכירה כי השעבוד אינו סותר או עומד בניגוד להתחייבויות החברה לצדדים שלישיים.

החברה מצהירה וידוע לה כי כל עוד לא התקיימו התנאים האמורים לעיל אין זכויות בחשבון הנאמנות.

6.4. במועד ההעברה, שיחול לא יאוחר מיום עסקים אחד מהמועד בו נמסר לנאמן מכתב הדרישה, ובלבד שעד אותו מועד נתקיימו כל התנאים האמורים בסעיף 6.3 לעיל, יבצע הנאמן את הפעולות הבאות:

- א. הנאמן יעביר לקרן שירות החוב את הסכומים הנקובים במכתב הדרישה, כאמור לעיל;
- ב. הנאמן יעביר לחשבון החברה את יתרת תמורת ההנפקה בתוספת הפירות שנצברו בחשבון בניכוי עמלות והוצאות שיוצרו בקשר עם חשבון הנאמן, בהתאם לפרטים המצוינים במכתב הדרישה, ויודיע לחברה בכתב על ביצוע העברות הכספים לחשבון החברה ולקרן שירות החוב כאמור בסעיף 6 זה.

6.5. במקרה שבחלוף שישים (60) ימים ממועד הגיוס טרם נתמלאו כל התנאים האמורים בסעיפים 6.2 ו-6.3 לעיל, יפעל הנאמן להשבת ההלוואה למחזיקי אגרות חוב, בתוך שלושה (3) ימי עסקים ממועד חלוף שישים (60) הימים, כל אחד כפי הלוואתו, אליה יתווספו הפרשי הצמדה וריבית בשיעור ריבית אגרות חוב (כמפורט בתנאי אגרות חוב), אשר תשולם על-ידי החברה, בגין פרק הזמן שממועד הגיוס ועד למועד השבת ההלוואה למחזיקי אגרות חוב. עם השבת כל כספי ההלוואה והריבית כאמור, יפקע תוקפם של שטר הנאמנות ואגרות החוב, ולמחזיקי אגרות חוב לא תהיינה טענות עקב כך כנגד החברה ו/או הנאמן.

6.6. מוסכם, כי המועדים הקבועים בסעיף 6 זה יידחו בנסיבות בהן לא ניתן לבצע את הפעולות האמורות בהם כתוצאה מאירועים שאינם בשליטת החברה, ובכלל זה מקרים של שביתה ברשויות הרלוונטיות, מלחמה, אירועי חירום וטרור וכיוצ"ב. עם היווצרותה של מניעה כאמור, ייפסק מניין המועדים על-פי שטר זה ועם הסרת המניעה כאמור יימשך מניין המועדים מאותה נקודה בה הוא הפסיק.

7. קרן שירות החוב וקרנות הביטחון הנוספות

7.1. בחשבון שיפתח הנאמן על שמו בנאמנות עבור החברה ("קרן שירות החוב"), יופקד סכום השווה ל-4% מתמורת ההנפקה ("הסכום להפקדה בקרן שירות החוב").¹ כספים אלה ישמשו כקרן לשירות החוב, כמפורט להלן, והם ייצברו כדלקמן:

- א. במועד ההעברה, יעביר הנאמן, מתוך תמורת ההנפקה, את הסכום להפקדה בקרן שירות החוב הנגזר מסכום קרן אגרות החוב שגויס במועד הגיוס, כפי שיפורט במכתב

¹ מובהר, כי החברה קבעה שיעור זה לאחר חישובו כדלקמן: מחצית התשלום השנתי הממוצע (קרן וריבית) על-פי לוח סילוקין חזוי של החברה בשנים 2016-2033, בגין חוב פיננסי בגובה סכום קרן אגרות החוב (סדרה ד'), בהנחה שחוב כאמור יישא ריבית משוערת בגובה 3.6% הסכום להפקדה בקרן שירות החוב **אינו** מבוסס על סכום ההחזר הממוצע אותו יהיה על החברה לשלם למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') בתקופת אגרות החוב.

הדרישה שתמסור לו החברה כאמור בסעיף 6.2 לעיל, לאחר שבדק כי הסכומים הנקובים במכתב הדרישה הנם בהתאם להוראות סעיף 7 זה לעיל.

ב. בכל מקרה של הרחבת סדרה ד' של אגרות החוב, יועבר לקרן שירות החוב מתוך תמורת ההנפקה בהרחבת הסדרה סכום בגובה 4% מסכום קרן אגרות החוב שגויס במועד הרחבת הסדרה.

מובהר, כי לאחר הפקדת הסכום בקרן שירות החוב כאמור בסעיף 6.4 לעיל, לא תידרש החברה להפקיד סכומים נוספים בחשבון קרן שירות החוב למעט במקרה של הרחבת סדרת אגרות החוב כאמור בס"ק ב' לעיל או במקרה של הזרמת כספים מחדש עקב שימוש בכספי קרן שירות החוב (אשר ייצברו על ידי החברה מחדש עד לא יאוחר מיום 15 ביוני או 15 בדצמבר של כל שנה כאמור בסעיף 7.2.1 להלן), וכן לא תהיה רשאית למשוך כספים מתוך חשבון קרן שירות החוב, למעט כאמור בסעיף זה להלן או במקרה של משיכת הפירות שנצברו בחשבון זה על-פי הוראות סעיף 7.2.3 להלן.

זכויותיה של החברה כנהנה בחשבון בו תופקד קרן שירות החוב ובכספים המופקדים בו ישועבדו לטובת הנאמן כאמור בסעיף 11.1.2 להלן (קרן שירות החוב).

החברה תהיה רשאית לעשות שימוש בכספים שיופקדו מעת לעת בחשבון קרן שירות החוב לצורך (1) ביצוע תשלומים למחזיקי אגרות החוב או למי שיורו, בהתאם להחלטה מיוחדת, בכל מקרה בו אי-שימוש בכספים המופקדים בקרן זו עלול להוביל להעמדה לפירעון מידי של יתרת החוב של החברה למחזיקי אגרות החוב; (2) ביצוע פדיון מוקדם מלא בהתאם להוראות סעיף 4.8.5 לעיל. שימוש בכספי הקרן לשירות חוב כאמור יהיה כפוף להודעה שתימסר לנאמן ולמחזיקים, בדרך של פרסום הודעה במערכת רצף מוסדי, על כוונתה של החברה לעשות שימוש בכספים שבחשבון קרן שירות החוב ועל המטרה לשמה יעשה שימוש כאמור, ארבעה-עשר (14) ימים מראש (אלא אם הנאמן הסכים לקיצור פרק זמן זה אם נוכח כי אי-קיצורו עשוי לפגוע בזכויות מחזיקי אגרות החוב).

7.2 הוראות כלליות בדבר צבירה ושחרור של כספים מקרן שירות החוב ובדבר שימוש בכספים המופקדים בקרן זו:

7.2.1 צבירה ושחרור כספים מקרן שירות החוב -

מבלי לגרוע מהוראות סעיף 7.2.3 להלן (העברת פירות השקעת כספי קרן שירות החוב לחברה), במקרה של שימוש בכספים מתוך קרן שירות החוב כאמור בסעיף 7.1 לעיל, עד ליום 15 בדצמבר של כל שנה יופקדו סכומים בחזרה לקרן, עד לגובה הקרן הנדרש נכון לאותו מועד.

ביום 15 בדצמבר של כל שנה, תמסור החברה לנאמן הודעה בכתב על הפקדת סכומים נוספים לקרן שירות החוב (ככל שנדרש) או הוראה לנאמן להעביר את הסכומים העודפים לחשבון החברה, לפי העניין.

הוראת החברה להעברת עודפים לחשבון החברה תלווה באופן חישוב הסכום שאותו מבקשת החברה להעביר כשהוא מאושר על-ידי רואי החשבון שלה. כמו כן תלווה ההוראה בהצהרת החברה על-ידי המנהל הכללי ובעל התפקיד הבכיר בנושא כספים כי הסכומים הנקובים בהודעה כאמור עומדים בתנאי השטר.

בתוך שלושה (3) ימי עסקים ממועד קבלת הודעות החברה לנאמן כאמור בסעיף זה יאשר הנאמן את העברת העודפים על פי הודעת החברה.

7.2.2 שימוש בכספים המופקדים בקרן שירות החוב -

בכל מקרה בו החברה רשאית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרן שירות החוב על-פי שטר זה - הנאמן יעביר כספים מהקרן האמורה על-פי הוראתה של החברה בכל מקרה בו תמסור לו החברה הודעה בכתב, חתומה כדין על-ידי נושא המשרה הבכיר ביותר בחברה בתחום הכספים או מנכ"ל החברה, בה יפורטו הסכומים להם נדרשת החברה, זהות המקבלים אליהם יעביר הנאמן את הסכומים, מטרת ואופן השימוש בהם, והצהרה כי השימוש בסכומים אלה נדרש ומותר בהתאם להוראות שטר זה.

7.2.3 העברת פירות השקעת כספי קרן שירות החוב לחברה -

מבלי לגרוע מהוראות סעיף 7.2.1 לעיל (צבירה ושחרור כספים מקרן שירות החוב), החל מהמועד בו נצברה קרן שירות החוב במלואה לראשונה כנדרש על -פי הוראות סעיף 7.1 לעיל, אחת לחצי שנה, תהיה החברה רשאית להורות לנאמן להעביר את הפירות שצברו הכספים המופקדים בה בששת החודשים הקלנדאריים החולפים (לא כולל הפרשי הצמדה בגין הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב) בהתאם להוראות שתמסור לו החברה בכתב, ובלבד שלאחר משיכת פירות כאמור, יעמדו הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב לפחות על הסכום הנדרש נכון לאותו מועד על-פי שטר זה.

7.3 הוראות כלליות לנאמן לגבי קרן שירות החוב המופקדת בפקדון על שמו:

7.3.1 הנאמן ימסור לחברה קוד לגישה באינטרנט למידע הבנקאי אודות חשבון קרן שירות החוב.

7.3.2 אחת לרבעון קלנדארי, וכן בכל מועד סביר אחר לבקשת החברה, יעביר הנאמן לחברה, לא יאוחר משבעה (7) ימי עסקים מתום הרבעון או ממועד בקשת החברה (לפי העניין), תדפיסים בנקאיים המפרטים את מצב היתרות בחשבון קרן שירות החוב.

7.3.3 בכל מקרה בו תדרוש החברה מהנאמן להעביר כספים על-פי שטר זה מקרן שירות החוב, יעביר הנאמן את הכספים תוך זמן סביר, ולא יאוחר משלושה (3) ימי עסקים מהמועד בו נמסרה לו דרישת החברה בהתאם להוראת שטר זה, ובלבד שדרישתה של החברה, לדעת הנאמן, עומדת בתנאי שטר זה.

7.3.4. הנאמן ישקיע את כספי הקרן בהתאם להוראת החברה (ובאפיקי השקעה מותרים בלבד כאמור בסעיף 30 להלן (השקעת כספים)).

7.4. מובהר ומוסכם, כי הנאמן יהא רשאי להתקשר עם מנהל תיקים שאישיותו ושכרו יאושרו מראש ובכתב על-ידי החברה לשם ניהול קרן שירות החוב. הוצאות הנאמן בקשר עם העסקת מנהל התיקים תחשבנה בגדר הוצאות סבירות ו/או פעולות מיוחדות, בגינן יהא הנאמן זכאי להחזר הוצאות מאת החברה.

7.5. העמדת ערבות בנקאית חלף הפקדת כספים בקרן שירות החוב -

7.5.1. החברה תהיה רשאית, בכל עת במהלך תקופת אגרות החוב, להחליף את הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב (כולם או חלקם) בערבות בנקאית אוטונומית בלתי חוזרת ובלתי מותנית ("הערבות הבנקאית") שתוצא לטובת הנאמן, על-ידי תאגיד בנקאי או מבטח המדורגים בדירוג ilAA לפחות על-ידי חברה מדרגת, או בדירוג בינלאומי של A לפחות על-ידי סוכנות דירוג מקובלת, בתוקף לשנה לפחות. נוסח הערבות יסוכם מראש עם הנאמן והערבות הבנקאית תופקד בידי הנאמן כנגד שחרור כספים בגובה הסכום המובטח בערבות מקרן שירות החוב.

הערבות הבנקאית שתעמיד החברה (ככל שתעמיד) על-פי הוראות סעיף זה תהיה צמודה למדד.

7.5.2. עד תום תקופת אגרות החוב, תאריך החברה מעת לעת את תוקפה של הערבות הבנקאית האוטונומית שהועמדה על-פי סעיף זה (ככל שהועמדה), לתקופות של שנה בכל פעם. החברה תמסור לנאמן, לא יאוחר מארבעה-עשר (14) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של כל ערבות, אישור בדבר הארכתה. לא מסרה החברה לנאמן אישור כאמור בדבר הארכת תוקף ערבות בנקאית כלשהי לפחות ארבעה עשר (14) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של אותה ערבות, יהיה הנאמן מחויב לדווח על כך למחזיקים. אם לא נמסר אישור כאמור עד שלושה (3) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של אותה ערבות, יהיה הנאמן מחויב לדרוש מהבנק את תשלום סכום הערבות הבנקאית או, חלף התשלום, הארכתה בשנה נוספת. שילם הבנק את סכום הערבות, יפקיד הנאמן את הסכומים המובטחים בה בחשבון קרן שירות החוב.

החברה תהיה רשאית, בכל עת, לחזור ולהפקיד בחשבון קרן שירות החוב את הסכום הנקוב בערבות הבנקאית שהוצאה לנאמן ולאחר הפקדת מלוא הסכום האמור לקרן זו תושב לידיה הערבות הבנקאית לא יאוחר משלושה (3) ימי עסקים לאחר מועד הפקדת הסכום בחשבון קרן שירות החוב.

7.5.3. הוראות סעיפים 7.2.1 לעיל (צבירה ושחרור כספים מקרן שירות החוב) ו-7.2.3 לעיל (שימוש בכספים המופקדים בקרן שירות החוב) יחולו (בשינויים המחויבים) אף לגבי סכומים המובטחים בערבות הבנקאית שתעמיד החברה על-פי סעיף 7.5 (אם תעמיד) (העמדת ערבות בנקאית חלף הפקדת כספים בקרן שירות החוב), ולעניין זה תגדיל החברה את גובה הסכומים המובטחים בערבות הבנקאית (או תעמיד ערבויות נוספות אוטונומיות ובלתי מותנות), וכן תהיה החברה רשאית להקטין את גובה

הסכומים המובטחים בערבות הבנקאית, בכל מקרה בו עליה להגדיל את סכומי קרן שירות החוב (ובאותו מועד בו עליה להגדיל את סכומי הקרן כאמור), או בו היא רשאית לשחרר סכומים מתוך קרן שירות החוב (לפי העניין) על פי הוראות סעיפים 7.2.1 ו-7.2.2.

מובהר, כי האיסורים על משיכת כספים, ההתחייבויות להפקדה ולהשלמה והוראות השימושים המותרים בכספי קרן שירות החוב הינן הוראות מהותיות בשטר זה והפרתן תחשב כהפרה יסודית ומהותית של שטר הנאמנות.

7.6. החל מהמועד הקובע, יופקדו על-ידי הנאמן והחברה, כספים בחשבונות בנק, אשר ישמשו כקרנות הביטחון הנוספות, כמפורט **בנספח 7.6** לשטר הנאמנות. כספי קרנות הביטחון הנוספות יושקעו באפיקי השקעה מותרים כהגדרתם בסעיף 30 להלן (אפיקי השקעה מותרים) ("השקעת כספי קרנות הביטחון הנוספות").

מקרנות הביטחון הנוספות לא ישוחררו כספים ולא יעשה בהן שימוש אלא כמפורט **בנספח 7.6** לשטר הנאמנות. להסרת ספק, מובהר, כי כספי קרנות הביטחון הנוספות (לרבות כספים בחשבונות שייפתחו על שם הנאמן או שישועבדו לטובתו) הם כספים בבעלותה של החברה, וכל סכום שנותר בהן ישוחרר לחברה בתום תקופת אגרות החוב בהתאם להוראות סעיף 27 לשטר הנאמנות (פקיעת תוקף אגרות החוב והשעבודים).

8. סדר תשלומים על ידי החברה (Flow of Funds)

החברה מתחייבת, כי סדר העדיפויות בשימוש בכספי התקבולים שיגיעו לחברה מלקוחות על-פי רישיון ההולכה במהלך תקופת אגרות חוב, יהיה כדלקמן:

- א. ראשית, ישולמו הוצאות תפעול, אחזקה, תשלומים לקבלנים, הוצאותיה השוטפות של החברה, תשלומי חובה ואגרות וכיוצ"ב;
- ב. שנית, ישולמו תשלומים לחברת החשמל על-פי ההסכם המשולש, עד גובה 95% מהסך המצטבר של התקבולים עבור דמי הקיבולת להם זכאית החברה מחברת החשמל בגין תחנות הכוח אשכול, רידינג וחגית;
- ג. שלישית, ישולמו תשלומים על חשבון ריביות, עמלות, תשלומים נלווים בגין החוב הפיננסי של החברה לרבות חוב לזמן קצר. מובהר, כי אין בסעיף זה כשלעצמו כדי לקבוע את סדרי הנשייה בין הגורמים השונים שהעמידו או יעמידו חוב פיננסי לחברה;
- ד. רביעית, ישולמו תשלומים על חשבון קרן החוב הפיננסי של החברה לרבות חוב לזמן קצר. מובהר, כי אין בסעיף זה כשלעצמו כדי לקבוע את סדרי הנשייה בין הגורמים השונים שהעמידו או יעמידו חוב פיננסי לחברה לרבות חוב לזמן קצר;
- ה. חמישית, יועברו כספים לצבירת הקרן לשירות החוב כאמור בסעיף 7.1 לעיל, קרן שירות החוב שנפתחה על-פי תנאי שטר הנאמנות לסדרה א' וקרן שירות החוב שנפתחה על-פי תנאי שטר הנאמנות לסדרה ג' (לרבות לצורך צבירתן מחדש במקרה של שימוש בה על-פי הוראות שטר זה, או שטר הנאמנות לסדרה א', או שטר הנאמנות לסדרה ג', לפי העניין);

- ו. שישית, יועברו כספים לצבירת קרן חת"י שנפתחה על-פי הוראות שטר הנאמנות לסדרה א' (לרבות לצורך צבירתה מחדש עקב שימוש בה על-פי הוראות שטר הנאמנות לסדרה א')
- ז. שביעית, יועברו כספים לצבירת קרן התפעול והתחזוקה (O&M) שנפתחה על-פי הוראות שטר הנאמנות לסדרה א' או על-פי שטר הנאמנות לסדרה ג', או על-פי שטר זה, לפי העניין (לרבות לצורך צבירתה מחדש עקב שימוש בה על-פי הוראות שטרי הנאמנות לסדרה א' או סדרה ג', או סדרה ד' לפי העניין).
- ח. שמינית, יועברו כספים לצבירת קרן ההשקעות בחידוש ציוד (CAPEX) שנפתחה על-פי שטר הנאמנות לסדרה א' או על-פי שטר הנאמנות לסדרה ג', או על-פי שטר זה, לפי העניין (בכל מקרה בו נדרשת העברת כספים אליה על-פי הוראות שטרי הנאמנות לסדרה א' או סדרה ג', או סדרה ד' לפי העניין).
- ט. לבסוף, ישולמו תשלומי דיבידנד לבעלי המניות של החברה (אם וככל שיוחלט על חלוקה ובכפוף להוראות שטרי הנאמנות לסדרות אגרות החוב השונות של החברה ולהוראות הדין), ותשלומים בגין החזר הלוואות בעלים (ככל שיהיו קיימות).
- מובהר, כי התקבולים כאמור מתקבלים בידי החברה ולא לחשבון בו לנאמן זכות חתימה, כך שלנאמן אין שליטה ו/או יכולת פיקוח על כספי התקבולים ולא על כך כי השימושים הנעשים בכספי התקבולים נעשים בהתאם להתחייבות החברה לסדר הקדימויות כמפורט בסעיף 8 זה לעיל.

9. הצהרות והתחייבויות החברה

החברה מצהירה כלפי הנאמן, כי נכון למועד חתימת שטר זה:

- 9.1. החברה הנה חברה ממשלתית, בבעלות מלאה של מדינת ישראל, אשר הוקמה על-פי החלטת ממשלה מספר 649 מיום 7.8.2003, ורשומה כדין אצל רשם החברות כחברה בעירבון מוגבל.
- 9.2. לחברה הוענק ביום 1.8.2004 רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי בהתאם לסעיף 11א לחוק הגז ("רישיון ההולכה"). רישיון ההולכה הנו בתוקף עד ליום 31.7.2034, ולא נתקבלה אצל החברה כל הודעה בדבר ביטולו, הפקעתו או השעייתו, ולא ידוע לחברה על כוונה לבטלו, להפקיעו או להשעותו.
- 9.3. על-פי רישיון ההולכה, מערכת ההולכה, על כל מתקניה, היא בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה. לחברה זכות שימוש במערכת ההולכה על מתקניה למטרת הקמה והפעלה של מערכת ההולכה במהלך תקופת הרישיון.
- 9.4. נתקיימו כל התנאים, ניתנו כל האישורים ונתקבלו כל ההחלטות כפי הנדרש על-פי דין ו/או על-פי מסמכי ההתאגדות של החברה, על-מנת שהחברה תהיה רשאית להתקשר בשטר הנאמנות ולהנפיק את אגרות החוב (בכפוף לקיומם של התנאים הרלוונטיים המפורטים בסעיף 6.3 לעיל, אשר יתקיימו עד מועד ההעברה).
- 9.5. התקשרותה של החברה בשטר זה, הנפקת אגרות החוב ויצירת השעבודים על הנכסים המשועבדים על-פי שטר זה, אינן עומדות בסתירה ואינן מהוות ולא יהוו הפרה של הסכם מחייב כלשהו, או של התחייבות אחרת כלשהי שהחברה הנה צד להם, לרבות סדרות אגרות

חוב אחרות שהנפיקה החברה, או של איזו מהוראות דין החל על החברה, ואינן עומדות בסתירה להוראה כלשהי של מסמכי ההתאגדות של החברה.

9.6. החותמים על שטר זה ועל תעודות אגרות חוב בשם החברה מוסמכים על-פי דין לחתום בשמה, וחתיתם מחייבת את החברה.

9.7. לא הוצא נגד החברה צו למינוי מפרק או צו לפירוקה, והחברה לא קיבלה החלטת פירוק. כמו כן, לא תלויה ועומדת כל בקשה למינוי מפרק או בקשה לפירוק החברה, ולא ידוע לה על כוונה להגיש בקשה כזו.

9.8. לא ידוע לחברה על בקשה למינוי כונס נכסים שהוגשה כנגדה או על עיקול שהוטל על איזה מנכסיה, ולא ידוע לה על כוונה להגיש בקשה או להטיל עיקול כאמור.

9.9. מבלי לגרוע מהתחייבויות אחרות של החברה בשטר זה, החברה מתחייבת כלפי הנאמן, כי עד לתום תקופת אגרות חוב, תנהג כדלקמן :

9.9.1. החברה תנהל את עסקיה ונכסיה בצורה סדירה ונאותה ובהתאם להוראות רישיון ההולכה והדין.

9.9.2. החברה תנהל פנקסי חשבוניות סדירים בהתאם להוראות כל דין (ותערוך את דוחותיה הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהנחיות רשות החברות הממשלתיות, לפי העניין), תשמור את הפנקסים והמסמכים המשמשים לה כאסמכתאות, ותאפשר לכל נציג מורשה של הנאמן לעיין, בכל זמן סביר שיתואם מראש עם החברה, בכל פנקס או מסמך המשמש לחברה כאסמכתא שהנאמן יבקש לעיין בו, בכפוף להוראות סעיף 32 להלן (סודיות).

9.9.3. החברה תחזיק עד תום תקופת אגרות חוב בפוליסות ביטוח תקפות כמקובל ובהתאם לייעוץ ביטוחי סביר שתקבל החברה מעת לעת ובכלל זאת פוליסת ביטוח רכוש המכסה את מערכת ההולכה ואת רכוש הקבוע של החברה, שהיקף הכיסוי הביטוחי שלה לא יפחת מסך של חמישים (50) מיליון דולר. מובהר, כי תנאי הפוליסה ייקבעו בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי של החברה, למעט לעניין היקף הכיסוי הביטוחי המפורט במפורש בסעיף קטן זה.

9.9.4. החברה תפעל להמשך דירוג אגרות החוב על-ידי חברת דירוג במשך כל חיי אגרות החוב. מובהר, כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מזכותה של החברה להחליף בכל עת חברה מדרגת, לפי שיקול דעתה הבלעדי ומכל סיבה שתמצא לנכון, והיה ותשנה החברה את החברה המדרגת, תפרסם החברה את הסיבות לשינוי, בפקס שישלח לבורסה לשם הפצה במערכת רצף מוסדי. לעניין זה מובהר כי העברת אגרות החוב (סדרה ד') לרשימת מעקב ("watch list") או כל פעולה דומה אחרת המבוצעת על-ידי החברה המדרגת לא ייחשבו כהפסקת דירוג או הורדת דירוג.

9.9.5. החברה תמסור לבורסה לשם הפצה במערכת רצף מוסדי את הדיווחים והאישורים המפורטים בסעיפים 9.9.6 (דיווח שנתי) ו-9.9.7 (דיווח רבעוני) להלן לשם הפצתם ברצף מוסדי, ובנוסף תמסור לנאמן את הדיווחים והאישורים המפורטים בסעיפים

9.9.6 ו-9.9.7 להלן, במועדים המצוינים לצידם, לצורך העברתם למחזיקי אגרות החוב, בכפוף להוראות סעיף 32 להלן (סודיות).

9.9.6. דיווח שנתי - העתק של הדוחות הכספיים השנתיים המבוקרים של החברה, בתוך שלושים (30) ימים ממועד אישורם על-ידי דירקטוריון החברה. כמו כן יכלול הדיווח השנתי מידע, כדלקמן:

א. דיווח אם עמדה החברה בכל תנאי איגרת החוב והתחייבויות שנתנה למחזיקי איגרת החוב, לרבות עמידה בתנאי תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות, בהתאם לפריט 5 לתוספת השמינית לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים;

ב. היה והתקיימו סימני אזהרה בחברה, כהגדרתם בתקנה 10(ב)(14) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים - יצורף דוח תזרים מזומנים חוזי במתכונת המפורטת בתקנה האמורה;

ג. דוחות כספיים (מאוחד וסולו) שנתיים מבוקרים. הדוחות יכללו את מספרי ההשוואה הנדרשים על-פי תקנה 7 לתקנות דוחות כספיים שנתיים. יובהר כי אין חובה שהחברה תערוך דוחות כספיים לפי תקנות דוחות כספיים שנתיים, וההפניה לתקנות מתייחסות רק לתקופות הנדרשות לעניין מספרי השוואה;

ד. פרטים בדבר עסקאות עם בעלי שליטה, בהתאם לתקנה 22 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים;

ה. פרטים אודות אגרות חוב שהנפיקה החברה בהתאם לתקנה 10(ב)(13) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים, לרבות לגבי אגרות חוב שלא הונפקו לציבור;

ו. פרטים בדבר היבטי המימון של החברה (מאוחד וסולו), בהתאם לפריט 5 לתוספת הראשונה לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים;

ז. פרטים בדבר המקרקעין של החברה, בהתאם לתקנה 15 לתקנות עריכת דוחות כספיים שנתיים;

ח. פרטים בדבר הסכמים של החברה בהתאם לתקנה 20 לתקנות דוחות כספיים שנתיים;

ט. פרטים אודות התחייבויות וערבויות החברה, בהתאם לתקנה 16, 17, 19(א), 19(ב) ו-19(ח) לתקנות דוחות כספיים שנתיים;

י. פרטים אודות שעבודים ובטוחות, בהתאם לתקנה 21 לתקנות עריכת דוחות כספיים שנתיים;

יא. היה ובמזכר ההנפקה נקבע ייעוד תמורת ניירות ערך שאינו למטרות כלליות - יובאו בדיווח השנתי פרטים בדבר שימוש בתמורת ניירות הערך, בהתאם לתקנה 10 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים.

9.9.7. דיווח רבעוני - העתק של הדוחות הכספיים הרבעוניים הסקורים (אך לא מבוקרים) של החברה. בתוך שלושים (30) ימים ממועד אישורם על-ידי דירקטוריון החברה. כמו כן יכלול הדיווח הרבעוני מידע, כדלקמן:

א. דיווח אם עמדה החברה בכל תנאי איגרת החוב וההתחייבויות שנתנה למחזיקי איגרת החוב, לרבות עמידה בתנאי תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות, בהתאם לפריט 5 לתוספת השמינית לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים;

ב. דוחות כספיים (מאוחד וסולו) רבעוניים סקורים (אך לא מבוקרים). הדוחות יכללו את מספרי ההשוואה הנדרשים על-פי תקנה 41 לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים. יובהר כי אין חובה שהחברה תערוך דוחות כספיים לפי תקנות דוחות שנתיים תקופתיים ומידיים, וההפניה לתקנות מתייחסות רק לתקופות הנדרשות לעניין מספרי השוואה;

ג. היה והתקיימו סימני אזהרה בחברה, כהגדרתם בתקנה 10(ב) (14) לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים - יצורף דוח תזרים מזומנים חוזי במתכונת המפורטת בתקנה האמורה.

9.9.8. אישור בכתב מאת רואה חשבון המבקר של החברה או סמנכ"ל הכספים של החברה, בו מצוינים חישובי יחס כיסוי החוב (ADSCR) ויחס כיסוי החוב (LLCR) עבור השנה הקלנדארית החולפת, בהתאם לפירוט **בנספח 10**, בתוך ארבעה עשר (14) ימי עסקים ממועד אישור דוחותיה הכספיים השנתיים. האישור האמור יימסר בכל שנה החל משנת 2015 (בעבור שנת 2014) ועד תום תקופת אגרות חוב;

9.9.9. דיווח על התקיימותה של עילה להעמדה לפירעון מידי של אגרות החוב, מיד לאחר המועד בו נתגלתה לראשונה לחברה.

9.9.10. אישור בדבר חידוש פוליסות הביטוח האמורות בסעיף 9.9.3 לעיל, לא יאוחר מארבעה עשר (14) ימי עסקים ממועד חידושן. לבקשת הנאמן, תעביר החברה לנאמן גם העתקים של פוליסות הביטוח העדכניות.

9.9.11. החברה תמסור לנאמן, בכפוף להוראות סעיף 32 להלן (סודיות), כל מסמך או מידע בנוגע לעסקיה ו/או נכסיה של החברה שיהיו דרושים באופן סביר, על-פי שיקול דעתו של הנאמן, לשם הגנה על מחזיקי אגרות החוב ולשם יישום והפעלת סמכויות הנאמן או בא כוחו לפי שטר הנאמנות, ובלבד שלא תיפגע פעילותה השוטפת של החברה. הנאמן יהיה רשאי בהתאם לשיקול דעתו הסביר להעביר את המידע שיימסר לו לגופים המוסדיים שיחזיקו באגרות חוב (סדרה ד').

- 9.9.12. בכפוף למגבלות של סודיות ביטחונית, מסחרית או מקצועית ובכפוף להוראות סעיף 32 להלן (סודיות), החברה תאפשר לנאמן ו/או למי שימנה הנאמן בכתב למטרה זו, להיכנס למפעליה ולכל מקום בו ימצאו נכסיה, בכל זמן סביר, לשם בדיקת נכסיה, על-פי שיקול דעתו של הנאמן, וככל שהדבר דרוש באופן סביר לשם הגנה על מחזיקי אגרות החוב, ובלבד שלא תיפגע פעילותה השוטפת של החברה ורק כאשר קיים חשש סביר לעמידת החברה בקיום התחייבויותיה לתשלום על-פי אגרות החוב.
- 9.9.13. החברה תמסור לנאמן דיווח מיידי, מיד לאחר קרות כל אחד מהאירועים כלהלן:
- א. אירועים או פרטים לעניין תעודות התחייבות, בהתאם לאמור בתקנה 35א לתקנות דוחות תקופתיים ומידיים;
  - ב. שינוי של דירוג החוב או החברה;
  - ג. קבלת החלטה על חלוקה כהגדרתה בחוק החברות;
  - ד. כל אירוע או שינוי מהותי במצבת הנכסים וההתחייבויות של החברה, שיש בו כדי להשפיע באופן מהותי על כושר הפירעון של החברה ובפרט ביחס לאגרות החוב (סדרה ד');;
  - ה. אודות התקיימות עילה להעמדה לפירעון מיידי כאמור בסעיף 12 להלן (העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי), ככל שלמיטב הבנתה של החברה התגבשה עילה כאמור.
- 9.9.14. החברה תמסור לנאמן, סמוך לאחר כל מועד פירעון לפי אגרות החוב, אישור לפיו ביצעה את התשלום שעליה לשלם באותו מועד למחזיקי אגרות חוב. באישור האמור תציין החברה גם את גובה יתרת הערך הנקוב של אגרות החוב שבמחזור שטרם נפרעו.
- 9.9.15. החברה מתחייבת, כי ככל שהדבר בשליטתה, עד תום תקופת אגרות חוב יהיו אגרות החוב (סדרה ד') במעקב דירוג בכל עת על-ידי חברה מדרגת (ובכלל זה תשלם החברה לחברה המדרגת את התשלומים אותם התחייבה לשלם לחברה המדרגת ותעביר לחברה המדרגת את הדיווחים והמידע הסבירים הנדרשים על-ידיה במסגרת ההתקשרות בין החברה לבין החברה המדרגת).
- 9.9.16. החברה מתחייבת למלא אחר תנאי שטר זה ותנאי אגרות חוב, ובכלל זה לשלם במועד את כל סכומי הקרן, הריבית (לרבות ריבית פיגורים - ככל שתהיה) והפרשי ההצמדה המשתלמים על-פי תנאי אגרות החוב ולערוך את הדוחות והדיווחים בהם היא מחויבת על-פי שטר זה.
- 9.9.17. החברה תעביר לחברת הדירוג את הדיווחים אותם היא מחויבת להעביר לחברת הדירוג על-פי דוח הדירוג. כמו כן, תעביר החברה לחברת הדירוג את כל הדיווחים אותם תמסור לנאמן על-פי סעיף 9 זה, בד בבד עם העברתם לנאמן.
- 9.9.18. דיווחי החברה והנאמן -

- א. דיווחים והודעות פומביים של החברה יועברו על-ידי החברה לבורסה לשם הפצתם ברצף מוסדי;
- ב. דיווחים והודעות של הנאמן יועברו על-ידו לחברה אשר תעבירם לבורסה לשם הפצה במערכת רצף מוסדי;
- ג. הפצת הדיווחים והאישורים במערכת הרצף מוסדי תהווה חזקה כי המשקיעים המוסדיים קבלו את המידע;
- ד. המסמכים שתמסור החברה לנאמן כמפורט בסעיפים 9.9.5 עד 9.9.18 לעיל, יהיו חתומים על-ידי מנכ"ל החברה ונושא המשרה הבכיר בתחום הכספים, ובהעדרו של מי מהם על-ידי מי שהוסמך מטעמו.
- ה. במקרה של רישום אגרות החוב של החברה למסחר ברשימה הראשית בבורסה כאמור בסעיף 4.8 (רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה) יתוקן שטר הנאמנות, בהסכמת הנאמן, בכל הנוגע לנושא הדיווחים שעל החברה למסור לנאמן ולמחזיקי אגרות החוב, לרבות לעניין אופן העברת הדיווחים והפצתם, כאשר מובהר בזאת לעניין זה כי פרסום דוח מיידי במערכת המגנ"א ייחשב כמסירת הודעה לנאמן.
- 9.10. החברה מתחייבת כי לא יאוחר משלושה ימי עסקים לאחר הנפקת אגרות החוב תרשום את אגרות החוב בלשכת הרישום (כהגדרת מונח זה בחוזר אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון שכותרתו "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות" ומספרו 2010-9-3) ותעביר ללשכת הרישום האמורה את המסמכים הקבועים בסעיף 7 לחוזר האמור.

10. תנאים לחלוקת דיבידנד

מבלי לגרוע מהוראות כל דין החל על חלוקת דיבידנדים על-ידי החברה ולרבות התחייבות החברה כלפי מחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ומחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') של החברה, במהלך תקופת אגרות חוב חלוקת דיבידנד על-ידי החברה תהיה כפופה להתקיימות התנאים המצטברים הבאים:

- 10.1. החלוקה אינה אסורה על-פי הוראות חוק החברות;
- 10.2. החברה עומדת במגבלות החלות עליה לביצוע חלוקה;
- 10.3. מתקיימים יחסי כיסוי חוב הבאים:
- 10.3.1. יחס כיסוי (ADSCR) מקיים את היחס הבא: $\text{Min ADSCR} \geq 1.27$;
- 10.3.2. יחס הכיסוי המאוחד מקיים את היחס הבא: $\text{Min ADSCR} \geq 1.135$.
- לעניין זה - "יחס כיסוי (ADSCR)"; ו-"יחס הכיסוי המאוחד" יחושבו בהתאם לפירוט **בנספח 10.**

10.3.3. יחסי כיסוי החוב האמורים בסעיף זה ייבחנו בנפרד עבור שנים-עשר (12) החודשים הקלנדאריים שקדמו למועד הבדיקה ועבור יתרת שנות אגרות חוב, עד תום תקופת אגרות חוב, בגין כל שנה בנפרד.

10.3.4. על אף האמור בסעיפים 10.3.1 ו-10.3.2 לעיל, אם במועד הבדיקה של יחסי הכיסוי יתקיים: (א) יחס הכיסוי (ADSCR) הינו נמוך מ-1.27, אך אינו נמוך מ-1.20 ואו (ב) יחס הכיסוי המאוחד הינו נמוך מ-1.135, אך אינו נמוך מ-1.12, תהיה החברה רשאית לחלק דיבידנד, רק בכפוף לתנאים המצטברים הבאים:

- א. שאר התנאים לחלוקת דיבידנד המנויים בסעיף 10 זה מתקיימים;
- ב. החברה תצבור סכום השווה לגבוה מבין: (א) הסכום הנדרש לצורך עמידה ביחס כיסוי (ADSCR) של $\text{Min ADSCR} \geq 1.30$; או (ב) הסכום הנדרש לצורך עמידה ביחס כיסוי מאוחד של $\text{Min ADSCR} \geq 1.15$ ("הסכום לצבירה").

10.3.5. לא יאוחר משבעה (7) ימים לפני מועד ביצוע חלוקת הדיבידנד, תעביר החברה לנאמן אישור חתום כדין על-ידי החברה ומאומת על ידי היועץ המשפטי שלה, בו מפורטים יחסי הכיסוי המתקיימים לגבי החברה, וחישוב הסכום לצבירה, וכן כי החלוקה מותרת בהתאם לתנאי שטר נאמנות זה בצירוף תחשיבים לשביעות רצון הנאמן. הנאמן יסתמך על אישור כאמור ולא יידרש לבצע בדיקה נוספת מטעמו. החברה תהיה רשאית לעשות שימוש בסכום לצבירה (לרבות חלוקתו כדיבידנד) רק החל מהמועד בו תעמוד בשני יחסי הכיסוי האמורים בסעיפים 10.3.1 ו-10.3.2 לעיל (במצטבר).

10.3.6. להסרת ספק מובהר, כי במקרה בו יחס הכיסוי (ADSCR) הנו נמוך מ-1.20 או יחס הכיסוי המאוחד הינו נמוך מ-1.12, לא תהיה החברה רשאית לחלק דיבידנד.

11. בטחונות

11.1. להבטחת הסילוק המלא והמדויק של קרן אגרות החוב, הריבית (לרבות ריבית הפיגורים, ככל שתהיה) והפרשי ההצמדה בגין, מעמידה בזאת החברה את הביטחונות הבאים לטובת הנאמן (בנאמנות עבור מחזיקי אגרות חוב):

11.1.1. התקבולים המשועבדים -

החברה תשעבד לטובת הנאמן, בשעבוד צף (שוטף) ראשון בדרגה, ללא הגבלה בסכום, פרי פסו עם השעבוד הקיים לטובת נאמן אגרות החוב (סדרה א') ולטובת נאמן אגרות החוב (סדרה ג'), את התקבולים המשועבדים (כהגדרתם להלן), כפי שיהיו מעת לעת.

"**התקבולים המשועבדים**" משמעים התקבולים המגיעים לחברה על-פי רישיון ההולכה, אם וככל שמגיעים, בניכוי: 95% מהסך המצטבר של התקבולים בגין

דמי הקיבולת להם זכאית החברה, עד למועד פירעון ההתחייבויות כלפי חברת החשמל על פי ההסכם המשולש, בגין תחנות הכוח אשכול, רידינג וחגית.

11.1.2. קרן שירות החוב -

החברה תשעבד לטובת הנאמן, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה ויחיד ללא הגבלה בסכום, את כל זכויותיה כנהנה בחשבון קרן שירות החוב. כן תשעבד החברה לטובת הנאמן, בשעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה ויחיד, ללא הגבלה בסכום, את הכספים המופקדים בחשבון קרן שירות החוב, כפי שיהיו מעת לעת. לעניין יכולת החברה להמשיך ולהשתמש בכספים גם אחרי מימוש השעבוד ראה סעיף 11.5 להלן.

11.1.3. קרן התפעול והתחזוקה (O&M) -

החל מהמועד הקובע, החברה תשעבד לטובת הנאמן, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה, את זכויותיה בקרן התפעול והתחזוקה (O&M). כן תשעבד החברה לטובת הנאמן החל מהמועד הקובע, בשעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, את הכספים המופקדים בקרן התפעול והתחזוקה (O&M), כפי שיהיו מעת לעת.

11.1.4. קרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX) -

החל מהמועד הקובע החברה תשעבד לטובת הנאמן, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה, את זכויותיה בקרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX). כן תשעבד החברה לטובת הנאמן החל מהמועד הקובע, בשעבוד צף (שוטף), ראשון בדרגה, את הכספים המופקדים בקרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX), כפי שיהיו מעת לעת.

(כל הנכסים המשועבדים על-פי סעיף 11.1 זה יכוננו: "**הנכסים המשועבדים**"). החברה תרשום את השעבודים על הנכסים המשועבדים עד למועד ההעברה ותמציא לנאמן תעודות שעבוד מרשם החברות.

11.2. השעבודים האמורים בסעיף 11.1 לעיל חלים גם על כל הפירות, ההכנסות, תגמולי הביטוח, טובות ההנאה וכל זכות אחרת הנובעים מהנכסים המשועבדים.

11.3. מובהר, כי החברה לא תהיה מנועה מליצור, לטובת נושים אחרים שלה שהעמידו חוב פיננסי נוסף, שעבוד צף (שוטף) בדרגה שווה (פרי פסו), או בדרגה נחותה, לשעבודים שיצרה החברה על התקבולים המשועבדים.

כמו כן, החברה לא תהיה מנועה מליצור שעבודים נוספים על קרנות הביטחון הנוספות לטובת גורמים מממנים שהעמידו חוב פיננסי נוסף, שיהיו בדרגה שווה (פרי פסו), או בדרגה נחותה, לשעבודים שיצרה החברה על הנכסים המשועבדים ובלבד שהזכויות בשעבוד על כספי קרנות הביטחון הנוספות יהיו בהתאם לחלק היחסי של כל גורם מממן בחוב הפיננסי.

לבקשת החברה, יחתום הנאמן על כל מסמך אשר יידרש באופן סביר (ככל שיידרש) ליצירת שעבודים כאמור.

עוד מובהר, כי החברה לא תהיה מנועה מליצור שעבודים צפים (שוטפים) או קבועים (ספציפיים) על נכסיה האחרים, שאינם נכללים בהגדרת הנכסים המשועבדים, לטובת נושים אחרים שלה.

11.4. למעט כאמור בסעיף 11.3 לעיל, החברה לא תהיה רשאית ליצור שעבודים נוספים על הנכסים המשועבדים, בין שעבודים צפים ובין שעבודים ספציפיים, בזכות בכורה או בדרגה שווה לשעבודים האמורים בסעיף 11.1.

11.5. עם הודעת הנאמן על העמדה לפירעון מיידי של אגרות החוב כאמור בסעיף 12 להלן (העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי), יגובשו השעבודים הצפים החלים על הנכסים המשועבדים על-פי סעיף 11 זה, ועל אף האמור אחרת בכל מקום אחר בשטר זה, החברה לא תהיה רשאית לעשות כל דיספוזיציה, או להעניק זכויות כלשהן לצדדים שלישיים בנכסים האמורים מאותו מועד. מובהר, כי עד למועד התגבשות השעבודים הצפים כאמור, לא ימנעו שעבודים אלה את החברה מלבצע כל פעולה בנכסים המשועבדים, ובכלל זה שימוש בכספי התקבולים לכל מטרה (בכפוף להוראות שטר זה).

כן מובהר, כי השעבוד שתיצור החברה על קרן שירות החוב וקרנות הביטחון הנוספות כאמור בסעיפים 11.1.2-11.1.4 לעיל, לא ימנעו שימוש בכספי הקרנות האמורות בהתאם להוראות שטר זה, וזאת, אף לאחר התגבשות השעבוד הצף החל על כספי הקרן הרלבנטית (ובלבד - ששימוש בכספי הקרן הרלבנטית לאחר מועד התגבשות השעבוד הצף החל עליה יהיה מותנה בכך שדעתו של הנאמן תונח, כי השימוש המבוקש בכספי הקרן האמורה הוא רק למטרה שלשמה נועדו כספי אותה קרן בהתאם להוראות הקבועות בשטר זה, וכי אין בו כדי לפגוע בזכויות מחזיקי אגרות חוב).

11.6. למען הסר ספק מובהר, כי על הנאמן לא חלה חובה לבחון, ובפועל הנאמן לא בחן, את הצורך בהעמדת בטחונות להבטחת התשלומים למחזיקי אגרות החוב. הנאמן לא נתבקש לערוך, והנאמן בפועל לא ערך בדיקת נאותות (Due Diligence) כלכלית, חשבונאית או משפטית באשר למצב עסקי החברה בהתקשרותו בשטר הנאמנות, ובהסכמת הנאמן לשמש כנאמן למחזיקי אגרות החוב, הנאמן אינו מחווה דעתו, באופן מפורש או משתמע, באשר ליכולתה של החברה לעמוד בהתחייבויותיה כלפי מחזיקי אגרות החוב.

11.7. אין באמור כדי לגרוע מחובות הנאמן על-פי דין ו/או שטר הנאמנות לרבות אין בה כדי לגרוע מחובתו של הנאמן (ככל שחובה כזו חלה על הנאמן על פי כל דין) לבחון השפעתם של שינויים בחברה מתאריך שטר הנאמנות ואילך ככל שיש בהם כדי להשפיע לרעה על יכולתה של החברה לעמוד בהתחייבויותיה למחזיקי אגרות החוב.

12. העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב לפירעון מיידי

בכפוף לאמור בסעיף 13 להלן (הודעה מוקדמת לפני העמדה לפירעון מיידי), אם יתקיים איזה מהמקרים המנויים להלן, וחלפה תקופת הריפוי הנקובה לגבי אותו אירוע אם וככל שקיימת תקופה

כאמור ("עילה להעמדה לפירעון מיידי"), יהיו הנאמן או מחזיקי אגרות החוב רשאים להעמיד לפירעון מיידי את אגרות החוב שבמחזור. ואלה העילות להעמדה לפירעון מיידי:

- 12.1. החברה לא פרעה סכום של קרן, ריבית או הפרשי הצמדה המגיעים למחזיקי אגרות חוב לפי תנאי אגרות החוב, לאחר שחלפו שבעה (7) ימי עסקים מהמועד הקבוע לפירעונו.
- 12.2. אם יינתן צו פירוק זמני על-ידי בית המשפט או ימונה לה מפרק זמני או אם הוגשה בקשה לכינוס נכסים או למינוי כונס נכסים (זמני או קבוע) על נכסי החברה כולם או רובם, או אם יינתן צו למינוי כונס נכסים זמני והמינוי או הצו האמורים לא נדחו או בוטלו תוך ארבעים וחמישה (45) ימים ממועד הגשתם או נתינתם, לפי העניין. על אף האמור, לא תינתן לחברה תקופת ריפוי כלשהי ביחס לבקשות או צווים שהוגשו או ניתנו, לפי העניין, על-ידי החברה או בהסכמתה.
- 12.3. אם החברה תקבל החלטת פירוק (למעט פירוק כתוצאה ממיזוג עם חברה אחרת המותר על-פי הוראות שטר זה) או אם יינתן ביחס לחברה צו פירוק קבוע וסופי על-ידי בית המשפט או ימונה לה מפרק קבוע או אם ניתן לה צו למינוי כונס נכסים קבוע על נכסי החברה כולם או רובם.
- 12.4. אירע אחד מהאירועים המנויים להלן והנאמן קבע אן מחזיקי אגרות חוב קבעו בהחלטה מיוחדת כי יש בכך משום סכנה מהותית לזכויותיהם של מחזיקי אגרות חוב:
  - א. בעלי שעבודים על רכוש החברה מימשו, בהתאם להחלטה של בית המשפט או ראש ההוצאה לפועל, או הודיעו על מימוש עצמי כדין של שעבודים הקיימים להם על הנכסים המהותיים של החברה.
  - ב. הוטל עיקול על נכסי החברה המהותיים או בוצעה פעולת הוצאה לפועל אחרת על נכסים מהותיים של החברה, והעיקול או פעולת ההוצאה לפועל לא הוסרו או בוטלו תוך שלושים (30) ימים.
  - ג. החברה הפסיקה או הודיעה על כוונתה להפסיק את תשלומיה למחזיקי אגרות חוב (סדרה ד') או תחדל או שתודיע על כוונתה לחדול להמשיך בעסקיה.
  - ד. במקרה של הרעה מהותית במצב החברה אשר כתוצאה ממנה קיים חשש ממשי שהחברה לא תוכל לפרוע את אגרות החוב במועדן, לרבות הרעה מהותית שנגרמה כתוצאה מקורות האירועים הבאים: (א) שינוי שליטה בחברה (כהגדרתה בחוק ניירות ערך, תשכ"ח-1968); אן (ב) מיזוג של החברה ללא קבלת אישור מוקדם של מחזיקי אגרות החוב בהחלטה רגילה, למעט מיזוג, במסגרתו החברה היא החברה הקולטת או חברת היעד, לגביו ניתנה הצהרה של החברה או החברה הקולטת, לפי העניין, כלפי מחזיקי אגרות החוב, לרבות באמצעות הנאמן, לפחות עשרה (10) ימי עסקים לפני מועד המיזוג, כי לא קיים חשש סביר שעקב המיזוג לא יהיה ביכולתה של החברה או החברה הקולטת, לקיים את ההתחייבויות כלפי המחזיקים; אן (ג) מכירה של רוב נכסי החברה.

ה. אגרות החוב (סדרה ד') הפסיקו להיות מדורגות לתקופה העולה על שישים (60) ימים רצופים, עקב סיבות ו/או נסיבות שהינן בשליטת החברה בלבד.

ו. הועמדה לפירעון מיידי סדרת אגרות חוב אחרת של החברה אשר יתרת ההתחייבות על-פיה עולה על 5% מסך התחייבויות החברה על-פי כל סדרות אגרות החוב הקיימות של החברה לאותו מועד, ובתנאי שיתרת ההתחייבות לא תפחת מ-200 מליון ש"ח ("הסדרה האחרת"), וזאת בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים הבאים: (א) החברה לא תיקנה את ההפרה בסדרה האחרת בתוך תקופת הריפוי שניתנה לתיקון ההפרה בסדרה האחרת; ו-(ב) החברה לא פרעה את החוב שהועמד לפירעון מיידי בסדרה האחרת.

ז. הועמד לפירעון מיידי חוב שהעמיד תאגיד בנקאי לחברה אשר יתרת ההתחייבות על-פיו עולה על 5% מסך התחייבויות החברה לאותו מועד, ובתנאי שיתרת ההתחייבות האמורות לא תפחת מ-200 מליון ש"ח ("החוב האחר"), וזאת בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים הבאים: (א) החברה לא תיקנה את ההפרה בחוב האחר בתוך תקופה אשר נקבעה בתנאי התקשרות עם התאגיד הבנקאי כאמור; ו-(ב) החברה לא פרעה את החוב האחר.

ח. אם החברה תגיש בקשה להסדר נושים ו/או לצו הקפאת הליכים לפי סעיף 350 לחוק החברות (למעט למטרת מיזוג עם חברה אחרת ו/או שינוי במבנה החברה, לרבות פיצול וכן למעט עשיית הסדרים בין החברה ובעלי מניותיה שאין בהם כדי להשפיע באופן מהותי על יכולת הפירעון של אגרות החוב) ו/או אם ניתן כנגד החברה צו הקפאת הליכים והצו כאמור לא בוטל תוך שלושים (30) ימים. תקופת הריפוי כאמור לא תחול במקרה בו הבקשה לקבלת צו הקפאת הליכים הוגשה על-ידי החברה.

ט. החברה הפרה הוראה מהותית בשטר נאמנות זה או בתנאי אגרות חוב, ולא תיקנה את ההפרה האמורה תוך ארבעה-עשר (14) ימי עסקים מיום שנתקבלה אצל החברה דרישת הנאמן לתיקון ההפרה.

12.5. מדיווח החברה שנמסר לנאמן לפי סעיף 9.9.8 לעיל, נתברר כי יחס הכיסוי (ADSCR) בעבור השנה הקלנדארית החולפת הינו נמוך מ-1.1, וכן - יחס הכיסוי (LLCR) הינו נמוך מ-1.13. מובהר כי יחסי כיסוי החוב האמורים בסעיף זה לעיל ייבחנו בעבור שנת 2014 ואילך ועד תום תקופת אגרות החוב.

לעניין זה - "יחס הכיסוי (ADSCR)" ו-"יחס הכיסוי (LLCR)" יחושבו בהתאם לפירוט **בנספח**

10.

ואולם, אי-עמידה ביחסי כיסוי החוב כאמור לעיל לא תהווה עילה להעמדה לפירעון מיידי, אלא לאחר שחלפו שישה (6) חודשים מהמועד בו נתברר כי החברה אינה עומדת באיזה מיחסי הכיסוי האמורים, ובלבד שהחברה פנתה למועצה לענייני משק הגז הטבעי לצורך עדכון תעריף דמי ההולכה אותם היא זכאית לגבות, או נקטה פעולה אחרת לצורך שיפור יחסי כיסוי החוב, בתוך שלושים (30) ימים מהמועד בו נמסר לנאמן הדיווח האמור ברישת

סעיף זה לעיל, באופן שיחס הכיסוי (ADSCR) בגין השנתיים הקרובות בהתאם למודל הפיננסי העדכני של החברה יעמוד על לפחות 1.1, ויחס הכיסוי (LLCR) יעמוד על לפחות 1.13. בתום ששת (6) החודשים האמורים, תמסור החברה לנאמן אישור בדבר עמידתה (או אי-עמידתה) ביחסי כיסוי החוב האמורים.

בכפוף לחובת הסודיות המפורטת בסעיף 32 להלן (סודיות) תעביר החברה לנאמן, בסמוך לאחר פניית החברה למועצה לענייני משק הגז הטבעי לצורך עדכון תעריף דמי ההולכה אותם היא זכאית לגבות או לאחר נקיטת פעולה אחרת לצורך שיפור יחסי כיסוי החוב, העתק מפניה ו/או דיווח אודות הפעולות שנקטו כאמור בסעיף 12.5 זה. דיווח כאמור לא יועבר לכל צד שלישי, לרבות למחזיקי אגרות החוב, אלא באישור מראש ובכתב של החברה.

12.6. אם בוצעה הרחבת סדרה ו/או הנפקת ניירות ערך נוספים בניגוד לאמור בסעיפים 5.2 או 5.3 לשטר נאמנות זה, לפי העניין.

12.7. רישיון ההולכה בוטל, והחלטה בדבר הביטול לא שונתה או נהפכה על-ידי בית המשפט או הגורם המנהלי המוסמך על-פי דין לשנותה בתוך שישים (60) ימים ממועד ביטול הרישיון.

12.8. אם יתברר כי מצגים מהותיים של החברה בשטר הנאמנות אינם נכונים ו/או מלאים באופן מהותי, והנאמן נתן הודעה לחברה לתקן את ההפרה והחברה לא תיקנה את ההפרה כאמור בתוך ארבע עשר (14) ימים ממתן ההודעה.

12.9. באם החברה תבחר לרשום את אגרות החוב (סדרה ד') למסחר ברשימה הראשית בבורסה, כמפורט בסעיף 4.8 לעיל (רישום אגרות חוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה), אזי החל ממועד הרישום למסחר כאמור תתווספה עילות הפירעון המידי הבאות: (א) נמחקו אגרות החוב (סדרה ד') מהמסחר בבורסה; או (ב) הושעה על-ידי הבורסה המסחר באגרת החוב (סדרה ד'), למעט השעיה בעילה של היווצרות אי-בהירות, כמשמעות עילה זו בחלק הרביעי לתקנון הבורסה, וההשעיה לא בוטלה בתוך שישים (60) ימים.

13. הודעה מוקדמת לפני העמדה לפירעון מיידי

13.1. בהתקיימות העילות המפורטות בסעיפים 12.1, 12.4(ד), 12.9(א) או 12.9(ג), לפי העניין וכלל שעילות אלו רלוונטיות, ובכפוף לחלוף תקופות הריפוי הרלוונטיות, הנאמן רשאי, ללא צורך בזימון אסיפת מחזיקים להעמיד לפירעון מיידי את הסכום המגיע למחזיקים על-פי תנאי אגרות החוב או לממש בטוחות שניתנו להבטחת התחייבויות החברה כלפי המחזיקים (ככל שניתנו).

13.2. בקרות איזה מהאירועים שבסעיף 12 לעיל (העמדת יתרת אגרות החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי) ובכפוף לחלוף תקופות הריפוי הרלוונטיות, יהיה הנאמן חייב לכנס אסיפת מחזיקים שעל סדר יומה העמדה לפירעון מיידי של יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב, כולה או חלקה, ויהיה חייב לעשות כן אם יידרש לכך על-ידי החלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות חוב (ולעניין זה יהיה הנאמן רשאי לכנס אסיפת מחזיקי אגרות חוב בהתראה של יום אחד). בהודעת הזימון יצוין, כי היה והחברה תגרום לביטולו ו/או להפסקתו של האירוע הרלוונטי המפורט בסעיף 12 לעיל שבגיניו זומנה האסיפה וזאת

להנחת דעתו הסבירה של הנאמן עד למועד כינוס האסיפה, אזי יבוטל זימון אסיפת מחזיקי איגרות החוב כאמור לעיל.

13.3. החלטת המחזיקים להעמיד את אגרות החוב (סדרה ד') לפירעון מיידי כאמור לעיל ו/או למימוש בטוחות, תתקבל באסיפת מחזיקים שנכחו בה מחזיקים המחזיקים בלפחות חמישים אחוזים (50%) מיתרת הערך הנקוב של אגרות החוב (סדרה ד'), או באסיפת מחזיקים נדחית שנכחו בה מחזיקים המחזיקים בלפחות עשרים אחוזים (20%) מהיתרה כאמור, והכל בהתאם לרוב הנדרש לקבלת ההחלטה כאמור **בתוספת השנייה**.

13.4. למרות האמור בסעיף 12 העמדת יתרת אגרות החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי) ובסעיפים 13.1 עד 13.3 לעיל, הנאמן ומחזיקי אגרות החוב לא יעמידו את אגרות החוב לפירעון מיידי, אלא אם חלפו לפחות ארבע עשרה (14) ימי עסקים מהמועד בו נתן הנאמן הודעה מוקדמת בכתב לחברה, בה יודיע הנאמן על כוונתו להעמיד את אגרות החוב לפירעון מיידי, בהתאם להחלטת מחזיקי אגרות החוב כאמור, אם החברה לא תשיב לקדמותו את מצב הדברים אשר היווה עילה להעמדה לפירעון מיידי (בהתאמה: "ההודעה המוקדמת" ו-"תקופת ההודעה המוקדמת").

13.5. מובהר, כי עילה להעמדה לפירעון מיידי תתקיים רק בחלוף המועדים המנויים בסעיפי המשנה של סעיף 12 לעיל (העמדת יתרת אגרות החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי).

13.6. על אף האמור בסעיף 13.1 לעיל, אך מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 13.5 לעיל, אם הנאמן יהיה בדעה, כי מתן הודעה מוקדמת עשויה לפגוע באופן ממשי בזכויות מחזיקי אגרות חוב, יהיה הנאמן רשאי לקצר את תקופת ההודעה המוקדמת ככל שיראה לו נחוץ על-מנת למנוע את הסיכון האמור לזכויות מחזיקי אגרות חוב (אולם לא פחות מיום עסקים אחד), ובתנאי שיודיע זאת לחברה בהודעה שתימסר לה בד בבד עם העמדת אגרות החוב לפירעון מיידי, ואשר בה יאשר הנאמן כי הוא פועל לפי הוראות סעיף 13.6 זה ויציין את הסיבות לקיצור.

הנאמן יודיע למחזיקי אגרות חוב על התרחשותו של כל אירוע המהווה עילה להעמדה לפירעון מיידי, וכן יזמן אסיפת מחזיקי אגרות חוב, מיד לאחר שנודע לו בדבר התרחשותו של אירוע כאמור.

13.7. במקרה בו תימסר לחברה הודעה כי אגרות החוב הועמדו לפירעון מיידי על-פי הוראות סעיף 13 זה, מתחייבת החברה:

13.7.1. לפרוע למחזיקי אגרות החוב ולנאמן את כל הסכומים המגיעים להם ו/או שיגיעו להם לפי תנאי שטר הנאמנות, וזאת תוך 7 ימים ממועד ההודעה כאמור בסעיף 13.4 לעיל; **וכן** -

13.7.2. למסור לנאמן, לפי בקשתו, כל תצהיר או הצהרות ו/או לחתום על כל מסמך ו/או לבצע ו/או לגרום לביצוע כל הפעולות הנחוצות ו/או הדרושות בהתאם לכל דין לשם מתן תוקף להפעלת הסמכויות, הכוחות וההרשאות של הנאמן ו/או באי כוחו הדרושים כדי לאכוף על החברה את התחייבותה כאמור בסעיף 13.7.1 לעיל ולמימוש הבטוחות.

13.8. בקורות איזה מהאירועים שבסעיף 12 (העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרת החוב לפירעון מידי) לעיל, ובכפוף לתקופות הריפוי וההודעה המוקדמת המפורטות בסעיפים 12 ו-13 לעיל, יהיו הנאמן ו/או המחזיקים רשאים לאחוז מיד בכל הצעדים שימצאו לנכון לנקטם. בין היתר יהיו הנאמן ו/או המחזיקים רשאים לממש ולאכוף את הבטחות (כולן או חלקן) שניתנו להבטחת התחייבויות החברה למחזיקי אגרות החוב ולנאמן על-פי שטר זה. הנאמן יהא רשאי לפעול בכל אופן שימצא לנכון ולמועיל, לרבות בהתאם לדין הרלוונטי בטרטוריה הרלוונטית לכל בטוחה ובכלל זה, יהא רשאי לפנות לבית המשפט על מנת שזה ימנה נאמן, כונס נכסים או מנהל על נכסים שהועמדו כבטוחה, כולם או מקצתם, והכל בכפוף לתקופות הריפוי וההודעה המוקדמת המפורטות בסעיפי המשנה של סעיף 12 לעיל.

14. מימוש הבטחות; תביעות והליכים בידי הנאמן

- 14.1. במקרה בו הנאמן העמיד את יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב לפירעון מידי בהתאם להוראות סעיפים 12 ו-13 לעיל, הוא יהיה רשאי לפעול למימוש הנכסים המשועבדים, כולם או חלקם, ולהשתמש בסכומים שיתקבלו להקטנת יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב.
- 14.2. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 14.1 לעיל, הנאמן יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, לנקוט מיד בכל האמצעים שימצא לנכון, בכפוף לכל דין, לשם מימוש הנכסים המשועבדים, כולם או חלקם, לרבות באמצעות מינויו של כונס נכסים ונקיטה בכל ההליכים החוקיים, לרבות הליכים משפטיים, כפי שימצא לנכון, לשם מימוש זכויות מחזיקי אגרות חוב ולשם מימוש הנכסים המשועבדים.
- 14.3. הנאמן יהיה חייב לפעול כאמור למימוש השעבודים, אם ידרש לעשות כן על-ידי החלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות חוב, ובהתאם להחלטה שהתקבלה.
- 14.4. הנאמן רשאי, אך לא חייב, לעכב ביצוע של כל פעולה על-ידיו על-פי שטר זה, לצורך פניה לאסיפת מחזיקי אגרות חוב או לבית המשפט, עד שיקבל הוראות מאסיפת מחזיקי אגרות חוב או מבית המשפט (לפי העניין) כיצד לפעול, ובלבד שהפניה לאסיפת מחזיקי אגרות חוב או לבית המשפט תתבצע במקרים כאמור ללא שיהיו ובמועד הראשון האפשרי והסביר וכי לפי שיקול דעתו הסביר של הנאמן לא יהיה בכך כדי ליצור עיכוב העלול לפגוע בזכויות מחזיקי אגרות חוב. החלטות של מחזיקי אגרות חוב לגבי אופן הפעולה על-ידי הנאמן בקשר להעמדה לפירעון מידי יתקבלו בהחלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות חוב.
- 14.5. למען הסר כל ספק מובהר בזאת, כי אין בהוראות סעיף 14 זה לעיל כדי לפגוע או לגרוע מזכותו של הנאמן לפנות, על-פי שיקול דעתו הבלעדי, לערכאות משפטיות או לפתוח בכל הליך משפטי, גם לפני שאגרות החוב יעמדו לפירעון מידי, לצורך מתן כל צו או החלטה באשר לענייני הנאמנות.

15. חלוקת כספים

כל התקבולים שיתקבלו על-ידי הנאמן כתוצאה מההליכים שינקוט כנגד החברה (אם ינקוט) יוחזקו על-ידיו בנאמנות, וישמשו בידיו למטרות ולפי סדר העדיפות הבא:

- א. תחילה - לסילוק שכרו, ההוצאות, התשלומים ההיטלים וההתחייבויות הסבירים שהוצאו על-ידי הנאמן, הוטלו עליו, או נגרמו אגב או כתוצאה מביצוע פעולות הנאמנות או באופן אחר בקשר אחר עם תנאי שטר זה;
- ב. שנית - לתשלום כל סכום אחר על-פי ההתחייבויות לשיפוי (כהגדרת מונח זה בסעיף 24 להלן (שיפוי הנאמן)).
- ג. שלישית - לתשלום כל סכומי הריבית (כולל הפרשי הצמדה וריבית פיגורים, ככל שיהיו) המגיעים למחזיקי אגרות חוב לפי תנאי איגרות החוב, באופן יחסי (פרו-ראטה) לסכומים המגיעים לכל אחד מהם, ללא עדיפות למי מהם;
- ד. רביעית - לתשלום כל סכומי הקרן (כולל הפרשי הצמדה) המגיעים למחזיקי אגרות חוב על-פי תנאי איגרות החוב, באופן יחסי (פרו-ראטה) לסכומים המגיעים לכל אחד מהם, ללא עדיפות למי מהם;
- ה. ולבסוף, את היתרה, אם תהיה כזו, ישלם הנאמן לחברה.
- מן התשלומים למחזיקי אגרות חוב ינכה הנאמן כל סכום מס אותו הוא נדרש לנכות במקור על-פי כל דין, אלא אם יוצג בפניו, לשביעות רצונו, פטור מניכוי מס במקור או אישור לניכוי חלקי.

16. סמכות לענב חלוקת כספים

- 16.1. על אף האמור בסעיף 15 לעיל (חלוקת כספים), אם הסכום אשר יתקבל כתוצאה מנקיטת ההליכים ואשר יעמוד בזמן כלשהו לחלוקה כאמור באותו סעיף, יהיה נמוך מסך של 250 אלפי ש"ח (בתוספת הפרשי הצמדה), לא יהיה הנאמן חייב לחלקו ויהיה רשאי להשקיע את הסכום האמור, כולו או מקצתו, באפיקי השקעה מותרים, כהגדרתם להלן בסעיף 30 (השקעת כספים).
- 16.2. כאשר יגיעו הכספים שיושקעו באפיקי השקעה מותרים כאמור לעיל, בצירוף הפירות שנצברו בגינם ובצירוף כל סכום אחר אשר יגיע לידי הנאמן לצורך תשלומם למחזיקי אגרות חוב (אם יגיע), לסכום המהווה לפחות 250 אלפי ש"ח (בתוספת הפרשי הצמדה), יחלקם הנאמן כאמור בסעיף 15 לעיל (חלוקת כספים).
- 16.3. על אף האמור בסעיף זה לעיל, אם יקבל הנאמן דרישה לכך מאת מחזיקי אגרות חוב המחזיקים לפחות ב-10% מהיתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות חוב, יחלק הנאמן את הסכומים שיתקבלו אצלו כתוצאה מנקיטת ההליכים כאמור בסעיף 15 לעיל (חלוקת כספים), אף אם טרם הצטברו לסך המהווה לפחות 250 אלפי ש"ח.

17. הודעת חלוקה

הנאמן יודיע למחזיקי אגרות חוב על המועד בו יבוצע תשלום כלשהו על-פי סעיף 15 לעיל (חלוקת כספים), וזאת בהודעה מוקדמת של ארבע עשר (14) ימים. לאחר היום הקבוע בהודעה, יהיו מחזיקי אגרות חוב זכאים לריבית על-פי אגרות החוב אך ורק על יתרת סכום הקרן (אם תהיה כזו) בניכוי הסכום ששולם או שהוצע להם לתשלום כאמור.

18. קבלה מאת מחזיקי אגרות חוב

- 18.1. קבלה חתומה מאת מחזיק אגרות חוב בגין סכומים ששולמו לו על-ידי הנאמן על-פי אגרות החוב תשחרר את הנאמן בשחרור מוחלט בכל הקשור לעצם ביצוע התשלום של הסכומים הנקובים בקבלה.
- 18.2. קבלה חתומה מאת הנאמן בדבר הפקדת סכומים לזכות מחזיקי אגרות חוב, בהתאם לתנאי שטר זה או איגרות החוב, תחשב כקבלה מאת מחזיק אגרות חוב לקבלת הסכומים הנקובים בקבלה.

19. הצגת איגרת חוב לנאמן ורישום תשלומים חלקיים

- 19.1. לפי דרישת הנאמן, יהיה מחזיק אגרות חוב חייב להציג בפני הנאמן בזמן תשלום ריבית כלשהי או תשלום חלקי של קרן, ריבית והפרשי הצמדה לפי סעיף 15 לעיל (חלוקת כספים), את איגרת החוב שבגינה משולמים התשלומים.
- 19.2. הנאמן יהיה רשאי לרשום על גבי איגרת החוב הערה בנוגע לסכומים ששולמו כאמור לעיל ותאריך תשלומם.
- 19.3. הנאמן יהיה רשאי בכל מקרה, לפי שיקול דעתו, לוותר על הצגת איגרת החוב, לאחר שניתן לו כתב שיפוי או ערובה מספקת להנחת דעתו בגין נזקים העלולים להיגרם מחמת אי-רישום ההערה כאמור. כמו כן, יהיה הנאמן רשאי לקיים רישומים באופן אחר, לפי שיקול דעתו, לגבי תשלומים חלקיים כאמור.

20. הנאמנות; הצהרות והתחייבויות הנאמן

- 20.1. הנאמן מצהיר כי אין מניעה על-פי כל דין או הסכם להתקשרותו עם החברה על-פי שטר נאמנות זה. כן מצהיר הנאמן, כי לא מתקיים לגביו איזה מהסייגים לשמש כנאמן לתעודות התחייבויות על-פי סעיף 35 לחוק ניירות ערך. הנאמן יודיע לחברה ולמחזיקי אגרות חוב מיד עם היוודע לו על הפסקת התקיימות איזה מתנאי הסעיף האמור לגביו.
- 20.2. הנאמן מצהיר כי הוא בעל ידע בניהול נאמנויות, וכי יש ביכולתו, הן מבחינה חוקית והן מבחינה מקצועית, לבצע את כל תפקידיו על-פי שטר זה ועל-פי תנאי אגרות החוב.
- 20.3. הנאמן מצהיר כי הוא קרא והבין את הוראותיהם של שטר זה ושל תעודת אגרות חוב, וכי הוא מסכים לתנאיהם, ומקבל בזאת על עצמו את כל ההתחייבויות וההוראות הקבועות במסמכים אלה והמתייחסות לנאמן. הנאמן מתחייב לפעול על-פי הוראות שטר זה והנספחים לו, בתום לב ועל-פי כל דין.
- 20.4. מבלי לגרוע מהוראות שטר זה הקבועות מועד מפורש לביצוע פעולה כלשהי על-ידי הנאמן, בכל מקרה בו נדרש אישור הנאמן או נדרשת הסכמתו על-פי שטר זה והנספחים לו, תשובתו של הנאמן תינתן תוך פרק זמן סביר בנסיבות העניין מיום שהתבקשו אישורו או הסכמתו, ואם סירב הנאמן ליתן את אישורו או הסכמתו, הוא ינמק לחברה את סירובו זה בכתב ובמועד האמור. יובהר, כי במקרה בו פנה הנאמן למחזיקי אגרות חוב בהתאם

לשיקול דעתו הבלעדי, והאסיפה הכללית של מחזיקי אגרות חוב החליטה שלא ליתן את האישור או את ההסכמה הנדרשים, לא יידרש הנאמן ליתן נימוק נוסף לסירובו.

20.5. הנאמן אינו רשאי להתערב באיזו צורה שהיא בפעילות החברה, עסקיה או ענייניה. מובהר, כי אין באמור לעיל כדי לגרוע מסמכות הנאמן לבצע כל פעולה המותרת לו במפורש על-פי תנאי שטר זה.

20.6. החברה לא תישא בכל אחריות שהיא בקשר לכל מעשה או מחדל של הנאמן או של מי מטעמו בקשר עם קיום התחייבויות הנאמן או פעולות שיבוצעו על-ידו בקשר לשטר הנאמנות או איגרות החוב. למחזיקי אגרות חוב לא יהיו טענות או תביעות כלשהן כלפי החברה בקשר למעשיו או מחדליו של הנאמן, והם מוותרים על כל טענה או זכות תביעה כאמור.

20.7. סכומים שישולמו לנאמן עבור מחזיקי אגרות חוב לפי שטר הנאמנות או איגרת החוב, יראו אותם כאילו שולמו למחזיקי אגרות חוב, ואישור הנאמן (ואם לא נתקבל אישור הנאמן תוך ארבע עשר (14) יום, אישור הבנק בו מתנהל חשבון הנאמן), לפיו התקבלו סכומים כלשהם לחשבון הנאמן ישחרר את החברה באופן מוחלט בכל הקשור להעברתם של הסכומים הנקובים באישור ולפעולה בהם החל ממועד ההעברה ואילך. החברה לא תישא בכל אחריות שהיא בקשר לכל מעשה או מחדל של הנאמן או של מי מטעמו בקשר עם קיום התחייבויותיהם על-פי סעיף זה.

20.8. למען הסר ספק מובהר בזאת, כי :

א. על הנאמן לא חלה חובה לבחון, ובפועל הנאמן לא בחן, את מצבה הכלכלי של החברה ;

ב. למעט חובות המוטלות על הנאמן במפורש בשטר הנאמנות או בדין, הנאמן אינו חייב בכל אופן שהוא לפקח על פעילות החברה או לבדוק או להעריך את פעילותה או עסקיה או כל פעולה שתבצע החברה בהונה או בכספיה ;

ג. הנאמן אינו מחווה דעתו באופן מפורש או משתמע באשר ליכולתה של החברה לעמוד בהתחייבויותיה כלפי מחזיקי אגרות חוב, ובכלל זה אין לפרש את התקשרותו בשטר זה או את הסכמתו לשמש כנאמן לאגרות החוב כחיווי דעה כאמור.

21. דיווח על-ידי הנאמן

21.1. בתוך ארבעים וחמישה (45) יום מתום כל שנה קלנדארית, יערוך הנאמן דו"ח שנתי על ענייני הנאמנות (בסעיף זה : "הדו"ח השנתי"). הדו"ח השנתי יכלול פרוט שוטף על מהלך ענייני הנאמנות בשנה שחלפה, וכן דיווח על אירועים חריגים בקשר עם הנאמנות שאירעו במהלך השנה שחלפה.

21.2. מחזיקי אגרות חוב יהיו רשאים לעיין בדו"ח השנתי במשרדי הנאמן בשעות העבודה המקובלות, ויהיו רשאים לקבל עותק מן הדו"ח השנתי על-פי דרישה. הנאמן ימסור

למחזיקי אגרות חוב הודעה על המועד בו ניתן יהיה לעיין בדו"ח השנתי או לקבל העתק ממנו.

21.3. מחזיקי אגרות חוב יהיו רשאים לעיין בדוחות הכספיים של החברה, אשר הועברו אל הנאמן לפי סעיף 9.9.6 לעיל (דיווח שנתי) ולפי סעיף 9.9.7 (דיווח רבעוני), ויהיו רשאים לקבל עותק מן הדוחות הכספיים על-פי דרישה, בכפוף להוראות סעיף 32 להלן (סודיות).

21.4. נודע לנאמן על הפרה מהותית של שטר הנאמנות מצד החברה, יודיע הנאמן למחזיקי אגרות חוב מיד לאחר שנודע לו, על ההפרה ועל הצעדים שנקט למניעתה או לקיום התחייבויות החברה, לפי העניין. בנוסף, ידווח הנאמן למחזיקי אגרות חוב מיד לאחר שנודע לו על קרות אירוע מהותי בקשר עם הנאמנות ועם אגרות החוב (כולל, אך מבלי לגרוע, נסיבות של העמדת אגרות החוב לפירעון מיידי בהתאם לסעיף 12 לעיל (העמדת יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב לפירעון מיידי)).

22. שכר הנאמן

הנאמן יהא זכאי לשכר והוצאות הכל כמפורט **בנספח 22** לשטר נאמנות זה.

23. סמכויות מיוחדות

23.1. הנאמן רשאי, במסגרת ביצוע ענייני הנאמנות לפי שטר זה ולפי תעודת אגרות חוב, לפעול לפי חוות דעתו או עצתו של עורך דין, רואה חשבון, שמאי, מומחה מחשוב, מעריך, מודד, מתווך או מומחה אחר, בין אם חוות דעת או עצה כזו הוכנה לבקשת הנאמן או על-ידי החברה, ובלבד שאם הוכנה חוות הדעת לבקשת הנאמן, התקיימו התנאים הבאים: (א) הנאמן יודיע לחברה על כוונתו לשכור שירותים של יועץ כאמור לעיל לפחות שבעה ימי עסקים מראש; (ב) הנאמן יקבל לפחות שלוש הצעות טרם התקשרות כאמור, ולא יבחר ביקרה שבהן (ואולם - הנאמן יהיה רשאי לבחור ביקרה מבין ההצעות אם לדעתו קיימים נימוקים מיוחדים התומכים בבחירה בהצעה היקרה, אותם יפרט הנאמן בהודעה בכתב לחברה ולמחזיקי אגרות חוב); (ג) המומחה או היועץ אינו גורם קשור לנאמן, במישרין או בעקיפין. הנאמן לא יהיה אחראי על כל הפסד או נזק שיגרם כתוצאה מכל פעולה או מחדל שנעשו על-ידו על סמך עצה או חוות דעת כאמור, אלא אם כן פעל הנאמן ברשלנות שאינה פטורה על-פי דין או בחוסר תום לב. חוות הדעת שיערכו על-פי הוראות סעיף זה יהיו בכתב. לבקשתו של מי ממחזיקי אגרות חוב או לבקשתה של החברה, ימציא הנאמן, למעט אם סבר כי הצגתה עלולה לפגוע בזכויות המחזיקים או בהליכים שינקטו, את חוות הדעת שהתקבלה כאמור לעיל, או את תמצית עצתם של הגורמים המנויים לעיל על-פיהן פעל, ובלבד, שאם כוללת חוות הדעת כאמור מידע סודי לגבי החברה (ובכלל זה סודות עסקיים), יימחקו מחוות הדעת הקטעים הכוללים מידע סודי טרם העברתה למחזיקי אגרות חוב.

23.2. מבלי לגרוע מהוראות סעיף 20.4 לעיל (מתן תשובת הנאמן תוך זמן סביר), הנאמן ישתמש בנאמנות בכוחות, בהרשאות ובסמכויות שהוקנו לו לפי שטר זה ולא יהיה אחראי לכל נזק שנגרם עקב טעות בשיקול הדעת כאמור, אלא אם כן פעל הנאמן ברשלנות שאינה פטורה על-פי דין או בחוסר תום לב.

23.3. הנאמן יהיה רשאי למנות נציגים מורשים מטעמו או שלוחים שיפעלו במקומו, בין עורך דין ובין אחר, כדי לעשות או להשתתף בעשיית פעולות מיוחדות שיש לעשותן בקשר לנאמנות על-פי שטר זה, כולל אך מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, נקיטה בהליכים משפטיים. לעניין זה, הנאמן ימנה נציג מורשה או שלוח כאמור בהודעה בכתב לחברה לפני ביצוע פעולות מטעמו כאמור, אשר תכלול גם אישור של הנאמן לפיו הנציג המורשה או השלוח כאמור מחויב כלפי החברה וכלפי הנאמן בשמירה על סודיות המידע שיגיע לידיעתו בפעולותיו עבור הנאמן. מינוי שלוח או נציג מטעם הנאמן לא יגרע מאחריות הנאמן על-פי שטר זה.

23.4. במסגרת נאמנותו, אין הנאמן נדרש לבדוק אמיתות החתימה על כל מסמך אשר יימסר לו והוא רשאי להניח כי מסמך בכתב הנחזה להיות חתום או מוצא על-ידי גורם כלשהו, אשר הנאמן מאמין בתום לב כי נחתם או הוצא על-ידי אותו גורם, אכן נחתם או הוצא על-ידי אותו גורם, ובלבד שהנאמן לא פעל בעניין זה ברשלנות שאינה פטורה על-פי דין או בזדון.

24. שיפוי הנאמן

24.1. הנאמן, כל נושאי המשרה בו, עובדיו, בעלי מניותיו ונציגו המורשה או שלוחו, אשר מונו בהתאם להוראות שטר זה, זכאים לשיפוי מהחברה, ואם החברה לא תשפה אותם, תוך זמן סביר, ממחזיקי אגרות חוב, לרבות מתוך הכספים שהנאמן יחזיק עבורם, בנוגע ל-(א) התחייבויות סבירות שנטלו על עצמם, בגין הוצאות סבירות שהוציאו או נדרשו להוציא אגב ביצוע הנאמנות לפי שטר זה ו/או נזק ו/או תשלום ו/או חיוב כספי, לרבות על-פי פסק דין, פסק בורר (שלא ניתן לגביהם עיכוב ביצוע), או על-פי פשרה, אשר עילת מי מהם קשורה למעשה או מחדל שביצעו הזכאים לשיפוי או שעליהם לבצע מכוח הוראות שטר זה, ו/או על-פי הדין ו/או הוראה של רשות מוסמכת ו/או לפי דרישת מחזיקי אגרות החוב ו/או לפי דרישת החברה; וכן (ב) בגין כל סכום שיחויבו לשלמו על-פי כל או דרישה או תביעה בקשר לפעולות שלפי דעתם היו דרושות לביצוע הנאמנות או בקשר לפעולות סבירות שבוצעו לפי דרישת מחזיקי אגרות חוב שנתקבלה באסיפה הכללית של מחזיקי אגרות חוב; וכן (ג) בגין שכר המגיע לזכאים לשיפוי והוצאות סבירות שהוציאו ו/או שהם עומדים להוציא אגב ביצוע מעשה או מחדל כאמור לעיל ו/או בקשר לשימוש בסמכויות והרשאות לפי שטר זה, לרבות בקשר לכל מיני הליכים משפטיים, חוות דעת עורכי דין ומומחים אחרים, משא ומתן, דין ודברים, הוצאות, הוצאות נסיעה והוצאות אחרות לצורך בדיקה ו/או טיפול ו/או מימוש של איזה מהנכסים המשועבדים תחת הבטחות, תביעות ודרישות בנוגע לכל עניין ו/או דבר שנעשו ו/או לא נעשו באופן כלשהו ביחס לאמור או בקשר לשימוש בסמכויות והרשאות הנתונים לנאמן בשטר זה, בכפוף לתנאים הבאים:

- א. הנאמן לא יהיה זכאי לדרוש הוצאות אלה מראש בעניין שאינו סובל דיחוי;
- ב. ההוצאות הינן סבירות או נפסקו על-ידי ערכאה שיפוטית בפסק דין חלוט;
- ג. הנאמן פעל בתום לב ופעולה זו נעשתה במסגרת מילוי תפקידיו, בהתאם להוראות הדין ו/או שטר נאמנות זה;

ד. הנאמן לא פעל ברשלנות שאינה פטורה על-פי דין או בזדון;

ה. ההוצאות אינן ממין ההוצאות אשר נכללות בשכר הטרחה השנתי המשולם לנאמן.

24.2. התחייבות השיפוי -

24.2.1. תחול על החברה בכל מקרה של (א) פעולות שבוצעו ו/או נדרשו להתבצע לפי תנאי שטר הנאמנות לרבות לשם הגנה על זכויות מחזיקי אגרות החוב (לרבות בשל דרישת מחזיק אגרות חוב הדרושה לשם הגנה כאמור); וכן- (ב) פעולות שבוצעו ו/או נדרשו להתבצע לפי דרישת החברה.

24.2.2. תחול על המחזיקים שהחזיקו במועד הקובע (כאמור בסעיף 24.6 להלן) בכל מקרה של (א) פעולות שבוצעו ו/או נדרשו להתבצע לפי דרישת מחזיקי אגרות החוב (למעט פעולות כאמור שננקטו לפי דרישת מחזיקים לשם הגנה על זכויות מחזיקי אגרות החוב); וכן- (ב) אי תשלום על-ידי החברה של סכום התחייבות השיפוי החלה עליה על-פי סעיף 24.2.1 לעיל (מבלי לגרוע מהוראות סעיף 24.3 להלן).

יובהר כי האמור בסעיף 24.2 זה כפוף למנגנון השיפוי המפורט בסעיף 24.1 לעיל.

24.3. גם במקרה בו יטען כנגד הזכאים לשיפוי, כי אינם זכאים לשיפוי מכל טעם שהוא, יהיו הזכאים לשיפוי זכאים מיד עם דרישתם הראשונה לתשלום הסכום המגיע להם בגין 'התחייבות השיפוי'. במקרה כי יקבע בהחלטה שיפוטית חלוטה כי לא קמה לזכאים לשיפוי זכות לשיפוי, ישיבו הזכאים לשיפוי את סכומי התחייבות השיפוי ששולמו להם.

24.4. מבלי לגרוע מתוקף התחייבויות השיפוי המפורטות בסעיף 24.2 לעיל, כל אימת שהנאמן יהיה חייב לפי תנאי שטר הנאמנות, על-פי חוק, הוראה של רשות מוסמכת או הוראת כל דין או לפי דרישת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') או החברה, לעשות פעולה כלשהי, לרבות אך לא רק פתיחת הליכים או הגשת תביעות לפי דרישת מחזיקי אגרות חוב, כאמור בשטר הנאמנות, יהיה הנאמן רשאי להימנע מלנקוט כל פעולה כאמור, עד שיקבל לשביעות רצונו בטוחה ו/או שיפוי ממחזיקי אגרות חוב או ממי מהם, ואם תבוצע הפעולה בשל דרישת החברה - מן החברה, בגין כל אחריות לנזקים או להוצאות שיכולות להיגרם לנאמן ולחברה או למי מהם, עקב עשיית הפעולה האמורה, ובלבד שאין מדובר בפעולה שבגינה משולם לנאמן שכר טרחה.

יובהר כי במקרים בהם פעל הנאמן לפי תנאי שטר זה, הוראת רשות מוסמכת והדין, החברה תהא המשפה הראשונה.

24.5. על אף כל האמור בסעיף 24 זה על תתי-סעיפיו לעיל, כל אימת שהנאמן ימצא לנכון, לצורך הגנה על ו/או מימוש זכויות מחזיקי אגרות החוב, או שהנאמן יהיה חייב - לפי תנאי שטר זה, על-פי חוק, הוראה של רשות מוסמכת או לפי כל דין, לפי דרישת החברה או מחזיקי אגרות החוב - לנקוט בהליכים משפטיים, החברה תפקיד בידי הנאמן סכום שייקבע על-ידי הנאמן כסכום הצפוי של הוצאות הנאמן בקשר להליכים. במקרה בו החברה לא תפקיד את הסכום הנ"ל במועד בו נתבקשה לעשות זאת על-ידי הנאמן, ולדעת הנאמן יהא ספק בקשר

ליכולת החברה לכסות את ההוצאות הכרוכות בנקיטת הליכים על-ידי הנאמן, יזמן הנאמן מיידית אסיפת מחזיקי אגרות חוב כדי לאשר הפקדה של פיקדון למימון ההוצאות על-ידי מחזיקי אגרות החוב, כל אחד את חלקו היחסי (כהגדרת מונח זה להלן). במקרה בו מחזיקי אגרות החוב לא יפקידו בפועל את מלוא סכום פיקדון המימון, לא תחול על הנאמן חובה לנקוט בפעולה או בהליכים הרלוונטיים. במקרה בו מחזיקי אגרות החוב יסרבו לשאת בהוצאות הכרוכות בנקיטת הליכים על-ידי הנאמן, לא תחול על הנאמן חובה לנקוט בהליכים כאמור. יובהר בזאת, כי אין בהסכמת מחזיקי אגרות החוב כאמור כדי לשחרר את החברה מהתחייבויותיה לשאת ולכסות בכל ההוצאות הכרוכות בנקיטת הליכים כאמור. כמו כן, כל הכספים שיתקבלו מהליכי מימוש ישמשו גם להחזר וכיסוי הוצאות בהן התחייבו לשאת מחזיקי אגרות החוב כאמור. כן יובהר, כי אין באמור כדי לפטור את הנאמן מנקיטת פעולה דחופה הדרושה לשם מניעת פגיעה מהותית לרעה בזכויות מחזיקי אגרות החוב.

"חלקו היחסי" משמעו: החלק היחסי של אגרות החוב אותן החזיק המחזיק במועד הקובע הרלוונטי כאמור בסעיף 24.6 להלן, מסך הערך הנקוב של אגרות החוב שבמחזור באותו מועד (בניכוי אגרות חוב המוחזקות על-ידי אדם בעל קשרי שליטה עם החברה). מובהר כי חישוב החלק היחסי ייוותר קבוע אף אם לאחר אותו מועד יחול שינוי בערך הנקוב של אגרות החוב שבידי המחזיק.

24.6. המועד הקובע לקביעת חבותו של מחזיק בהתחייבות השיפוי ו/או בתשלום פיקדון המימון הינו כדלקמן:

24.6.1. בכל מקרה בו התחייבות השיפוי ו/או תשלום פיקדון המימון נדרשים בשל החלטה או פעולה דחופה הדרושה לשם מניעת פגיעה מהותית לרעה בזכויות מחזיקי אגרות החוב וזאת ללא החלטה מוקדמת של אסיפת מחזיקי אגרות החוב - יהיה המועד הקובע לחבות תום יום המסחר של יום נקיטת הפעולה או קבלת ההחלטה ואם אותו יום אינו יום מסחר, יום המסחר הקודם לו;

24.6.2. בכל מקרה בו התחייבות השיפוי ו/או תשלום פיקדון המימון נדרשים על-פי החלטת אסיפת מחזיקי אגרות חוב - יהיה המועד הקובע לחבות המועד הקובע להשתתפות באסיפה (כפי שמועד זה נקבע בהודעת הזימון) ותחול גם על מחזיק אשר לא נכח או השתתף באסיפה;

24.6.3. בכל מקרה אחר או במקרה של מחלוקות באשר למועד הקובע כפי שיקבע על-ידי הנאמן על-פי שיקול דעתו המוחלט;

24.6.4. אין בתשלום על-ידי מחזיקי אגרות החוב במקום החברה של סכום כלשהו המוטל על החברה על-פי סעיף 24 זה, כדי לשחרר את החברה מחבותה לשאת בתשלום האמור;

24.6.5. ההחזר למחזיקי אגרות החוב אשר נשאו בתשלומים לפי סעיף זה יעשה על-פי סדר הקדימויות הקבוע בסעיף 15 לעיל (חלוקת כספים).

24.7. בכפוף לאמור בסעיף 24.1 לעיל, הנאמן יהיה רשאי לעכב את הכספים השייכים למחזיקי אגרות חוב והנמצאים ברשותו ולשלם או לקזז מתוכם את הסכומים הנחוצים לשם תשלום השיפוי. לצורך כך, יהיה הנאמן רשאי להורות לחברה בכתב, לא יאוחר משבעה (7) ימי עסקים קודם למועד בו מחויבת החברה לבצע תשלום למחזיקי אגרות חוב, כי במועד הקבוע לביצוע התשלום, תשלם החברה את הסכום לנאמן עצמו (באמצעות תשלום לחשבון הבנק עליו יורה הנאמן לחברה) ולא למחזיקי אגרות חוב. הנאמן ידאג לפרסם את דבר הוראה זו בד בבד עם מועד מסירתה לחברה בדרך האמורה בסעיף 21 לתוספת הראשונה (הודעות).

24.8. פעלה החברה בהתאם להוראות הנאמן כאמור, יראו את החברה כאילו עמדה בהתחייבויותיה לביצוע התשלום למחזיקי אגרות חוב, ולמחזיקי אגרות חוב לא תהא כל תביעה או טענה כלפי החברה בקשר עם ביצוע התשלום כאמור לנאמן. הנאמן יהיה אחראי לביצוע התשלום למחזיקי אגרות חוב מתוך יתרת הסכום שהועבר לנאמן על-ידי החברה. לעניין זה מובהר, כי החברה לא תהא מחויבת לשפות את הנאמן בגין כל טענה או תביעה כלפיו בקשר עם פעילותו על-פי הוראות סעיף זה.

זכויות הנאמן לשיפוי בקשר עם תקופת כהונתו על-פי סעיף זה יוסיפו לחול אף לאחר סיום כהונתו כנאמן.

25. שינויים בשטר הנאמנות; ויתור ופשרה

25.1. בכפוף לכל דין שלא ניתן להתנות עליו, הנאמן בשם מחזיקי אגרות חוב, יהיה רשאי, בכל עת, בין לפני ובין אחרי העמדת אגרות החוב לפירעון, אם שוכנע כי אין בדבר משום פגיעה בזכויותיהם של מחזיקי אגרות חוב, או בהתאם להחלטה מיוחדת של מחזיקי אגרות חוב: (א) לוותר על כל הפרה או אי מילוי של תנאי מתנאי אגרות החוב או שטר זה על-ידי החברה; (ב) לאשר כל שינוי של תנאי או תנאים בשטר הנאמנות או בתעודות אגרות חוב, להתפשר עם החברה בקשר לכל זכות או תביעה של מחזיקי אגרות חוב; ו-ג) להסכים עם החברה לכל הסדר של זכויותיהם, כולל ויתור על כל זכות או תביעה של מחזיקי אגרות חוב כלפי החברה. כל שינוי בשטר נאמנות זה או בתעודות אגרות חוב יהיה כפוף להסכמתה של החברה.

על אף האמור, הנאמן לא יהא רשאי לוותר על הפרות, לאשר שינויים או להתפשר עם החברה בנושאים הקשורים לתנאי הפירעון של איגרת החוב (לרבות שינוי מועד תשלום בפרק זמן העולה על 7 ימי עסקים), הריבית והפרשי ההצמדה, השמטת עילה מהעילות להעמדה לפירעון מיידי או תיקון בהם לרעת המחזיקים, השמטת דיווח מהדיווחים אותם התחייבה החברה למסור לנאמן על-פי הוראות שטר זה או תיקון לרעת המחזיקים באיזה מסוגי הדיווחים שהחברה התחייבה להעביר לנאמן וכן בנושאים שעניינם הטלת חובות על מחזיקי אגרות חוב, אלא בהתאם להחלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות חוב, ובמקרה זה יחולו הוראות סעיף 7 לתוספת השנייה.

לא אישר הנאמן שינויים, ויתורים או פשרות כאמור בסעיף זה לעיל, יכנס אסיפה אשר על סדר יומה אישור שינויים כאמור, תוך זמן סביר.

- 25.2. נוסף ומבלי לגרוע מזכות הנאמן כאמור בסעיף 25.1 לעיל, החברה והנאמן רשאים, בין לפני ובין אחרי שקרן איגרות החוב תעמוד לפירעון, לשנות את שטר הנאמנות ו/או את תנאי איגרות החוב ובלבד שהשינוי המוצע, הינו בהסכמת החברה וכן אושר באסיפה כללית שנכחו בה המחזיקים בעצמם, או על ידי באי כוחם, לפחות חמישים אחוזים (50%) מהערך הנקוב של היתרה הבלתי מסולקת של קרן איגרות החוב, או באסיפה נדחית, שנכחו בה המחזיקים בעצמם או על ידי באי כוחם, לפחות עשרים אחוזים (20%) מן היתרה האמורה, ושנתקבלה ברוב של בעלי אגרות החוב המחזיקים בלפחות 2/3 (שני שלישים) ממספר קולות המצביעים בעד או נגד ההחלטה באסיפה הכללית של מחזיקי אגרות החוב.
- 25.3. מובהר, כי על-פי מכתב המדינה, תוקפן של ההתחייבויות המפורטות בו מותנה בכך שלכל שינוי באגרות החוב או בשטר הנאמנות תתקבל הסכמת החשב הכללי ומנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, האנרגיה והמים מראש ובכתב, לפיכך, ומבלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 25.1 ו/או סעיף 25.2 לעיל, הנאמן והחברה לא יסכימו לביצוע שינויים בשטר הנאמנות או באגרות החוב באופן שעשוי לשלול את תוקף ההתחייבויות במכתב המדינה כאמור.
- 25.4. כל שינוי או תיקון בשטר הנאמנות ייעשה בכתב. בנוסף, בכל מקרה של שימוש בזכות הנאמן על-פי סעיף זה, יהיה הנאמן רשאי לדרוש ממחזיקי אגרות חוב למסור לו או לחברה את תעודות איגרות החוב, לשם רישום הערה בדבר כל פשרה, ויתור, שינוי או תיקון כאמור.

26. התפטרות הנאמן והחלפתו

- 26.1. החברה ממנה בזאת את הנאמן עבור מחזיקי אגרות החוב לרבות עבור זכאים לתשלומים מכוח אגרות החוב אשר לא שולמו לאחר שהגיע מועד תשלומם. היה והנאמן הוחלף בנאמן אחר, יהיה הנאמן האחר נאמן עבור מחזיקי אגרות החוב לרבות עבור זכאים לתשלומים מכוח אגרות החוב אשר לא שולמו לאחר שהגיע מועד תשלומם
- 26.2. כהונתו של הנאמן הראשון תיכנס לתוקפה במועד הנפקת אגרות החוב על ידי החברה ותסתיים עם פירעון אגרות החוב או עם החלפתו כאמור בסעיף 26.5 להלן.
- 26.3. הנאמן יהיה רשאי להתפטר מתפקידו כנאמן בכל עת בהודעה מנומקת בכתב לחברה. התפטרות הנאמן תכנס לתוקפה רק לאחר מינוי נאמן חליף במקומו בהתאם להוראות סעיף זה ובכפוף לאישור אסיפת מחזיקי אגרות החוב שתתקבל בהחלטה מיוחדת.
- 26.4. האסיפה הכללית של מחזיקי אגרות חוב תהיה רשאית להחליט, בהחלטה מיוחדת, על העברת הנאמן מתפקידו, בהודעה בכתב לנאמן ולחברה.
- 26.5. החברה תהא רשאית להעביר את הנאמן מתפקידו, בהודעה בכתב לנאמן, בכפוף לאישור אסיפת מחזיקי אגרות חוב שיתקבל ברוב של חמישים (50) אחוזים לפחות מהיתרה הבלתי מסולקת של אגרות החוב שבמחזור.
- 26.6. במקרה של התפטרות הנאמן או העברתו מתפקידו כאמור לעיל, תכנס החברה אסיפה כללית של מחזיקי אגרות חוב ובה תציע את מינויו של נאמן חדש. לא אושר הנאמן

שהציעה החברה, תמנה האסיפה הכללית של מחזיקי אגרות חוב, בהחלטה מיוחדת, נאמן אחר. ובלבד, שמינוי נאמן שלא הוצע על-ידי החברה מותנה בתנאים הבאים: (א) לא מתקיים ניגוד עניינים בין הנאמן לבין החברה (למעט ניגוד עניינים הנובע מעצם הנאמנות לטובת מחזיקי אגרות חוב); ו-(ב) החברה לא תידרש לשלם לנאמן החליף שהוצע על-ידי מחזיקי אגרות חוב שכר הגבוה בלמעלה מ-20% מהשכר אותו הייתה משלמת לנאמן אלמלא הופסקה כהונתו.

26.7. התחייבויות הנאמן לבצע פעולות על-פי שטר הנאמנות ולפי אגרות החוב לא יפקעו עד לסיום העברת כספי הנאמנות, נכסיה וזכויותיה, ככל שיהיו, לידי נאמן חליף. הנאמן מתחייב לפעול בשיתוף פעולה עם החברה ועם הנאמן החליף לצורך העברה כאמור. יובהר, כי אין בסיום כהונתו של הנאמן כדי לגרוע מזכויות, תביעות או טענות שיהיו לחברה או למחזיקי אגרות חוב כלפי הנאמן, אם יהיו, שעילתן קודמת למועד סיום כהונתו כנאמן, ואין בכך כדי לשחרר את הנאמן מחבות כלשהי על-פי כל דין.

26.8. לכל נאמן חדש שיתמנה יהיו אותם הכוחות, הסמכויות וההרשאות האחרות של הנאמן המוחלף בהתאם להוראות שטר זה ולתנאי אגרות החוב, והוא יוכל לפעול, לכל דבר ועניין כאילו נתמנה כנאמן מלכתחילה.

27. פקיעת תוקף אגרות החוב והשעבודים

27.1. החברה תמסור לנאמן אישור בכתב חתום על-ידי רואה חשבון המאשר כי נפרעה יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב, והנאמן יאשר את פקיעת תוקפו של שטר נאמנות זה ואגרות החוב על סמך אישור זה ועל-פי שיקול דעתו. עם קבלת אישור הנאמן, יפקעו שטר נאמנות זה, אגרות החוב והשעבודים על פיהם.

27.2. בכל עת לאחר קבלת אישור הנאמן בדבר פירעון יתרת החוב למחזיקי אגרות חוב כאמור לעיל וכל התחייבות אחרת של החברה על-פי שטר זה, תהא החברה רשאית לפעול למחיקת השעבודים על-פי שטר זה. במידת הצורך, יחתום הנאמן על כל מסמך ותבוצע כל פעולה לצורך הסרת השעבודים כאמור. כמו כן, במקרה של החלפת שעבוד כלשהו בהתאם לאמור בשטר נאמנות זה יחתום הנאמן על כל מסמך ויבצע כל פעולה לצורך הסרת השעבודים כאמור.

27.3. מיד לאחר פקיעת תוקף שטר הנאמנות ואגרות החוב כאמור בסעיף זה, יועברו לחברה או על-פי הוראתה כל הסכומים אשר נותרו בקרן שירות החוב, ויושבו לידיה הערבויות הבנקאיות שהעמידה על-פי שטר זה (ככל שהעמידה וככל שלא מומשו קודם לכן).

28. אסיפות של מחזיקי אגרות חוב

אסיפות מחזיקי אגרות החוב יתנהלו כאמור בתוספת השנייה לשטר זה.

29. רכישת אגרות חוב על ידי החברה ותאגידים קשורים

על רכישת אגרות חוב מסדרת אגרות חוב על-ידי החברה, תאגיד בשליטתה או חברה קשורה לה או בעלי השליטה בה או תאגידים בשליטת בעלי השליטה בה יחולו הוראות סעיף 12 לתוספת הראשונה לתנאי אגרות חוב (רכישת אגרות חוב על-ידי החברה ותאגידים קשורים).

30. השקעת כספים

30.1. תמורת ההנפקה תופקד בבנקים המדורגים בדירוג ilAA ומעלה על-ידי חברה מדרגת, או בבנקים המדורגים בדירוג ilA לפחות על-ידי Standard & Poor's.

30.2. כספי קרן שירות החוב יושקעו באחד מאפיקי ההשקעה הבאים בלבד ("אפיקי השקעה מותרים"):

א. הפקדה לפיקדון נזיל צובר ריבית בתאגיד בנקאי המדורג בדירוג ilAA ומעלה על-ידי חברה מדרגת, הניתן לפירעון בתקופה שלא תעלה על שלושים (30) ימים;

ב. רכישת אגרות חוב ממשלתיות של מדינת ישראל, לרבות מלווה קצר מועד (מק"מ);

ג. רכישת קרנות להשקעה משותפת בנאמנות אשר משקיעות בפיקדונות כאמור בסעיף קטן א' לעיל ובאגרות חוב ממשלתיות כאמור בסעיף קטן ב' לעיל בלבד;

30.3. הנאמן ישקיע את כל הכספים המוחזקים על-ידיו על-פי שטר זה באפיקי השקעה מותרים בלבד, בהתאם להוראות החברה.

30.4. החברה תהיה רשאית, בכל עת, להודיע לנאמן על רצונה להעביר את הכספים המופקדים בקרן שירות החוב מהבנק בו מופקדים כספים אלה לחשבון בבנק אחר. הודיעה החברה כאמור, יחתום הנאמן, תוך שלושה (3) ימי עסקים על כל מסמך הנדרש לצורך העברת כספי הפיקדונות אותו תמסור לו החברה (לרבות הוראה להעברת כספים לגבי פיקדון המופקד על שמו בנאמנות עבור החברה או מסמכי הסרת שעבוד במקרה בו הפיקדון משועבד לטובת הנאמן), ובלבד שהוכח, להנחת דעתו של הנאמן, כי הפיקדון אליו יועברו כספי קרן שירות החוב מקיים את הוראות שטר זה לגבי קרן שירות החוב, לרבות לעניין שעבוד הפיקדון לטובת הנאמן (ככל ששטר זה מחייב שעבוד כאמור, ומובהר, כי הכספים יועברו לקרן הביטחון רק לאחר שנרשם השעבוד על זכויות החברה באותה קרן, ככל שנדרש כאמור).

31. מיסוי

31.1. החברה תנכה מס במקור מכל סכום שישולם על-פי שטר נאמנות זה, אלא אם יוצגו בפניה אישורים מתאימים הפוטרים אותה מלעשות כן (לרבות אישור בדבר ניכוי חלקי).

31.2. במקרה של הגדלת סדרת אגרות חוב כאמור בסעיף 5.2 לעיל במסגרתה יונפקו אגרות חוב נוספות (סדרה ד') בניכיון (או בפרמיה), תהיה החברה רשאית לפנות לרשויות המס על-מנת לקבל את אישורן כי לעניין המס על ריבית בגין אגרות החוב (סדרה ד') ייקבע ניכיון אחיד לפי נוסחה המשקללת את שיעורי הניכיון השונים, והחברה תנכה מס במקור בהתאם

לשיעור הניכיון האחיד, בכפוף להוראות ההסדר שייקבע על-ידי רשות המסים. בהיעדר הסדר או הנחיה אחרת מרשות המסים, תהיה החברה רשאית לנכות מס במקור מדמי הניכיון על-פי שיעור הניכיון הגבוה ביותר שנוצר בגין הסדרה. כלומר, ייתכנו מקרים בהם החברה תנכה מס במקור בגין דמי ניכיון בשיעור הגבוה מדמי הניכיון שנקבעו למי שהחזיק באגרת החוב מהסדרה טרם הגדלת הסדרה. במקרה זה נישום שהחזיק אגרות החוב (סדרה ד') לפני הרחבת הסדרה ועד לפירעון אגרות החוב האמורות, יהיה זכאי להגיש דו"ח מס לרשות המסים ולקבל החזר של המס שנוכה מדמי הניכיון, ככל שהינו זכאי להחזר כאמור על-פי דין.

החברה תודיע למחזיקי אגרות חוב בדרכים למסירת הודעות הקבועות בסעיף 21 **לתנאי אגרות חוב (הודעות)** על קבלת אישור רשות המסים כאמור לעיל, או על הודעת רשות המסים בדבר אי-מתן אישור כאמור (ובמקרה כזה אף תודיע החברה למחזיקי אגרות חוב מהו שיעור הניכיון הגבוה ביותר שנוצר בגין הסדרה, על פיו ינוכה מס במקור מדמי הניכיון כאמור לעיל).

32. סודיות

- 32.1. מובהר, כי בכל מקום בשטר זה בו נקבע כי יימסר מידע לעיונו של הנאמן, תהא מסירת המידע כפופה לכך שאין מדובר במידע אשר קיימת מניעה למסירתו על-פי הדין.
- 32.2. הנאמן ומחזיקי אגרות חוב מתחייבים לשמור בסודיות כל מידע בקשר לחברה שיימסר להם על-פי שטר נאמנות זה ושהוא מטבעו מידע סודי (לרבות סודות מסחריים, מידע מקצועי או פיננסי וכיוצא"ב), ולא לעשות בו שימוש אלא למטרה שלשמה נמסר אותו מידע, וזאת גם לאחר תום תקופת אגרות חוב וללא מגבלת זמן. החברה תהיה רשאית להתנות מסירת כל מידע (למעט את שטר הנאמנות על נספחיו) לנאמן או למחזיקי אגרות חוב בחתימתם על כתב התחייבות לשמירה על סודיות בנוסח המקובל בחברה. מובהר, כי המידע הבא לא ייחשב כמידע סודי: (א) מידע שהוא נחלת הציבור ולא הפך לכזה עקב הפרת חובת הסודיות על-פי סעיף זה; ו/או (ב) מידע שהוכח כי היה ברשות מחזיקו טרם מסירתו על-ידי החברה. כן מובהר, כי מסירת מידע על-פי הוראת רשות שלטונית לרבות הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון או בית משפט לא תהווה הפרה של הוראות סעיף זה, ובלבד שניתנה לחברה שהות להתגונן בפני מסירת המידע.

33. נציגות דחופה

- 33.1. מינוי ; תקופת כהונה
- 33.1.1. הנאמן יהיה רשאי, או לבקשת החברה בכתב - יהיה חייב, למנות ולכנס נציגות דחופה מבין מחזיקי אגרות החוב, כפי שיפורט להלן ("הנציגות").
- 33.1.2. הנאמן ימנה לנציגות את שלושת (3) מחזיקי אגרות החוב, אשר למיטב ידיעת הנאמן הינם המחזיקים בערך הנקוב הגבוה ביותר מבין כלל מחזיקי אגרות החוב ואשר יצהירו כי מתקיימים לגביהם כל התנאים המפורטים להלן ("חברי

הנציגות"). במקרה בו, מי מבין אלו, לא יוכל לכהן כחבר בנציגות כאמור, ימנה הנאמן, במקומו את מחזיק אגרות החוב, המחזיק בשיעור הערך הנקוב הגבוה ביותר הבא בתור, אשר לגביו מתקיימים כל התנאים המפורטים להלן, ואלו התנאים:

א. מחזיק אגרות החוב אינו מצוי בניגוד עניינים מהותי בשל קיומו של כל עניין מהותי נוסף המנוגד לעניין הנובע מכהונתו בנציגות ומהחזקתו באגרות החוב. למען הסר ספק מובהר, כי מחזיק שהינו צד קשור לחברה ייחשב כבעל ניגוד עניינים מהותי כאמור ולא יכהן בנציגות;

ב. במהלך אותה שנה קלנדרית, מחזיק אגרות החוב לא מכהן בנציגות דומות של אגרות חוב אחרות ששוויין המצרפי עולה על השיעור מתוך תיק הנכסים המנוהל על-ידו, אשר נקבע כשיעור המקסימאלי המאפשר כהונה בנציגות דחופה לפי הוראות הממונה על הגבלים עסקיים בקשר עם כינון נציגות דחופה.

33.1.3. היה ובמהלך כהונתה של הנציגות, חדלה להתקיים באחד מחבריה אחת הנסיבות המנויות בסעיפים 33.1.2(א)-33.1.2(ב) לעיל, תפקע כהונתו, והנאמן ימנה חבר אחד במקומו מבין מחזיקי אגרות החוב כאמור בסעיף 33.1.2 לעיל.

33.1.4. בטרם מינוי חברי הנציגות, יקבל הנאמן מן המועמדים לכהן כחברי הנציגות, הצהרה בדבר קיומם או היעדרם של ניגודי עניינים מהותיים כאמור בסעיף 33.1.2 לעיל ובדבר כהונה בנציגות נוספות כאמור בסעיף 33.1.2 לעיל. כמו כן, הנאמן יהא רשאי לדרוש הצהרה כאמור מחברי הנציגות בכל עת במהלך כהונתה של הנציגות. מחזיק שלא ימסור הצהרה כאמור ייחשב כמי שיש לו ניגוד עניינים מהותי או מניעה לכהן מכוח הוראות הממונה על הגבלים עסקיים כאמור לעיל, לפי העניין. ביחס להצהרה בדבר ניגוד עניינים, הנאמן יבחן את קיומם של העניינים המנוגדים, ובמידת הצורך יחליט האם יש בניגודי העניינים בכדי לפסול את אותו המחזיק מכהונה בנציגות. מובהר, כי הנאמן יסתמך על ההצהרות כאמור ולא יהיה חייב לערוך בדיקה או חקירה עצמאית נוספת. קביעתו של הנאמן בעניינים אלו תהיה סופית.

33.1.5. תקופת כהונת הנציגות תסתיים במועד בו תפרסם החברה את החלטות הנציגות בקשר עם מתן ארכה לחברה לצורך עמידתה בתנאי שטר הנאמנות כמפורט בסעיף 33.2.1 להלן.

33.2. סמכות

33.2.1. לנציגות תהא הסמכות למתן ארכה חד פעמית לחברה בקשר למועדים לעמידה באמות מידה פיננסיות שנקבעו בתנאי אגרות החוב, וזאת לתקופה שלא תעלה על תשעים (90) ימים. יובהר, כי פרק הזמן שעד למינויה של הנציגות יובא בחשבון במסגרת הארכה האמורה לעיל, והוא לא יהווה עילה למתן ארכה נוספת כלשהי לחברה מעבר לאמור לעיל. עוד יובהר, כי פעילות הנציגות ושיתוף

הפעולה בין חבריה יוגבל לדיון באפשרות של מתן ארכה כאמור, וכי לא יועבר בין חברי הנציגות כל מידע אחר שאינו נוגע למתן ארכה כאמור.

33.2.2. אם לא מונתה נציגות לפי הוראות סעיף זה, או אם הנציגות החליטה שלא לתת לחברה ארכה כאמור בסעיף 32.1 לעיל, הנאמן יהיה חייב לזמן אסיפת מחזיקי אגרות החוב אשר מועד כינוסה יהיה בחלוף שבעה (7) ימים ממועד זימונה. הנאמן רשאי בהתאם לשיקול דעתו לקצר את מניין הימים האמורים לעיל במקרה בו יהיה הנאמן בדעה כי כל דחייה בהעמדת חוב החברה לפירעון מסכנת את זכויות מחזיקי אגרות החוב.

33.3. התחייבויות החברה בקשר לנציגות

33.3.1. החברה מתחייבת לספק לנאמן כל מידע שבידיה או שביכולתה להשיג בקשר לזהות המחזיקים באגרות החוב והיקף החזקותיהם. כמו כן, הנאמן יפעל לקבלת המידע האמור בהתאם לסמכויות המוקנות לו על פי דין.

33.3.2. בנוסף החברה מתחייבת לפעול בשיתוף פעולה מלא עם הנציגות והנאמן ככל הנדרש לצורך ביצוע הבדיקות הנדרשות על-ידם וגיבוש החלטת הנציגות, ולהעביר לנציגות את כל הנתונים והמסמכים שיידרשו להם לגבי החברה, בכפוף למגבלות הדין. מבלי לגרוע מכלליות האמור, החברה תמסור לנציגות את המידע הרלוונטי לצורך גיבוש החלטתה, אשר לא יכלול כל פרט מטעה ולא יהיה חסר.

33.3.3. החברה תישא בעלויות הנציגות, ובכלל זה בעלויות העסקת יועצים ומומחים על-ידי הנציגות או מטעמה, בהתאם להוראות סעיף 23 לעיל (סמכויות מיוחדות).

33.4. אחריות

33.4.1. הנציגות תפעל ותחליט בעניינים המסורים לידה, על-פי שיקול דעתה המוחלט ולא תהא אחראית, היא או מי מבין חבריה, נושאי המשרה בהם, עובדיהם או יועציהם, והחברה ומחזיקי אגרות החוב פוטרים אותם בזאת, ביחס לכל טענות, דרישות ותביעות כנגדם בגין כך שהשתמשו או נמנעו מלהשתמש בכוחות, בסמכויות או בשיקול הדעת שהוקנו להם על-פי שטר נאמנות זה ובקשר אליו או מכל פעולה אחרת אותה ביצעו על פיו, למעט אם פעלו כך בזדון ו/או בחוסר תום לב.

33.4.2. על פעולתם של חברי הנציגות ומי מטעמם יחולו הוראות השיפוי הקבועות בסעיף 24 לעיל (שיפוי הנאמן), כאילו היו הנאמן.

34. הודעות; כתובות

34.1. כל הודעה מטעם החברה או הנאמן למחזיקי אגרות חוב תינתן בהתאם לתנאי איגרות החוב. הנאמן ישלח לחברה העתקים מהודעות והזמנות אותן ישלח למחזיקי אגרות חוב. החברה תשלח לנאמן העתקים מהודעות והזמנות אותן תשלח למחזיקי אגרות חוב.

- 34.2. כתובות הנאמן והחברה למשלוח הודעות לפי שטר זה ולפי תנאי אגרות החוב הינם כמופיע במבוא לשטר זה או כל מען אחר אשר תינתן לגביו לצד שכנגד הודעה מתאימה בכתב.
- 34.3. כל הודעה או דרישה מטעם הנאמן לחברה או מטעמה לנאמן, תהא בכתב ותישלח אל הנמען בדואר רשום או בפקסימיליה או במסירה ידנית, וכל הודעה או דרישה שכזו תחשב כאילו הגיעה לצד הנמען ולידיעתו כדלקמן: (א) במקרה של שיגורה בדואר רשום - כעבור שלושה (3) ימי עסקים מיום משלוחה בדואר; (ב) במקרה של שיגורה בפקסימיליה - כעבור יום עסקים אחד (1) משיגורה, ובלבד שנתקבל אצל השולח אישור על תקינות השיגור; (ג) ובמקרה של מסירה ידנית - במסירתה על-ידי השליח לנמען או בהצעתה לנמען לקבלה, לפי העניין. כמו כן יובהר, כי כל הודעה ו/או פרסום של החברה באתר האינטרנט של הבורסה, בו מפורסמות הודעות של חברות הנסחרות במערכת רצף מוסדי, ייחשבו כהודעה ו/או פרסום שנמסרו והגיעו לידיעתו של הנאמן.

35. שונות

- 35.1. אם יקבע על-ידי בית משפט מוסמך או על-ידי רשות מוסמכת כלשהי כי הוראה מהוראות שטר זה איננה חוקית או איננה אכיפה, במלואה או בחלקה, תהא הוראה זו (או חלקה, לפי העניין), בטלה ככל הנדרש, אך מבלי שהדבר יפגע בתוקפן של יתר הוראות שטר זה, וזאת אלא אם יש בהותרתן בתוקפן של יתר הוראות שטר זה כדי לשנות מהותית את ההתקשרות נשוא שטר זה.
- 35.2. שטר זה ונספחיו אינם מיועדים להקנות זכויות לצדדים שלישיים, למעט הזכויות המוקנות בו למחזיקי אגרות חוב בכובעם כמחזיקי אגרות החוב. ומעבר לכך שטר זה לא יפורש כחוזה לטובת צד שלישי.
- 35.3. החברה תישא בכל הוצאות הנפקת אגרות החוב ובהן מיסים, הוצאות סבירות של טיפול משפטי בהליכים שינוהלו בשם מחזיקי אגרות החוב, הוצאות סבירות הקשורות בהערכת מצב החוב, הסדרי חוב, הליכי פירעון, הליכי גבייה, הערכות שווי ותשלומים לנאמן.
- 35.4. בכל מקום שבו נמסר דוח לנאמן על-ידי החברה, שבעקבותיו נדרש הנאמן לבצע פעולה, הדוח יהיה מאושר על-ידי עורך דין ו/או רואה חשבון והנאמן יפעל על בסיסו של האישור.
- 35.5. שטר זה מבטא את ההסכם המלא והממצה בין הצדדים לגבי העניינים הנדונים בו, והוא מחליף ומבטל כל מצגת, הסכמה, מצג, אישור או התחייבות שניתנו על-ידי הצדדים או שהוחלפו ביניהם בקשר לעניינים הנדונים בו.
- 35.6. הדין החל על הוראות שטר נאמנות זה הינו הדין של מדינת ישראל. סמכות השיפוט הייחודית בכל עניין הקשור לשטר זה תהא מסורה לבתי המשפט המוסמכים במחוז תל-אביב בלבד, ולא לכל בית משפט אחר.
- 35.7. ככל שאגרות החוב יירשמו למסחר בבורסה בעתיד בהתאם להוראות סעיף 4.8 לעיל (רישום אגרות החוב למסחר בבורסה), מסמך בזה הנאמן את מורשי החתימה האלקטרונית של החברה (כפי שיהיו במועד הרישום למסחר) לחתום על עותק אלקטרוני של שטר זה לצורך שידורו במערכת המגנ"א.

35.8. מובהר בזאת כי אין בהיותה של החברה חברה בשליטת המדינה ואין בהסכמים שיש או שיהיו בין החברה לבין המדינה כדי להטיל על המדינה אחריות או חבות כלשהי כלפי כל מחזיק באגרות החוב ו/או כלפי הנאמן בקשר להנפקת אגרות החוב ו/או בקשר לכל מצג שניתן (אם ניתן) על ידי החברה או העדרו.

[דף חתימות - שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ שנחתם ביום 10 באפריל 2014]

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ
הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
ח.פ. 13436394
נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

אני הח"מ, אלדז עי, עו"ד, מאשר/ת כי שטר נאמנות זה נחתם על-ידי חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ, באמצעות ה"ה עמנואל זיטל המוסמכים לחתום עליו בשמה.

גלעד שי, עו"ד
מ.ד. 33638
חתימה

9/4/14
תאריך

אלדז עי
שם

אני הח"מ, סיבן קנובל, עו"ד, מאשר/ת כי שטר נאמנות זה נחתם על-ידי הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ, באמצעות ה"ה מרגוט סונו אורן המוסמכים לחתום עליו בשמה.

10.4.14
תאריך

סיבן קנובל
שם

התוספת הראשונה

תעודת אגרות החוב והתנאים הרשומים מעבר לדף

תוספת ראשונה לשטר הנאמנות - אגרת החוב (סדרה ד')

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

ח.פ. 51-343639-4

תעודת אגרות חוב

תעודת אגרת חוב זו הינה מסדרה של עד 500,000,000 ש"ח אגרות חוב (סדרה ד'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, שהנפיקה נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ, בהתאם לתנאי אגרת החוב.

על פי תנאי אגרת החוב, אגרות החוב (סדרה ד') יעמדו לפירעון ב-29 תשלומים חצי שנתיים לא שווים, בהתאם ללוח הסילוקין המצורף **כנספת א'** לתנאים הרשומים מעבר לדף ("לוח הסילוקין"), ויישאו ריבית שנתית בשיעור של 2.95% שנקבעה במכרז (ריבית חצי שנתית בשיעור 1.475%). הקרן וריבית האג"ח יהיו צמודות לעליית מדד הבסיס כהגדרתו בתנאים שמעבר לדף. החברה שומרת לעצמה את הזכות להגדיל את הסדרה מפעם לפעם על-פי שיקול דעתה ובהתאם להוראות שטר הנאמנות ותנאי אגרות החוב, וכן להנפיק את אגרות החוב בניכיון (או בפרמיה).

אגרות חוב (סדרה ד') רשומות על שם - תעודה מספר 1:

הערך הנקוב הכולל של אגרות החוב שבתעודה זו 500,000,000 ש"ח;

הבעלים הרשום של אגרות החוב שבתעודה זו הוא **החברה לרישומים של בנק לאומי לישראל בע"מ ("הבעלים הרשום")**; החברה מאשרת בזאת כי כל אחד מן המשקיעים אשר חתם על טופס הצעה והצעתו נתקבלה, ייחשב אף הוא כצד לאגרות החוב ויהא זכאי לכל הזכויות הנובעות מאגרת החוב, כאילו היה אף הוא הבעלים הרשום, בכפוף להוראות אגרות החוב ושטר הנאמנות.

1. תעודה זו מעידה, כי נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ ("החברה"), תשלם לבעלים הרשום, ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל אחת מהשנים 2014 ועד 2033 (כולל), תשלומים על חשבון קרן אגרות החוב ו/או הריבית בגינה, כאשר התשלום הראשון בגין ריבית אגרות החוב ייעשה ביום 30 ביוני, 2014, והתשלום הראשון בגין קרן אגרות החוב ייעשה ביום 30 ביוני 2019, והכל - בהתאם ללוח הסילוקין ועל פי תנאי ההצמדה ויתר התנאים המפורטים באגרת החוב, המהווה חלק בלתי נפרד מתעודה זו. כל תשלום כאמור על חשבון אגרות החוב ייעשה למי שיהיה הבעלים הרשום של אגרות החוב שבתעודה זו כמפורט בסעיף 8 לתנאים שמעבר לדף.

2. אגרות חוב מסדרה ד' זו כפופות לשטר נאמנות שנחתם ביום 10 באפריל 2014 ("שטר הנאמנות") בין החברה מצד אחד לבין הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ (להלן: "הנאמן") מצד שני, והן מובטחות בשעבודים המפורטים בשטר הנאמנות. כל אגרות החוב מסדרה ד' זו יעמדו בדרגה שווה בינן לבין עצמן (פרי-פאסו), מבלי שתהיה כל זכות עדיפה לאחת על פני האחרת. תעודת אגרות החוב הזו כפופה לתנאים המפורטים באגרת החוב (שמעבר לדף) ולתנאים המפורטים בשטר הנאמנות. בכל מקרה של סתירה בין אגרת החוב לשטר הנאמנות יגברו הוראות שטר הנאמנות.

נחתם על-ידי החברה ביום 10 באפריל 2014

דניאל סובל
סמנכ"ל הכספים

נתיבי הגז הטבעי
לישראל בע"מ
ח.פ. 513436394

שמואל תורג'מן
מנכ"ל החברה

התנאים הרשומים מעבר לדף

1. כללי

1.1. למונחים המופיעים באגרת חוב זו ואשר הוגדרו בשטר הנאמנות תהיה המשמעות שנקבעה להם בשטר הנאמנות, אלא אם צוין במפורש אחרת באגרת חוב זו או אם משתמעת כוונה אחרת מהקשר הדברים.

1.2. באגרת חוב זו תהיה למונחים הבאים המשמעות שבצידם:

- "יום עסקים" - יום בו פתוחים מרבית הבנקים בישראל לביצוע עסקאות בשקלים;
- "לוח הסילוקין" - לוח הסילוקין המצורף כנספת א' לאגרת החוב, לרבות כפי שישונה (ככל שישונה), במקרה של הרחבת סדרה כאמור בשטר הנאמנות;
- "מדד" - מדד המחירים הידוע בשם "מדד המחירים לצרכן" הכולל ירקות ופירות והמפורסם על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה וכולל אותו מדד אף אם יפורסם על-ידי גוף או מוסד רשמי אחר, וכן כולל כל מדד רשמי אחר שיבוא במקומו, אם יהיה בנוי על אותם הנתונים שעליהם בנוי המדד הקיים ואם לאו. אם יבוא במקומו מדד אחר שיפורסם על-ידי גוף או מוסד כאמור, ואותו גוף או מוסד לא קבע את היחס שבינו לבין המדד המוחלף, ייקבע היחס האמור על-ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. במקרה שאותו יחס לא ייקבע כאמור, אזי יקבע הנאמן בהתייעצות עם החברה ועם מומחים לכלליים שייבחרו על-ידי, את היחס שבין המדד האחר למדד המוחלף;
- "מדד הבסיס" - המדד בגין חודש פברואר 2014, כפי שפורסם ביום 15 לחודש מרץ (דהיינו - 101.5 נקודות ביחס לבסיס 2012);
- "מדד התשלום" - המדד הידוע ביום ביצוע תשלום כלשהו על חשבון קרן או ריבית אגרות החוב;
- "המרשם" - מרשם מחזיקי אגרות החוב המנוהל על ידי החברה בהתאם לתנאי האג"ח;
- "ריבית האג"ח" או "הריבית" - כהגדרתה בסעיף 5 להלן;
- "שליטה" - כמשמעה בחוק ניירות ערך;
- "תאגיד קשור" - כהגדרתו בסעיף 12.

1.3. תנאי אגרות החוב מהווים את התוספת הראשונה לשטר הנאמנות, והינם חלק בלתי נפרד ממנו. במקרה של סתירה בין תנאי אגרות החוב ושטר הנאמנות, יגברו הוראות שטר הנאמנות. מבלי לגרוע מהאמור,

ולמען הסר ספק, מובהר כי על מחזיקי האג"ח ועל היחסים בינם לבין הנאמן והחברה יחולו, בנוסף להוראות אגרת חוב זו, גם הוראות שטר הנאמנות.

2. הנפקת אגרות החוב והעמדת ההלוואה

2.1. החברה תנפיק סדרה של 500,000,000 ש"ח ערך נקוב אגרות חוב (סדרה ד'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ערך נקוב כל אחת, וצמודות, קרן וריבית, למדד.

מועדי התשלום וסכומי תשלום הריבית ו/או הקרן בכל מועד יהיו בהתאם ללוח הסילוקין המצורף **כנספת א'** לאגרת החוב.

2.2. תנאי אגרות החוב יהיו כמפורט בשטר הנאמנות ובאגרת חוב זו.

2.3. נכון למועד הנפקתן, אגרות החוב לא יירשמו למסחר בבורסה. החברה תרשום את אגרות החוב על שם חברה לרישומים בישראל ובמסלקת הבורסה, אשר תעניק שירותי סליקה לאגרות החוב, אלא אם מסלקת הבורסה לא תאפשר זאת. כמו כן, תרשום אותן החברה במסגרת המערכת הממוחשבת למסחר בניירות ערך למשקיעים מוסדיים שמפעילה הבורסה (רצף מוסדי), כאמור בסעיף 4.6 לשטר הנאמנות, אלא אם הבורסה לא תאפשר זאת. מובהר, כי אין ברישום כאמור בכדי להתיר העברות של אגרות החוב בניגוד להוראות סעיף 10 להלן. כמו כן, לחברה האפשרות לרישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית של הבורסה, כמפורט ובכפוף לאמור בסעיף 4.8 לשטר הנאמנות.

3. דרגה שווה; הנפקת אגרות חוב נוספות; גיוס חוב נוסף

אגרות החוב והבטחונות על פיהן יעמדו בדרגת ביטחון שווה ביחס לסכומים המגיעים בגין (פרי-פאסו), מבלי שתהיה כל זכות בכורה או עדיפות לאגרת חוב אחת מסדרה זו על פני אגרות החוב האחרות מסדרה זו.

החברה תהיה רשאית להגדיל את סדרת האג"ח ולהנפיק אגרות חוב נוספות מסדרת האג"ח או להנפיק סדרות אג"ח אחרות או לגייס חוב נוסף, בהתאם להוראות סעיף 5 לשטר הנאמנות.

4. פירעון קרן אגרות החוב

קרן אגרות החוב תיפרע בתקופה של 14.5 שנים החל מיום 30 ביוני 2014, ב-29 תשלומים חצי שנתיים לא שווים על-פי לוח הסילוקין, ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה, בצירוף הפרשי הצמדה למדד כאמור בסעיף 7 להלן.

אם יחול מועד פירעון כאמור ביום שאיננו יום עסקים, יידחה מועד הפירעון ליום העסקים הראשון שיחול אחריו.

5. תשלום הריבית

5.1. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב תישא ריבית בשיעור של 2.95% לשנה ("הריבית" או "ריבית האג"ח"), ותהיה צמודה למדד, בהתאם לתנאי ההצמדה כאמור בסעיף 7 להלן.

5.2. הריבית תחושב על בסיס תקופת ריבית של שישה (6) חודשים, ותשולם ביום 30 ביוני וביום 31 בדצמבר של כל שנה, החל מיום 30 ביוני 2014, בגין תקופת ששת (6) החודשים שהסתיימה ביום האחרון לפני מועד התשלום, קרי - שיעור של 1.475% לכל תקופת ריבית. על אף האמור, תשלום הריבית הראשון בגין התקופה המתחילה במועד הגיוס (יום 10 באפריל 2014) ומסתיימת ביום 30

ביוני 2014, יבוצע ביום 30 ביוני 2014, והריבית לגבי תחושב כריבית שנתית בשיעור של 2.95% לפי 365 יום, בהתאם למספר הימים בתקופה האמורה.

5.3. התשלום האחרון של ריבית אגרות החוב ייעשה יחד עם התשלום האחרון של קרן אגרות החוב שבמחזור שטרם נפרעו, וכנגד החזרת תעודת אגרת החוב לחברה.

5.4. אם יחול מועד תשלום הריבית ביום שאיננו יום עסקים, יידחה מועד תשלום הריבית ליום העסקים הראשון שיחול אחריו, ולא תשולם ריבית בגין דחייה זו (והמועד הקובע לקביעת הזכאות לאותו תשלום על חשבון הקרן והריבית כאמור בסעיף 8.1 לא ישתנה עקב דחייה זו).

5.5. מנגנון התאמת שיעור הריבית במקרה של רישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה בהתאם לסעיף 4.8 לשטר הנאמנות

שיעור הריבית שתשאנה אגרות החוב (סדרה ד') יותאם במקרה של רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה בהתאם לאמור בסעיף 4.8 לשטר הנאמנות, בהתאם למנגנון המתואר להלן:

5.5.1. במקרה של רישום אגרות החוב (סדרה ד') למסחר ברשימה הראשית בבורסה, בהתאם לאמור בסעיף 4.8 לשטר הנאמנות, יירד שיעור הריבית השנתית שתישא יתרת הקרן הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד') בשיעור של 0.3% היה ויירשמו אגרות החוב (סדרה ד') למסחר ברשימה הראשית בבורסה אולם לאחר רישומן כאמור, הן יהיו (כולן או חלקן) כפופות לכללי החסימה בהתאם להוראות חוק ניירות ערך, אזי תופחת הריבית במועד הפחתת הריבית (כהגדרת מונח זה להלן) בשיעור של 0.15% כאשר בתום התקופה בה חלות הגבלות כלשהן על מכירה חוזרת כאמור בתקנה 5(ב) לתקנות ניירות ערך (פרטים לעניין סעיפים 15א עד 15ג לחוק), התש"ס-2000, תופחת הריבית פעם נוספת בשיעור של 0.15%, כך שלאחר הפחתה הנוספת כאמור, יהא שיעור הריבית השנתית שתישא יתרת הקרן הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד') נמוך ב-0.3% משיעור הריבית שנשאה קרן אגרות החוב (סדרה ד') ערב הרישום למסחר. במקרה של הפחתה מדורגת כאמור יחולו הוראות סעיפים 5.5.2 עד 5.5.4 להלן בשינויים המתאימים.

5.5.2. עודכן שיעור הריבית כאמור לעיל, יחול השינוי בגין התקופה שתתחיל החל ממועד רישום אגרות החוב (סדרה ד') לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה ("מועד הפחתת הריבית") ועד לפירעון מלא של יתרת הקרן הבלתי מסולקת של אגרות החוב (סדרה ד').

5.5.3. לא יאוחר מתום יום עסקים אחד לאחר רישום אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה כאמור, תפרסם החברה דוח מידי, בו תציין החברה: (א) את דבר הרישום למסחר וכפועל יוצא את מועד הפחתת הריבית; (ב) את שיעור הריבית המדויקת שתישא יתרת קרן אגרות החוב (סדרה ד') לתקופה שמתחילת תקופת הריבית הנוכחית ועד למועד הפחתת הריבית (שיעור הריבית יחושב לפי 365 ימים בשנה) ("ריבית המקור" ו-"תקופת ריבית המקור", בהתאמה); (ג) את שיעור הריבית שתישא קרן אגרות החוב (סדרה ד') החל ממועד הפחתת הריבית ועד מועד תשלום הריבית הקרוב בפועל, היינו: ריבית המקור בניכוי שיעור הריבית שיופחת לשנה (שיעור הריבית יחושב לפי 365 ימים בשנה) ("הריבית המעודכנת"); (ד) את שיעור הריבית המשוקללת שתשלם החברה למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') במועד תשלום הריבית הקרוב, הנובעת מן האמור בס"ק (ב) ו-(ג) לעיל; (ה) את שיעור הריבית השנתית המשתקפת משיעור הריבית המשוקללת; (ו) את שיעור הריבית השנתית ואת שיעור הריבית השנתית לתקופה (הריבית לתקופה תחושב כריבית השנתית חלקי מספר תשלומי הריבית לשנה), לתקופות הבאות.

5.5.4. היה ומועד הפחתת הריבית יחול במהלך הימים שתחילתם ארבעה ימים לפני המועד הקובע לתשלום ריבית כלשהו וסיומם במועד תשלום הריבית הקרוב למועד הקובע הנ"ל ("תקופת הדחייה"), תשלם החברה למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד'), במועד תשלום הריבית הקרוב, את ריבית המקור (כפי שמופיעה בתנאי הנייר המקוריים) בלבד, כאשר שיעור הריבית הנובע מניכוי הריבית בשיעור השווה לשיעור הריבית שיופחת לשנה במשך תקופת הדחייה, יופחת מתשלום הריבית הבא. החברה תודיע בדוח מידי את שיעור הריבית המדויק לתשלום במועד תשלום הריבית הבא.

6. ריבית פיגורים

בכל מקרה של איחור, העולה על חמישה (5) ימי עסקים, בביצוע תשלום כלשהו על חשבון הקרן, הריבית או הפרשי ההצמדה על פי אגרת חוב זו, תתווסף לתשלום האמור ריבית פיגורים שנתית קבועה בשיעור השווה ל-2% החל מיום האיחור הראשון. ביחס לחלקי שנה, תחושב הריבית באופן יחסי, על-פי 365 יום בשנה ("ריבית פיגורים").

7. תנאי ההצמדה של הקרן והריבית

קרן אגרות החוב והריבית עליה תהיינה צמודות למדד כדלקמן:

אם יתברר במועד הפירעון של תשלום כלשהו על חשבון הקרן או הריבית של אגרות החוב כי מדד התשלום עלה לעומת מדד הבסיס, תשלם החברה אותו תשלום של קרן או ריבית, כשהוא מוגדל באופן יחסי בהתאם לשיעור עליית מדד התשלום לעומת המדד הבסיס, אולם אם מדד התשלום יהיה זהה או נמוך ממדד הבסיס, יהיה מדד התשלום מדד הבסיס.

8. הזכאים לתשלומי הקרן והריבית

8.1. התשלומים על-חשבון הקרן והריבית ישולמו למחזיקי האג"ח אשר שמותיהם יהיו רשומים במרשם כמחזיקי האג"ח שנים-עשר ימים לפני המועד הקבוע לפירעון תשלום כלשהו (ביום 18 ביוני וביום 19 בדצמבר), פרט לתשלום האחרון שיעשה כנגד מסירת תעודת אגרת החוב לידי החברה, לא יאוחר משנים-עשר ימים לפני המועד הקבוע לפירעון התשלום האחרון, במשרדה של החברה או בכל מקום אחר עליו תודיע החברה מראש ובכתב.

8.2. התשלום לזכאים ייעשה בהעברה בנקאית, לזכות חשבון הבנק של הגופים אשר שמותיהם יהיו רשומים במרשם כמחזיקי האג"ח ואשר יצוין בפרטים שימסרו מחזיקי האג"ח בכתב לחברה במועד הגיוס.

8.3. מחזיק החפץ לשנות את הוראתו לגבי פרטי חשבון הבנק לתשלום, כאמור לעיל, יוכל לעשות כן בהודעה במכתב רשום לחברה, אולם החברה תמלא אחר ההוראה אך ורק אם הגיעה למשרדה לפחות חמישה עשר (15) ימי עסקים לפני המועד הקבוע לפירעון תשלום כלשהו על-פי אגרת החוב. במקרה שההודעה תתקבל על-ידי החברה לאחר המועד האמור לעיל, תפעל החברה לפיה אך ורק ביחס לתשלומים שמועד פירעונם חל לאחר מועד התשלום הסמוך ליום קבלת ההודעה.

8.4. יובהר, כי אם יירשמו אגרות החוב במסלקת הבורסה, תחשב החברה לרישומים שעל שמה יוקצו אגרות החוב כמחזיק האג"ח לצורך ביצוע התשלומים על-פי אגרות החוב. כמו כן, התשלומים ייעשו בפועל באמצעות מסלקת הבורסה ולא באמצעות החברה.

9. הימנעות מתשלום מסיבה שאינה תלויה בחברה

- 9.1. סכום כלשהו המגיע למחזיק אגרות החוב שלא שולם בפועל במועד הקבוע לתשלום מסיבה שאינה תלויה בחברה, בעוד שהחברה הייתה מוכנה לשלמו, יחדל לשאת ריבית והפרשי הצמדה מהמועד שנקבע לתשלום ולא יישא ריבית פיגורים. מחזיק אגרות החוב יהיה זכאי אך ורק לאותם סכומים שהיה זכאי להם במועד שנקבע לפירעון אותו תשלום על חשבון הקרן, הריבית והפרשי הצמדה.
- 9.2. החברה תפקיד בידי הנאמן, תוך חמישה עשר (15) ימי עסקים מהמועד שנקבע לאותו תשלום, את סכום התשלום שלא שולם מסיבה שאינה תלויה בה, וההפקדה כאמור תחשב כסילוק מוחלט של אותו תשלום, ובמקרה של סילוק כל המגיע בגין אגרת החוב, גם כפדיון האגרת; החברה תודיע למחזיקים הזכאים לסכום האמור על הפקדת הסכום בידי הנאמן. ההודעה כאמור תשלח לכתובתו של המחזיק הזכאי, לא יאוחר מתום שלושה (3) ימי עסקים מההפקדה בידי הנאמן, ובהתאם לכתובתו הרשומה במרשם.
- 9.3. הנאמן יפקיד בבנק כל סכום כאמור בשמו ולפקודתו לזכות אותם מחזיקי אגרות החוב וישקיעו באפיקי השקעה מותרים על-פי הוראות שטר הנאמנות, הכל כפי שהנאמן ימצא לנכון ובכפוף לכל דין. עשה כן הנאמן, לא יהיה חייב לזכאים בגין אותם סכומים אלא את התמורה שתתקבל ממיוש ההשקעות בניכוי ההוצאות הסבירות הקשורות בהשקעה האמורה, בניהול חשבון הנאמנות ובניכוי כל תשלומי חובה, אם חלים, וישלמה לזכאים כנגד הצגת אותן הוכחות סבירות שיידרשו על-ידי, לשביעות רצונו המלאה, בדבר זכותם לקבלת הכספים כאמור. הכספים יוחזקו על ידי הנאמן ויושקעו בדרך האמורה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים ממועד הפירעון הסופי של יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב.

10. העברת אגרות החוב

- 10.1. בכפוף לאמור להלן, אגרות החוב ניתנות להעברה על-ידי מחזיק אגרות החוב לצד שלישי כמפורט בסעיף 10.3 להלן, לגבי כל סכום ערך נקוב, ובלבד שיהיה בשקלים חדשים שלמים. כל העברה של תעודת אגרות החוב בידי מחזיק רשום תיעשה על-פי כתב העברה והמחאה הערוך כדן, חתום כיאות על-ידי הבעלים הרשום של אגרת החוב או נציגיו החוקיים ("המעביר"), על-ידי מקבל ההעברה ("הנעבר") ומאומת על-ידי עו"ד ("כתב ההעברה"). העתק מקור של כתב ההעברה יימסר לחברה במשרדה הרשום בצרוף תעודת אגרות החוב המועברות על-פיו, וכן כל הוכחה אחרת שתידרש על-ידי החברה באופן סביר, על-פי שיקול דעתה, לשם הוכחת זכותו של המעביר להעברתן ולהוכחת זכותו של הנעבר לקבלתן.
- 10.2. כל ההוצאות, העמלות, המסים וכל תשלום חובה אחר הכרוכים בהעברה יחולו על מבקש ההעברה (אלא אם הוסכם בינו לבין הנעבר כי הם יחולו על הנעבר). בכל מקרה, החברה והנאמן לא יישאו בכל הוצאה, עמלה, מס או כל תשלום חובה אחר החל על ההעברה כאמור או בקשר אליה. אם יחול תשלום חובה כלשהו על כתב ההעברה של אגרת החוב, יימסרו לחברה הוכחות סבירות על תשלום על-ידי המבקש.
- 10.3. על אף האמור לעיל, כל עוד לא נרשמו אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה, אגרות החוב לא יהיו ניתנות להעברה על-ידי מי ממחזיקי האג"ח אלא אם הנעבר הוא משקיע הנמנה עם המשקיעים המנויים בתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך (לעניין סעיף 15א(ב)(1) לחוק האמור) או לגורמים המנויים בסעיף 12 להלן (רכישת אגרות חוב על-ידי החברה או תאגיד קשור) ובהתאם לתנאי אותו סעיף, והכל בכפוף למגבלות על-פי דין.

- 10.4. במקרה של העברת חלק בלבד מסכום הקרן הנקוב של אגרות החוב שבתעודת אגרת חוב, תפוצל תחילה התעודה, על-פי הוראות סעיף 11 להלן, למספר תעודות אגרות חוב כמתחייב מכך, באופן שסך כל סכומי הקרן הנקובים בהן יהיה שווה לסכום הקרן הנקוב של תעודת אגרות החוב האמורה.
- 10.5. לאחר קיום כל התנאים האלה תרשם ההעברה במרשם והחברה תהא רשאית לדרוש כי הערה בדבר ההעברה כאמור תירשם על גבי אגרת החוב המועברת שתימסר למקבל ההעברה או כי תוצא לו במקומה אגרת חוב חדשה, ויחולו על הנעבר כל התנאים המפורטים באגרת חוב זו, כך שהנעבר ייחשב כמחזיק לצורכי אגרת חוב זו.
- 10.6. המעביר והנעבר אחראים לביצוען של כל הפעולות הנדרשות על-פי דין לצורך מתן תוקף להעברה של אגרת החוב, על חשבונם, ולא תהיה להם כל טענה כלפי החברה או כלפי הנאמן בשל אי-נקיטת פעולות כאמור.
- 10.7. על אף האמור בסעיף 10 זה, מובהר כי אם יירשמו אגרות החוב במסלוקת הבורסה או במערכת רצף מוסדי, וכל עוד תהיינה רשומות כאמור, יבוצעו ההעברות באמצעות מסלוקת הבורסה ולא באמצעות החברה, ויחולו לעניין העברות כאמור שאר הוראות סעיף 10 זה, בשינויים המחויבים. מובהר, כי אין ברישום במערכת רצף מוסדי או במסלוקת הבורסה בכדי להתיר העברות של אגרות החוב בניגוד לסעיף 10 זה. הועברה אגרת חוב למי שאינו אחד מהגורמים המנויים בסעיף 10.3 (בסעיף זה: **"נעבר שאינו מורשה"**), ומבלי לגרוע מסעדים אחרים הנתונים לחברה על-פי כל דין, לא תקנה אגרת החוב כל זכות לנעבר שאינו מורשה (בין אם זכות לפירעון קרן, ריבית והפרשי הצמדה, זכות להצבעה באסיפה של מחזיקי האג"ח או כל זכות אחרת). למען הסר ספק יובהר, כי גם אם יועברו כספים לנעבר שאינו מורשה בגין פירעון אגרת החוב באמצעות מסלוקת הבורסה או בדרך אחרת, לא יהא בכך כדי להעיד כי אותו נעבר שאינו מורשה זכאי לקבלת סכומים אלה או כי יש בכך כדי להקנות לו זכות כלשהי. עוד יובהר, כי הוראת סעיף 10.7 זה תחול גם על העברת אגרת חוב לחברה לרישומים או לכל גורם אחר הרוכש או המחזיק את אגרת החוב עבור נעבר שאינו מורשה.

11. פיצול תעודות אגרות חוב

- 11.1. כל תעודת אגרת חוב ניתנת לפיצול למספר תעודות אגרות חוב, אשר סך כל סכומי הקרן הנקובים בהן שווה לסכום הקרן הנקוב של התעודה שפיצולה מבוקש. פיצול יבוצע כנגד מסירת אותה תעודה לחברה במשרדה של החברה לשם ביצוע הפיצול.
- 11.2. פיצול תעודות אגרות חוב כאמור ייעשה על-פי בקשת פיצול חתומה על-ידי המחזיק של אותן תעודות אגרות חוב או נציגיו החוקיים, אשר תימסר לחברה במשרדה, בצירוף תעודת אגרת החוב שפיצולה מבוקש.
- 11.3. ביצוע הפיצול ייעשה תוך עשרים ואחד (21) יום מהיום שבו נמסרה התעודה במשרדה של החברה. תעודות האג"ח החדשות שיוצאו בעקבות הפיצול יהיו בסכומי ערך נקוב בשקלים חדשים שלמים כל אחת.
- 11.4. כל ההוצאות, העמלות המסים או כל תשלומי חובה אחרים הכרוכים בפיצול, אם יהיו כאלה, יחולו על מבקש הפיצול. בכל מקרה החברה והנאמן לא יישאו בכל הוצאה, עמלה, מס או כל תשלום חובה אחר החל על הפיצול כאמור או בקשר אליו. אם יחול תשלום חובה כלשהו בגין הפיצול של אגרת החוב, יימסרו לחברה הוכחות, להנחת דעתה הסבירה, על תשלומי על-ידי המבקש.

12. רכישת אגרות חוב על-ידי החברה ותאגידים קשורים

- 12.1. החברה, תאגידים בשליטת החברה, חברות קשורות לחברה (כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך), בעלי השליטה בחברה ותאגידים בשליטתם יהיו רשאים לרכוש, בכל עת, אגרות חוב מסדרת אגרות החוב.
- 12.2. במקרה של רכישת אגרות חוב על-ידי החברה, תודיע על כך החברה לנאמן תוך זמן סביר, ובמידה ואגרות החוב הרלוונטיות רשומות למסחר במערכת רצף מוסדי או ברשימה הראשית בבורסה, באותו מועד, תדווח על כך החברה לבורסה ולרשות ניירות ערך (ככל שדיווח כאמור נדרש על פי דין). אגרות החוב שנרכשו על-ידי החברה יתבטלו, ואם נרשמו למסחר ברשימה הראשית בבורסה או במערכת רצף מוסדי, לפי העניין, אזי גם יימחקו מהמסחר, והחברה לא תהיה רשאית להנפיקן מחדש.
- 12.3. במקרה של רכישת אגרות חוב על-ידי חברה בת של החברה או תאגיד בשליטת החברה או חברות קשורות לחברה על-ידי בעלי השליטה בחברה או תאגיד בשליטתם ("תאגיד קשור"), לא ייחשב הדבר כפדיון של אותן אגרות חוב שיירכשו כאמור. תאגיד קשור יהא רשאי לקנות או למכור מעת לעת אגרות חוב מסדרת אגרות החוב. אגרות החוב אשר יוחזקו כאמור על-ידי תאגיד קשור ייחשבו כנכס של התאגיד הקשור, ואם אגרות החוב יירשמו למסחר ברשימה הראשית בבורסה או במערכת רצף מוסדי, הן לא יימחקו מהמסחר.
- לעניין זכויות ההצבעה ומניין חוקי בקשר עם אגרות חוב שיוחזקו על-ידי התאגיד הקשור, יחולו הוראות התוספת השנייה לשטר הנאמנות (אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות החוב), לפיהן אגרות חוב המוחזקות על-ידי תאגיד קשור לא יקנו זכויות הצבעה ולא יימנו לצורך קיום מניין חוקי באסיפות מחזיקי אגרות החוב.

13. בטחונות; העמדה לפירעון מיידי

- 13.1. להבטחת הסילוק המלא והמדויק של קרן אגרות החוב, הריבית (לרבות ריבית הפיגורים, ככל שתהיה) והפרשי ההצמדה בגין, העמידה החברה בטחונות כמפורט בסעיף 11 לשטר הנאמנות ("הבטחונות").
- 13.2. העמדה לפירעון מיידי של יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב ומימוש הבטחונות ייעשו בהתאם להוראות שטר הנאמנות.

14. מרשם מחזיקי אגרות החוב

החברה תחזיק ותנהל במשרדה מרשם של מחזיקי אגרות החוב, ובו תרשום את שמותיהם וכתובותיהם של מחזיקי אגרות החוב, מספרי אגרות החוב המוחזקות על-ידיהם וערכן הנקוב, וכן את פרטי חשבונות הבנק להעברת תשלומים למחזיקי אגרות החוב בגין אגרות החוב; במרשם יירשמו כל העברות הבעלות באגרות החוב, בהתאם לתנאי אגרות החוב ושטר הנאמנות. הנאמן וכל מחזיק אג"ח יהיה רשאי, בכל זמן סביר, לעיין במרשם האמור.

החברה לא תהיה חייבת לרשום במרשם שום הודעה בדבר נאמנות, משכון, שעבוד או כל זכות שביטול, תביעה או קיזוז או זכות אחרת כלשהי בקשר לאגרות החוב. החברה תכיר אך ורק בבעלותו של האדם אשר על-שמו רשומות אגרות החוב במרשם, ובלבד שחליפיו או יורשיו החוקיים, מנהלי עזבונו או מבצעי צוואתו של הבעלים הרשום, וכן כל אדם שיהיה זכאי לאגרות החוב עקב פשיטת רגלו של מחזיק רשום (ואם הוא תאגיד - עקב פירוקו) יהיו רשאים להירשם כבעליהם של אגרות החוב לאחר מתן הוכחות, לשביעות רצונה של החברה, בדבר זכותם להירשם כמחזיקי אגרות החוב.

15. ייצוג על-ידי הנאמן

15.1. הנאמן ייצג את מחזיקי האג"ח בכל עניין הנובע מהתחייבות החברה כלפיהם או מזכויות מחזיקי אגרות החוב על-פי או בקשר עם שטר הנאמנות ונספחיו (לרבות תנאי אגרות החוב), ומחזיקי אגרות החוב מייפים בזה, באופן בלתי חוזר, את כוחו של הנאמן לפעול בשמם ובמקומם בכל עניין כאמור. בכפוף לאמור להלן, ומבלי לגרוע מהוראות שטר הנאמנות, מחזיקי אגרות החוב יהיו רשאים להפעיל את זכויותיהם על-פי או בקשר עם אגרות החוב באמצעות הנאמן בלבד, ובדרכים המפורטות באגרות החוב ובשטר הנאמנות בלבד; למען הסר ספק, אין באמור לעיל כדי לגרוע מזכותם של מחזיקי אגרות החוב להעביר את הנאמן מכהונתו או לפעול, בהתאם להחלטה מיוחדת של מחזיקי אגרות החוב, במקרה בו הנאמן אינו מקיים את חובותיו בהתאם לשטר הנאמנות ותנאי אגרות החוב. הועבר הנאמן מכהונתו כאמור יהיה הנאמן החדש מיופה הכוח על-פי סעיף 15 זה.

15.2. מבלי לגרוע מהתחייבויותיו על פי שטר הנאמנות ותנאי אגרות החוב, ולמעט כאמור בהם במפורש, הנאמן יפעל במסגרת שטר הנאמנות ונספחיו (לרבות תנאי אגרות החוב) עבור מחזיקי אגרות החוב בלבד.

15.3. מובהר, כי החברה לא תישא באחריות בקשר לכל מעשה או מחדל של הנאמן או של מי מטעמו, בקשר עם קיום התחייבויות הנאמן או פעולות שיבוצעו על ידיו בקשר לשטר הנאמנות או תעודת אגרות החוב. למחזיקי אגרות החוב לא יהיו טענות או תביעות כלשהן כלפי החברה בקשר למעשיו או מחדליו של הנאמן, והם מוותרים על כל טענה או זכות תביעה כאמור.

15.4. סכומים שישולמו לנאמן לפי שטר הנאמנות או תעודת אגרת החוב, יראו אותם כאילו שולמו למחזיקי אגרות החוב, ואישור הנאמן (ואם לא נתקבל אישור הנאמן תוך 14 יום, אישור הבנק בו מתנהל חשבון הנאמן) לפיו התקבלו סכומים כלשהם בחשבון הנאמן ישחרר את החברה באופן מוחלט בכל הקשור להעברתם של הסכומים הנקובים באישור ולפעולה בהם החל ממועד ההעברה ואילך. החברה לא תישא בכל אחריות שהיא בקשר לכל מעשה או מחדל של הנאמן או של מי מטעמו בקשר עם קיום התחייבויותיהם על-פי סעיף זה.

16. שינויים בתנאי אגרות החוב; ויתור ופשרה

על שינויים, פשרות וויתורים שייעשו בידי הנאמן או מחזיקי האג"ח בקשר עם תנאי אגרות החוב יחולו הוראות סעיף 25 לשטר הנאמנות.

17. אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות החוב

האסיפות הכלליות של מחזיקי אגרות החוב יתכנסו ויתנהלו בהתאם לאמור בתוספת השנייה לשטר הנאמנות.

18. הוכחת תשלום

מבלי לגרוע מכל הוראה אחרת באגרת חוב זו, יהוו קבלה חתומה על-ידי מחזיק או אישור בדבר העברה בנקאית לחשבון המחזיק בהתאם להוראת סעיף 8.2 לעיל, הוכחה לסילוק מלא של כל תשלום אשר נעשה על-ידי החברה בגין אגרת חוב זו.

19. החלפת תעודות אגרות חוב

במקרה שתעודת אגרת חוב תתבלה, תאבד או תושמד תהיה החברה רשאית להוציא במקומה תעודת אגרת חוב חדשה בתנאים סבירים שתקבע ביחס להוכחה, לשיפוי ולכיסוי ההוצאות שנגרמו לחברה לשם בירור

אודות זכות הבעלות כפי שהחברה תמצא לנכון, בתנאי שבמקרה של בלאי, תעודת אגרת החוב הבלויה תוחזר לחברה לפני שתוצא התעודה החדשה. כל ההוצאות, העמלות המסים או כל תשלומי חובה אחרים הכרוכים בהוצאת התעודה החדשה, אם יהיו כאלה, יחולו על מבקש הוצאתה. בכל מקרה החברה והנאמן לא יישאו בכל הוצאה, עמלה, מס או כל תשלום חובה אחר החל על הוצאת התעודה החדשה או בקשר אליה. אם יחול תשלום חובה כלשהו בגין הוצאת התעודה כאמור, יימסרו לחברה הוכחות על תשלומי על-ידי מבקש הוצאת התעודה, להנחת דעתה של החברה, כתנאי להוצאתה.

20. שונות

- 20.1. אגרת חוב זו ושטר הנאמנות מבטאים את ההסכם המלא והממצה בין הצדדים לגבי העניינים הנדונים בהם, והם מחליפים ומבטלים כל מצגת, הסכמה, מצג, אישור או התחייבות שניתנו על ידי הצדדים או שהוחלפו ביניהם בקשר לעניינים הנדונים בה.
- 20.2. סמכות השיפוט הייחודית בכל עניין הקשור לאגרת חוב זו תהא מסורה לבתי המשפט המוסמכים במחוז תל-אביב בלבד, ולא לכל בית משפט אחר.
- 20.3. אם יקבע על-ידי בית משפט מוסמך או על-ידי רשות מוסמכת כלשהי כי הוראה מהוראות אגרת חוב זו איננה חוקית או איננה אכיפה, במלואה או בחלקה, תהא הוראה זו (או חלקה - לפי העניין), בטלה ככל הנדרש, אך מבלי שהדבר יפגע בתוקפן של יתר הוראות אגרת חוב זו, וזאת אלא אם יש בהותרתן בתוקפן של יתר הוראות אגרת חוב זו כדי לשנות מהותית את ההתקשרות נשוא אגרת החוב.

21. הודעות

- 21.1. כל עוד אגרות החוב אינן רשומות למסחר ברשימה הראשית בבורסה, כל הודעה מטעם החברה או הנאמן למחזיקי אגרות החוב תינתן במודעה שתפורסם בשני עיתונים יומיים הנפוצים בישראל בשפה העברית, ועל-ידי משלוח הודעה בדואר רשום לפי כתובתם האחרונה של מחזיקי אגרות החוב הרשומה במרשם (ובלבד שהודעה למחזיק המחזיק באגרות חוב בשיעור של 20% או יותר מערך הנקוב של אגרות החוב תימסר לו בכל מקרה באמצעות משלוח הודעה בדואר רשום כאמור או בדרך אחרת אשר תסוכם עמו), וכל הודעה שתפורסם או שתשלח כאמור תחשב כאילו נמסרה לידי מחזיק אגרות החוב ביום פרסומה כאמור, או כעבור שלושה ימים ממועד מסירתה בדואר, הכל בהתאם למקרה. נרשמו אגרות החוב למסחר בבורסה, אזי יימסרו ההודעות רק באמצעות פרסום בעיתון כאמור ברישא של סעיף 21.1 זה והודעה שתפורסם כאמור תחשב כאילו נמסרה לידי מחזיק אגרות החוב ביום פרסומה, כמו כן, במקרה של רישום אגרות החוב למסחר, אזי בנוסף למודעה בעיתונים כאמור, תפורסם החברה דיווח מיידי לרשות ניירות ערך ולבורסה בגין כל הודעה כאמור.
- 21.2. העתקים מהודעות ומהזמנות שיינתנו על-ידי הנאמן למחזיקי האג"ח יישלחו על-ידי הנאמן לחברה. כמו כן, העתקים מהודעות ומהזמנות שיינתנו על-ידי החברה למחזיקי אגרות החוב יישלחו על-ידי החברה לנאמן.

* * * * *

התוספת השנייה

כינוס אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות החוב

תוספת שנייה לשטר הנאמנות - אגרת החוב (סדרה ד')

אסיפות כלליות של מחזיקי אגרות החוב

---

1. (א) הנאמן או החברה רשאים לזמן אסיפות של מחזיקי אגרות החוב בכל עת. אם החברה תזמין אסיפה זו, עליה לשלוח מיד הודעה בכתב לנאמן על המקום, היום והשעה בהם תתקיים האסיפה, וכן על העניינים שיובאו לדיון בה.
- (ב) החברה תהיה חייבת לזמן אסיפה כאמור לעיל לפי בקשה בכתב של הנאמן או של מחזיקי אגרות החוב המחזיקים לפחות בעשרה (10) אחוזים מהערך הנקוב של אגרות החוב שבמחזור באותה עת. נדרש הנאמן לכנס אסיפה כאמור, יזמנה בתוך 21 ימים מיום שהוגשה לו הדרישה, למועד שיקבע בזימון, ובלבד שמועד הכינוס לא יהיה מוקדם משבעה (7) ימים ממועד הזימון, וכאשר מדובר במקרים בהם מטרת האסיפה הנה קבלת החלטה מיוחדת (כהגדרתה להלן), תינתן הודעה מוקדמת כאמור של לפחות עשרים ואחד (21) ימים מראש, ובהודעה יפורטו גם עיקרי ההחלטה המוצעת; ואולם הנאמן רשאי להקדים את כינוס האסיפה, ליום אחד לפחות לאחר מועד הזימון, אם סבר כי הדבר דרוש לשם הגנה על זכויות המחזיקים. עשה כן, ינמק הנאמן בדוח בדבר זימון האסיפה את הסיבות להקדמת מועד הכינוס. על אף כל האמור לעיל, עם מסירת דרישת החברה לכינוס אסיפה כאמור יתאמו החברה והנאמן את מועד כינוס האסיפה ופרסום הזימון בהתאם להוראות הדיון.
- (ג) לא זימן הנאמן אסיפה לפי דרישת מחזיק בתוך המועד האמור בסעיף 1(ב) לעיל, רשאי המחזיק לכנס את האסיפה, ובלבד שמועד הכינוס יהיה בתוך 14 ימים מתום התקופה לזימון האסיפה בידי הנאמן (שהינה כאמור לעיל, לפחות עשרים ואחד (21) ימים), והנאמן יישא בהוצאות שהוציא המחזיק בקשר עם כינוס האסיפה.
- (ד) לאסיפה מטעם הנאמן לשם התייעצות בלבד עם מחזיקי אגרות החוב יפורסם לפחות יום אחד לפני מועד כינוסה ("אסיפת התייעצות"). לאסיפת התייעצות לא יפורסם סדר יום ולא יתקבלו בה החלטות.
2. (א) בזימון האסיפה יפורטו המקום, היום ושעת האסיפה, המניין החוקי לפתיחת האסיפה, המועד הקובע להשתתפות באסיפה, הסדרים לעניין הצבעה בכתב, וכן יצוינו בו באופן כללי הנושאים שידונו באסיפה ונוסח הצעות ההחלטה שיועלו להצבעה.
- (ב) הנאמן רשאי לקצר את תקופת ההודעה המוקדמת האמורה בסעיפים קטנים (א) ו-(ב) לעיל אם נקבעו בשטר הנאמנות או באגרת החוב הוראות מיוחדות לעניין זה, או אם ראה כי קיצור תקופת ההודעה המוקדמת עשוי למנוע פגיעה מהותית בזכויות מחזיקי האג"ח.
- (ג) מחזיק באגרות חוב, אחד או יותר, שלו חמישה אחוזים (5%) לפחות מיתרת הערך הנקוב של סדרת אגרות החוב, רשאי לבקש מהנאמן לכלול נושא בסדר היום של אסיפת מחזיקים שתתכנס בעתיד, ובלבד שהנושא מתאים להיות נדון באסיפה כאמור.

- (ד) החברה רשאית לזמן את מחזיקי אגרות החוב לאסיפה של מחזיקי אגרות החוב. אם החברה מזמינה אסיפה כזו, עליה לשלוח לנאמן הודעה בכתב על המקום, היום והשעה בהם תתקיים האסיפה וכן על העניינים שיובאו לדיון בה.
- (ה) באסיפת מחזיקים יתקבלו החלטות בנושאים שפורטו בסדר היום בלבד.
3. כל הודעה בדבר כינוס מטעם החברה ו/או הנאמן למחזיקי האג"ח, תינתן כמפורט בסעיף 21 לתעודת אגרת החוב.
4. לא תיפסל החלטה כלשהי שנתקבלה כדין באסיפה שזומנה כאמור, אם בשגגה לא ניתנה עליה הודעה לכל מחזיקי האג"ח, או שהודעה כאמור לא נתקבלה על-ידי כל מחזיקי אגרות החוב.
5. יושב הראש של האסיפה יהיה הנאמן או אדם שיתמנה על-ידו. לא מינה הנאמן יושב ראש או שהוא נעדר מהאסיפה, יבחרו מחזיקי אגרות החוב הנוכחים יושב ראש מביניהם. אסיפת מחזיקי אגרות החוב תפתח לאחר שיוכח כי קיים המניין החוקי הדרוש בעת התחלת הדיון.
6. (א) למעט אם נקבע במפורש אחרת בשטר הנאמנות ו/או בתוספת זו, באסיפות מחזיקי אגרות החוב, יהיו שני מחזיקים, הנוכחים בעצמם או על-ידי בא כוחם והמחזיקים או המייצגים לפחות עשרה (10) אחוזים מהיתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב, מנין חוקי. לא ידון עניין באסיפה, אלא אם נכח בה מנין חוקי. על אף האמור, אסיפת התייעצות תתקיים בכל מספר משתתפים שהוא.
- (ב) אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע להתחלת אסיפה כזו לא יהיה מנין חוקי כאמור, תידחה האסיפה לאותו יום בשבוע שלאחריו (ובמקרה שיום זה אינו יום עסקים, ליום העסקים הבא מיד לאחריו), באותו המקום ובאותה השעה, מבלי שתהיה חובה להודיע על כך למחזיקי אגרות החוב (למעט הודעה על עצם דחיית האסיפה אשר תימסר לפחות שלושה (3) ימים לפני כינוס האסיפה הנדחית), או ליום, מקום ושעה אחרים, לפי בחירת המזמין, אשר יודיע עליהם בהודעה למחזיקי האג"ח (לפחות שבעה (7) ימים מראש). נדחתה האסיפה, ינמק הנאמן בדוח בדבר זימון האסיפה את הסיבות לכך. הנאמן יהיה רשאי לקצר את תקופת ההודעה המוקדמת לכינוס אסיפה נדחית, אם הדבר חיוני לשם הגנה על זכויות מחזיקי אגרות החוב.
- (ג) באסיפה נדחית כאמור, אשר זומנה ביוזמת הנאמן, שני מחזיקי אגרות החוב הנוכחים בעצמם או על ידי באי כוחם יהיו מניין חוקי, ללא התחשבות בערך הנקוב של איגרות החוב שבידיהם. אם זימון האסיפה התבקש על-ידי מחזיקי אגרות החוב - יהיה המניין החוקי מחזיקים באגרות החוב, אחד או יותר, שלהם חמישה אחוזים (5%) לפחות מזכויות ההצבעה בסדרת אגרות החוב.
- (ד) בהסכמת אסיפה שנוכח בה מנין חוקי, רשאי יושב ראש האסיפה, ולפי דרישת האסיפה הנו חייב, לדחות את המשך האסיפה מפעם לפעם וממקום למקום, כפי שתחליט האסיפה. אם האסיפה נדחתה לעשרה (10) ימים או יותר, תינתן הודעה על האסיפה הנדחית באותו אופן בו מודיעים על האסיפה המקורית. פרט לאמור לעיל לא יהיה מחזיק אגרות החוב זכאי לקבל כל הודעה על אסיפה נדחית ו/או על העניינים שידונו באסיפה הנדחית. לא ידונו באסיפה הנדחית אלא בעניינים שבהם אפשר היה לדון באסיפה שבה הוחלט על דחייתה.

7. באסיפה שכונסה לקבלת כל אחת מההחלטות המפורטות להלן יהיה מנין חוקי אם נכחו באסיפה שני מחזיקים של לפחות חמישים (50) אחוזים מהיתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב באותה עת או באסיפה נדחית אם נכחו בה שני מחזיקים המחזיקים בלפחות עשרים אחוזים (20%) מן היתרה האמורה:

- (א) שינוי תנאי אגרות החוב או הסדר של זכויות מחזיקי אגרות החוב, שיש בהם כדי לפגוע בזכויותיהם של מחזיקי אגרות החוב;
- (ב) העמדת אגרות החוב לפירעון מיידי ו/או מימוש בטחונות;
- (ג) הסדר לארגון מחדש של החברה או למיזוגה עם חברה אחרת;
- (ד) העברת הנאמן מכהונתו;
- (ה) כל נושא אחר שנקבע לגביו בשטר הנאמנות או בתנאי אגרות החוב כי ההחלטה לגביו תתקבל כהחלטה מיוחדת.

8. (א) ההצבעה באסיפה תיערך ביחס לנושאים אשר פורטו בזימון בלבד ;
- (ב) מחזיקי איגרות החוב זכאים להשתתף ולהצביע בכל אסיפה של מחזיקי אגרות החוב בעצמם או באמצעות באי כוח. מחזיקים הזכאים להשתתף ולהצביע באסיפת המחזיקים הם מחזיקים באגרות חוב במועד שייקבע בהחלטה לזמן אסיפת מחזיקים, ובלבד שמועד זה לא יעלה על שלושה ימים לפני מועד הכינוס של אסיפת המחזיקים ולא יפחת מיום אחד לפני מועד הכינוס ;
- (ג) בכל אסיפה של מחזיקי אגרות החוב תוכרע ההצבעה על פי מניין קולות ;
- (ד) בהצבעה יהיה לכל מחזיק אגרות החוב, או בא כוחו, קול אחד בגין כל 1 ש"ח ערך נקוב מהיתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב המוחזקת על-ידו שמכוחה הוא רשאי להצביע ;
- (ה) במקרה של מחזיקים במשותף, יתקבל רק קולו של הבכיר מביניהם המבקש להצביע, ולצורך זה תיקבע הבכורה על-פי הסדר בו רשומים השמות במרשם המחזיקים או בייפוי הכוח שינתן על-ידי החברה לרישומים כאמור בסעיף 4.6.2 לשטר הנאמנות ;
- (ו) בהצבעה רשאי המחזיק באגרות החוב או בא כוחו להצביע בגין חלק מהקולות שלו בעד ההצעה העומדת לדיון ובגין חלקם נגד ההצעה לפי ראיות עיניו ;
- (ז) הנאמן שישתתף באסיפה ישתתף ללא זכות הצבעה ;
- (ח) הכרזת יושב הראש בדבר קבלת החלטה או דחייתה והרישום בעניין זה בפרוטוקול האסיפה ישמשו ראיה לכאורה על עובדה זו ;
- (ט) אגרות חוב המוחזקות על-ידי תאגיד קשור לחברה (כהגדרתו בסעיף 12 לאגרת החוב) לא יקנו זכויות הצבעה, ולא ייספרו בספירת המניין החוקי לצורך כינוס אסיפות מחזיקי אגרות החוב.

9. למעט כמפורט בסיפא לסעיף 9 זה, הרוב הדרוש להחלטה כלשהי באסיפה הוא רוב רגיל של מספר הקולות המיוצגים בהצבעה באסיפה והמצביעים בעד או נגד. הרוב הדרוש להחלטה מההחלטות המנויות בסעיף 7 לעיל הוא רב של לא פחות משבעים וחמישה (75) אחוזים ממספר הקולות המיוצגים בהצבעה האמורה (החלטה כאמור תיקרא לעיל ולהלן : "החלטה מיוחדת").

10. (א) כתב מינוי הממנה בא כוח יהיה בכתב ויחתם על-ידי הממנה או על-ידי בא כוחו שיש לו סמכות לעשות כן בכתב כדין. אם הממנה הוא תאגיד, ייעשה המינוי בכתב חתום בחותמת התאגיד בצירוף חתימתו של בעל הסמכות לחתום בשם החברה. חתימת בעל הסמכות תאומת על-ידי עורך דין.
- (ב) כתב מינוי של בא כוח ייערך בכל צורה מקובלת.
- (ג) בא כוח אינו חייב להיות בעצמו מחזיק אגרות החוב.
- (ד) כתב מינוי ויפוי הכוח או כל תעודה אחרת שעל-פיה נחתם כתב המינוי, או העתק מאושר על-ידי עורך דין של יפוי כוח זה, יופקד במשרדה הרשום של החברה לא פחות מ-48 שעות לפני המועד של האסיפה אשר לגביה ניתן יפוי הכוח, אלא אם נקבע אחרת בהודעה המזמנת את האסיפה, וזאת כתנאי למימוש זכותו של בא הכוח להשתתף ולהצביע באסיפת מחזיקי אגרות החוב.
- (ה) הצבעה שנעשתה בהתאם לתנאים שבמסמך הממנה בא כוח תהא תקפה אף אם קודם לכן נפטר המרשה או הוכרז פסול דין או בוטל כתב המינוי או הועברה אגרות החוב שלגביה ניתן הקול, וזאת אלא אם נתקבלה במשרדה הרשום של החברה, לפני האסיפה, הודעה בכתב בדבר הפטירה, החלטת הפסלות, הביטול או ההעברה האמורה.
- (ו) כל תאגיד שהוא בעלים של איגרת חוב, רשאי על ידי הרשאה בכתב חתומה כדין ליפות את כוחו של אדם שיראה בעיניו לפעול כנציגו בכל אסיפה של בעלי איגרות החוב, והאדם שהורשה כך יהיה רשאי לפעול בשם התאגיד שהוא מייצג.
- (ז) מחזיק אגרות החוב המבקש להשתתף באסיפה יציג בפני החברה או הנאמן (לפי העניין) אישור על בעלות, לרבות יפוי כוח אם אישור הבעלות אינו רשום על שם המשתתף באסיפה, אשר יועבר לחברה עובר למועד פתיחת האסיפה לגביה ניתן יפוי הכוח, אלא אם נקבע אחרת בהודעת זימון האסיפה.
- (ח) אדם או אנשים שיתמנו על ידי הנאמן, מזכיר החברה וכל אדם או אנשים אחרים שיוורשו לכך על-ידי החברה, יהיו רשאים להיות נוכחים באסיפות של מחזיקי איגרות החוב. במקרה בו על פי שיקול דעתו הסביר של הנאמן או לבקשת מחזיקי אגרות החוב, יידרש לערוך בחלק מהאסיפה דיון ללא נוכחות נציגי החברה, אזי לא ישתתפו באותו חלק של הדיון נציגי החברה או מי מטעמה.
11. יושב ראש האסיפה ידאג לעריכתו של פרוטוקול מכל הדיונים וההחלטות שנתקבלו בכל אסיפה, והפרוטוקול יירשם בספר הפרוטוקולים. כל פרוטוקול יחתם על-ידי יושב ראש האסיפה בה נתקבלו החלטות ודיונים כאמור או על-ידי יושב ראש האסיפה שלאחריה, ופרוטוקול חתום כאמור ישמש הוכחה לעניינים הרשומים בו, וכל עוד לא יוכח ההיפך, הרי כל החלטה שנרשמה בפרוטוקול כהחלטה שנתקבלה באסיפה שכזו תיחשב כאילו נתקבלה כדין. מרשם הפרוטוקולים של אסיפות המחזיקים יישמר במשרדו הרשום של הנאמן, ויהיה פתוח לעיון מחזיקי אגרות החוב, והעתק ממנו יישלח לכל מחזיק באגרות החוב שביקש זאת.
12. אדם או אנשים שיתמנו על-ידי הנאמן, מזכיר החברה וכל אדם או אנשים אחרים שיוורשו לכך על-ידי החברה, יהיו רשאים להיות נוכחים באסיפות של מחזיקי אגרות החוב, ללא זכות הצבעה.

13. כל אסיפה של מחזיקי אגרות החוב תתקיים במשרדה הרשום של החברה או במען אחר עליו תודיע החברה, או במען עליו יודיע הנאמן, אם האסיפה זומנה בהחלטת הנאמן.
14. (א) בעת עריכת אסיפת מחזיקי אגרות החוב (בין שזומנה על ידי החברה, מחזיק או הנאמן), יבחן הנאמן קיומו של ניגוד עניינים אצל מחזיקי אגרות החוב, בין עניין הנובע מהחזקתם באגרות החוב לבין עניין אחר שלהם, כפי שיקבע ("עניין אחר"). הנאמן רשאי לדרוש ממחזיק אגרות חוב המבקש המשתתף באסיפת מחזיקים להודיע לו, לפני ההצבעה, על עניין אחר שלו וכן אם יש לו ניגוד עניינים כאמור. הנאמן יסתמך על הצהרות שמחזיקים מסרו לו כאמור לעיל בלבד ולא יהיה חייב לערוך חקירה או בדיקה נוספת.
- (ב) בספירת מניין הקולות בהצבעה שהתקיימה באסיפת מחזיקים, לא יביא הנאמן בחשבון את קולותיהם של מחזיקים שלא נענו לדרישתו כאמור בסעיף 14(א), או של מחזיקים שלגביהם מצא כי מתקיים ניגוד עניינים כאמור ("מחזיקים בעלי עניין מנוגד").
- (ג) על אף האמור בסעיף 14(ב) לעיל, פחת סף החזקות המשתתפים בהצבעה, שאינם מחזיקים בעלי עניין מנוגד, משיעור של חמישה אחוזים (5%) מיתרת הערך הנקוב של אגרות החוב מאותה סדרה, יביא הנאמן בחשבון בספירת מניין הקולות בהצבעה גם את קולותיהם של המחזיקים בעלי עניין מנוגד.
- (ד) בסעיף 14 זה "עניין מנוגד" משמעו: כל עניין מהותי נוסף של מחזיק מעבר לעניין הנובע מהחזקה עצמה בתעודות ההתחייבות מהסדרה הרלוונטית, ואשר ניתן באופן סביר להניח כי ישפיע על שיקול דעתו של אותו מחזיק בשים לב למשקלו של העניין המנוגד ביחס לכמות אגרות החוב מהסדרה הרלבנטית המוחזקות על ידי אותו מחזיק, לרבות עניין מהותי של בן משפחה שלו ושל תאגיד אחר שהוא או בן משפחה שלו הם נושאי משרה או בעלי שליטה בו.
- (ה) קולותיהם של של: (1) מחזיק באגרות חוב שהינו מחזיק קשור כהגדרתו בסעיף 12 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות; (2) מי שהנאמן קבע על פי הוראות סעיף זה כי הינו מחזיק בעל עניין מנוגד - לא יובאו במניין קולות המצביעים באסיפת מחזיקים.
- (ו) מובהר כי לא תכונס אסיפת סוג עבור מחזיקי אגרות חוב שעבורם נקבע כי הינם בעלי עניין מנוגד כאמור.
- (ז) הנאמן יבחן את אופן הטיפול הראוי בהצבעותיהם של מחזיקים שביקשו להשתתף באסיפה על פי כל האמור לעיל, ובמידת הצורך יפנה לבית המשפט לקבלת הוראות בנושא. כל עוד פעל הנאמן בסבירות בפנייתו כאמור לבית המשפט, יהיה הנאמן פטור מאחריות לכל נזק שייגרם כתוצאה מהפנייה לבית המשפט. פעל הנאמן על פי הכרעת בית המשפט כאמור לעיל - יהיה הנאמן פטור מכל אחריות בגין פעולה זו.
15. בית המשפט רשאי, לבקשת מחזיק, להורות על ביטולה של החלטה שהתקבלה באסיפת מחזיקים שהתכנסה או שהתנהלה בלא שהתקיימו התנאים הקבועים לכך לפי שטר זה. במקרה של פגם בכינוס האסיפה הנוגע להודעה לגבי מקום כינוס האסיפה או מועדה, לא יהיה רשאי המחזיק שהגיע לאסיפה, על אף הפגם, לדרוש את ביטול ההחלטה.

16. למונחים בתוספת זו שלא הוגדרו בה במפורש תהיה המשמעות הנודעת להם בשטר הנאמנות או בתנאי האג"ח. מובהר, כי הגורם ששמו רשום בייפוי הכוח שינתן על-ידי החברה לרישומים על-פי סעיף 4.6.2 לשטר הנאמנות ייחשב כ"מחזיק אגרות חוב" לצורך תוספת זו. החברה לרישומים לא תעשה שימוש בזכויות ההצבעה בשל אגרות החוב הרשומות על שמה במרשם מחזיקי אגרות החוב, וזכויות הצבעה אלו ניתנות למחזיק הלא רשום או למי שיקבע על ידו, ובלבד שהמחזיק הלא רשום קיבל ייפוי כוח להצבעה מהחברה לרישומים.

נספח 7.6**קרנות הביטחון הנוספות**

נספח 7.6

קרנות הביטחון הנוספות

1. הגדרות

בנספח זה תהיה למונחים ולביטויים הבאים המשמעות שבצידם, משמעותו של כל מונח שלא מוגדר במפורש בנספח זה תהא בהתאם למשמעות הנתונה לו בשטר הנאמנות:

"שטר הנאמנות לאגרות - שטר הנאמנות שנחתם ביום 31 בדצמבר 2006 בין החברה החוב (סדרה א')"
לבין זיו האפט חברה לנאמנויות בע"מ ("הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א')") שטר נאמנות וכפי שתוקן, על-פיו ומכוחו ביצעה החברה הנפקות פרטיות של אגרות חוב (סדרה א');

"שטר הנאמנות לאגרות - שטר הנאמנות שנחתם ביום 29 בדצמבר 2011 בין החברה החוב (סדרה ג')"
לבין שיף הזנפרץ נאמנים (2004) בע"מ ("הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג')") וכפי שתוקן, על-פיו ומכוחו ביצעה החברה הנפקות פרטיות של אגרות חוב (סדרה ג').

2. קרן תפעול ותחזוקה (O&M)

2.1. במועד הקובע החברה תנחה את הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') או את הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') לפי העניין, להעביר את הסכומים המופקדים בפקדון הרשום על שם הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') או על שם הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג'), והמוגדר בשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה א') ובתוספת לשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה ג') כקרן תפעול ותחזוקה (O&M), לפיקדון הרשום על שם הנאמן לאגרות החוב (סדרה ד') בנאמנות עבור החברה, ופיקדון זה ישמש לאותה תכלית של קרן התפעול והתחזוקה (O&M), וזאת עד לתום תקופת אגרות החוב (סדרה ד'). הכספים הקיימים בפקדון ימשיכו להיצבר כדלקמן:

אחת לחמש שנים, ייבחן גובה הקרן על-ידי יועץ טכני חיצוני בעל ניסיון בתכנון, הנדסה וביצוע סקרים. החברה תמסור לנאמן אישור בכתב מאת היועץ הטכני החיצוני בדבר גובה הקרן הנדרש, ותפקיד סכומים נוספים לקרן זו, או תשחרר ממנה סכומים, בהתאם לאישור היועץ הטכני והוראות סעיף 4.1 (צבירה ושחרור של כספים מקרנות הביטחון הנוספות).

לעניין סעיף זה, יחל מניין חמש השנים החל מהמועד האחרון בו בוצעה בחינה כאמור על-ידי היועץ הטכני עבור נאמן אגרות החוב (סדרה א') או עבור נאמן אגרות החוב (סדרה ג') של החברה, לפי המאוחר, בגין קרן התפעול והתחזוקה (O&M), כנדרש בסעיף 7.1.3 בשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה א') ובסעיף 4 לתוספת לשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה ג').

2.2. זכויותיה של החברה כנהנה בקרן התפעול והתחזוקה ישועבדו לטובת הנאמן כמפורט בסעיף 11 לשטר הנאמנות (בטחונות).

2.3. החברה תהיה ראשית לעשות שימוש בכספי קרן התפעול והתחזוקה רק לצורך תשלום הוצאות התפעול והתחזוקה של החברה, במקרה בו הכספים שבחשבון החברה לא יספיקו לכיסוי הוצאות אלה.

3. קרן השקעה בחידוש ציוד (CAPEX)

3.1. החל מהמועד הקובע החברה תמשיך ותחזיק בפקדון הרשום על שמה והמוגדר בשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה א') ובתוספת לשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה ג') של החברה כקרן השקעה בחידוש ציוד (CAPEX), לצורך ביצוע השקעות בהחלפה, חידוש ושדרוג ציוד, בהתאם לפרמטרים הקבועים במודל הפיננסי של החברה וזאת עד לתום תקופת אגרות החוב (סדרה ד'). סכומים אלה ישמשו כקרן להשקעה בחידוש ציוד (CAPEX), אשר תמשיך להיצבר כדלקמן:

א. אחת לשנה, החל מהמועד הקובע, ועד לתום תקופת האגרות החוב, ולא יאוחר מהמועד האמור בסעיף 4 להלן (צבירה ושחרור של כספים מקרנות הביטחון הנוספות), תעביר החברה סכומים נוספים לקרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX) בגובה הסכומים להפקדה בקרן בגין השנה הקלנדארית העוקבת, או תשחרר סכומים מקרן זו, בהתאם לפרמטרים הקבועים במודל הפיננסי של החברה; לעניין זה יחולו הוראות סעיף 4 להלן.

ב. אחת לחמש שנים, ייבחן גובה הקרן על-ידי יועץ טכני חיצוני בעל ניסיון בתכנון, הנדסה וביצוע סקרים. החברה תמסור לנאמן אישור בכתב מאת היועץ הטכני החיצוני בדבר גובה הקרן הנדרש, ותפקיד סכומים נוספים לקרן זו, או תשחרר ממנה סכומים, בהתאם לאישור היועץ הטכני והוראות סעיף 4 להלן (צבירה ושחרור של כספים מקרנות הביטחון הנוספות).

לעניין סעיף זה, יחל מניין חמש השנים החל מהמועד האחרון בו בוצעה בחינה כאמור על-ידי היועץ הטכני עבור נאמן מחזיקי אגרות החוב (סדרה א') או עבור נאמן מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') של החברה, לפי המאוחר, בגין קרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX), כנדרש בסעיף 7.1.4 בשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה א') ובסעיף 5 לתוספת לשטר הנאמנות של אגרות החוב (סדרה ג').

3.2. זכויותיה של החברה בקרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX) ישועבדו לטובת הנאמן כמפורט בסעיף 11 לשטר הנאמנות (בטחונות).

3.3. החברה תהיה ראשית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרן זו רק לצורך השקעה בהחלפה ושדרוג של ציוד. החברה תדווח לנאמן על משיכות כספים מקרן זו כאמור בסעיף 4 (צבירה ושחרור של כספים מקרנות הביטחון הנוספות).

4. הוראות כלליות בדבר צבירה ושחרור של כספים מקרנות הביטחון הנוספות ובדבר שימוש בכספים המופקדים בקרנות הללו

4.1. צבירה ושחרור כספים מקרנות הביטחון הנוספות -

מבלי לגרוע מהוראות סעיף 4.3 להלן (שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות), במקרה של שימוש בכספים מתוך קרנות הביטחון הנוספות, עד ליום 15 בדצמבר של כל שנה יופקדו סכומים בחזרה לקרן הרלוונטית, עד לגובה הקרן הנדרש נכון לאותו מועד.

ביום 15 בדצמבר של כל שנה, תמסור החברה לנאמן הודעה בכתב על הפקדת סכומים נוספים לקרנות הביטחון הנוספות (ככל שנדרש) או הוראה לנאמן להעביר את הסכומים העודפים לחשבון החברה, לפי העניין. ההודעה תכלול את הפירוט שלהלן:

- א. לגבי כל קרן - מהו גובה הקרן הנדרש על פי הוראות שטר זה נכון לאותו מועד.
- ב. באשר לקרנות בהן נדרשה החברה להפקיד כספים נוספים על פי הוראות שטר זה - אישור כי ההפקדה בוצעה במלואה כנדרש.
- ג. באשר לקרנות מהן ניתן לשחרר כספים על פי הוראות שטר זה - הוראה לנאמן להעביר את הסכומים העודפים לחשבון החברה (לגבי קרן המופקדת בחשבון על שם הנאמן בנאמנות עבור החברה), או הודעה לנאמן כי הסכומים העודפים הועברו על ידי החברה לחשבון החברה (לגבי קרן ביטחון נוספת אשר מופקדת בחשבונות החברה).

הוראת החברה להעברת עודפים לחשבון החברה תלווה באופן חישוב הסכום שאותו מבקשת החברה להעביר כשהוא מאושר על-ידי רואי החשבון שלה. כמו כן, תלווה ההוראה בהצהרת החברה על-ידי המנהל הכללי ובעל התפקיד הבכיר בנושא כספים כי הסכומים הנקובים בהודעה כאמור עומדים בתנאי השטר.

בתוך שלושה (3) ימי עסקים ממועד קבלת הודעות החברה לנאמן כאמור בסעיף זה יאשר הנאמן את העברת העודפים על-פי הודעת החברה.

4.2 שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות -

4.2.1.1 החברה תהיה רשאית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות רק למטרה שלשמה נצברה כל קרן כמפורט לעיל.

4.2.1.2 בכל מקרה בו החברה רשאית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות על-פי שטר הנאמנות ונספח 11 זה, תחולנה ההוראות הבאות:

א. לגבי קרן התפעול והתחזוקה (O&M) המופקדת בחשבון על שם הנאמן בנאמנות עבור החברה - הנאמן יעביר כספים מהקרן האמורה לחברה או על-פי הוראתה בכל מקרה בו תמסור החברה הודעה בכתב, חתומה כדין על-ידי החברה, בו יפורסמו הסכומים להם נדרשת החברה, מטרת ואופן השימוש בהם, והצהרה כי השימוש בסכומים אלה נדרש ומותר בהתאם להוראות שטר הנאמנות ואגרת החוב.

ב. לגבי קרן ההשקעה בחידוש ציוד (CAPEX) - החברה תדווח לנאמן על שימוש בכספי קרן זו בהתאם לאמור להלן:

- דיווח על כל משיכה של סכום העולה על 250,000 דולר (במשיכה אחת) - לא יאוחר מארבעה עשר (14) ימי עסקים ממועד המשיכה ;
- דיווח רבעוני המפרט את סך המשיכות שבוצעו ברבעון הקלנדארי החולף מתוך הקרן, ומצב יתרות בקרן נכון לתום הרבעון הקלנדארי החולף - לא יאוחר מארבעה עשר (14) ימי עסקים ממועד אישור דוחותיה הכספיים בגין אותו רבעון ;
- אישור בחתימת יועץ טכני חיצוני, לפיו כל הכספים שמשכה החברה מקרן זו בחצי השנה הקלנדארית החולפת שימשו להשקעות בהחלפה ובחידוש ציוד - לא יאוחר מארבעה עשר (14) ימי עסקים ממועד אישור דוחותיה הכספיים בגין הרבעון השני של חצי השנה לגביה התייחס אישור היועץ.

4.3 העברת פירות השקעת כספי קרנות הביטחון הנוספות לחברה -

מבלי לגרוע מהוראות סעיף 4.1 (צבירה ושחרור כספים מקרנות הביטחון הנוספות) לעיל, החל מהמועד בו נצברו קרנות הביטחון הנוספות במלואן לראשונה כנדרש על-פי הוראות סעיף 2 ו-3 לעיל, אחת לחצי שנה, תהיה החברה רשאית למשוך מתוך קרנות הביטחון הנוספות את הפירות שצברו הכספים המופקדים בה בששת החודשים הקלנדאריים החולפים (לא כולל הפרשי הצמדה בגין הסכומים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות ; לגבי כספים המופקדים בחשבון על שם הנאמן, יעביר הנאמן את הפירות בהתאם להוראות שתמסור לו החברה בכתב), ובלבד שלאחר משיכת פירות כאמור, יעמדו הסכומים המופקדים בכל אחת מקרנות הביטחון הנוספות לפחות על הסכום הנדרש נכון לאותו מועד על פי שטר זה.

4.4 הוראות כלליות לנאמן לגבי קרנות הביטחון הנוספות המופקדת בפקדון על שמו -

4.4.1.1 הנאמן ימסור לחברה קוד לגישה באינטרנט למידע הבנקאי אודות החשבונות בהם מופקדות קרנות הביטחון הנוספות.

4.4.1.2 אחת לרבעון קלנדארי, וכן בכל מועד סביר אחר לבקשת החברה, יעביר הנאמן לחברה, לא יאוחר משבעה (7) ימי עסקים מתום הרבעון או ממועד בקשת החברה (לפי העניין), תדפיסים בנקאיים המפרטים את מצב היתרות בחשבונות בהן מופקדות קרנות הביטחון הנוספות.

4.4.1.3 בכל מקרה בו תדרוש החברה מהנאמן להעביר כספים על-פי שטר זה מקרנות הביטחון הנוספות, יעביר הנאמן את הכספים תוך זמן סביר, ולא יאוחר משלושה (3) ימי עסקים מהמועד בו נמסרה לו דרישת החברה בהתאם להוראות שטר זה, ובלבד שדרישתה של החברה עומדת, לדעת הנאמן, בתנאי שטר זה.

4.4.1.4 הנאמן ישקיע את כספי קרנות הביטחון הנוספות בהתאם להוראות החברה ובאפיקי השקעה מותרים.

4.5 מובהר ומוסכם, כי הנאמן יהא רשאי להתקשר עם מנהל תיקים שזהותו ושכרו יאושרו מראש ובכתב על-ידי החברה לשם קרנות הביטחון הנוספות. הוצאות הנאמן בקשר עם

העסקת מנהל התיקים תחשבנה בגדר הוצאות סבירות ו/או פעולות מיוחדות, בגין יהא הנאמן זכאי להחזר הוצאות מאת החברה.

4.6 העמדת ערבות בנקאית חלף הפקדת כספים באיזו מקרנות הביטחון הנוספות -

4.6.1.1. החברה תהיה רשאית, בכל עת במהלך תקופת אגרות חוב, להחליף את הסכומים המופקדים באיזו מקרנות הביטחון הנוספות (כולם או חלקם) בערבות בנקאית אוטונומית בלתי חוזרת ובלתי מותנית ("**הערבות הבנקאית**"), שתוצא לטובת הנאמן, על-ידי תאגיד בנקאי או מבטח המדורגים בדירוג ilAA לפחות על-ידי חברה מדרגת, או בדירוג בינלאומי של A לפחות על-ידי סוכנות דירוג מקובלת, בתוקף לשנה לפחות. נוסח הערבות יסוכם מראש עם הנאמן והערבות הבנקאית תופקד בידי הנאמן כנגד שחרור כספים בגובה הסכום המובטח בערבות מקרן הביטחון הרלוונטית.

4.6.1.2. הערבות הבנקאית שתעמיד החברה (ככל שתעמיד) על-פי הוראות סעיף זה תהיה צמודה למדד.

4.6.1.3. עד תום תקופת אגרות חוב, תאריך החברה מעת לעת את תוקפה של הערבות הבנקאית (ככל שהועמדה), לתקופות של שנה בכל פעם. החברה תמסור לנאמן, לא יאוחר מארבעה-עשר (14) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של כל ערבות, אישור בדבר הארכתה. לא מסרה החברה לנאמן אישור כאמור בדבר הארכת תוקף ערבות בנקאית כלשהי לפחות ארבעה עשר (14) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של אותה ערבות, יהיה הנאמן מחויב לדווח על כך למחזיקים. אם לא נמסר אישור כאמור עד שלושה (3) ימים לפני מועד פקיעת תוקפה של אותה ערבות, יהיה הנאמן מחויב לדרוש מהבנק את תשלום סכום הערבות הבנקאית או, חלף התשלום, הארכתה בשנה נוספת. שילם הבנק את סכום הערבות, יפקיד הנאמן את הסכומים המובטחים בה בחשבון קרן הביטחון הרלוונטית.

החברה תהא רשאית, בכל עת, לחזור ולהפקיד בחשבון קרן הביטחון הרלוונטית את הסכום הנקוב בערבות הבנקאית שהוצאה לנאמן ולאחר הפקדת מלוא הסכום האמור לקרן זו תושב לידיה הערבות הבנקאית לא יאוחר משלושה (3) ימי עסקים לאחר מועד הפקדת הסכום בחשבון קרן הביטחון הרלוונטית.

4.6.1.4. הוראות סעיפים 4.1 לעיל (צבירה ושחרור כספים מקרנות הביטחון הנוספות בתום תקופת הצבירה של הקרן) ו-4.2 לעיל (שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות) יחולו (בשינויים המחויבים) אף לגבי סכומים המובטחים בערבות הבנקאית שתעמיד החברה על-פי סעיף 4.6 (אם תעמיד), ולעניין זה תגדיל החברה את גובה הסכומים המובטחים בערבות הבנקאית (או תעמיד ערבויות נוספות אוטונומיות ובלתי מותנות), וכן תהיה החברה רשאית להקטין את גובה הסכומים המובטחים בערבות הבנקאית - בכל מקרה בו עליה להגדיל את סכומי קרן הביטחון (ובאותו מועד בו עליה להגדיל את סכומי הקרן

כאמור), או בו היא רשאית לשחרר סכומים מתוך קרן הביטחון (לפי העניין) על-
פי הוראות סעיפים 4.1 ו-4.2.

4.7. מובהר, כי האיסורים על משיכת כספים, ההתחייבויות להפקדה ולהשלמה והוראות השימושים המותרים בכספי קרנות הביטחון הנוספות הינן הוראות מהותיות בשטר הנאמנות והפרתן תחשב כהפרה יסודית ומהותית של שטר הנאמנות.

5. השקעת כספי קרנות הביטחון הנוספות

- 5.1. כספי קרן קרנות הביטחון הנוספות יושקעו באחד מאפיקי ההשקעה המותרים בלבד.
- 5.2. החברה תהיה רשאית, בכל עת, להודיע לנאמן על רצונה להעביר את הכספים המופקדים בקרנות הביטחון הנוספות מהבנק בו מופקדים כספים אלה לחשבון בבנק אחר. הודיעה החברה כאמור, יחתום הנאמן, תוך שלושה (3) ימי עסקים על כל מסמך הנדרש לצורך העברת כספי הפיקדונות אותו תמסור לו החברה (לרבות הוראה להעברת כספים לגבי פיקדון המופקד על שמו בנאמנות עבור החברה או מסמכי הסרת שעבוד במקרה בו הפיקדון משועבד לטובת הנאמן), ובלבד שהוכח להנחת דעתו של הנאמן כי הפיקדון אליו יועברו כספי קרנות הביטחון הנוספות מקיים את הוראות שטר זה לגבי קרן הביטחון הנוספות, לרבות לעניין שעבוד הפיקדון לטובת הנאמן (ככל ששטר זה מחייב שעבוד כאמור, ומובהר, כי הכספים יועברו לקרן הביטחון הרלוונטית רק לאחר שנרשם השעבוד על זכויות החברה באותה קרן, ככל שנדרש כאמור).

התוספת הראשונה לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') – הרחבה מס' 1

תוספת לשטר נאמנות מיום 10 בחודש אפריל 2014

שנערכה ונחתמה ביום 28 בחודש יולי 2014

בין:	נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
	מס' חברה: 51-343639-4
	מקריית עתידים (מגדל עתידים), ת.ד. 58177, תל אביב, 6158101
	טלפון: 03-6274000; פקסימיליה: 03-5611320
	("החברה")
<u>מצד אחד;</u>	הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ
	מס' חברה: 51-070519-7
	מרחוב הירקון 113, תל אביב
	טלפון: 03-5274867; פקסימיליה: 03-5271736
	("הנאמן")
<u>מצד שני;</u>	
והואיל:	וביום 10 באפריל 2014 נחתם בין הצדדים שטר נאמנות ביחס להנפקת סדרה ד' של אגרות חוב ("שטר הנאמנות");
והואיל:	ועל פי שטר הנאמנות הנפיקה החברה בחודש אפריל 2014 סך של 500,000,000 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ד') בהנפקה פרטית למשקיעים המנויים בסעיפים (1) עד (3) ו-(11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("אגרות החוב" ו-"חוק ניירות ערך", בהתאמה);
והואיל:	וסדרת אגרות החוב דורגה על ידי מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ בדירוג ilAA ועל ידי מידרוג בע"מ בדירוג Aa1 באופן יציב;
והואיל:	ובחתאם לסעיף 5.2 לשטר הנאמנות רשאית החברה להנפיק אגרות חוב נוספות מסדרה ד', ללא צורך בקבלת אישור מראש מאת מחזיקי אגרות החוב או מאת הנאמן, בכפוף לקיום התנאים הקבועים בסעיף האמור לשטר הנאמנות;
והואיל:	וברצון החברה להרחיב את סדרת אגרות החוב ולהנפיק עד 300,000,000 ש"ח ע.ג. אגרות חוב נוספות של אגרות החוב (סדרה ד') בהנפקה פרטית למשקיעים המנויים בסעיפים (1) עד (3) ו-(11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, בהתאם להוראות סעיף 5.2 לשטר הנאמנות;
והואיל:	והחברה מצהירה כי אין מניעה על-פי כל דין או הסכם להתקשרותה בתוספת זו;
והואיל:	והנאמן הנו חברה מוגבלת במניות שנתאגדה כדין בישראל ומטרתה העיקרית הנה עיסוק בנאמנויות, והנאמן הצהיר, כי אין מניעה על-פי כל דין להתקשרותו עם החברה בתוספת זו;
והואיל:	ולנאמן אין כל עניין מחותני בחברת ולחברה אין כל עניין אישי בנאמן.

לפיכך חוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא ופרשנות

- 1.1. המבוא לתוספת זו והנספחים לה מהווים חלק בלתי נפרד הימנה.
- 1.2. חלוקת תוספת זו לסעיפים וכן מתן כותרות לסעיפים אלה נעשו מטעמי נוחות בלבד, ואין להשתמש בהם לשם פרשנות תוספת זו ו/או שטר הנאמנות.
- 1.3. כל האמור בתוספת זו בלשון רבים - אף יחיד במשמע, ולהיפך. כל האמור במין זכר - אף מין נקבה במשמע, ולהיפך, והכל - למעט אם הקשר הדברים או תוכנם מחייב פרשנות אחרת.
- 1.4. הצדדים מצהירים ומסכימים כי תוספת זו תהווה חלק בלתי נפרד משטר הנאמנות, וכי על אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' שיופקו על פי תוספת זו יחולו כל הוראות שטר הנאמנות, למעט אם נקבע במפורש אחרת בתוספת זו.
- 1.5. למונחים שלא הוגדרו במפורש בתוספת זו תהיה המשמעות הנובעת להם בשטר הנאמנות.

2. הגדרות

בתוספת זו לשטר הנאמנות תהיה למונחים הבאים המשמעות שבצידי:

- כהגדרתן בסעיף 4.1 להלן;	"אגרות החוב הנוספות"
- חשבון בנק שפרטיו: חשבון מס' 308381/35 (הרמטיק בנאמנות עבור נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ) בסניף מס' 807 (סניף טרומפלדור) בבנק לאומי לישראל בע"מ;	"חשבון קרן שירות החוב"
- המועד בו יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' את תמורת הנפקת אגרות החוב הנוספות בחשבון רכז ההנפקה;	"מועד גיוס אגרות החוב הנוספות"
- בנק ירושלים בע"מ, בית רובינשטיין, מנחם בגין 37, תל אביב;	"רכז ההנפקה"
- הנאמן הנוכח בראש שטר זה, או כל מי שיכהן מדי פעם כנאמן עבור מחזיקי אגרות חוב הנוספות בהתאם להוראות שטר זה;	"הנאמן"
- לוח הסילוקין המפרט את התשלומים למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') לאחר הרחבתה, המצורף כנספח א' לתעודת אגרות החוב;	"לוח סילוקין"
- המועד בו יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות את תמורת ההנפקה בחשבון רכז ההנפקה;	"מועד הגיוס"
- המועד בו יעביר רכז ההנפקה לחברה את יתרת תמורת ההנפקה (בניכוי סכום ההפקדה לקרן שירות החוב), בגין הגיוס שתבצע החברה על פי תוספת זו, כמפורט בסעיף 5 להלן;	"מועד העברה"
- מכתב המופנה לנאמן בנאמנות עבור מחזיקי אגרות החוב הנוספות, בחתימת מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים והחשב הכללי;	"מכתב המדינה"

- "מערכת רצף מוסדי" מערכת ממחושבת שמפעילה הבורסה למסחר בניירות ערך למשקיעים מוסדיים;
- "קרן שירות החוב" כהגדרתה בסעיף 7.1 לשטר הנאמנות;
- "תמורת ההנפקה" סך ההלוואות (קרן) שהעמידו מחזיקי אגרות החוב בגין אגרות החוב הנוספות;
- "תעודת אגרות החוב" תעודת אגרות החוב הנוספות, הכוללת את "התנאים הרשומים מעבר לדף" המצורפים לה, אשר נוסחה מופיע בנספח א' לתוספת זו.

3. נספחים

לתוספת זו מצורפים הנספחים הבאים:

- **נספח א'** שטר הנאמנות והתוספת הראשונה והשנייה לשטר הנאמנות, אשר צורפו כנספח לשטר הנאמנות;
- **נספח ב'** תעודת אגרות החוב והתנאים הרשומים מעבר לדף, לרבות לוח הסילוקין המתוקן בעקבות הרחבת סדרה ד' של אגרות החוב על פי תיקון זה;
- **נספח ג'** מכתב המדינה עבור הנפקת אגרות החוב הנוספות;
- **נספח ד'** אישור בחתימת החשב הכללי במשרד האוצר ומנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, לחתימה על תוספת זו לצורך הנפקת אגרות החוב הנוספות;

4. הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'

4.1. החברה תנפיק עד 300,000,000 ש"ח. אגרות חוב (סדרה ד') נוספות, רשומות על שם. אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' יובטחו באותם בטחונות, פרי פסו בין מחזיקי האג"ח שהונפקו על פי שטר הנאמנות ומחזיקי אגרות החוב הנוספות, ויחולו עליהן כל ההוראות החלות על אגרות החוב, לרבות בכל הנוגע לתנאי פירעון, תקופת האג"ח, ריבית, הצמדה, בטחונות, אפשרות לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה, והן יהיו סדרה אחת לכל דבר ועניין, ויהיו כפופות לשטר הנאמנות.

4.2. מחזיקי אגרות החוב הנוספות לא יהיו זכאים לריבית בגין תקופות שהסתיימו עובר למועד הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'. לפיכך, אגרות החוב הנוספות יעמדו לפירעון (קרן וריבית) על פי לוח הסילוקין המתוקן המצורף בנספח ב' לתעודת אגרות החוב. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב והריבית עליהן יהיו צמודות למדד המחירים לצרכן.

4.3. רישום אגרות החוב במערכת רצף מוסדי ובמסלוקת הבורסה

סדרת אגרות החוב רשומה למסחר במערכת רצף מוסדי (סימול: נתמ.ק4רמ).

החברה תפעל לכך שעד לתום 30 ימים ממועד ההעברה, יירשמו אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי (ובמסגרת זו גם במסלוקת הבורסה), אלא אם הבורסה לא תאפשר זאת.

עלויות הרישום יחולו על החברה. עם רישום אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי כאמור, יחולו הוראות סעיפים 4.6 ו-4.7 לשטר הנאמנות. החברה תודיע לנאמן על רישום אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי, ותמסור לנאמן העתק תעודת אגרת החוב בנוסח המצורף **כנספת ב'**, אשר הוצאה על שם החברה לרישומים לצורך הרישום במערכת רצף מוסדי.

5. תמורת הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'; העברת תמורת ההנפקה לחברה

- 5.1. במועד גיוס אגרות החוב הנוספות יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות את סכום גיוס אגרות החוב הנוספות בחשבון רכוז ההנפקה בהתאם לפרטים שיימסרו למחזיקי אגרות החוב הנוספות על ידי רכוז ההנפקה. רכוז ההנפקה יאשר לחברה את דבר ביצוע ההפקדה ואת פרטיה.
- 5.2. החברה מתחייבת למסור לרכוז ההנפקה, הוראה בלתי חוזרת, עם העתק לנאמן, להעברה לחשבון קרן שירות החוב, סך השווה ל-4% מתמורת ההנפקה ("סכום ההפקדה לקרן שירות החוב"), וזאת עד לא יאוחר משני (2) ימי עסקים ממועד גיוס אגרות החוב הנוספות.
- 5.3. עם קבלת אישור מהנאמן בדבר העברת סכום ההפקדה לקרן שירות החוב לחשבון קרן שירות החוב, תעביר החברה הוראה לרכוז ההנפקה להעביר לחשבון החברה את היתרה שנותרה בחשבון רכוז ההנפקה.

6. מיסוי

- 6.1. ככל שיידרש בהתאם לסעיף 31 לשטר הנאמנות, תפנה החברה לרשות המסים לקבלת pre ruling בדבר שיעור ניכיון מעודכן לכלל אגרות החוב (סדרה ד'), שהונפקו על פי שטר הנאמנות ועל פי תוספת זו. החברה תודיע על תוצאות פנייתה לרשות המסים באופן הקבוע בסעיף 31 לשטר הנאמנות ובסעיף 21 לתעודת האג"ח.

<p>הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ HERMETIC TRUST (1975) LTD.</p> <p>הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ</p>	<p>נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ 513436394</p> <p>נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ</p>
---	--

אני הח"מ, ד"ר יעקובוביץ, מאשר/ת כי שטר נאמנות זה נחתם על ידי חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ, באמצעות ה"ח אילן חולין ו- ד"ר יעקובוביץ המוסמכים לחתום עליו בשמה.

ד"ר יעקובוביץ, עו"ד
מ"ר 52574

חתימה וחותמת

28.7.2014
תאריך

אני הח"מ, ד"ר יעקובוביץ, מאשר/ת כי שטר נאמנות זה נחתם על ידי הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ, באמצעות ה"ח אילן חולין ו- ד"ר יעקובוביץ המוסמכים לחתום עליו בשמה.

28.7.14
תאריך

התוספת השנייה לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') – הרחבה מס' 2

תוספת שנייה לשטר נאמנות מיום 10 בחודש אפריל 2014

שנערכה ונחתמה ביום 26 בחודש נובמבר 2015

בין:	נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ מס' חברה: 51-343639-4 מקריית עתידים (מגדל עתידים), ת.ד. 58177, תל אביב, 6158101 טלפון: 03-6274000; פקסימיליה: 03-5611320 ("החברה")
לבין:	הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ מס' חברה: 51-070519-7 מרחוב הירקון 113, תל אביב טלפון: 03-5274867; פקסימיליה: 03-5271736 ("הנאמן")
<u>מצד אחד;</u>	<u>מצד שני;</u>
והואיל:	וביום 10 באפריל 2014 נחתם בין הצדדים שטר נאמנות ביחס להנפקת סדרה ד' של אגרות חוב ("שטר הנאמנות");
והואיל:	וביום 28 ביולי 2014 נחתמה בין הצדדים התוספת הראשונה לשטר הנאמנות ("התוספת הראשונה");
והואיל:	ועל פי שטר הנאמנות והתוספת הראשונה הנפיקה החברה בחודשים אפריל ויולי 2014 סך של 800,000,000 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ד') בהנפקות פרטיות למשקיעים המנויים בסעיפים (1) עד (3) ו-(11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ("אגרות החוב" ו- "חוק ניירות ערך" , בהתאמה);
והואיל:	וסדרת אגרות החוב דורגה על ידי מעלות החברה הישראלית לדירוג ניירות ערך בע"מ בדירוג ilAA ועל ידי מידרוג בע"מ בדירוג Aa1 באופק יציב;
והואיל:	ובהתאם לסעיף 5.2 לשטר הנאמנות רשאית החברה להנפיק אגרות חוב נוספות מסדרה ד', ללא צורך בקבלת אישור מראש מאת מחזיקי אגרות החוב או מאת הנאמן, בכפוף לקיום התנאים הקבועים בסעיף האמור לשטר הנאמנות;
והואיל:	וברצון החברה להרחיב את סדרת אגרות החוב ולהנפיק עד 400,000,000 ש"ח ע.ג. אגרות חוב נוספות של אגרות החוב (סדרה ד') בהנפקה פרטית למשקיעים המנויים בסעיפים (1) עד (3) ו-(11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך, בהתאם להוראות סעיף 5.2 לשטר הנאמנות;
והואיל:	והחברה מצהירה כי אין מניעה על-פי כל דין או הסכם להתקשרותה בתוספת זו;
והואיל:	והנאמן הנו חברה מוגבלת במניות שנתאגדה כדין בישראל ומטרתה העיקרית הנה עיסוק בנאמנויות, והנאמן הצהיר, כי אין מניעה על-פי כל דין להתקשרותו עם החברה בתוספת זו;

והואיל: ולנאמן אין כל עניין מהותי בחברה ולחברה אין כל עניין אישי בנאמן.

לפיכך הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא ופרשנות

- 1.1. המבוא לתוספת זו והנספחים לה מהווים חלק בלתי נפרד הימנה.
- 1.2. חלוקת תוספת זו לסעיפים וכן מתן כותרות לסעיפים אלה נעשו מטעמי נוחות בלבד, ואין להשתמש בהם לשם פרשנות תוספת זו ו/או שטר הנאמנות.
- 1.3. כל האמור בתוספת זו בלשון רבים - אף יחיד במשמע, ולהיפך. כל האמור במין זכר - אף מין נקבה במשמע, ולהיפך, והכל - למעט אם הקשר הדברים או תוכנם מחייב פרשנות אחרת.
- 1.4. הצדדים מצהירים ומסכימים כי תוספת זו תהווה חלק בלתי נפרד משטר הנאמנות, וכי על אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' שיונקו על פי תוספת זו יחולו כל הוראות שטר הנאמנות, למעט אם נקבע במפורש אחרת בתוספת זו.
- 1.5. למונחים שלא הוגדרו במפורש בתוספת זו תהיה המשמעות הנודעת להם בשטר הנאמנות.

2. הגדרות

בתוספת זו לשטר הנאמנות תהיה למונחים הבאים המשמעות שבצידם:

- "אגרות החוב הנוספות" - כהגדרתן בסעיף 4.1 להלן;
- "חשבון קרן שירות החוב" - חשבון בנק שפרטיו: חשבון מס' 308381/35 (הרמטיק בנאמנות עבור נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ) בסניף מס' 807 (סניף טרומפלדור) בבנק לאומי לישראל בע"מ;
- "מועד גיוס אגרות החוב הנוספות" - המועד בו יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' את תמורת הנפקת אגרות החוב הנוספות בחשבון רכז ההנפקה;
- "רכז ההנפקה" - פועלים אי.בי.אי. - חיתום והנפקות בע"מ, מרחוב אחד העם 9, תל אביב;
- "הנאמן" - הנאמן הנזכר בראש שטר זה, או כל מי שיכהן מדי פעם כנאמן עבור מחזיקי אגרות חוב הנוספות בהתאם להוראות שטר זה;
- "לוח סילוקין" - לוח הסילוקין המפרט את התשלומים למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') לאחר הרחבתה, המצורף כנספח א' לתעודת אגרות החוב;
- "מועד הגיוס" - המועד בו יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות את תמורת ההנפקה בחשבון רכז ההנפקה;
- "מועד העברה" - המועד בו יעביר רכז ההנפקה לחברה את יתרת תמורת ההנפקה (בניכוי סכום ההפקדה לקרן שירות החוב), בגין הגיוס שתבצע

החברה על פי תוספת זו, כמפורט בסעיף 5 להלן ;

- **"מכתב המדינה"**
מכתב המופנה לנאמן בנאמנות עבור מחזיקי אגרות החוב הנוספות, בחתימת מנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות האנרגיה והמים והחשב הכללי ;
- **"מערכת רצף מוסדי"**
מערכת ממחושבת שמפעילה הבורסה למסחר בניירות ערך למשקיעים מוסדיים ;
- **"קרן שירות החוב"**
כהגדרתה בסעיף 7.1 לשטר הנאמנות ;
- **"תמורת ההנפקה"**
סך ההלוואות (קרן) שהעמידו מחזיקי אגרות החוב בגין אגרות החוב הנוספות ;
- **"תעודת אגרות החוב"**
תעודת אגרות החוב הנוספות, הכוללת את "התנאים הרשומים מעבר לדף" המצורפים לה, אשר נוסחה מופיע **כנספח א'** לתוספת זו.

3. נספחים

לתוספת זו מצורפים הנספחים הבאים :

- **נספח א'**
שטר הנאמנות והתוספת הראשונה והשנייה לשטר הנאמנות, אשר צורפו כנספח לשטר הנאמנות ;
- **נספח ב'**
תעודת אגרות החוב והתנאים הרשומים מעבר לדף, לרבות לוח הסילוקין המתוקן בעקבות הרחבת סדרה ד' של אגרות החוב על פי תיקון זה ;
- **נספח ג'**
מכתב המדינה עבור הנפקת אגרות החוב הנוספות ;
- **נספח ד'**
אישור בחתימת החשב הכללי במשרד האוצר ומנכ"ל משרד התשתיות הלאומיות, לחתימה על תוספת זו לצורך הנפקת אגרות החוב הנוספות ;

4. הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'

- 4.1. החברה תנפיק עד 400,000,000 ש"ח ע.ג. אגרות חוב (סדרה ד') נוספות, רשומות על שם. אגרות החוב הנוספות מסדרה ד' יובטחו באותם בטחונות, פרי פסו בין מחזיקי האג"ח שהונפקו על פי שטר הנאמנות והתוספת הראשונה ומחזיקי אגרות החוב הנוספות, ויחולו עליהן כל ההוראות החלות על אגרות החוב, לרבות בכל הנוגע לתנאי פירעון, תקופת האג"ח, ריבית, הצמדה, בטחונות, אפשרות לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה, והן יהיו סדרה אחת לכל דבר ועניין, ויהיו כפופות לשטר הנאמנות ולתוספת הראשונה.
- 4.2. מחזיקי אגרות החוב הנוספות לא יהיו זכאים לריבית בגין תקופות שהסתיימו עובר למועד הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'. לפיכך, אגרות החוב הנוספות יעמדו לפירעון (קרן וריבית) על פי לוח הסילוקין המתוקן המצורף כנספח ב' לתעודת אגרות החוב. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב והריבית עליהן יהיו צמודות למדד המחירים לצרכן.

4.3. רישום אגרות החוב במערכת רצף מוסדי ובמסלקת הבורסה

סדרת אגרות החוב רשומה למסחר במערכת רצף מוסדי (סימול: נתמ.ק4רמ).

החברה תפעל לכך שעד לתום 30 ימים ממועד ההעברה, יירשמו אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי (ובמסגרת זו גם במסלקת הבורסה), אלא אם הבורסה לא תאפשר זאת. עלויות הרישום יחולו על החברה. עם רישום אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי כאמור, יחולו הוראות סעיפים 4.6 ו-4.7 לשטר הנאמנות. החברה תודיע לנאמן על רישום אגרות החוב הנוספות למסחר במערכת רצף מוסדי, ותמסור לנאמן העתק תעודת אגרת החוב בנוסח המצורף **כנספת ב'**, אשר הוצאה על שם החברה לרישומים לצורך הרישום במערכת רצף מוסדי.

5. תמורת הנפקת אגרות החוב הנוספות מסדרה ד'; העברת תמורת ההנפקה לחברה

5.1. במועד גיוס אגרות החוב הנוספות יפקידו מחזיקי אגרות החוב הנוספות את סכום גיוס אגרות החוב הנוספות בחשבון רכוז ההנפקה בהתאם לפרטים שיימסרו למחזיקי אגרות החוב הנוספות על ידי רכוז ההנפקה. רכוז ההנפקה יאשר לחברה את דבר ביצוע ההפקדה ואת פרטיה.

5.2. החברה מתחייבת למסור לרכוז ההנפקה, הוראה בלתי חוזרת, עם העתק לנאמן, להעברה לחשבון קרן שירות החוב, סך השווה ל-4% מתמורת ההנפקה ("סכום ההפקדה לקרן שירות החוב"), וזאת עד לא יאוחר משני (2) ימי עסקים ממועד גיוס אגרות החוב הנוספות.

5.3. עם קבלת אישור מהנאמן בדבר העברת סכום ההפקדה לקרן שירות החוב לחשבון קרן שירות החוב, תעביר החברה הוראה לרכוז ההנפקה להעביר לחשבון החברה את היתרה שנותרה בחשבון רכוז ההנפקה.

6. מיסוי

6.1. ככל שיידרש בהתאם לסעיף 31 לשטר הנאמנות, תפנה החברה לרשות המסים לקבלת pre ruling בדבר שיעור ניכיון מעודכן לכלל אגרות החוב (סדרה ד'), שהונפקו על פי שטר הנאמנות ועל פי תוספת זו. החברה תודיע על תוצאות פנייתה לרשות המסים באופן הקבוע בסעיף 31 לשטר הנאמנות ובסעיף 21 לתעודת האג"ח.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ
הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

אני הח"מ, גלעד שי, עו"ד, מאשר כי תוספת זו לשטר הנאמנות נחתמה על ידי חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ, באמצעות ה"ה שמואל תורג'מן ודניאל סובל המוסמכים לחתום עליו בשמה.

גלעד שי, עו"ד
מ.ר. 33483
חתימה וחותמת

נ. 11.15
תאריך

תיקון מס' 1 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד')

תיקון מס' 1

לשטר נאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') מיום 10 באפריל, 2014

אשר נערך נחתם בתל אביב ביום 27 בדצמבר, 2017

בין: **נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ**

מס' חברה: 51-343639-4

מקריית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8) - ת.ד.

6158101, תל אביב 6158101

("החברה")

מצד אחד;

בין: **הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ**

מס' חברה: 51-070519-7

מרחוב הירקון 113, תל אביב-יפו, 6357301

("הנאמן")

מצד שני;

החברה והנאמן ביחד: **"הצדדים"**;

הואיל: וביום 10 באפריל, 2014 נחתם שטר נאמנות בין הנאמן לבין החברה ביחס לאגרות חוב (סדרה ד') שהונפקו על ידי החברה בהנפקה פרטית לגופים מוסדיים ("שטר הנאמנות" ו-"אגרות החוב", בהתאמה);

והואיל: והחברה והנאמן מבקשים לתקן את שטר הנאמנות כמפורט בתיקון זה להלן ("התיקון");

לפיכך הוסכם, הוצהר והותנה בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא ופרשנות

- 1.1. המבוא לתיקון זה הינו חלק בלתי נפרד הימנו.
- 1.2. לכל המונחים שלא הוגדרו במפורש בתיקון זה, תהא המשמעות שניתנה להם בשטר הנאמנות.

2. תיקון סעיף 12.5 לשטר הנאמנות

סעיף 12.5 לשטר הנאמנות ימחק ויבוטל, ובמקומו יבוא סעיף 12.5 בנוסח חדש, כדלקמן:

"12.5 מדיווח החברה שנמסר לנאמן לפי סעיף 9.9.8 לעיל, נתברר כי יחס הכיסוי (ADSCR) בעבור השנה הקלנדארית החולפת הינו נמוך מ-1.1, וכן - יחס הכיסוי (LLCR) הינו נמוך מ-1.13. מובהר כי יחסי כיסוי החוב האמורים בסעיף זה לעיל ייבחנו בעבור שנת 2017 ואילך ועד תום תקופת אגרות החוב. לעניין זה - "יחס הכיסוי (ADSCR)" ו-"יחס הכיסוי (LLCR)" יחושבו בהתאם לפירוט בנספח 10.

בהתקיים הפרה של יחסי הכיסוי כאמור לעיל, החברה תהא רשאית לרפא את ההפרה כאמור, באחת הפעולות הבאות:

12.5.1 החברה תפקיד עד למועד הדיווח כאמור בסעיף 9.9.8 לעיל, לקרן הייעודית ליחסי הכיסוי סכומים כמפורט להלן, אשר יש בהם בכדי להביא לעמידה ביחסי הכיסוי האמורים לעיל, כאשר לסכום "התזרים הזמין לשירות חוב" המחושב לפי נספח 10, מתווסף הסכום שהופקד בקרן הייעודית ליחסי הכיסוי.

בסעיף זה "הקרן הייעודית ליחסי הכיסוי" הינה - פיקדון ייעודי ע"ש החברה, משועבד לטובת הגורמים המממנים חוב פיננסי של החברה, פרי פאסו, ביחס לשיעור חלקם בחוב הפיננסי של החברה, אליו החברה תהיה רשאית להפקיד, כספים (ממקורות שונים) לפני מועד הדיווח כאמור בסעיף 9.9.8 לעיל.

החברה תהא רשאית להעביר את הכספים המופקדים בקרן הייעודית ליחסי הכיסוי כולם או חלקם, לחשבונה השוטף ולעשות בהם כל שימוש, ולא תחול עוד כל מגבלה על החברה בקשר עם השימוש בכספי הקרן הייעודית ליחסי הכיסוי, בהתקיים אחד מהתנאים הבאים (לפי המוקדם - "שחרור הכספים"):

(א) במועד בו החברה העבירה לנאמן דיווח כאמור בסעיף 9.9.8 לעיל, לפיו החברה עומדת ביחסי הכיסוי, ללא שימוש בכספי הקרן הייעודית ליחסי הכיסוי. היה ובבדיקת יחסי הכיסוי נמצא כי צומצמה ההפרה ביחסי הכיסוי, ביחס להפרה במועד הבדיקה הקודם – שחרור הכספים יעשה באופן יחסי בהתאם לתוצאות הבדיקה העדכנית של יחסי הכיסוי.

(ב) במועד בו החברה ריפאה את ההפרה, כאמור בהוראות סעיף 12.5.2;

החברה תהא רשאית לעשות שימוש במנגנון הריפוי המפורט בס"ק 12.5.1 זה - בכל שנה קלנדארית, אך לא יותר משנתיים ברצף (היינו, החברה לא תהא רשאית לרפא הפרה כאמור ביחסי הכיסוי באמצעות הפקדת כספים לקרן הייעודית ליחסי הכיסוי במשך שלוש שנים רצופות). היה והחברה עשתה שימוש במנגנון הריפוי המפורט בס"ק 12.5.1 שנתיים ברצף, היא תהא רשאית לעשות שימוש במנגנון הריפוי הנ"ל רק בחלוף שנתיים מהמועד האחרון בו נעשה שימוש במנגנון הריפוי הנ"ל.

יובהר כי לא יהיה במגבלה זו כדי למנוע מהחברה מלרפא את ההפרה באמצעות המנגנון המפורט בסעיף 12.5.2 להלן, אולם היה והחברה עשתה שימוש במנגנון הריפוי המפורט בס"ק 12.5.1 לעיל שנתיים ברצף, תקופת הגרייס המנויה ברישת סעיף 12.5.2 להלן, במסגרתה החברה רשאית לפעול לעדכון תעריף דמי ההולכה, לא תחול (אלא תימנה כחלק מהשנה הקלנדארית השנייה לגביה נעשה שימוש במנגנון הריפוי המפורט בסעיף 12.5.1 לעיל); כך שכלל והחברה תבחר לעשות שימוש במנגנון הריפוי האמור בסעיף 12.5.2 להלן (לאחר שעשתה שימוש פעמיים ברצף במנגנון הריפוי האמור בסעיף 12.5.1 לעיל), יהא עליה לעשות כן עד למועד הדיווח, כאמור בסעיף 9.9.8 לעיל, שיינתן ביחס לשנה הקלנדארית העוקבת לשנתיים בהן נעשה שימוש ברצף במנגנון הריפוי המפורט בסעיף 12.5.1 לעיל (ולא תוך 6 חודשים ממועד הדיווח האמור).

א

12.5.2 החברה פנתה תוך 6 (שישה) חודשים ממועד הדיווח כאמור בסעיף 9.9.8 לעיל, למועצת רשות הגז לצורך עדכון תעריף דמי ההולכה אותם היא זכאית לגבות, או נקטה פעולה אחרת לצורך שיפור יחסי כיסוי החוב, בתוך 30 (שלושים) ימים ממועד הדיווח הנ"ל, באופן שיחס הכיסוי (ADSCR) בגין השנתיים הקרובות בהתאם למודל הפיננסי העדכני של החברה יעמוד על לפחות 1.1, ויחס הכיסוי (LLCR) יעמוד על לפחות 1.13. בתום ששת החודשים האמורים, תמסור החברה לנאמן אישור בדבר עמידתה (או אי-עמידתה) ביחסי הכיסוי האמורים.

בכפוף לחובת הסודיות המפורטת בסעיף 32 להלן (סודיות) תעביר החברה לנאמן, בסמוך לאחר פניית החברה למועצה לענייני משק הגז הטבעי לצורך עדכון תעריף דמי ההולכה אותם היא זכאית לגבות או לאחר נקיטת פעולה אחרת לצורך שיפור יחסי כיסוי החוב, העתק מפניה ו/או דיווח אודות הפעולות שנקטו כאמור בסעיף 12.5.2 זה. דיווח כאמור לא יועבר לכל צד שלישי, לרבות למחזיקי אגרות החוב, אלא באישור מראש ובכתב של החברה.

יובהר כי היה ואחד מהתנאים המנויים לעיל יתקיים, במסגרת תקופת הריפוי הקבועה לצדו, לא תשתכלל ההפרה של יחסי הכיסוי האמורים לעיל.

3. תיקון נספח 10 לשטר הנאמנות

נספח 10 לשטר הנאמנות יימחק ויוחלף בנוסח המצורף **כנספח א'** לתיקון זה.

4. כללי

כל הוראות שטר הנאמנות ככל שלא שונו בתיקון זה בצורה מפורשת, תמשכנה לחול גם על הוראות תיקון זה. בכל מקום בו תמצא סתירה בין הוראות שטר הנאמנות לבין הוראות תיקון זה, תגברנה הוראות התיקון. מובהר, כי האמור לעיל מוגבל למקרים בהם קיימת התייחסות מפורשת לנושא מסוים, הן בשטר הנאמנות זה והן בתיקון זה. בכל מקרה אחר ייראו את שטר הנאמנות ותיקון זה כמוסיפים ומשלימים אחד את האחר.

נספח א'

נספח 10 לשטר הנאמנות

נספח 10 (סדרה ד')

הגדרות יחסי כיסוי

לכל המונחים שלא הוגדרו בנספח זה תהיה המשמעות הנודעת להם בשטר הנאמנות.

<p>"יחסי כיסוי (ADSCR)"</p>	<p>לגבי שנים עשר (12) החודשים הקלנדריים הרצופים הקודמים למועד הקובע לצורך החישוב, יחס הכיסוי ADSCR יהיה שווה ל- (a)/(b), כאשר:</p> <p>(a) - התזרים הזמין לשירות החוב בתקופה הרלוונטית, בניכוי: התשלומים לחח"י בגין התקופה הרלוונטית.</p> <p>(b) - סכום שירות החוב הפיננסי לתקופה הרלוונטית. מובהר, כי בגין התקופה שעד מועד התשלום האחרון לחברת החשמל הקבוע בלוחות הסילוקין של ההסכם המשולש, לא יכלול סכום שירות החוב הפיננסי את התשלומים לחח"י. ככל שלאחר מועד התשלום האחרון לחברת החשמל על פי לוחות הסילוקין של ההסכם המשולש תיוותר יתרת חובה של החברה כלפי חברת החשמל על פי ההסכם המשולש, תתווסף יתרת החובה האמורה (ככל שתהיה) לסכום שירות החוב הפיננסי.</p>
<p>"יחס כיסוי (ADSCR) מאוחד"</p>	<p>לגבי שנים עשר (12) החודשים הקלנדריים הרצופים הקודמים למועד הקובע לצורך החישוב, יחס הכיסוי ADSCR המאוחד יהיה שווה ל- (a) / (b), כאשר:</p> <p>(a) - התזרים הזמין לשירות החוב בתקופה הרלוונטית.</p> <p>(b) - סכום שירות החוב הפיננסי לתקופה הרלוונטית בתוספת התשלומים לחח"י בגין התקופה הרלוונטית.</p>
<p>יחס כיסוי (LLCR)"</p>	<p>יחס הכיסוי LLCR שווה ל- (a) / (b), כאשר:</p> <p>(a) - התזרים הזמין לשירות החוב בניכוי התשלומים לחח"י, בגין התקופה שממועד החישוב ועד תום תקופת האג"ח, כשסכום זה מהווה בשיעור המשוקלל של הריביות בגין החוב הפיננסי (שקלול הריביות ייעשה בהתאם לסכום כל הלואה ולמועד לפרעונה), בתוספת: (i) יתרות המזומנים של החברה במועד החישוב; ו- (ii) הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב נכון למועד החישוב.</p> <p>(b) - היתרה הבלתי מסולקת של קרן החוב הפיננסי, נכון למועד החישוב.</p>
<p>"המועד הקובע לצורך החישוב"</p>	<p><u>בחישוב המבוצע על פי סעיף 9.9.5.2 לשטר הנאמנות (דיווח שנתי על עמידה ביחסי כיסוי):</u></p> <p>יחשב כמועד הקובע לצורך החישוב יום 31.12. של השנה הקודמת למועד</p>

	<p>החישוב.</p> <p><u>בחישוב המבוצע על פי 10.3 לשטר הנאמנות (יחסי כיסוי לצורך חלוקת דיבידנד): ייחשב תאריך הדוחות הכספיים הרבעוניים האחרונים עליהם מתבסס החישוב כמועד הקובע לצורך החישוב (ותאריך זה בכל שנה עוקבת בגינה מבוצע החישוב – בחישוב בגין תקופות עתידיות);</u></p>
<p>"התזרים הזמין לשירות החוב"</p>	<p><u>הסכום המצטבר של הכנסות החברה שנתקבלו בפועל בתקופה הרלוונטית, לרבות, אך מבלי לגרוע מכלליות האמור: כל תקבולי החברה בגין דמי הולכה, הכנסות שקיבלה החברה מביטוח אובדן הכנסות, רווחים שנצברו בחשבונות קרנות הביטוח והכנסות אחרות;</u></p> <p><u>בניכוי ההוצאות המצטברות הבאות שהוציאה החברה בפועל בתקופה הרלוונטית:</u></p> <p>(1) הוצאות תפעול ותחזוקה שוטפת שהוציאה החברה;</p> <p>(2) מסים ותשלומי חובה ששילמה החברה.</p> <p>כאשר: (א) אם התזרים הזמין לשירות החוב מחושב בגין תקופה שחלפה בפועל, ייבחנו הכנסות והוצאות בפועל, כפי שהן מופיעות בדו"ח תזרים המזומנים של החברה;</p> <p>(ב) אם התזרים הזמין לשירות החוב מחושב בגין תקופה עתידית, ייבחנו הכנסות והוצאות חזויות, על פי המודל הפיננסי העדכני של החברה.</p>
<p>"התשלומים לחח"י"</p>	<p>כל התשלומים שעל החברה לשלם לחברת החשמל על פי ההסכם המשולש בתקופה הרלוונטית, כאשר: (א) אם התשלומים לחח"י מחושבים בגין תקופה שחלפה בפועל, ייבחנו התשלומים ששולמו לחח"י בפועל; (ב) אם התשלומים לחח"י מחושבים בגין תקופה עתידית, ייבחנו התשלומים לחח"י כפי שהם מופיעים במודל הפיננסי העדכני של החברה.</p>
<p>"פירעון הלוואת ברקליס"</p>	<p>פירעון הלוואה צמודת מדד המחירים לצרכן שהחברה נטלה מ- Barclays Bank PLC, ביום 12.11.2009, ע"ס (קרו) של כ- 50,000,000 (חמישים מיליון) ₪.</p>
<p>"סכום שירות החוב הפיננסי"</p>	<p>קרו וריבית בגין החוב הפיננסי, כאשר: (א) אם סכום שירות החוב הפיננסי מחושב בגין תקופה שחלפה בפועל, ייבחנו הקרו והריבית ששולמו בפועל; (ב) אם סכום שירות החוב הפיננסי מחושב בגין תקופה עתידית, ייבחנו קרו וריבית חזויות, על פי המודל הפיננסי העדכני של החברה. יובהר כי קרו וריבית בגין החוב הפיננסי לא תכלול את פירעון הלוואת ברקליס.</p>

<p>בנוסף, קרן בגין החוב הפיננסי לא תכלול פרעון מוקדם של אגרות חוב או כל חוב פיננסי אחר, העומד בשני התנאים המצטברים הבאים:</p> <p>1. קודם למועד ביצוע הפירעון המוקדם, תועבר לנאמן הצהרה חתומה על ידי נושא המשרה הבכיר בתחום הכספים לפיה הפירעון המוקדם אינו צפוי, בהתאם לתוכניות העבודה ותקציב החברה, לפגוע ביכולתה של החברה להמשיך ולשרת את חובותיה בשנתיים הבאות.</p> <p>2. הפירעון המוקדם יעמוד באחת או יותר מהחלופות שלהלן:</p> <p>א. פירעון מוקדם שמקורו בגיוס חוב חלופי או גיוס הון או שילוב של השניים.</p> <p>ב. פירעון מוקדם ממקורות עצמיים (מזומן) בסכום שאינו עולה על 100 מיליון ₪.</p> <p>ג. פירעון מוקדם ממקורות עצמיים (מזומן) של החברה בסכום העולה על 100 מיליון ש"ח ובלבד שמיד לאחר ביצוע הפירעון המוקדם ולתקופה שלא תפחת משישה חודשים מיום ביצוע הפירעון המוקדם, תוותר בקופת החברה יתרת מזומן (מעבר למזומן המוגבל המופקד בקרנות השונות) של לפחות 100 מיליון ₪.</p>	
---	--

**תיקון מס' 2 לשטר נאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') מיום 10 בחודש
אפריל 2014**

שנערך ונחתם בתל אביב ביום 28 בחודש מאי 2018

בין: **נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ**
מס' חברה: 51-343639-4
מקריית עתידים (מגדל עתידים), ת.ד. 58177, תל אביב, 6158101
טלפון: 03-6274000; פקסימיליה: 03-5611320
(**"החברה"**)

מצד אחד;

לבין: **הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ**
מס' חברה: 51-070519-7
מרחוב ששת הימים 30, בני ברק
טלפון: 03-5274867; פקסימיליה: 03-5271736
(**"הנאמן"**)

מצד שני;

הואיל: וביום 10 באפריל 2014 נחתם בין הצדדים שטר נאמנות ביחס להנפקת אגרות חוב (סדרה ד') של החברה, כפי שתוקן מעת לעת, (**"שטר הנאמנות"**), מכוחו ומכוח התוספות לו אשר נחתמו בימים 22 ביולי 2014 ו- 26 בנובמבר 2015 הנפיקה החברה סך כולל של 1,174,532,000 ש"ח ע.נ. אגרות חוב (סדרה ד') בהנפקות פרטיות למשקיעים המנויים בסעיפים (1) עד (3) ו- (11) לתוספת הראשונה לחוק ניירות ערך (**"סדרת אגרות החוב"** או **"סדרה ד'"**);

והואיל: ובהתאם לסעיף 4.8 לשטר הנאמנות רשאית החברה לפעול לרישום סדרת אגרות החוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (**"הבורסה"**);

והואיל: וברצון החברה לרשום למסחר ברשימה הראשית בבורסה את אגרות החוב שבמחזור נכון למועד החתימה על תיקון זה, באמצעות תשקיף שבכוונת החברה לפרסם בחודש מאי 2018 (**"התשקיף"**);

והואיל: והצדדים מעוניינים, בכפוף לרישום למסחר של סדרה ד', לתקן את שטר הנאמנות כך שיותאם להפיכתה של החברה לתאגיד מדווח.

לפיכך הוסכם, הותנה והוצהר בין הצדדים כדלקמן:

1. מבוא ופרשנות

- 1.1. המבוא לתיקון זה והנספחים לו מהווים חלק בלתי נפרד ממנו.
- 1.2. חלוקת תיקון זה לסעיפים וכן מתן כותרות לסעיפים אלה נעשו מטעמי נוחות בלבד, ואין להשתמש בהם לשם פרשנות תיקון זה ו/או שטר הנאמנות.
- 1.3. הצדדים מצהירים ומסכימים כי תיקון זה יהווה חלק בלתי נפרד משטר הנאמנות.

- 1.4. למונחים שלא הוגדרו במפורש בתיקון זה תהיה המשמעות הנובעת להם בשטר הנאמנות.
- 1.5. בכל עניין שלא נזכר בשטר הנאמנות וכן בכל מקרה של סתירה בין הוראות חוק ניירות ערך שאינן ניתנות להתנאה לבין שטר הנאמנות, יפעלו הצדדים בהתאם להוראות חוק ניירות ערך.
- 1.6. בכל מקרה בו כללי הבורסה חלים או יחולו על פעולה כלשהי על פי שטר הנאמנות, תהא להם עדיפות על האמור בשטר הנאמנות ואופן ביצוע הפעולה כאמור ייקבע בהתאם לכללי הבורסה.

2. **רישום אגרות החוב הקיימות למסחר ברשימה הראשית בבורסה ועדכון שיעור הריבית**

- 2.1. עם הרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה של סדרה ד' תחולנה על הנאמנות מכוח שטר הנאמנות הוראות חוק ניירות ערך וכללי הבורסה, לפי העניין ובשינויים המחויבים, וכן ייכנסו לתוקפם הסעיפים הרלוונטיים בשטר הנאמנות הנוגעים לרישום למסחר ברשימה הראשית בבורסה.
  - 2.2. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל ובהתאם להוראות סעיפים 5.5.1 ו- 5.5.2 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות, במועד הרישום למסחר של סדרה ד', יפחת שיעור הריבית השנתית שתישא יתרת הקרן הבלתי מסולקת בסך מצטבר של 0.3%. למען הסדר הטוב יצוין כי הוראות סעיפים 5.1 ו- 5.2 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות יעודכנו בהתאם.
- מצ"ב **כנספת א'** לתיקון זה לוח סילוקין מעודכן של סדרת אגרות החוב, אשר יחליף את לוח הסילוקין אשר צורף לאגרת החוב של סדרה ד'.

3. **תיקונים לשטר הנאמנות כתוצאה מהרישום למסחר ברשימה הראשית והפיכת החברה לתאגיד מדווח**

- בכפוף לרישום למסחר של סדרה ד' ברשימה הראשית בבורסה והפיכת החברה לתאגיד מדווח וכל עוד החברה הינה תאגיד מדווח, ייכנסו לתוקפם השינויים הבאים לשטר הנאמנות:
- 3.1. בסעיף 2 לשטר הנאמנות תתווספה ההגדרות הבאות:

"חוק ניירות ערך" - חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, כנוסחו מעת לעת, והתקנות אשר הותקנו מכוחו.

"תאגיד מדווח" - כהגדרתו בחוק ניירות ערך."
  - 3.2. בסעיף 4.8.4 לשטר הנאמנות, חלף המילים: "היות ושווי החזקות הציבור", יבואו המילים: "היות ושווי הסדרה".
  - 3.3. בסעיף 4.8.4(ב) לשטר הנאמנות, חלף המילים: "יחול לא לפני עשרים ואחד (21) ימים", יבואו המילים: "יחול לא לפני שבע עשר (17) ימים".
  - 3.4. בסעיף 4.8.5(יא)(2) לשטר הנאמנות, לאחר המילים: "דהיינו קרן בתוספת ריבית" יבואו המילים: "והפרשי הצמדה".
  - 3.5. סעיף 4.7.2 לשטר הנאמנות יימחק. מובהר בזאת כי כל עוד החברה הינה תאגיד מדווח היא תפעל בהתאם להוראות חוק ניירות ערך והנחיות רשות ניירות ערך והבורסה, בכל הקשור לרישום למסחר של סדרה ד'.

- 3.6. מוסכם כי חלף הדיווחים המנויים בסעיפים 9.9.5, 9.9.6, 9.9.7, ו- 9.9.13 לשטר הנאמנות החברה תדווח בהתאם להוראות חוק ניירות ערך ועל כן החברה לא תידרש להעביר לנאמן ו/או למחזיקי אגרות החוב דיווחים כאמור בסעיפים הנ"ל. כמו כן, סעיף 9.9.18(ד) ימחק.
- 3.7. מוסכם כי חלף האמור בסעיף 9.9.9 לשטר הנאמנות דיווח על התקיימותה של עילה להעמדה לפירעון מיידי של סדרת אגרות החוב, תדווח בדיווח מיידי בהתאם לדין החל על החברה.
- 3.8. בסעיפים 9.9.18 (א) - (ג) לשטר הנאמנות, במקום המילים "רצף מוסדי" או "מערכת רצף מוסדי" יבואו המילים "במערכות המגנ"א ו- המא"ה".
- 3.9. בסעיף 12.9 לשטר הנאמנות במקום המילים: "באם החברה תבחר לרשום את אגרות החוב (סדרה ד') למסחר ברשימה הראשית בבורסה, כמפורט בסעיף 4.8 לעיל (רישום אגרות חוב למסחר ברשימה הראשית בבורסה), אזי החל ממועד הרישום למסחר כאמור תווספנה", יבואו המילים: "כל עוד החברה הינה תאגיד מדווח תחולנה".
- 3.10. סעיף 21.3 לשטר הנאמנות ימחק.
- 3.11. בסעיף 31.1 לשטר הנאמנות לאחר המילה "תנכה" יתווספו המילים "באמצעות מסלקת הבורסה".
- 3.12. בסעיף 31.2 לשטר הנאמנות הפסקה השנייה, המתחילה במילים "החברה תודיע למחזיקי אגרות החוב" ומסתיימת במילים "על פיו ינוכה מס במקור מדמי הניכיון כאמור לעיל)", תמחק; וחלף פסקה זו יבואו המילים: "ככל שתורחב סדרת אגרות החוב במסגרתה תונפקנה אגרות חוב נוספות בניכיון, החברה תפרסם בדיווח מיידי, לפני הרחבת הסדרה, את שיעור הניכיון המשוקלל האחיד לכל הסדרה כפי שיפורט בהסדר שיקבע על פי רשות המיסים או לחלופין, בהעדף הסדר או הנחיה אחרת מרשות המיסים, כי החברה תנכה מס במקור על פי שיעור הניכיון הגבוה ביותר שנוצר בגין הסדרה."
- 3.13. לסעיף סעיף 34.3 לשטר הנאמנות יתווספו המילים: "יובהר כי יראו בהודעות אשר תפורסמנה לציבור באמצעות מערכת המא"ה ו/או מערכת המגנ"א, כהודעות אשר נמסרו הן למחזיקי אגרות החוב והן לנאמן".
- 3.14. בסעיף 34.3 לשטר הנאמנות לאחר המילים "או במסירה ידנית" יבואו המילים "או בדואר אלקטרוני" ולאחר המילים "או בהצעתה לנמען לקבלה" יבוא "ד" במקרה של משלוח בדואר אלקטרוני – תוך 6 שעות ממועד השליחה".
- 3.15. בסוף סעיף 7 לתנאים הרשומים מעבר לדף בתוספת הראשונה לשטר הנאמנות, יבואו המילים: "שיטת ההצמדה כאמור לעיל לא תשתנה לאורך כל חיי אגרות החוב".
- 3.16. מובהר בזאת כי: (א) המגבלה המנויה בסעיף 4.3 לשטר הנאמנות לא תחול על הצעת אגרות חוב מסדרה ד' לציבור, כל עוד החברה הינה תאגיד מדווח; (ב) כל עוד החברה הינה תאגיד מדווח, בסעיף 2.3 לתוספת הראשונה לשטר הנאמנות, חלף המילים: "במסגרת המערכת הממוחשבת למסחר בניירות ערך למשקיעים מוסדיים שמפעילה הבורסה (רצף מוסדי)", יבואו המילים: "במסגרת הרשימה הראשית בבורסה"; (ג) נכון למועד תיקון זה החברה לרישומים בה מופקדות אגרות החוב מסדרה ד' היא מזרחי טפחות חברה לרישומים בע"מ.

4. היה והחברה תחדל להיות תאגיד מדווח, יבוטלו התיקונים המנויים בסעיף 3 לעיל (למעט התיקונים המנויים בסעיפים 3.2 עד 3.4, 3.11 ו- 3.14 לעיל), ויחולו הוראות שטר הנאמנות כאילו לא תוקנו במסגרת תיקון זה.

ולראיה באו הצדדים על החתום:

הרמטיק נאמנות (1975) בע"מ

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

נספח א' לתיקון לשטר הנאמנות

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

לוח סילוקין לאגרות החוב (סדרה ד')¹

תאריך	לוח סילוקין	תשלום קרן *	תשלום ריבית	סה"כ החזר	יתרת קרן בלתי מסולקת
30/06/2018	0.00%	0.00	17,087,831.650	17,087,831.65	1,174,532,000.00
31/12/2018	0.00%	0.00	15,562,549.00	15,562,549.00	1,174,532,000.00
30/06/2019	0.50%	5,872,660.00	15,562,549.00	21,435,209.00	1,168,659,340.00
31/12/2019	0.50%	5,872,660.00	15,484,736.26	21,357,396.26	1,162,786,680.00
30/06/2020	0.50%	5,872,660.00	15,406,923.51	21,279,583.51	1,156,914,020.00
31/12/2020	0.50%	5,872,660.00	15,329,110.77	21,201,770.77	1,151,041,360.00
30/06/2021	0.90%	10,570,788.00	15,251,298.02	25,822,086.02	1,140,470,572.00
31/12/2021	0.90%	10,570,788.00	15,111,235.08	25,682,023.08	1,129,899,784.00
30/06/2022	0.60%	7,047,192.00	14,971,172.14	22,018,364.14	1,122,852,592.00
31/12/2022	0.60%	7,047,192.00	14,877,796.84	21,924,988.84	1,115,805,400.00
30/06/2023	0.80%	9,396,256.00	14,784,421.55	24,180,677.55	1,106,409,144.00
31/12/2023	0.80%	9,396,256.00	14,659,921.16	24,056,177.16	1,097,012,888.00
30/06/2024	0.70%	8,221,724.00	14,535,420.77	22,757,144.77	1,088,791,164.00
31/12/2024	0.70%	8,221,724.00	14,426,482.92	22,648,206.92	1,080,569,440.00
30/06/2025	2.50%	29,363,300.00	14,317,545.08	43,680,845.08	1,051,206,140.00
31/12/2025	2.50%	29,363,300.00	13,928,481.36	43,291,781.36	1,021,842,840.00
30/06/2026	0.90%	10,570,788.00	13,539,417.63	24,110,205.63	1,011,272,052.00
31/12/2026	0.90%	10,570,788.00	13,399,354.69	23,970,142.69	1,000,701,264.00
30/06/2027	3.90%	45,806,748.00	13,259,291.75	59,066,039.75	954,894,516.00
31/12/2027	3.90%	45,806,748.00	12,652,352.34	58,459,100.34	909,087,768.00
30/06/2028	4.40%	51,679,408.00	12,045,412.93	63,724,820.93	857,408,360.00
31/12/2028	4.40%	51,679,408.00	11,360,660.77	63,040,068.77	805,728,952.00
30/06/2029	5.00%	58,726,600.00	10,675,908.61	69,402,508.61	747,002,352.00
31/12/2029	5.00%	58,726,600.00	9,897,781.16	68,624,381.16	688,275,752.00
30/06/2030	5.25%	61,662,930.00	9,119,653.71	70,782,583.71	626,612,822.00
31/12/2030	5.25%	61,662,930.00	8,302,619.89	69,965,549.89	564,949,892.00
30/06/2031	8.95%	105,120,614.00	7,485,586.07	112,606,200.07	459,829,278.00
31/12/2031	8.95%	105,120,614.00	6,092,737.93	111,213,351.93	354,708,664.00
30/06/2032	10.35%	121,564,062.00	4,699,889.80	126,263,951.80	233,144,602.00
31/12/2032	10.35%	121,564,062.00	3,089,165.98	124,653,227.98	111,580,540.00
30/06/2033	9.50%	111,580,540.00	1,478,442.16	113,058,982.16	0.0000000000
		1,174,532,000.00			

לפי המדד הידוע ביום 31 בדצמבר 2017

עדכון לוח הסילוקין למדד:

הנפקה - 10/04/2014

500,000,000.00

ע.ג. מקורי

הרחבה - 28/07/2014

300,000,000.00

I הרחבה

הרחבה - 26/11/2015

374,532,000.00

II הרחבה

1,174,532,000.00

סה"כ ע.ג. (נומינלי ללא הצמדה)

¹ לאחר הפחתת הריבית בשיעור של 0.3% בעקבות רישום אגרות החוב (סדרה ד') למסחר ברשימה הראשית בבורסה, בהתאם לתנאי אגרות החוב (סדרה ד'). יוער כי תשלום הריבית אשר ישולם ביום 30.6.18 מתייחס להפחתה חלקית בריבית בהתאם לתקופה היחסית.

פרק ג' - הון המניות של החברה והמחזיקים בו

ההון הרשום

3.1

למועד התשקיף, הון המניות הרשום של החברה הינו 554,054,000 ₪ מחולק ל- 554,054,000 מניות רגילות של החברה בעלות ערך נקוב של 1.00 ₪ כל אחת.

בשלוש (3) השנים שקדמו לתאריך התשקיף לא חל שינוי בהון הרשום של החברה.

ההון המונפק

3.2

הון המניות המונפק והנפרע של החברה למועד התשקיף הינו 518,330,000 מניות רגילות של החברה בעלות ערך נקוב של 1.00 ₪ כל אחת. הון המניות המונפק של החברה נפרע במלואו.

בשנת 2012 הנפיקה החברה 20,000,000 מניות רגילות של החברה בעלות ערך נקוב של 1.00 ₪ כל אחת.

בשנים 2015, 2016, 2017 ובשנת 2018 עד למועד פרסום התשקיף לא חל שינוי בהון המונפק והנפרע של החברה.

החזקות בעלי העניין בניירות ערך של החברה במועד התשקיף

3.3

למיטב ידיעת החברה ומנהליה, בעלי העניין המחזיקים מניות ו/או ניירות ערך של החברה סמוך למועד התשקיף, הינם כמפורט להלן:

שיעור ההחזקה (%)	מספר המניות	ערך נקוב בש"ח נומינלי	סוג נייר ערך	בעל העניין
				בהון
100%	100%	518,330,000	1.00	מניה רגילה
100%				מדינת ישראל

בעלי שליטה בחברה

3.4

למועד התשקיף, בעלת השליטה בחברה הינה מדינת ישראל, המחזיקה 518,330,000 מניות רגילות של החברה המהוות 100% מהון המניות המונפק והנפרע של החברה וזכויות ההצבעה בה.

ניירות ערך המירים למניות החברה

3.5

למועד התשקיף, לא הנפיקה החברה ניירות ערך המירים למניות החברה.

הון מדווח ורווח (הפסד) למניה

3.6

ההון המדווח של החברה לכל 1.00 ש"ח ע.נ. הון מניות הסתכם בהתאם לדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2017 בכ- 518,330,000 ₪.

הרווח המיוחס לבעלי מניות החברה המדווח לכל 1.00 ש"ח ע.נ. הון מניות רגילות, לשנה שנסתיימה ביום 31.12.2017 היה 80,407,000 ₪.

3.6.2

פרק ד' - הזכויות הנלוות למניות החברה

כללי

4.1

לאור היותה של החברה חברה ממשלתית, כפופה החברה הן להוראות חוק החברות והתקנות על-פיו והן להוראות חוק החברות הממשלתיות והתקנות על-פיו. כמתחייב על-פי דין, מקום בו הוראות תקנון החברה, כפי שתפורטנה להלן, תהיינה בסתירה להוראות חוק קוגנטיות, תגברנה הוראות הדין החל. בנוסף, על-פי סעיף 3 לחוק החברות הממשלתיות, אין בכוחו של תקנון החברה לגרוע מהוראות חוק החברות הממשלתיות. לתיאור ההוראות העיקריות החלות על החברה מכוח חוק החברות הממשלתיות, לרבות בדבר החלטות הטעונות אישור ממשלה, ראה סעיף 6.36.12 לפרק ו' לתשקיף זה.

4.1.1

התיאור שלהלן הינו תיאור תמציתי של עיקרי הזכויות הנלוות למניות החברה. תיאור מפורט של הזכויות הנלוות למניות החברה נמצא בתקנון ההתאגדות של החברה ("התקנון") אשר החל ממועד פרסום התשקיף ניתן יהיה לעיין בנוסחו באתר ההפצה של רשות ניירות ערך שכתובתו הינה: www.magna.isa.gov.il ובמשרדי החברה בשעות העבודה הרגילות.

4.1.2

הזכויות הנלוות למניות הקיימות של החברה

4.2

כללי

4.2.1

המניות הרגילות של החברה שוות בזכויות הצבעה באסיפה הכללית של החברה, בזכות למינוי דירקטורים, בזכות להשתתפות ברווחי החברה ובחלוקת נכסי החברה בפירוק.

זכויות הצבעה

4.2.2

החלטה העומדת להצבעה באסיפה כללית תוכרע בהצבעה בדרך של מנין קולות.

הצבעה במנין קולות תיערך בדרך שיורה יושב הראש ויראו תוצאותיה כהחלטת האסיפה שבה התקיימה ההצבעה.

כל החלטה של החברה באסיפה כללית תיחשב כאילו נתקבלה כדין אם נתקבלה ברוב רגיל של מנין קולות של בעלי המניות הנוכחים באסיפה, בעצמם או באמצעות שלוח, והמצביעים על ההחלטה.

היו הקולות שקולים, לא תהא ליושב ראש האסיפה זכות דעה נוספת או מכרעת וההחלטה שהועמדה להצבעה תחשב כאילו לא התקבלה.

כפוף לכל זכות או הגבלה הצמודות בעת ההצבעה לאיזה סוג או סוגים של מניות, יהא לכל בעל מניה הנוכח או באמצעות בא כוחו, קול אחד בשל כל מניה המוחזקת בידו או אותו מספר קולות המוקנים לו על ידי סוג או סוגי המניות המוחזקות על ידו;¹ בעל מניה או שלוחו רשאי לפצל את אופן הצבעתו בגין הקולות המוקנים לו באופן שיצביע בדרך מסוימת בגין מקצת הקולות המוקנים לו ובדרך אחרת בגין היתרה או חלק אחר של הקולות המוקנים לו.

בהצבעת שותפים למניה יתקבל קולו של הרשום ראשון במרשם בעלי המניות של החברה, מבין בעלי המניות השותפים הנוכח בעצמו, או של שולחו, ולא יתקבל קולם של שאר השותפים הרשומים לאחריו.

בעלי המניות רשאים להצביע בין בעצמם ובין על-ידי שלוח. ואם בעל המניה הוא תאגיד, על ידי שלוח להצבעה שנתמנה לשם כך על ידי התאגיד.

המסמך למינוי שלוח להצבעה יהיה בכתב חתום בידי הממנה או בידי מורשהו שהורשה לכך בכתב כדין, ואם הממונה הוא תאגיד - בחותמו או בחתימת נושא משרה או מורשה שהורשו לכך. כל כתב מינוי לשלוח יחתם על ידי הממנה או על ידי באי כוחו שהוקנתה להם סמכות בכתב לכך; אם הממנה הוא תאגיד, ייעשה המינוי בכתב חתום על ידי המורשים לחתום בשם התאגיד; כתב מינוי לשלוח יימסר לחברה לפחות ארבעים ושמונה (48) שעות קודם

¹ נכון למועד התשקיף קיים בהון החברה סוג מניות אחד בלבד - מניות רגילות.

לכינוס האסיפה הכללית ויו"ר האסיפה רשאי לאפשר להצביע באסיפה הכללית אף לפי כתב מינוי שהתקבל מאוחר יותר.

קול שניתן בהתאם לתנאים שבמסמך הממנה שלוח יהיה בר-תוקף אף אם קודם לכך נפטר המרשה או נעשה פסול דין או שמניה שלגביה נתן הקול הועברה, אלא אם נתקבלה במשרד הרשום של החברה הודעה בעניין זה לפני האסיפה. להודעה בכתב המבטלת כתב מינוי של שלוח יהיה תוקף אם נחתמה ההודעה בידי הממנה ונתקבלה במשרד הרשום של החברה לא יאוחר משעה אחת לפחות לפני התחלת הצבעה במנין.

אסיפות כלליות

4.2.3

החברה תקיים אסיפה שנתית בכל שנה קלאנדית ולא יאוחר מתום חמישה עשר חודשים לאחר האסיפה השנתית האחרונה, במועד ובמקום שייקבעו על ידי הדירקטוריון; לא נתכנסה אסיפה כאמור, תכונס בחודש שלאחר מכן, וכל בעל מניה רשאי לכנסה על חשבון החברה בקירוב ככל האפשר ובאותה דרך שבה מכונסת אסיפה על ידי הדירקטוריון.

הדירקטוריון רשאי, לפי שיקול דעתו, לכנס אסיפה מיוחדת, והוא חייב לכנס אסיפה מיוחדת על פי דרישה בכתב, בהתאם לכל דין. לא זימן הדירקטוריון אסיפה מיוחדת תוך 21 יום מתאריך הדרישה הנ"ל, רשאי הדורש לכנסה בעצמו, כמפורט בסעיף 64 לחוק החברות. לא נמצאו בארץ דירקטורים כדי מנין חוקי, רשאי לכנס אסיפה כללית כל דירקטור, על פי דרישת בעל מניות כאמור, בקירוב ככל האפשר, באותה דרך שבה מכונסות אסיפות בידי הדירקטוריון.

עשרים ואחד יום לפחות לפני האסיפה השנתית או המיוחדת - למעט יום המסירה ולרבות יום האסיפה - תשלח החברה הודעה בכתב עליה לכל מי שזכאי לקבל הודעות מן החברה, כאמור להלן; בהודעה יפורטו המקום, היום והשעה שבהם תתכנס האסיפה, וכן סדר היום ופירוט סביר של הנושאים לדיון.

בכפוף להוראות כל דין, החברה חייבת למסור הודעה על אסיפה כללית לאלה בלבד: (1) לכל בעל מניה בחברה, למעט בעלי מניות שאין להם מען בישראל ו/או לא מסרו לחברה מען למסירת הודעות; (2) לרשות החברות, בהתאם להוראות סעיף 50(ב) לחוק החברות הממשלתיות; (3) לכל מי שיש לו זכות במניה עקב פטירה או פשיטת רגל של בעל מניה שהיה זכאי, אילולא נפטר או פשט את הרגל, לקבל הודעה על האסיפה, ואשר נתן לחברה הודעה על כך ומען בישראל למסירת הודעה.

כיו"ר האסיפה ישמש יו"ר הדירקטוריון שנבחר כאמור בתקנון או אדם אחר שמינה הדירקטוריון לעניין זה. באין יו"ר כאמור או שנכח באסיפה וסירב להיות יו"ר בה, או שלא בא לאסיפה תוך רבע שעה לאחר המועד שנקבע לה, יבחר יו"ר על ידי האסיפה הכללית, מבין בעלי המניות או באי כוחם.

החברה רשאית לקבל החלטות באסיפה כללית ללא הזמנה וללא התכנסות ובלבד שההחלטה תתקבל פה אחד על ידי כל בעלי המניות הזכאים להצביע באסיפה הכללית. העתק ההחלטה ישלח לרשות החברות לפחות שבועיים מראש, זולת אם הסכימה רשות החברות לתקופה קצרה יותר.

לא יערך כל דיון באסיפה כללית של החברה אלא אם כן נכח מנין חוקי בעת שהאסיפה החלה בדיון. מנין חוקי יתהווה בעת שיהיו נוכחים, בין בעצמם ובין על ידי באי-כח, בעלי מניות הזכאים, בתוקף המניות המוחזקות בידיהם או המיוצגות על ידם, ל- 51% מכלל קולות ההצבעה אשר בחברה.

אם כעבור מחצית השעה מהמועד שנקבע לאסיפה לא יימצא מנין חוקי, תידחה האסיפה בשבוע אחד לאותו היום ולאותה השעה ולאותו המקום, וזאת ללא הודעה חוזרת על קיום האסיפה הנדחית, או ליום, לשעה ולמקום שיקבע הדירקטוריון בהודעה לבעלי המניות. אם באסיפה הנדחית לא יימצא מנין חוקי כעבור מחצית השעה מהמועד שנקבע לה, אזי המנין החוקי יהיה כל מספר משתתפים שיימצא.

המנין החוקי כאמור יהיה רשאי לדון בעניינים שלמענם נקראה האסיפה. בכל מקרה לא יעמוד לדיון באסיפה נדחית אלא נושא שנכלל בסדר היום של האסיפה שנדחתה.

4.2.4

באסיפה נדחית לא יידון אלא עניין שעמד על סדר היום באסיפה שבה הוחלט על הדחייה ושלא נדון או שלא נגמר הדיון בו באותה אסיפה; אין צורך ליתן הודעה בדבר הדחייה והעניינים העומדים על סדר היום של

האסיפה הנדחית, אולם אם נדחתה האסיפה לחמישה עשר (15) ימים או יותר תינתן הודעה על האסיפה הנדחית כדרך שהיא ניתנה על האסיפה שהדיון בה נדחה.

4.2.5 יושב הראש רשאי, בהסכמת רוב רגיל של אסיפה שיש בה מנין חוקי בהתאם להוראות התקנון, לדחות לזמן אחר או למקום אחר, והוא חייב לעשות כן על-פי דרישת האסיפה כאמור.

יו"ר האסיפה הכללית יערוך בפרוטוקול של ההליכים באסיפה הכללית. פרוטוקול שנתחם בידי יושב ראש האסיפה, יהווה ראיה לכאורה לאמור בו. מרשם הפרוטוקולים של האסיפות הכלליות ישמר לתקופה ובאופן המפורט בסעיף 90 לחוק החברות.

4.2.6 נטילת סמכויות

החברה רשאית לפעול להקצאת ניירות ערך על פי החלטה של אסיפה הכללית בלבד.² למרות האמור לעיל, הדירקטוריון יהיה רשאי מזמן לזמן לפי שיקול דעתו, ללא צורך בקבלת החלטת אסיפה כללית, להקצות אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה למניות או לאופציות למניות.

האסיפה הכללית רשאית ליטול סמכויות הנתונות לדירקטוריון ולהפעילן לעניין מסוים או לפרק זמן מסוים. נטילת סמכויות כאמור תיעשה לפי הצעת רשות החברות הממשלתיות, בצירוף חוות דעתה.

בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות וחוק החברות, הדירקטוריון רשאי לעניין מסוים להאציל מסמכויותיו או חלק מהן לועדות, קבועות או לעניין מסוים, המורכבות מחבר או מחברים של הדירקטוריון ("ועדת דירקטוריון"), כפי שימצא לנכון, והוא יכול מדי פעם בפעם לבטל מסירת סמכות זו. סמכויות שלא ניתן להאצילן בהתאם להוראות כל דין, יהיו לשם המלצה בלבד. בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות ולכל דין, לרבות סעיף 92 לחוק החברות, הדירקטוריון יוכל מדי פעם למסור ולהעניק למנהל הכללי מהסמכויות שהוא פועל לפיהן על פי התקנון, כפי שימצא לנכון, ויוכל להעניק סמכויות לאותו משך זמן, ולאותן המטרות והצרכים ובאותם הזמנים, התנאים וההגבלות, כפי שימצא לראוי, ומפעם לפעם לבטל, לשלול, לשנות ולהחליף כל סמכות כזו או את כולן יחד. האסיפה הכללית רשאית להגביל או לסייג סמכויותיו של המנהל הכללי וכן רשאי לעשות זאת הדירקטוריון, והודעה על כך תימסר לרשם החברות ולרשות החברות.

4.3 חלוקת דיבידנד

4.3.1 בכפוף להוראות חוק החברות, רשאי דירקטוריון החברה להכריז על דיבידנד; החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים, לרבות דיבידנד כאמור, טעונה אישור רשות החברות; חלקה רשות החברות על החלטת הדירקטוריון, תובא המחלוקת להכרעה בהתאם לסעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות.

4.3.2 בכפוף לכל דין, לרבות סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, הדירקטוריון יהיה רשאי בכל שנה, כחלק מייעוד הרווחים, להפריש מתוך רווחי החברה הניתנים לחלוקה סכום או סכומים כפי שימצא לנכון, בתור קרן שמורה או קרנות אחרות. קרנות אלה ישמשו, לפי שיקול דעתו של הדירקטוריון, לצרכים יוצאים מן הכלל או לשם השוואת דיבידנדים, או לכל מטרה אחרת שמותר להוציא למענה את רווחי החברה, ועד שישתמשו בהם כאמור ישקיעו את הכספים בעסקי החברה או בהשקעות אחרות, כפי שהדירקטוריון ימצא לראוי מדי פעם בפעם.

4.3.3 בהתחשב בזכויות בעלי מניות בעלות זכויות מיוחדות בנוגע לדיבידנד, התשלומים יתבצעו באופן יחסי לסכומים שנפרעו או שזוכו כנפרעים על חשבון הערך הנקוב של מניותיהם, מבלי להתחשב בפרמיה ששולמה על המניות. לעניין זה, סכום שנפרע על חשבון מניה, אשר טרם נדרש תשלומו וטרם הגיע זמן פירעונו ואשר עליו משלמת החברה ריבית לבעל המניה, לא ייחשב כסכום שנפרע על חשבון מניה.

² יוער כי במידה והחברה תנפיק ניירות ערך נוספים ו/או תשנה את תנאי אגרות החוב (סדרה ד'), תיקון ו/או הנפקה כאמור יהיו כפופים, בין היתר, לקבלת אישור הבורסה.

- 4.3.4 מקום שהזכויות הצמודות למניות כלשהן או תנאי הנפקתן של המניות אינם קובעים אחרת, הרי מניות שנפרעו או שזוכו כנפרעות במלואן או בחלקן בתוך תקופה כלשהי אשר לגביה משתלמים הדיבידנדים, תזכינה את בעליהן לדיבידנד באופן יחסי לסכום שנפרע או שזוכה כנפרע על ערכן הנקוב של אותן המניות למועד תשלומן (pro rata temporis).
- 4.3.5 הדירקטוריון רשאי להחליט על תשלום דיבידנד ביניים לבעלי המניות בשיעור שיראהו מוצדק לפי רווחי החברה.
- 4.3.6 כל אסיפה כללית המכריזה על דיבידנד, רשאית להחליט כי דיבידנד זה ישולם במלואו או בחלקו בדרך של חלוקת נכסים מסוימים, ובמיוחד בדרך של חלוקת מניות שנפרעו במלואן, אגרות חוב או סטוק של אגרות חוב של החברה, או מניות, אגרות חוב או סטוק של אגרות חוב של כל חברה אחרת, או באחדות מדרכים אלו.
- 4.3.7 החברה לא תשלם ריבית על דיבידנד, אם הדיבידנד לא שולם מסיבות שאינן תלויות בחברה. כל הדיבידנדים או תשלומים אחרים בקשר למניות שלא נדרשו, יהיה הדירקטוריון רשאי להשקיעם לטובת החברה בכל דרך שימצא לנכון עד למועד שיידרשו. כל דיבידנד שלא יידרש תוך תקופה של שבע שנים ממועד שהוכרז עליו יחולט ויוחזר לבעלות החברה.
- 4.3.8 היו מספר בני אדם רשומים כבעלים משותפים של מניה, רשאית החברה לשלם רק לאחד מהם את מלוא הסכום המגיע בגין החלוקה והמקבל יהיה רשאי לתת קבלה על הדיבידנדים ששולמו בגין אותה מניה. קבלה זו תחשב כאישור תשלום על הסכום המגיע בגין אותן מניות עבור כל הבעלים המשותפים.
- לפרטים נוספים בדבר חלוקת דיבידנד ראו חוזר הרשות בסעיף 6.4.1.2 לפרק ו' לתשקיף זה.

פרק ה' - תמורת ההנפקה וייעודה**תמורת ההנפקה לחברה**

5.1.

במועד פרסום תשקיף זה החברה, אינה מציעה ניירות ערך כלשהם לציבור, ועל כן לא תהא תמורה מיידית בעקבות פרסום תשקיף זה.

במסגרת תשקיף זה, ובכפוף לקבלת אישור הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ ("הבורסה"), 1,174,532,000 ש"ח ערך נקוב של אגרות החוב (סדרה ד'), רשומות על שם, בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א ("אגרות החוב") צפויות להירשם למסחר בבורסה. לפרטים נוספים ראו פרק ב' לתשקיף זה.

ביחס לניירות ערך, כאמור בסעיף 2.4 לפרק ב' לתשקיף זה, אשר יוצעו על פי תשקיף המדף, הפרטים הקבועים בפרק ו' לתקנות פרטי התשקיף, "פרטים שיכללו בתשקיף על השימוש בתמורת ניירות הערך המוצעים", יובאו במסגרת דו"ח הצעת המדף על פיו יוצעו ניירות הערך הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות תקנה 25א(א) לתקנות פרטי התשקיף.

פרק ו' - תיאור עסקי התאגיד

חלק א' - תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי החברה

.6.1

פעילות החברה ותיאור התפתחות עסקיה

.6.1.1

הגדרות

למען הנוחות, בתשקיף זה תהא למונחים הבאים המשמעות הרשומה לצידם:

"בעל רישיון הולכה"	חברה בעלת רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכה;
"החוק", "חוק הגז" או "חוק משק הגז הטבעי"	חוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002;
"הכפלה"	הנחת מקטע הולכה בתוואי מקביל לתוואי של מקטע קיים, וזאת לצורך הרחבת כמות הגז המוזרם ביחס למקטע הרלוונטי;
"המועצה"	המועצה לענייני משק הגז הטבעי;
"הממונה"	הממונה על הבטיחות מטעם רשות הגז הטבעי;
"המנהל"	מנהל רשות הגז הטבעי;
"הסכם המסגרת"	הסכם בין החברה לבין המדינה מיום 9 בנובמבר 2004;
"הרשות" או "רשות הגז הטבעי"	רשות הגז הטבעי;
"הקו הימי"	המקטע הימי כמתואר בסעיף 6.10.2.1;
"חברת החשמל" או "חח"י"	חברת החשמל לישראל בע"מ;
"חברת חלוקה"	חברה בעלת רישיון להקמה ולהפעלה של רשת להעברת גז טבעי בלחץ נמוך דרך קווי צינורות, כמפורט בסעיף 6.7.2.3 להלן;
"חברת שיווק"	חברה העוסקת במכירת גז טבעי המיועד לצריכתו העצמית של הרוכש, כמפורט בסעיף 6.7.2.4 להלן;
"חוק הגז (בטיחות ורישוי)"	חוק הגז (בטיחות ורישוי), התשמ"ט-1989;
"חוק החברות"	חוק החברות, התשנ"ט-1999;
"חוק החברות הממשלתיות"	חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה - 1975;
"חוק הנפט"	חוק הנפט, התשי"ב-1952;
"חוק חובת המכרזים"	חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992;
"חוק ניירות ערך"	חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968;
"מערכת הולכה" או "מערכת הולכת גז טבעי"	קווי צינורות להולכה של גז טבעי בלחץ גבוה, ביבשה ובמימי החופין, ומיתקני הגז הקשורים אליהם, לרבות

מיתקנים להפחתת הלחץ ללחץ נמוך לצורך חיבור רשת חלוקה או מיתקן גז של אחר אליהם, והכל עד למונה למדידת כמות הגז (כאמור בסעיף 37(א) לחוק משק הגז), לרבות המונה עצמו, למעט צינורות איסוף (כאמור בסעיף 35(ב) לחוק הנפט);

; Noble Energy Meaditerranean Ltd.

"נובל אנרג'י"

מי שמספק גז טבעי המיועד לצריכה בישראל ומביאו, בעצמו או באמצעות אחרים, לנקודת כניסה למערכת ההולכה, לרבות בעל חזקה המספק גז כאמור, כמפורט בסעיף 6.7.2.1 להלן;

"ספק גז טבעי" או "ספק"

רשות החברות הממשלתיות;

"רשות החברות"

EAST Mediterranean Gas Ltd. - חברה בעלת קו להולכת גז טבעי בין אל-עריש ואשקלון;

"EMG"

תחנת הפחתת לחץ ומדידה (Pressure Reduction and Metering Station);

"PRMS"

כללי

6.1.2.

בתשקיף זה מוצגות, בין היתר, עמדות, הערכות או דעות של החברה. עמדות, הערכות או דעות, המוצגות כעמדות, הערכות או דעות של החברה, הן של החברה בלבד ואין לראות בהן משום עמדה, הערכה או דעה של המדינה או רשות מרשויותיה. אין בעמדות, הערכות או דעות אלו כדי לכבול את ידי המדינה, או רשות מרשויותיה, לפעול ו/או להחליט ו/או להביע דעה באופן שונה מהעמדות, ההערכות או הדעות של החברה כאמור.

החברה התאגדה בישראל ביום 23 ביולי 2003, כחברה ממשלתית בעירבון מוגבל, בבעלות מלאה של מדינת ישראל, וזאת בהתאם להחלטה חכ/22 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 16 ביולי 2003, אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטה ממשלה ביום 7 באוגוסט 2003 ומספרה הוא 649 (חכ/22) ("החלטת הממשלה").

בהתאם להחלטת הממשלה, הוקמה החברה במטרה לעסוק בהקמה, תחזוקה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי במדינת ישראל, ובהתאם לכך הוענק לחברה ביום 1 באוגוסט 2004 רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי, לרבות הפעולות הנלוות להקמה ולהפעלה ופעילויות נוספות שהותרו ברישיון ("הרישיון"), בהתאם לחוק משק הגז הטבעי,¹ ואשר תוקפו נקבע לתקופה של 30 שנה, הצפויה להסתיים ביום 31 ביולי 2034.² נכון למועד תשקיף זה החברה הינה החברה היחידה לה הוענק רישיון למערכת הולכת גז טבעי בלחץ גבוה מכוח החוק.

בהתאם לכך, החל מהמועד בו החלה החברה את פעילותה, בשנת 2004, עוסקת החברה בתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בלחץ גבוה בישראל. מערכת ההולכה כאמור כוללת קווי צינורות להולכה של גז טבעי, ביבשה ובים, וכן את המתקנים הקשורים אליהם, לרבות מתקנים למדידת הגז ולהפחתת לחץ הגז מלחץ גבוה ללחץ נמוך ותחנות

¹ הרישיון עודכן החל משנת 2004 מספר פעמים. הרישיון, על עדכוניו השונים, מופיע באתר החברה בכתובת:

http://www.ingl.co.il/wp-content/uploads/2013/04/INGLicense_ingl.pdf

² יצוין, בהקשר זה, כי הרישיון הוענק לחברה בהתאם להוראות סעיף 11א לחוק משק הגז הטבעי, לפיו רשאים שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות (נכון למועד פרסום תשקיף זה, שונה שמו של משרד זה וכיום שם המשרד הינו משרד האנרגיה), באישור חריג ובהתקיים בין היתר, צרכים דחופים של משק האנרגיה בישראל, להעניק רישיון הולכה לחברה ממשלתית.

הגפה לאורך התוואים של חלקי המערכת³ ("מערכת ההולכה").⁴ הליך התכנון, ההקמה וההפעלה של מערכת ההולכה מבוצע, בין היתר, בהתאם להוראות הרישיון אשר במסגרתו נקבעו (ונקבעים מעת לעת) מקטעי מערכת ההולכה הימית והיבשתית הנדרשים להקמה ולהפעלה.⁵

נכון למועד התשקיף זה מחזיקה מדינת ישראל במלוא (100%) הון המניות המונפק והנפרע של החברה, ולפיכך, החברה הינה "חברה ממשלתית" כהגדרת המונח בחוק החברות הממשלתיות, והחברה ופעילותה כפופות גם להוראות חוק זה.

מערכת ההולכה והנכסים המשמשים להקמה של מערכת ההולכה, כמו גם זכויות היוצרים של תוצרי העבודה,⁶ וכל זכות אחרת שנרכשה על ידי החברה, הדרושה להפעלת מתקני הגז, הינם בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה. לחברה הוענקה, ע"י המדינה, זכות שימוש במערכת ההולכה ובנכסיה למטרת הקמתה והפעלתה בלבד, וזאת למשך תקופת הרישיון. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.26 להלן.

בהתאם להוראות החלטת הממשלה והרישיון, פועלת החברה בעיקר וככל הניתן במתכונת של חברת ניהול ולא כחברה מבצעת בכל הנוגע לתכנון ולהקמת מערכת ההולכה. בהתאם, פרויקטי הקמת מערכת ההולכה מבוצעים בעיקרם באמצעות גופים וצדדים עמם מתקשרת החברה לצורך ביצוע העבודות בפועל. כמו כן, בהתאם להוראות הרישיון, אחריות החברה על תפעול ואחזקת המערכת באופן שוטף, הן בימי רגיעה והן בשעות חרום. הכנסותיה של החברה, בהתאם למבנה ואופי פעילותה, מבוססות בעיקרן על תשלום דמי ההולכה ודמי חיבור מצד לקוחות אשר הזמינו שירותי הולכת גז טבעי וזאת בהתאם לתעריפים הנקבעים על ידי המועצה.

מימון פעילותה של החברה מתבסס על הכנסות החברה, הנפקת אגרות חוב, אשראי שנתקבל מחח"י ומימון בנקאי. לפרטים נוספים בקשר עם מימון החברה ראו סעיף 6.33 להלן.

כמו כן, לפרטים בדבר השקעות הוניות נוספות בחברה ראו סעיף 6.3 להלן.

6.1.3 תרשים מבנה אחזקות של החברה

נכון לתאריך התשקיף, אין לחברה חברות בנות ו/או נכדות כלשהן.

6.1.4 אופיו ותוצאותיו של כל שינוי מבני, מיזוג או רכישה מהותיים

6.1.4.1 החלטת ממשלה בדבר הפרטת החברה

נכון למועד פרסום תשקיף זה, החברה הינה חברה בבעלות מלאה של המדינה. בהחלטת הממשלה, נקבע כי החברה תופרט לא יאוחר מיום 1 בינואר 2007. על אף האמור לעיל, נכון למועד פרסום תשקיף זה לא התקבלה החלטת הפרטה לגבי החברה בוועדת השרים לענייני הפרטה לפי חוק החברות הממשלתיות.

³ לאורך המקטע היבשתי קיימות עשרות תחנות הגפה, במרחק של כ- 10 ק"מ האחת מהשנייה. תחנת הגפה כאמור מכילה מגופים ומשמשת את החברה להפרדת המקטע היבשתי לתתי מקטעים לצורך שליטה, בטיחות וביצוע פעולות תחזוקה.

⁴ בהתאם להוראות החוק, "מערכת הולכה" משמעה "קווי צינורות להולכה של גז טבעי בלחץ גבוה, ביבשה ובמימי החופין, ומיתקני הגז הקשורים אליהם, לרבות מיתקנים להפחתת הלחץ ללחץ נמוך לצורך חיבור רשת חלוקה או מיתקן גז של אחר אליהם, והכל עד למונה כאמור בסעיף 37(א), לרבות המונה עצמו, למעט צינורות איסוף כאמור בסעיף 35(ב) לחוק הנפט". סעיף 37(א) ממשיך וקובע כי "יכל נקודת מעבר בין מערכת הולכה לבין רשת חלוקה או מיתקן גז של צרכן יתקין בעל רישיון ההולכה מונה למדידת כמות הגז העובר ממערכת ההולכה לרשת החלוקה או למיתקן הגז של הצרכן, וכן מיתקן להפחתת לחץ אם הדבר דרוש".

⁵ ראו בהקשר זה הערת שוליים 35.

⁶ בהתאם לאמור בהסכם המסגרת (המפורט בסעיף 6.38.3 להלן). יצוין בהקשר זה כי למונח זה לא ניתנה הגדרה מפורשת בהסכם המסגרת ולשיטתה של החברה המדובר במסמכי תכנון, שרטוטים, תוכניות, מסמכי תיעוד וכדומה. יוער כי על פי הסכם המסגרת המדינה תהיה בעלת זכויות היוצרים בכל העבודות שיבצע בעל הרישיון, בעצמו או באמצעות קבלנים וקבלני משנה.

ביום 5 באוקטובר 2014 התקבלה החלטה מס' חכ/42 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 19 באוקטובר 2014 ומס' הוא 2103 (חכ/42), שעניינה תכנית רב שנתית לביצוע הנפקות מיעוט בחברות ממשלתיות וקידום יצירת תשתית חוקית הולמת לביצוע הנפקות מיעוט בחברות ממשלתיות לצורך יישום התוכנית כאמור. בהתאם להחלטת הממשלה כאמור בסעיף זה, החברה נמנית על החברות הממשלתיות שבהן למדינה אינטרס בשמירה על שליטה ממשלתית לטווח הארוך לגביהן הוחלט כי "ימכרו חלק מאחזקות המדינה באמצעות הצעה או הצעות לציבור, לבד או בשילוב עם גיוס הון לחברה, בדרך של הנפקת ניירות ערך לציבור, על פי תשקיף בבורסה לניירות ערך בתל-אביב, בשיעור כולל שבין עשרים וחמישה אחוזים (25%), בדילול מלא, לבין ארבעים ותשעה אחוזים (49%), בדילול מלא, מהון המניות של החברות ("הנפקת מיעוט"). עוד נקבע באותה החלטת ממשלה כי בשנת 2015 יקודם מהלך הנפקת מיעוט של החברה וכי יוקם צוות בין משרדי בהשתתפות גורמי המדינה הנוגעים בדבר אשר יבחן את מבנה הענף ואופן ביצוע הנפקת מיעוט של החברה. הצוות יגיש את המלצותיו בנושא לשר האנרגיה, ולשר האוצר, ובאין הסכמה בין השרים האמורים, יועבר לממשלה.

יובהר כי הנפקת מיעוט כאמור טעונה החלטת הפרטה של ועדת השרים לענייני הפרטה לפי חוק החברות הממשלתיות. החלטה כאמור טרם התקבלה. כמו כן, הנפקת מיעוט כאמור טעונה אישורים נוספים, לרבות עמידה בכל התנאים המפורטים בחוק החברות הממשלתיות וקבלת אישורים או החלטות של גורמים נוספים לביצוע הפעולות האמורות או קודם להן, לרבות אישור רשות לניירות ערך והבורסה. בהתאם לכך, נכון למועד התשקיף אין וודאות לגבי לוחות הזמנים שבהם החלטה כאמור תקודם ואף אין כל וודאות כי האמור לעיל אכן ימומש, בין במלואו או בין אם בחלקו.

תחומי פעילות

6.2.

כמפורט לעיל, נכון למועד תשקיף זה, ובהתאם לאמור בתקנון החברה,⁷ כוללת פעילות החברה תחום פעילות אחד, אשר הינו הולכת גז טבעי דרך קווי צינורות,⁸ כאשר תחום זה כולל תכנון, מימון, רכש והקמה, הפעלה ותחזוקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל, לרבות הפעולות הנלוות לשם כך.

בהקשר זה יצוין כי בהתאם להוראות סעיף 14(א) לחוק, לא יעסוק בעל רישיון אלא בפעילויות הקבועות ברישיון שניתן לו מכוח החוק.⁹

השקעות בהון החברה ועסקאות במניותיה

6.3.

השקעות בהון החברה החל משנת 2004 ואילך

6.3.1.

בין השנים 2004 עד 2010 התקשרה החברה בשורה של הסכמים עם מדינת ישראל, שעיקרם עסקו בהקמתם של חלקים ממערכת ההולכה היבשתית, ואשר במסגרתם העמידה המדינה לחברה מימון לפעילותה בדרך של הקצאת מניות. בסך הכול העבירה המדינה לחברה מכוח ההסכמים האמורים, בשנים 2004 עד 2012, סך של כ- 518 מיליון ש"ח כנגד הקצאת מניות.

⁷ מטרות ופעולות החברה, לרבות פעולות נלוות מותרות, מוסדרות גם בתקנון החברה.

⁸ ראו ה"ש 4 לעיל.

⁹ על אף האמור לעיל, בהתאם להוראות סעיף 14(ב) לחוק, רשאי שר האנרגיה, בהתייעצות עם המועצה, לתת לבעל רישיון היתר לעסוק בעיסוקים נוספים, למעט מכר ושיווק של גז טבעי, אם ראה שאין בכך כדי לפגוע בפעילויותיו על פי הרישיון או במילוי חובותיו מכוח החוק, וכן להתנות את מתן ההיתר בתנאים. כמו כן, בהתאם לסעיף 14 לרישיון, רשאית החברה לעסוק במתן שירותי תחזוקה של מבנים ומתקנים אחרים המשותפים לחברה עם אחר על פי הסכם ביניהם.

מאז ההשקעה האחרונה בשנת 2012 ועד למועד תשקיף זה לא בוצעו השקעות נוספות בהון החברה.

יצוין כי, למיטב ידיעת החברה, בכוונת המדינה לבצע השקעה נוספת לצורך הקמת פרויקט מאגרים קטנים כמפורט בסעיף 6.10.3 ובכפוף להתקיימות התנאים המוזכרים בסעיף האמור.

החל מסוף שנת 2015, ועד לחודש יולי 2016 התקיימו מספר דיונים מקצועיים אצל מנכ"ל משרד האנרגיה, יחד עם נציגי החברה, רשות הגז, רשות החברות הממשלתיות, אגף החשב הכללי ואגף תקציבים במשרד האוצר, במטרה לגבש מתווה מוסכם לחיזוק ההון העצמי של החברה ולהגיע לרמת מינוף שתבטיח גיוסים עתידיים והמשך תכנית הפיתוח של החברה. הוחלט לאמץ ולפעול להשגת יעד לפיו רמת מינוף סבירה משמעותה עלייה הדרגתית של יחס הון למאזן למינימום של 20% בשנת 2022 ("מתווה עיבוי ההון"). על מנת לצמצם את מינוף החברה, ולהגיע למינימום של 20% ביחס ההון העצמי למאזן בשנת 2022 כפי שנקבע, הוחלט על הצעדים הבאים: (1) הארכת תקופת הרשיון עד 2049 (הנושא דורש תיקון חקיקה ואין כל וודאות שיקודם); (2) ביצוע תיקון של שטרות האג"ח של החברה כך שהשקעות ומימון לא יהוו חלק מחישוב יחס הכיסוי הקבוע של החברה; (3) אי חלוקת דיבידנדים עד שנת 2022. (4) הזרמת הון ושינוי התעריף – השקעות נוספות של החברה בשיעורים מסויימים, בהתאם למתווה שסוכם, יחייבו שיעור קבוע מראש של הזרמת הון והעלאת תעריף (בכפוף לקבלת האישורים המתאימים על ידי הגורמים המוסמכים) יצוין כי השלמת יישום מתווה עיבוי ההון, כפוף לאישור הגורמים המוסמכים במדינה ובחברה ונכון למועד התשקיף אין לחברה ודאות אם ומתי ייושם המתווה כולו או חלקו.

למען הסר כל ספק יובהר כי מעבר למתואר במפורש בתשקיף זה, לא מוטלת על המדינה כל חובה לבצע השקעות בהון החברה.

בהמשך לכך, במכתב לחברה מיום 13 בספטמבר, 2017 החשב הכללי, מנהל רשות החברות הממשלתיות ומנכ"ל משרד האנרגיה הביעו את דעתם שהם תומכים במימון פעילות החברה על ידי גיוס חוב מהציבור באמצעות הנפקת אג"ח ושינוי אופן חישוב יחסי הכיסוי בשטרי הנאמנות על מנת לאפשר שימוש במזומנים שנצברו בקופת החברה לצרכי פעילות השקעה.

6.4. חלוקת דיבידנד

6.4.1. כללי

6.4.1.1. ככלל, חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, טעונה את אישורו של דירקטוריון החברה, וזאת בהתאם לסעיף 307 לחוק החברות. בנוסף, בהתאם להוראות סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, טעונה החלטת דירקטוריון חברה ממשלתית בדבר יעוד הרווחים של החברה או בדבר חלוקה, כהגדרתה בחוק החברות, אישור של רשות החברות; במקרה בו חולקת רשות החברות על החלטת הדירקטוריון, תפעל החברה על פי החלטת רשות החברות כפי שאישרה אותה הממשלה.¹⁰

6.4.1.2. כמו כן, החלטה בדבר חלוקת רווחים על ידי תאגיד, כפופה למבחני החלוקה המפורטים בחוק החברות, ובכלל זה למבחן הרווח ולמבחן יכולת הפירעון. על אף האמור, בית המשפט רשאי, לבקשת חברה, בהתאם להוראות סעיף 303 לחוק החברות ולאחר שהדירקטוריון שלה אישר כי החלוקה מקיימת את מבחן יכולת הפירעון, לאפשר לחברה לבצע חלוקה שלא מקיימת את מבחן הרווח. כמו כן על פי תקנון ההתאגדות של החברה, כל חלוקה צריכה להיות מאושרת על-ידי דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית.

¹⁰ ככל שהחברה תהא בעתיד חברה בהפרטה, אזי במקרה בו חולקת רשות החברות על החלטת הדירקטוריון, תפעל החברה על פי החלטת רשות החברות, כפי שאישר אותה שר האוצר (ולא הממשלה).

נוסף על הוראות חוק החברות בדבר מבחני החלוקה, חברה ממשלתית כפופה להוראות חוזר רשות החברות (ג2 - 97/1) מיום 9 בפברואר 1997 ("חוזר רשות החברות ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנד"), המתווספים על הוראות חוק החברות כאמור לעיל.

6.4.1.3

נוסף על מבחני החלוקה המנויים בחוק החברות, המדיניות הכללית של רשות החברות, ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנד (מדיניות העשויה להשתנות למעת לעת), משתקפת בחוזר רשות החברות ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנד. על פי החוזר האמור הרווחים מהם ישולם הדיבידנד מתחלקים לשני סוגים:

דיבידנד מרווחים שוטפים - אשר ישולם בחברות שירותים ציבוריים, אשר החברה נמנית עליהן (כפי שנמסר לחברה על ידי רשות החברות הממשלתית), יחושב לפי 60% מהרווח הנקי השוטף התקופתי שלה, לפני תשלום בונס מתוך הרווחים לעובדים. עבור חברות אחרות, יחושב לפי 50% מהרווח כאמור.

דיבידנד מרווחים צבורים - ייקבע לגבי כל חברה באופן ספציפי רלוונטית תוך התחשבות בהוראות מסמכי היסוד של החברה הרלוונטית, הוראות כל דין ובנתונים הבאים: צרכי השקעה בשנים הקרובות; אמצעים נזילים; צבר המזומנים; תזרים המזומנים; מנוף פיננסי קיים/רצוי; הון חוזר דרוש ואפשרות של הפרטת החברה הרלוונטית. המדיניות הנוכחית הינה אי משיכת דיבידנדים מהחברה. מדיניות זאת צפויה להיבחן מחדש בשנת 2022 אך עשויה להשתנות קודם לכן.

6.4.1.4

נוסף על האמור לעיל, ביום 31 באוגוסט 2017, אישר דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת רווחים, אשר נתונה לשינוי בהתאם לשיקול דעת הדירקטוריון מעת לעת. מדיניות חלוקת הרווחים, כפי שאושרה, תקיים את המבחנים לחלוקה כפי שנקבעו בחוק החברות (מבחן הרווחים ומבחן יכולת הפרעון) ובנוסף תתייחס לפרמטרים הבאים: (א) חלוקת הדיבידנד לא תפגע בהתחייבויות שהחברה נתנה לצדדים שלישיים לרבות מחזיקי אגרות החוב, בנקים וספקים וזאת בהסתמך על הצגת תזרים מזומנים לחמש השנים הבאות מתום השנה/התקופה בגינה מתבקשת חלוקת הדיבידנד; (ב) יחס ההון העצמי לסך המאזן של החברה לא יפחת מ- 20% בהתייחס ליום בו נסתיימה השנה/התקופה בגינה מחולק הדיבידנד (ובהינתן חלוקת הדיבידנד הנדונה). לענין זה ראו גם סעיף 6.3.1 לענין מתווה עיבוי ההון; (ג) חלוקת הדיבידנד אינה צפויה לפגוע בדרוג האשראי של החברה) על סמך עמדת מדרגי החברה שתועבר להנהלת החברה ועל סמך הערכת הדירקטוריון; ו- (ד) חלוקת הדיבידנד לא צפויה להוביל לאי-עמידה ביחסי הכיסוי המינימאלי הנדרש בהתאם להחלטת הדירקטוריון (יחס שיקבע בין היתר על בסיס יחסי הכיסוי שנקבעו בשטרי הנאמנות של החברה, מדיניות רשות ומועצת הגז הטבעי והמלצת הנהלת החברה).

6.4.2

ייעוד רווחים

בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות מחויבת החברה בכל שנה לקבוע, במסגרת דוח רווח והפסד, ייעוד רווחים (כהגדרת מונח זה להלן). קביעה זו של החברה טעונה אישור של רשות החברות. בהתאם להוראות חוזר רשות החברות ביחס לייעוד רווחים לתשלומי דיבידנד, המונח "ייעוד רווחים" הינו מושג רחב יותר מדיבידנד והוא כולל, בין השאר, החלטה להקצות או לא להקצות כסף או שווה כסף כדיבידנד ו/או החלטה לייעד רווחים לקרנות החברה או להעבירם לקבוצת רווחים שטרם יועדו או לכל מטרה אחרת.

בהתאם להוראות תקנון החברה ובכפוף לסעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, רשאי הדירקטוריון בכל שנה, כחלק מייעוד הרווחים, להפריש מתוך רווחי החברה הניתנים לחלוקה סכום או סכומים כפי שימצא לנכון, בתור קרן שמורה או קרנות אחרות, אשר ישמשו, לפי שיקול דעתו של הדירקטוריון, לצרכים יוצאים מן הכלל או לשם השוואת דיבידנדים, או לכל מטרה אחרת שמותר להוציא למענה את רווחי החברה. לפרטים בדבר מגבלות על חלוקת דיבידנד החלות על החברה מכוח שטרי הנאמנות לאגרות החוב שהונפקו על ידה ראו סעיף 6.4.5 להלן.

פרטים בדבר דיבידנדים שחילקה החברה בשלוש השנים שקדמו למועד התשקיף

.6.4.3

החברה לא חילקה דיבידנד מאז הקמתה.

רווחים ניתנים לחלוקה

.6.4.4

יתרת הרווחים הניתנים לחלוקה של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 הינה כ- 141 מיליון ש"ח.

מגבלות על חלוקת דיבידנד

.6.4.5

בנוסף על המגבלות המפורטות לעיל, נקבעו מגבלות נוספות בקשר עם יכולת חלוקת דיבידנד, כדלקמן:

מגבלות מכוח שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ג')

.6.4.5.1

ושטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד')

בשטרי הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד') על תיקונייהם ותוספותיהם, ומבלי לגרוע מהוראות כל דין, נקבע כי במהלך תקופת חיי האג"ח (סדרה א', סדרה ג' או סדרה ד', לפי העניין), תהא חלוקת דיבידנד כפופה להתקיימות התנאים המצטברים הבאים:

החלוקה אינה אסורה על פי חוק החברות.

.6.4.5.1.1

לא קיימות מגבלות נוספות על החברה לביצוע חלוקה.

.6.4.5.1.2

עמידה ביחסי כיסוי חוב לצורך חלוקת דיבידנד. בהתאם לקבוע בשטרי הנאמנות, על החברה לעמוד בשני יחסי כיסוי חוב, יחס כיסוי (ADSCR) ויחס כיסוי מאוחד (כולל ההלוואה מחח"י (ראו סעיף 6.33.4 להלן)), שמהותם היחס בין התזרים הזמין לשירות חוב בתקופה הנבחנת לבין סכום שירות החוב הפיננסי לאותה התקופה. לפרטים נוספים בדבר יחסי כיסוי החוב בהם על החברה לעמוד לצורך חלוקת דיבידנד ראו סעיף 10 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), סעיף 10 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ג') וסעיף 10 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד').

.6.4.5.1.3

על פי שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), במהלך תקופת אגרות החוב (סדרה א') החברה לא תחלק דיבידנד, אלא כאשר היא אינה מצויה בהפרה מהותית של ההסכם המשולש (למעט הפרה אשר תוקנה לאחר מכן על ידי החברה), וכן כאשר חח"י לא ביצעה קיזוז כדין על פי זכות המוקנית בהסכם המשולש, למעט מקרה בו ההפרה שהקנתה לחח"י זכות קיזוז תוקנה על ידי החברה במהלך 6 החודשים העוקבים. יובהר כי זכות הקיזוז האמורה בוטלה בתיקונים להסכם המשולש, כמתואר בסעיף 6.38.4 להלן.

מגבלות מכח הדין

.6.4.5.1.4

לפי סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, החברה צריכה לקבל את אישור רשות החברות הממשלתיות, בנוסף לאישור הדירקטוריון, על מנת לקבל החלטות בנושא ייעוד רווחים לחלוקה או בדבר חלוקה, כמשמעותה בחוק החברות.

מידע כספי לגבי פעילות החברה

.6.5

כפי שצויין החברה הינה בעלת תחום פעילות אחד, כאשר כל הכנסותיה הינן מחיצוניים. לענין פילוח ההכנסות והעלויות - ראו דוחות כספיים ליום 31 בדצמבר 2017 והביאורים הנלווים, כמו גם דוח הדירקטוריון למועד כאמור. לענין נתונים כספיים ליום 31 בדצמבר 2017, ראו דוחות כספיים ודוח הדירקטוריון למועד זה.

נתונים כספיים של החברה לכל אחת מהשנים 2015-2017 (באלפי ש"ח):*

לפרטים נוספים אודות הדוחות הכספיים של החברה, ראו פרק ט' לתשקיף זה.

שנת 2015	שנת 2016	שנת 2017	
519,787	531,408	553,192	הכנסות מלקוחות
288,618	290,749	333,276	עלויות המימון לתחום הפעילות
717	577	622	הכנסות (הוצאות) אחרות, נטו
231,886	241,236	220,538	רווח מפעולות רגילות, נטו
5,785,375	5,787,379	5,976,132	סך הנכסים המיוחסים לתחום הפעילות
5,065,837	4,959,468	5,067,814	סך ההתחייבויות המיוחסות לתחום הפעילות

* הואיל ולחברה תחום פעילות אחד לא בוצעה חלוקה לתחומי פעילות.

עיקר הוצאות ההנהלה והכלליות ומרבית הוצאות התפעול הינן הוצאות, אשר באופן קבועות ולכן מרכיב ההוצאות המשתנות, ככל שקיימות, הינו זניח. לפרטים בדבר הסברי הדירקטוריון אודות התפתחויות שחלו בתוצאות הכספיות של החברה, ראו הסברים בסעיף 3 לדוח הדירקטוריון מיום 31 בדצמבר 2017.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות החברה

6.6

התפתחות משק הגז הטבעי בישראל החלה בשנים 1999-2000 עם גילוי מאגר נועה ומאגר מרי B. הצריכה הכוללת של גז טבעי בישראל עלתה במקביל להתקדמות בהקמתה של תשתית ההולכה של החברה וחיבורם של צרכנים לרבות תחנות כח למערכת ההולכה.

בשנים האחרונות עובר משק הגז הטבעי בישראל תמורות משמעותיות. תוך שנים ספורות הפך הגז הטבעי למקור מרכזי בסל הדלקים לייצור חשמל וכן למקור אנרגיה משמעותי לתעשייה בישראל, ובהתאם, בראייתה של המדינה, הבטחת זמינות מתמדת של מספר מקורות גז טבעי היא בעלת חשיבות אסטרטגית וכלכלית רבה.¹¹

למיטב ידיעת החברה, משאבי הגז הטבעי שהתגלו בישראל יש בהם כדי לספק את כל צרכי הגז של המשק המקומי במהלך העשורים הבאים, ובכך להקטין בצורה משמעותית את התלות של מדינת ישראל במקורות אנרגיה זרים.

להערכת החברה, הגידול בצריכת הגז הטבעי בישראל צפוי להימשך ככל שימשיך ויוחלט על הגברת השימוש בגז טבעי להפקת חשמל וצמצום הפקת החשמל באמצעות תחנות פחמיות, הנגשת הגז הטבעי למפעלי תעשייה נוספים ברחבי הארץ, מעבר כלי רכב ובהם אוטובוסים ורכבים כבדים לשימוש בגז טבעי, ובפעולות מדיניות, אם וככל שיינקטו לטובת הנושא, וכל זאת מעבר לגידול הטבעי בביקוש לגז טבעי ולחשמל במשק הישראלי.

משק הגז - הסבר כללי

6.6.1

בתחילת שנות האלפיים הואצו חיפושי הגז הטבעי בחופי ישראל. מדינת ישראל, מצדה, קידמה את התפתחותו של השוק האמור, כחלק ממדיניות רחבה יותר שמטרתה מעבר לשימוש בגז טבעי כמקור אנרגיה עיקרי, המעניק יתרונות רבים לצרכן, למשק ולסביבה. לפיכך ניתנו ע"י המדינה רישיונות אקספלורציה רבים, וכפועל יוצא אותרו מספר תגליות גז טבעי משמעותיות במימה הכלכליים של ישראל.

לאחרונה משרד האנרגיה ערך הליך תחרותי לחיפושי גז ונפט במים הכלכליים של ישראל בים התיכון. במסגרת ההליך אושר מתן רישיונות חיפוש ב- 6 אזורים.¹²

¹¹ על פי פרסומים באתר משרד האנרגיה, בכתובת: <http://energy.gov.il/Subjects/NG/Pages/GxmsMniNGEconomy.aspx>

¹² לפי פרסום באתר משרד האנרגיה מה- 15.11.17: https://www.gov.il/he/Departments/news/end_of_gas_tender וכן -

https://www.gov.il/he/Departments/news/petroleum_council_dec_2017

על בסיס פרסומים של משרד האנרגיה, כמתואר להלן, עד שנת 2030 צפויה להשתנות לחלוטין מפת הדלקים הפוסיליים של המשק הישראלי ביחס לזו שהייתה קיימת בשנת 2010. בעוד שבשנת 2013 עמד רכיב הגז הטבעי בתוך כלל מקורות האנרגיה של המשק, על- 26% בלבד גז טבעי (במתאר ייחוס בו צריכת האנרגיה עמדה על TOE 23,700).¹³ הרי שלהערכת רשות הגז בשנת 2030 עתידה צריכת האנרגיה הכוללת במשק לעמוד על TOE 34,900,¹⁴ ואילו שיעור הגז הטבעי יעמוד על 47% מתוך כלל מקורות האנרגיה של המשק.¹⁵ השינוי האמור, בעיקרו נובע משימוש צפוי בתגליות הגז שנחשפו בשנים האחרונות במימיה הכלכליים של ישראל.

היקף הצריכה הכולל של גז טבעי בישראל עלה ביחד עם ההתקדמות בהקמתה של מערכת ההולכה, אותה הקימה החברה מאז הקמתה, ואשר אורכה הכולל, נכון למועד תשקיף זה, עומד על כ-650 ק"מ.

נכון למועד התשקיף, החברה פועלת לביצוע מספר פרויקטים נוספים, הנמצאים בשלבי תכנון והקמה שונים, בין היתר, של הקמת מקטעים נוספים והכפלת קווים קיימים, וזאת בצד הליך מתמשך של הגדלת מספר הלקוחות וחיבור צרכנים נוספים למערכת. לפרטים ראו סעיף 6.10.2 וסעיף 6.20.1 וסעיף 6.26.7 להלן.

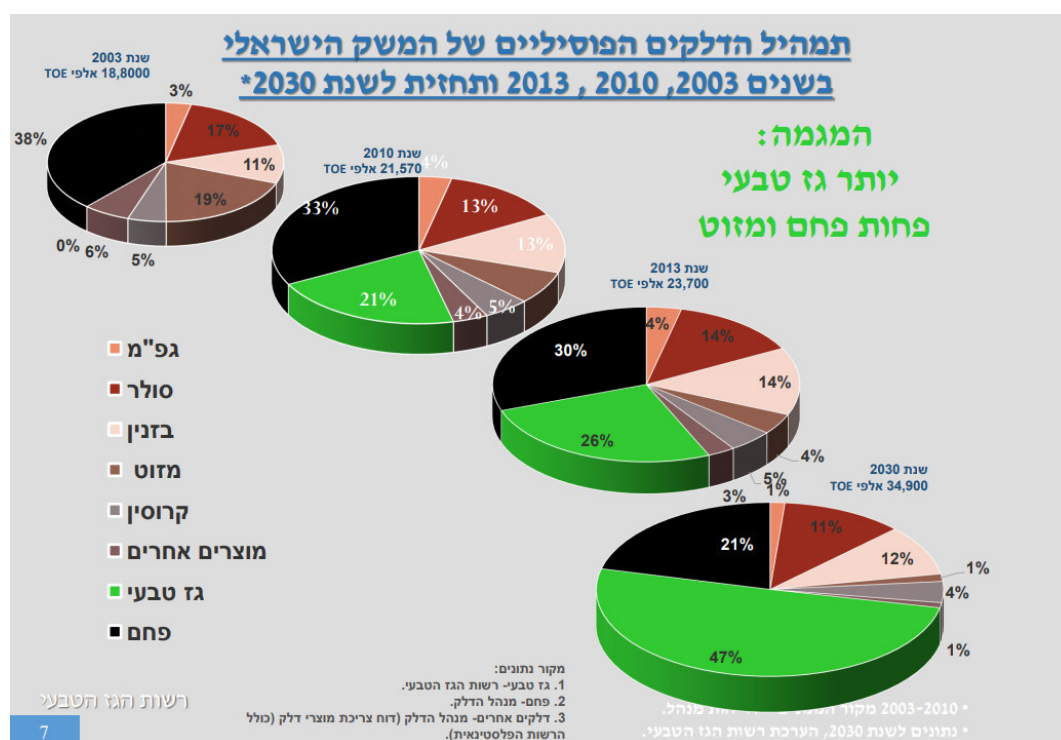
להלן מובא תרשים המציג את תחזית רשות הגז לתמהיל הדלקים לייצור חשמל בישראל. יודגש כי תחזית זו מבוססת בין היתר על הנחה כי גז טבעי ישמש כדלק לרכבים וחומר זינה ליצור מתנול וחיבור צרכנים לרשתות חלוקה בהתאם לתחזית הרשות.¹⁶ יובהר כי להערכת החברה קיימת סבירות כי ההנחה האמורה עשויה שלא להתקיים.

¹³ על פי מצגת שפורסמה באתר משרד התשתיות האנרגיה (מאי, 2013) (מאי 2016), אשר סוקרת את משק הגז הטבעי בישראל. המצגת זמינה בכתובת הבאה : <http://energy.gov.il/subjects/ng/documents/publication/ngmay2016.pdf>

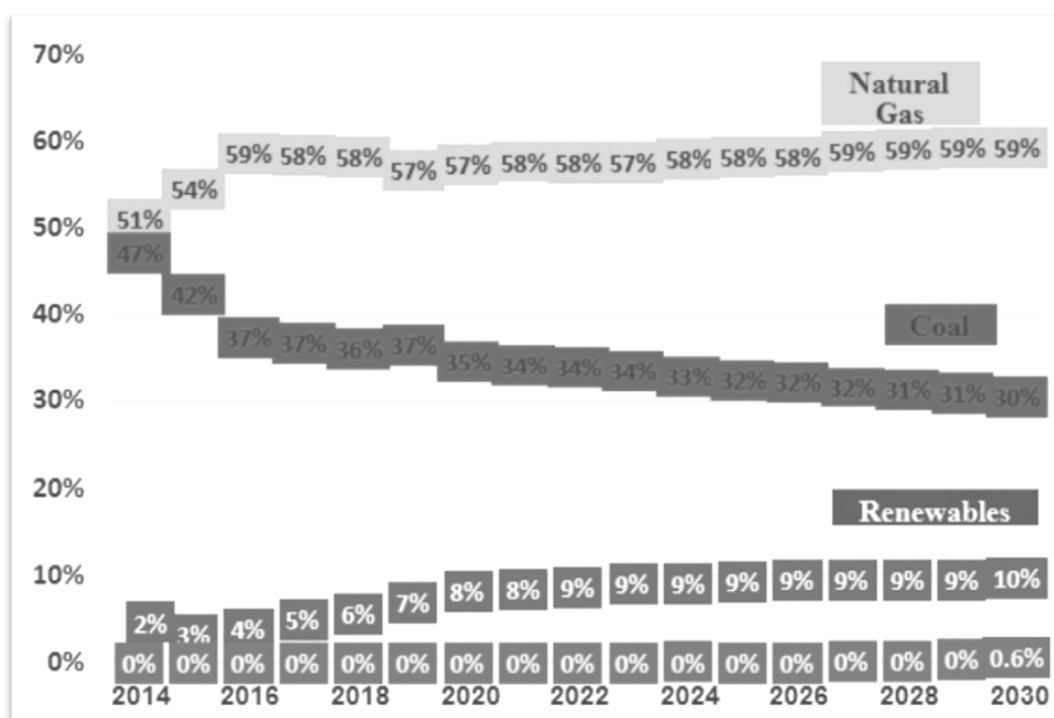
¹⁴ TOE היא יחידת אנרגיה שווה ערך לשריפה של נפט גולמי בנפח של טונה אחת.

¹⁵ על פי מצגת שפורסמה באתר משרד האנרגיה (מאי 2016), אשר סוקרת את משק הגז הטבעי בישראל. המצגת זמינה בכתובת הבאה : <http://energy.gov.il/subjects/ng/documents/publication/ngmay2016.pdf>

¹⁶ על פי מצגת שפורסמה באתר משרד התשתיות (מאי, 2013), אשר סוקרת את משק הגז הטבעי בישראל. המצגת זמינה בכתובת הבאה : <http://energy.gov.il/Subjects/NG/Documents/NGpresentation.pdf>

בנוסף, להלן מובא תרשים המציג את תחזית רשות הגז למגמות השימוש בתמהיל מקורות האנרגיה לייצור חשמל לעומת גז טבעי בישראל בין השנים 2014-2030:

יובהר כי תחזית רשות הגז כאמור לעיל מבוססת על המשך פיתוח תגליות גז טבעי נוספות. עוד מובהר כי פיתוח התגליות האמורות תלוי בגורמים רבים כגון רגולציה, ייצוא, מימון ועוד. אי פיתוח התגליות או עיכוב בפיתוחן עשוי להשפיע על תחזית הצמיחה של משק הגז הטבעי ופיתוחו.

הרחבת משק הגז באמצעות מדיניות הממשלה

6.6.3

מתווה הגז

6.6.3.1

ביום 16 באוגוסט 2015 התקבלה החלטת ממשלה מס' 476 (אשר שבה ואומצה בהחלטת הממשלה מיום 22 במאי 2016) בנושא "מתווה להגדלת כמות הגז הטבעי המופקת משדה הגז הטבעי "תמר"

ופיתוח מהיר של שדות הגז הטבעי "לוויתן", "כריש" ו-"תנין" ושדות גז טבעי נוספים ("מתווה הגז"), אשר נכנסה לתוקף ביום 17 בדצמבר 2015.

המתווה כולל תשעה פרקים שפירוטו את כוונות הממשלה לגבי ניהול משק הגז הטבעי.

פרק א' להחלטת הממשלה הינו פטור לפי סעיף 52 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. פרק ב' לפטור מפרט את ההגבלים העסקיים המסוימים שאליהם מתייחס במפורש הפטור וכן את הוראות החוק הפרטניות מהן יהיה פטור כל אחד מהגבלים עסקיים אלו. פרק ג' קובע את התנאים למתן הפטור לחלק מההגבלים העסקיים. הפטור הופעל ביחס למספר הגבלים עסקיים הקשורים בפעילות החברות המחזיקות בחזקות "תמר" ו"לוויתן", וזאת ביחס להוראות שונות בחוק ההגבלים העסקיים ולתקופות זמן משתנות. ההגבלים העסקיים שהופטרו הם: (א) ההסדר הכובל שנוצר לכאורה כתוצאה מרכישת הזכויות בהיתר "רציו-ים" על ידי דלק ועל ידי נובל וכן ההסדר הכובל שנוצר, לכאורה, כתוצאה מחבירת הצדדים כבעלים במשותף של היתר "רציו-ים" ו"לוויתן"; (ב) שיווק משותף של גז טבעי לשוק המקומי; (ג) שיווק משותף של גז טבעי ליצוא; (ד) הסדר כובל שעשוי להיווצר כתוצאה מרכישת גז "לוויתן"; (ה) וכן פטור מסעיפים מסוימים הנוגעים להיותן של "דלק" ו"נובל" בעלות מונופולין. ביחס למרבית העניינים ניתן רק פטור מוגבל בזמן או מותנה. מתן הפטור ביחס לארבעה מתוך חמשת ההגבלים העסקיים שהופטרו הותנה בהתקיימותם של תנאים מבניים במשק הגז הטבעי, שעיקרם מכירת זכויות דלק ונובל בשדות "כריש" ו"תנין", מכירת זכויות דלק ודילול זכויות נובל במאגר "תמר" והגבלות שונות ביחס לחוזי הגז השונים שיחתמו הצדדים ב"לוויתן" ו"בתמר".

סעיפים בהמשך המתווה הציעו לזכייני רישיונות "לוויתן" ו"תמר" פטורים מחובות מסוימות שקבע המחוקק בחוק הנפט, חוק פיקוח על מחירי מצרכים ושירותים, חוק משק הגז הטבעי וחוק מיסוי רווחים ממשאבי טבע.

עוד נקבעו במתווה ההסדרים הבאים:

- בסעיף ג' למתווה הממשלה הודיעה על כוונות הממונה על הנפט לא לדרוש את סיום פיתוח של מאגר "לוויתן" עד ל-2019, כאשר סעיף י' למתווה הבהיר אפשרות של עיכובים נוספים. אישור דחיית פיתוח מאגר "לוויתן" הצטרף לאישור דחיית פיתוח השדות הקטנים "כריש" ו-"תנין", אישור שהשתמע מההסדר במתווה לגבי מכירת הזכויות בהם. האישורים היוו פטור לחובת הפיתוח שנקבעת בחוק הנפט, וגם למועד הפיתוח שנקבע בשטרי חזקות לווייתן.
- סעיף ד' למתווה קבע כי למשך תקופת המעבר (כפי שנקבע בהסדר) הממשלה לא תפעיל את סמכותה לפקח על המחיר או על רווח הזכיינים, כל עוד הזכיינים מציעים ללקוחות חדשים מחירים דומים לאלה שנקבעו עד כה.
- סעיף ה' למתווה קבע שינויים בהחלטת הממשלה 442 לאימוץ מסקנות ועדת צמח. בהחלטה 442 נקבע שאישורי יצוא יינתנו בהתאם לכמות הגז הקיים במאגרים שפותחו או עומדים להיפתח. במתווה נקבע שאישורים יינתנו לפי כמות הגז שהתגלה, גם אם סיכוי הפיתוח של חלק מהמאגרים קטן. בנוסף, הוחלט לאשר לזכייני תמר לייצא גז טבעי באופן מיידי, ולא לחכות לפיתוח מאגר לווייתן. כמו כן, נקבע כי ממשלת ישראל תפעל ליצירת יתירות במערכות אספקת הגז הטבעי למשק המקומי.
- בנוסף נקבעו במתווה אבני דרך לפיתוח מאגר "לווייתן" והרחבת שדה "תמר".

מעבר לשימוש בגז טבעי

6.6.3.2.

ביום 16 בינואר 2017, ניתנה החלטת המועצה לענייני משק הגז הטבעי מס' 4/16 מיום ה-12 לדצמבר 2016 שעניינה "קביעת קטגוריית צרכן חדשה – תחנת תדלוק בגט"ד ברשתות החלוקה ובמערכת ההולכה ותעריף ההזרמה שבעל רישיון הולכה גובה מתחנת תדלוק בגט"ד". החלטה

זאת נועדה לקדם את השימוש בגז הטבעי בישראל כמקור אנרגיה חלפי לתחבורה. במסגרת ההחלטה הוסדר אופן קביעת התעריף שייגבה מתחת תדלוק בגט"ד, תוך הדגשת החשיבות שבהולכת גז לתחבורה. זאת בהמשך להחלטת ממשלה מס' 5327 מיום 13 בינואר 2013 שקבעה כי יש לקדם את מעבר התחבורה בישראל בשנים 2013 עד 2025 למקורות אנרגיה חליפיים לנפט, ולהפחית את משקל הנפט כמקור אנרגיה בתחבורה בישראל בשיעור של כ-30% בשנת 2020 ושל כ-60% בשנת 2025, ביחס לתחזיות הצריכה בשנים אלו, ככל שהמעבר כדאי כלכלית.

התחזית הרשמית של רשות הגז הטבעי מבטאת בתחזית צריכת CNG בתחבורה כמוצג בגרף שלהלן:¹⁷

בנוסף, ביום 2 באפריל 2017 ניתנה החלטת ממשלה מספר 2592 הקובעת תנאים וקריטריונים להסמכת גופים לתכנון תשתית לאומית למתקנים לייצור חשמל ולהגשתה לועדה לתשתיות לאומיות (כמשמעה בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965). על פי ההחלטה ההסמכות יינתנו לגופים אשר, בין היתר, מעוניינים להקים מתקנים לייצור חשמל באמצעות גז טבעי, אנרגיה מתחדשת או באגירה. אישור בקשות להסמכה כאמור ייעשה עד לאישור תכניות בסך כולל של 25,000 מ"ו הנדרשים עד לשנת 2040 ובכללן 13,000 מ"ו ייצור חשמל באנרגיות מתחדשות לרבות באגירה. תוספת זו הינה מעבר לתוכניות שאושרו נכון למועד קבלת ההחלטה.

זאת ועוד ביום 12 בנובמבר 2017 פרסם שר האנרגיה החלטה בדבר "עקרונות מדיניות בנושא הפעלה מזערית של יחידות ייצור פחמיות", לפי ההחלטה תינתן עדיפות לייצור חשמל באמצעות גז טבעי על פני פחם, תוך הפעלת היחידות בפחמיות במידה המינימלית שתאפשר אמינות וגמישות באספקת החשמל למשק. המדיניות תיושם לאחר הפסקת הפעלתן השוטפת של יחידות 1-4 בתחנת הכח "אורות רבין", ובכפוף לקיומה של יתירות בתשתיות הגז הטבעי באמצעות חיבור של שלושה מאגרי גז טבעי אשר כל אחד מהם יחובר למערכת ההולכה הארצית של הגז הטבעי בתשתית נפרדת.¹⁸

כמו כן, ביום 3 בינואר 2018, התפרסמה באתר המשרד להגנת הסביבה, החלטה של שר האנרגיה, שהתקבלה בשיתוף עם השר להגנת הסביבה כי חח"י תפחית את השימוש בפחם לייצור חשמל בשיעור של 30% באופן מיידי, זאת בהשוואה לשנת 2015, שנת הבסיס. בהחלטה נכתב כי מדובר בהעמקת הפחתת השימוש בפחם ביחס לשנת 2017, שעמדה על 20% ביחס לשנת הבסיס. עוד

¹⁷ התחזית הובאה בהחלטת רשות הגז הטבעי 4/16 מיום ה-12 בדצמבר 2016.

¹⁸ מסמך עקרונות מדיניות בנושא הפעלה מזערית של יחידות ייצור פחמיות מטעם שר האנרגיה מתאריך 12 לנובמבר 2017 (https://www.gov.il/BlobFolder/news/policy_carbon/he/Image_0008420171112152322_0.pdf).

נכתב כי ההחלטה תוביל להפחתה ניכרת בזיהום אוויר מתחנות הכוח הפחמיות, וצפויה להגדיל את הביקושים לגז טבעי במשק.¹⁹

הסכמי ייצוא גז

.6.6.3.3

בחודש ספטמבר 2016 נחתם הסכם למכירת גז טבעי בין NBL Jordan Marketing Ltd ("NJML") לחח"י הירדנית ובחודש יוני 2017 נחתם גם הסכם הולכת גז טבעי בין NJML לבין החברה, כמו כן בחודש נובמבר 2014 נחתם הסכם הולכה (במתכונת ייחודית) בין החברה לבין NBL Eastern Mediterranean Marketing Ltd ("NEML"). לפרטים נוספים ראו סעיף 6.10.3.2.2 להלן.

תשתית חלוקה בלחץ נמוך

.6.6.3.4

בצד ייעודו של הגז הטבעי לשימוש בייצור חשמל וצרכים תעשייתיים נוספים, מקדמת המדינה את הקמתה של תשתית גז טבעי בלחץ נמוך באמצעות חברות חלוקה בבעלות פרטית,²⁰ במטרה להפוך אותו למקור אנרגיה זמין ונגיש עבור מפעלים ובתי עסק צורכי אנרגיה שאינם מתחברים ישירות למערכת ההולכה. בהתאם להחלטת ממשלה משנת 2009²¹ ולהוראת מנכ"ל משרד הכלכלה מספר 4.5, מוענקים תמריצים לצרכנים מסוימים המתחברים לרשת חלוקת הגז הטבעי וכן לצרכני חלוקה מרוחקים. תמריצים כאמור ניתנים בדמות השתתפות בעלויות חיבור למערכת החלוקה של הגז הטבעי ובעלויות הסבת מערכות פנימיות של הצרכן לשימוש בגז טבעי.

עתודות הגז הטבעי ותגליות

.6.6.4

להלן פירוט של מאגרי הגז הטבעי העיקריים בישראל, נכון למועד התשקיף:

שם המאגר	סטאטוס / מועד הצפוי להשלמת הפיתוח	כמות BCM מוערכת ²²	כמות BCM שסופקה בשנת 2017	מיקום
"תמר"	פעיל	275	9.83	נכס ימי כ-90 ק"מ מערבית לחיפה
"לוייתן"	עד סוף 2019	621	-	נכס ימי כ-130 ק"מ מערבית לחיפה
"מריין"	טרם נקבע	40	-	נכס ימי כ-40 ק"מ מחופי עזה
"כריש ותנין"	עד סוף 2021	67	-	שני שדות קידוח במרחק של כ-40 ק"מ אחד מהשני וכ-100 ק"מ צפון-מערבית לחיפה.
"שמשון"	-	5	-	נכס ימי 92 ק"מ מערבית לאשקלון
"דלית"	-	15	-	60 ק"מ מחופי חדרה

הנתונים המובאים בטבלה שלעיל בכל הנוגע להיקפי הגז הטבעי שבמאגרים לקוחים ממקורות חיצוניים לחברה, החברה לא ביצעה כל פעולה לצורך אימות הנתונים ואין ביכולתה להעריך את מידת נכונותם ו/או שלמותם של נתונים כאמור; כמו כן, הנתונים האמורים לקוחים ממקורות שונים, ועל כן ייתכן והם מתבססים על שיטות חישוב שונות ולפיכך אינם מהווים בסיס להשוואה בין תגליות הגז הטבעי, אין להסתמך עליהם לצורך הערכת היקפי תגליות הגז הטבעי בישראל ואין לגזור מהם מסקנות בנוגע לפעילותה של החברה.

¹⁹ מתוך דיווח מיידי של חברת החשמל מיום 4.1.2018.

²⁰ ראו ה"ש 4 לעיל. חברות החלוקה הינן חברות אשר קיבלו רישיון להקמה ולהפעלה של רשת חלוקה לפי סעיף 3(א)(2) לחוק משק הגז הטבעי.

²¹ החלטת ממשלה מספר 175 מיום 12 במאי 2009, העוסקת בהסדרת משק הגז הטבעי. להחלטת הממשלה המלאה ראו בכתובת <http://www.pmo.gov.il/Secretary/GovDecisions/2009/Pages/des175.aspx>. לפי החלטה זו, סך כמות התמריצים הכוללת הינו 120 מיליון ₪.

²² המידע מבוסס על דו"ח "Israel Natural Gas Demand Forecast 2017-2040" של חברת BDO - <https://www.delek-group.com/wp-content/uploads/2017/09/BDO-Gas-Market-Forecast-2-07-2017-for-Delek-Group-with-final-letter-1.pdf>.

כמו כן, המצוץ הימי, אשר במהלך שנת 2016 סופקו דרכו כ- 0.34 BCM, סיפק כ- 0.5 BCM בשנת 2017.

יובהר כי הידללות במאגר תמר המזרים גז טבעי באמצעות מערכת ההולכה ללקוחות קיימים ופוטנציאליים, כמו גם אי הפקת גז ופיתוח מאגרים על ידי בעלי רשיונות, עשויים להביא לצמצום היצע הגז הטבעי ובכך להשפיע על התקשרויות של לקוחות החברה לרכישת גז טבעי מספקי הגז וכפועל יוצא מכך עלול להביא לצמצום ו/או סיום התקשרויות של החברה עם לקוחותיה וכן לפגיעה בהכנסות החברה. נכון למועד התשקיף מהווה תמר מקור האספקה הזמין הבלעדי לאספקת גז טבעי למשק הישראלי, מלבד הספקת גז"ן באמצעות המצוץ הימי. יודגש, כי למעט החיבור למצוץ הימי, נכון למועד התשקיף מערכת ההולכה מוזנת רק מאסדה בודדת, דרך צינור בודד המחובר בין האסדה לבין המערכת.

כאמור לעיל, בצד תגליות מסחריות מוכחות כאמור, הוענקו רישיונות חיפוש למספר גופים העוסקים בחיפוש ואקספלורציה של גז טבעי. איתור מאגרי גז טבעי חדשים ופיתוח המאגרים שכבר התגלו הינו בעל חשיבות והשפעה מכרעת על השימוש במערכת ההולכה. חיפוש, מציאה ופיתוח של מאגרי גז טבעי חדשים עשויים לקדם את עתיד משק הגז בישראל ובהתאם לכך את השימוש והניצול של מערכת ההולכה של החברה.

משק הגז הטבעי בישראל והביקוש מלקוחות

6.6.5.

הכדאיות הכלכלית של הפקת גז טבעי ממאגרים שהתגלו ויתגלו מושפעת במידה רבה מהביקושים לגז טבעי בשוק המקומי, הרגולציה בישראל, מחירי הדלקים התחליפיים לגז הטבעי ומהביקושים בשווקי ייצוא פוטנציאליים.

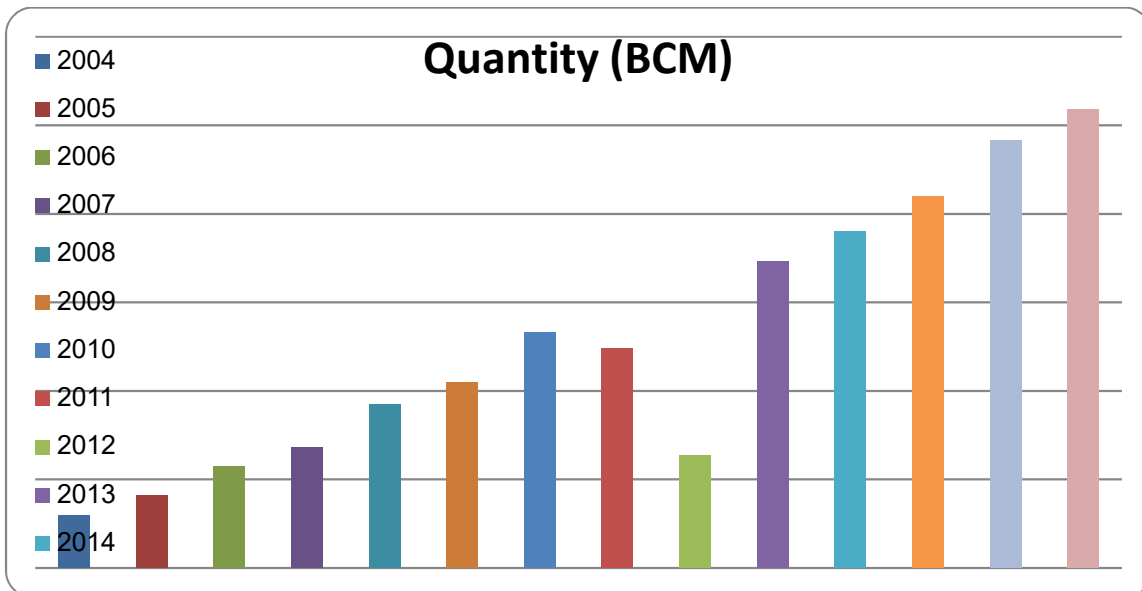
נכון למועד התשקיף, מהווה חח"י הלקוח המרכזי של החברה, והחברה מוליכה גז טבעי לשמונה אתרים של חח"י (אשכול, רידינג, גזר, חגית, צפית, רמת חובב, אלון תבור וחיפה). לפרטים נוספים ראו סעיף 6.20.4 להלן.

בנוסף החברה מוליכה גז טבעי לחברות נוספות ולמפעלים נוספים, ביניהם: בתי זיקוק, מפעלים כימיים, מפעלי תעשייה גדולים וצרכנים אחרים המחזיקים לרשות החלוקה (חלקם באמצעות חברות שיווק).

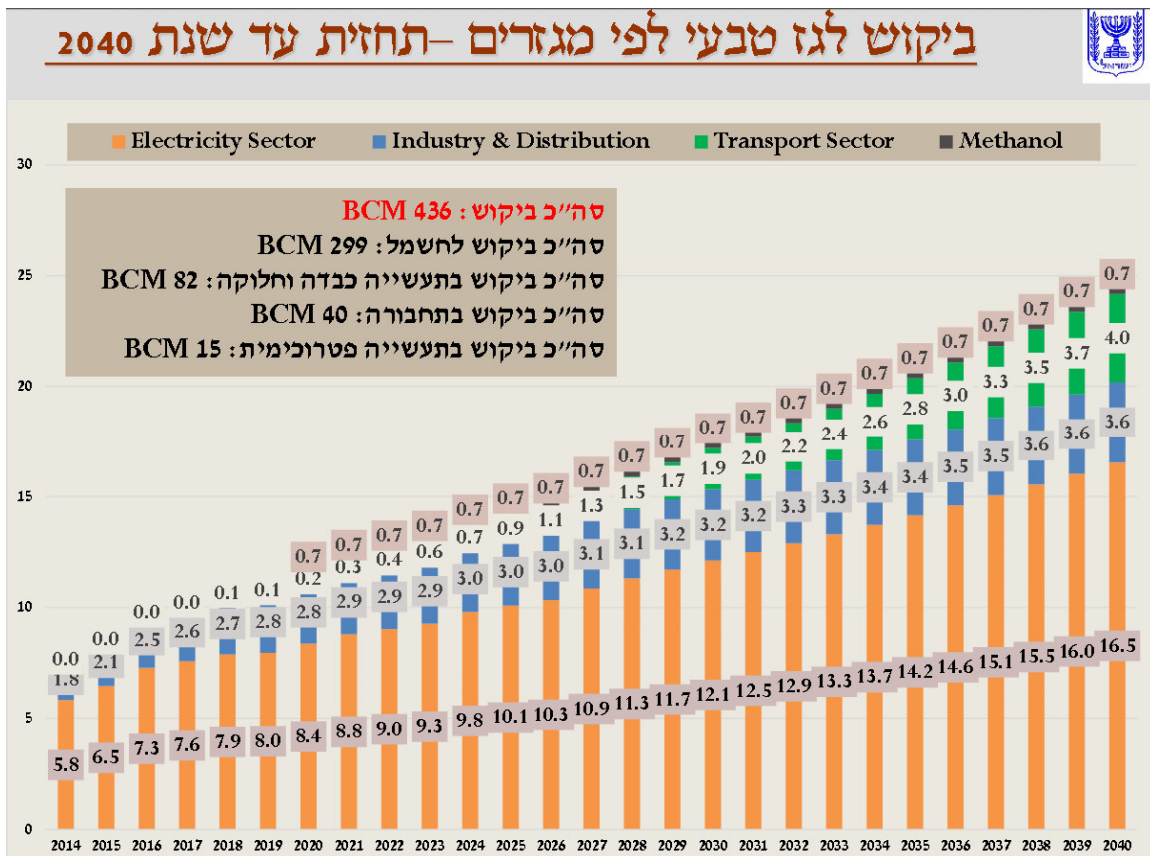
נכון למועד התשקיף, צופה החברה כי הביקוש לגז טבעי מצד יצרני חשמל יישאר איתן ואף ייגבר, בשל יתרונותיו לעומת דלקים תחליפיים ובשל מדיניות הממשלה שמעודדת את השימוש בו. היקף השימוש בגז הטבעי צפוי לעלות משנה לשנה, כתלות בעיקר בפיתוח תגליות הגז, זמינות תגליות הגז, פיתוח מערכת ההולכה והחלוקה ומדיניות הממשלה, כפי שתהיה מעת לעת (כמתואר לעיל). כמו כן, הוצאתם לפועל של הסכמים לייצוא גז טבעי למדינות שכנות ולרשות הפלסטינית, אשר הולכתו תבוצע באמצעות מערכת ההולכה עשויה להגביר את כמות הגז הטבעי אותו מוליכה החברה.

בתרשים שלהלן מוצגת כמות צריכת הגז לפי שנה בין השנים 2004 - 2017 (המבוסס על קריאות ספקי החברה במליוני BTU ויחס המרה של אחד מליון BTU הוא 27.8 מטר מעוקב (CM)):

להלן מובא תרשים, שנערך ע"י רשות הגז הטבעי, המציג את הביקושים הצפויים לגז טבעי עד לשנת 2040 בחלוקה למגזרים:²³

לעניין ההשלכות על הכנסות החברה כתוצאה מאי-עמידה בתחזית הצריכה ראו סעיף 6.20.3.2 (המודל העסקי). יובהר כי לעמידה עמידה בתחזיות הצריכה, עשויה להיות השפעה על פעילות החברה.

בנוסף, איתור ו/או כניסה לשימוש של מקורות אנרגיה חלופיים וזולים יותר, עשויים להקטין את הביקוש לגז טבעי ובהמשך לכך עשויים להיות בעלי השפעה על פעילות החברה.

²³ התחזית לקוחה מאתר משרד האנרגיה בכתובת: <http://energy.gov.il/Subjects/NG/Pages/GxmsMniNGEconomy.aspx>.

הערכותיה של החברה באשר למגמות, האירועים וההתפתחויות בסביבה המקרו-כלכלית של החברה כמפורט לעיל, לרבות לעניין היקף השימוש בגז הטבעי בשנים הקרובות, קצב התפתחות מקורות אנרגיה חלופיים, הרחבת והתפתחות השימוש בגז טבעי וכדומה, הינן מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס, בין היתר, על ציפיות והערכות לגבי התפתחויות כלכליות, משקיות, אנרגטיות, מדיניות ואחרות, אשר התממשותם אינה ודאית ואינה בשליטת החברה, לרבות בכל הנוגע לתגליות הגז העתידיות, השימוש הצפוי בגז הטבעי ואיתור מקורות אנרגיה חלופיים. לפיכך, ייתכן כי ההתפתחויות והמגמות המפורטות לעיל תהיינה בפועל שונות, וזאת בין היתר בשל גורמים אשר מעצם טיבם אינם בשליטת החברה, כגון החלטות ומדיניות הממשלה, איתני ומקורות הטבע וכדומה.

יוער כי נתונים המובאים לעיל, אשר צויין בצידם כי הם לקוחים ממקורות חיצוניים לחברה, בכלל זה נתונים הלקוחים מפרסומי רשות הגז הטבעי, הינם נתונים אשר החברה לא ביצעה כל פעולה ו/או בירור לצורך אימות נכונותם ו/או שלמותם ואין ביכולתה של החברה להעריך את מידת נכונותם ו/או שלמותם של נתונים כאמור.

חלק ב' - תיאור עסקי החברה בתחום הפעילות

משק הגז הטבעי בישראל

6.7

כללי

6.7.1

גז טבעי הוא מקור אנרגיה אשר נוצר בתהליך טבעי במעמקי האדמה. הגז הטבעי מורכב בעיקר ממטאן (CH_4), גז דליק חסר ריח וצבע וכן כמויות קטנות של אתאן, פרופאן, בוטאן, פנטאן ורכיבים אחרים. גז טבעי מופק משדות גז, וכן משדות נפט, שבהם הוא מופק כתוצר לוואי.

גז טבעי משמש כמקור אנרגיה ודלק יעיל ונקי (יחסית לדלקים מאובנים אחרים) בתחנות כוח, בתעשיות הכימיה והפטרוכימיה ובתעשיות נוספות. בזכות יתרונותיו הסביבתיים ויעילותו הרבה בייצור חשמל, הגז הטבעי תופס מקום מרכזי בשוק האנרגיה והופך לאחד ממקורות האנרגיה העיקריים בעולם.²⁴

בדומה לנעשה בעולם, בשל ההכרה בתרומתו של הגז הטבעי לכלכלה ולתעשייה הישראלית, בצד תרומתו לשמירה ולשיפור איכות הסביבה, הציבה ומציבה מדינת ישראל את פיתוח משק הגז הטבעי כאחד מהפרויקטים החשובים והגדולים בתחומי התשתיות והאנרגיה.

משק הגז הישראלי נמצא בשנים האחרונות בתהליך מואץ של צמיחה ופיתוח, הן בהיבט הביקוש המקומי לגז טבעי, בדגש על הישענות על גז טבעי כמקור אנרגיה עיקרי במשק החשמל, הן בהיבט של פעילות החיפושים וההפקה של גז טבעי, והן בהיבט של הקמת תשתיות לקליטה, עיבוד והולכתו של הגז הטבעי וכן הסבת מפעלים ותחנות כוח לשימוש בגז טבעי.²⁵

מבנה המשק הנוכחי, אשר שחקניו העיקריים הינם כמפורט בסעיף 6.7.2 להלן, נקבע ועוצב בהתאם ומכוח חוק משק הגז הטבעי, כאשר הגוף הממונה על הפיקוח והסדרת הפעילות בו הינו רשות הגז הטבעי. עם זאת, ועל אף ההתפתחויות המואצות, משק זה עדיין מצוי במידה מסוימת בראשית התפתחותו, ואתגרים שונים אשר יתעוררו במהלך השנים הקרובות עשויים להשפיע על מבנהו כמו גם על הפעילות בו.

השחקנים העיקריים במשק הגז הטבעי

6.7.2

בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי, הרישיונות הרלוונטיים והחלטות רשות הגז הטבעי, ניתן לחלק את השחקנים הפועלים במשק הגז הטבעי לחמש קטגוריות עיקריות, כדלקמן:²⁶

ספקי גז טבעי - גופים המוכרים גז טבעי לצרכנים ומשווקים. גופים אלה מעבירים את הגז הטבעי למערכת ההולכה של החברה באמצעות צינורות ומתקני גז טבעי וכן באמצעות האונייה המגוזת המתחברת למצוף הימי (המחובר למערכת ההולכה). גופים אלו ככל והם עוסקים בחיפוש גז במים הכלכליים של ישראל חייבים ברישיון מתוקף חוק הנפט לצורך חיפוש הגז הטבעי. כמו כן, ככל שגופים אלו עוסקים בהולכת גז טבעי אל מערכת ההולכה הם נדרשים ברישיון הולכה מתוקף סעיף 10 לחוק משק הגז. לפי חוק הנפט, רישיון זה כולל גם זכות לבעליו לקדוח קדיחות ניסיון

6.7.2.1

²⁴ על פי פרסומים באתר משרד האנרגיה והמים בכתובת:

<http://energy.gov.il/Subjects/NG/Pages/GxmsMniNGAdvantages.aspx>

²⁵ שם.

²⁶ יצוין, כי בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי, גם פעילויות הקמה והפעלה של מתקן גזי וכן הקמה והפעלה של מתקני אחסון חייבים ברישיון מכוח החוק. עם זאת, נכון למועד התשקיף, ולמיטב ידיעת החברה, אין בעלי רישיונות העוסקים בפעילויות אלו.

ופיתוח לצורך הפקת נפט וכן זכות לקבל חזקה לאחר שהגיעו לתגלית בשטח הרשוי. בין גופים אלה ניתן למנות את השותפויות המחזיקות בזכויות בתגליות הגז השונות.

6.7.2.2

בעל רישיון הולכה - החברה, כבעלת רישיון הולכה המוענק לה מתוקף חוק משק הגז, הינה אחראית על הולכתו של הגז הטבעי המועבר על ידי ספקי הגז הטבעי, והולכתו לצרכנים, בין באמצעות חיבור צרכנים ישירות למערכת ההולכה ובין באמצעות חיבור לרשתות החלוקה של בעלי רישיונות חלוקה.²⁷ החברה, ככלל, מוליכה את הגז טבעי ללקוחותיה בלחץ גבוה כאשר מסירת הגז הטבעי הישירה לצרכנים כאמור ולבעלי רישיונות החלוקה נעשית לאחר הפחתתו של לחץ הגז הטבעי בלחץ שהוזמן על ידי הלקוח וזאת באמצעות תחנות ה-PRMS.²⁸ במקרים מסוימים מחברת החברה למערכת ההולכה גם לקוחות באמצעות צנרת בלחץ נמוך (בהקשר זה יצוין כי ישנם לקוחות המחוברים הן בלחץ גבוה והן בלחץ נמוך).²⁹ יוער כי לחברה אין קשר מסחרי ישיר עם ספקי הגז הטבעי,³⁰ הנוגע לשירותי הולכת הגז הטבעי,³¹ למעט הסכמים בנוגע: רכישת גז לצרכים תפעוליים של מערכת ההולכה, הסכמי ייצוא גז טבעי וכן פרויקט הקמת המאגרים (כמפורט בסעיף 6.10.1.1 להלן). ההתקשרות המסחרית עם ספקי הגז הטבעי בנוגע לאספקתו נעשית באופן עצמאי ונפרד על ידי הצרכן הסופי או משווק הגז הטבעי.

בהתאם לכך, החברה אינה אחראית על אספקת הגז הטבעי לצרכנים, אלא על הולכת הגז הטבעי מנקודת קבלתו מספק הגז הטבעי ועד לנקודת החיבור של מערכת ההולכה ללקוחות ולרשתות החלוקה. כמפורט בסעיף 6.20.3 להלן, דמי חיבור שמשלמים הצרכנים המבקשים להתחבר למערכת ההולכה והתשלום בגין הולכת הגז הטבעי הינם בהתאם לכללים ולתעריפים הנקבעים ע"י המועצה והסכמי ההולכה.

6.7.2.3

בעלי רישיון חלוקה - גורמים האחראים, מכוח הרישיון הניתן להם בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, על פריסת רשת לחלוקת גז טבעי בלחץ נמוך, וזאת באמצעות התחברות למערכת ההולכה מחד, וחיבור צרכנים לרשת החלוקה מאידך. בעל הרישיון גובה בגין שירותיו השונים דמי חלוקה וכן תשלומים נוספים ישירות מהצרכנים ומהשווקים והכל בהתאם להוראות הרישיון שניתן לו. משרד האנרגיה הגדיר שישה (6) אזורי חלוקה כאשר בכל אזור יהיה בעל רישיון חלוקה אחד. נכון למועד תשקיף זה, ולמיטב ידיעת החברה, פועלים בישראל שישה בעלי רישיון.

למיטב ידיעת החברה, להלן חברות החלוקה הפועלות באזורים הנ"ל: (א) חברת "נגב גז טבעי בע"מ" - הפועלת באזור הנגב; (ב) חברת "סופר אנ.ג"י. חברה לחלוקת גז טבעי בע"מ" - הפועלת באזור המרכז, קרי בין גדרה לכפר יונה; (ג) חברת "גז טבעי דרום בע"מ" - הפועלת באזור הדרום, קרי באזור אשדוד, אשקלון, קריית גת, קריית מלאכי ושדרות; (ד) חברת "מרימון גז טבעי צפון בע"מ" - הפועלת באזור חיפה והגליל, קרי חיפה, נהריה, צפת, כרמיאל והקריות; (ה) חברת "סופר אנ.ג"י. חדרה והעמקים חברה לחלוקת גז טבעי בע"מ" - הפועלת באזור חדרה והעמקים, קרי חדרה, נתניה, עפולה, בית שאן, נצרת ומגדל העמק. (ו) חברת "רתם גז טבעי בע"מ" - הפועלת באזור ירושלים, מטה יהודה, בית שמש ומבשרת ציון.³²

²⁷ בהתאם לאמור בסעיף 52 לרישיון, החברה רשאית לחבר אך ורק צרכנים שביקושם יעלה על 2,000 מטר מעוקב לשעה ו-12 מיליון מטר מעוקב לשנה של גז טבעי לחיבור ספציפי, וכן בעלי רישיונות חלוקה.

²⁸ במספר מקרים חריגים, ועל פי צרכי הלקוח הרלוונטי, מבוצעת הפחתתה של לחץ הגז אם כי הגז שמסופק ללקוח עדיין נחשב גז טבעי בלחץ גבוה (Bar 16 ומעלה).

²⁹ החברה פועלת, בהקשר זה, בהתאם לחוות דעת משפטית שקיבלה מיועציה המשפטיים, לפיה הינה רשאית לחבר לקוחות כאמור בלחץ נמוך, כמתואר לעיל. כן יצוין כי במקרים בהם הוקמה תחנת ה-PRMS שלא בחצרי הלקוח, כוללת נקודת ההתחברות כאמור בסעיף 37 לחוק צינוורות מהתחנה עצמה ועד לחצרי הלקוח כאשר המונה עצמו מותקן מחוץ לחצרי הלקוח.

³⁰ ראו בהקשר זה סעיף 6.27.1.1 להלן.

³¹ יצוין כי בהתאם להוראות סעיף 4(ד) לחוק משק הגז הטבעי רשאית החברה, כבעלת רישיון הולכה, לרכוש ולמכור גז בכמויות ובמועדים הנדרשים לצרכים התפעוליים של מערכת ההולכה לרבות איזון הלחצים בה ושמירה על תפקודה התקין.

³² לפי פרסומי משרד האנרגיה באתר "גז טבעי" בכתובת: http://www.gastv.co.il/israeli_gas.html

6.7.2.4.

משווקים - המשווק הינו גורם הרוכש גז טבעי במטרה למכור אותו לאחרים (בעיקר לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה) לצריכתם העצמית;³³ ובכלל זה המשווק אמון ברוב המקרים, על הטיפול עבור הצרכנים האחרים, המעוניינים כי המשווק יתכלל עבורם את ההתקשרויות עם הגורמים הרלוונטיים, כגון התקשרויות עם ספקי הגז (לעניין רכישת הגז הטבעי) והתקשרויות עם החברה (חתימה על הסכם הולכה ותשלום תעריף הזרמה). יובהר בהקשר זה, כי כל צרכן, בכפוף להוראות הדין, רשאי לפעול ולהתקשר אל מול הגורמים המפורטים לעיל במישרין, ללא צורך במעורבותו של משווק. נכון למועד תשקיף זה החברה התקשרה עם מספר חברות שיווק.

כן יצוין, כי בהתאם להוראות סעיף 5 לחוק משק הגז הטבעי, העיסוק במכר ובשיווק של גז טבעי אינו טעון רישיון לפי חוק משק הגז הטבעי או לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי), אלא אם ייקבע אחרת בהתאם לסמכויות שר האנרגיה בחוק משק הגז (מבלי לגרוע מהחובה לקבל אישור ו/או היתר לעיסוק כאמור על פי הוראות כל דין).

6.7.2.5.

צרכני הגז הטבעי - נכון למועד זה לחברה מספר לקוחות, כאשר הלקוח הגדול ביותר הינה חח"י.³⁴ לפרטים נוספים בדבר לקוחות החברה ראו סעיף 6.20 וסעיף 6.38 להלן.

6.8.

מידע כללי על פעילות החברה בתחום הולכת הגז הטבעי

6.8.1.

כללי

כאמור לעיל, פעילותה של החברה בתחום הפעילות כוללת תכנון, רכש, הקמה, הפעלה ואחזקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל, ובכלל זה הולכת הגז הטבעי בפועל מתחנות הקבלה ועד לחיבורם של צרכנים סופיים ו/או בעלי רישיון חלוקה למערכת ההולכה. יודגש, כי החברה כבעלת רישיון הולכה איננה אחראית על אספקת הגז הטבעי לצרכן, אלא על מתן שירותי הולכת הגז הטבעי מנקודת קבלתו מספק הגז הטבעי ועד לנקודת החיבור של מערכת ההולכה ללקוח.

עם מתן הרישיון לחברה ובמסגרת החלטת הממשלה נקבעו מספר מקטעים שהיה על החברה להקים, כמו גם מיקומם ולוחות הזמנים להקמתם. למימון פעילויות ההשקעה הנדרשות לצורך הקמת המקטעים התבססה החברה בעיקר על: השקעות בהון מטעם המדינה, אשראי מחח"י (כחלק מההסכם המשולש, לעניין זה ראו להלן סעיף 6.20.4) וכן על הנפקת אגרות חוב לגופים מוסדיים בהתאם להחלטת הממשלה, כל הקמה של מתקנים ומקטעים נוספים של מערכת ההולכה, כפופה לקבלת החלטה מתאימה של השרים (שר האוצר ושר האנרגיה) ועדכון הרישיון בהתאם, כך שיכלול את המקטעים החדשים. נכון למועד תשקיף זה החברה הינה בעלת הרישיון היחידה להקמה והפעלה של מערכת הולכת גז טבעי בישראל.³⁵

6.8.2.

אופייה של החברה כחברת ניהול

כאמור לעיל, ובהתאם להוראות הרישיון והחלטת הממשלה, פועלת החברה בעיקר וככל הניתן במתכונת של חברת ניהול ולא כחברה מבצעת לעניין התכנון וההקמה של מערכת ההולכה. בהתאם לכך, מבוצעות עיקרן של עבודות התכנון וההקמה (לרבות ניהול ופיקוח על עבודות ההקמה מצד חברות מקצועיות) של מערכת ההולכה, באמצעות חברות קבלניות עמן מתקשרת

³³ יצוין כי המשווק, עשוי לעיתים, גם לרכוש גז לצריכתו העצמית כאשר הוא מחובר לרשת החלוקה.

³⁴ בהתאם לסעיף 52 לרישיון, החברה תהא רשאית לחבר רק צרכנים שביקושם יעלה על 2,000 מטר מעוקב שעה ו-12 מיליון מטר מעוקב לשנה לחיבור ספציפי.

³⁵ ראו ה"ש 52 בדבר רישיונות שהוענקו לספקי הגז הטבעי בישראל להקמה ולהפעלה של קווי צינורות ומיתקני גז הקשורים אליהם שישמשו אך ורק להעברת גז טבעי של אותם ספקים ושל ספקי גז טבעי אחרים למיתקן לעיבוד הגז הטבעי או לנקודת חיבור למערכת ההולכה. מכוח רישיונות אלו מוליכים ספקי הגז הטבעי את הגז הטבעי המופק באסדות הקידוח עד חיבורו למערכת ההולכה.

החברה לאחר קיומו של הליך מכרזי.³⁶ בכל הנוגע לתפעול ותחזוקת המערכת פועלת החברה בעיקר באופן עצמאי, וזאת בהתאם להוראות הרישיון.

בנוסף על האמור לעיל, קובע סעיף 20.1 לרישיון, ובהמשך להחלטת הממשלה בקשר לכך, כי על החברה להתקשר עם חברה מקצועית,³⁷ לצורך קבלת הייעוץ הדרוש למילוי תפקידיה על פי הרישיון, לרבות בנושא הקמת מערכת ההולכה והפעלתה בשגרה ובחירום, הכנת תכנון קונספטואלי ובסיסי של המערכת, מתן הנחיות למתכננים בנושא תכנון מפורט של המערכת, פיקוח ובקרה על הקמתה וכן הדרכת והסמכת עובדי החברה או מי מטעמה במכלול נושאים קשורים. נכון להיום לחברה התקשרות עם חברה מקצועית אולם היקף הפעילות שלה צומצם משמעותית לעומת העבר בשל הידע והניסיון שרכשה לעצמה החברה.

סעיף 20.2 לרישיון מוסיף וקובע כי החברה רשאית להתקשר עם גורמים מקצועיים נוספים ככל הדרוש למילוי תפקידיה על פי הרישיון, לרבות לצורך ביצוע פיקוח על הקמת המערכת והפעלתה.

לפרטים בדבר חברות ייעוץ מקצועיות עמן התקשרה החברה לצורך תכנון והקמת מערכת ההולכה, וכן ליווי שוטף של החברה בפיקוח על הפעלת המערכת, ראו סעיף 6.27.3.1 להלן.

תהליכים ופרויקטים בניהולה ופיקוחה של החברה

6.8.3

במסגרת פעילותה של החברה, עוסקת החברה, בין היתר, בניהול ופיקוח על התהליכים כדלקמן:

תכנון מקטעי הולכה - במסגרת זו מקדמת החברה, באמצעות חברות תכנון, את הליך התכנון של מקטעי ההולכה, הכולל הכנת, קידום ואישור של מפרטים,³⁸ היתרי בנייה להקמת מקטעי מערכת ההולכה, ותכנון במקרים בהם אחראית החברה על תכנון תוכניות המתאר הארציות ו/או תוכניות בינוי ערים לשטחים בהם עוברת מערכת ההולכה.

6.8.3.1

לפרטים נוספים בדבר הליך התכנון וכן בדבר עיקריהם של הסכמי התכנון בהם מתקשרת החברה מעת לעת, ראו סעיף 6.27.3.1 להלן.

רכש - במסגרת זו מבצעת החברה התקשרויות עם ספקי ציוד שונים, לאחר קיומו של הליך מכרזי,³⁹ לצורך רכש של צינורות וציוד נוסף הנדרש לשם הקמת מקטעי ההולכה (לרבות הציוד הנדרש להקמת תחנות קבלה, תחנות הגפה ותחנות PRMS). לפרטים בדבר עיקרי ההסכמים לאספקת ציוד וצינורות וכן ציוד להקמת תחנות ה-PRMS ראו סעיף 6.27.2 להלן.

6.8.3.2

הקמת מקטעי ההולכה ופיקוח על עבודת ההקמה - תהליך זה כולל התקשרות עם חברות קבלניות המקימות את מקטעי מערכת ההולכה וכן התקשרות עם חברות ניהול ופיקוח וחברה מקצועית בינלאומית המייעצת ומפקחת מטעם החברה, על ההקמה. לפרטים בדבר עבודות ההקמה של מקטעי ההולכה (לרבות הסכמי הפיקוח בקשר עם כך) ראו סעיף 6.26.3 להלן.

6.8.3.3

התקשרות עם לקוחות בהסכמי הולכה - במסגרת זאת מתקשרת החברה עם לקוחותיה לשם חיבורם למערכת ההולכה ולקבלת שירותי הולכת הגז הטבעי. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.20.2 להלן.

6.8.3.4

³⁶ יצוין, בהקשר זה, כי בהתאם להוראות חוק חובת המכרזים והתקנות מכוחו מבוצעות חלק מההתקשרויות בהן מתקשרת החברה ללא ערכיות של מכרז, וזאת בהתאם לפטורים מחובת מכרז הקבועים בחוק האמור ובתקנות מכוחו.

³⁷ "חברה מקצועית" הוגדרה ברישיון כחברה מקצועית בעלת ידע וניסיון מוכח בתחום הגז הטבעי.

³⁸ מפרט זה (כאמור בסעיף 24 לחוק) כולל את התוכניות ההנדסיות ותיאור העבודות להקמת המקטע והמתקנים, וכן את תיאור המקרקעין הדרושים לצורך הקמתו והבעלות בהם.

³⁹ למעט במקרים בהם קיים על פי הדין פטור מקיומו של הליך מכרזי.

הקמת תחנות PRMS וחיבור צרכנים ישירים וחברות חלוקה לתחנות - במסגרת זאת, מקימה החברה, באמצעות קבלנים עמם היא מתקשרת, תחנות PRMS, המשמשות לחיבור לקוחות למערכת ההולכה, וכן למדידת כמות הגז הטבעי העובר ממערכת ההולכה ללקוחות ולהפחתת והתאמת לחץ הגז הטבעי לצורכי הלקוח.⁴⁰ במסגרת הליך זה אחראית החברה גם על הליכי התכנון וקבלת היתרי הבנייה הנדרשים לצורך הקמת תחנות ה-PRMS.

במקרים בהם חצרי הלקוח אינם נמצאים בצמוד לעורק הצינורות הראשי של מערכת ההולכה, מקימה החברה, צינורות נוספים (באורך משתנה הנע בין מאות מטרים לבין מספר קילומטרים) לצורך השלמת הולכת הגז הטבעי אל חצרי הלקוח או בסמוך לו, היכן שממוקמת תחנת ה-PRMS של אותו לקוח. עלויות אלו אינן נכללות בתעריף החיבור אותו משלם הלקוח והמועצה הכירה עד כה בעלויות מסוג זה (לרבות בגין צרכנים עתידיים שיחוברו למערכת ההולכה), בסך של כ-249 מיליון ש"ח, כהוצאות מוכרות הנכללות כחלק מתעריף ההולכה העדכני לו זכאית החברה. סכום זה כולל כ-61 מיליון ₪ בגין צרכני חלוקה מרוחקים באזור החלוקה בנגב.⁴¹

בנוסף, בהחלטת מועצה מיום 4 אפריל 2012,⁴² קבע המנהל, בהתאם לסמכותו בחוק משק הגז הטבעי, הוראות לעניין גביית תשלום נוסף מצרכן מרוחק אשר חיבורו אינו כלכלי לחברה, לפיהן יהיה על הצרכן המרוחק המעוניין להתחבר למערכת ההולכה ואשר התשלומים בגין תעריף ההולכה, אינם מכסים לחברה את ההשקעה בצינור היעודי המוליך את הגז הטבעי ממערכת ההולכה לתחנת ה-PRMS של אותו צרכן מרוחק, לשלם לחברה את סכום ההשלמה השווה לחלק הבלתי מכוסה בהשקעה בצינור היעודי כאמור וזאת בהתאם לנתונים והפרמטרים המופיעים בהוראה האמורה.

פעילות החברה בשנים 2009-2011 ביחס לאספקת גז בלחץ נמוך:

בדו"ח מבקר המדינה השנתי אשר פורסם בשנת 2013 נבחנה פעילות החברה בשנים 2009-2011 ביחס לאספקת גז בלחץ הנמוך למספר מפעלים.

ככלל, הולכת הגז הטבעי מחולקת לשני שלבים: (א) הולכת גז בלחץ גבוה (מעל 16 בר) מנקודות אספקת הגז ועד לתחנות ה-PRMS של החברה; ו-(ב) הולכת גז מתחנת ה-PRMS ללקוח בהתאם למאפיינים של לחץ (גבוה או נמוך) וטמפרטורה כפי שהוזמן על ידו.

ביחס לאמור בס"ק (ב) לעיל, לשיטת החברה, הוראות רישיון ההקמה וההפעלה של מערכת ההולכה אשר ניתן לה, מאפשרות לה לחבר צרכנים בלחץ נמוך, בכפוף לעמידת אותם צרכנים בסף צריכה מזערי אשר נקבע בסעיף 52 לרישיון. יצוין כי עמדתה של החברה ביחס לפרשנות הראויה להוראות החוק ותנאי הרישיון כאמור נתמכת בחוות דעת משפטית שקיבלה. כמו כן, רשות הגז מודעת לחיבור צרכנים בלחץ נמוך העומדים בסף הצריכה המזערי אשר נקבע בסעיף 52 לרישיון, וחיבור צרכנים כאמור אושר בהיבטים הנדרשים לכך ע"י רשות הגז.

עמדת מבקר המדינה, כפי שהשתקפה בדו"ח כאמור, היתה כי קיימת חפיפה בין תחום הפעילות של החברה (כשהיא מספקת גז בלחץ נמוך או בכמות נמוכה מסף הצריכה המזערי שנקבע) ובין תחום הפעילות של בעלי רישיונות החלוקה; חפיפה זו אינה עולה בקנה אחד עם מתן רישיון הולכה בלעדי לחברה ועם חלוקת המדינה לשישה אזורים רישיונות חלוקה בלעדיים לכל בעל

⁴⁰ תחנות ה-PRMS המוקמות לצורך חיבור צרכנים למערכת ההולכה משמשים בין היתר להפחתת לחץ הגז והעברתו לצרכנים מתחנת ה-PRMS

בלחץ נמוך המיועד לשימוש על ידי הצרכנים. ישנם מקרים חריגים בהם החברה מקימה תשתית צנרת ומתקני מדידה לאחר תחנת ה-PRMS לצורך חיבור מספר צרכנים לאותה תחנת PRMS, דוגמת: חיבור המפעלים ברמת חובב ומישור רותם.

⁴¹ החלטות המועצה מספר 3/12 ו-1/14.

⁴² בהתאם להחלטת רשות הגז מיום 4 באפריל 2012, צרכן מרוחק ייחשב כמי שאינו חברה בעלת רישיון חלוקה, וצורך למעלה מ-600,000 קוב לשעה, או מי שהממשלה הכריזה עליו שהוא צרכן מרוחק.

רישיון; החפיפה עלולה להוביל לזליגה של פעילות החברה לתחום הפעילות של בעלי רישיונות החלוקה ובכך לפגוע בהם ובביסוסם כספקי גז בלחץ נמוך וכן לייקר את מחיר הגז לצרכנים.

6.8.3.7 **תפעול, אחזקת ואבטחת מקטעי ההולכה** - לחברה מערך תפעול ותחזוקה שברובו עצמאי, הנועד לתפעול ותחזוקת מקטעים ומתקנים פעילים בשגרה ובחירום. כמו כן לחברה מערכים העוסקים באבטחת מערכת ההולכה ובהיבטי הבטיחות הנובעים מהפעלתה. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.26.9 להלן.

6.9 **מקטעי מערכת ההולכה, פרויקטי ההקמה בהם מעורבת החברה ופרויקטים בתכנון (פרויקטים עתידיים)**

6.9.1 **כללי**

מערכת ההולכה כוללת ארבעה מרכיבים עיקריים, כדלקמן: (א) תחנות לקבלת הגז מספקי הגז - שתי תחנות הממוקמות האחת אל מול חופי אשדוד (המשמשת לאספקת הגז מתגלית תמר) והשנייה אל מול חופי אשקלון (אשר שימשה לאספקת הגז מחברת EMG המצרית), כמו כן מוליכה החברה גז עבור חח"י מהמצוף הימי; (ב) צנרת יבשתית וימית; (ג) תחנות PRMS; ו- (ד) תחנות הגפה.

6.9.2 **מקטעים ומתקני PRMS שבנייתם נסתיימה**

נכון למועד פרסום התשקיף, הקימה החברה את המקטעים שלהלן, בהתאם לקבוע ברישיונה:

6.9.2.1 **המקטע הימי** - מאשדוד עד חוף דור, באורך של כ-90 ק"מ, אשר הוקם על ידי חח"י, ואשר הועבר לחברה במסגרת ההסכם המשולש. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.26.4 להלן. בנוסף חח"י העבירה לחברה במסגרת ההסכם המשולש מקטע יבשתי נלווה למקטע הימי בין חוף דור לתחנת הכוח חגית (אליקים).

6.9.2.2 **המקטע היבשתי** - הכולל, נכון למועד התשקיף, ארבעה מקטעים מרכזיים שבנייתם נסתיימה, כמפורט בסעיף 6.26.5 להלן.

כמו כן, נכון למועד זה פועלות 43 תחנות PRMS המשמשות לחיבור לקוחות למערכת ההולכה.

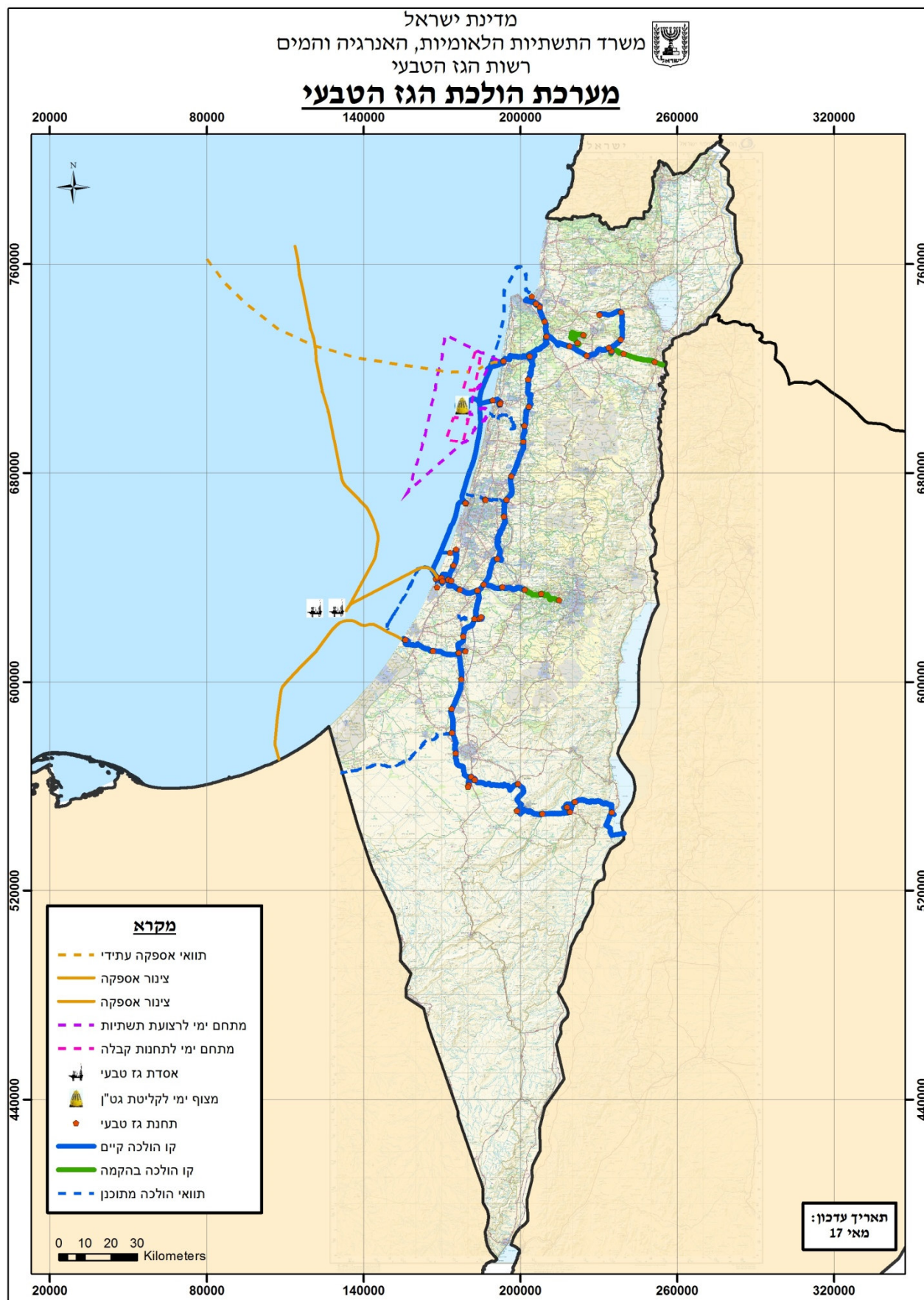
6.9.2.3 **הסדרים מיוחדים בקשר עם מקטע בית קשת - ציפורית**

ביום 24.09.2012 התקבלה החלטת ממשלה מס' 5132, אשר במסגרתה אושרה הקמת המקטע מתחנת גז בית קשת לאזור תעשייה ציפורית. בנוגע למקטע שבנידון, בהתאם לסיכום דיון מיום 27 במרץ 2014 שנערך אצל המהנדס הראשי של רשות הגז ובהמשך לכך אישורו של המנהל, שעניינו חיבור מפעל פניציה הממוקם באזור ציפורית לחברות החלוקה חלף הסכם הולכה פרטי עם החברה והסדרת פעילות חברות החלוקה באזור וכן במכתבי רשות הגז אל החברה מיום 9 ביולי 2014 ומיום 23 בספטמבר 2014, נקבעו הסדרים מיוחדים, השונים בחלקם, במידה מסוימת, מההוראות הקבועות ברישיון, ואשר קובעים, בין היתר: (א) שינוי הקוטר המזערי של צינור ההולכה במקטע בית קשת-ציפורית; (ב) הותרת הקמת מתקן ריח בתחנת הגז בבית קשת על ידי חברת החלוקה; (ג) הקמת תחנות PRMS⁴³ שישרת את שתי חברות החלוקה הפועלות באזור לרבות לצורך חיבור פניציה באמצעות חברות חלוקה (חלף ההסכם ההולכה שנחתם עם החברה) וכן הקמת קו מציפורית ועד לפניציה (בהתאם לכך, בחלק מסוים מהמקטע מוזרם על ידי החברה גז בלחץ נמוך); (ד) הקמת מונה על ידי חברות החלוקה (ציפורית מוליכים קו ללא מונה בסוף בשלב זה); (ה) קבלת תשלום קבוע (450 אלפי ₪ לשנה) מחברת החלוקה בגין הזרמת

גז טבעי במקטע ובכפוף לתנאים שנקבעו בהסכם ; (ו) ביטול הסכם ההולכה עם פניציה והשבת המקדמות.

להלן מפה המתארת את תוואי מערכת ההולכה, נכון לחודש מאי 2017:

פרויקטים עתידיים

.6.10

פרויקט מאגרים קטנים

.6.10.1.1

לפרטים בדבר פרויקט מאגרים קטנים ראו ביאור 27 לגדירות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017; וכן לפרטים בדבר החלטת המועצה 3/17 מיום 1.11.2017 לעדכון תעריף ההולכה אשר הכירה בהשקעה בפרויקט האמור בסך של 286 מיליון ₪ ראו ביאור 27 לגדירות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017. כמו כן לפרטים בדבר הסכם המימון ראו סעיף 8.2.2.9 לפרק ח'.

חיבור תחנות תדלוק ב-CNG (Compressed Natural Gas) למערכת ההולכה

.6.10.1.2

במהלך שנת 2016 בחנה החברה את האפשרות לבצע חיבור של תחנות תדלוק ב-CNG (Compressed Natural Gas) למערכת ההולכה. כחלק מהמהלך, החברה קיימה דיונים מול גורמים במשרד האנרגיה ורשות הגז על מנת שייצרו עבורה תנאים מתאימים לפעילות זו.

החלטת מועצת הגז הטבעי 4/16 שהתקבלה בדצמבר 2016 קובעת שהחברה תוכל לחבר תחנות תדלוק ב-CNG בכפוף למספר תנאים, בין היתר שדמי החיבור שהחברה תגבה מהלקוח יהיו בהתאם לעלות החיבור בפועל וכי דמי ההולכה יחושבו בהתאם לתעריף הולכה למשווק, כלומר לפי הזרמה בפועל. בהתאם למדיניות הממשלה כאמור, וכחלק ממדיניותה להרחיב את השימוש בגז טבעי במדינת ישראל, רואה רשות הגז הטבעי חשיבות רבה ביצירת המסגרת הרגולטורית אשר תאפשר את הקמתן של תחנות תדלוק כלי רכב בגז טבעי דחוס (גט"ד) ואת חיבורן לרשתות החלוקה ולמערכת ההולכה על מנת לאפשר את השימוש בגז טבעי לתחבורה. לגט"ד המשמש לתחבורה פוטנציאל חדירה למשק הישראלי, וזאת בשל העתודות הגדולות של גז טבעי שיש לישראל. התחזית הרשמית של רשות הגז הטבעי (שהייתה חלק מדו"ח הוועדה לבחנת מדיניות הממשלה לנושא משק הגז הטבעי בישראל – ועדת צמח משנת 2012) מבטאת צמיחה הדרגתית של הטמעת הגז הטבעי בתחבורה.

חיבור מתחם אוטובוסים של חברת מטרופולין בכפר סבא

.6.10.1.3

לאחרונה החברה קיימה פגישות עם חברות תדלוק והיסעים, אשר בחנו את האפשרות להתחבר למערכת ההולכה. אחד הפרויקטים הנבחנים בהקשר הזה הינו חיבור מסוף אוטובוסים באזור תעשייה מזרחי כפ"ס (אז"ת חדש שיוקם דרומית לניר אליהו, בסמוך לבית העלמין) אשר מקודם ע"י חברת מטרופולין וצפוי לפעול בין חולון לכפ"ס. יצוין כי חלק עיקרי מתנאי המכרז להקמת המסוף, בו זכתה חברת מטרופולין, הוא הפעלת צי אוטובוסים שחלקו מונע בגז טבעי/חשמל. בשלב זה החברה לומדת את הנושא על היבטיו המסחריים והתכנוניים.

מקטעים המצויים נכון למועד זה בתכנון ובנייה

.6.10.2

כללי

.6.10.2.1

נכון למועד תשקיף זה מצויה החברה בשלבי תכנון והקמה שונים של מספר מקטעים נוספים,⁴⁴ כחלק מהמערכת היבשתית, הכל בהתאם לתיקון האחרון לנספח א' לרישיון,⁴⁵ ובהיקף כולל של כ- 125 ק"מ, כמפורט להלן:

⁴⁴ לא כולל פרויקטים של חיבורי צרכן אשר מצויים בשלבי תכנון ו/או הקמה, היינו פרויקטים אשר אינם כלולים בנספח א' לרישיון.

⁴⁵ תיקון מיום 16 באוקטובר 2012 וכן תיקון מיום 9 ביולי 2017. בהתאם לסעיף 10 לרישיון, הקמה של מקטעים ומתקנים נוספים של מערכת ההולכה כפופה להחלטה מתאימה של שר התשתיות ושר האוצר.

המקטע	אורך המקטע (ק"מ)	סטאטוס	מועד תחילת פרויקט	סיום הקמה משוער	יעד לסיום שנקבע ברישיון ⁴⁶	אומדן עלויות (₪)	עלויות שהוכרו בתעריף ההולכה בשלב זה	עלויות (₪) מצטברות נכון ליום 31.12.2017
מקטע עפולה - הירוק	כ-15	לקראת תכנון	טרם נקבע		24 חודשים ממועד חתימת הסכם הולכה עם היצואן ואישור תמ"א למקטע	87,000,000*	טרם נקבע (מקטע במימון חלקי של ייצואן – ראו סעיף 6.10.3.2 לעיל)	-
הכפלת מקטע תל קשיש-דוברת	כ-32	בהקמה	ינואר, 2018	מרץ, 2020	1.7.2020	305,741,532	261,904,762 ⁴⁷	3,497,405
מקטע דוברת - גבול ירדן	כ-23	בהקמה	יוני, 2017	יוני, 2019	1.1.2020	220,927,302	מקטע במימון היצואן	101,960,670
הכפלת מקטע קרית גת-רמת חובב	כ-56	בתכנון	טרם נקבע		36 חודשים מהמועד בו החברה תציג הסכמי הולכה חתומים בסך קיבולת שעתית מצטברת של לפחות 14,500 MMBTU שצפויות לזרום בצנרת ההולכה מקרית גת דרומה	504,000,000*	טרם נקבע	6,048,093
מקטע ירושלים	כ-35	בהקמה	מרץ, 2013	ספטמבר, 2018	יוני, 2014 ⁴⁸	242,290,000	219,400,004	192,619,503
הכפלת מקטע שורק – קרית גת	כ-29	בהקמה	פברואר, 2017	פברואר, 2020	1.7.2019	263,000,000	223,100,000	97,487,842

* אומדן עלויות ראשוני שטרם הוצג ואושר על ידי דירקטוריון החברה.

בהתאם לסעיפים 31 עד 33 לרישיון, אחראית החברה להקמת המערכת בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים ברישיון כאמור בטבלה לעיל ועליה לנקוט בכל האמצעים שבעל רישיון אחראי ומיומן היה נוקט על מנת לעמוד בלוחות הזמנים שנקבעו. על אף האמור, נקבעו בסעיף 31 לרישיון סייגים לעניין המועדים שבלוח הזמנים הכללי ונקבע כי אלו לא יחולו לפני: (א) 18 חודשים מכניסה לתוקף של תמ"א רלוונטית למקטע; (ב) לגבי תחנות גז - 12 חודשים ממועד קבלת היתרי הבנייה הרלוונטיים או זכויות המעבר בקרקע, המאוחר מביניהם, ובלבד שהחברה עשתה את מירב המאמצים ופעלה בשקידה ראויה להקמת המערכת, לרבות לעניין השגת היתרי הבניה ו/או זכויות המעבר בקרקע, וכי לא חל עיכוב בעמידה בלוחות הזמנים, לרבות בהשגתם של היתרים או זכויות כאמור, הנובע ממעשה או מחדל רשלני של החברה. בהתאם לסעיף 32 לרישיון למנהל הסמכות לדחות את לוחות הזמנים שנקבעו. כמו כן על המנהל לקבוע דחייה בלוחות הזמנים

⁴⁶ לקבלת אישור השלמה.

⁴⁷ מועצת הגז הטבעי הכירה בכ-110 מ"ח (42% מהפרויקט דרך התעריף והיתרה דרך היצואן) ומכאן שעלות הפרויקט כ-262 מ"ח. החלק הצפוי של החברה מהפער עומד על 42%, כ-18.4 מ"ח.

⁴⁸ בהתאמה להתחייבויות החברה מול חברת החלוקה באזור ובתיאום עם רשות הגז, מועד זה צפוי להיות בחודש מרץ 2019.

במקרה של עיכוב מעבר לזמן סביר בנסיבות העניין במתן החלטה, אישור או היתר הדרוש או הקשור להקמת המערכת, על ידי רשות מוסמכת על פי כל דין.

6.10.2.2.

לשיטת החברה ובהתאם לנסיונה ייתכנו עיכובים (כפי שאף קורה בפועל במספר מקרים) בביצוע עבודות ההקמה וייתכן והחברה לא תעמוד בל"ז שנקבע להשגת אישור ההשלמה, בין היתר בשל התלות בגורמים חיצוניים שאינם בשליטת החברה, לרבות הצורך בקבלת אישורים רגולטורים שונים הנדרשים לצורך הקמת מקטעי ההולכה (כדוגמת אישורי תוכניות מתאר וקבלת היתרי בנייה), וכן עיכובים בקשר עם ביצוע עבודות ההקמה אשר תבוצענה על ידי קבלנים חיצוניים עמם מתקשרת החברה לצורך הקמת מקטעי ההולכה. לפרטים נוספים בקשר עם אישורי ההשלמה למקטעי ההולכה הקיימים ראו סעיף 6.37.3 להלן.

6.10.2.3.

הערכות עלויות ההשקעה בקשר עם תכנית הפיתוח וההשקעה של החברה

סך עלויות ההשקעה הכלולות בתכנית העבודה המאושרת של החברה עומד על כ-1.6 מיליארד ₪. סכום זה מורכב מכ- 1 מיליארד ₪ השקעה במקטעי ההולכה המפורטים בסעיף 6.10.2.1 (לא כולל עלויות בגין מקטעים שטרם אושרו על ידי דירקטוריון החברה); סך של כ-386 מ' ₪ בגין פרויקט מאגרים קטנים וכ- 250 מ' ₪ בגין הקמת מתקני PRMS, תחנות חופיות, תחנת קבלה והוצאות הקמה שונות.

6.10.3.

עדכון צפוי לרישיון והוספת מקטעים וקווי ההולכה לביצוע

6.10.3.1.

כללי

נוסף על האמור בסעיף 6.10.2 לעיל, נכון למועד תשקיף זה, החברה פועלת מול המדינה לעדכון נוסף לנספח א' לרישיון (בכפוף לקבלת כלל האישורים הנדרשים על פי הדין), לצורך הוספת המקטע להלן:

המקטע	אורך המקטע (בק"מ)	סטאטוס בפועל
מקטע לחיבור מאגרים קטנים (רישיון להפעלת המקטע מותנה במסירת המקטע מאנרגיאן לחברה)	כ- 12 ק"מ	בתכנון

בענין זה, ראו את סעיף 6.10.1.1 לעיל בנוגע למאגרים הקטנים.

6.10.3.2.

מקטעי ייצוא במימון הלקוח

6.10.3.2.1.

החלטת המועצה לעניין מימון פרויקטי ייצוא באמצעות מערכת ההולכה

בהתאם להחלטת המועצה מחודש אוגוסט 2014,⁴⁹ על העברת גז טבעי ממערכת ההולכה למדינות שכנות או לרשות הפלסטינית יחולו מספר הוראות, אשר העיקריות ביניהן הינן כדלקמן: (א) עלות הקמת מקטע מערכת ההולכה המיועד לייצוא בלבד (לרבות המתקנים הנדרשים והקמת קו נוסף בצמוד למקטע הקיים – היינו, מקטע ייצוא) ובתוספת דמי ניהול להקמה בשיעור של 2% מעלות המקטע תחול במלואה על הגורם המוכר או המשווק את הגז הטבעי (לעניין זה, "ייצואן") ולא על הצרכנים של מערכת ההולכה שאינם צרכני ייצוא (קרי, "צרכנים ישראלים"); (ב) הוראות לעניין חלוקת עלות במקרה ומקטע "הייצוא" ישמש גם צרכנים "ישראלים" ותוספת עלות לייצואן במקרה של חוסר בקיבולת בצינור (היינו, קו המוביל למקטע ייצוא); (ג) למען הסר ספק, לאותו ייצואן לא תהא כל בעלות במקטע והלה יהיה חלק ממערכת ההולכה; ו (ד) הייצואן

⁴⁹ ראו באתר המועצה בכתובת:

מחויב בחתימה על הסכם הולכה עם החברה כפי שיאושר מראש ובכתב על ידי המנהל והתשלום בגין ההולכה יהיה בהתאם לתעריף ההולכה הרגיל כפי שיהיה מעת לעת.

החלטה לא חלה על הסכם ההולכה, אשר אושר ע"י מנהל רשות הגז, עם חברת NBL Eastern Mediterranean Marketing להולכת גז למפעלים APC ו- JBC בירדן, ושנחתם לפני כניסתה לתוקף של ההחלטה.

הסכם עם NEML (הסכם ייצוא)

6.10.3.2.2

ביום 2 בנובמבר 2014 נחתם הסכם הולכה (במתכונת ייחודית) בין החברה לבין NBL Eastern Mediterranean Marketing Ltd. ("NEML").

בהתאם לפרסומי השותפים המחזיקים בזכויות בתגלית תמר,⁵⁰ בחודש פברואר 2014 נחתם הסכם לאספקת גז טבעי בין השותפים בתמר כאמור לבין חברת NEML, חברה בת בבעלות מלאה של נובל אנרג'י, לצורך ייצוא גז טבעי לצרכנים בירדן, שני מפעלים הממוקמים בגדה המזרחית של ים המלח בירדן, עמם התקשרה NEML. על פי הסכם אספקת הגז הטבעי לצרכנים בירדן, אשר השותפים בתמר אינם צד ישיר לו, התחייבה NEML לספק לרוכשים גז טבעי בהיקף כולל של עד כ-1.8 BCM וזאת למשך תקופה של כ-15 שנים שתחילתה במהלך שנת 2016. חתימת ההסכם קדמה לתוקף החלטת הרשות מס' 2/14 המתוארת לעיל.

הסכם ההולכה אינו מהותי ברמת החברה.

הסכם ההולכה עם NJML (הסכם ייצוא)

6.10.3.2.3

ביום 6.6.2017 נחתם הסכם הולכה עם חברת NBL Jordan Marketing Ltd. ("NJML"), לפרטים ראו ביאור 18 ג' לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

המקטעים הנוספים לייצוא במימון הלקוח

6.10.3.2.4

בדומה לאמור לעיל, נכון למועד התשקיף, פועלת החברה לתכנון וביצוע מקטעים נוספים, אשר הינם פרויקטים המיועדים לייצוא לרבות לרשות הפלסטינית, ואשר היצואן אמור לשאת בעלויות הקמתם, למעט קווים משותפים, כדלקמן:

- החברה קיימה דיונים ראשוניים עם נובל ודלק לגבי אפשרות של הולכת גז טבעי למצרים באמצעות מערכת ההולכה, לרבות אפשרות של תכנון מקטע חדש לצורך זה. יוער כי למיטב ידיעתה של החברה, נבחנות על ידי נובל ודלק גם אפשרויות נוספות שלא באמצעות מערכת ההולכה.

- החברה מבצעת תכנון תמא"י למקטע הולכה חדש לחיבור תחנת כוח וצרכנים נוספים ברצועת עזה במסגרת פרויקט ביוזמת מספר גורמים בינלאומיים.

- רשות הגז מקדמת תכנון תבע"י למקטע הולכה חדש לחיבור תחנת כוח מתוכננת בג'נין. בחודש אפריל 2017 נחתם הסכם בין החברה לבין החברה היזמית המקימה את תחנת הכח בג'נין למימון עלויות התכנון של מקטע זה על ידי החברה היזמית.

יצוין שאחריות החברה להקמת מערכת ההולכה במסגרת פרויקט יצוא הינה עד לגבול המדינה, או לקו הירוק במקרה של ג'נין ורצועת עזה.

הקמת מקטעים נוספים כפופה לאישור שר האנרגיה ושר האוצר, לאחר שקיימו התייעצות עם המועצה. בהתאם לתנאי הרישיון, הקמת מקטעי הולכה נוספים דורשת עדכון של נספח א' לרישיון, המגדיר את כל מקטעי המערכת המאושרים, וקובע את לוחות הזמנים להקמתם.

בהקשר הזה יוער כי ביום 9.7.2017 עודכן נספח א' של רישיון החברה, בין היתר, לגבי המקטע מעפולה לקו הירוק באזור ג'נין.

כאמור לעיל, ביצוע פרויקט מסוים מאלו המפורטים לעיל מותנה במימון המקטע על ידי ספק הגז הטבעי וחתימת הסכם הולכה עם אותו ספק גז טבעי המייעד את הגז לייצוא, בהתאם לאמות המידה שנקבעו על ידי רשות הגז הטבעי (ובכפוף כמובן לאישורן הסופי).

יובהר, כי הוספת המקטעים כאמור לעיל כפופה, פרט לקבלת האישורים הנדרשים לעדכון הרישיון, לעדכון התוכנית העסקית של החברה, אשר נכון למועד תשקיף זה אינה כוללת בחובה את ההשקעות הצפויות בהקמת המקטעים המפורטים בסעיף זה לעיל. יחד עם זאת יצוין כי מימון הקמת מקטעים אלו אינו אמור לבוא לידי ביטוי כחלק מתעריף ההולכה לו זכאית החברה מלקוחותיה, וזאת היות ובהתאם למודל כאמור לעיל היצואן נושא במלוא עלויות ההקמה של מקטעים אלו.

6.10.4 תחנות PRMS המצויות בהקמה

נכון למועד התשקיף מצויה החברה בשלבי הקמה של כ- 6 תחנות PRMS.

לפרטים בדבר הליך הקמת תחנת PRMS ראו סעיף 6.26.3.2 להלן.

הערכות החברה בדבר לוח הזמנים הצפוי לסיום הקמת המקטעים המפורטים לעיל כמו הערכותיה לגבי העלויות הנדרשות להקמתם הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, ואשר התממשותו אינה וודאית וזאת בשל התלות בגורמים חיצוניים שאינם בשליטת החברה, לרבות הצורך בקבלת אישורים רגולטורים שונים הנדרשים לצורך הקמת מקטעי ההולכה ועיכובים בקשר עם ביצוע עבודות ההקמה אשר תבוצענה על ידי קבלנים חיצוניים עמם מתקשרת החברה לצורך הקמת מקטעי ההולכה (לעניין הקמת מקטעי ההולכה); התקשרויות עם לקוחות במועד המאוחר מעדכון רישיון החברה; שינויים בסביבה הכלכלית ועלויות נוספות הנדרשות להקמת המקטעים כתוצאה מעליית מחירים בשווקים הרלוונטיים ו/או כתוצאה מהצורך בהחלפת קבלנים מבצעים, וכדומה (לעניין עלויות הקמת מקטעי ההולכה).

6.11 מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על תחום הפעילות

במסגרת פעילותה, כפופה החברה לשורת חוקים והוראות שונות, אשר עשויה להיות להן השפעה על פעילותה, כגון חוק משק הגז הטבעי; תנאי הרישיון שהוענק לחברה; חקיקה בתחום התכנון והבניה, לה כפופה החברה במסגרת הקמת מקטעי ההולכה ותחנות ה-PRMS; חקיקה בתחום דיני המכרזים; חקיקה בתחום הבטיחות במשק הגז הטבעי; חקיקה בתחום דיני העבודה; חקיקה בתחום רישוי עסקים, איכות הסביבה וחומרים מסוכנים; וכן חקיקה והוראות החלות על החברה מכוח היותה חברה ממשלתית.

כמו כן, כפופה החברה לפיקוחם של גופים רגולטורים שונים, כגון: רשות הגז, המועצה, רשות החברות, החשב הכללי במשרד האוצר, משרד האנרגיה, רשויות הביטחון ורשות ניירות ערך; וכן כפופה החברה לאילוצים הקשורים בנושאי רישוי ודרישות להיתרים מרשויות ומשרדים ממשלתיים שונים כגון כפיפות להוראות רישוי של משרד הפנים לעניין היתרי בנייה וקבלת רישיון עסק.

לפירוט בדבר מגבלות, חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על פעילות החברה ראו סעיף 6.36 להלן.

6.12 התפתחויות בשווקים של תחום הפעילות

נכון למועד פרסום התשקיף ניכרת מגמה מתמשכת של עליית הביקוש לצריכת גז טבעי,⁵¹ וכן ישנו מספר של לקוחות המעוניינים להתקשר עם החברה בהסכמים להולכת גז טבעי, זאת בניגוד לשנים 2011 ו-2012 בהם חלה ירידה בצריכת הגז בגלל מחסור במקורות זמינים. לפרטים נוספים, לרבות לעניין תגליות הגז הטבעי בישראל, ראו סעיף 6.6.5 לעיל.

שינויים בהיקף הפעילות בתחום ורווחיותו

6.13.

להערכת החברה, קיימים גורמים שונים העשויים להשפיע על היקף הפעילות בתחום ורווחיותו, כגון: איתור ופיתוח מאגרי גז, הצורך בהקמת מקטעי הולכה נוספים ושינויים בתעריפי ההולכה והחיבור; עיכובים בהקמת מקטעים ותחנות PRMS; ייקור בעלות חומרי הגלם המשמשים לייצור צנרת ואביזרי צנרת; שינויים סטטוטוריים ברגולציה; אי-קבלת אישורי השלמה קבועים; וכן שינויים במדיניות הממשלה והיצע הגז ותמורות אחרות שעשויות להשפיע על היקף הצריכה של גז טבעי. להלן המגמות והשינויים העיקריים אשר עשויים להשפיע על היקף פעילות ההולכה ורווחיותה:

- (א) איתור ופיתוח מאגרי גז טבעי.
- (ב) ככל ותידרש החברה לפעול להקמת מקטעי הולכה נוספים, ובמידה ותעריפי ההולכה והחיבור לא יעודכנו באופן התואם את הביקושים לגז טבעי וההשקעות הנדרשות מצד החברה בהקמת אותם מקטעים ומתקנים, עלול הדבר להשפיע על רווחיות החברה, וכך גם במקרה בו יחול מעת לעת שינוי בתעריפים. ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.
- (ג) במסגרת הקמת מקטעי ההולכה ומתקני ה-PRMS נדרשת החברה, להיכנס למקרקעין שבבעלות גורמים פרטיים או ציבוריים, ונדרשת פעמים רבות לתשלום פיצויים לבעלי קרקע בגין יצירת מגבלות שימוש, נזקים ו/או בגין ירידת ערך. עיכוב בהליכים אלו עלול להוביל לעיכוב בלוחות הזמנים בהקמת מקטעים מסוימים ואף להתייקרותם ובהמשך לכך עלולה להיות לכך השפעה על תוצאותיה של החברה ויכולת הולכת הגז ללקוחות פוטנציאליים. יחד עם זאת חוק משק הגז הטבעי קובע כי סכסוך על גובה הפיצוי אינו מונע את כניסת החברה לקרקע להקמת צנרת הגז הטבעי. לענין תחנות הגז הטבעי, החוק קובע כי בעל הרישיון יקבל הרשאה לצורך ביצוע הפקעה מאת שר האוצר, אשר רשאי, על פי סעיף 43(ב)(1) לחוק משק הגז, להסמיך בעל רישיון לפעול בשם המדינה לענין רכישת זכויות הדרושות לצורך תחנת גז. בטרם רכישת זכויות מכח סעיף 43(ב)(1) החברה מפרסמת הודעה על כוונתה לעשות כן ומאפשרת לכל בעלי הזכויות בקרקע לקיים מו"מ על גובה הפיצוי.

תיקון הפקודה משנת 2010 קבע כי טרם חתימת שר האוצר על מסמכי ההפקעה יש להיוועץ "בועדה המיעצת", אולם קיים קושי בירוקרטי בתהליך זה. ככלל ביחס לקרקעות שבבעלות המדינה החברה מצויה במשא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל ("רמ"י") לעניין הסדרת זכויות החברה במתקנים שהוקמו או מוקמים על מקרקעי המדינה. נכון למועד התשקיף, עדיין לא נחתם הסכם עם רמ"י (לפרטים נוספים ראו סעיף 6.37.9 להלן).

- (ד) שינויים ברגולציה החלה על תחום הפעילות, כגון בחקיקת המכרזים ובחקיקת התכנון והבניה החלה על החברה, עלולים להקשות על תהליכי ההקמה של המקטעים ותחנות ה-PRMS כמו גם על תהליכי רכישה של ציוד ושירותים.

⁵¹ בהתאם לפרסום רשות הגז, מגמת הצמיחה בביקוש לגז טבעי צפויה להמשיך ולעלות, מכ- 5 BCM בשנים 2010-2011, לכ- 7.6 BCM בשנת 2014, כ- 12 BCM בשנת 2020 וכ- 18 BCM בשנת 2030. תחזית הביקושים הכוללת לשנים 2013-2030 נאמדת בכ- 436 BCM, כאשר 87% מהביקוש הצפוי מקורו בסקטור החשמל והתעשייה.

(ה) בהתאם להוראות הרישיון נדרשת החברה לקבל אישור השלמה מאת המנהל לצורך הזרמת גז במקטעי מערכת ההולכה. באישורי ההשלמה הניתנים ע"י רשות הגז נקבע כי הם ניתנים גם מכוח סמכותו של הממונה על הבטיחות לפי סעיף 4(א) לחוק הגז (בטיחות ורישוי). נכון למועד תשקיף זה, נתקבלו אישורי השלמה קבועים למספר חלקים ממערכת ההולכה, ובחלקים שלא התקבלו עבורם אישורי השלמה, פועלת החברה מכוח אישורי הפעלה זמניים אשר תוקפם הוארך על ידי המנהל.

החברה פועלת אל מול המנהל להנפקת אישורי ההשלמה לכלל חלקי המערכת. ככל ולא יונפקו לחברה אישורי ההשלמה ובמקביל לא יוארך תוקפם של אישורי ההפעלה הזמניים עשויה החברה להגיע למצב בו לא תורשה להזרים גז בחלקים מסוימים של מערכת ההולכה.

בדומה לאישורי ההשלמה נדרשת החברה להגיש בקשה לקבלת תעודת גמר בגין תחנות הגז, ככל ונדרשה החברה להגיש בקשה להיתר בניה בגינם. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.36 להלן.

(ו) לשינויים במדיניות הממשלה בתחום הגז הטבעי בפרט או במשק האנרגיה ככלל, עשויה להיות השפעה על פעילות החברה ורווחיותה.

(ז) אם וככל שתיכנס החברה בעתיד לפעילות נוספת שאינה מוגדרת נכון להיום ברישיון, אזי ייתכנו לכך השלכות הקשורות לרווחיות החברה ולחוסנה הפיננסי.

האמור לעיל בדבר המגמות והשינויים העיקריים אשר עשויים להשפיע על היקף הפעילות בתחום ורווחיותו מהווה מידע הצופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, המבוסס על הערכות ותחזיות של החברה למועד התשקיף ואין וודאות כי יתממש, כולו או חלקו, באופן האמור או באופן אחר ועשוי להתממש באופן שונה מהותית, בין היתר, בשל נסיבות שאינן תלויות בחברה בלבד כגון: שינויים ברגולציה החלה על תחום הפעילות, שינויים במדיניות הממשלה, שינויים במקטעים אותם נדרשת החברה להקים ובתעריפי ההולכה, ותלות בגורמים חיצוניים.

6.14. שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על תחום הפעילות

בהתאם להוראות סעיף 15 לרישיון, על החברה לפעול בהתמדה לעדכונה הטכנולוגי של מערכת ההולכה, להרחבתה ולשיפור ביצועיה ההנדסיים וזאת לשם מתן מענה תקין וסדיר לדרישות הצרכנים ובעלי הרישיונות השונים, כפי שיהיו מעת לעת.

נכון למועד התשקיף לא ידוע לחברה על שינויים טכנולוגיים שיש בהם להשפיע מהותית על תחום הפעילות.

6.15. גורמי ההצלחה הקריטיים של תחום הפעילות והשינויים החלים בהם

להערכת החברה, ההצלחה העסקית של מערכת ההולכה תלויה בעיקרה בהיצע ובביקוש להולכת גז טבעי, בעלויות ההקמה, התחזוקה והתפעול של מערכת ההולכה על מתקניה, בהכרה בסך העלויות הדרושות להולכת גז טבעי במסגרת התעריפים ועדכונם בהתאם, ביכולת החברה לייעל את מערכת ההולכה וביכולתה לשמור על תקינותה ואמינותה ובטיחותה.

6.16. חסמי הכניסה והיציאה העיקריים של תחום הפעילות ושינויים החלים בהם

(א) חסמי כניסה

להערכת החברה, חסמי הכניסה העיקריים בתחום הפעילות הינם: היותו של תחום הפעילות כזה הדורש מתן רישיון הולכה על ידי המדינה; העלויות הגבוהות הדרושות להקמת ותפעול מערכת הולכה נוספת בשטחי מדינת ישראל, משך ההקמה הארוך

הנדרש לשם הקמת מקטעי הולכה ומתקנים הצורך בידע ומומחיות נרחבים ומיוחדים לשם פעילות בתחום וכן הרגולציה החלה על בעל רישיון הולכה.

(ב) חסמי יציאה

להערכת החברה, חסמי היציאה העיקריים בתחום הפעילות הינם: היותה של החברה בעלת הרישיון היחידה, נכון למועד תשקיף זה, להולכת גז טבעי בישראל,⁵² שתוקפו נקבע עד לשנת 2034; ההשקעות הגדולות בהקמת מערכת ההולכה, אשר מצריכות פעילות של מספר שנים לא מבוטל בתחום לשם השגת תשואה על ההשקעה; ההתחייבויות ארוכות הטווח בהן קשורה החברה עם לקוחות וספקי גז טבעי והתחייבויות ארוכות הטווח להחזר תשלומי קרן וריבית למחזיקי אגרות החוב של החברה והחזר הלוואות נוספות שנטלה, הינם החסמים העיקריים המעכבים יציאה מתחום הפעילות.

תחליפים למוצרי תחום הפעילות ושינויים החלים בהם

6.17

נכון למועד התשקיף ולמיטב ידיעת החברה, לא קיימות אפשרויות חלופיות להולכת הגז הטבעי אל הצרכנים בישראל, אלא באמצעות מערכת הולכה (שהקמתה כפופה לקבלת רישיון). לפרטים אודות הקלות שנקבעו לחיבור צרכנים באמצעות רשתות חלוקה, דבר אשר עשוי, במקרים מסוימים בהם הדבר אפשרי על פי הוראות הדין והרישיונות, להוביל צרכנים מסוימים ובמקטעים מסוימים להתחברות באמצעות רשתות החלוקה (תוך קבלת הקלות בעלויות, הנגזרות לפיכך על החברה) ולא ישירות לחברה, ראו סעיף 6.20.3.6 להלן.⁵³

על פניו, ניתן להוביל גז טבעי באמצעים אחרים, אם כי בהיקפים זניחים ביחס להספקי מערכת ההולכה, בין היתר באמצעות מיכליות ו/או אוניות (המובילים גז טבעי דחוס או נוזלי), אולם הולכת גז טבעי באמצעים אחרים, שלא באמצעות מערכת ההולכה, אינה ישימה עבור לקוחות בסדר הגודל של לקוחות החברה.⁵⁴

מוצרים ושירותים

6.18

כאמור, החברה מעניקה ללקוחותיה שירותי הולכת גז טבעי בלחץ גבוה, באמצעות מערכת ההולכה, עד לתחנות ה-PRMS מהן מוזרם הגז הטבעי אל הלקוחות בלחץ המיועד לצריכה לפי דרישות הלקוח. כחלק בלתי נפרד מכך מעניקה החברה ללקוח את שירותי ההקמה, ההפעלה והתחזוקה של תחנות ה-PRMS ומערך הצינורות הנלווה, במקרים הנדרשים, לצורך חיבור הלקוח. בהתאם להוראות הרישיון, החברה רשאית לעסוק אך ורק בפעולות נלוות להקמה והולכה ואינה רשאית לעסוק, למשל, בחלוקה.

לפרטים בדבר התשלומים המשולמים לחברה בגין שירותים אלו ראו סעיף 6.20.3 להלן.

מערכת לרישום עסקאות גז ויזום עסקאות

בסוף שנת 2016 החלה להפעיל מערכת לרישום עסקאות גז בין צרכנים וכן פלטפורמה ליזום עסקאות מסוג זה, אשר נועדה לאפשר נידוד של יתרות גז בין לקוחות החברה, באופן ממוחשב

⁵² בהקשר זה יצוין כי במקביל הוענקו לספקי הגז הטבעי בישראל (במישורין או לחברות קשורות) רישיונות להולכה גז טבעי ממתקני הקידוח וההפקה ועד לנקודת ההתחברות של מערכת ההולכה לחופי ישראל.

⁵³ יובהר כי גם במקרה בו צרכן בוחר להתקשר עם חברת חלוקה, החברה תהא זכאית לתעריף הזרמה בהאם להחלטת המועצה מס' 5/09 מיום 27 בדצמבר 2009. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.23.

⁵⁴ כיום, השימוש במכליות לשם הולכת גז טבעי דחוס (CNG) נעשה לצורך אספקת גז לצרכנים מרוחקים, וזאת עד לחיבורם למערכת החלוקה. במאי 2014 העניק המנהל לענייני בטיחות ברשות הגז הטבעי רישיון לספק גז טבעי דחוס לחברת סופרגז טבעי בע"מ, ובאוגוסט 2016 ניתן רישיון לספק גז טבעי דחוס גם לחברת דלק גז טבעי בע"מ. כמפורט לעיל, לא מדובר בחלופה ישימה עבור לקוחות בסדר הגודל של החברה, וקיימים חסרונות משמעותיים בכך, כגון העלות היקרה והסיכון הבטיחותי הגלום בשינוע גז טבעי בכבישים.

ונוח. במידה וקיים לקוח המחזיק בעודפי הזמנות גז וקיים לקוח אחר אשר מעוניין לרכוש עודפים כאמור, הפלטפומרה מאפשרת לקשר בין שני הלקוחות הנ"ל, כאשר העסקה עצמה מתבצעת על ידי שני הלקוחות מחוץ לפלטפורמה.

חדר הבקרה של החברה מבצע, על בסיס הרישום במערכת, התאמה של דיווח בדבר הכמויות הנצרכות ע"י הלקוח.

מינוי כממונה בגזטיב

ביום 7 בפברואר 2018, שר האנרגיה העניק לחברה היתר לעסוק בעיסוק נוסף לפי סעיף 14(ב) לחוק לפעול כממונה בהתאם להוראות סעיף 20 לחוק. על בסיס האישור הנ"ל, ביום 8 בפברואר 2018 מונתה החברה על ידי שר האנרגיה ולפי סעיף 20 לחוק, כממונה על גזטיב – חברה להפצת גז טבעי בע"מ ("גזטיב"). בעקבות המינוי ולפי סעיף 20(ה) לחוק נקבע שלחברה יש את כלל סמכויות הניהול בגזטיב, לרבות סמכויות הדירקטוריון והמנכ"ל. בהתאם לכתב המינוי, ככל שכתוצאה מהמינוי ולצורך ביצועו יושתו על החברה עלויות או נזקים שלא יכוסו בדרך אחרת, תפעל רשות הגז הטבעי לכיסוי העלויות אם בדרך תעריפית ואם בכל דרך אחרת.

ביום 9 באפריל 2018 הודיע מנהל רשות הגז הטבעי כי המינוי שניתן לחברה כממונה על גזטיב - פקע. יצויין שנכון למועד התשקיף ובקשר עם מינוי זה, לא הושתו על החברה עלויות ברות שיפוי כאמור לעיל.

פילוח הכנסות ורווחיות מוצרים ושירותים

6.19.

לענין הכנסות החברה הנובעות מתחום הפעילות היחיד - הקמה, תחזוקה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי בשנים 2015-2017, ראו ביאור 20 בדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

להלן נתונים בדבר הכנסות החברה (באלפי ₪) בשנים 2015-2017:

שנה	2017	2016	2015
סה"כ הכנסות	553,192	531,408	519,787
רווח גולמי	240,814	261,720	253,206
שיעור הרווח הגולמי	43.5%	49.3%	48.7%
רווח תפעולי	220,538	241,236	231,886
שיעור הרווח התפעולי	39.9%	45.4%	44.6%

הגידול בהכנסות בין השנים 2016 ו- 2017 מיוחס בעיקר להכנסות מקיבולת בגין מתקנים חדשים שהחלו לפעול בשנים 2016 (בחלק מהתקופה) ו-2017 בסך של כ-10 מיליוני ₪ (סדום 2, שפד"ן, ירדן דרום) והגדלת קיבולת בתקופת הקיץ (חח"י) בסך של כ-5 מיליוני ש"ח כמו כן, בוצעה הגדלת קיבולת ללקוחות דליה וללקוח פז בית זיקוק אשדוד בסך של כ-1 מיליון ש"ח. מנגד השפעה מקוזת בגין חריגות בסך של כ-11 מיליוני ₪ (בעיקר חח"י) שהיו בתקופה המקבילה אשתקד ולא היו השנה. בנוסף גידול בהכנסות מהזרמה בגין חח"י, חברות החלוקה והשיווק ולקוחות חדשים שהחלו לפעול במהלך 2016 ו-2017 (סדום 2, שפד"ן, ירדן דרום) בסך של כ-6 מיליוני ש"ח. גידול נוסף נובע בהכנסות מדמי חיבור בסך של כ-10 מיליוני ₪ בגין מתקנים חדשים שהחלו לפעול במהלך השנים 2016 ו-2017 (סדום 2, שפד"ן, ירדן דרום). הקיטון ברווח הגולמי והתפעולי מיוחס לגידול בהכנסות כפי שתואר לעיל, אשר קוזז בגידול בהוצאות הפחת בשל מתקנים שפעלו בשנת 2017 ולא פעלו/פעלו חלקית בשנת 2016 (סדום 2, שפד"ן, ירדן דרום).

לקוחות

6.20.

כללי; התקשרות עם לקוחות פוטנציאליים

6.20.1.

כאמור, על לקוחותיה הפוטנציאליים של החברה נמנים צרכנים שדרוש להם חיבור ישיר למערכת הולכה וכן בעלי רישיון חלוקה (בקשר לתחנות PRMS) וחברות שיווק. נכון למועד התסקיף, לחברה עשרות לקוחות, וביניהם יצרני חשמל (לרבות יצרני חשמל פרטיים), חברות תעשייתיות, חברות שיווק ובעלי רישיון חלוקה, המפוזרים גיאוגרפית על פני כל חלקי מערכת ההולכה.

לחברה הליך מוסדר לעניין התקשרות עם לקוחות פוטנציאליים, החל משלב הפנייה של הלקוח אל החברה בבקשה להתחבר למערכת ההולכה, וכלה בשלב חיבורו הסופי של אותו לקוח למערכת. הליך עקרוני זה, הנגזר בעיקרו מהחלטות המועצה בנושא ונהלים של החברה, כולל מספר שלבים המיושמים (במלואם או בחלקם) בהתאם לנסיבות, שעיקרם כדלקמן:⁵⁵

(א) בחינת בקשת הלקוח ומהות ההתקשרות - בשלב ראשוני זה אוספת החברה מידע נדרש אודות הלקוח וצרכיו (לרבות מידע טכני נדרש, מיקומים גיאוגרפיים, הליך לקבלת אישורים סטטוטוריים, מקורות המימון לביצוע הפרויקט וערבויות אותן יכול הלקוח להעמיד לחברה להבטחת התשלום עבור ההקמה והחיבור למערכת) ובחינת עמידתה של בקשת הלקוח לחיבור בהגדרות רישיון החברה.

(ב) בדיקת היתכנות לביצוע הפרויקט⁵⁶ - שלב זה כולל ביצוע בדיקת היתכנות הנדסית ותכנונית ראשונית, מידע לגבי לוחות זמנים לאישור תוכניות כמו גם מידע תכנוני סטטוטורי ובדיקה ראשונית לצפי של התנגדויות מבעלי קרקע; וכן בחינת סבירות ההשקעה בהיבט הכלכלי,⁵⁷ תקציב חזוי, לוחות זמנים לפרויקט ופירוט הערבויות אותן ממציא הלקוח.⁵⁸

במקביל להליך זה מתנהל משא ומתן עקרוני עם הלקוח בנוגע לתנאים המסחריים של הסכם ההולכה. לפרטים בדבר הסכם ההולכה, אשר הינו בהתאם לנוסח הסטנדרטי שנקבע על ידי רשות הגז הטבעי, ראו סעיף 6.20.2 להלן.

(ג) אישור ועדת ההשקעות של החברה - על בסיס המידע המקיף ותוצאות בדיקת כדאיות ההשקעה בחיבור לקוח חדש, מוגש בפני ועדת ההשקעות של החברה מסמך מפורט הכולל המלצות לעניין אישורו של הפרויקט. על פי תחומי סמכותה ובהתאם לנוהלי פעילותה, שוקלת הוועדה את המידע שברשותה ואת לוח הזמנים המשוער לביצוע הפרויקט ומחליטה אם לאשרו.

⁵⁵ יובהר כי מדובר בהליך סכמטי בלבד ובנסיבות שונות תתכנה סטיות מהמתואר לעיל.

⁵⁶ בהתאם להחלטת מועצת הגז מיום 20 ביולי 2006, על החברה להעביר ללקוח הפוטנציאלי, וזאת תוך 60 יום ממועד קבלת בקשתו, תכנון ראשוני של תחנת ה-PRMS, הערכת עלויות ולוחות זמנים צפויים לחיבורו של הצרכן. בשל קשיים פרקטיים ולאחר צבירת ניסיון רב שנים גיבשה החברה נוהל פנימי מפורט ביחס לחיבור לקוח, ואשר חלק מהוראותיו אינן בהכרח עולות בקנה אחד עם החלטת המועצה כאמור.

⁵⁷ בהתאם להוראות סעיף 51 לרישיון, ביחס למקטעים 1 ו-2 לנספח א' לרישיון (המערכת הימית בהתאם להסכם עם חברת החשמל ומקטע אשדוד - גזר - שורק - קרית גת - אשקלון) אין רשאות החברה לטעון כנגד אי כדאיות כלכלית בחיבורם של צרכנים בתוואי המערכת הימית ובתוואי אשדוד-גזר-שורק-קרית גת-אשקלון. כמו כן, בסעיף 32(א) עד 32(ג) לחוק נקבע כי המנהל רשאי להורות לחברה לחבר למערכת, בתוך זמן סביר שיקבע ובכפוף לשיקולי בטיחות, מי שמבקש לצרוך גז בלחץ גבוה, אף אם הדבר מחייב הקמה (או שדרוג) של מיתקני גז נוספים, וזאת כשהוא שוקל, בין היתר, שיקולים של התפתחות משק הגז הטבעי וכדאיות כלכלית לחברה כבעלת רישיון, ואף את חשיבות האספקה של גז טבעי למבקש. על אף האמור ובהקשר זה יצוין כי: (א) בהתאם להוראות סעיף 52 לרישיון החברה רשאית לחבר רק צרכנים שביקושם יעלה על 2,000 מטר מעוקב לשעה ו-12 מיליון מטר מעוקב לשנה לחיבור ספציפי; ו-ב) בהתאם להוראות סעיף 32(ד) לחוק, במקרים בהם ראה המנהל כי אין לבעל הרישיון כדאיות כלכלית בחיבור או בשדרוג, לא יורה על הקמת מתקנים או ביצוע שדרוגים, אלא לאחר שיקבע את הסכומים שבעל הרישיון זכאי לקבל בשל כך ואת דרך קבלתם, לרבות בדרך של העלאת תעריפים באישור המועצה, או בדרך של הטלת תשלום על המבקש או על צרכנים מסוימים, או בשילוב של דרכים כאמור, והכל בכפוף לתנאי הרישיון. בהתאם בתעריף ההולכה נקבע סכום לחיבור צרכנים. כמו כן, בהחלטת המועצה מיום 28 יוני 2012, נקבע הסדר שמחייב השתתפות צרכני חלוקה מרוחקים באזור הנגב, בעלות הקמת הקו הייעודי בשיעורים המנויים בהחלטה.

⁵⁸ יצוין, כי במידה והחברה והלקוח מעוניינים כי החברה תתחייב בהוצאות להקמת החיבור ללקוח טרם חתימתו של הסכם ההולכה, יתבקש הלקוח לחתום על "כתב שיפוי והתחייבות", המהווה התחייבות הלקוח לשפות את החברה בגין הוצאות שעמדה בהן בקשר עם הקמת הפרויקט לחיבורו של הלקוח למערכת.

- (ד) בחירת מתכנן לפרויקט - בשלב זה פונה החברה לכלל או לחלק מהחברות הרשומות במאגר ובוחרת מתכנן לפרויקט מתוך המתכננים הרשומים במאגר המתכננים של החברה (לפרטים נוספים ראו סעיף 6.27.3.1 להלן) אשר יהא אחראי על הליכי התכנון וקבלת היתרי הבנייה עבור הקו, תחנות ההגפה ועבור הקמת תחנת ה-PRMS.
- (ה) פנייה לקבלת הצעת מחיר לאספקת והתקנת ה-PRMS - בשלב זה פונה החברה לכלל או חלק מהחברות הרשומות במאגר ספקי ה-PRMS (לפרטים נוספים ראו סעיפים 6.27.3.3 ו-6.27.2.2 להלן) בבקשה להגיש הצעות לאספקת והתקנת תחנת ה-PRMS ללקוח. בסיומו של הליך קבלת ההצעות כאמור בוחרת החברה את ספק ה-PRMS לפרויקט הרלוונטי.⁵⁹
- (ו) ניהול משא ומתן עם הלקוח; קביעת תעריף החיבור לצרכן - במסגרת זו מעבירה החברה ללקוח הפוטנציאלי אומדן, מלא או חלקי, לעלויות הקמת תחנת ה-PRMS וכן את לוחות הזמנים לביצוע הפרויקט. לאחר קבלת התייחסות הלקוח על הצדדים להגיע להסכמה בנוגע לאומדן העלויות, המהווה למעשה את "תעריף החיבור לצרכן".⁶⁰ במקרים מסוימים, בפרט במקרים מורכבים יותר, נעשית הערכת העלויות בשני שלבים, כשהשני מבוצע במסגרת ביצוע העבודות בפועל.
- כמו כן, במקרים בהם עשוי הליך הקמת חיבור הלקוח להביא לתביעות מהותיות מכוח סעיף 28 לחוק משק הגז הטבעי (המקבילה של תכנית למיתקן גז לסעיף 197 לחוק התכנון והבנייה), פועלת לעיתים החברה לקבלת התחייבות של יזם התכנית לשיפוי מראש בגין תביעות כאמור.
- (ז) גיבוש הסכם ההולכה הסופי - עם חתימת הצדדים על הסכם ההולכה נדרש הלקוח לשלם מקדמה ולמסור ערבויות כנדרש.⁶¹
- (ח) ביצוע הפרויקט בפועל - בשלב זה עובר התהליך למישור האופרטיבי: קביעת אופן הפעולה לתחילת הביצוע.⁶² לפרטים בדבר הליך ביצועו של פרויקט לחיבורו של לקוח למערכת והקמת תחנת PRMS ראו סעיף 6.26.3.2 להלן.

6.20.2. הסכם ההולכה⁶³

בהתאם להוראות הרישיון, קודם למתן שירותי הולכה על ידי החברה עליה להתקשר עם הלקוח בהסכם הולכה. הסכם ההולכה הינו הסכם כללי, שנוסחו נקבע על ידי רשות הגז הטבעי, בצירוף שינויים הנובעים ממאפיינים ייחודיים ביחס לכל צרכן. יוער כי לרשות הגז סמכות לבצע שינויים בנוגע לנוסח הסכם ההולכה, אשר עשויים להשפיע על הסכמי הולכה פעילים, שנחתמו בטרם השינוי, כמו גם על הנוסח המחייב של הסכמי הולכה עתידיים.⁶⁴

מטרתו של הסכם הולכה לגבש את התנאים המסחריים להתקשרות עם הלקוח, תנאי הולכת הגז ומערכת היחסים בין הצדדים, ואשר עיקריו הינם כדלקמן:

⁵⁹ במקרים מסוימים של דחיפות החיבור, רשאים החברה והלקוח הפוטנציאלי להסכים בכתב על ספק PRMS ועל אומדן עלות ההקמה אף ללא קיום הליך קבלת ההצעות

⁶⁰ במקרה של אי הסכמה בין הצדדים מועברת המחלוקת להכרעת רשות הגז הטבעי.

⁶¹ ערבות בסך 15% מתעריף החיבור לצרכן או יותר, במקרים בהם הצרכן הינו SPV (Special Purpose Vehicle - ישות משפטית, שלרוב, נוצרת לצורך ביצוע מטרה צרה וזמנית).

⁶² במקרים מסוימים מתחיל הליך התכנון עוד קודם לחתימה על ההסכם הסופי (בעיקר במקרים בהם הלקוח טרם קיבל מימון חיצוני). במקרים כאמור מתחילה החברה בתכנון בכפוף לקבלת התחייבות לשיפוי מהלקוח בקשר עם הוצאות שתוציא ו/או נזקים שעשויים להיגרם לה.

⁶³ תיאור זה מתייחס להסכם הולכה עם צרכן מחובר למערכת ההולכה. הסכם הולכה עם צרכן או משווק מחובר לרשת חלוקה שונה, ומכיל הקלות כמפורט בסעיף 6.20.3.5

⁶⁴ נענו לפרטים בנוגע לעדכון העתידי הצפוי של הסכם ההולכה, ראו את סעיף 6.21.2 (ה) לעיל.

תקופת ההסכם

(א)

ההסכם הינו לרכישת קיבולת שעתית מקסימאלית, ההסכם מחייב כי תקופת ההתקשרות המינימאלית תהא 3-15 שנים בהתאם לקיבולת המבוקשת, כאשר התקופה המינימאלית צריכה לאפשר לחברה את החזר הוצאותיה ותשואה סבירה על השקעתה. בהתאם, תחנות כוח גדולות, נדרשו להתחייב ל-15 שנים לפחות. ההסכמים כוללים אופציה של הלקוח להאריך את תקופת ההסכם, בהודעה מראש, כאשר תקופת ההארכה נקבעת, בין היתר, בהתאם לקיבולת המוזמנת על ידי הלקוח.

חיבור הלקוח

(ב)

ההסכם כולל, בין היתר, את הכללים לקביעת דמי החיבור (כמפורט להלן) וכן מנגנון לקביעת לוח זמנים לחיבור הלקוח הקובע גם את המועד המחייב לתחילת תשלום על ידי הלקוח או מנגנון הפיצוי על ידי החברה במקרה של עיכוב בהשלמת החיבור (ובכפוף לכל תנאי ההסכם). במקרים בהם העלות בפועל חורגת מתקציב החיבור שאושר על ידי הלקוח, קיים מנגנון המסדיר את התנאים ואופן תשלום החריגה, לרבות זכותו של הצרכן להשיג על חריגות מעבר להיקף מסוים. הוראה זו אינה כלולה בהסכם ההולכה הכללי עם משווק ברשת חלוקה.

צריכת הגז ותשלומים

(ג)

ההסכם כולל מפרט המחייב את הלקוח ואת החברה בדבר איכות הגז אשר יזרום במערכת. החברה אינה אחראית להרכבו ולמידת איכותו של הגז המגיע מהספק, אולם אחראית למדוד פרמטרים מסוימים של איכות הגז בכניסות למערכת ובנקודות המסירה ללקוח ולדווח ללקוח על חריגות בהרכב.

על הלקוח להעביר לחברה מידי יום תכנית צריכה לגבי היום שלמחרת. התוכנית כפופה לאישור החברה וזאת לאחר בדיקה שהיא תבצע מול הספקים והרצת סימולציה. הלקוח רשאי לבקש שינויים בתכנית במהלך היום בתנאים מסוימים. כמו כן, על הלקוח לדאוג לאיזון בין הכמות הנכנסת לכמות היוצאת במצטבר ביום מסוים, בכפוף לגמישויות שנקבעו בהסכם. במקרה של חריגה בהיקפים מסוימים מהגמישויות שנקבעו יוטלו על הלקוח חיובים בהתאם. החברה רשאית למכור או לרכוש גז, במידת הצורך, על מנת לשמור על איזון במערכת ההולכה. בפועל, ובהתאם לפרקטיקה הנהוגה כיום, ספק הגז הטבעי הנוכחי מספק ללקוחותיו שירותי איזון כחלק ממסגרת אספקת הגז הטבעי, ובהתאם לכך ככלל לא נוצרות חריגות שבגינן גובה החברה תעריפי איזון כאמור.

בחודש מרץ 2018 התקבלה פנייה מספק הגז הטבעי הנוכחי כי בכוונתו להפסיק לספק את שירותי האיזון הנ"ל, החל מיום 1 ליוני 2018. מהלך זה מחייב הערכות מצד החברה להתמודדות עם הפרשי איזון בין הכמות המוזמנת על ידי צרכנים לבין הכמות הנצרכת בפועל על ידי אותם הצרכנים. החברה בוחנת את ההשלכות שעשויות להיות למהלך זה והיא החלה בדיונים בנושא מול רשות הגז הטבעי ומול ספק הגז הטבעי.

בכל הנוגע לתעריף ההולכה, התעריף הינו בהתאם לתעריף ההולכה האחיד (קיבולת והזרמה), שנקבע מעת לעת על ידי המועצה כאשר ההסכם מבוסס על יחידות אנרגיה (מיליוני BTU). הלקוח מחויב לשלם לחברה תוך 30 יום ממועד הוצאת החשבונית, כאשר התשלום ביחס לתעריף הקיבולת מבוצע בתחילת החודש בגינו מופקת החשבונית. איחור בתשלום יגרור תשלום ריבית פיגורים. במקרה של הפסקת צריכת הגז שבאה מצדו של הלקוח, יחויב הלקוח בתעריף קיבולת מלא, למעט, במקרה בו התרחש אירוע, אשר ניתן להגדירו ככזה הנובע מ- "כוח עליון", אשר היה בו כדי לסכל את צריכת הגז, כמפורט בס"ק (ו) להלן. יוער כי משווק ברשת החלוקה אינו מחויב בתשלום בגין קיבולת.

אחריות הצדדים

(ד)

ההסכם מגביל את אחריות כל אחד מהצדדים כלפי הצד השני לסכום השווה ל- 15% (ביחס לכל אתר) מתשלום בגין תעריף קיבולת לשנה אחת בהתאמות שנקבעו בהסכם, למעט במקרים חריגים; ובכלל זה היה והחברה תוביל במערכת ההולכה גז אותו רכש הצרכן מספק הגז הטבעי שלו שאינו עומד בדרישות איכות הגז הטבעי, אחריות הצרכן לנזקים שעשויים להיגרם מכך תוגבל ל- 30% מהתשלום בגין תעריף הולכה לשנה אחת בהתאמות שנקבעו בהסכם.

יובהר כי ככלל אין לחברה אחריות לאיכות הגז הטבעי המועבר במערכת ההולכה והאחריות לאיכות הגז הטבעי ולנזקים אשר ינבעו מהולכת גז טבעי (כלפי החברה וכלפי צדדים שלישיים) שאינו עומד בדרישות האיכות, חלה על הצרכן ביחס לגז הטבעי שנמסר לחברה מטעמו בכניסה למערכת ההולכה.⁶⁵ יחד עם זאת, יתכן ותחול על החברה אחריות בגין איכות הגז הטבעי במקרה והחברה לא תמלא אחר החובות למדידת איכות הגז הטבעי והדיווח בקשר לכך, או במידה ואיכותו של הגז הטבעי תפגע כתוצאה מאי-תקינות מערכת ההולכה, בכפוף להוראות הסכם ההולכה.

היה והחברה לא תעמיד את שירותי ההולכה במועד שנקבע לכך, היא תהא אחראית לנזקים הישירים שיגרמו ללקוח כתוצאה מכך בנוגע לכל אתר בנפרד, כאשר אחריות זו תוגבל לסכום יומי מסוים למשך תקופה בת 140 יום לכל היותר ובכל מצב לא יותר מ- 15% מסך התמורה השנתית כאמור לעיל. הלקוח מצידו מחויב בתשלום החל ממועד תחילת האספקה גם אם עוד אין ביכולתו לצרוך. עם זאת ישנה תקופת "גרייס" בת שלושה (3) חודשים לשני הצדדים מהמועד הקבוע לתחילת ההזרמה - בגין תקופה זו לא ישולם שיפוי על ידי מי מהצדדים למשנהו, בין אם הלקוח לא התחיל לצרוך במועד ובין אם החברה לא עמדה במועד תחילת האספקה.

אחריות הצדדים הינה בגין נזקים ישירים שנגרמו כתוצאה מהפרת הוראות ההסכם או עקב כל מעשה או מחדל שנגרם כתוצאה מקיום הוראות הסכם זה או אי קיומם על ידי מי מהצדדים להסכם, עובדיו וסוכנים הפועלים מטעמם. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, הלקוח יהא אחראי וישפה את החברה כנגד: (א) כל טענה שתטען כלפי החברה ע"י לקוחות אחרים שיצרכו גז באמצעות המערכת, כתוצאה מנזקים שיגרמו עקב מעשה או מחדל של הלקוח; (ב) נזקים שיגרמו למדינת ישראל כתוצאה מחוסר עמידתו של הלקוח בדרישות סטטוטוריות או עקב הפרת ההסכם על ידי הלקוח. הלקוח פוטר את החברה ומשרד הביטחון ומי מטעמם מאחריות לנזקים ישירים ועקיפים הנובעים כתוצאה ממעשה/מחדל של משרד הביטחון באזורים צבאיים.

חובות החברה; נזקים לרכוש

(ה)

החובות הבסיסיות של החברה הינן בניית החיבור למערכת ההולכה (לרבות באמצעות בניית מתקן PRMS) בהתאם ללוח זמנים הקבוע בהסכם, מתן שירותי הולכה, לרבות מדידה של כמות ואיכות הגז, תחזוקה, תיקון וחידוש מערכת ההולכה, תפעול המערכת, לרבות הפעלת חדר בקרה, רכישה ומכירה של גז לצרכים תפעוליים, תקשורת עם לקוחות וספקים ומתן הודעות מסודרות לפי ההסכם. הכל בהתאם לסטנדרט סביר ורגיל של גוף מיומן ומנוסה העוסק בתחום.

כן נקבע בהסכם כי כל צד מוותר על טענות נגד הצד השני בקשר לנזקים לרכוש עליהם אותו צד מבוטח או היה אמור להיות מבוטח, באופן סביר ומקובל. הלקוח מוותר על טענה נגד החברה ו/או משרד הביטחון בקשר לנזקים בשטחי אש.

⁶⁵ יצויין כי אין לחברה מערכת יחסים חוזית, בהקשר זה, מול ספק הגז הטבעי (אלא רק מול צרכן הגז).

כוח עליון

(ו)

בהתאם להוראות ההסכם הכללי קיים סעיף "כוח עליון", לפיו כל אחד מהצדדים רשאי לטעון ל"כוח עליון", אשר הוגדר כאירוע אשר הנסיבות להתרחשותו אינן בשליטתו הסבירה של הצד הטוען, ואשר אינן מאפשרות לו לקיים את ההסכם (או הוראה מהוראותיו). כאשר הלקוח הוא הטוען לאירוע כוח עליון כאמור, הוא אינו פטור מתשלום דמי הקיבולת, למעט במצב בו לא מתאפשרת קבלת גז או העברתו על ידי הלקוח, במשך 7 (שבעה) ימים ברציפות, שאז פטור הלקוח מתשלום דמי קיבולת במשך כשבועיים (החל מהיום השמיני ועד היום ה-21 לקרות של אירוע כוח עליון הנטען על ידו כאמור). במקרה של כוח עליון הנטען על ידי החברה, הצרכן יהיה פטור מתשלום דמי הולכה בתקופה בה יש מניעה להוליך את הגז כמפורט בהוראות ההסכם.

נספחים להסכם

(ז)

להסכם מצורפים נספחים כדלהלן: (א) תנאים מסחריים - בנספח זה מוסדרים בין היתר המרכיבים המסחריים של ההתקשרות בין הצדדים כגון - הקיבולת המוזמנת, התמורה, מגבלות האחריות, תקופת ההסכם, ציון נקודות שליחת וקבלת הגז וכיו"ב וכן הוראות ספציפיות ביחס ללקוח המסוים או מקרים מסויימים (כגון ערבויות מוגדלות במקרה שהמדובר ב-SPV שטרם קיבל מימון חיצוני להקמה, יישוב מחלוקות שספק הגז מעורב בהם, תקופת הרצה ועוד) (ב) כתב ויתור בהתייחס לשטחים צבאיים; (ג) איכות הגז; (ד) תהליכי מדידה; (ה) קביעת מומחה; (ו) דיווח נתונים.

עדכון הסכם ההולכה

למיטב ידיעתה של החברה רשות הגז פועלת לעדכון הסכם ההולכה, ובכוונתה לפרסם טיוטה לשימוע, בכלל זה להבנתה של החברה, במסגרת הטיטה עשויים להיות מוצעים, בין היתר, שינויים בנושאים הבאים:

- (א) חובת הזמנת קיבולת מינימלית בחיבורים חדשים.
  - (ב) הקלות ייחודיות לחח"י בהסכם ההולכה בעניין חריגה מקיבולת וכן הסדרה של המחאת הזכויות מכח הסכם ההולכה של חח"י במקרה של מכירת חלק מאתריה לצדדים שלישיים. וכן הוראות מעבר הקשורות להסדרת חריגות מקיבולת שבוצעו על ידי חח"י (לפרטים אודות החריגות מקיבולת של חח"י ראה סעיף 6.20.4.2 לעיל).
  - (ג) הגדלה מהותית של מגבלת האחריות של החברה בגין איחור בחיבור הצרכן.
  - (ד) עדכון הסדרי התחזוקה מול הצרכנים, לרבות שיפויים ופיצויים במקרה של תקלות.
  - (ה) הסדרת תנאים להתקדמות פרויקט חיבור ללקוח בטרם סגירה פיננסית של אותו לקוח.
  - (ו) משטר "קנסות" על צרכנים, במקרה של אי עמידה בתכנית ההולכה היומית המאושרת.
- יחד עם זאת, טרם פורסם מועד לשימוע בעניין. יודגש כי בהתאם להוראות רשיון החברה, עדכון הסכם ההולכה טעון הליך של שימוע ובכוונת החברה להציג במסגרתו את הסתייגויותיה לחלק מהשינויים המתוארים לעיל, ככל שיוותרו בנוסחם מהגרסה האמורה. נכון למועד תשקיף זה, אין ביכולתה של החברה להעריך האם ובאיזה אופן יתקבלו שינויים להסכם ההולכה, לרבות השינויים המתוארים לעיל. כמו כן, אין לחברה יכולת להעריך את השפעתם של השינויים שיתקבלו, אם יתקבלו, על פעילות החברה ותוצאותיה הכספיות.

תעריפים

6.20.3

כללי

6.20.3.1

התעריפים אותם רשאית החברה לגבות מלקוחותיה נקבעים בהתאם להחלטות מועצת הגז הטבעי. התעריפים העיקריים להם זכאית החברה הינם: תעריף חיבור (בגין הקמת תחנת PRMS

וחיבור לקוח למערכת ההולכה);⁶⁶ תעריף הולכה בגין קיבולת והזרמה⁶⁷ בפועל וכן איזון וחריגה מקיבולת.

התוכנית העסקית

6.20.3.2

בהתאם להוראות הרישיון, נדרשת החברה להציג בפני רשות הגז הטבעי תוכנית עסקית להקמת מערכת ההולכה והפעלתה. תוכנית זו מתייחסת, בין היתר, לפרמטרים הבאים: פעולות אותן מתכננת החברה לבצע לצורך עמידה בהוראות הרישיון; דרכי המימון ושמירת יחסי כיסוי נדרשים; עלויות הקמה ותפעול; תחזית ביקושים והתקשרויות; אופן הטיפול בסוגיית הכניסה במקרקעין והפקעת קרקעות.

כן כוללת התוכנית תעריפים מוצעים לדעת החברה אשר צריכים לחול בתקופת התוכנית העסקית, לרבות תעריפי הולכה וחיבור, ככל שדרושים לדעת החברה, והתייחסות ליחס בין רכיב הקיבולת מול רכיב ההזרמה בפועל במסגרת תעריף ההולכה.

עקרונות וקריטריונים לקביעת התעריפים ועדכונם

6.20.3.3

במסגרת הוראות הרישיון, נקבעו תנאים, כללים ועקרונות לקביעת תעריפים, כמו גם לעדכונם, על ידי המועצה.

עקרונות אלו כוללים, בין היתר: קידום מטרות החוק; מילוי חובותיו של בעל רישיון לתת את שירותיו, בהתאם לתנאי רישיונו, באמצעות מתקני הגז שהקים ובהתאם לקיבולתם, לכל צרכן ולכל מי שמבקש להיות צרכן, וללא הפליה; כיסוי העלויות הסבירות של החברה בתוספת תשואה נאותה על ההון כפי שתקבע המועצה, מזמן לזמן, בהתחשב בזכויותיה וחובותיה של החברה.

בהתאם להחלטת המועצה מיום 29 למאי 2005 כפי שעודכנה ביום 18 באוקטובר 2006 נקבעו מספר פרמטרים בסיסיים בעלי אופי פיננסי, כלכלי וחשבונאי לצורך מנגנון עדכון התעריפים⁶⁸ לרבות: שיעור תשואה נאות על ההון; יחס כיסוי חוב מזערי וממוצע הנדרשים לשמירת דירוג החוב של החברה; היקף הקרנות הנדרשות לצורך הבטחת פעילות החברה למקרה של כשל בתזרים המזומנים שצפוי לפגוע ביכולת החזר החוב שלה; יחס התקבולים ממרכיבי הקיבולת וההזרמה ועוד. כמו כן, נקבע שהחברה נדרשת להביא לידיעת מועצת הגז הטבעי כל הלוואה שהחברה נוטלת בסכום של 45 מיליון ₪ ומעלה.

בהחלטות מועצה שנתנו ביחס לקביעת התעריף, לרבות בהחלטת המועצה האחרונה, מספר 3/2017 מיום ה-1 בנובמבר 2017, נקבע כי המודל לחישוב התעריף נועד, בין היתר, לדאוג לעמידה של החברה ביחסי הכיסוי שנקבעו באגרות החוב של החברה (ADSCR) באופן שיחס הכיסוי לא יפחת מ-1.3 בכל שנה לאורך שנות תקופת הרישיון.

כן נקבע כי תעריף ההולכה ישקף את הערך המהוון של כלל הכנסות והוצאות החברה שיוכרו בתוספת תשואה נאותה על ההון שהושקע. שיעור זה יחושב בהתאם לשיעור התשואה על ההון העצמי של החברה ושיעור התשואה על ההון הזר של החברה, תוך התחשבות ברמת הסיכון של החברה; העברת גז טבעי לכלל הצרכנים במחיר אחיד; המודל הכלכלי-חשבונאי עליו יבוסס אישור תעריף ההולכה יהיה של 30 שנה לפחות;⁶⁹ חישוב עלויות הקמת תחנות PRMS יבוצע

⁶⁶ ראו לעניין זה גם את החלטות המועצה אשר מספרן 5/2008 ו-3/2009 וכן החלטות המועצה מיום 11 במרץ 2007, מיום 1 נובמבר 2011 ומיום 16 בפברואר 2011.

⁶⁷ למעט בכל הנוגע למשווקים, המשלמים בגין הזרמה בפועל בלבד, כפי שמפורט בהמשך.

⁶⁸ מטרות עקרונות אלו, בהתאם להחלטת המועצה, הינה השגת מטרות החוק, לרבות הסדרת הפעילות במשק, פיתוח ענף הגז הטבעי וטובת הצרכנים; וכן חוסנה הכלכלי של החברה והשגת יכולת גיוס הון בתנאים סבירים לביצוע ההקמה.

⁶⁹ בפועל, המודל הכלכלי חשבונאי של החברה הינו עד לתום תקופת הרישיון (יולי 2034). כמו כן, בהתאם להחלטת המועצה, החל ממועד עדכון התעריף השני (1 לאוגוסט 2015), לאחר שלב ההקמה, 2015 תשקול המועצה מעבר לשיטת חישוב התעריף באמצעות מודל כלכלי-חשבונאי שיתייחס לתקופות קצרות יותר - משנה עד חמש שנים.

בנפרד ועלות הנכסים המוכרים לקביעת תעריף ההולכה תבוסס על עלות מתקני מערכת ההולכה למעט תחנות ה-PRMS; ניכוי פחת בשיטת הקו הישר כאשר תקופת ההפחתה תהא לכל הפחות 30 שנה כאשר בפועל תקופת ההפחתה נקבעת עד מועד סיום רישיון ההולכה.

כן נקבע כי יחס התקבולים של החברה ממרכיבי הקיבולת⁷⁰ וההזרמה⁷¹ בפועל (של צרכנים מחוברים למערכת ההולכה) יעמוד על 9:1 (90% מההכנסות ינבעו ממרכיב הקיבולת).

על מנת להבטיח כי התעריפים ועדכונם יעמדו בעקרונות ובקריטריונים דלעיל, נדרשת החברה להביא כל נטילת הלוואה בסכום העולה על 45 מיליון ₪, לידיעת המועצה עובר לחתימה על הסכם הלוואה.

כאמור לעיל התעריפים נקבעים על ידי המועצה. יחד עם זאת, החברה רשאית לפנות מעת לעת לרשות הגז הטבעי בבקשה לעדכון התעריפים על ידי המועצה וזאת במידה וחל לשיטתה שינוי נסיבות אשר יש בו כדי להשפיע באופן מהותי על התוכנית העסקית שאושרה ובפרט לעניין יכולת החברה להוציאה לפועל או לעניין שיעור רווחיות החברה ועמידתה ביחסי כיסוי על פי התוכנית. העדכון האחרון לתעריפי ההולכה, [לענין החלטת מועצת הגז בדבר עדכון תעריפי ההולכה, ראו סעיף 6.20.3.7 להלן.

עדכון התעריפים והעקרונות לקביעתם

6.20.3.4

מבלי לגרוע מזכותה של החברה לפעול מול רשות הגז לעדכון התוכנית העסקית והתעריפים בגין שינויים מהותיים כמפורט בסעיף 6.20.3.2 לעיל, רשאית הרשות, אחת לחמש שנים, לבדוק את התעריפים ואת הכללים לקביעת התעריפים ולשנותם. בפועל, בייחוד לאור השינויים שחלו בצורכי השקעה של החברה בהתאם לרישיונה, עדכון התעריפים על ידי המועצה נעשה בתקופות הקצרות מחמש שנים כאמור.

כמו כן, תוך 90 יום מיום סיום הקמתו של כל מקטע והזרמת גז בו, על החברה להגיש לאישור המועצה תעריפים מעודכנים, ופירוט של העלויות בפועל בגין אותו מקטע כאשר במועד זה תהא רשות הגז הטבעי רשאית לבדוק את התעריפים.⁷²

עפ"י דברי ההסבר להחלטת מועצת הגז הטבעי מס' 3/2017, מיום 1 בנובמבר 2017, מועצת הגז החליטה להפעיל מנגנון תמרוץ לפיו כאשר בעל רישיון ההולכה מסיים הקמת מקטע בעלות פחותה מהתקציב המאושר ע"י המועצה יוכרו לו 50% מהחיסכון וכאשר יחרוג מהתקציב המאושר יוכרו לו 90% מהחריגה כתוספת השקעה ("מנגנון התמרוץ").

בנוסף, בהתאם להחלטת המועצה באשר לעדכון תעריף ההולכה, נקבע סעיף של "מועדים מיוחדים" הקובע כי אחת לשנה תגיש החברה לבחינת ועיון המועצה דו"ח ובתוכו סקירה על התפתחות הפרמטרים המרכזיים בתוכנית העסקית של החברה (כגון ביקושים, היקף הוצאות תפעול, תשואה על ההון, יחסי כיסוי וכדומה). על המועצה לדון בדו"ח של החברה.

תעריף חיבור

6.20.3.5

תעריף החיבור הינו תעריף אותו משלם הצרכן לחברה בגין הקמת תחנת PRMS וחיבורה למערכת ההולכה.⁷³

⁷⁰ תשלום קבוע עבור שימוש במערכת המגלם את קיבולת הצריכה השעתית המקסימלית של הצרכן.

⁷¹ תשלום משתנה שנקבע לפי צריכת הגז בפועל של הצרכן.

⁷² מנסיגה הנצבר של החברה לא ניתן על פי רוב לאמוד באופן מדויק את העלויות בתקופה של עד 90 יום מסיום הקמתו של המקטע וזאת נוכח התמשכות תהליכים שונים כגון בירור תביעות קבלנים וכו'. בפועל החברה פנתה לרשות הגז הטבעי לעדכון תעריפים טרם הקמת מקטעים חדשים ובמסגרת זאת נבחנו העלויות והתעריפים גם ביחס למקטעים שהקמתם נסתיימה.

כאמור לעיל, במסגרת הליך ההתקשרות עם לקוחות פוטנציאליים, על הצדדים להגיע להסכמה בדבר אומדן עלויות ההקמה, אשר הינו "תעריף החיבור לצרכן". אומדן עלויות ההקמה כולל את עלויות המקרקעין,⁷⁴ עלויות העבודה האזרחיות, עלויות תכנון, רכש, הקמה, פיקוח (הן פיקוח צמוד לפרויקט והן פיקוח צד שלישי), עלויות נלוות וכן דמי ניהול בגובה 2% מכלל העלויות האמורות (בניכוי עלויות המקרקעין ועלויות הפיקוח).

ככלל, הלקוח נושא בכלל עלויות ההקמה של תחנת ה-PRMS והצינור המחובר ממנו אל חצרי / מתקני הלקוח). עלויות אלו אינן כוללות עלויות תפעול, תחזוקה, שדרוג והשקעות עתידיות תחנת ה-PRMS הנכללות במסגרת תעריף ההולכה אותו משלם הלקוח.

תשלום תעריף החיבור מבוצע בשיעורים, החל משלב החתימה על הסכם ההולכה, ובהתאם לעמידת החברה באבני דרך מסוימות, כגון מועד הרכבת תחנת ה-PRMS באתר והתחלת הזרמת הגז בפועל.

במידה ועלות החיבור בפועל נמוכה מתעריף החיבור לצרכן, נדרשת החברה להשיב ללקוח את ההפרש במלואו. במידה ועלות החיבור בפועל גבוהה מתעריף החיבור לצרכן שנקבע, וכל עוד עלות החיבור בפועל לא עלתה על 110% מתעריף החיבור לצרכן (בניכוי עלות הקרקע ודמי ניהול), בתוספת עלות הקרקע בפועל ודמי הניהול, על הלקוח לשלם את התוספת ללא כל הסתייגות (בסעיף זה: "**תוספת מקסימאלית**"). במידה וההפרש גבוה יותר מהתוספת המקסימאלית, על הלקוח לשאת בתשלום התוספת המקסימאלית ללא אפשרות של הסתייגות מצדו, אך הוא רשאי להסתייג מתשלום הסכום שמעבר לתוספת המקסימאלית (בסעיף זה: "**סכום החריגה**"). במקרה זה תועבר ההכרעה באשר לסכום החריגה לידי רשות הגז הטבעי או למומחה מוסכם אשר יפסוק בעניין.

הקלות לבעלי רישיון חלוקה

6.20.3.6

בכל הנוגע לבעלי רישיון חלוקה, וכחלק מרצונה של רשות הגז לעודד הקמת תשתית גז טבעי בלחץ נמוך, אשר תהפוך אותו למקור אנרגיה זמין ונגיש עבור מפעלים ובתי עסק צורכי אנרגיה, נקבעו בהחלטות המועצה המסדירות את תעריפי החיבור, תנאים שונים לבעלי רישיון חלוקה כמפורט להלן:

(א) תעריף החיבור לבעלי רישיון חלוקה - בהתאם להחלטות המועצה, נקבעו תעריפי חיבור ספציפיים לבעלי רישיון חלוקה, וזאת בשונה מתעריפי החיבור של לקוחות רגילים של החברה (אשר עלות החיבור של אלו מבוססת על העלויות בפועל בהן נושאת החברה). תעריפים אלו כפי שנקבעו בהחלטות המועצה, והמבוססים למעשה על גודלה (מידת הספיקה) של תחנת ה-PRMS אותה מבקשת רשת החלוקה להקים עבור הלקוח, לוקחים בחשבון את מרבית העלויות אליהן מתייחסת החברה במסגרת הקמת תחנת ה-PRMS, למעט עלויות המקרקעין לרבות ובכלל זה תשלום פיצויים לבעלי המקרקעין. בשונה מלקוח אחר, זכות החברה להטיל הפרשי עלויות על חברות החלוקה מוגבלת לסכום מקסימלי שנקבע בהחלטות המועצה. מניסיונה של החברה, במרבית המקרים סכום זה נמוך באופן ניכר לעומת העלויות בפועל. במסגרת החלטת המועצה מיום 12 בספטמבר

⁷³ יובהר, בהקשר זה, כי דמי החיבור שהצרכן משלם אינם כוללים את עלויות החיבור של הצנרת המונחת ממערכת ההולכה לנקודה בה ממוקמת תחנת ה-PRMS, מלבד עלויות הקמת הצנרת בחצרי הצרכן. לפרטים אודות החלטת המועצה בקשר עם מימון מקטעים שישמשו לצורך ייצוא גז טבעי למדינות השכנות והרשות הפלסטינית ראו סעיף 6.33.1 לעיל.

⁷⁴ בהתאם להחלטת המועצה מיום 11 במרץ 2007, "גז 1149-2007", המונח "עלויות המקרקעין" כולל בתוכו את העלויות הכרוכות בפיצויים הניתנים לבעלי הקרקע על פי סעיף 28 לחוק משק הגז הטבעי.

2013 הכירה המועצה בסך של כ-48 מיליון ש"ח, כסכום הנכלל במסגרת תעריף ההולכה, ומוגדר כהשתתפות בעלויות שאינן ממומנות על ידי חברות החלוקה וזאת בגין שמונה תחנות PRMS אשר מקימה החברה בעבור חברות חלוקה ("העלויות העודפות").

בנוסף, במסגרת החלטת המועצה מיום 1 בנובמבר 2017 הוחלט להכיר ב-56.7 מיליון ₪ נוספים בגין הגדלת מספר מתקני ה-PRMS ל-14, בעבור חיבור רשתות חלוקה שהחברה החלה בהקמתם וכן לצורך השלמת עלויות שלא כוסו בהחלטות הקודמות, המוזכרות לעיל. בנוסף הוכר במסגרת החלטה זו סך של כ-60 מיליון ₪ וזאת בגין 4 מתקני PRMS חלוקה עתידיים נוספים. במידה ויוזמנו מתקני PRMS נוספים ע"י בעלי רישיון חלוקה, תידרש החברה לבחון את אופן המימון של ההפרש בין עלות ה-PRMS לבין תעריף החיבור שתשלם עבורם חברת החלוקה, לרבות ממקורותיה העצמיים.

במסגרת אותה ההחלטה הוחלט גם להפעיל את מנגנון התמרוץ, ביחס לקו אשדוד שורק, קו ירושלים מערב וקו דברת ציפורית, ובהתאם הוכרה חריגה נטו בסך של כ-19.76 מיליון ₪.

בכל הנוגע לחיבור צרכנים מרוחקים המבקשים להתחבר לרשת החלוקה באזור הנגב, קבעה המועצה כי החברה תשתתף בחלק מהעלויות הנדרשות בהקמת קווים לצרכנים מרוחקים על ידי רשת החלוקה בנגב, אשר ישולמו לחברת החלוקה באבני דרך,⁷⁵ בהתאם לקצב הקמת הקווים לצרכנים המרוחקים. כן נקבע בהחלטת המועצה כי מתוך הסך שהוכר לחברה במסגרת תעריף ההולכה כמיועד לחיבור צרכנים (ראו סעיף 6.20.3.6 לעיל) מיועד למעשה סך של כ-61 מיליון ₪ למימון השתתפות החברה בעלויות ההקמה של הקווים לצרכנים המרוחקים.

יצויין כי נכון למועד התשקיף, קצב ההתחברות של חברות החלוקה אינו עומד בתחזיות. הימשכות של המגמה האמורה בשנים הקרובות עלולה, ככל שלא יעודכן תעריף ההולכה, לפגוע בהכנסות החברה.

(ב) מועדי תשלום תעריף החיבור - בעוד לקוחות שאינם בעלי רישיון חלוקה משלמים את דמי החיבור לאורך תקופת ההקמה על פי המועדים שנקבעו בהחלטות המועצה ונדרשים להשלים את תשלום מלוא תעריף החיבור כבר בסמוך לאחר מועד הזרמת הגז בפועל, בהתאם להחלטת מועצה מס' 2/16 שונו אבני הדרך לתשלום בעלי רישיון להקמה והפעלה של רשת החלוקה. עבור מתקן PRMS בקיבולת של עד 40,000 מ"ק בעלי רישיון חלוקה נדרשים לשלם 10% מהסכום עם החתימה על הסכם ההולכה, 10% נוספים בהתחלת הזרמת הגז בפועל, 40% לאחר שזרם גז במתקן בהיקף של לפחות 20 מיליון מ"ק גז טבעי בתקופה של 12 חודשים רצופים וכן - 40% נוספים לאחר שזרם גז במתקן בהיקף של לפחות 25 מיליון מ"ק גז טבעי בתקופה של 12 חודשים רצופים (התשלומים ישולמו בארבע תשלומים רצופים במשך שנה). עבור מתקן PRMS בקיבולת של מעל 40,000 מ"ק, בעלי רישיון חלוקה נדרשים לשלם 10% מהסכום עם החתימה על הסכם ההולכה, 10% נוספים במועד הזרמת הגז בפועל, 20% לאחר שזרם גז במתקן בהיקף של לפחות 20 מיליון מ"ק גז טבעי בתקופה של 12 חודשים רצופים, 20% נוספים לאחר שזרם גז במתקן בהיקף של לפחות 25 מיליון מ"ק גז טבעי בתקופה של 12 חודשים רצופים ו- 40% נוספים לאחר שזרם גז במתקן בהיקף של לפחות 35 מיליון מ"ק גז טבעי בתקופה של 12 חודשים רצופים (התשלומים ישולמו בארבע תשלומים רצופים במשך שנה).

במסגרת החלטה מס' 1/14 מיום 12.9.2013 בנושא עדכון תעריף ההולכה, הכירה המועצה בסכום של כ- 48 מיליון ש"ח ביחס ל- 4 מתקני PRMS עתידיים (דאז) לחברות חלוקה.

יש לציין, כי במסגרת אותה ההחלטה, נקבע כי על החברה לייעד סך של 81.6 מיליון ₪ להשקעות עתידיות במערכת ההולכה (אשר הושקעו זה מכבר כחלק מתכנית פיתוח מערכת הולכת הגז הטבעי) וזאת באמצעות קרן "השקעות עתידיות" שתוקם. כאמור, השקעות בהיקף הנדרש לפי החלטה 1/14 בוצעו בעבר ולפיכך נכון למועד התשקיף אין לחברה קרן ההשקעות העתידיות.

תעריף הולכה

6.20.3.7

כאמור, תעריף ההולכה הינו התעריף אותו משלם הלקוח לחברה בגין הולכת הגז למתקני הלקוח. תעריף זה מחולק לתעריף בגין העמדת קיבולת ללקוח לצורך העברת הגז הטבעי, וכן תעריף בגין הזרמת הגז בפועל.

בהתאם להחלטות המועצה תעריפי הולכת הגז עודכנו בשנים האחרונות כדלקמן:⁷⁶

תעריף הזרמה למערכת ההולכה לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה (₪ למיליון BTU)	תעריף הזרמה (₪ למיליון BTU)	תעריף קיבולת (₪ למיליון BTU ⁷⁷)	תאריך/תקופה
0.7501	0.1043	0.6135	החל מ- 1.1.2012
0.8472	0.1169	0.6938	החל מ- 1.1.2013
0.8899	0.1213	0.7302	החל מ- 1.1.2014
0.9338	0.1310	0.7627	החל מ- 1.1.2018

התעריפים לעיל יוצמדו למדד המחירים לצרכן.

כן יצוין כי במסגרת החלטתה מיום 1 בנובמבר 2017, ביצעה המועצה מספר עדכונים בנתוני מודל התעריף, כאשר ההשקעה המוכרת של החברה עודכנה לסך של כ-5.9 מיליארד ש"ח. עיקר העדכונים מתייחסים להכרה בעלות הכפלת מקטע שורק קרית גת, מקטע מערכת ההולכה למאגרים קטנים, הכפלת מקטע תל קשיש דברת והשקעות אחרות. כמו כן, גובה התעריף משכלל לתוכו גם עלויות בגין תפעול ותחזוקה, הנהלה וכלליות וביקושי הגז הטבעי.

הקלות לצרכנים ומשווקים המחוברים לרשתות חלוקה

6.20.3.8

בדומה להקלות להן זכו בעלי רישיון חלוקה בכל הנוגע לתעריפי החיבור ומועדי תשלום תעריפי החיבור, קבעה המועצה תנאים שונים בכל הנוגע לתעריף ההולכה אשר ישולם על ידי אותם צרכנים ומשווקי גז להם מוזרם הגז באמצעות בעלי רישיון חלוקה (אותם צרכנים ומשווקים צורכים שירותי תשתית הן מבעלי רישיון החלוקה והן מהחברה, כבעלת רישיון ההולכה, וזאת בנוסף לתשלום המשולם על ידם לספקי הגז הטבעי). במסגרת החלטת המועצה מיום 27 בדצמבר 2009, נקבע כי צרכן המחובר לרשת חלוקה ישלם לחברה תעריף הזרמה בלבד, ולא ישלם תעריף קיבולת.⁷⁸ תעריף ההזרמה של צרכן המחובר לרשת החלוקה יחושב באופן הבא: מרכיב ההזרמה בתעריף ההולכה לצרכנים של מערכת ההולכה בתוספת רכיב הקיבולת בתעריף ההולכה לצרכנים

⁷⁶ בהתאם להחלטת המועצה, נבע העדכון כאמור בעיקרו בשל ההשקעות הנדרשות לצורך הקמת המצוף הימי, המקטע בקו נשר-נתב"ג ומקטע ירושלים; עדכון היקף הביקושים המקסימאלי; עדכון היקף הוצאות התפעול המוכרות; עדכון היקף הוצאות הנהלה וכלליות, והכרה בהוצאות לעניין תכנון וקבלת היתרים ועדכון מחזור החיים של תחנת ה-PRMS.

⁷⁷ British Thermal Unit - יחידת מידה לחום ואנרגיה ושקולה, במטרים מעוקבים, וכפוף לשינויים בהרכב הגז, ל- 27.8 מטר מעוקבמיליון BTU (לגבי גז מתמר), והכל בתנאי טמפרטורה ולחץ סטנדרטיים.

⁷⁸ בהתאם לתנאי המכרזים לבעלי רישיון החלוקה הקיימים, התעריף שבעל רישיון החלוקה גובה מצרכניו הינו תעריף בגין הזרמה בלבד (למעט תעריפי חיבור), בהתאם לכמות המטרים המעוקבים של גז טבעי שנצרכו בפועל. לא ניתן לבצע הזמנת קיבולת ברשת החלוקה.

של מערכת ההולכה כשהוא מחולק ב- 95% והכל בהתאם לכמות הגז שהועברה בפועל⁷⁹ לפרטים נוספים ראו ביאור 1 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

6.20.3.9

יצוין כי התשלום לחברה בגין הולכת גז טבעי לצרכנים ברשתות חלוקה משולם על ידי המשווקים והצרכנים, ולא על ידי חברות החלוקה. לעומת זאת, חברות החלוקה הן אלו המבצעות את הזמנת החיבורים למערכת החלוקה ונושאות בהתאם לכך בתשלום דמי החיבור בגינם. בהחלטת מועצה 2/18 נקבע כי בשל המאפיינים הייחודיים של מתקנים המשמשים תחנות דחיסה, צרכנים כאמור ישלמו תעריף הולכה בגין צריכת אנרגיה בפועל ולא תעריף הולכה בגין תפיסת קיבולת קבועה. כמו כן, מתקנים המשמשים תחנות דחיסה ידרשו לשלם את עלות החיבור בפועל לרשת ההולכה.

תעריף איזון וחריגה מקיבולת

6.20.3.10

כאמור, תעריף איזון הינו תשלום בגין הפרה של הוראות הסכם ההולכה המחייבות את הלקוחות לשמור על איזון בין כמות הגז המסופקת עבורם מספקי הגז, לבין הכמות הנצרכת על ידם בכל יום. במקרה של חוסר איזון מתמשך, רשאית החברה, בנוסף לתשלומי האיזון כאמור, לרכוש או למכור גז טבעי ולחייב את הלקוח בהתאם. ביחס למשווקים נקבעו כללים גמישים יותר באשר לתעריפי האיזון. בנוסף, לקוח החורג מהקיבולת שהוזמנה על ידו במסגרת הסכם ההולכה מחויב בתשלום תעריף חריגה מקיבולת. בהתאם להחלטת המועצה, סטייה של 1% מהקיבולת המוזמנת, במשך השנתיים הראשונות לחיבור לקוח מסוים, תיחשב כסטייה מותרת מהקיבולת שהוזמנה ולא ייגבה חיוב נוסף בגינה. לקוח שמחויב בתעריף חריגה מקיבולת 3 פעמים אחרי השנה הראשונה מחויב בהגדלת קיבולת מסוימת לתקופה של 5 שנים. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.20.2 לעיל.

תלות בלקוח מהותי

6.20.4

תלות בחח"י

6.20.4.1

נכון למועד התשקיף, לחברה תלות בחח"י כלקוח מהותי. בין השנים 2015, 2016 ו- 2017 היו הכנסות החברה מחח"י שיעור של כ- 60%, 55% ו- 54% מהכנסות החברה מדמי הולכה באותן השנים, בהתאמה.

לצורך השוואה, הכנסות החברה מדמי הולכה מכלל יצרני החשמל הפרטיים בתקופות האמורות עמד על כ- 26% 31% ו- 31%, בהתאמה.

הסכם ההולכה עם חח"י

6.20.4.2

בחודש ינואר 2009 חתמה החברה על הסכם הולכה עם חח"י, וזאת על בסיס הסכם ההולכה הכללי המתואר בסעיף 6.20.2 לעיל.⁸⁰

הסכם ההולכה עם חח"י נקבע לתקופה של 15 שנים החל ממועד⁸¹ תחילת הזרמת הגז הטבעי לתחנות הכוח של חח"י, עם אופציה שניתנה לחח"י להאריכו בחמש (5) שנים נוספות. יצוין כי בהתאם להסכם ההולכה הכללי שאושר על ידי מנהל רשות הגז ביוני 2007, נקבעו כללים המאפשרים גמישות בנוגע לשימוש בכמות הקיבולת שהוזמנה על ידי צרכני גז המוגדרים כצרכן רב אתרי, ביניהם חח"י, ומתן אפשרות לרכישת קיבולת בעסקאות SPOT.⁸²

⁷⁹ החלטת המועצה קובעת מועדים בהם ייבחן ויעודכן במידת הצורך מקדם העמסה.

⁸⁰ נכון למועד התשקיף, קיימת טיוטא חדשה להסכם ההולכה הכללי, אשר ייתכן ותכנס לתוקף. טיוטא זו כוללת שינויים לעניין התחייבויות לכסף / זמן / צורת חישוב / קנסות / הזמנות וקיבולת.

⁸¹ מועד תחילת הזרמת הגז הטבעי משתנה בין תחנות כוח.

⁸² בפועל, טרם נקבעו תעריפים לעסקאות SPOT.

להסכם ההולכה עם חח"י צורפה גם תוספת של דרישות רשות החברות הממשלתיות הכוללת את האפשרות של חח"י להסב זכויות וחובות מכוח הסכם ההולכה (כולן או חלקן) לצדדים שלישיים במקרה של הפרטה או שינוי מבני של חח"י ("התוספת להסכם ההולכה עם חח"י").

ביחס לתקלה בצינור הימי קיים הסדר מיוחד, המעוגן בהסכם ההולכה עם חח"י. בהקשר הזה הוסכם בין החברה לבין חח"י כי תקלה בצינור הימי תחשב כאירוע כוח עליון, וזאת מבלי שהחברה תידרש להוכיח כי התקיימו ביחס לתקלה כאמור התנאים המנויים בהסכם ההולכה עם חח"י ביחס לאירוע כוח עליון.⁸³

בהתאם להסכם ההולכה על הלקוח לסכם מול החברה את נקודות הכניסה של הגז הטבעי מהספק, אותו הוא מבקש כי החברה תוליך לאתרו. נכון להיום, הסכם ההולכה עם חח"י מציין את נקודת הכניסה באשדוד ואשקלון. ב- 17.7.2016, מנהל רשות הגז אישר תוספת לנספח המסחרי של הסכם ההולכה בקשר לנקודת החיבור למצוף הימי. תוספת זו מסדירה את השימוש במצוף הימי לרבות הסדרים מיוחדים לתחזוקה ונוסחה לקביעת היקף האחראיות של החברה במקרה של תקלה ומגבלת אחריות של 3 מיליון ש"ח לאירוע ו- 5 מיליון ש"ח לשנה.

להערכת החברה תחול בשנים הקרובות ירידה ביחס ההכנסות מחח"י מתוך כלל הכנסות החברה, וזאת עם כניסתם של יצרני חשמל פרטיים וצרכני גז מהותיים נוספים. על אף האמור לעיל, חח"י צפויה להמשיך להיות הלקוח המהותי של החברה בעתיד הנראה לעין.

בהקשר זה ובהמשך לאמור בתוספת להסכם ההולכה עם חח"י, ביום 10 במאי 2018, פרסמה חח"י דיווח מיידי שעניינו מתווה העקרונות לשינוי מבני בחח"י, במסגרתו נקבע בין היתר כי: (א) בטווח זמן של כחמש שנים, חח"י תמכור לצדדים שלישיים 5 אתרי ייצור קיימים המופעלים בגז טבעי (אלון תבור, רמת חובב, רידינג, חגית ואשכול); (ב) חח"י תקים חברה בת בבעלותה המלאה אשר תקים ותפעיל שתי יחידות ייצור המופעלות בגז טבעי באתר אורות רבין; (ג) חח"י תמשיך לפעול כספק שירות חיוני ולחליף חלק חשמל במדינת ישראל כמונופול; (ד) חח"י תעבור תהליך מהותי של שינוי ארגוני ותכנית התייעלות; (ה) להערכת חח"י, חח"י תשופה בגין עלויות הרפורמה, בכפוף להסדרה הנדרשת.

יצוין כי מתווה העקרונות המתואר כפוף לאישורים שונים, לרבות החלטת ממשלה ותיקונים להוראות הדין הרלוונטיות.

בשלב מקדמי זה, החברה אינה יכולה להעריך את השלכות והשפעות הרפורמה בחח"י על פעילות החברה ועל הסדר ההתקשרות שלה מול חח"י.

6.20.4.3 מחלוקות מול חח"י בנוגע לחריגה מקיבולת

הסכם ההולכה כולל מנגנון במסגרתו נקבע כי היה והצרכן צריך כמויות גבוהות מהקיבולת המקורית אשר הוזמנה על ידו,⁸⁴ החברה רשאית לחייב אותו בעלות נוספת בגין חריגות כאמור⁸⁵ ("חריגה מקיבולת").

עוד קובע הסכם ההולכה כי במקרה בו הצרכן חרג שלוש פעמים במהלך תקופת ההסכם⁸⁶ מהקיבולת המקורית אשר הוזמנה על ידו, אזי החברה תהא רשאית לחייב אותו בגין הגדלה מאולצת. החיוב בגין ההגדלה המאולצת, הינו חיוב בגין הגדלת הקיבולת המוזמנת ע"י הצרכן

⁸³ סיכום כאמור הובא לידיעתו של מנהל רשות הגז לאור העובדה כי ייתכן שסיכום כאמור מצריך את אישורו.

⁸⁴ מעל 5% מהקיבולת שהוזמנה על ידו.

⁸⁵ 150% משווי החריגה.

⁸⁶ חריגות שיתרחשו במהלך 12 החודשים הראשונים מחתימת ההסכם לא יספרו למניין ההגדלה המאולצת.

בגובה החריגה החצינית, למשך תקופה של 60 חודשים,⁸⁷ ובלבד שהחברה מסוגלת באופן מעשי, כמפעיל סביר ומיומן, לספק את ההגדלה המאולצת ("הגדלה מאולצת").

במהלך ארבע השנים האחרונות התעוררו מספר מחלוקות בקשר לחריגה מקיבולת והגדלה מאולצת של חח"י, בהתאם להסכם ההולכה עם חח"י. להלן תתוארנה עיקרי המחלוקות:

(א) במהלך החודשים ינואר ופברואר 2014 ביצעה חח"י חריגות מקיבולת אשר בגינן נוצר חוב של חח"י לחברה, בסך של כ-0.8 מ"מ. החוב האמור טרם שולם על ידי חח"י.

(ב) החל מחודש מרץ 2013 ביצעה חח"י חריגות מקיבולת, חוזרות ונשנות, אשר בגינן החלה החברה לחייב את חח"י החל מחודש אפריל 2014 בהגדלה מאולצת בסך של כחצי מיליון ש"ח בחודש (לפני מע"מ) ("ההגדלה המאולצת ממרץ 2013"). החוב האמור לא שולם על ידי חח"י, אולם, עד לחודש אוגוסט 2016, חח"י המשיכה לשלם לחברה בגין חריגות קיבולת בהתאם לקיבולת המקורית (תוספת תשלום בגין חריגות מקיבולת נקודתיות ברמה חודשית (להלן: "חריגות קיבולת ברמה חודשית") ולא בגין ההגדלה המאולצת (ממרץ 2013). החל מחודש אוגוסט 2016 חח"י לא שילמה לחברה גם את התשלומים בגין חריגות מקיבולת ברמה חודשית (בנוסף לאי-תשלום בגין ההגדלה המאולצת ממרץ 2013).

יוער כי במהלך שנת 2016 קיבלה החברה פניות מסגן מנהל רשות הגז לפיהן החברה מתבקשת להקפיא, החל מחודש אוגוסט 2016, את החיובים הנוספים בגין החריגה מקיבולת של חח"י.

נכון ליום 31.12.2017 עמד חוב חח"י בהתייחס לחריגות מקיבולת כאמור בס"ק (א) ולהגדלת הקיבולת המאולצת הראשונה כאמור בס"ק (ב) לעיל, על יתרה נטו (חיובי הגדלה מאולצת בקיזוז הפרשה בגין תשלומים עודפים המתייחסים לחריגה מקיבולת ברמה חודשית ששולמו עד לחודש אוגוסט 2016 בהתאם לגישתה של חח"י) על סך כ-12.5 מיליון ₪ (לפני מע"מ). נכון ליום 31 במרץ 2018 יתרת החוב הינה 16 מיליון ₪ (לפני מע"מ).

החברה השתתה את החיובים לחח"י בגין חריגות מקיבולת ברמה חודשית החל מחודש אוגוסט 2016 (המסתכמים נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לסכום של כ-32.1 מיליון ₪ וליום 31 במרץ 2018 לסכום של כ-40 מיליון ₪), על מנת לאפשר לרשויות המוסמכות להסדיר את הנושא.

יצוין כי החברה נקטה בפעולות שונות ביחס למחלוקות המתוארות לעיל:

(א) דירקטוריון החברה קיים מספר דיונים בנושא המחלוקות הנ"ל והקים עבור נושא זה ועדת אד הוק של הדירקטוריון.

(ב) בחודש אוקטובר 2014 פנתה החברה לרשות החברות בבקשה כי תפעל ליישוב הסכסוך עפ"י הנחייה 6.1202 של היועץ המשפטי לממשלה, טרם שהיא פונה בתביעה כספית כנגד חח"י.

(ג) החברה קיימה דיונים ופגישות מול רשות הגז בניסיון להסדיר את המחלוקת באמצעות הסכם ההולכה בין החברות.

(ד) בחודש פברואר 2016 התקיימה בין הצדדים פגישה, בתיווך רשות החברות הממשלתיות, בניסיון ליישוב המחלוקות. כמו כן, התקיימו מספר פגישות בין הנהלות החברה וחח"י אולם הן לא הביאו ליישוב המחלוקות.

(ה) בחודש פברואר 2018 החברה הגישה לרשות הגז הטבעי ולחח"י מתווה לפשרה ליישוב המחלוקות המתוארות לעיל, שעיקריו: (א) חח"י תשלם לחברה סך של כ-16 מיליון ₪ (לא כולל מע"מ) בגין החובות המתוארים לעיל; (ב) החל ממועד כניסת הפשרה לתוקף,

צריכה מעבר לקיבולת המקורית שנקבעה בהסכם ההולכה עם חח"י בהיקף של עד 25% מעל לקיבולת המקורית לא תחשב לחריגה מקיבולת ברת חיוב, ומעבר לכך חח"י תחויב על פי הוראות הסכם ההולכה הקיים.

בפגישה שהתקיימה ביום 9 באפריל 2018 ברשות החברות הממשלתיות, בהשתתפות נציגים של החברה ושל חח"י, סוכם כי החברות יפעלו בהתאם למתווה הפשרה וייפנו בעניין זה לרשות הגז הטבעי. ביום 15 במאי 2018 נחתם בין החברות תיקון להסכם ההולכה המאמץ את מתווה הפשרה ובמסגרתו וויתרו החברות באופן הדדי על טענות בקשר עם הנושא שבמחלוקת. תוקפו של מתווה הפשרה מותנה בכך שהסכם ההולכה לא יעודכן על ידי מנהל רשות הגז הטבעי באופן הסותר את האמור במתווה הפשרה.

תלות בפיתוח משק החשמל 6.20.4.4.

עיקר מכירות החברה מיועדות לסקטור החשמל. על כן, האטה בביקושים לחשמל ועיכוב בהקמה של תחנות כוח פרטיות בגלל קשיים רגולטוריים במשק החשמל עשוי להשפיע על תוצאות החברה.

שיווק והפצה 6.21.

נכון למועד התשקיף, אין לחברה מערך מיוחד לשיווק והפצה, וזאת היות וההתקשרויות עמה, מבוססות על התקשרויות מוקדמת בין הלקוחות לבין ספקי הגז הטבעי וכן היות שהיא מוליכת הגז הטבעי בלחץ גבוה היחידה ביבשה בישראל. עם זאת, בחברה פועלת יחידה לניהול קשרי לקוחות האחראית על קשר שוטף אל מול לקוחות החברה ומתן מענה לצרכיהם.

צבר הזמנות 6.22.

נכון ליום 31 בדצמבר 2017, ההכנסות הצפויות מלקוחות, בהתאם להסכמי ההולכה הקיימים מול לקוחות החברה, הינן כמפורט בטבלה שלהלן:

סה"כ (אלפי ₪)		רבעון 1 (אלפי ₪)		רבעון 2 (אלפי ₪)		רבעון 3 (אלפי ₪)		רבעון 4 (אלפי ₪)	
הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה
שנה ראשונה 2018	177,123	524,020	68,202	131,005	60,807	131,005	28,407	131,005	19,707
שנה שנייה 2019	13,278	530,354							
שנה שלישית 2020	0	571,321							
שנה רביעית 2021	0	610,668							
שנה חמישית 2022	0	610,668							
סה"כ	190,401	2,275,710							

ליום 31.12.2017, סמוך למועד התשקיף הסתכמו ההכנסות הצפויות בכ- 739.6 מיליוני ש"ח (מתוכם, הכנסות מדמי חיבור כ- 239.6 מיליוני ש"ח והכנסות מהולכה כ- 500 מיליוני ש"ח).

נכון ליום 31 בדצמבר 2016, ההכנסות הצפויות מלקוחות, בהתאם להסכמי ההולכה הקיימים מול לקוחות החברה, הינן כמפורט בטבלה שלהלן:

רבעון 4 (-1.10) (31.12) (אלפי ₪)		רבעון 3 (1.7-30.9) (אלפי ₪)		רבעון 2 (1.4-30.6) (אלפי ₪)		רבעון 1 (-1.1) (31.3) (אלפי ₪)		סה"כ (אלפי ₪)		
הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	הכנסות מהולכה	הכנסות מדמי חיבור	
								493,439	107,890	שנת 2016
133,403	31,406	133,403	31,406	127,442	39,100	127,442	39,100	521,690	141,012	שנה ראשונה 2017
								556,579	59,932	שנה שנייה 2018
								560,063	25,075	שנה שלישית 2019
								563,318	0	שנה רביעית 2020
								565,323	0	שנה חמישית 2021
								2,664,272	416,063	סה"כ

6.23 תחרות

נכון למועד התשקיף, החברה הינה הגורם היחיד לו הוענק רישיון להקמה והפעלה של מערכת הולכה של גז טבעי בישראל ואין לחברה מתחרים בתחום פעילותה. יחד עם זאת, ישנם צרכנים (בינוניים וקטנים יחסית) שיכולים לבחור אם להתחבר ישירות באמצעות החברה או דרך חברת חלוקה, אם כי גם במקרה זה נדרש הלקוח – ישירות או באמצעות המשווק – להתקשר עם החברה ביחס למערכת ההולכה. בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי, כניסת גורמים נוספים לתחום הולכת הגז כפופה לקבלת רישיון הולכה ולעמידה בתנאים שייקבעו על ידי המדינה.

6.24 עונתיות

נכון למועד התשקיף, ובהתבסס על נתוני פעילותה של החברה מאז הקמתה, אין עונתיות בפעילות החברה.

בהקשר זה יצוין כי על אף שנכון שלמועד זה מרבית הכנסותיה (553 מיליוני ₪, היינו 506 ללא דמי חיבור) של החברה מבוססות על הכנסות מסקטור ייצור החשמל, אשר היקף פעילותו הינו פועל יוצא של הביקוש לחשמל בישראל, המאופיין בעונתיות, פעילות והכנסות החברה אינן מושפעות באופן מהותי מהעונתיות הקיימת בביקוש לחשמל בישראל, וזאת בעיקר משום שכמפורט בסעיף 6.20.3.7 לעיל, תעריף ההולכה על פיו נגבות הכנסותיה של החברה מלקוחותיה, וביניהן ייצרני החשמל, מורכב מפרמטר של תעריף קיבולת (90%) ומפרמטר של תעריף הזרמה בפועל. בהתאם לתעריפים אלו, חלקו הארי של תעריף ההולכה הינו בהתאם לתעריף הקיבולת, נתון קבוע מראש לכל לקוח שאינו תלוי בכמות הגז המוזרמת בפועל (נתון המשפיע על ההכנסות מכוח תעריף ההזרמה) ומשכך אינו מושפע כלל מעונתיות.

6.25 כושר הולכה

כושר ההולכה של החברה משתנה בין אזור לאזור והוא תלוי, בין היתר, בקוטר הצנרת, פריסת המערכת, פיזור הצרכנים וגורמים נוספים. לפירוט בדבר מערכת ההולכה הקיימת ומקטעי הולכה נוספים הנמצאים כיום בתכנון ו/או הקמה ראו סעיפים 6.10.2 ו- 6.10.3 לעיל. מכירת קיבולת לצרכנים חדשים מדרום לתחנת שורק מחייבת ביצוע חלק מההכפלות המפורטות בסעיף 6.10.2 לעיל או אספקה לאשקלון על ידי ספק גז.

רכוש קבוע, מקרקעין ומתקנים

.6.26

כללי

.6.26.1

כאמור לעיל, החברה אינה מחזיקה בנכסים מהותיים למעט רישיון החברה. בהתאם לרישיון החברה ולהסכם המסגרת בין המדינה לחברה, מערכת ההולכה, על כל מתקניה, הינה בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה, ולחברה הוענקה זכות שימוש בלבד במערכת ההולכה למטרת הקמתה והפעלתה בלבד. בהתאם, גם הזכויות במקרקעין אותן מפקיעה החברה או חוכרת (לצורך הקמת תחנות הגפה ותחנות PRMS) הינן בבעלות המדינה.

בנוסף, קובע סעיף 24 לרישיון כי במידה ונקבע על ידי ערכאה משפטית מוסמכת, בניגוד לעמדת המדינה, כי בהתאם להוראות סעיף 54 לחוק המערכת או כל חלק ממנה הינם בבעלות החברה, תעביר החברה למדינה ללא תמורה את מערכת ההולכה ואת הנכסים, כהגדרתם בסעיף 21 לחוק.

בהתאם לסעיף 24 לרישיון, כל עוד לא הוקנתה הבעלות במערכת ההולכה לחברה, החברה או מי מטעמה, במישרין או בעקיפין, אינם רשאים להעביר, למכור, לשעבד, לעקל או לבצע כל עסקה אחרת במערכת ההולכה או בנכסי מערכת ההולכה. בצד זאת, רשאית החברה לשעבד תקבולים שיגיעו לה בקשר עם קיום הרישיון, והכל בכפוף להוראות כל דין לרבות חוק החברות הממשלתיות. לפרטים בקשר עם שעבוד תקבולים לטובת מחזיקי אגרות החוב של החברה ראו סעיף 6.33.5 להלן.

המקרקעין עליהם מוקמת מערכת ההולכה

.6.26.2

הבעלות במקרקעין בהם מוטמנת צנרת ההולכה - חוק משק הגז הטבעי אינו משנה את הבעלות על הזכויות במקרקעין שבהם מוטמנת הצנרת, ולכן הבעלות בזכויות כאמור נותרת בידי בעליהן המקוריים.

הבעלות במתקני הגז - בניגוד לכלל הרגיל (סעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969), לפיו הבעלות בקרקע משתרעת גם על המחוברים, קובע חוק משק הגז הטבעי כי, ככלל, הבעלות במתקני גז שחוברו למקרקעין של אחר הינה בידי מי שהתקין אותם (יובהר כי בכל הקשור למערכת ההולכה הבעלות במתקני גז כאמור הינה של המדינה, כמפורט לעיל). לפרטים בדבר זכויות הבעלות והשימוש במערכת ההולכה ראו סעיף 6.26.1 לעיל.

הבעלות במקרקעין עליהם מוקמות תחנות גז - בכל הנוגע למקרקעין עליהם בנויים מתקני הגז העיליים (תחנות קבלה, תחנות הגפה ומתקני PRMS), קובע חוק משק הגז הטבעי כי הזכויות במקרקעין הדרושים להקמת אותם מתקני גז תירכשנה או תופקענה מידי בעליהן, תירשמנה על שם המדינה, והחברה, כבעלת רישיון הולכה, תקבל זכויות משנה במתקנים.

הליך ההפקעה והרישום - עד לשנת 2010, טרם תיקון מס' 3 לפקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, נהגה החברה לקיים את הליך ההפקעה בהתאם לכללים המפורטים לעיל, למעט במקרים מיוחדים שבהם נתקבלו הנחיות או סיכומים אחרים על ידי המדינה. תיקון הפקודה משנת 2010 קבע כי טרם חתימת שר האוצר על מסמכי ההפקעה יש להוועץ "בועדה המייעצת". הליך זה ארוך וההפקעה לא תמיד מתאפשרת דרכו, ולכן ככלל לא עולה בידי החברה להשלים את הליך ההפקעה.

ככלל, ביחס לקרקעות שבבעלות המדינה החברה מצויה במשא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל ("רמ"י") לעניין הסדרת זכויות החברה במתקנים שהוקמו או מוקמים על מקרקעי המדינה. נכון למועד התשקיף, עדיין לא נחתם הסכם עם רמ"י (כמתואר בסעיף 6.38.9 להלן).

ככל שרלוונטי ביחס למתקנים המוקמים או שהוקמו בחצרי הלקוח החברה עושה שימוש בקרקעות אלו בהתאם להסכם ההולכה.

נכון לעת הזו, מכיוון שההסכם מול רמ"י טרם נחתם, הרישום על שם המדינה טרם הסתיים, ואין ביכולתה של החברה להעריך, בפרט לאור מורכבות הסוגיה וסיבות תכנוניות (היעדר פרצלציה; מספר נכסים רב וכדומה), את משך התקופה לסיום הסדרת הרישום.

נשיאה בעלויות - בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי, החברה, כבעלת הרישיון, נושאת בהוצאות רכישת הזכויות (במקרים של תחנות גז). לעניין צנרת ומתקני גז תת קרקעיים (שאינם תחנת גז), בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי, בעל הרישיון ישלם לבעל הקרקע עבור נזקים שנגרמו כתוצאה מביצוע פעולות להקמת הצנרת או המתקן התת קרקעי, לפי העניין. בנוסף, סעיף 28 לחוק משק הגז הטבעי קובע הוראות לעניין תשלום פיצויים בשל תכנית למתקן גז. בהקשר זה יצוין כי במסגרת הסכם ההולכה ישנו הסדר בעניין ויתור הלקוח על פיצויים הקשורים במקרקעין. עוד יצוין כי במקרים בהם עשוי הליך הקמת חיבור הלקוח להביא לתביעות מכוח סעיף 28 לחוק משק הגז, פועלת החברה לקבלת התחייבות לשיפוי מראש מהלקוח שבעבורו מוקם מתקן הגז (או מהיזם המקדם את התכנית), בגין נזקים והוצאות שתגרמנה לה בקשר עם כך, כאשר ההתחייבות הנ"ל לא תמיד ניתנת מסיבות שונות (כדוגמת הקו לרמת גבריאלי, הקו לתחנת הכוח בחדרה ועוד) ומתבטלת עם חתימת הסכם ההולכה עם הלקוח (וזאת על פי הנוסחים המקובלים של כתבי שיפוי כאמור). התחייבות כאמור לשיפוי מראש אינה קיימת כאשר מגיש התוכנית הינו משרד האנרגיה או רשות הגז.

בנוסף, בתוכניות המתאר המפורטות כלולה הוראה הקובעת כי בעל הרישיון ישא בעלויות של ההתאמות והמיגוונים של מערכת ההולכה לשימוש בקרקע, וזאת בפרק הזמן שנקבע על ידי מוסד התכנון.

6.26.3. הליך ההקמה

6.26.3.1. מקטעי ההולכה

בהתאם להוראות הרישיון, מחויבת החברה בהקמת מקטעי ההולכה בהתאם לקבוע ברישיונה וכנגזרת מהחלטות של שר האנרגיה ושר האוצר לעניין הקמת מקטעי ההולכה נוספים.

באופן כללי, ניתן לתאר את הליך בניית והקמת מקטעי ההולכה בהתאם לאמור להלן:

שלב התכנון - בניית והקמת מערכת ההולכה נעשית בהתאם לתוואים, לקטרים ולפרטים האחרים שבתכנית האב,⁸⁸ תמ"א 37,⁸⁹ בהתאם לתוכניות מתאר ארציות מפורטות, וספציפיות החלות על מערכת ההולכה בהתאם לתכניות בינוי ערים מפורטות והמקטעים השונים⁹⁰ וכן בהתאם למפרטים⁹¹ הרלוונטיים ותוכנית ההקמה⁹² לאותו מקטע הולכה, לרבות בהתאם לבדיקות וסימולציות מקדימות שנעשות על ידי החברה.

לצורך ביצוע שלב התכנון, הכולל תכנון קונספטואלי ובסיסי ולאחריו הכנת תכנון מפורט, של הפרויקט וקבלת היתרי בניה במידת הצורך עבור בניית המקטע, ובמקרים מסוימים אף תכנון ואישור של תוכניות המתאר הארציות ותכניות בינוי הערים המפורטות אשר יחולו על מערכת

⁸⁸ תוכנית שנקבעה ואושרה על ידי מנהל רשות הגז הטבעי, לרבות כל התוספות, התיקונים והשינויים המבוצעים בה מעת לעת, והמסדירה את הקמת מערכת ההולכה.

⁸⁹ תוכנית המתאר הארצית לגז טבעי מס' תמ"א 37 שאושרה על ידי המועצה הארצית לתכנון ולבניה והממשלה בקשר עם מערכת ההולכה, לרבות כל שינוי ותוספת לתוכנית האמורה שאושרה או שתאושר לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

⁹⁰ תוכניות מתאר מפורטות החלות על המערכת, לרבות תמ"א 37/א(2) והחלק הרלוונטי של תמ"א 37/ב ותמ"א 37/ג וכל תמ"א 37 מפורטת אחרת. שינוי לתמ"א 10, תת"ל, תב"ע למתקני גז טבעי על פי רוב מתחילה החברה בתכנון על בסיס תוכניות מתאר קיימות, אם כי במקרים מסוימים אחראית החברה גם על הליך הכנתה של תוכנית המתאר הרלוונטית.

⁹¹ מפרט זה כולל את התוכניות ההנדסיות ותיאור העבודות להקמת המקטע והמתקנים, וכן את תיאור המקרקעין הדרושים לצורך הקמתו והבעלות בהם.

⁹² תוכנית ההקמה כאמור, ובהתאם להוראות הרישיון, כוללת תוכניות עבודה, תכנון הנדסי, מפרטי ביצוע, בקרת איכות, לוחות זמנים וכדומה.

ההולכה, מתקשרת החברה עם חברות הנדסה ותכנון,⁹³ האחראיות על הכנת המפרטים הנדרשים וקבלת היתרי הבניה בהתאם לצורך. נכון למועד תשקיף זה קיים לחברה מאגר מתכננים אשר מתוכו נבחרים מתכננים לביצוע עבודות התכנון העיקריות.

לפרטים נוספים בדבר עיקרי הסכמי התכנון הנ"ל ומאגר המתכננים ראו סעיף 6.27.3.1 להלן.

כמו כן, במסגרת זו, נדרשת החברה, בין היתר, לפעול לפיצוי בעלי הקרקעות בהן מונחת תשתית מערכת ההולכה. על פי רוב, מונחת תשתית מערכת ההולכה בשטחים חקלאיים. בהתאם לנהלי העבודה הקיימים של החברה, מתבצע הליך מקדים, באמצעות שמאי חיצוני, של הערכת הנזק והפיצוי הנדרש לתשלום לבעלי הקרקע, אשר על פיו מגיעה החברה להסכמות עם בעלי הקרקע באשר לגובה הפיצוי שישולם להם וזאת בתיאום ובאישור נציג משרד האוצר.

הליכי הכניסה לעבודות במקרקעין מוסדרים בחוק משק הגז הטבעי ובדיני התכנון והבניה. הליכים אלו אל מול בעלי הקרקעות עשויים לעיתים לארוך זמן רב ולהביא לעיכובים בהקמת מערכת ההולכה,⁹⁴ וזאת כפי שאירע לחברה אל מול בעלי קרקע במסגרת ההליכים להקמת מקטע באזור תל קשיש, במסגרתו הועלו התנגדויות בערכאות משפטיות ואף פעולות פיסיות כנגד עבודות ההקמה של החברה בקו זה דבר אשר הוביל לעיכובים.

רכש - במסגרת זו מתקשרת החברה עם יצרני צנרת ואביזרי צנרת בינלאומיים המספקים לה את הציוד הנדרש להקמת המקטעים. הרכש המהותי ביותר מבחינת עלויות ההקמה הינו של רכש הצנרת. רכישת הציוד מאותם יצרנים נעשית בד"כ באמצעות מכרזים בינלאומיים נפרדים, לשם רכישת הצנרת ולעניין רכישת אביזרי הצנרת (קשתות, מחיצים, ברוזים וכדומה), אשר על בסיסם מתקשרת החברה בהסכמים מחייבים לרכישת הציוד הנדרש. לפרטים בדבר הסכמים לרכישת ציוד הצנרת ואביזרי הצנרת ראו סעיף 6.27.2 להלן.

שלב ההקמה והביצוע - שלב ההקמה והביצוע כולל בעיקרו התקשרות עם חברות קבלניות להקמת מקטעי ההולכה. בדומה ליתר התקשרויות החברה, גם החברות הקבלניות המבצעות את עבודות ההקמה נבחרות במסגרת מכרז או הליך תחרותי אחר, ובמסגרת תפקידן הן אחראיות על הכנת מסמכי ההקמה למקטע שעל בסיסם יבוצעו עבודות ההקמה. מסמך הקמה כאמור כולל, בין היתר, תוכניות עבודה, תוכנית בקרת איכות, תוכניות בטיחות הכוללת תכנית ניהול סיכונים כנגזרת מתכנית העבודה, תוכניות ל-cold commissioning ופעולות נוספות להקמת המקטע. לפרטים נוספים בדבר ההתקשרויות כאמור ראו סעיף 6.27.3.2 להלן.

בנוסף לכך מתקשרת החברה עם חברות מקצועיות לצורך מתן ייעוץ מקצועי, ניהול ופיקוח על עבודות ההקמה, מחד, וכן התקשרות עם חברות מקצועיות בינלאומיות המספקות שירותי פיקוח צד שלישי על עבודות ההקמה כנדרש בתקן, מאידך. לעניין זה ראו סעיף 6.27.3.5 להלן.

תחנות PRMS

6.26.3.2

הליך זה כולל שלב תכנון, עבודות הנדסה אזרחיות בהקמת המבנה בו יותקן ה-PRMS, עבודות הנחת צנרת לצורך חיבור התחנה, רכישת ציוד ה-PRMS והתקנתו כמפורט להלן.

במסגרת שלב התכנון פועלת החברה, באמצעות חברות תכנון, לתכנון מפרטים מדויקים והשגת היתרי בניה לתחנת ה-PRMS בהתבסס על התוכניות הסטאטוטוריות הקיימות בשטח בו מיועדת התחנה להיבנות.

⁹³ בהתאם להוראות סעיף 21 לרישיון, אין רשאית החברה למסור את פעילויות התכנון וההקמה הדרושות לבניית המערכת, למעט הקמת המערכת הימית (שנמסרה לניהול ולביצוע על ידי חברת החשמל), אלא אם קיבלה הממשלה החלטה אחרת בנידון. כמו כן, בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק אין החברה רשאית להקים את המערכת באמצעות גורמים שאינם רשאים להיות בעלי רישיון הולכה או חלוקה (חברה ממשלתית, ספקי חשמל, ספקי גז טבעי וכדומה, כמפורט בסעיף 8 לחוק).

⁹⁴ יצוין בהקשר זה כי הוראות סעיף 47 לחוק משק הגז הטבעי קובעות כי סכסוך על גובה הפיצויים המגיעים לבעל זכות במקרקעין או הגשת תובענה או דרישה לפיצויים, לא יהוו עילה לעיכוב הכניסה למקרקעין, לתפיסת החזקה בהם, או לביצוע עבודות בהם.

בכל הנוגע לרכישת ציוד ה- PRMS והקמת התחנה, לחברה מאגר של ארבעה מיזמים משותפים לייצור אספקה והתקנה של תחנות PRMS. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.27.2.2 להלן.⁹⁵

פרט לכך מתקשרת החברה עם חברות קבלניות חיצוניות אשר עוסקות בעבודות ההנדסה האזרחית והקמת הצנרת הנדרשות במתחם ה- PRMS. בדומה להליך הקמת המקטע, מתקשרת החברה עם חברות ניהול ופיקוח האחראיות מטעם החברה על פיקוח בכל הנוגע לבטיחות ולניהול האתר על ידי הקבלן המבצע ועם חברות מקצועיות בינלאומיות המספקות שירותי פיקוח צד ג' על עבודות הצנרת כנדרש בתקן.

לפרטים בקשר עם הליך אישורו של לקוח פוטנציאלי המבקש להתקשר עם החברה בהסכם הולכה והקמת תחנת PRMS ראו סעיף 6.20.1 לעיל.

הליך הקמת המערכת כפוף לעמידה בהוראות חוק משק הגז הטבעי, חוק הגז (בטיחות ורישוי), תקנות וצווים שהוצאו מכוחו, וכן נהלים של רשות הגז הטבעי, ככל שיוצאו. בכלל זה, התכניות והמפרטים להקמתה של תחנת PRMS כפופים לאישור רשות הגז הטבעי.

בנוסף, נקבע ברישיון כי בכל עניין שלא נקבעה לגביו הוראה מפורשת במסמכים האמורים, על החברה להבטיח כי העבודות תבוצענה על פי Good Industry Practice הנהוג בידי מקימי מערכות הולכה בינלאומיים ברמה גבוהה ובהתחשב בהוראות התקנים הנוגעים לעניין שנקבעו על ידי ארגוני תקינה בישראל ובעולם וארגוני תקינה בינלאומיים אחרים וכן כפי שמקיס זהיר ואחראי היה נוהג לשם מניעת תאונות ונזקים, ולשם ביצוע עבודה מדויקת ואמינה, לפי תקנים הנוגעים לעניין שנקבעו על ידי ארגוני תקינה בישראל ובעולם וארגוני תקינה בינלאומיים אחרים ובדרך שתאפשר הזרמה תקינה ורצופה של גז טבעי. כמו כן, על החברה להשתמש בהקמת המערכת בציוד ובחומרים בעלי איכות גבוהה כמקובל בעולם בבניית מערכות הולכה מסוגה של המערכת.

6.26.4. הקמת המערכת הימית; ההסכם המשולש עם חח"י

בשנת 2004 נחתם הסכם משולש בין החברה לבין חח"י לבין מדינת ישראל ("ההסכם המשולש"), על פיו הקימה חח"י את המערכת הימית. לפרטים נוספים בקשר עם ההסכם המשולש ראו סעיף 6.38.4 להלן.

המערכת הימית הינה באורך של כ-90 ק"מ, בין אשדוד לדור.⁹⁶ כמו כן כולל ההסכם את הקמת המקטע היבשתי בין חוף דור לחגית וכן תחנת קבלה באשדוד. הקמת המערכת הימית הסתיימה בשנת 2009.

6.26.5. הקמת המערכת היבשתית

נכון למועד תשקיף זה, כוללת המערכת היבשתית ארבעה מקטעים מרכזיים שבנייתם נסתיימה, מרכזי, דרומי, צפוני ומזרחי כמפורט בטבלה שלהלן:

מקטע	תוואי המקטע	סטאטוס	אורך צנרת כולל (ק"מ)
מרכזי	אשדוד - שורק - קרית גת - אשקלון, שורק - גזר	מופעל החל ממאי 2007 ההכפלה פעילה מיוני 2015	94

⁹⁵ המיזם הני"ל הוקם מכוח החלטת המועצה, לפי מחויבות החברה להקים מאגר (באמצעות מכרז) של חברות בינלאומיות אשר יעמדו בתנאים מקדמיים לאספקה, התקנה וחיבור של תחנות PRMS. במאגר זה נדרשים להיכלל לפחות שלושה (3) ספקים, כאשר לא כל הספקים יגיעו ממדינה אחת, ויש לעדכן, בהתאם להחלטת המועצה, אחת לשלוש שנים.

⁹⁶ כמו כן, במהלך שנת 2012 ביצעה החברה עבודות למיגון קטעים חשופים במקטע הימי באמצעות הטלת אבנים (Rock Dumping).

22		(כולל הכפלה במקטע אשדוד - כפר אביב - שורק)	
17	קיים אישור הזרמה מאפריל 2018. אינו פעיל עדיין.	מקטע ירושלים מערב: מתחנת יסודות, דרך תחנת הראל, לתחנת מסילת ציון	
14	מופעל מנובמבר 2015	מקטע חולות פלמחים: מתחנת הגפה חולות אשדוד למתקן התפלה שורק	
151	מופעל החל מאוקטובר 2009 מופעל החל מנובמבר 2016	קרית גת - רמת חובב - סדום, סדום - נאות הכיכר (ירדן דרום)	דרומי
28	מופעל החל מאפריל 2011 מופעל החל מאוקטובר 2014 מופעל החל מספטמבר 2017	חגית - תל קשיש - חיפה	צפוני
56		תל קשיש - אלון תבור - ציפורית	
15		כפר ברוך - רמת גבריאלי (נילית)	
99	מופעל - החל ממרץ 2017	נשר- נתב"ג - גבעת כוח - קסם - אייל - יד חנה - מגל - חריש רגבים ומסתיים בחגית	מזרחי

נכון למועד התשקיף, סך עלות ההשקעה למקטעים יבשתיים הינה כ- 3,137 אלפי ₪.

תחנות PRMS קיימות נכון למועד התשקיף

6.26.6.

נכון למועד זה הקימה החברה 44 תחנות PRMS, בפריסה ארצית (אשר חלקן משרתות יותר מלקוח אחד), המשמשות לחיבור לקוחותיה השונים, בהתאם לפירוט הבא:

מס"ד	שם התחנה	מס"ד	שם התחנה
1.	אשכול (חח"י)	2.	בתי זיקוק לנפט וחיפה כימיקלים
3.	אשכול 2 (חח"י)	4.	בז"ן 2
5.	פז"א	6.	דוראד
7.	רידינג (חח"י)	8.	אשל הנשיא (חלוקה)
9.	רידינג חלוקה	10.	רמת חובב (חלוקה)
11.	חדרה OPC	12.	דימונה (חלוקה)
13.	דלק IPP אשקלון	14.	שדה אילן (חלוקה)
15.	גזר (חח"י)	16.	סוגת
17.	חגית (חח"י)	18.	דליה
19.	נשר	20.	אשדוד אנרגיה (4.15) אדלטק
21.	נשר חלוקה	22.	רמת נגב אנרגיה (6.15) אדלטק
23.	סדום	24.	אזור תעשייה רותם
25.	סדום 2	26.	CNG אלון תבור
27.	רמת חובב (חח"י)	28.	IPP דלק שורק
29.	אלון תבור חלוקה	30.	ת"כ תנובה אלון תבור
31.	חיפה (חלוקה)	32.	ת"כ נילית רמת גבריאלי
33.	צפית (חח"י)	34.	CNG אשדוד
35.	אלון תבור (חח"י)	36.	קרית גת (חלוקה)
37.	חיפה (חח"י)	38.	אשדוד (חלוקה)
39.	אגן	40.	אשקלון (חלוקה)
41.	OPC רותם	42.	חדרה (חלוקה)
43.	אזור תעשייה רמת חובב	44.	ירדן דרום

עלויות ההקמה של תחנות ה-PRMS נעות בין כ- 10 מיליון ₪ לכ- 50 מיליון ₪ לתחנה, בהתאם לגודל התחנה וצורכי הלקוח. נכון למועד תשקיף זה הסתכמו עלויות ההקמה של תחנות ה-PRMS שהקמתן הושלמה לכ- 1,057 מיליון ₪.

פרויקטים בתכנון ובביצוע

6.26.7.

נכון למועד תשקיף זה מצויה החברה בשלבי תכנון והקמה שונים של מספר מקטעים נוספים, כמפורט בטבלה שבסעיף 6.10.2 לעיל. לפרטים בדבר עיקרי ההתקשרויות עם גורמי התיכנון והביצוע השונים בקשר עם הקמת המקטעים, ובפרט בכל הנוגע להקמת המקטעים החדשים, ראו סעיפים 6.27.3.1 ו- 6.27.3.2 להלן, בהתאמה.

במסגרת זו, וכחלק מעדכון התוכנית העסקית, בוצעה על ידי החברה הערכה של ההשקעות נדרשות להקמת המקטעים והקווים המפורטים בסעיף 6.10 לעיל.

כמו כן, החברה מצויה בתכנון והקמה של כ- 6 תחנות PRMS חדשות (OPC חדרה, ירדן צפון, באר טוביה, מסילת ציון, בית זית, נייד) וחיבורן למערכת ההולכה, בהיקף השקעה כולל של כ- 130 מיליוני ש"ח.

מידע זה כולל תחזיות, הערכות סובייקטיביות ותוכניות אחרות של החברה למועד התשקיף בקשר עם הנחות העבודה ששימשו אותה בבניית התחזית ומועדי התממשות אותן הנחות. מידע כאמור מבוסס על נתונים עתידיים, אשר התממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה הבלעדית של החברה. הגורמים העיקריים, העשויים להשפיע על כך שהמידע הצופה פני העתיד לא יתממש או שיחולו שינויים בלוח הזמנים המשווער לביצועו, בהתאם למתואר לעיל, הינם, בין היתר: שינויים במחירי הציוד (ובעיקר הפלדה) הנדרש להקמת המקטעים; עיכובים בהשגת האישורים הרגולטוריים הנדרשים (כגון היתרי בניה) להקמת המקטעים ותחנות ה-PRMS ולרבות אישורי ההשלמה, ו/או שינויי רגולציה בתחום איכות הסביבה והרישוי; וכן העדר כיסוי תעריפי מתאים ויכולת החברה לגייס את המימון הנדרש לביצוע עבודות ההקמה הנדרשות.

המצוף הימי

6.26.8.

ביום 14 ביוני 2011 אישרה המועצה לחברה לרכוש מצוף גז טבעי נזולי (גט"ן) ימי, ולפעול להתקנתו באמצעות מתקין אשר הינו בעל ידע וניסיון מוכחים.⁹⁷ המצוף הימי החל לפעול בשנת 2013 והינו פעיל נכון למועד התשקיף.

לפני הפעלת המצוף נחתם Conditions of Use and Buoy Liability Agreement בין החברה לבין בעלי הספינה המגוזת שמסדיר את חלוקת האחריות ביניהם במקרה של נזק למצוף או לספינה המגוזת. חלוקת האחריות בין הצדדים כאמור הינה על בסיס של knock for knock, אשר בהתאם לה כל צד נושא באחריות לנזקים שאירעו לרכושו, ללא קשר לגורם אשר אחראי בגרימת הנזק (באמצעות הכיסוי הביטוחי שערך). בהתאם לכך, התחייב כל אחד מהצדדים כלפי משנהו, לשפות את הצד השני ולשחררו מאחריות לכל תביעה, דרישה או הוצאה אשר תוגש כנגד אותו צד שני בקשר עם נזקים שנגרמו לצד הראשון. כחלק ממנגנון האחריות כאמור התחייבו בעלי הספינה המגוזת בעריכת כיסוי ביטוחי מתאים. בדומה למנגנון האמור לעיל אף נקבע כי אף צד לא יהיה אחראי כלפי הצד האחר בגין נזקים עקיפים, תוצאתיים או מיוחדים בקשר עם הסכם זה והשימוש במצוף הימי או הספינה המגוזת, לפי העניין. הסכם דומה אמור להיחתם עם הבעלים של כל ספינה מגוזת וספינת הובלה של LNG הפוקדת את המצוף.

בנוסף, נחתם פרוטוקול חיבור בין החברה, בעלי הספינה המגוזת וחח"י, שעיקרו הסדרת נושאים תפעוליים הקשורים להתחברות למצוף. בהתאם להוראות הפרוטוקול נקבע, בין היתר, כי האחריות הבלעדית לחיבור וניתוק הספינה המגוזת למצוף הימי מוטלת על בעלי הספינה המגוזת ועל חשבונם. מנגד, באחריות החברה לאשר, בכפוף לקבלת הודעה מוקדמת מבעלי הספינה המגוזת, שהמצוף הימי תקין ושהיא מוכנה לקבל את הגז.

כמו כן, החברה התקשרה בהסכם תחזוקה ושירותים עם חברת Micoperi עד לשנת 2019, לתחזוקה ולתיקונים של המצוף הימי ומערכת ההולכה הימית.

תפעול ותחזוקה של מערכת ההולכה; מערכת בקרה

6.26.9.

התפעול והתחזוקה של מערכת ההולכה מבוצע, ככלל, ישירות על ידי החברה.

לחברה נהלים מסודרים ומפורטים להפעלת המערכת ולתחזוקתה וכן תכנית ונהלים לשעת חירום, כפי שאושרו על ידי רשות הגז הטבעי. נהלים אלו כוללים ביצוע בדיקות קבועות ותקופתיות של המערכת וכן נהלים בדבר שחרור יזום של גז טבעי בתחנות הגז, הן בשגרה והן בחירום.

כחלק מהעקרונות המרכזיים המנחים את החברה בתחום הקמת המערכת ותפעולה קבעה החברה, בין היתר כי: (א) ביחס לתפעול קווי המערכת - הקו צריך להיות נגיש ומתוחזק בכל נקודה ונקודה, וזאת על מנת שניתן יהיה להגיע לכל נקודה לצורכי תחזוק וניטור. לצורך כך מתבצעת באופן שוטף פעולת ניטור תוואי מערכת ההולכה, דרכים ומתקנים באמצעות סיורים מקצועיים לאורך התוואי וסיורים ממוקדים במקטעים עם רמות סיכון גבוהות יותר (כגון אזורי תעשייה). בעקבות הניטור מתבצע טיפול במפגעים, לרבות הבטחת "רצועת הצינור" הנדרשת, ביצוע אחזקה מונעת ואחזקת שבר למתקני ההולכה וכן למערכת ההגנה הקטודית, הוצאת הרשאות עבודה/חפירה ופיקוח עליהן (כגון מרחק מהצינור); (ב) נטרול והרחקת סיכונים ואלמנטים הנדסיים העלולים לסכן את מערכת ההולכה, לרבות: רדיוס נטול מקורות הצתה וכן שמירה על קווי בניין של מערכת ההולכה (קרי, הרחקת אלמנטים בעלי יכולת הצתה מקרבת ממתקני הגז). במסגרת זאת, בין היתר, בכל מתקן במערכת מזוהים טרם הקמתו, עוד בשלבי התכנון הקפדני, הסיכונים וכן תרחישי כשל שונים. לאחר ניתוחם וחישובם, נקבעות רמות הסיכון, ההגבלות ומרחקי הבטיחות הנדרשים בכל אזור מאופיין. החברה ממפה באופן שוטף את תוואי מערכת ההולכה ואת סטטוס העבודות ובכלל זה מנהלת גרסאות עדות (As Made / As Built) לתוכניות עבודות צד ג' באזור מערכת ההולכה.

בהתאם להוראות הרישיון, בכל מקרה של תקלה בתפעול המערכת על החברה לדאוג לתיקונה בהקדם האפשרי, כאשר, ככל שהדבר דרוש, על החברה לדאוג כי צוות חרום מטעמה יגיע למקום התקלה תוך שעה מקבלת ההודעה על קרות התקלה ויפעל לתיקונה בהקדם האפשרי. הסכם ההולכה כולל התחייבות של החברה לעמידה בתנאי שירות (SLA) בכל הקשור לתפעול ותחזוקת המערכת.

אגף התפעול והתחזוקה של החברה מורכב ממחלקות אחזקה ובקרה וכן באחריותו הפיקוח על רצועות הצנרת של מערכת ההולכה, הגנה קתודית ועוד. עבודות התפעול והתחזוקה עליהן אחראי אגף התפעול והתחזוקה מבוצעות באופן עצמאי על ידי החברה תוך שימוש בנותני שירותים חיצוניים לפי הצורך. עבודות התחזוקה כוללות, בעיקר, מתן שירותי אחזקה, ניטור, תיקונים וטיפולים שוטפים למערכות אספקת הגז הטבעי ולמתקניה. מתודולוגית התפעול של החברה מבוססת על תחזוקה מונעת, כאשר בצד זאת אחראי אגף התפעול והתחזוקה, כאמור לעיל, על טיפול שוטף בתקלות.

כחלק מהקמת מערכת ההולכה התקשרה החברה, בשנת 2005, בהסכם להקמת מערכת שליטה ובקרה לפיקוח וניהול שוטף (Supervisory Control and Data Acquisition - SCADA) של מערכת ההולכה. בהתאם להסכם כאמור הקים הספק שנבחר, במספר שלבי ביצוע⁹⁸, מערכת

⁹⁸ פריסת המערכת הורחבה ובוצעה בשלבים, בהתאם להוראות ההסכם אשר חילק את הקמת המערכת לשלבים, ובהתאם להתקדמות הקמתה של מערכת ההולכה. עבודת הספק כללה תכנון מפורט, ייצור, אספקה, התקנה והפעלה של המערכת לרבות ציוד תקשורת תואם ונלווה. לחברה ניתנה הזכות בהסכם לממש את האופציה לביצוע שלבים מאוחרים בהקמת המערכת באמצעות קבלן אחר.

לשליטה, בקרה וניטור מידע, שנפרסה, באמצעות קו של סיבים אופטיים, לאורך מערכת ההולכה (לרבות תחנות גז).⁹⁹

הפעלת המערכת מבוצעת על ידי החברה מחדר בקרה הממוקם במטה החברה המאויש בכל שעות היממה, המנטר בעזרת המערכת את כל מיתקני הגז של החברה ובמידת הצורך יכול לשלוט בהם מרחוק. בנוסף, מפעילה החברה חדר בקרה חליפי למקרי חירום (Emergency - EDC dispatching center). כמו כן, מפעיל צוות הבקרה את צוותי התחזוקה לצורך הטיפול השוטף וכמובן במקרה של תקלה באחד ממתקני אספקת / הולכת הגז הטבעי.

בהתאם לסעיף 42 לרישיון, החברה תערוך בדיקות תקופתיות של מערכת ההולכה המשמשת לפעילותיה על-פי הרישיון ותדווח למנהל רשות הגז הטבעי על תוצאות וממצאים שנתקבלו.

יצוין בהקשר זה כי במידה ותידרש החברה להחליף את המערכת יהא הדבר כרוך בעלויות בלתי מבוטלות, וכך גם לגבי משך הזמן הנדרש להחלפת המערכת כאמור.

החברה מפעילה ומספקת את שירותי התחזוקה באמצעות 3 מרכזים לוגיסטיים, הממוקמים בצפון, מרכז ודרום הארץ, המאפשרים לחברה פריסה נאותה לצורך אספקת שירותי התחזוקה, כמפורט בסעיף 6.26.13 להלן.

6.26.10. בטיחות; דרישות ביטחון ופעילות בשעת חירום

6.26.10.1. בטיחות

בהתאם לרישיון מחויבת החברה להבטיח באופן סדיר את בטיחות המערכת, ובהתאם החברה מקיימת באמצעות צוותי התחזוקה שגרת בדיקות וניטור לטיפול במערכת לרבות תקלות ו/ או זיהוי דליפות גז הפועל במהלך כל שעות היממה ובמשך כל השנה.

6.26.10.2. דרישות ביטחון

נכון להיום, החברה מונחה על ידי משטרת ישראל ומערך הסייבר הלאומי, על בסיס חוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים.

כך למשל, מוטלת על החברה החובה למנות ממונה ביטחון כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 ("הממונה" ו- "החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים" בהתאמה). בנוסף, מונחה החברה על ידי גורמי ביטחון נוספים, לרבות - אגף הביטחון של משרד האנרגיה, משרד הביטחון, השב"כ, המל"ל, רח"ל (רשות חירום לאומית) ופקע"ר. לפרטים נוספים בעניין החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים ראו סעיף 6.26.10.2 להלן.

בנוסף על האמור לעיל, מקיימת החברה מערך משק ארצי לשעת חירום לצורך הפעלתו בשעות חירום לפי הנחיות הרשויות המוסמכות.

בנוסף לכך, קובע הרישיון בסעיף 46 כי על החברה להגיע להסכם עם משרד הביטחון המסדיר את הנושא של פטור מאחריות למדינת ישראל ולעובדיה לעניין נזקים שייגרמו למערכת, לרכוש הקשור למערכת, לעובדים המפעילים אותה או לצד ג' הקשור לפעילותה, אשר ייגרם בקשר עם פעילות מערכת הביטחון בשטחים המוגדרים בתמ"א כ"שטחים בטחוניים". סעיף 47 לרישיון קובע כי הגעה להסכם כאמור עם משרד הביטחון, מראש ובכתב, הינו תנאי להקמה ולהפעלה של כל מקטע של המערכת, ורשאית החברה לקבל אישורים נפרדים להקמה ולהפעלה כאמור. יובהר כי בין החברה לבין משרד הביטחון טרם נחתם הסכם כאמור, לאחר שבעבר התקיים מו"מ בין הצדדים אשר לא הושלם. נכון למועד התשקיף, לחברה כתבי הרשאה עם משרד הביטחון ביחס לעבודות וכניסת החברה לחלק מהמקטעים של המערכת העוברים בשטחים המוגדרים בתמ"א כ"שטחים בטחוניים". ביחס לשטחים הביטחוניים בהם עוברת המערכת הימית לא נחתם הסכם

כאמור וזאת, למיטב ידיעת החברה, בין היתר, בשל טענת משרד הביטחון כי חח"י לא עמדה בהתחייבויותיה כלפי משרד הביטחון ביחס להקמת המערכת הימית.

ביטוח נכסים

6.26.11

כללי¹⁰⁰

6.26.11.1

בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים של החברה, לחברה מערך פוליסות ביטוח, אשר אמור לתת מענה הולם לנזקים אשר עלולים להיגרם למתקניה, וכן לאחריותה החוקית כלפי עובדיה וכלפי צדדים שלישיים; מערך ביטוח רכוש ואבדן רווחים למערכת ההולכה היבשתית והימית, לתחנות ה-PRMS, למצוף הימי, לתחנות הקבלה ולרכוש אחר; ביטוח חבויות הכולל כיסוי אחריות כלפי צד שלישי, חבות המוצר ואחריות מקצועית (וכן כיסוי של רובד נוסף מעל ביטוח צד שלישי בפוליסת העבודות הקבלניות של החברה); ביטוח אובדן רווחים כתוצאה מאירועי מלחמה וטרור; ביטוח עבודות קבלניות; ביטוח משרדים ומחסנים; ביטוח חבות מעבידים, וכן ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה.

יש לציין שפוליסות הביטוח מחריגות, בדרך כלל, נזקים שמקורם בטרור ומלחמה (למעט ביטוח מלחמה וטרור). חלק מהנזקים אמורים להיות מכוסים באמצעות קרן מיוחדת שמעמידה מדינת ישראל לפיצוי בגין נזקי טרור ומלחמה ואשר כפופה לחוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961 ("חוק מס רכוש"). בהתאם להוראות חוק מס רכוש והתקנות מכוחו, זכאים הניזוקים, בעיקר, למרכיב פיצוי בגין נזק מלחמה. שאלת זכאותם של גופים ציבוריים, הקשורים עם המדינה במישרין או בעקיפין ובכלל זה אלה הנהנים ממימון ממשלתי, כגון החברה, לפיצויים מכוח חוק מס רכוש ותקנותיו אינה לחלוטין ברורה.¹⁰¹

נכון למועד התשקיף ולמיטב ידיעת החברה, ישב על המדוכה צוות מקצועי שמונה בידי שר האוצר במהלך שנת 2011 לבחון את הצורך בתיקון התקנות לעניין פיצוי גופים ציבוריים, ובכלל זה חברות ממשלתיות, בעד נזק מלחמה ישיר.

שלטונות מס רכוש ומשרד האוצר חולקים על זכאותם של גופים ציבוריים, הקשורים עם המדינה במישרין או בעקיפין ובכלל זה אלה הנהנים ממימון ממשלתי, כגון החברה, לפיצויים מכוח חוק מס רכוש ותקנותיו, ומשרד האוצר אף פועל להחרגת זכאותם של גופים ציבוריים כאמור.

בהמשך לכך יצוין, כי בכל הנוגע לנזקי המלחמה, במסגרת ערר שניהלה חח"י אל מול מס רכוש, בעניין זכאותה העקרונית כחברה ממשלתית לתשלום נזקי מלחמה, ובעקבות החלטת מס רכוש שלא לפצות בגין נזקים ישירים (נזקי מלחמה) שנגרמו לה במהלך מלחמת לבנון השנייה, ניתנה ביום 23 ביוני 2011 החלטת ועדת ערר של מס רכוש שבה נקבע, כי לחח"י זכאות עקרונית לפיצוי ממס רכוש בגין נזקים ישירים במהלך מלחמת לבנון השנייה.

בכל הנוגע לנזקים עקיפים, במסגרת תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשס"ו-2006, שעניינה תשלום נזק עקיף בגין מלחמת לבנון השנייה, הוחרגו חברות ממשלתיות מגדר הגדרת "ניזוק" לצורך קבלת פיצויים על נזק מלחמה עקיף בעקבות מלחמת לבנון השנייה. על החלטה זו של משרד האוצר הוגשה עתירה לבית הדין הגבוה לצדק, ואולם זה דחה אותה בטענה כי תכלית חקיקת הפיצויים בעניין נזקי המלחמה תואמת את החלטת משרד האוצר כאמור.¹⁰²

¹⁰⁰ בהתאם לסעיף 109 לרישיון, מחויבת החברה בעריכת כל הביטוחים המקובלים אצל חברות בין-לאומיות ברמה גבוהה להולכת גז טבעי, בשינויים המחויבים בהתאם לדרישות החוק בארץ ובהתאם להיקף פעילות החברה והחשיפה הכרוכה בפעילותה, כאשר ביטוחים כאמור צריכים לכלול ביטוח אחריות צד ג' (לרבות מפקחים מטעם רשות הגז) בגין נזק או אובדן, במשך תוקפו של הרישיון ועקב ביצוע פעולות על פי הוראות הרישיון.

¹⁰¹ ראו בדוח מבקר המדינה 63, חלק ראשון, בע"מ 39.

¹⁰² ראו בג"ץ 7871/07 רפאל - רשות לפיתוח אמצעי לחימה בע"מ נ' שר האוצר (ניתן ביום 6.2.2011).

נציין כי התקנות האחרונות שהותקנו הינן תקנות מס רכוש וקרן פיצויים (תשלום פיצויים) (נזק מלחמה ונזק עקיף) (הוראת שעה), התשע"ג-2013, שבמסגרתן הגדרת "ניזוק" נותרה ללא שינוי.

במהלך הדיון בבג"ץ 5416/13 שירותי בריאות כללית נ' רשות המיסים בישראל (3.12.2013), רשות המיסים החליטה לאמץ את מסקנותיו של צוות מקצועי, שמונה על ידי שר האוצר ודן בפיצוי גופים ציבוריים מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961.

המלצות הצוות המקצועי, אשר אומצו על ידי מנכ"ל משרד האוצר ועל דעת שר האוצר, קבעו כי גופים ציבוריים יפוצו עבור נזק ישיר עד לתקרת סכום של 5,000,000 ₪. כמו כן, נקבע ששר האוצר רשאי להסדיר את הנושא בתקנות ועד להסדרה שכזאת, כל מקרה יבחן לגופו.

לאור האמור, העתירה הנ"ל נמחקה בפסק דין מיום 10 לפברואר 2016.

יוער כי המתווה שגובש על ידי הצוות המקצועי, אשר אומץ על ידי מנכ"ל משרד האוצר, יוצר לחברה חשיפה לנזקים ישירים לרכוש שמקורם בטרור ו/או מלחמה שהיקפם עולה על 5 מיליון ₪. כמפורט להלן, נכון למועד התשקיף החברה אינה מבוטחת בגין נזקים ישירים כאמור, אלא רק בגין נזקים עקיפים שמקורם בטרור ו/או מלחמה. הנהלת החברה בוחנת מעת לעת את החשיפה האמורה ובכלל זה את כדאיות רכישת ביטוחים מתאימים לצמצום החשיפה.

6.26.11.2 עיקרי פוליסות הביטוח

החברה רוכשת פוליסות ביטוח בהתאם לקבוע ברישיון. רכישת פוליסות הביטוח נעשית לאחר הערכת הסיכונים אליהם חשופה החברה ולאחר התייעצות עם גורמים מקצועיים בחברה ועם יועצי ביטוח חיצוניים. מערך הביטוח של החברה כולל, נכון למועד התשקיף, פוליסות ביטוח כדלקמן:

6.26.11.2.1 ביטוח תפעולי: פוליסה זו מבטחת את כל רכושה התפעולי של החברה, ובכלל זה נזקי רכוש ימי (מערכת ההולכה הימית והמצוף הימי, בהיקף כיסוי של כ- 300 מיליון דולר ארה"ב ו- 75 מיליון אירו, בהתאמה), נזקי רכוש יבשתי (בהיקף כיסוי של כ- 1 מיליארד דולר ארה"ב) וכן אובדן רווחים (בהיקף כיסוי של כ- 146 מיליון דולר ארה"ב).

6.26.11.2.2 ביטוח חבויות: פוליסה הכוללת אחריות כלפי צד שלישי, ביטוח חבות המוצר והרחבת אחריות מקצועית.

6.26.11.2.3 ביטוח טרור ומלחמה: הפוליסה מכסה את אובדן הרווחים שנגרם לחברה כתוצאה ישירה מנזק פיזי למערכת ההולכה, עקב אירוע טרור או מלחמה.

6.26.11.2.4 ביטוח פרויקטים בהקמה בתוכנית הפיתוח הקודמת (Construction All Risk): פוליסה זו מכסה את העבודות המבוצעות על ידי קבלנים בפרויקטים בהקמה של החברה וכן את החומרים הנרכשים, וכוללת עבודות הקמת מקטעי צנרת והקמת תחנות PRMS וכן ביטוח בגין נזקים לצד ג'.

6.26.11.2.5 ביטוחי משרדי החברה ומרכזי התחזוקה - לחברה ביטוח "משרדים" הכולל שלושה פרקים: ביטוח אש מורחב לרכוש החברה בכל הקשור למשרדים, ביטוח אחריות כלפי צד שלישי וביטוח אחריות מעבידים.

6.26.11.2.6 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוח POSI (Public Offering of Securities Insurance): – לפרטים ראה סעיף 8.2.3.1.

6.26.12 המדינה כמבוטחת בפוליסות הביטוח של החברה

בהתאם להוראות הרישיון, המדינה הינה מבוטחת נוספת בפוליסות הביטוח של החברה.

6.26.13 מתקנים לוגיסטיים

לחברה מספר מרכזים לוגיסטיים ומתחמי אחסנה, בהתאם למפורט בטבלה שלהלן:

שם האתר/מיקום	שטח האתר במ"ר	מהות הזכויות	ייעוד
מנפסת סיבי הדרום - צומת ראם	כ- 16,000	שכירות	אחסון צנרת ואביזרי צנרת
אשקלון קבלה	כ - 3,000	מתקן החברה ¹⁰³	אחסון צנרת ואביזרי צנרת
אשל הנשיא	כ - 10,000	מתקן החברה ⁹⁶	אחסון צנרת ואביזרי צנרת
אשדוד קבלה	כ - 2,000	מתקן החברה ⁹⁶	אחסון צנרת ואביזרי צנרת
מרכז לוגיסטי כנות - אזור התעשייה כנות	3,300	שכירות	משרדי מטה תחזוקה ואחסון עבור צוות מרכז
מרכז לוגיסטי דרום - פארק תעשיות רותם	438	שכירות	משרדי מטה תחזוקה ואחסון עבור צוות דרום
מרכז לוגיסטי צפון חיפה	540	שכירות	משרדי מטה תחזוקה ואחסון עבור צוות צפון

הסכמי השכירות למתקנים המפורטים בטבלה דלעיל הינם לתקופות שכירות משתנות החל משנה ועד לתקופות ארוכות יותר, חלקם עם אופציות להארכת תקופות השכירות.

להערכת החברה, לא יהיה במקרה של סיום שכירות והעתקת מרכז לוגיסטי זה או אחר כדי להשפיע על החברה או על פעילותה באופן מהותי.

משרדי החברה

6.26.14

בנוסף, המשרדים הראשיים של החברה, בשטח של כ-3,380 מ"ר, ממוקמים בקרית עתידיים בתל אביב. תקופת השכירות הנוכחית הינה עד ל- 2023 עם אופציה לחברה להאריך את תקופת השכירות ב- 15 שנים נוספות, בתנאים מסוימים.

חומרי גלם וספקים

6.27

כחברה העוסקת בהקמה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל, ניתן לחלק את חומרי הגלם והספקים של החברה למספר קבוצות, כדלקמן:

ספקי הגז הטבעי

6.27.1

כללי

6.27.1.1

ספקי גז עמם מתקשרים לקוחות החברה בהסכמים לרכישת ואספקת גז טבעי. לחברה אין קשר מסחרי ישיר עם ספקי הגז הטבעי בכל הנוגע להולכת הגז הטבעי, למעט הסכמים לרכישת גז טבעי לצרכים תפעוליים של מערכת ההולכה והסכמי התחברות בנוגע למסירת הגז הטבעי מספקי הגז הטבעי לחזקת החברה, וכן הסכמי הולכה עם חברת בת של ספק הגז הנוכחי לייצוא גז טבעי. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.7.2.2 לעיל. לפרטים אודות ההסכם עם בעלי האנייה המגזזת ראו סעיף 6.26.8 לעיל. לפרטים אודות הסכם הייצוא ראו סעיף 6.10.3.2 לעיל.

עיקרי הסכם ההתחברות להזרמת גז טבעי לתחנת הקבלה באשדוד

6.27.1.2

הגז הטבעי מתגלית תמר מוזרם באמצעות צינור כפול לפלטפורמת הפקה שהוקמה צפונית ובסמוך לפלטפורמת ההפקה הקיימת של פרויקט ים תטיס, ומשם מוזרם בצנרת של פרויקט ים תטיס למתקן הקבלה הקיים של פרויקט ים תטיס באשדוד, ומשם לתחנת הקבלה הסמוכה של החברה.

ביום 3 באוגוסט 2008 נחתם בין החברה לבין חברת ים תטיס בע"מ¹⁰⁴ הסכם להקמה והפעלה של צינור הולכת הגז הטבעי מתגלית מארי B אל מתקן הקבלה של פרויקט ים תטיס בנמל אשדוד

("ההסכם הקבוע"). ההסכם הקבוע הוחל על שותפות תגלית תמר.¹⁰⁵

הסכם זה מסדיר כדלקמן:

- (א) תיאום עבודות ההתחברות - ההסכם קובע את נקודת הממשק לחיבור והעברת הגז הטבעי מצינור הגז של ים תטיס המחובר למתקניה באשדוד ומשם לתחנת הקבלה של החברה.
- (ב) איכות הגז הטבעי המועבר - איכות הגז הטבעי שעל ספקי הגז להעביר הינה בהתאם להגדרת איכות שקבעה רשות הגז הטבעי במסגרת אישור נוסח הסכם ההולכה הכללי.
- (ג) מדידות - בהתאם להסכם, ים תטיס אחראית לבצע מדידות של כמות, נתוני הגז הטבעי המועבר והרכבו על חשבונה, לצורך חיוב ולכל מטרה אחרת. החברה מחויבת לבצע, על חשבונה, מדידה של שלושה פרמטרים של איכות המוגדרים בהסכם. כל אחד מהצדדים יעביר את הנתונים לצד השני, אשר רשאי לבחון את מדידותיו של הצד השני ולערוך ביקורת במתקניו לצורך כך.
- (ד) תפעול - שני הצדדים יעשו את המאמצים האפשריים בכדי לשתף פעולה בנוגע לפעילות תחזוקה במערכת. החברות ישמרו על איזון כמויות הגז טבעי עבור הפעילות התפעולית אחת של השנייה.
- (ה) תקשורת - החברות התחייבו לדיווח מיידי לצד השני במקרים של שינוי כמויות או איכויות, וכל עניין תפעולי העלול להשפיע על מסירת או קבלת הגז. על הצדדים לשאוף לפעילות בשיתוף פעולה ושיתוף מידע.
- (ו) תיאום תוכנית ההזרמה - ים תטיס תודיע לחברה על הזמנות שהתקבלו מלקוחותיה ומהי הכמות שתסופק על ידה ללקוח. במקרה של אי התאמה בין המידע שיש לחברה ולים תטיס בנוגע לכמויות המוזמנות,¹⁰⁶ תודיע על כך ים תטיס ללקוח ותינתן לו הזדמנות לתקן את הזמנתו.
- (ז) השהיית זרימת הגז הטבעי - יצוין כי כל כשל בהזרמת הגז הטבעי מטעם ים תטיס מחד או כשל של החברה לקלוט את הגז הטבעי, מאידך, לא ייחשבו כהפרת חוזה, כאשר מבלי לגרוע מהאמור לעיל מחויב כל אחד מהצדדים להודיע לצד השני על כוונה להשהייה שכזו, לרבות בגלל חריגות באיכות הגז;
- (ח) ביטוח; חבות ושיפוי - שני הצדדים מחויבים לכיסוי ביטוחי מתאים הכולל פוליסת חבויות מעבידים, פוליסת אחריות כלפי צד שלישי ונזק לרכוש. כמו כן, במסגרת ההסכם נקבעו הסדרי שיפוי בין הצדדים, על פיהם מחויב כל צד לשפות את הצד השני בגין נזקיו. שיפוי זה הוגבל לנזקים ישירים בלבד (שאינם כוללים למשל הפסד הכנסות ורווח) ועד לשיפוי מקסימאלי של 12 מיליון ₪ לשנה, למעט במקרים של נזקים הנובעים מ- willful misconduct, בהם לא יחולו המגבלות על השיפוי כאמור.
- (ט) תקופת ההסכם - ההסכם יעמוד בתוקפו עד למועד בו יפוג או יבוטל הרישיון שבידי ים תטיס או זה של החברה, לפי מוקדם. כמו כן ישוחרר כל צד מהתחייבויותיו על פי ההסכם במידה והצד השני משהה את כל פעילותו לתקופה של למעלה משישה חודשים. בכל הנוגע לסעיפי האחריות אלו יישארו בתוקפם במקרה של ביטול או פקיעת החוזה.

¹⁰⁴ בהתאם לפרסומי השותפויות, נכון למועד תשקיף זה, המחזיקים בבעלות בחברת ים תטיס בע"מ הינם נובל אנרג'י, דלק קידוחים - שותפות מוגבלת, אבנר קידוחים - שותפות מוגבלת ודלק השקעות ונכסים בע"מ.

¹⁰⁵ יוער כי לפי סעיפים 54 ו-55 לרישיון, מנהל רשות הגז הטבעי רשאי להודיע על נוסח גנרי להסכם התחברות, אולם נכון למועד תשקיף זה לא ניתנה הודעה כאמור.

¹⁰⁶ כמפורט לעיל, החברה מקבלת במקביל נתונים בדבר כמויות הגז הטבעי מהלקוחות, וזאת בהתאם להוראות הסכם ההולכה.

(י) המחאת ההסכם - הצדדים אינם רשאים להמחות את זכויותיהם על פי ההסכם ללא קבלת הסכמתו מראש ובכתב של הצד השני, אשר אינו רשאי שלא להעניקה ללא סיבה. במקרה של הפרטת החברה או פקיעת רשיונה של החברה, יומחה החוזה לחברה שתיכנס בנעליה בכל הקשור להולכת גז טבעי בישראל.

(יא) ערבויות - לצורך הבטחת התחייבויותיה של ים תטיס כלפי החברה ניתנה לטובת החברה ערבות בנקאית בהיקף של 12 מיליון ₪.

רשות הגז ליוותה את המו"מ לחתימת ההסכם הקבוע והיא מכירה את תנאיו. בהתאם להוראות הרישיון, נדרש אישורו של מנהל רשות הגז הטבעי לנוסח הסכם גנרי כאמור, אולם אישור פורמלי כאמור לא התקבל.

תחנת הקבלה באשקלון 6.27.1.3

במהלך שנת 2008 החלה הזרמה נוספת של גז טבעי למערכת ההולכה על ידי חברת EMG, אשר הפעילה צינור תת ימי מאל עריש במצרים עד לתחנת הקבלה באשקלון. במהלך שנת 2012 הופסקה הזרמת הגז הטבעי ממצרים ונכון למועד תשקיף זה התחנה באשקלון אינה פעילה כאשר הזרמת הגז הטבעי מתגלית תמר מבוצעת דרך תחנת הקבלה באשדוד.

ספקי ציוד 6.27.2

כללי 6.27.2.1

החברה מתקשרת עם ספקי צנרת ואביזרי צנרת זרים המספקים לה את הציוד הנדרש להקמת המקטעים ותחנות ה-PRMS. הרכש המהותי ביותר מבחינת עלויות ההקמה הינו של רכש הצנרת. רכישת הצנרת מאותם ספקים נעשית רובה ככולה באמצעות מכרזים והליכים תחרותיים בינלאומיים אשר על בסיסם מתקשרת החברה בהסכמים מחייבים לרכישת הצנרת. נכון למועד תשקיף זה, התקשרה החברה עם ארבעה יצרני צנרת בינלאומיים לחברה. אין תלות מהותית בספק צנרת ספציפי, ובמידת הצורך יהיה באפשרותה לפנות לספקי ציוד אחרים לאספקת הציוד הנדרש לה עם זאת, מגוון הספקים המסוגלים לייצר צנרת בהתאם לתקנים לפיהם עומדת החברה, ברמת מחירים סבירה, אינו רחב, כך גם לגבי חלק מאביזרי הצנרת וזה עלול ליצור בעיה מול ספק אשר עמו התקשרה החברה ביחס לאספקת הציוד הנדרש בהתאם להסכם עמו עלול לגרום לחברה לעיכוב בלוחות הזמנים להם היא מחויבת במסגרת פרויקטי הקמה מסוימים.

ההסכמים אל מול הספקים אשר נבחרים (מתוך מאגר הספקים של החברה) בסופו של הליך המכרז או הליך תחרותי אחר לספק לחברה את הצנרת הנדרשת כוללים בעיקרם הוראות בדבר איכות חומרי הגלם, הצנרת ועמידה בסטנדרטים הנדרשים, קוטר הצנרת, מועדי אספקה, הוראות בדבר אחריות הספק לצנרת הנרכשת וביטחונות, לרבות לתשלומי החברה. ההסכמים בהם התקשרה החברה לצורך הקמת המקטעים הקיימים דומים במהותם, למעט שינויים מסחריים או טכניים (הנדסיים) הנובעים מצרכי החברה ביחס למקטע מסוים.

לפרטים בדבר ההסכם לרכישת הצנרת להקמת המקטעים החדשים ברישיון ראו להלן:

(א) כללי: בחודשים אוקטובר ונובמבר 2017 ובסיומו של הליך מכרזי, התקשרה החברה עם מספר חברות בהסכמי מסגרת לאספקת צנרת לצורך הקמת המקטעים והקווים החדשים שהוטל עליה להקים מכוח הרישיון.

(ב) קוטר ואיכות הצנרת: בהתאם למכרז ולהסכם על מפרטיו, רשאית החברה להזמין מהספק צנרת בקטגוריות שונות, בהתאם לקטרי הצנרת השונים, במסגרת הקמת מקטעי ההולכה בהם משתמשת החברה וזאת כתלות בעיקר בביקושים החזויים ובצרכי המערכת כמו גם בהתאם להוראות הרישיון. אותם צינורות נדרשים לעמוד בדרישות האיכות המופיעות במפרטי חברה, לרבות סוג החומרים המשמשים בייצור הצינורות, סטנדרטים זרים של

ייצור ולפי אפיונים טכניים בהתאם לדרישות החברה וברמת הבטיחות הגבוהה ביותר כנדרש.

לרוב הצנרת מוזמנת, בעובי דופן הצינור לפי רמת הבטיחות באזורים מאוכלסים הגבוהה בתקן (CLASS 4).

כמו כן על הספק לרכוש את המשמשת בייצור הצינורות אצל אחד מיצרני הפלדה שאושרו מראש על ידי החברה.

כן כולל ההסכם הוראות מחמירות בדבר מיקום ואופן ייצור הצינורות, המגבילות את הספק לייצור הצינורות במפעלו המקורי בלבד,¹⁰⁷ והתחלת ייצור הצינורות בכפוף לקבלת אישורה של החברה לתוכנית הספק לייצור הצינורות ותוכנית בקרת האיכות על ייצורם ופיקוח של חברת צד שלישי מקצועית (Third Party Inspection) במהלך הייצור.

טרם משלוח הצינורות לחברה נדרש הספק לבצע בדיקות לכשירות הצינורות, אליהן רשאי להצטרף נציג מטעם החברה, כאשר משלוח הצינורות לחברה כפוף לאישורה של החברה כי תוצאות בדיקת הצנרת הינה לשביעות רצונה. לחברה אף הזכות לבקש ביצוע של בדיקות נוספות כאשר במידה ויתגלו פגמים בצינורות בבדיקות אלו, באחריותו של הספק ועל חשבונו לספק צינורות תקינים ומתאימים ובמסגרת לוחות הזמנים שהוגדרו. גם במקרה בו סרב הספק לביצוע הבדיקות הנוספות והחברה מצאה כי הצינורות אינם תקינים או באיכות נמוכה שאינה כנדרש יכולה החברה לדחות את קבלת הצינורות ולדרוש את החלפתם על חשבון הספק. במקרה כאמור אף רשאית החברה להזמין צינורות מספק אחר ועלות נוספת שתגרום לחברה עקב כך תהיה באחריות הספק המקורי.

(ג) אספקת הצנרת לחברה: ההסכם הינו הסכם מסגרת המסדיר את אפשרות החברה לבצע הזמנות צנרת מהספק מעת לעת במהלך תקופת ההסכם. משלוח הצנרת הינו באחריות הספק ובהתאם לדרישות החברה בהזמנת רכש שמוציאה החברה לספק לכל רכש, כאשר כל עוד לא נתקבלה הצנרת במחסני החברה נושא הספק באחריות בקשר עם כך (בהתאם לתנאי המשלוח הקבועים בהזמנת הרכש). עם קבלת הצינורות נושאת החברה באחריות ובסיכונים בקשר עם כך. במקרה של איחור בלוחות הזמנים שנקבעו לאספקה זכאית החברה לחלט פיצוי מוסכם מבלי לגרוע מתרופות אחרות שהינה זכאית להן מכוח ההסכם ו/או הדין.

(ד) התמורה: תנאי התשלום בגין הצנרת הינם כפי שנקבע בהסכם ממסירת חשבון (עם שטר מטען בסיום העמסת הצנרת בנמל המוצא) אך לא יותר מ- 30 יום ממועד מסירת הצנרת על מסמכיה לחברה. כמו כן, ביצוע תשלומי מקדמה, אם משולמים, ניתנים רק כנגד ערבות מקדמה של הספק קודם לתשלום ואישור על רכישה או קבלת חומרי הגלם המאושרים במפעלו של הספק, בהתאם להחלטת החברה. בהתאם לשיטת השילוח שנבחרת, כאשר הספק אחראי לאספקת הצינורות למחסני החברה, הספק נושא בכל עלויות המסים לרבות מכס ומע"מ בחו"ל, למעט מכס, מע"מ ועמלות הקשורות בשחרור מהמכס המוטלים בכניסה לישראל לפי הדין הישראלי.

(ה) שינויים בצנרת המוזמנת: לחברה שמורה הזכות לדרוש שינויים, בכל עת, באיכות ובכמויות של הצינורות שכבר הוזמנו ככל והדבר נחוץ לדעתה, וזאת מבלי שהדבר יפגע בתוקפו של ההסכם ובכפוף לעדכון התמורה בהתאם למחירים שנקבעו בהסכם או מחירים ישימים דומים שאישרה החברה בהתאם למחירי שוק. במקרה של מחלוקת לגבי השינוי או

¹⁰⁷ במקרים חריגים רשאי הספק לייצר את הצינורות במפעל אחר וזאת בכפוף לקבלת אישור החברה ולכך שהמזכיר במפעל המצוי במדינה אשר הינה אחת מהמדינות בעלות ההכנסה הגבוהה ב-OECD הקבועה ברשימה המצורפת כנספח להסכם. כמו כן, לצורך האצת הייצור, ככל והחברה חפצה בכך, רשאי הספק להתקשר עם ספקי משנה, בכפוף לאישורם על ידי החברה.

עלותו, על הספק לבצע את השינוי שדרשה החברה מבלי לעכבו ופתרון המחלוקת יבוצע בהתאם להוראות ההסכם לעניין יישוב מחלוקות.

(ו) תקופת האחריות של הספק: לכל פריט שסופק תקופת אחריות של 36 חודשים ממועד האספקה בפועל לחברה במידה וצינורות מסוימים ימצאו פגומים מכל בחינה שהיא במהלך תקופת האחריות נדרש הספק, על אחריותו ועל חשבונו, לבצע באופן מיידי את כל התיקונים או ההחלפות הנדרשות. בנוסף יפצה הספק את החברה בגין כל עלות שתיגרם לה עקב כך. במקרה של החלפת או תיקון פריט מסוים תוארך אוטומטית תקופת אחריות נוספת דומה.

לעניין אחריות אחריות הספק כאמור הינה אחריות מוגבלת והיא לא תעלה על ערך כלל התמורה בהסכם, לרבות בגין נזקים תוצאתיים ו/או הפסד רווח, למעט נזקים לצד ג' המיוחסים לחברה שאז אחריות הספק מוגבלת עד פעמיים מכלל התמורה בהסכם. הגבלות אחריות אלה אינן חלות על הספק אם הנזק נגרם בשל רשלנות חמורה של הספק ו/או מי מטעמו.

(ז) ערבויות: על הספק למסור לחברה ערבות ביצוע אוטונומית בשווי 10% מערך כל הזמנת רכש, בתוך 7 ימים ממסירתה ע"י החברה, לתקופה של עד 30 יום מגמר תקופת האחריות. מחצית מגובה ערבות זו מופחתת עם קבלת הצנרת ע"י החברה. כמו כן, הספק רשאי לקבל תשלום מקדמה בסך עד 25% מהיקף הזמנת רכש המותנה ברכישת או קבלת חומרי הגלם במפעל הספק, בהתאם להחלטת החברה, ובמסירת ערבות מקדמה אוטונומית לחברה בהיקף תשלום המקדמה וקודם לתשלומה.

(ח) ביטול ההסכם: ניתן לבטל את ההסכם בהתקיימות כל אחת מהעילות הבאות:

(1) כוח עליון - כל צד רשאי לבטל את החוזה ככל ומסירת הצינורות תיעשה לבלתי אפשרית מחמת כוח עליון שהוסכם ככזה ע"י הצדדים ואשר נמשך 30 יום לפחות. הביטול מתייחס להסכם וככזה חל גם על כל הזמנת רכש המוצאת מכוחו. במקרה של ביטול החוזה כאמור תשולם לספק היתרה בגין הצנרת שסופקה ו/או אשר החל בייצורה וטרם שולמה התמורה בגינה. בכפוף לפעולות הספק לצמצום הנזק, זכאי הוא לשיפוי בגין הוצאות סבירות שהוציא לצורך ייצור הצנרת קודם לקרות המניעה.

(2) ביטול חד צדדי ע"י החברה בשל חדלות פירעון/מחדלי הספק - החברה רשאית לבטל את ההסכם באופן חד צדדי בכל אחד מהמקרים הבאים: חדלות פירעון של הספק; אי עמידה בלוחות הזמנים מצד הספק; אי העמדת הערבות הנדרשת מצד הספק; ביצוע הפרה יסודית של ההסכם של הספק שלא תוקנה תוך שבעה (7) ימים. בוטל ההסכם בשל אחת מעילות אלה, לחברה הזכות לקבל לידה כל ציוד, חומר גלם, שירות או צינור שטרם סופקו, כולם או חלקם, המצויים בחצרי הספק בעת ביטול ההסכם וכן להשלים את ייצור ואספקת הצנרת באמצעות כל ספק אחר על חשבון הספק המפר, לרבות נשיאה בכל העלויות שנגרמו לחברה לצורך זה. לחברה שמורה הזכות להחזיר לספק על חשבונו את הצנרת אשר כבר סופקה לחברה ולשיפוי בגין כך לרבות הוצאות ישירות שנגרמו כתוצאה מכך.

בנוסף על האמור לעיל בסעיף זה, רשאית החברה לבטל את ההסכם בכל עת ומכל סיבה שהיא, בהתאם לשיקול דעתה הבלעדי, אך במקרה כאמור מחויבת החברה לשלם לספק את יתרת התשלום שלא שולמה בגין צינורות שסופקו עד למועד הביטול וכמו כן, ובכפוף להתחייבויות הספק למנוע נזקים כמיטב יכולתו, לפצות את הספק על כל העלויות הסבירות והבלתי ניתנות להחזר ששולמו ביחס לצינורות שלא הושלמו וטרם סופקו נכון למועד הביטול. במקרה כאמור תידרש החברה לשלם לספק תוספת של 5% מהפער בין תמורת ההסכם הכוללת לבין הסכומים ששולמו ו/או ישולמו לספק עד למועד הביטול.

(ט) איסור שעבוד הצנרת: הספק מתחייב שלא לנקוט בשום פעולה שתוביל לתוצאה של יצירות שיעבוד או משכון על רכוש של החברה או הצינורות. הספק יגן וישפה את החברה מכל תביעה או בקשת תשלום של כל שעבוד בנוגע לחוזה או נגד ציוד של החברה או הצינורות על ידי צד ג' או קבלן משנה.

(י) פיצויים מוסכמים: במקרה של איחור בלוחות הזמנים שנקבעו לאספקה מעבר לתקופת ריפוי מוסכמת של ארבעה עשר (14) יום, החברה רשאית לגבות פיצוי מוסכם בגובה של 0.5% מערך הזמנת הרכש לצנרת, לכל שבוע איחור, עד תקרה של 10% מסך הזמנת הרכש האמורה, וזאת מבלי לגרוע מתרופות אחרות להן זכאית החברה לפי ההסכם ו/או הדין.

(יא) פתרון סכסוכים: במקרה של מחלוקת מכל סוג בין הצדדים בקשר להסכם, אשר לא יושבה בהסכמה בתוך עשרה (10) ימים מהודעת אחד מהצדדים על קיומה של מחלוקת כאמור, רשאי כל אחד מהצדדים לדרוש יישוב המחלוקת בבוררות שתתנהל בישראל בהתאם לדין הישראלי. יצוין כי קיומה של מחלוקת בין הצדדים, לרבות בקשר לבקשת החברה לבצע שינוי בצנרת ובכלל שינוי שיש בו כדי להשפיע על המחיר, אין בה לעכב את ביצוע התחייבויות כל אחד מהצדדים עד להחלטה סופית במחלוקת.

עיקרי ההסכמים לרכישת והקמת תחנות PRMS

6.27.2.2.

כאמור לעיל, החברה יוצרת או מעדכנת, מעת לעת, מאגר של ספקי PRMS (לפרטים ראו סעיף 6.26.3.2 לעיל). בהתאם לכך נכון למועד תשקיף זה החברה פרסמה מכרז פומבי לצורך בחירת ספקים למאגר כאמור.¹⁰⁸ המאגר הינו בתוקף לתקופה של שלוש שנים, כאשר לחברה האופציה להאריכו בשתי תקופות של שנה אחת ובסך הכל עד חמש שנים.¹⁰⁹

בכל עת, ולצורך הקמת תחנת PRMS מסוימת, החברה יכולה לפנות לכל הספקים המאושרים או חלקם בדרך של בקשה להציע הצעות או דרך אחרת כדי לבצע פרויקט (וואת על בסיס הסכם המסגרת שנחתם עמם). פועל יוצא מכך שעצם הכללתו של ספק במאגר אינה מבטיחה לו ביצוע פרויקטים. בחירת הספקים והכללתם במאגר נעשתה על בסיס הערכת איכות הציוד והעבודה של אותו ספק. במסגרת המכרז לאיתור אותם ספקים שנכללים במאגר נקבע ציון סף איכות מינימאלי, במספר קטגוריות עיקריות אשר בהם נדרש כל אחד מהספקים לעמוד.

ההסכמים הנחתמים עם המיזמים המשותפים דומים במהותם והינם לתכנון, ייצור, אספקה, פיקוח, התקנה ובדיקה של תחנת ה-PRMS.¹¹⁰

בחירת הספקים בפועל, מתוך המאגר, כמו גם הסכמים אלו, מבוססים בעיקרם על הצעת המציע בהתאם לפרמטר המחיר ולעיתים נשקלים פרמטרים נוספים של זמינות וניסיון קודם. עלות הקמת תחנת PRMS משתנה מתחנה לתחנה בהתאם לגודל התחנה הנדרש ומורכבות עבודת ההקמה. לספק התחנה אחריות לנזקים לציוד אשר יתרחשו בתקופה של 24 חודשים ממועד מסירת התחנה. חשוב להדגיש כי שתי החברות השותפות במיזם המשותף הינן אחראיות ביחד ולחוד כלפי החברה בקשר עם עבודות האספקה וההקמה של התחנה.

¹⁰⁸ בהתאם להוראות המכרז, כפי שפורסם בחודש דצמבר 2017, כדי להשתתף במכרז על המציע להיות חברה זרה או מיזם משותף (JV) של חברה זרה או חברה ישראלית. המיזם יכול שיהיה SPC שהוקם למטרת המכרז. כן נקבעו במכרז תנאי סף כגון ניסיון קודם באספקת תחנות PRMS בהתאם לגודל ולסוג; יכולת פיננסית; עמידה בתקנים אירופאיים ובינלאומיים; ייצור עצמאי של לפחות חלק מהרכיבים המרכזיים של התחנה וקיומה של מחלקת הנדסה פנימית. כן נדרשו הספקים להתחייב לכך שרכיבים עיקריים וחשובים של תחנת ה-PRMS יירכשו מאת רשימה סגורה של יצרנים העומדים בסטנדרטים של החברה.

¹⁰⁹ יש לציין כי בהתאם לכללי המועצה, נדרש לעדכן מאגר כאמור בכל 3 שנים.

¹¹⁰ יצוין כי בהתאם לתנאי ההסכמים כאמור החברה מוציאה הזמנות עבודה נפרדות לאספקה ולהתקנה של התחנה, כך שבפועל יכולה החברה לבצע את עבודת ההתקנה בהתקשרות עם גורם נפרד מזה אשר מספק את התחנה, או באמצעות קבלן משנה של הספק. במקרה האחרון אחראי ספק ה-PRMS לפקח על עבודות ההתקנה.

החברה דורשת מספקיה להחזיק ברשותם חלקי חילוף זמינים לתקופה של 7 שנים.

התשלום לספק מבוצע במספר שלבים בהתאם להתקדמות העבודות ולוחות הזמנים שנקבעו למסירה והתקנה.

6.27.3. חברות שירותים

היות והחברה באופיה הינה חברה הפועלת כחברת ניהול ולא כחברה מבצעת (למעט בכל הקשור לתפעול ולתחזוקה של מערכת ההולכה), נדרשת החברה להתקשרויות עם גורמים שונים לצורך מתן שירותי ייעוץ, תכנון, הקמה, פיקוח, תחזוקה ואבטחה של מערכת ההולכה. עיקרי ההתקשרויות יפורטו להלן:

6.27.3.1. חברות התכנון

לצורך ביצוע שלב התכנון, הכולל תכנון קונספטואלי ובסיסי של הפרויקט הכנת תכנון מפורט, וקבלת היתרי בניה עבור בניית המקטע, מתקשרת החברה עם חברות הנדסה ותכנון,¹¹¹ האחראיות על הכנת המפרטים הנדרשים וקבלת היתרי הבניה. חברות אלו נבחרות במסגרת מכרז או הליך תחרותי אחר, כאשר נכון למועד תשקיף זה קיים לחברה מאגר חברות תכנון שנבחרו מכוח הליך כאמור, ואשר מתוכו נבחרים מתכננים לביצוע עבודות התכנון.¹¹² נכון למועד תשקיף זה מונה מאגר חברות התכנון של החברה 4 חברות תכנון.

בהתאם להסכם התכנון שנחתם עם חברות התכנון, אחראיות חברות התכנון על הכנת תוכנית מתאר ארצית תכנונית בינוי ערים (ככל ורלוונטי) וכן תכנון הקו כולו לרבות תחנות ההגפה. שירותי התכנון כוללים גם השגת היתרי בניה (במידת הצורך), שמאות, שיקום נופי, סיוע בהכנת המכרזים להנחת צנרת, אישור מפרט הנדסי על ידי רשות הגז, פיקוח עליון, ליווי עבודות ההקמה וסיוע בהגשת המסמכים לצורך קבלת אישורי השלמה (במסגרת זו נדרש המתכנן לאשר כי הביצוע נעשה בהתאם לתכנון).

ההסכם על נספחיו מסדיר, בין היתר, לוח זמנים לביצוע עבודות התכנון, דיווחים אודות התקדמות בעבודות, מפרט טכני, כתבי כמויות והנחיות תכנון. כתנאי לתחילת ביצוע העבודות, מעמיד המתכנן לחברה ערבות ביצוע בגובה 10% מסך ההסכם. הפיקוח על עבודות התכנון מבוצע על ידי ממונה מטעם החברה.

עלויות עבודות התכנון מהוות אחוזים בודדים מעלות הקמתו של כל פרויקט.

ככלל, יצוין, כי לחברת התכנון אחריות, בהתאם ובכפוף להוראות ההסכם, לתכנון הן ברמה החוזית אל מול החברה כאשר בהתאם להסכם עמה חותמת חברת התכנון גם על אישורים לצורך הגשת בקשות לקבלת אישורי השלמה והגזה, וכן נושאת חברת התכנון באחריות בהתאם להוראות חוק התכנון והבניה כמי שחותמת על הבקשה לקבלת היתר בנייה בתור "מתכנן מיתקן הגז".

לחברה תלות במאגר חברות התכנון הקיים לאור היצע מצומצם בשוק של חברות תכנון העומדות בתנאים לביצוע השירותים הנדרשים לחברה. עם זאת, לנוכח קיומו של מאגר חברות התכנון, לחברה אין תלות מלאה בחברת תכנון מסויימת. הליך החלפתה של חברת תכנון לאחר שהחלה

¹¹¹ בהתאם להוראות סעיף 21 לרישיון, אין רשאית החברה למסור את פעילויות התכנון וההקמה הדרושות לבניית המערכת, למעט המערכת הימית, אשר מנוהלת ומבוצעת על ידי חברת החשמל, אלא אם קיבלה הממשלה החלטה אחרת בנידון.

¹¹² כאמור לעיל, פרט לתכנון מקטעי ההולכה ותחנות ה-PRMS קיבלה החברה על עצמה את תכנון של תוכניות מתאר ארציות, כגון: הקו המזרחי מנתב"ג לתחנת הכח חגית; הקו לאשלים; הקו לפלמחים והמצוף הימי; כן קיבלה החברה על עצמה את תכנון של ארבע תב"עות נקודתיות, כדלקמן: צומת פלשתבמקטע אשדוד-כפר אביב; מקטע בקו לירושלים; הרחבת תחנת אלון תבור; תחנת שדה אילן (בית קשת) וכן הרחבת תחנות הגפה נוספות.

את עבודתה, כתלות בשלב בו מצויה העבודה, עלול להביא לפגיעה בלוחות הזמנים הנדרשים לביצועו של הפרויקט הרלוונטי ולהאמרה בעלויות התכנון כתוצאה מההחלפה.

חברות הקמה וביצוע לצנרת גז טבעי

6.27.3.2.

לחברה התקשרויות עם חברות קבלניות להקמת מקטעי צנרת ההולכה (בסעיף זה: "**חברות הקמה**"). בהתאם להסכמים אלו, אחראיות חברות ההקמה על כלל עבודות ההקמה והנחת הצנרת של מקטע הולכה מסוים, לרבות הקמת תחנות ההגפה, והכל בהתאם לתכנון המפורט שאושר והיתרי הבנייה. חברות ההקמה נבחרות במסגרת הליכים תחרותיים אשר כוללים תנאי סף פיננסיים, מקצועיים, משפטיים ועוד. ההליכים התחרותיים האמורים כוללים, מעת לעת לפי העניין והצורך, גם אופציות ביחס לעבודות נוספות ו/או הגדלת היקף העבודות.

מסגרות לוחות הזמנים לביצוע עבודות ההקמה כאמור נקבעים על ידי החברה, כאשר החברה יכולה בכל שלב ומכל סיבה להשהות את העבודות, כולן או חלקן, תוך מתן הודעה מוקדמת לקבלן, או לבצע שינוי בעבודות שיכלול את כל ההתאמות הדרושות הנובעות מהשהייתן ובכלל זה שינויים בלוחות הזמנים שנקבעו, אבני הדרך או מחיר החוזה.¹¹³

התמורות המשולמות בעבור הקמת כל מקטע הינן בסכומים מהותיים עבור החברה ומהווים את החלק העיקרי מעלות הקמתו של כל מקטע.

כמו כן, בהתאם להסכמי הנחת הצנרת, אחראים הקבלנים על ביצוע חפירת תעלות, הנחת הצנרת וריתוכה וכיסוי התעלות בשטח שבין מערכת ההולכה הראשית לתחנת ה-PRMS ובתוכו וכן שיקום נופי.

בהתאם להסכם הנחתם עם חברות ההקמה, נקבע מנגנון לפיצוי החברה במקרה של איחור בהשלמת העבודות בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו. כן אחראי הקבלן כלפי החברה לביצוע תיקונים בחלקי המערכת לתקופה של עשרים וארבעה חודשים לאחר מסירת החלק הרלוונטי של המערכת, למעט במקרים של רשלנות מצד הקבלן שאז לא תחול מגבלת השנתיים כאמור. כן מחויב הקבלן המבצע בשיפוי החברה, מדינת ישראל על כל הפסד, נזק, עלות, הוצאה, קנס או פיצוי שידרשו לשלם במקרים הבאים: מוות או פציעה של צד ג' (כולל עובדי הקבלן עצמו או החברה); נזק לרכוש של צד ג' או הקבלן בין אם לנכסים מוחשיים או לא מוחשיים. אחריותו של הקבלן בנוגע לנזקים או הפסדים שיגרמו לחברה בשל תקלות או פגמים בציד או במערכת מוגבלת למחירו הכולל של החוזה. תקרת השיפוי כאמור לא תחול במקרה של רשלנות רבתי או זדון מטעם הקבלן.

כמו כן, לחברה הזכאות לבטל את ההסכם בהתקיימותן של עילות מסוימות הקשורות, בעיקר, ביכולתו המקצועית של הקבלן ו/או ביכולתו לשפות את החברה בגין נזקים עתידיים ככל ויהיו.

בתום ביצוע עבודות ההקמה, מחויבות חברות ההקמה לחתום על "תצהיר השלמה" בו הן מאשרות כי עבודות ההקמה בוצעו בהתאם למסמכי התכנון תוך שימוש בחומרים שנקבעו בהסכם ואישור כי העבודות עומדות בתקינה ובמפרטים הרלוונטיים. כמו כן מחויבות חברות ההקמה לסייע לחברה בכל הקשור בהגשת מסמכים נדרשים אל מול הרשויות, לרבות מסמכים הנדרשים לצורך קבלת אישורי ההזרמה, תעודות גמר וההשלמה.

בדומה למאגר המתכננים, לחברה אין תלות בחברת הקמה מסוימת מבין אלו הנכללות במאגר חברות ההקמה. יחד עם זאת, קיימת לחברה תלות הנגזרת מההיצע היחסית מצומצם של חברות הקמה העומדות בדרישות הסף המקצועיות הנדרשות לאור מהות העבודות וכן בהוראות התקינה לה החברה מחויבת, וכן תלות הנובעת מהחלפת קבלן הקמה לאחר שזה החל בעבודתו, החלפה העשויה להביא לעיכובים בלוחות הזמנים של השלמת הפרויקט ולתוספת עלויות.

במהלך שנת 2012 ניהלה החברה מכרז בינלאומי לבחירת קבלני צנרת בעלי ניסיון ביצוע משמעותי של פרויקטים בהיקפים נרחבים, לצורך הרחבה של מערכת ההולכה, במסגרת המכרז החברה בחרה 4 חברות אשר הרכיבו מאגר הקבלנים של החברה. במסגרת אותו המכרז ומכוחו ביצעו שתי חברות קבלניות, אחת זרה והשנייה ישראלית מקטעי צנרת בהיקף של כ- 600 מיליוני ₪.

מתוך מאגר הקבלנים שהוקם במכרז שלעיל נבחרו חברות אשר הקימו ו/או מקימות עבור החברה את המקטעים הבאים:

קבלן	היקף	מקטע	יעד השלמה
מקומי	89,500,000 ₪	ירדן צפון (דברת- עמק הירדן)	2019
זר	169,000,000 ₪	תל קשיש – דברת (הכפלה)	2020

בימים אלה נערכת החברה לפרסום מכרז פומבי בינ"ל חדש לבחירת קבלני צנרת לעבודות הרחבת מערכת ההולכה בשנים הקרובות.

כמו כן, במהלך שנת 2014 ניהלה החברה מכרז נוסף ליצירת מאגר קבלנים לביצוע עבודות צנרת שנדרשת החברה לבצע מעת לעת, הכולל 9 חברות - 2 זרות ו- 7 ישראליות.

לחברה אין תלות בחברה קבלנית מסוימת המבצעת את העבודות האמורות לעיל. יוער כי בשל ההיצע היחסית מצומצם של חברות העומדות בדרישות הסף המקצועיות הנדרשות ולאור מהות העבודות ורגישותן החלפת קבלן לאחר שהחל בעבודתו, עשויה להביא לעיכובים בלוחות הזמנים של השלמת הפרויקט. יוער כי החלפת קבלן כמתואר לעיל לא צפויה להשית עלויות מהותיות נוספות על החברה.

חברות קבלניות להקמת מבנים לתחנות ה- PRMS

6.27.3.3

מעת לעת, עפ"י צרכי הקמת מערכת ההולכה וחיבורי הלקוחות, מתקשרת החברה בהסכמים עם חברות קבלניות לביצוע עבודות הנדסה אזרחית להקמת מבנים ותשתיות נלוות, כגון מערכות חשמל לתחנות ה-PRMS. ההתקשרויות הנ"ל מבוצעות בעקבות מכרזים פומביים או הליכים תחרותיים לקבלת הצעות מחיר אותם עורכת החברה. העבודות מבוצעות בהתאם לתכנון מפורט שאושר והיתרי הבנייה שניתנו, והכל בהתאם לצרכי החברה ולהוראות רישונה.

בהתאם להסכמי עבודות הנדסה אזרחית להקמת מבני תחנת ה- PRMS, אחראים הקבלנים להקמת מבנה המתקן וחצריו על כלל תשתיותיו (לרבות תשתיות חשמל, מים וכיבוי אש) על מנת לאפשר התקנת מכשור המדידה והפחתת הלחץ ע"י ספקי ה- PRMS. קבלנים אלה משמשים גם כקבלנים ראשיים לכלל עבודות שאר הקבלנים העובדים באתר העבודה.

לוחות הזמנים לביצוע עבודות ההקמה שלעיל נקבעים על ידי החברה, כאשר החברה יכולה בכל שלב ומכל סיבה להשהות את העבודות, כולן או חלקן, תוך מתן הודעה מוקדמת לקבלנים, או לבצע שינוי בהזמנת העבודות שיכלול את כל ההתאמות הדרושות הנובעות מההשהיה ובכלל זה בלוחות הזמנים שנקבעו, אבני הדרך או מחיר החוזה.

בהתאם להסכמים הנחתמים עם הקבלנים המבצעים, נקבע מנגנון לפיצוי החברה במקרה של איחור בהשלמת העבודות בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו. כן אחראי הקבלן כלפי החברה לביצוע תיקונים בחלקי המערכת לתקופות, כפי שנקבעו בהסכמים, לאחר מסירת החלק הרלוונטי של המערכת, למעט במקרים של רשלנות מצד הקבלן שאז לא תחול מגבלת התקופה כאמור.

כן מחויב הקבלן המבצע בשיפוי החברה ומדינת ישראל על כל הפסד, נזק, עלות, הוצאה, קנס או פיצוי להם אחראי הקבלן לפי הדין ואשר ידרשו לשלם במקרים הבאים: מוות או פציעה של צד ג' (כולל עובדי הקבלן עצמו או החברה); נזק לרכוש של צד ג' או הקבלן בין אם לנכסים מוחשיים או לא מוחשיים.

הקבלן אחראי כלפי החברה לפי הדין, החל ממועד חתימת ההסכם ועד למועד אישור החברה להשלמת העבודות או סיום ההתקשרות, לפי העניין, לכל נזק ואובדן, רכוש וגוף (למעט אם נגרם בשל שימוש החברה בתוצרי העבודות קודם לקבלתן הרשמית או טעות בתכנון שהקבלן לא יכול היה לגלות בשקידה ראויה). אך מבלי לגרוע מאחריות הקבלן בתקופת הבדק ולתיקון כל נזק ואובדן כתוצאה מהפרת ההסכם והדין, לרבות רשלנות הקבלן. אחריות הקבלן כלפי החברה בגין נזקים עקיפים מוגבלת לסכום השווה לכפל התמורה שהקבלן זכאי לה לפי ההסכם להקמת המבנים לתחנות PRMS. הגבלת האחריות כאמור אינה חלה על נזק שנגרם בזדון ועל נזקי גוף.

עם חתימת כל אחד מההסכמים, נמסרות לחברה ערבויות ביצוע התקפות עד לתום תקופות הבדק. ערבויות אלו מופחתות במחצית עם אישור החברה על השלמת העבודות. הקבלנים מחויבים בעריכת ביטוחים מתאימים, בין היתר, בגין נזקים לעבודות במהלך ביצוען ואחריות כלפי צד ג'.

החברה רשאית בכל עת לבטל את ההסכם בהודעה מוקדמת בהתקיים אחת מהעילות הקשורות ביכולתו המקצועית של הקבלן לבצע את העבודות.

6.27.3.4. חברות ייעוץ מקצועי

בהתאם להוראות הרישיון התקשרה החברה בהסכם עם חברה מקצועית המלווה את החברה ומעניקה לה ייעוץ מקצועי בכל הנוגע להקמת המערכת ותפעולה. לפרטים בקשר עם ההסכם עם החברה המקצועית כאמור ראו סעיף 6.38.7 להלן.

6.27.3.5. חברות ניהול ופיקוח

(א) כללי

החברה מתקשרת בהסכמים עם חברות לניהול ולפיקוח צמוד על ביצוע עבודות הקמת מערכת ההולכה בשטח מטעם החברה, ובהתאם לכך נושאות חברות אלו בכל המטלות, ההתחייבויות והאחריות הנובעת מכך, עבור החברה כמזמין העבודות, לרבות המלצות על אישור תשלומים (לרבות הוצאות בגין שינויים בעבודות) ו/או לוחות זמנים שנקבעו לביצוע העבודות ואשר הקביעה הסופית ביחס לנושאים אלו הינה של החברה.

בהתאם למכרז פומבי שפורסם בסוף חודש ספטמבר 2012, נבחרו מספר חברות שתפקידן לספק לחברה שירותי ניהול ופיקוח לתקופה של חמש השנים הבאות. בימים אלה החברה נערכת לפרסום מכרז לשירותי ניהול ופיקוח לשנים הבאות.

אותן חברות ניהול ופיקוח נדרשות לעמוד, בהתאם להוראות המכרז, בדרישות שונות של איכות וניסיון מקצועי רלוונטי הן של החברה עצמה והן של עובדיה אשר באמצעותם מבוצעות עבודות הניהול והפיקוח בפועל, ובפרט ניסיון בפרויקטים שבוצעו על פי תקינה זרה במדינה בעלת הכנסה גבוהה ויציבות כלכלית המשתייכת ל-OECD.¹¹⁴

שירותי הניהול והפיקוח ניתנים לחברה בהתאם ללוחות הזמנים שנקבעו לקבלנים המבצעים לביצוע עבודותיהם, לרבות היערכות מוקדמת טרם תחילת ביצוע העבודות וליווי החברה לאחר גמר העבודות בהליכים אל מול הרשויות המוסמכות לצורך קבלת האישורים הנדרשים.

התמורה בגין שירותי הניהול והפיקוח משולמת על ידי החברה במנגנון שנקבע מראש בהסכם, בהתאם לביצוע בפועל של השירותים והיקף מצבת כוח אדם המועסק מטעם נותן

השירותים.¹¹⁵ 10% מהתמורה משולמת לנותן השירותים רק עם התקיימות אבני דרך מסוימות כגון מועד סיום העבודות בפועל וקבלת מכתבי ויתור על תביעות מצד הקבלנים המבצעים וכל המסמכים הנדרשים לצורך הגשת בקשות לקבלת תעודת גמר מהרשויות המוסמכות לרבות אישור הזרמה לפרויקט הרלוונטי.

יצוין, בהקשר זה, כי במקרה של אי השלמת פרויקט מסוים במסגרת לוחות הזמנים שנקבעו לפרויקט כאמור, רשאית החברה להפחית באופן הדרגתי את התמורה המשולמת לחברת הניהול והפיקוח עד חמישים אחוזים.

(ב) מהות השירותים

אחריות החברה המנהלת והמפקחת, כלפי החברה, חלה על כלל הפעולות הנדרשות במסגרת ניהול ופיקוח על פרויקט בהקמה. בין היתר נדרשת ופועלת אותה חברה מנהלת ומפקחת (א) לוודא כי הקבלנים המבצעים עומדים בדרישות הבטיחות שנקבעו בהסכם עמם ובהתאם להוראות כל דין; (ב) ריכוז המידע ותיאום העבודות עם הגורמים השונים המעורבים בעבודות (מתכננים, קבלנים, החברה המקצועית הזרה המייעצת לחברה, חברת פיקוח צד שלישי, יועצים אחרים, רשויות רלוונטיות, בעלי קרקע ותשתיות וכדומה); (ג) עריכת סקרי סיכונים רלוונטיים לתחום מתן השירותים, בדיקת כתבי כמויות ומתן המלצה לחברה לגבי הוראות שינויים בעבודות ולוחות הזמנים; (ד) ניהול יומני העבודה, פיקוח וביקורת על עבודות הקבלנים, לרבות לעניין טיב העבודות והחומרים וניהול הבטחת ובקרת האיכות; (ה) פיקוח על לוחות הזמנים; (ו) בקרה תקציבית ודיווחים מדיים ושוטפים לחברה; (ז) טיפול ב"תביעות" קבלנים כתוצאה משינויים בביצוע; (ח) סיוע בקבלת אישורים מרשויות מוסמכות ודיווחים לצד ג'; (ט) תיעוד מלא של העבודות המבוצעות.

(ג) אחריות וביטוח; ערבויות

החברה המנהלת והמפקחת אחראית בלעדית לפי הדין כלפי החברה ו/או מי מטעמה לרבות צד ג' לכל נזק לגוף ו/או לרכוש, לרבות הוצאה כספית ו/או אובדן מכל סוג, לרבות נזק הנובע מביצוע העבודות שלא ברמת המיומנות הנדרשת, ובהתאם לכך מחויבת החברה המנהלת בשיפוי החברה בגין כל הוצאה כספית הקשורה באחריותה כאמור לעיל. כן מחויבת החברה המנהלת בעריכת שורה של ביטוחים בסוג ובהיקף שנקבעו בהסכם, כגון ביטוח אחריות צד ג', ביטוח אחריות מקצועית ומעבידים. כמו כן נדרשת כל חברת ניהול להעמיד לטובת החברה, לצורך הבטחת ביצוע התחייבויותיה על פי ההסכם, ערבות ביצוע אוטונומית ממוסד פיננסי שזהותו מאושרת על ידי החברה מראש, בסך של 5% מערך הצעתה הכספית של חברת הניהול והפיקוח לפרויקט. ערבות זו נשארת בתוקף עד שישים (60) יום לאחר סיום הפרויקט.

(ד) ביטול ההסכם

החברה רשאית, בכל שלב של הפרויקט, ובהתאם לשיקול דעתה הבלעדי, לבטל את ההתקשרות עם החברה המנהלת והמפקחת, כולה או חלקה, בהודעה של חודש מראש, וכן רשאית לעשות כן לאלתר בשל כל אחת מהעילות הבאות: (א) הפרויקט הובא לסיום מכל סיבה; (ב) בוצעה עבירה פלילית, נתגלתה בעיית אמינות או בטיחות, ו/או נמצא חשש לניגוד עניינים; (ג) החברה נדרשה לכך עפ"י גופים המנחים אותה מקצועית או אחראים עליה; (ד) העסקת קבלן משנה שלא באישור החברה; (ה) הפרה יסודית של ההסכם שלא תוקנה במהלך 7 ימים מהודעת החברה או מיידית, בהתאם לנסיבות המקרה; (ו) הופרו או

¹¹⁵ היקף מצבת כ"א כאמור נקבע מראש על ידי החברה לפני תחילת כל פרויקט כאשר היא רשאית לשנותו בהתאם לצרכי הפרויקט המשתנים, תוך מתן גמישות מרבית לחברה בעניין זה.

הפסיקו להתקיים בחברה המנהלת והמפקחת איזה מתנאי המכרז; (ז) הומחו זכויות שלא לפי הסכמת החברה ו-(ח) החלו הליכי חדלות פירעון כלשהם כלפי החברה המנהלת והמפקחת או שהתרחש שינוי בשליטה על נכסיה.

קבלן לעבודות הנדסה אזרחית לאחזקת מערכת ההולכה 6.27.3.6

כאמור החברה מספקת בעצמה את מירב שירותי התפעול והתחזוקה של מערכת ההולכה. יחד עם זאת, במסגרת פעילות אגף התפעול, התקשרה החברה בהסכמים עם קבלני משנה בתחומים שונים ובכלל זה עם קבלן לביצוע עבודות הנדסה אזרחית לאחזקה שוטפת של מערכת ההולכה. המדובר בעיקר בתיקון מפגעים בקרקע תחתיה מוטמנת מערכת ההולכה, בדרכי הגישה לתחנות הגז בשל נזקי טבע וכן בעבודות אחזקה נוספות.

ההתקשרות כאמור עם הקבלן נערכת בעקבות מכרז פומבי ועפ"י דרישות מקצועיות מתאימות הנותנות מענה לזמינות הנדרשת בשוטף ובמקרים מיוחדים, לרבות עבודות במספר אזורים במקביל. לחברה אין תלות בקבלן זה והיא רשאית להתקשר לעבודה כלשהי עם כל גורם אחר וכן לבטל את ההסכם עם הקבלן מכל סיבה בהודעה של שבוע ימים מראש.

חברות אבטחה וביטחון 6.27.3.7

בהתאם להוראות הרשיון וחוק הסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (ראו סעיף 6.26.10.2 להלן), מחויבת החברה בהגנה על מערכת ההולכה לרבות תוואי הצנרת ותחנות ההגנה וה-PRMS. על מנת לעמוד בהנחיות גופי הביטחון הקימה החברה בכל מתקני הגז הטבעי, מערכות הגנה פיזיות ובכלל זה גדרות ושערים וכן מערכות התרעה ומערכות לצפייה מרחוק. כמו כן הקימה החברה מערך ביטחון בהיקף ארצי, הכולל מנהלי ביטחון מרחביים, סיורים רכובים חמושים לאורך תוואי המערכת ובין המתקנים ומוקד ביטחון ארצי, לשליטה על מערכות המיגון וניהול מערך הסיורים.

לצורך ביצוע ויישום הוראות הביטחון הנ"ל התקשרה החברה, לאחר קיומם של הליכים תחרותיים, עם חברת אינטגרציה להתקנת מערכות המיגון האלקטרוני ועם שתי חברות אבטחה נפרדות, האחת האחראית על הפעלת מוקד הביטחון הארצי והשנייה על הפעלת מערך הסיורים, כמו גם על פיקוח ובקרה בתחום זה והכל בכפוף להנחיות החברה ופיקוח של ממונים מטעמה.

תלות בחומרי גלם וספקים 6.27.4

החברה הינה חברה המספקת שירותים ולפיכך אינה צורכת חומרי גלם.

מחקר ופיתוח 6.28

נכון למועד תשקיף זה ובהתאם לתחום פעילותה של החברה ורשיונה, החברה אינה עוסקת בפעילות מחקר ופיתוח. לחברה תקציב מוגדר מצומצם לצורך בחינת היתכנות הנדסית וכלכלית של פרויקטים חדשים, לטובת שיפור יכולות המערכת.

נכסים לא מוחשיים 6.29

לפרטים אודות נכסים בלתי מוחשיים ראו בבאור 2' יב' לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 (פרק ט' לתשקיף). כן יצוין, כאמור לעיל, כי כל זכויות היוצרים של החברה (לרבות בכל הנוגע לתרשימים, תכנונים ותוכניות), הינן בבעלות המדינה.

הון אנושי 6.30

כללי - הוראות רישיון החברה בדבר הון אנושי 6.30.1

כאמור לעיל, ובהתאם להוראות הרישיון, פועלת החברה בעיקר כחברת ניהול ולא כחברה מבצעת, אשר שוכרת נותני שירותים וקבלני מקצוע חיצוניים לצורך תכנון, ביצוע, ניהול ופיקוח

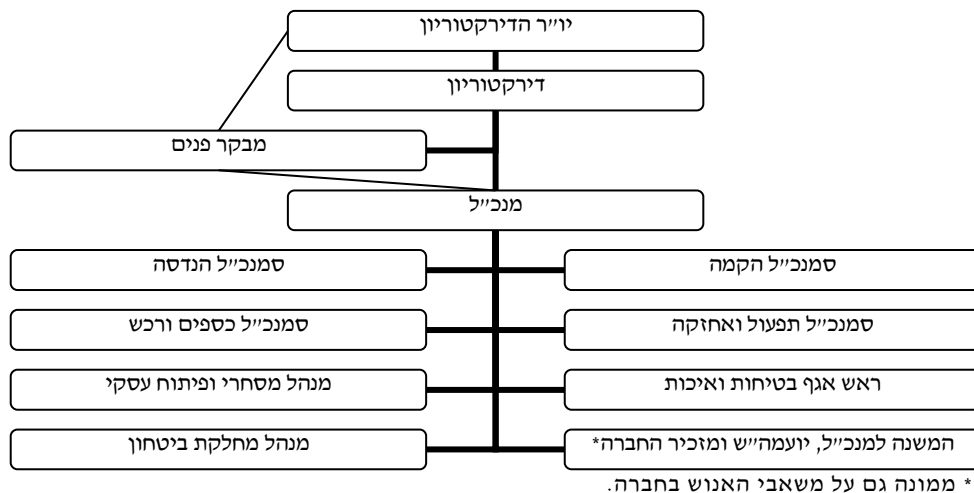
על התהליכים עליהם היא אמונה. בנוסף על האמור לעיל, רשאית החברה, מכוח סעיף 20.3 לרישיון, להעסיק עובדים מטעמה לצורך הפעלת המערכת ו/או תחזוקתה, ובלבד ששך כל עובדי החברה לא יעלה על 50, וזאת כל עוד החברה הינה חברה ממשלתית (כהגדרת מונח זה בחוק החברות הממשלתיות). בהתאם להוראות סעיף 20.4 לרישיון אישר שר האנרגיה, לאחר התייעצות עם רשות החברות הממשלתיות, הגדלה הדרגתית במספר עובדי החברה כך שנכון למועד תשקיף זה, רשאית החברה להעסיק עד ל-96 עובדים.

לפרטים בדבר מצבת העובדים של החברה ראה סעיף 6.30.3 להלן.

המבנה הארגוני של החברה

6.30.2

להלן המבנה הארגוני של החברה:

מצבת העובדים

6.30.3

בהתאם לסעיף 23 לרישיון מספר עובדי החברה, כל עוד היא חברה ממשלתית, לא יעלה על 50. ניתן לחברה היתר מאת שר האנרגיה להעסיק עד 96 עובדים.

סמוך למועד פרסום התשקיף, הועסקו בחברה 91 עובדים לאור אילוצי התקן ונוכח צרכיה של החברה, החברה מעסיקה 25 עובדים נוספים באמצעות חברת כוח אדם ("תיגבור"). בכל הנוגע לעובדי תגבור, רובם המכריע מועסק עבור החברה למשך תקופה העולה על תשעה חודשים.¹¹⁶ יודגש כי תנאיהם של עובדי תגבור הם כשל עובדים בדרגתם המועסקים בתקן של עובדי החברה. החברה פעלה ובכוונתה להמשיך לפעול אל מול הגורמים המוסמכים לכך במדינה לצורך הסדרת הסוגיה, בין היתר, ע"י עדכון התקן שנקבע ברישיון החברה, אולם אין כל וודאות שהרישיון יתוקן. בנוסף לכך, מעסיקה החברה חברות למתן שירותי כוח אדם בתחום הניקיון והאבטחה שעליהן לא חלה מגבלת התשעה חודשים.

יצויין כי במסגרת נוסח ההסכם הקיבוצי שסוכם לאחרונה בין החברה לבין ההסתדרות ו-ועד הפעולה של העובדים, ואשר הועבר לבדיקתם של הממונה על השכר ורשות החברות הממשלתיות (וטרם אושר על ידם), סוכם כי החברה תפנה בסמוך לאחר חתימת ההסכם למשרדי הממשלה הרלוונטיים בבקשה להסדיר את הסוגיה של עובדי תיגבור בתוך שנה מיום חתימת ההסכם.

להלן טבלת מצבת העובדים ליום 31 בדצמבר 2017 וכן ליום 31 בדצמבר 2015 וליום 31 בדצמבר 2016, בחלוקה למחלקות ובהתאם לשיוך הארגוני בחברה:

¹¹⁶ יוער, כי על פי חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996, לא יועסק עובד של קבלן כוח אדם אצל מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים רצופים. הועסק עובד כאמור אצל אותו מעסיק בפועל תקופה העולה על תשעה חודשים רצופים, ייחשב העובד כעובד המעסיק בפועל, בתום תקופת תשעה חודשים.

מחלקה	ליום 31 בדצמבר 2015 עובדי חברה בתקן	ליום 31 בדצמבר 2015 עובדי תיגבור	ליום 31 בדצמבר 2016 עובדי חברה בתקן	ליום 31 בדצמבר 2016 עובדי תיגבור	ליום 31 בדצמבר 2017 עובדי חברה בתקן	ליום 31 בדצמבר 2017 עובדי תגבור
הנהלה ומטה	22	14	24	10	22	8
תכנון והנדסה	13	5	15	2	14	2
הקמה	8	3	8	0	8	0
תחזוקה ותפעול	43	18	48	13	47	15
סה"כ לקטגוריה	86	40	95	24	91	25
סה"כ עובדים	126	119	116			

נכון למועד תשקיף זה, לחברה אין תלות מהותית בעובד ו/או נושא משרה בכירה מסוים.

בנוסף, מועסקים עבור החברה באופן שוטף, כ-21 עובדים באמצעות חברות מקצועיות לאספקת שירותים המתמחות בתחומים מסוימים, כדוגמת פיקוח קווים, ממוני בטיחות, הדרכה, חשבות שכר ומנהלי ביטחון.

שינויים מהותיים במצבת העובדים ובמצבת נושאי המשרה הבכירה 6.30.4

מצבת העובדים 6.30.4.1

כמפורט בטבלה לעיל, בהשוואה בין השנים 2016 ו-2017, נכון ליום 31 בדצמבר 2017 לא חל שינוי מהותי במצבת עובדי החברה.

מצבת נושאי המשרה הבכירה 6.30.4.2

ראו פירוט בסעיף 7.2 לפרק ז'.

הדרכה ואימונים בחברה 6.30.5

קבלת שירותי ייעוץ חיצוניים 6.30.5.1

כאמור לעיל, ובהתאם להוראות הרישיון, התקשרה החברה עם חברה מקצועית, המעניקה לה את שירותי הייעוץ הדרושים לה לשם מילוי תפקידיה על פי הרישיון.

כמו כן, מקבלת החברה שירותים מגופים חיצוניים נוספים בכל הנוגע לשירותי הדרכה והסמכת עובדי החברה או מי מטעמה במכלול נושאים הקשורים בתחום פעילותה של החברה.

לפרטים נוספים בקשר עם ההסכם בין החברה לבין החברה המקצועית המייעצת ראו סעיף 6.38.7 לעיל.

מערך הדרכות עצמאי 6.30.5.2

החברה מיסדה את תחום הלמידה הארגונית במהלך שנת 2011, וזאת תוך הסתייעות בשירותיה של חברת שירותים חיצונית. במסגרת זו, נבנית בכל שנה תוכנית הדרכה שנתית מפורטת. תחום הלמידה הארגונית בחברה נועד בראש ובראשונה להעלות ולשמר את הרמה המקצועית והניהולית של ההון האנושי של החברה. פעילויות הלמידה וההדרכה כוללות הרחבת ידע, פיתוח מיומנויות כגון ניהול ועבודת צוות, כישורים ויכולות התנהגותיות למען שיפור ביצועי העובדים בתפקידם.

פעילויות ההדרכה, לרבות היקף ההדרכות ותחומן, מצוי בסמכות ההנהלה והן מוגדרות ומבוססות על סמך תהליך איתור צורכי הדרכה שבוצע בחברה.

תוכנית ההדרכה והפיתוח הארגוני כוללת הדרכות ופעילויות ברמה כלל ארגונית בחלוקה לאוכלוסיות יעד שונות (נושאי משרה בכירה, מנהלי מחלקות, מהנדסים, טכנאים, עובדי מטה

וכדומה), הדרכות בנושאי בטיחות, בריאות וסביבה – מסירת מידע בדבר הסיכונים בעבודה והאמצעים הנדרשים למיזעור סיכוני הבטיחות, הבריאות והסביבה. כמו כן, מערך ההדרכות מספק הכשרה מקצועית בתחום פעילותה של החברה, לעובדי החברה על פי שיוך אגפי ובהתאם לתפקידו של אותו עובד באגף אליו הוא שייך, כגון הדרכות והסמכות לטכנאי תחזוקה, טכנאי בקרה, היכרות עם תקנים להם מחויבת החברה בעבודתה והדרכות מקצועיות בתחומי התכנון, ההקמה והתפעול של מערכת ההולכה.

6.30.5.3

עלויות בגין הדרכה ואימונים בחברה

בשנת 2017 הסתכמו עלויות ההדרכות והאימונים בחברה בכ- 300,000 ש"ח. בשנת 2018 מתכננת החברה להשקיע בגין הדרכה ואימונים סכום של כ- 500,000 ש"ח.

6.30.6

תוכניות תגמול לעובדים, הטבות והסכמי העסקה

6.30.6.1

הסכמי העסקה

ההתקשרות עם עובדי החברה ונושאי המשרה הבכירה בה נעשית על-פי חוזי עבודה אישיים המסדירים את תנאי שכרם והעסקתם של העובדים. חוזים אלה עשויים להיות מבוטלים בהתאם להסכם הקיבוצי כמתואר בסעיף 6.30.6.3 להלן.

בהתאם לחוזי העבודה עמם, זכאים העובדים, בין היתר, לתוספות יוקר לשכרם,¹¹⁷ בכפוף לאישור הדירקטוריון, לפיצויי פיטורין ולתגמולים על-ידי הפקדות בקרן פנסיה ו/או בביטוח מנהלים, להחזר הוצאות בהתאם לנהלי החברה, לימי חופשה, דמי הבראה, ימי מחלה, קרן השתלמות, ביטוח כנגד אובדן כושר עבודה (למבוטחים בביטוח מנהלים) וכדומה, וחלקם זכאי לרכב צמוד או לאחזקת רכב. כן זכאים העובדים לתשלומים נוספים המאושרים ע"י הממונה על השכר במשרד האוצר ורשות החברות הממשלתיות. כן כוללים חוזי העבודה האישיים הוראות מקובלות בדבר סודיות ואי תחרות.

חוזי העבודה האישיים הנ"ל הינם בהתאם לנוסחים גנריים של חוזי עבודה על בסיס הנחיות רשות החברות הממשלתיות.¹¹⁸ שכרם של עובדי החברה נקבע בהתאם לטבלת מדרגות שכר ובאישור הממונה על השכר במשרד האוצר, וביחס לפקידים בכירים עשוי להידרש גם אישור של רשות החברות הממשלתיות.

ככלל עובדי החברה, שאינם נושאי משרה בכירה, זכאים לפיצויי פיטורין על פי חוק. כמו כן, בהסכמי העסקה של עובדים כאמור נכללת, בין היתר, תנייה המחילה עליהם את הוראות סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים, התשכ"ג-1963, שבעיקרן קובעות כי ההפרשות שהחברה מפרישה לקופת פיצויים או קופת תגמולים של העובדים, יוכלו להחליף את פיצויי הפיטורים שעליה לשלם לעובד במקרה של פיטורים או במקרה שהעובד משך כספים מקרן הפנסיה או מקופת הביטוח או מקופת הגמל שאינה קרן פנסיה שלא בשל אירוע מזכה (מוות, נכות או פרישה). החלת ההסדר מאפשרת לעובד לקבל פיצויים לאחר סיום עבודתו, גם אם עזב בתנאים שאינם מזכים אותו בפיצויי פיטורים (למעט במקרה של שלילת פיצויים בעקבות מעשים חמורים של העובד).

שינויים ועדכונים בהסכמי העבודה נערכים מעת לעת. ככלל, שינויים בתנאי העסקה והשכר של עובדי החברה כפופים לאישור, לפי העניין, של ההנהלה ו/או הדירקטוריון ו/או אישור רשות החברות הממשלתיות והממונה על השכר במשרד האוצר מכוח סמכותו לפי סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985.

6.30.6.2

יחסי עבודה והבאתם לידי סיום

¹¹⁷ בהתאם להסכם הקיבוצי הכללי שבין לשכת התאום של הארגונים הכלכליים לבין ההסתדרות הכללית כפי שיהיה מעת לעת.

¹¹⁸ יובהר כי העובדים הבכירים מועסקים בהתאם לנוסחי הסכמי העסקה גנריים של רשות החברות ואילו העובדים שאינם בכירים מועסקים בהסכמי העסקה בנוסח גנרי של החברה המאושר ע"י רשות החברות.

יחסי העבודה בחברה מושתתים בעיקרם על החקיקה הקיימת בדיני העבודה בישראל, לרבות ההוראות הרלוונטיות בדין לעניין סיום יחסי העבודה. בחוזי ההעסקה קיים סעיף לגבי הודעה מוקדמת לפיטורי העובד, כאשר תקופות ההודעה המוקדמת הינן לרוב של חודש (משנת העבודה השנייה ואילך), כאשר בכל הנוגע לעובדים הבכירים התקופה ארוכה יותר ועד לשלושה חודשים במקרה של פיטורי או התפטרות של עובד בכיר שעבד בחברה למעלה משנה. כן כולל ההסכם נסיבות מיוחדות בהן רשאית החברה לסיים את עבודתו של העובד לאלתר וללא הודעה מוקדמת.

התארגנות העובדים במסגרת ההסתדרות הכללית ומו"מ על הסכם קיבוצי

6.30.6.3.

ביום 7 באפריל 2014 קיבלה החברה הודעה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה כי למעלה משליש מעובדי החברה הצטרפו אליה ולפיכך היא ארגון העובדים היציג של החברה וכי ברצונם להיכנס להליך מו"מ עם החברה במטרה להגיע להסכמות שיעוגנו בהסכם קיבוצי. ביום 26 במאי 2016 התקבלה בחברה הודעה מההסתדרות החדשה על סכסוך עבודה. ביום 9 בספטמבר 2016 החלה נציגות העובדים בנקיטת עיצומים וביום 26 באוקטובר 2016 הודיעה נציגות העובדים כי בכוונתה להחרף את העיצומים.

במהלך חודש אפריל 2018 הגיעו הנהלת החברה, ההסתדרות ונציגות העובדים להסכמה על נוסח של הסכם קיבוצי, אשר יחול על כלל העובדים בחברה (למעט נושאי משרה, חלק מהמנהלים האחרים בחברה ובעלי תפקידים נוספים) ("**ההסכם הקיבוצי**"). במסגרת ההסכם הקיבוצי הוסדרו הסמכויות של הנהלת החברה ביחס לנושאים המשליכים על עובדי החברה וכן זכויות נציגות העובדים ועובדי החברה ובכלל זה תנאי העסקתם. התקשרות החברה בהסכם הקיבוצי אושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 2 במאי 2018 ועל כן, נכון למועד התשקיף, כניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי כפופה לאישור הממונה על השכר במשרד האוצר ולאישור רשות החברות הממשלתיות.

יצוין כי ההסדרים שנקבעו במסגרת ההסכם הקיבוצי מגלמים עלויות שאינן מהותיות לחברה.

חברות השמה ונותני שירותים עצמאיים

6.30.6.4.

החברה התקשרה בהסכמים עם חברות השמה וחברות מקצועיות, לקבלת שירותים מקצועיים מאותם עובדים של חברות ההשמה והחברות המקצועיות. חלק מאותם עובדים נקלטים מעת לעת, בהתאם להחלטת החברה ובכפוף לתקנים המאושרים, כעובדי החברה. בנוסף על כך מתקשרת החברה עם נותני שירותים חיצוניים עצמאיים, המעניקים לחברה שירותים כקבלן חיצוני וכנגד חשבונית. כמו כן שוכרת החברה את שירותיהן של חברות השמירה, האבטחה והניקיון לצורך מתן שירותים אלו לחברה.

כפיפות להוראות החלות על חברות ממשלתיות

6.30.6.5.

כחברה ממשלתית, החברה כפופה לסעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 ("**חוק יסודות התקציב**") המגביל למעשה את יכולותיה לפעול באופן עצמאי בענייני שכר והטבות לעובדיה, ומטיל עליה מחויבות לקבל את אישור הממונה על השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר ("**הממונה על השכר**") בעניינים אלה.

כמו כן, בהיותה חברה ממשלתית, כפופה החברה להוראות חוק החברות הממשלתיות, לתקנות ולהנחיות רשות החברות שהוצאו מכוחו וכן להחלטות הממשלה, בין היתר גם בנושאי כוח אדם. כך למשל, חלות על החברה הגבלות בהעסקת קרובי משפחה וכללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים ומינוי בעלי תפקידים מיוחדים, כמפורט בסעיפים 6.36.12, 6.36.12.16, 6.36.12.14 ו-6.36.12.15 להלן.

בנוסף על האמור לעיל, ככלל, ובהתאם להוראות חוק החברות הממשלתיות והוראות חוזרי רשות החברות הממשלתיות, וחוקים נוספים כגון חוק שיווי זכויות האישה וחוק שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלויות בקרב העובדים בחברות ממשלתיות, יינתן ביטוי הולם, בנסיבות העניין,

לייצוגם של בני שני המינים, של אנשים עם מוגבלות, של בני האוכלוסיה הדרוזית, ושל מי שהוא או אחד מהוריו נולדו באתיופיה. לפרטים נוספים ראו סעיפים 6.36.12.17 ו- 6.36.12.8 להלן.

תוכניות תגמול לעובדים

6.30.6.6

ככלל, מאז הקמת החברה ועד לשנת 2014 לא נקבעו בחברה תוכניות תגמול (אולם במהלך השנים 2016 ו- 2017 שילמה החברה מענקי שימור לחלק מעובדיה). מאז שנת 2014 בכל שנה נקבעת תכנית תמרוץ ותגמול לעובדים בכירים בחברה על בסיס חוזר רשות החברות הממשלתיות בעניין. לפרטים נוספים ראו סעיף 8.1.4 לפרק ח' לתשקיף זה.

דירקטוריון החברה רשאי להחליט על תשלום בONUS לעובדי החברה,¹¹⁹ וזאת במגבלות של הנחיות רשות החברות הממשלתיות בהקשר זה, הקובעות, בין היתר, כי תשלום הONUS לא יעלה על 10% מהרווח השנתי הנקי של החברה; וכי תנאי סף לתשלום בONUS כאמור הינו השגת תשואת רווח נקי להון של למעלה מ- 5% בשנה בגינה ניתן הONUS, בשנה שקדמה לה וכן צפי לשיעור כאמור בשנה שלאחר מכן; בנוסף, קיימת תקרה של בONUS מקסימלי (שתי משכורות) שישולם לעובד בודד בהתאם למשכורתו. כמו כן, לפי חוזר רשות החברות הממשלתיות בעניין מדיניות בONUS בחברות ממשלתיות, לא תותר חלוקת בONUS לעובדים, אם לא הועבר דיבידנד בשנה שבגינה מבוקש הONUS למדינה, אלא באישור חריג של מנהל רשות החברות הממשלתיות.

הטבות וטיבם של הסכמי העסקת קבוצת נושאי המשרה וההנהלה הבכירה בחברה

6.30.6.7

מנכ"ל החברה מועסק במסגרת הסכם עבודה אישי בONUS אחיד המוכתב ומחויב על-ידי רשות החברות, בהתאם להחלטה ש/70 של ועדת השרים לענייני שכר מיום 4 יוני 1979 וכן לחוזר רשות החברות מספר 2001/1 מתאריך 7 בנובמבר 2001. לפרטים נוספים ראו סעיף 8.1.3.1 וכן סעיף 8.1.7 לפרק ח'.

6.30.6.7.1

בנוסף למנכ"ל מועסקים בחברה מספר עובדים בכירים נוספים. גם עובדים אלו מועסקים באמצעות הסכמי עבודה אישיים בONUS אחיד המוכתב על ידי רשות החברות ומסדירים את תנאי העסקתם, בשינויים המחויבים, כאשר גובה שכרם של אותם נושאי משרה בכירה הינו נגזרת כאחוז מסוים משכרו של מנכ"ל החברה.

6.30.6.7.2

החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה

6.30.7

ביום 19 ביוני 2012 נכנס לתוקפו החוק להגברת האכיפה של דיני העבודה, התשע"ב-2011 ("חוק הגברת האכיפה בדיני העבודה"), העוסק בשני נושאים עיקריים:

האחד, הרחבת גבולות האחריות (האזרחית והפלילית) של מזמין שירות כלפי עובדי קבלן בקשר עם הפרת חוקי עבודה שונים על ידי קבלני שירותים הנותנים שירות באמצעות עובדים, בענפי שמירה ואבטחה, ניקיון והסעדה (בצד קביעת הגנות שונות שיעמדו למזמין השירות בהקשר זה); השני, הנהגתו של הליך מינהלי במסגרתו ניתן יהיה, בנסיבות מסוימות, להטיל על מזמין השירות עיצומים כספיים בשל הפרת הוראות חקיקה מסוימות על ידי הקבלן. כמו כן קובע החוק איסור על התקשרויות ב"חוזה הפסד".

ביום 6 באוגוסט 2013 נכנס לתוקפו חוק העסקת עובדים על ידי קבלני שירות בתחומי השמירה והניקיון בגופים ציבוריים, התשע"ג-2013 ("חוק העסקת עובדי קבלני שירות בגופים ציבוריים"), וביום 1 בספטמבר 2013 נכנס לתוקפו צו העסקת עובדים על ידי קבלני שירות

¹¹⁹ ביום ה-2 ביוני 2013 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר מעודכן בדבר תשלום בONUS לעובדי החברות הממשלתיות. בחוזר מפורטים, בין היתר, תנאי הסף לחלוקת הONUS (המבוססים על רווחי החברה והצפי לרווחים עתידיים), היקף הONUS המותר לחלוקה והתנאים לכך והאפשרות להעניק מענק (בסכום מצומצם יותר) במקום בONUS כאשר החברה אינה עומדת בתנאי הONUS אבל כן עומדת בתנאים אחרים למענק. יש לציין כי תנאי למתן בONUS או מענק הוא קבלת אישור רשות החברות הממשלתיות.

בתחומי השמירה והניקיון בגופים ציבוריים, התשע"ג-2013 ("הצו"), הקובעים, בין היתר, את תנאי העבודה והשכר שיחולו על עובדי קבלני שירות בתחומי השמירה והניקיון במסגרת התקשרויות של קבלני השירות הללו עם גופים ציבוריים החל מיום 1 בנובמבר 2013.

החברה, לה הסכמים שונים עם קבלנים בענפים האמורים, מיישמת את הוראות החוקים האמורים במסגרת ההסכמים עם חברת הניקיון וחברות השמירה והאבטחה. בנוסף, פרסמה החברה תקנון לעובדי הקבלן המועסקים בשירותה ובו מנגנון דיווח על הפרת זכויותיהם וכן מינתה אשת קשר לנושא מקרב החברה. מעבר לכך, מעסיקה החברה את משרד רו"ח בן דוד שלוו קופ (BDSK) כ"בודק שכר מוסמך" בהתאם להוראות החוק.

הון חוזר ; מלאי

6.31.

בהתאם לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017, לחברה הון החוזר חיובי של כ- 227 מיליוני ₪, על פי המפורט להלן (הנתונים באש"ח):

2016	2017	
נכסים שוטפים		
705,691	542,764	מזומנים ושווי מזומנים
20,007	-	פקדונות לזמן קצר
-	91,919	ניירות ערך סחירים לא מיועדים
23,471	78,991	לקוחות
16,227	14,673	חייבים ויתרות חובה
765,396	728,347	סה"כ נכסים שוטפים
התחייבויות שוטפות		
92,710	91,667	חלות שוטפת של אגרות חוב
57,110	51,496	חלות שוטפת של אשראי חח"י
50,004	52,232	ספקים ונותני שירותים
225,161	288,468	זכאים ויתרות זכות
13,849	17,181	מכשירי גידור
438,834	501,044	סך הכל התחייבויות שוטפות
326,562	227,303	סך הכל הון חוזר

החברה אינה מחזיקה במלאי, כהגדרתו ב- IAS-2.

יצויין, כי החברה מחזיקה במלאי צנרות עבור הקמת מקטעי ההולכה ובחלקי חילוף עבור מתקני ה-PRMS, אשר נכללים בדוח על המצב הכספי כחלק מעלות רישיון והקמת מתקני PRMS.

השקעות

6.32.

לפרטים בדבר הערכות החברה בקשר עם ההשקעות הצפויות לצורך הקמת מקטעים חדשים ופרויקטים בהם מעורבת החברה ראו סעיף 6.26.7 לעיל.

מימון

6.33.

כללי

6.33.1.

כמפורט בסעיף 6.20.3 לעיל, התעריפים להולכת וחיבור גז טבעי נקבעים כך שדמי ההולכה מיועדים לכסות את העלויות הקשורות בהקמה ובתפעול המערכת כך שתובטח, בין היתר, עמידה

חזויה ביחסי הכיסוי שנקבעו בשטרי הנאמנות של החברה.¹²⁰ ביחס לדמי החיבור ברי שאלו מיועדים לכסות את העלויות הקשורות בהקמת תחנות ה- PRMS ועלויות החיבור הנלוות (לפרטים לרבות התנאים המיוחדים שנקבעו לחברות החלוקה ראו סעיף 6.20.3.5 לעיל).

בהתייחס לדמי חיבור המיוחסים לפרויקטי ייצוא התקבלה החלטת מועצת הגז הטבעי מ־2/2014 מיום 18 באוגוסט 2014 לפיה עלות הקמת מקטע מערכת ההולכה המיועד לייצוא בלבד תושת במלואה על הגורם המוכר או המשווק את הגז הטבעי אל מדינות שכנות או לרשות הפלשתינית כמפורט בהחלטה ולא על צרכני מערכת ההולכה שאינם צרכני ייצוא. ההחלטה מתייחסת בנוסף גם למקרה לפיו מקטע מסוים במערכת ההולכה המוביל למקטע המיועד לייצוא העתיד לשרת גם צרכנים ישראלים, אולם אם המקטע המוביל למקטע המיועד לייצוא לא היה מוכפל במועד שבו הוקם אלמלא ייצוא הגז הטבעי באמצעות מערכת ההולכה, יישלם היצואן בנוסף לעלות המקטע המיועד לייצוא את החלק היחסי לגבי הכפלת המקטע המיועד לייצוא וזאת בהתבסס, בין היתר, על היחס של הקיבולת המיועדת לייצוא לזו המיועדת באופן ישיר ומוכח לצרכנים ישראלים שלא היה ניתן לחברם למערכת ההולכה אלמלא הכפלת המקטע המיועד לייצוא.

עם זאת, לאור ההשקעות המהותיות אותן נדרשת החברה לבצע, הכנסות החברה מהולכת גז טבעי אינן מהוות מקור עיקרי למימון פעילויות ההשקעה להן נדרשת החברה מעת לעת כאמור, ומשכך מממנת החברה את פעילויות ההשקעה עד כה באמצעות השקעות בהון מטעם המדינה, אשראי מחח"י בהתאם להסכם עמה, הנפקת אגרות חוב למשקיע מוסדיים, דמי חיבור מלקוחות והשתתפות יצואנים בגין מתקנים שהופעלו ובמקרים מסוימים באמצעות מימון מתאגידים בנקאיים.

שיעור ריבית ממוצעת על הלוואות אשר אינן מיועדות לשימוש ייחודי בידי החברה

6.33.2

כמפורט בסעיף 6.33.1 לעיל, מממנת החברה את פעולותיה, בין היתר, באמצעות אשראי בנקאי (נכון ליום 31 בדצמבר 2017, בסכומים המהווים פחות מ- 2% מסך האשראי אותו נטלה החברה) ובפרט באמצעות אשראי חוץ בנקאי (גיוסי חוב מגופים מוסדיים באמצעות הנפקת אגרות חוב). יצוין כי האשראי אותו נוטלת החברה מאותם מוסדות בנקאיים וגופים מוסדיים מיועד לצורך מימון תכנון, רכש והקמה של מקטעי הולכה ותחנות ה-PRMS.

בטבלאות שלהלן יוצג שיעור הריבית הממוצעת והאפקטיבית, לשנים שנסיימו ביום 31 בדצמבר 2015, 2016 ו-2017 להלוואות אשר בכללן אינן מיועדות לשימוש ייחודי בידי החברה, אלא כפי שצוין במזכרי ההנפקה של אגרות החוב שהנפיקה החברה, תוך אבחנה בין מקורות בנקאיים לבין מקורות חוץ בנקאיים:

שיעור ריבית אפקטיבית (%) לאשראי לזמן ארוך			
2015	2016	2017	
4.34%	4.34%	4.34%	מקורות אשראי לא בנקאיים
2.26%	2.26%	2.26%	אשראי חח"י
4.02%	4.02%	4.02%	מקורות אשראי בנקאיים

מגבלות החלות על החברה בקבלת אשראי - כללי¹²¹

6.33.3

על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור וניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964, באופן כללי, קופת גמל רשאית להחזיק בניירות ערך של תאגיד מסוים, להפקיד פיקדונות באותו תאגיד או להעניק

¹²⁰ בהחלטה 3/2017 של מועצת הגז נקבע כי המועצה ממשיכה לקבוע את התעריף באופן שיחס הכיסוי (ADSCR) לא יפחת מ-1.3 בכל שנה לאורך תקופת הרישיון.

לו הלוואות בשיעור של עד 5% משוויים המשוערך של נכסיה, או מעבר לכך כפוף לתנאים שנקבעו בתקנות האמורות. כמו כן, על-פי תקנות אלו, קופת גמל רשאית להחזיק באיגרות חוב סחירות (שאינן איגרות חוב של מדינת ישראל) בשיעור של עד 5% מערכן הנקוב הכולל של איגרות החוב מאותה סדרה (לגבי קבוצת משקיעים מדרגות ההשקעה נעות בין 10% לבין 25%), או מעבר לכך כפוף לתנאים שנקבעו בתקנות האמורות. בפועל, ובהתבסס על פרסומים פומביים של חלק מהגופים המוסדיים, קופות הגמל אינן מגיעות לשיעור המירבי המותר להן על-פי התקנות כאמור.

המגבלות הרגולטוריות כאמור לעיל, יחד עם מגבלות ההשקעה הפנימיות הנקבעות על-ידי גופים אלו, עשויות להקשות על החברה לגייס את החוב הנדרש לפעילותה בישראל, ולפיכך עשויה החברה לפנות, לגיוס אשראי משוקי ההון בחו"ל והמערכת הבנקאית בישראל. היקף החוב הבנקאי נכון למועד תשקיף זה הינו בהיקף שאינו מהותי ביחס לכלל החוב הפיננסי של החברה.

בנוסף יצוין כי נטילת אשראי על ידי החברה כפופה לאישורים רגולטורים שונים, מכוח רישיונה ומכוח הסכם המסגרת עם המדינה, וכן לעמידה בהוראות חוק החברות הממשלתיות.

6.33.4. אמות מידה פיננסיות ומגבלות מהותיות החלות על החברה בקבלת אשראי - הסכמי מימון

אגרות החוב של החברה

6.33.4

6.33.4.1

(א) קרן שירות החוב (אג"ח א') - במסגרת שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א') של החברה נקבע כי על החברה להפקיד, בחשבון נאמנות על שמו של הנאמן לאג"ח א', סכומים עד לגובה מחצית מהתשלום השנתי הממוצע להחזר החוב הפיננסי של החברה (קרן וריבית) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) בין השנים 2013 עד 2024 בגין סך החוב הפיננסי שגייסה החברה עד למועד הבדיקה, וזאת עד לתקרה מצטברת של חוב פיננסי¹²² בסך של 215 מיליון דולר ארה"ב ("קרן שירות החוב לאג"ח א'"). עם הרחבת אגרות החוב (סדרה א') וכן עם הנפקת סדרות אגרות חוב נוספות, החוב הפיננסי עלה על 215 מיליון דולר ארה"ב. נכון למועד התשקיף מופקד בחשבון הנאמנות כאמור סך של כ-47 מיליון ₪ המושקע באפיקי ההשקעה המותרים על פי שטר הנאמנות.

(ב) קרן שירות החוב (אג"ח ג') - בדומה לאמור לעיל, גם במסגרת שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ג') של החברה נקבע כי על החברה להפקיד, בחשבון נאמנות על שמו של הנאמן לאג"ח ג', סכומים לטובת מחזיקי אג"ח ג', וזאת בגובה 4.8% מתמורת ההנפקות של אג"ח ג' ("קרן שירות החוב לאג"ח ג'"). בנוסף, בכל מקרה של הרחבות נוספות מסדרת אג"ח ג', על החברה יהיה להעביר לקרן שירות החוב לאג"ח ג' סכום השווה ל-4.8% מהתמורה שתתקבל במסגרת הרחבת הסדרה כאמור. נכון למועד תשקיף זה מופקד בחשבון הנאמנות כאמור סך של כ-46 מיליון ₪, המושקע באפיקי ההשקעה המותרים על פי שטר הנאמנות.

(ג) קרן שירות החוב (אג"ח ד') - בדומה לאמור לעיל, גם במסגרת שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') של החברה נקבע כי על החברה להפקיד, בחשבון נאמנות על שמו של הנאמן לאגרות החוב (סדרה ד'), סכומים לטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ד'), וזאת בגובה 4% מתמורת ההנפקות של אגרות החוב (סדרה ד') ("קרן שירות החוב לאג"ח ד'"). בנוסף, בכל מקרה של הרחבות נוספות מסדרת אגרות החוב (סדרה ד'), על החברה יהיה להעביר לקרן שירות החוב עבור סדרה ד' סכום השווה ל-4% מהתמורה שתתקבל במסגרת הרחבת הסדרה כאמור. נכון למועד תשקיף זה מופקד בחשבון הנאמנות כאמור סך של כ-49 מיליון ₪, המושקע, באפיקי ההשקעה המותרים על פי שטר הנאמנות.

122 המונח "חוב פיננסי" הוגדר בשטר הנאמנות לאג"ח א' כסך ההלוואות שתגייס החברה מכוח שטר הנאמנות וכל הלוואה נוספת שתגייס החברה לאחר הנפקת אג"ח א', בדרך של הרחבת אג"ח א' או גיוס חוב פיננסי אחר מגורמים מממנים, למעט התחייבויות החברה כלפי חח"י.

(ד) שמירה על דירוג כתנאי לגיוס חוב נוסף - במסגרת שטרי הנאמנות לאג"ח א', לאג"ח ג' ולאג"ח סדרה ד' נקבע בנוסף, כי לחברה זכות לגייס אשראי נוסף מכל סוג, ללא צורך בקבלת אישור הנאמן הרלוונטי או מחזיקי האג"ח, אך בכפוף לעמידה במספר תנאים מצטברים, שעיקרם אי פגיעה בדירוג אגרות החוב של החברה:

ביחס לאג"ח א' - הנפקת אגרות חוב נוספות מסדרה א' שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר ההנפקה) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל-215 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שההנפקה לא תפגע בדירוגן של אג"ח א' אל מתחת לדרגת +ilA.

ביחס לאג"ח ג' - גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר הגיוס) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל-700 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אג"ח ג' אל מתחת לדרגת +ilA.

ביחס לאג"ח ד' - גיוס חוב נוסף שכתוצאה ממנו יעלה החוב הפיננסי של החברה (לאחר הגיוס) (כהגדרתו בשטר הנאמנות) מעבר ל-1,150 מיליון דולר ארה"ב, מותנה בכך שגיוס החוב הנוסף לא יוריד את דירוגן של אגרות החוב (סדרה א', סדרה ג') אל מתחת לדרגת +ilA מעלות או לחילופין מתחת לדרגת A1 בהתאם לדירוג מידרוג, או מתחת לדירוג מקביל של חברת דירוג אחרת, והכל בהתאם לחברת הדירוג שתדרג את אגרות החוב באותו מועד. נכון למועד התשקיף עמדה החברה בכל המגבלות המתוארות בסעיף 6.33.4 זה לעיל.

אפשרות להעמדה לפירעון מיידי - כן נקבעו במסגרת שטרי הנאמנות לאג"ח א', אג"ח ג' ולאג"ח ד', תנאים שונים אשר עשויים לגרום להעמדת חוב החברה כלפי מחזיקי אגרות החוב (סדרה א' ו/או סדרה ג' ו/או סדרה ד', לפי העניין), לפירעון מיידי, ובכלל זה¹²³:

(1) אי תשלום קרן או ריבית במועד (או לאחר תקופת דחיית ההחזר המוגדרת בשטרי הנאמנות).

(2) מתן צו פירוק או קבלת החלטה בת תוקף לפירוק החברה, שלא בוטלו תוך פרק זמן הקבוע בשטרי הנאמנות.

(3) הפרה מהותית של התחייבויות החברה על-פי הסכם המימון, שלא תוקנה תוך פרק הזמן הקבוע בשטרי הנאמנות.

(4) התרחשותם של אירועים כגון מימוש שעבודים של נכסים מהותיים של החברה; הטלת עיקול בסכום מהותי על נכסי החברה; מינוי כונס נכסים על נכסים מהותיים של החברה; מתן צו פירוק סופי; הודעה על כוונת החברה שלא לשלם את חובה כלפי מחזיקי האג"ח או על כוונתה שלא להמשיך בעסקיה; הרעה מהותית במצב החברה אשר כתוצאה ממנה קיים חשש ממשי לפירעון האג"ח במועדן; הפסקת דירוג האג"ח לתקופה של למעלה מ-60 ימים רצופים; העמדה לפירעון מיידי (בשל הפרה מצד החברה) של אחת מסדרות האג"ח, המהווה לפחות 5% מסך יתרות האג"ח שבמחזור באותה העת (ולא פחות מ-200 מיליון ₪); העמדה לפירעון מיידי (בשל הפרה מצד החברה) של חוב לתאגיד בנקאי אשר סכומו לפחות 5% מסך התחייבויות החברה נכון לאותו מועד או 200 מיליון ₪, לפי הגבוה מביניהם; מתן צו הקפאת הליכים. והכל בתנאי שמחזיקי האג"ח קבעו שיש באירועים אלו משום סכנה מהותית לזכויותיהם.

(5) בכל הנוגע לאג"ח א' - אי עמידה ביחס כיסוי (ADSCR - Annual Debt Service Coverage Ratio) בעבור השנה הקלנדרית שחלפה, של לפחות 1.1; וכן אי עמידה

¹²³ בקורות אירועים אלו רשאים כל אחד מהנאמנים, לפי העניין, אף לפעול למימוש הנכסים אשר שועבדו לטובת מחזיקי האג"ח, כולם או חלקם, ולהשתמשם בסכומים שיתקבלו להקטנת החוב למחזיקי האג"ח.

ביחס כיסוי (Loan Life Coverage Ratio - LLCR), בעבור השנה הקלנדרית החולפת, של לפחות 1.13, וזאת החל משנת 2011 ואילך. ואולם, אי עמידה ביחסי כיסוי החוב כאמור לעיל לא תהווה עילה להעמדה לפירעון מיידי, אלא לאחר שחלפו שישה חודשים מהמועד בן נתברר כי החברה אינה עומדת באיזה מיחסי הכיסוי האמורים, ובלבד שהחברה פנתה למועצה לצורך עדכון תעריף דמי ההולכה אותם היא זכאית לגבות, או נקטה פעולה אחרת לצורך שיפור יחסי הכיסוי, בתוך שלושים (30) ימים מהמועד בו נמסר לנאמן הדיווח האמור, באופן שיחס הכיסוי (ADSCR) בגין השנתיים הקרובות בהתאם למודל הפיננסי העדכני של החברה יעמוד על לפחות 1.1, ויחס הכיסוי (LLCR) יעמוד על לפחות 1.13. בתום ששת החודשים האמורים, תמסור החברה לנאמן אישור בדבר עמידתה או אי עמידתה ביחסי כיסוי החוב האמורים.

(6) בכל הנוגע לאג"ח ג' ולאג"ח ד' - אי עמידה ביחס כיסוי (ADSCR) בעבור השנה שחלפה, של לפחות 1.1; וכן אי עמידה ביחס כיסוי (LLCR), בעבור השנה שחלפה, של לפחות 1.13, וזאת החל מהשנים 2012 ו- 2014 עבור אג"ח ג' ואג"ח ד',.

(7) בהתאמה. לתקופות ריפוי ופעולות אותם רשאית החברה לנקוט בשל אי עמידה ביחסי הכיסוי כאמור ראו ס"ק (5) לעיל, החל על אג"ח ג' ואג"ח ד', בשינויים המחוייבים.

(8) ביטול רישיון החברה (ואי ביטול ההחלטה בדבר הביטול לאחר תקופת דחייה המוגדרת בשטרי הנאמנות).

(9) הפרת מצגיה המהותיים של החברה בשטרי הנאמנות.

במהלך חודש אוקטובר 2013 החלה החברה בתהליך לעדכון שטרי הנאמנות של אגרות החוב מסדרות א' ו-ג'. העדכון הנדרש הינו בגין יחסי הכיסוי ADSCR העדכון התבקש לאור זאת שהתחשיב הקודם של יחסי הכיסוי לעיל לא לקח בחשבון יתרת חוב שגויס בשנה קודמת וטרם נוצל למטרות השקעה. ביום 30 בדצמבר 2013 אושר תיקון שטרי הנאמנות לעיל תוך קבלת אישור האסיפות הכלליות של מחזיקי אגרות החוב ואישור רשות החברות הממשלתיות, משרד האוצר - אגף החשב הכללי ומנכ"ל משרד האנרגיה. התיקון אושר בכפוף לתשלום עמלה חד פעמית למחזיקי אג"ח א' בגובה של כ- 0.05% מיתרת אגרות החוב (סך של כ- 645 אש"ח).

בסוף שנת 2017 החברה פעלה לתיקון שטרות האג"ח כחלק מיישום המלצות מתווה עיבוי ההון, על פי המלצות הצוות הבין-משרדי לחיזוק האיתנות הפיננסית של החברה ובמסגרת כך יזמה תיקון לשטרי הנאמנות לסדרות אגרות החוב (סדרה א', ג' ו- ד') שעניינו תיקון אופן חישוב יחסי הכיסוי הקבועים בשטרי הנאמנות לאגרות החוב וכן הוספת מנגנון ריפוי להפרה של יחסי הכיסוי כאמור (בנוסף למנגנונים הקיימים בשטרי הנאמנות), באמצעות הפקדת מזומנים לקרן ייעודית, אשר תשוועבד (פארי פאסו) לטובת הגורמים המממנים חוב פיננסי של החברה; בנוסף ביחס אגרות החוב (סדרה ג') של החברה נוסף מנגנון פדיון מוקדם של אגרות החוב (סדרה ג') ביוזמת החברה. השינויים האמורים נכנסו לתוקף ביום 27 בדצמבר 2017, לאחר שהתקבל אישור אסיפת מחזיקי אגרות החוב של כל אחת מהסדרות הרלוונטיות לשינויים האמורים, ולאחר שהתקבלו אישורים של הגורמים הרגולטוריים המפקחים על החברה.

אשראי מתאגידים בנקאיים

6.33.4.2

נכון למועד התשקיף היקף האשראי של החברה מתאגידים בנקאיים הינו בהיקף שאינו מהותי ביחס לכלל החוב הפיננסי של החברה.

מגבלות מכוח הסכם המסגרת עם מדינת ישראל

6.33.4.3

לפרטים בדבר מגבלות מכוח הסכם המסגרת ראו סעיף 6.36.8 להלן.

מגבלות מכוח ההסכם עם חח"י

6.33.4.4.

לפרטים בדבר אמות מידה פיננסיות ומגבלות מהותיות אחרות הקבועות בהסכם האשראי של החברה עם חח"י (כחלק מהסכם המשולש) ראו סעיף 6.38.4 להלן.

למיטב ידיעת החברה, במועד החתימה על הדוחות הכספיים, לא קיימת למי מן המלווים עמם התקשרה עילה להעמדה לפירעון מידי של חוב החברה כלפיהם.

פרטים בדבר הלוואות מהותיות

6.33.5.

בהתאם לעמדה משפטית מספר 104-15 של רשות ניירות ערך מיום 30 באוקטובר 2011, בדבר אירוע אשראי בר דוח (בסעיף זה: "הנחיית רשות ניירות ערך"), להלן גילוי אודות התקשרות החברה בהסכמי הלוואה מהותיים:¹²⁴

אמות מידה פיננסיות ומגבלות החלות על החברה בקשר עם הלוואה			בטוחות שהועמדו לטובת המלווה	מנגנון הצמדה	ריבית נקובה וריבית אפקטיבית ממוצעת	לוח הסילוקין	יתרת הקרן המשוערכת נכון למועד התשקיף	מאפייני המלווה	חוזה הלוואה/אג"ח
סעיף Cross או Default Accelerate	עמידה ביחסי כיוון ל- ¹²⁵ 31.12.2017	עמידה ביחסי כיוון ליום 31.12.2017							
קיים, בהתאם לתנאי אגרת החוב	קיימת עמידה	<ul style="list-style-type: none"> יחס כיוון ADSCR – 2.51 יחס כיוון LLCR - 1.91 קרנות ביטחון¹²⁶ 	ראו סעיף 1.4.6 לפרק א' לעיל	קרן וריבית צמודים במלואם למדד המחירים לצרכן	ריבית נקובה - 5.6%, ריבית אפקטיבית ממוצעת - 5.66%	הקרן תיפרע ב-30 תשלומים לא שווים במשך תקופה של 15 שנים, החל מחודש יוני 2012; הריבית תיפרע ב-40 תשלומים על פני תקופה של 20 שנים, החל מחודש יוני 2007.	1,060 מש"ח	גופים מוסדיים	סדרה א'

תנאים נוספים:

שטר הנאמנות לסדרה ג' כולל הוראות לעניין שמירה על דירוג אשראי כתנאי לגיוס חוב נוסף וכן הוראות דבר סדר השימוש בכספי התקבולים המגיעים לחברה מלקוחותיה.

אמות מידה פיננסיות ומגבלות החלות על החברה בקשר עם הלוואה			בטוחות שהועמדו לטובת המלווה	מנגנון הצמדה	ריבית נקובה וריבית אפקטיבית ממוצעת	לוח הסילוקין	יתרת הקרן המשוערכת נכון למועד התשקיף	מאפייני המלווה	חוזה הלוואה/אג"ח
סעיף Cross או Default Accelerate	עמידה ביחסי כיוון ל- ¹²⁷ 31.12.2017	עמידה ביחסי כיוון ליום 31.12.2017							

¹²⁴ יצוין, כי לאחר שבחנה החברה, את סך ההתחייבויות של החברה ליום 31 בדצמבר, 2013 קבעה החברה, כי לצורכי יישום הנחיית רשות ניירות ערך בדוחותיה התקופתיים, תיחשב "הלוואה מהותית", כל הלוואה אשר יתרת הקרן הבלתי מסולקת שלה למועד הדוח הרלוונטי, מהווה למעלה מ- 5% מסך התחייבויותיה של החברה לאותו המועד.

¹²⁵ העמידה ביחסי כיוון החוב נבחנת אחת לשנה, בגין השנה הקלנדארית שחלפה.

¹²⁶ החברה מחויבת בהפקדת כספים לקרנות ביטחון כגון קרן שירות חוב, קרן תפעול ותחזוקה, קרן השקעה וחדוש ציוד וקרן חברת החשמל, אשר השימוש בהם על ידי החברה ייעשה בהתאם להוראות ספציפיות שנקבעו בשטר הנאמנות.

¹²⁷ העמידה ביחסי כיוון החוב נבחנת אחת לשנה, בגין השנה הקלנדארית שחלפה.

סדרה ג'	גופים מוסדיים	833 מש"ח	הקרן תיפרע ב-32 תשלומים חצי שנתיים לא שווים במשך תקופה של 16 שנים, החל מחודש יוני 2016; הריבית תיפרע ב-40 תשלומים על פני תקופה של 20 שנים, החל מחודש יוני 2012.	ריבית נקובה - 4.8%, ריבית אפקטיבית ממוצעת - 4.54%.	קרן וריבית צמודים במלואם למדד המחירים לצרכן.	ראו סעיף 1.4.6 לפרק א' לעיל	<ul style="list-style-type: none"> יחס כיסוי ADSCR - 2.51 יחס כיסוי LLCR - 1.91 קרנות ביטחון¹²⁸ 	קיימת עמידה	קיים, בהתאם לתנאי אגרת החוב
---------	---------------	----------	---	--	--	-----------------------------	---	-------------	-----------------------------

תנאים נוספים:

שטר הנאמנות לסדרה ג' כולל הוראות לעניין שמירה על דירוג אשראי כתנאי לגיוס חוב נוסף וכן הוראות דבר סדר השימוש בכספי התקבולים המגיעים לחברה מלקוחותיה.

חוזה ההלוואה/ אג"ח	מאפייני המלווה	יתרת הקרן המשוערכת למועד התשקיף	לוח הסילוקין	ריבית נקובה וריבית אפקטיבית ממוצעת	מנגנון הצמדה	בטוחות שהועמדו לטובת המלווה	אמות מידה פיננסיות ומגבלות החלות על החברה בקשר עם ההלוואה		
							עמידה ביחסי כיסוי חוב נכון ליום 31.12.2017	תוצאות חישוב יחסי כיסוי החוב נכון ל-31.12.2017 ¹²⁹	סעיף CROSS או DEFAULT CROSS ACCELERATION
סדרה ד'	גופים מוסדיים	1,175 מש"ח	הקרן תיפרע ב-29 תשלומים לא שווים במשך תקופה של 14.5 שנים, החל מחודש יוני 2019; הריבית תיפרע ב-38 תשלומים על פני תקופה של 19 שנים, החל מחודש יוני 2014.	ריבית נקובה - 2.95%, ריבית אפקטיבית ממוצעת - 2.83%.	קרן וריבית צמודים במלואם למדד המחירים לצרכן.	ראו סעיף 1.4.6 לפרק א' לעיל.	<ul style="list-style-type: none"> יחס כיסוי ADSCR - 2.51 יחס כיסוי LLCR - 1.91 קרנות ביטחון¹³⁰ 	קיימת עמידה	ראו סעיף 12 לשטר הנאמנות.

תנאים מהותיים נוספים:

לפרטים בדבר קרן שירות החוב לאג"ח ד' והוראות לעניין שמירה על דירוג אשראי כתנאי לגיוס חוב נוסף ראו סעיף 2.2 לפרק ב' לעיל.

לפרטים בדבר עילות נוספות להעמדה לפירעון מיידי של יתרת החוב כלפי מחזיקי אג"ח ד' ראו סעיף 12 לשטר הנאמנות.

לפרטים בדבר מגבלות לעניין חלוקת דיבידנד החלות על החברה מכוח שטר הנאמנות לאג"ח ד' ראו סעיף 10 לשטר הנאמנות.

¹²⁸ החברה מחויבת בהפקדת כספים לקרנות ביטחון כגון קרן שירות חוב, קרן תפעול ותחזוקה, קרן השקעה וחיידוש ציוד וקרן חברת החשמל אשר השימוש בהם על ידי החברה ייעשה בהתאם להוראות ספציפיות שנקבעו בשטר הנאמנות.

¹²⁹ העמידה ביחסי כיסוי החוב נבחנת אחת לשנה, בגין השנה הקלנדארית שחלפה.

¹³⁰ החברה מחויבת בהפקדת כספים לקרנות ביטחון כגון קרן שירות חוב, קרן תפעול ותחזוקה, קרן השקעה וחיידוש ציוד וקרן חברת החשמל (כמפורט בסעיף 2.4.11 לפרק ב' לעיל), אשר השימוש בהם על ידי החברה ייעשה בהתאם להוראות ספציפיות שנקבעו בשטר הנאמנות.

לפרטים בדבר סדר השימוש בכספי התקבולים המגיעים לחברה מלקוחותיה, מכוח שטר הנאמנות לאג"ח ד', ראו סעיף 8 לשטר הנאמנות.

חוזה ההלוואה/ אג"ח	מאפייני המלווה	יתרת הקרן המשוערכת נכון למועד התשקיף	לוח הסילוקין	ריבית נקובה וריבית אפקטיבית ממוצעת	מנגנון הצמדה	בטוחות שהועמדו לטובת המלווה
הסכם המשולש	חח"י	139 מליוני דולר ארה"ב	הקרן תיפרע ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים במשך תקופה של 15 שנים, החל מחודש דצמבר 2010 ; הריבית תיפרע ב-40 תשלומים על פני תקופה של 20 שנים, החל מחודש יוני 2006.	ריבית נקובה - ריבית הליבור הדולרית (חצי שנתי) בתוספת 0.2% . ריבית אפקטיבית ממוצעת - 2.26% .	שינויים בשער החליפין של הדולר (קרן וריבית)	אין

הגדרות:

יחס כיסוי ADSCR - לגבי שנים עשר (12) החודשים הקלנדריים הרצופים הקודמים למועד הקובע לצורך החישוב, יחס הכיסוי ADSCR יהיה שווה ל- (a)/(b), כאשר :

(a) - התזרים הזמין לשירות החוב (כפי שמוגדר בנספח עשר לשטר הנאמנות) בתקופה הרלוונטית, בניכוי : התשלומים לחח"י בגין התקופה הרלוונטית.

(b) - סכום שירות החוב הפיננסי לתקופה הרלוונטית. מובהר, כי בגין התקופה שעד מועד התשלום האחרון לחח"י הקבוע בלוחות הסילוקין של ההסכם המשולש, לא יכלול סכום שירות החוב הפיננסי את התשלומים לחח"י. ככל שלאחר מועד התשלום האחרון לחח"י על-פי לוחות הסילוקין של ההסכם המשולש תיוותר יתרת חובה של החברה כלפי חח"י על פי ההסכם המשולש, תתווסף יתרת החובה האמורה (ככל שתהיה) לסכום שירות החוב הפיננסי.

יחס כיסוי LLCR - יחס הכיסוי LLCR שווה ל- (b) / (a), כאשר :

(a) - התזרים הזמין לשירות החוב (כפי שמוגדר בנספח עשר לשטר הנאמנות) בניכוי התשלומים לחח"י, בגין התקופה שממועד החישוב ועד תום תקופת האג"ח, כשסכום זה מהווה בשיעור המשוקלל של הריביות בגין החוב הפיננסי (שקלול הריביות ייעשה בהתאם לסכום כל הלוואה ולמועד לפרעונה), בתוספת : (i) יתרות המזומנים של החברה במועד החישוב ; ו-(ii) הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב נכון למועד החישוב.

(b) - היתרה הבלתי מסולקת של קרן החוב הפיננסי, נכון למועד החישוב.

לפרטים נוספים ראו נספח 10 לשטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה ד') המצורף לתשקיף זה.

6.33.6. אשראי שנתקבל מתאריך הדוחות ועד למועד החתימה על תשקיף זה

לא התקבל אשראי מתאריך הדוחות ועד למועד החתימה על תשקיף זה.

6.33.7. מסגרות אשראי ליום 31 בדצמבר 2017

נכון ליום 31 בדצמבר 2017 אין לחברה מסגרות אשראי זמינות לניצול.

6.33.8. אשראי בריבית משתנה

ליום 31 בדצמבר 2017, לחברה אשראי בריבית משתנה בהיקף של כ-139 מיליון דולר ארה"ב. יחד עם זאת החברה ביצעה עסקאות SWAP בהיקף שיתרתם נכון למועד תשקיף זה הינו כ-125 מיליון דולר ארה"ב (כמפורט בסעיף 6.33.10 להלן) ולפיכך 90% מתוך האשראי בריבית משתנה הוחלף באשראי בריבית שקלית קבועה.

6.33.9. דירוג אשראי

היכולת הכוללת של החברה לעמוד בהתחייבויותיה הפיננסיות מדורגת על-ידי שתי (2) חברות דירוג מקומיות. להלן דירוג האשראי העדכני של החברה בכל אחת מחברות הדירוג:

חברת הדירוג	מהות הדירוג	תאריך דירוג אחרון	דירוג	אופק
S&P Maalot	אג"ח א' + ג' + ד'	27.11.2017	ilAA/Positive	-
מידרוג	אג"ח א' + ג' + ד'	4.12.2017	Aa1	יציב

לפרטים נוספים ראו סעיף 1.4.5 לפרק א' לתשקיף זה.

6.33.10. עסקאות הגנה

כאמור, לחברה חשיפה לתנודות בשערי הריבית וחשיפה לשערי החליפין של מטבע חוץ. כך למשל, לחברה חשיפה מאזנית העלולה להיגרם בשל ההבדל בין ההתחייבות הדולרית לחח"י במסגרת ההסכם המשולש לבין ערך רישום הנכסים בשקלים. כמו כן, חשופה החברה לחשיפה כלכלית העלולה להיגרם בגלל ההבדל שבין התקבולים השקליים לבין ההתחייבויות במטבע החוץ, כאשר פחות בשערי החליפין של השקל לעומת מטבעות החוץ העיקריים בהם נקובות התחייבויות החברה עלול להגדיל את הוצאות החברה (פיננסיות ואחרות) ולהביא לפגיעה בתוצאותיה. בנוסף, עלייה בשערי הריביות השוררות בשוק עלולה לייקר משמעותית את ההלוואות אשר אותן נדרשת החברה ליטול כדי לממן את פעילותה ואת תוכנית הפיתוח שלה, ולפיכך להשפיע לרעה על תוצאות החברה ומצבה הפיננסי.

כדי להקטין את הסיכונים כאמור עושה החברה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים ובעסקאות הגנה. כך למשל ביצעה החברה עסקאות מסוג SWAP לטובת החלפת קרנות דולריות לשקליות על מנת לגדר את הסיכונים העלולים לנבוע משינויים בשיעורי הריבית והשער.

בשנים 2008 ו-2010 התקשרה החברה בתשעה עשר הסכמים לביצוע החלפת תזרימי מזומנים, המוכרים כלכלית כעסקאות הגנה (Hedging), אשר נעשו עם תאגידים בנקאיים, בהם הוחלף מרכיב הריבית המשתנה של הליבור במרכיב ריבית קבועה ומרכיב ההצמדה לדולר של הקרן והריבית במרכיב שקלי. הסכמים אלו כוללים (א) תשע עסקאות להחלפת קרן התחלתית של 100 מיליון דולר ארה"ב כאשר יתרת הקרן הולכת ופוחתת בהתאמה ללוח הסילוקין של האשראי מחח"י וזאת אחת לחצי שנה לפי ירידת קרן קבועה של 3.33% בכל תקופה, וזאת עד ליום 17 ביוני 2025. עסקאות אלה כוללות גם החלפה של מרכיב הריבית, מריבית ליבור דולרית ל-6 חודשים לריבית שקלית קבועה בשיעורים 6.15%-4.49% לשנה, הריבית נקבעת חצי שנה מראש ומשולמת בסוף מידי חצי שנה; (ב) עשר עסקאות להחלפת קרן התחלתית של 150 מיליון דולר ארה"ב לשקלים צמודים למדד המחירים לצרכן. יתרת הקרן הולכת ופוחתת בהתאמה ללוח הסילוקין של האשראי מחח"י וזאת אחת לחצי שנה לפי ירידת קרן קבועה של 3.33% בכל תקופה, וזאת עד ליום 17 ביוני 2025. עסקאות אלה כוללות גם החלפה של מרכיב הריבית, מריבית ליבור דולרית ל-6

חודשים לריבית שקלית קבועה בשיעורים 2.2%-3.65% לשנה צמודה למדד המחירים לצרכן. הריבית נקבעת חצי שנה מראש ומשולמת מידי חצי שנה.

התוצאות של מכשירים פיננסיים אלו, נזקפות להוצאות המימון בדוח רווח והפסד, במקביל לרישום הוצאות המימון של ההלוואות אליהן מתייחסים אותם מכשירים פיננסיים.

גיוסים נוספים בשנה הקרובה

6.33.11

להערכת החברה היא צפויה לבצע במהלך השנה גיוס חוב אשר יתמוך בחלק מתכנית הפיתוח העתידית.

ביום 13 בספטמבר, 2017 התקבל מכתב החתום על ידי מנכ"ל משרד האנרגיה, החשב הכללי ומנהל רשות החברות הממשלתיות, אשר לפיו רואים הגורמים לעיל בחשיבות גיוסי חוב עתידיים בדרך של הנפקת אגרות חוב לציבור בבורסה לניירות ערך בתל אביב וכן הכנסת שינויים באמות המידה הפיננסיות, כפי שהומלצו בצוות הבין משרדי לעיבוי ההון של החברה (החברה, משרד האוצר - אגף החשב הכללי, רשות החברות הממשלתיות, משרד האנרגיה ורשות הגז הטבעי).

בהמשך לאמור, קיימה החברה הליך לצורך תיקון שטרי הנאמנות של אגרות החוב (סדרות א', ג' ו-ד') ולאחר תאריך המאזן, ביום 9 בנובמבר 2017, כינסה אספות מחזיקי אגרות החוב בהן הוצגו הנושאים נשוא תיקון שטרי הנאמנות כאמור. כמפורט בסעיף 6.33.4.1 לעיל, התיקונים לשטרי הנאמנות נכנסו לתוקף ב-27 לדצמבר 2017.

מיסוי

6.34

כללי

6.34.1

לפרטים בדבר עיקרי הוראות החקיקה והרגולציה בתחום המס החלות על החברה במסגרת תחום פעילותה, שומות המס של החברה, מיסים נדחים ומידע נוסף כנדרש על פי התקנות, ראו באור 24 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31.12.2017 וכן סעיף 2.5 לפרק ב' לתשקיף זה.

עמדת רשויות המס בקשר עם הכנסות החברה

6.34.2

החלטת מס הכנסה מיום 24 בספטמבר 2008

6.34.2.1

בהתאם להחלטת רשויות המס, במהלך תקופת ההקמה בלבד (המוגדרת כתקופה שתחילתה בשנת המס שבה החלה החברה בהקמת המערכת, וסיומה בתום שנת המס שבה סיימה החברה את הקמת המערכת אך לא יאוחר מתום שנת המס 2010) תוכר ההכנסה מתעריף קיבולת רק עד לגובה עלויות ההקמה הנדרשות באותה שנה כהפחתת הנכס הבלתי מוחשי, לרבות הוצאות מימון הקמת המערכת. ההכנסות הנדחות יוכרו לצורכי מס על פני יתרת תקופת הרישיון בחלקים שווים. כמו כן אושרה הפחתת הנכס הבלתי מוחשי בקו ישר על פני תקופת הרישיון, כאשר עלויות הקמה שהוצאו בשנה מסוימת ונזקפו לנכס הבלתי מוחשי יופחתו כאמור החל משנת המס שלאחר השנה בה הוצאו ועד תום תקופת הרישיון. עוד נקבע כי הנכס הבלתי מוחשי לא יחשב כ"נכס קבוע" כהגדרתו בתוספת ב' לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), תשמ"ה-1985 ("חוק התיאומים"), לרבות לעניין סעיפים 3 ו-7 לחוק התיאומים.

לאור השינוי שבוצע בעבר במדיניות החשבונאית של החברה לעניין ההכרה בהכנסה, החברה פנתה לרשות המיסים לאשרור הפרה - רולינג לאור יישום הוראות RE6 למפרע בדוחות הכספיים. במסגרת הפניה ביקשה החברה מרשות המיסים להחיל את בסיס ההכרה בהכנסות מתעריף הקיבולת לצרכי מס בהתאם להצגת מרווח אפס גם לעניין ההשקעות החדשות המתוכננות. טרם ניתנה תשובת רשות המיסים. לאור אימוץ התקינה הבינלאומית בדוחותיה הכספיים, החברה בוחנת את נושא הדיווח למס הכנסה. לעניין זה ראו באור 24 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

סיכונים סביבתיים ודרכי ניהולם

6.35

לענין דוח בסיסי הצמדה והחזקה בנגזרים למטרות הגנה – ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

סיכונים סביבתיים ורגולציה סביבתית - כללי

6.35.1

הגז הטבעי, ככלל, נחשב כמקור אנרגיה "נקי" יותר, אשר כמויות המזהמים בו, בהשוואה לדלקים אחרים, נמוכה יותר, לרבות בכל הנוגע לשימוש בגז הטבעי כמקור אנרגיה בייצור חשמל. כמו כן, לגז הטבעי יתרון בולט נוסף בקשר עם ייצור חשמל, והוא בהיבט של ניצול משאבי הקרקע, שכן תחנה לייצור חשמל המופעלת בגז טבעי מצריכה כשליש משטח תחנה פחמית, וזאת בשל העובדה שבניגוד לפחם או מזוט, הגז הטבעי מגיע בצינור היישר לתחנה ונצרך מייד, ואינו דורש הקצאת שטח ומשאבי אחסון. בנוסף, בניגוד לתחנות הכוח הפחמיות, תחנות כוח המוסקות באמצעות גז טבעי לא חייבות להיות ממוקמות בסמיכות למקור מים לצורך קירור התחנה.

במסגרת תחום פעילותה של החברה, חשופה החברה, במישור איכות הסביבה, לשני סיכונים עיקריים: האחד, פגיעה בקרקעות, בתשתיות אחרות ובנוף במסגרת הקמת מערכת ההולכה¹³¹; השני, התרחשותו של אירוע אשר יוביל לפליטת גז טבעי לאוויר ואשר עשוי להביא לסיכון בטיחותי.

במהלך השנים האחרונות חלה החמרה בדרישות הסביבתיות החלות (או שמצויות בהליכי חקיקה) על פעילותה של החברה וכן בפיקוח ובאכיפה של דרישות אלה.

בין החוקים החלים על פעילות החברה מצויים, בין היתר, חוק התכנון והבנייה, תשכ"ה-1965, לרבות תקנות שהוצאו מכוחו; חוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; חוק המים, התשי"ט-1959¹³² ותקנותיו וכן החוק למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים, התשמ"ח-1988 ("החוק למניעת זיהום הים ממקורות יבשתיים")¹³³ חוק אוויר נקי, התשס"ח-2008 ("חוק אוויר נקי")¹³⁴ חוק החומרים המסוכנים, תשנ"ג-1993 ("חוק החומרים המסוכנים"); חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("חוק חופש המידע"), לרבות תקנות חופש המידע (העמדת מידע על איכות הסביבה לעיון הציבור), התשס"ט-2009; וכן חוקי עזר שונים (יחד: "החוקים הסביבתיים").

החברה לומדת את השלכות החוקים והתקנות הסביבתיים, פועלת למנוע או למזער את הסיכונים הסביבתיים העשויים להתרחש במהלך פעילותה, ונערכת להשלכות הכלכליות, המשפטיות והתפעוליות הנובעות מהחוקים והתקנות ומקצה כספים בתקציבה לשם מילוי הוראות החוקים החלים עליה ואלו אשר צפויים לחול עליה.

להערכת החברה, נכון למועד תשקיף זה, ככלל היא עומדת בהוראות הדין המהותיות בתחום איכות הסביבה. החברה מחזיקה ברישיונות הסביבתיים הנדרשים לפעילותה ומקום שהם חסרים היא פועלת להשגתם.

תכנון ובניה

6.35.2

הקמת מתקני ההולכה נעשית בהתאם לתכנון מתאר ארציות ברמה מפורטת ו/או בהתאם לתכנון בינוי עיר או בהתאם להיתרי בנייה המוצאים מכוח הוראותיו של חוק התכנון והבניה ותקנות התכנון והבניה (רישוי מיתקני גז טבעי), תשס"ג-2003, ומשכך כפופה החברה להוראות סביבתיות שונות הקבועות בתוכניות מתאר ובהיתרי בניה. במסגרת הליכי תכנון מקטעים ותחנות PRMS חדשות נדרשת החברה לבצע הוראות של נספחים סביבתיים, על-פי כללים והנחיות הניתנים על-ידי רשויות התכנון והסביבה.

¹³¹ בהתאם לכך מחייבת החברה את קבלני הביצוע בהתאם להוראות נספח סביבתי שנבקע מראש.

¹³² כך למשל ככל שהחברה מעוניינת לבצע עבודות תשתית לצורך הקמת מתקנים בשטח מפעל המים הארצי, לא די בהסכמתה של מקורות חברת מים בע"מ כחברת התשתית המוסמכת לכך, ותנאי מתלה לכניסת הרשאתה לתוקף הינו מתן היתר על-ידי רשות המים.

¹³³ במסגרת עבודות ניקוי הצנרת מבוצע שימוש בחומרים כימיים (בכמות מזערית) העשויים להביא לזיהום.

¹³⁴ במהלך עבודות התפעול של המערכת עשוי להיפלט גז טבעי, בכמויות מזעריות, לאטמוספירה.

בחדש ינואר 2016 נכנס לתוקפו תיקון 105 לחוק התכנון והבניה. במסגרת תיקון זה בוצע שינוי לסעיף 261ד שקבע כי חברה העומדת בתנאים המנויים בסעיף (ובכללות זה, חברה ממשלתית) רשאית להקים צנרת גז טבעי בלחץ גבוה עד 80 בר בפטור מהיתר בניה, בכפוף לקיומה של תוכנית מפורטת מאושרת. כמו כן, בעקבות תיקון החקיקה בוצעו תיקונים לתקנות משק הגז הטבעי וכן תקנות התכנון והבניה (מיתקנים נלווים לקו תשתית תת-קרקעי), התשע"ה-2015. בהתאם לזאת, תחנות גז טבעי שמתאימות להגדרות בתקנות אלו יהיו פטורות מהיתר בניה.

תקנות הבטיחות בעבודה

6.35.3

ביום 29 באוקטובר 2011 נכנסו לתוקף תקנות הבטיחות בעבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), התשע"א-2011 שמחליפות את תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (ניטור סביבתי וניטור ביולוגי של עובדים בגורמים מזיקים), תשנ"א-1990.

בהתאם לתקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים ברעש), תשמ"ד-1984, מבצעת החברה עבודות ניטור לרעש ונערכות בדיקות סביבתיות תעסוקתיות של מפלסי הרעש המתמשך וההתקפי, סמוך לאוזניים של העובדים, בכל מקומות העבודה ובתהליכי העבודה השונים, וכן מיפוי מפלסי הרעש, אחת לשנתיים לפחות.

כמו כן, בחדש אוקטובר 2012 נכנסו לתוקף תקנות ארגון הפיקוח על העבודה (תכנית לניהול הבטיחות), תשע"ג-2013, אשר מטרתן לקבוע את קיומה של תכנית שיטתית פרואקטיבית לניהול הבטיחות במקום העבודה וזאת לשם מניעת תאונות עבודה ומחלות מקצוע, צמצום סיכונים ועמידה בדרישות החקיקה בנושאי בטיחות ובריאות תעסוקתית.

בהמשך לאמור לעיל, מנהלת החברה מערך בטיחות לשיפור הבטיחות באתריה השונים באופן שוטף.

במסגרת מדיניות הבטיחות של החברה, מפעילה החברה מערכת לניהול בטיחות ובריאות בתעסוקה, הכוללת, בין היתר, ועדת בטיחות, ממונה בטיחות ארצי, קצין בטיחות בתעבורה, נאמני בטיחות, צוותי חירום והדרכות בטיחות. מדיניות זו מושתת על מספר נדבכים, שעיקרם כדלקמן: (א) ניהול סיכונים - ביצוע סקרי סיכונים ממוקדים באתרים וביחידות השונות לאיתור סיכונים בטיחותיים, תהליכיים וגיהותיים בכל תחומי הפעילות והכנת תכניות מניעה לצמצום ולניטור; (ב) נהלים - קיומם של נהלים הנגזרים מהוראות הדין והרגולציה לרבות דרישות הבטיחות ואיכות הסביבה; (ג) הדרכת עובדים - תוכניות הדרכה שמטרתן עמידה בדרישות הדין ושיפור הביצועים של העובדים בתחום; (ד) ביצוע מבדקי בטיחות ואיכות סביבה ככלי להטמעת תרבות בטיחות ואיכות הסביבה; (ה) הכשרה והעצמה של נאמני בטיחות בתחנות העבודה; (ו) ניהול תחקיר והפקת לקחים ותובנות מאירועים; (ז) בטיחות של קבלנים - מעקב אחר העסקת קבלנים בהתאם לדרישות הבטיחות כולל ביצוע הדרכות, סקרי סיכונים ופיקוח שוטף על הקבלנים הנ"ל; (ח) בדיקות רפואיות לעובדים חדשים הצפויים להיות חשופים במסגרת עבודתם לגורמים מזיקים ובדיקות רפואיות תקופתיות לעובדים החשופים במסגרת עבודתם לגורמים מזיקים; (ט) בדיקות תקופתיות לצידוד החייב בבדיקה תקופתית של בודק מוסמך בהתאם לתקנות.

חומרים מסוכנים

6.35.4

חלק ממרכיביו של הגז הטבעי נחשבים כ"חומר מסוכן", כסיווגו של מונח זה בתוספת הראשונה לחוק החומרים המסוכנים. משכך, נחשבת החברה כמי שמוליכה במערכת ההולכה חומרים מסוכנים.

בתחנת PRMS מנא"י בחדרה קיים מתקן אודוריזציה שביכולתו להכניס תוסף ריח לצינור שמוליך את הגז לכיוון מפעל מנא"י. תוסף הריח הזה (THT) הינו חומר דליק ורעיל ועל כן נחשב "חומר מסוכן". נכון למועד תשקיף זה, מתקן זה אינו בשימוש. החברה מחזיקה בהיתר רעלים כדין לצורך עיסוק בחומרים מסוכנים ונוקטת בפעולות על מנת לעמוד בתנאי ההיתר.

הערכות לאירועי חומרים מסוכנים - תיקי מפעל

6.35.5

תקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), התשנ"ג-1993 קובעות כי מפעל מסוכן כהגדרתו בתקנות מחויב בהכנת תיק מפעל המתאר את ההערכות למניעה ולטיפול באירוע חומרים מסוכנים כתוצאה מתקלה תפעולית, תאונה, אירוע טרור או כוח עליון. נכון למועד התשקיף זה לחברה תיקי מפעל בחלוקה אזורית וכן תיקים נפרדים (פק"מ) למתקנים ובנוסף לכך נוהל למקרי חירום המתייחס לכלל חלקי המערכת והמתקנים.

רישוי עסקים

6.35.6

פעילות החברה כפופה לחוק רישוי עסקים והתקנות מכוחו. החברה פועלת מכוח רישיונות עסק אשר ניתנו לצמיתות ותנאים נלווים אשר מתעדכנים או מתחדשים מעת לעת, ואשר נועדו להסדיר את פעולות מתקני החברה. הפעלת מתקני החברה ללא רישיון עסק מהווה עבירה על חוק רישוי עסקים ועלולה להביא להפסקת פעילות המתקנים. לפירוט נוסף בדבר חוק רישוי עסקים ומצב רישוי הפריטים השונים הטעונים רישוי בחברה, ראו סעיף 6.36 להלן.

חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012

6.35.7

בחודש אפריל 2012 פורסם חוק הגנת הסביבה (פליטות והעברות לסביבה - חובות דיווח ומרשם), התשע"ב-2012, אשר מטיל חובת דיווח בדבר פליטות והעברות של חומרים מזהמים ופסולת לסביבה. זאת, בין היתר, לשם יצירת מרשם פליטות, אשר יועמד לעיון הציבור. מרשם הפליטות יערך וינוהל על-ידי המשרד להגנת הסביבה. נכון למועד תשקיף זה, החברה לומדת את החוק ואת השלכותיו ובוחנת האם חלות עליה הוראות החוק, היות ומערכת ההולכה הינה מערכת סגורה שאינה פולטת גז, למעט פליטות גז מזעריות במתקני הפחתת הלחץ, כחלק מתפעול המתקן, ובמידה ויש צורך בשחרור גז הדבר נעשה בכמות מזעריות ובאופן מבוקר.

תקינה בנושאי איכות סביבה

6.35.8

בהתאם להוראות הסכם עם Overseas Private Investment Corporation ("OPIC") עליו חתומה החברה (ראו סעיף 6.37.4 להלן), נקבעו שורה של הוראות המחייבות את החברה בנושאים של איכות סביבה, בטיחות וגיהות, בנוגע למערכת הימית, אשר ברובן חופפות את דרישות הדין הישראלי.

אירועים או עניינים מהותיים בקשר עם איכות הסביבה

6.35.9

נכון למועד תשקיף זה, למיטב ידיעת החברה היא אינה חשופה לאירועים או עניינים מהותיים בקשר עם איכות הסביבה.

הליכים משפטיים או מנהליים מהותיים בקשר עם איכות הסביבה

6.35.10

נכון למועד תשקיף זה אין עומדים ותלויים כנגד החברה הליכים משפטיים או מנהליים מהותיים בקשר עם איכות הסביבה.

מדיניות התאגיד בניהול סיכונים סביבתיים; פיתוח בר קיימא

6.35.11

החברה רואה במחויבות לסביבה ערך עליון ודוגלת במדיניות פיתוח בר קיימא (קיימות). פעילותה הנרחבת בתחום הולכת הגז הטבעי בישראל רגישה להיבטים סביבתיים ומונחית בהתאם להנחיות ולהיתרים מחייבים בדבר הגנת הסביבה, והחברה פועלת על-פי מדיניות אסטרטגית וחזון סביבתי לשמירה על איכות הסביבה, אוצרות הטבע ונכסי הנוף, וזאת מתוך אחריות לחברה ולסביבה, בראיה מקיימת ארוכת טווח וצופה פני עתיד, למזעור ההשלכות הסביבתיות וקידום פיתוחה של הסביבה.

עקרונות המדיניות הסביבתית של החברה ועקרונות החברה לפיתוח בר קיימא כוללים שילוב שיקולים סביבתיים החל משלב התכנון (הכולל את תוכניות המתאר המפורטות, התכנון ההנדסי והיתרי הבנייה) ועד לשלבי ההקמה והתחזוקה, ובכלל זה בתהליכי קבלת החלטות; במסגרת תכנון ותפעול המתקנים תוך הקפדה על הפחתה מתמשכת של ההשפעות הסביבתיות בהתחשב בעקרונות הפיתוח האמורים; אימוץ

אמות מידה סביבתיות מתקדמות מוכחות, גם בהיעדר חוקים ותקנות רלוונטיים; שילוב שיקולים נופיים, מרחביים וסביבתיים בתכנון מתקנים חדשים ובתחזוקה של מתקנים קיימים; תאום פרטני אל מול בעלי התשתיות ובעלי הקרקע ומשרדי הממשלה השונים, בכל הנוגע לתכניות הקמה ופיתוח של החברה ובדגש על השלכות סביבתיות; פעילות משותפת עם גורמים סביבתיים, ממלכתיים, ציבוריים ובינלאומיים, לרבות השתתפות במחקרים סביבתיים, בפיתוח ובייזום טכנולוגיות מתקדמות והטמעת ערכי סביבה בתרבות הארגונית, הגברת המודעות והמחויבות הסביבתית ועקרונות הפיתוח המקיים בקרב עובדי החברה.

כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים של החברה, החברה פועלת למזעור ההשלכות הסביבתיות של פעילותה בהתאם להוראות הדין ואמות מידה סביבתיות מוכחות ומקובלות בתחום. בהתאם לכך, החל משלב התכנון ועד לשלבי ההקמה והתחזוקה, עבודתה של החברה כוללת תכנית מקיפה - ברמה העקרונית ובהתייחס למאפייניו הייחודיים של כל אזור פעילות נתון. תוכנית זו מתייחסת למניעת מפגעים סביבתיים, לטיפול נופי ולשיקום ולפיתוח יחידות הנוף הראשוניות. על מנת להשיג יעדים אלו החברה פועלת בשיתוף פעולה עם צוות סביבתי נרחב, המלווה באופן צמוד כל תכנון. הצוות מונה מתכנני ערים, גיאוגרפים, אגרונומים, אדריכלים, אדריכלי נוף וכדומה. הפעולות והנהלים תואמים את מאפייניו של כל אזור וצרכיו הסביבתיים.

כחלק מפעולותיה של החברה במסגרת זו ניתן למנות, בין היתר, ביצוע העבודות בשטח, את הפעולות שלהלן: הכנת תוכנית סביבתית מפורטת בהתאם ליחידות הנוף המקוריות; תיאום מוקדם עם הגורמים האחראים על הסביבה והתשתית; הגדרת דרכי גישה ואתרי התארגנות תוך התחשבות בתנאי הסביבה: החי והצומח; ותיאום מוקדם עם חקלאים לצורך תיאום מול מחזורי גידול וצמיחה.

כמו כן, החברה מקפידה על ביצוע שורה נוספת של פעולות במהלך העבודות בשטח, ובין היתר: צמצום רצועת העבודה כתלות משתנה בשטח במקומות רגישים סביבתיים; שימוש בכלים אדריכליים ואלמנטים מקומיים למזעור נצפות בתחנות המערכת (אבנים מקומיות, צמצום מפגעי אור, הקטנת גובה עמודי תאורה); פינוי עודפי עפר לאתרים מורשים מתואמים מראש; מתן הנחיות ספציפיות למקומות רגישים כגון חציית נחלים.

החברה עוקבת באופן סדיר אחר הליכי חקיקה סביבתית במטרה ללמוד את השלכותיהם.

בכל הנוגע לפיתוח בר קיימא, ובהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות, הכינה החברה תוכנית אסטרטגית, לאחר חקירה ובדיקה של הנושא באמצעות חברות מובילות בארץ בתחום זה וקבלת סיועם בגיבוש התוכנית, ועריכת סקרים מתאימים.

שיקום נופי

6.35.12

כחלק ממדיניותה ובהתאם לתכניות הסטאטוטוריות ולהיתרי הבנייה להקמת מערכת ההולכה, מבצעת החברה שיקום ופיתוח נופי בהתאם ליחידות הנוף הראשוניות באזור המאופיין. פעילויותיה בתחום אף מיטיבות ומשפרות את הסביבה.

במסגרת תוכנית פיתוח כוללת, הנסמכת על קביעת מדדים כמותיים של החברה להצלחת הפיתוח הנופי, מחויבת החברה בפיתוח שטחים בהם מבוצעות עבודות החברה ותחזוקתם, במשך שנתיים, ברב המקרים, לאחר סיום העבודות, לרבות שתילת הצומח, תחזוקתו וביעור צמחיה פולשנית.

העקרונות ונוהלי השיקום והפיתוח הנופי של החברה כוללים, בין היתר: הכנת תכניות שיקום נופי; קביעת יעדים; הנחיות לשתילת עצים ותחזוקתם; "הדברת" צמחיה מזיקה, וייצוב הצמחייה במשך שנתיים לאחר ההקמה.

מגבלות ופיקוח על פעילות החברה

6.36

כללי

6.36.1

במסגרת פעילותה כפופה החברה, אשר הינה חברה ממשלתית, לשורה ארוכה של דברי חקיקה ורגולציה, אשר העמידה או אי העמידה בהם עשויה להיות בעלת השפעה על החברה.

להחלטות ממשלה בדבר אופן הפעילות במשק האנרגיה ככלל ובמשק הגז הטבעי בפרט עשויה להיות השפעה על פעילותה של החברה. כך למשל, הקמת מקטעים נוספים על ידי החברה כמו גם אישור תוכניות מתאר ארציות בקשר עם תוואי מערכת ההולכה כפופות להחלטות ממשלה בנושא; החלטה בדבר העמדת הון לחברה, כפי שהועמד לחברה בעבר לצורך פעילותה; החלטת הממשלה בדבר אימוץ עיקרי המלצות הוועדה לבחינת מדיניות הממשלה בנושא משק הגז הטבעי בישראל (דו"ח ועדת צמח); החלטת ממשלה לקידום והקמת תשתית חלוקה כמו גם סיוע לצרכני חלוקה; הטמעת השימוש בגז טבעי בתעשייה; החלטת הממשלה על צעדים בדבר הגברת התחרות במשק הגז הטבעי,¹³⁵ וכדומה.

חובות ומגבלות מכוח חוק משק הגז הטבעי

6.36.3

החל מיום 3 ינואר 2002 פעילות משק הגז הטבעי מוסדרת בחוק משק הגז הטבעי ובתקנותיו והחברה פועלת לפיו. הוראות חוק משק הגז הטבעי קובעות כי מטרותיו הן: (א) ליצור תנאים לפיתוח ענף הגז הטבעי בישראל באמצעות המגזר הפרטי ולקיום תחרות בענף זה; (ב) להסדיר את הפעילות במשק הגז הטבעי באופן שיאפשר השקעות בו; ו- (ג) להבטיח שמירה על הבטיחות בפעילויות במשק הגז הטבעי.

לפי חוק משק הגז הטבעי לא יעסוק אדם בפעילות מבין הפעילויות הבאות, אלא על פי רישיון שניתן לו על ידי שר האנרגיה (בסעיף זה: "השר") לפי חוק משק הגז הטבעי ובהתאם לתנאיו; ואלו הם הפעילויות: (א) הקמה והפעלה של מערכת הולכה או חלק ממנה; (ב) הקמה והפעלה של רשת חלוקה או חלק ממנה; (ג) הקמה והפעלה של מתקן גט"ן (גז טבעי נוזלי); (ד) הקמה והפעלה של מתקן אחסון ו- (ה) הקמה והפעלה של צינור ייצוא של מי שאינו בעל חזקה.

פעילות מכר ושיווק של גז טבעי אינה דורשת רישיון על פי חוק משק הגז הטבעי אולם גופים מסוימים המצוינים בחוק, כדוגמת החברה, אינם יכולים לעסוק בשיווק ומכירה של גז טבעי, למעט במקרים ובתנאים המנויים בחוק.

בהתאם לחוק משק הגז הטבעי בעל רישיון מחויב לעסוק רק בפעילויות הקבועות לו ברישיון. יחד עם זאת יש באפשרות השר, בהתייעצות עם המועצה, לאשר לבעל רישיון לעסוק בעיסוקים אחרים ככל ואין בעיסוקים אלו כדי לפגוע בפעילויות המוטלות על בעל הרישיון לבצע בהתאם לרישיון.

חוק משק הגז הטבעי מסמיך את השר לקבוע ברישיון את תקופת הרישיון ובלבד שזאת לא תעלה על שלושים שנה. כמו כן מוסמך השר לקבוע ברישיון ההולכה כי לבעל הרישיון ישנה זכות בלעדית לעסוק בהולכה. הבלעדיות כאמור יכול שתינתן לתקופה, למקום או לאזור שיוגדרו ברישיון.

חוק משק הגז הטבעי קובע כללים לקביעת תנאי הרישיון לרבות סוגיות ספציפיות כגון מתקני הגז הטבעי שעל בעל הרישיון להקים, ערבויות והתחייבויות שעל בעל הרישיון להמציא, ביטוחים וכדומה. כמו כן חוק משק הגז הטבעי מאפשר לשר בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם המועצה לשנות להוסיף או לגרוע תנאים מהרישיון שניתן וזאת אם קיים צורך חיוני בכך לשם הגשמתו של חוק משק הגז הטבעי. שר האנרגיה ושר האוצר רשאים להחליט כי לבעל רישיון שרישיונו ניתן לו על פי מכרז יינתן פיצוי בשל שינוי בתנאי הרישיון ואם כתוצאה מהשינוי תוטל על בעל הרישיון הכבדה כספית מהותית. הפיצוי כאמור יכול שיינתן בדרך של העלאת תעריפים או בכל דרך אחרת.

חוק משק הגז הטבעי מסדיר את נושא העברת הנכסים שבבעלות בעל הרישיון שבוטל, או שפג תוקפו, לפי הענין.

הרישיון הניתן על פי חוק משק הגז הטבעי אינו ניתן להעברה לשעבוד או לעיקול בכל דרך שהיא. כך גם ערבויות והתחייבויות שהמציא בעל רישיון או כספים שהתקבלו ממימושו. בנוסף קובע החוק כי מתקני הגז

¹³⁵ למשל, חוק משק הגז הטבעי (תיקון - הגברת התחרות), התשע"ד-2014, שעניינו מתן אפשרות למזקקי נפט לעסוק גם במכר ושיווק של גז טבעי.

של בעל הרישיון וכן נכסים שנקבעו ברישיון כדרושים לביצוע הפעילות אינם ניתנים להעברה, לשעבוד או עיקול בכל דרך שהיא אלא באישור המנהל בכתב ומראש ובתנאים שיקבע.

ערבויות והתחייבויות שעל החברה היה להמציא להבטחת מילוי תנאי הרישיון ולקיום הוראות לפי חוק משק הגז הטבעי, ואופן חילוטן או הפעלתן וכספים שהתקבלו ממימושן, אינם ניתנים לעיקול או לשעבוד. כמו כן, מיתקני גז של בעל הרישיון וכן נכסים שנקבעו ברישיון כדרושים לביצוע הפעילות לפי הוראות הרישיון, אינם ניתנים להעברה, לשעבוד או לעיקול, בכל דרך שהיא, אלא באישור המנהל בכתב ומראש, ובתנאים שיקבע.

הקמת מתקני גז טבעי ו/או שינוי בהם על ידי בעל רישיון יעשו בכפוף למפרט שאושר על ידי המנהל והממונה. המפרט צריך לכלול תוכניות הנדסיות, תיאור העבודות להקמת המיתקן וכן את תיאור המקרקעין הדרושים לו ופרטי הבעלות בהם. בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, רשאי הממונה לאסור או להגביל בצו את השימוש במיתקן הגז וכן להורות לרוקן את מתקן הגז ככל ומיתקן הגז האמור הוקם ללא אישור או היתר הנדרשים על פי חוק משק הגז הטבעי או על פי חוק התכנון והבניה.

חוק משק הגז הטבעי מסדיר את סוגיית הפיצויים לבעלי מקרקעין הנפגעים כתוצאה מתוכניות הכוללות ייעודי מקרקעין למיתקני גז. בהתאם לכך קובע חוק משק הגז הטבעי כי בעלי מקרקעין אשר ייפגעו מתוכנית למיתקן גז שלא בדרך של הפקעה זכאים להגיש תביעת פיצויים לבעל הרישיון בתוך חמש שנים מיום תחילת תוקפה של התכנית או בתוך שנה מיום מסירת הודעה על הכוונה להיכנס למקרקעין או מיום פרסום הודעה לפי סעיף 5 לפקודת הקרקעות, לפי המאוחר. בעל הרישיון יודיע לבעל המקרקעין את סכום הפיצויים שהוא מוכן לשלם בתוך 60 ימים מיום הדרישה ואת הנימוקים לסכום שהציע. ככל ויש הסכמה בין בעל המקרקעין לבעל הרישיון לגבי גובה הפיצויים, ישולמו הפיצויים בתוך 30 ימים מיום ההסכמה או בכל מועד אחר שיוסכם בין הצדדים. ככל וסכום הפיצויים אינו מוסכם, אזי רשאי כל אחד מהצדדים לפנות לוועדת ערר לפיצויים ולהיטל השבחה (בסעיף זה: **"ועדת הערר"**), על מנת שזאת תידון בתביעה ותחליט. החלטת ועדת הערר צריכה להתקבל בתוך 90 ימים מיום הגשת התביעה אליה.

לעניין רכישת זכויות במקרקעין לצורך הקמת תחנות גז, קובע החוק כי על רכישת זכויות אלו יחולו הוראות פקודת הקרקעות (רכישה לצרכי ציבור), 1943, כאשר בעל הרישיון יישא בהוצאות רכישת הזכויות לרבות הפיצויים שישולמו למי שממנו נרכשו הזכויות (אשר ירכשו לטובת המדינה וירשמו על שמה). החוק קובע כי בעל הרישיון יקבל הרשאה לצורך ביצוע הפקעה מאת שר האוצר, אשר רשאי, על פי סעיף 43(ב)(1) לחוק משק הגז, להסמיך בעל רישיון לפעול בשם המדינה לענין רכישת זכויות הדרושות לצורך תחנת גז. תיקון הפקודה משנת 2010 קבע כי טרם חתימת שר האוצר על מסמכי ההפקעה יש להוועץ "בועדה המיעצת". הליך זה ארוך כשההפקעה לא תמיד מתאפשרת דרכו, לכן החברה ממעיטה להשתמש בדרך זו.

בכל הקשור לקרקעות המצויות בבעלות המדינה החברה נמצאת במהלך של מו"מ מול רמ"י לגיבוש מתווה לשימוש בזכויות בקרקעות האמורות, לפרטים ראו סעיף 6.38.9 להלן.

בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, לאחר שאושר מפרט הקמת מתקן גז שאינו תחנת גז (כלומר מתקן גז תת קרקעי) ומיקומו של המתקן נקבע בתכנית כנדרש בחוק, רשאי בעל הרישיון להיכנס למקרקעין ולבצע בהם עבודות שונות הדרושות לצורך הקמת מתקן הגז האמור. כניסה למקרקעין כאמור תתבצע לאחר מתן הודעה של 15 ימים מראש, כאשר בפרק זמן זה רשאי בעל המקרקעין להגיש התנגדות בפני המנהל. הוגשה התנגדות כאמור, תתאפשר כניסה למקרקעין על ידי בעל הרישיון רק לאחר אישור המנהל ולאחר לפחות שבעה ימים מיום שהמנהל הודיע לבעל המקרקעין כי הוא מאפשר כניסה למקרקעין וצירף את נימוקיו להחלטתו.

חוק משק הגז הטבעי מחייב את בעל הרישיון לתת את שירותיו באמצעות מתקני הגז שהקים לכל צרכן שיבקש זאת ללא הפליה. יתרה מכך החוק קובע כי המנהל רשאי להורות לבעל רישיון הולכה לחבר למערכת הולכה בתוך זמן סביר שיקבע ובכפוף לשיקולי בטיחות, את מי שמבקש לצרוך גז בלחץ גבוה אף אם הדבר מחייב הקמה של מתקני גז נוספים. ככל והמנהל יסבור כי חיבור מסוים אינו כלכלי, הוא רשאי לקבוע כי החיבור יותנה בהעלאת תעריפים או לחלופין בתשלומים נוספים שהצרכן יצטרך לשלם.

חוק משק הגז הטבעי אינו מאפשר לבעל רישיון להתנות מתן שירות בקניית שירות אחר, אלא אם הוכח בפני המועצה כי קיים קשר עסקי סביר בין השירות המבוקש לבין קיום התנאי שאז רשאית המועצה לאשר זאת.

התעריפים הנגבים על ידי בעל רישיון וכל עדכון שלהם נקבעים על ידי המועצה. כמו כן בהתאם לחוק משק הגז, אמות המידה וכן הוראות בעניין הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שעל בעל הרישיון לתת לצרכניו, נקבעים על ידי המועצה.

חוק משק הגז הטבעי מסדיר את הקמת רשות שתפעל לקידום מטרות החוק תפקח על מילוי הוראותיו ותמלא את התפקידים שנקבעו לה בחוק. חוק משק הגז הטבעי מטיל על הרשות לפרסם ברבים את אלה: (1) תעריפים וכללים לעניין תעריפים שאישרה המועצה לפי חוק משק הגז; (2) הסברים בדבר אופן קביעת התעריפים; (3) אמות המידה שקבעה המועצה לפי חוק משק הגז; (4) כללים והחלטות אחרות של המועצה, המנהל והממונה שיש בהן עניין לציבור.

החוק מסמיך את המנהל להטיל עיצומים כספיים על בעל רישיון במידה ויש לו יסוד סביר להניח כי זה הפר אחת מהוראות חוק משק הגז הטבעי המנויות בסעיף 77 לחוק.

כמו כן חוק משק הגז הטבעי מונה רשימה של עבירות פליליות אשר הענישה בגינן היא לפי חוק העונשין תשל"ז-1977 ("חוק העונשין") כגון: ביצוע פעילות הטעונה רישוי לפי חוק משק הגז הטבעי ללא רישיון, גביית תעריף שלא אושר בידי המועצה לענייני הגז הטבעי, אי קיום הוראה לתיקון ליקוי או ביצוע פעולה שניתנה לו מכוח סמכותו של המנהל, השחתת מתקן גז, הפרעה לבעל רישיון בעשיית פעולה לפי הרישיון, הפרעה לבעל רישיון או למי שפועל מטעמו בהקמה, הפעלה, קיום, שינוי, בדיקה או תיקון של מתקן גז או חריגה ממפרט, הפליה או התניית שירות והפרת חובת דיווח. חוק משק הגז הטבעי גם קובע כי על נושא משרה בחברה לפקח ולעשות ככל הניתן על מנת למנוע עבירות כאמור וחזקה כי אם נגרמה העבירה על בידי החברה או אחד מעובדיה אזי נושא המשרה הפר את חובתו כאמור אלא אם כן עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו.

חוק משק הגז הטבעי קובע כי ברכישת 15% ממתקני הגז לרבות ציוד ותוכנות הנדרשים להקמתם או להפעלתם תינתן עדיפות לתוצרת הארץ וזאת ככל שאין בכך כדי לסתור התחייבות של המדינה באמנה בינלאומית כלשהי. במרבית המקרים פועלת החברה ליישום ההוראות כאמור למעט במקרים בהם אין זה מעשי לרכישת ציוד מתוצרת הארץ וזאת בשל היעדר היצע מתאים לדרישות החברה.

חוק משק הגז הטבעי קובע כי המנהל רשאי להטיל על בעל רישיון קנס הכפול מהקנס האמור בסעיף 61(א)(3) אם היה לו יסוד סביר להניח כי בעל רישיון ביצע את אחת הפעולות המנויות בסעיף 77(א), כגון עיסוק בפעילות שאינה קבועה בתנאי הרישיון שניתן לו, הקמת מתקן גז בניגוד להוראות צו הבטיחות, גביית תעריפים (שאינם בעד שירותי הולכה) שלא אושרו בידי המועצה, ועוד.

לפי סעיפים 55א עד 55ז לחוק תוקם וועדה שתפקידה לפסוק בסכסוכים בין בעל רישיון חלוקה לבין בעל תשתית. בהיותה של החברה, חברת תשתיות לפי סעיף 59כב(א) לחוק החברות הממשלתיות, בהתקיים התנאים המנויים בחוק, הועדה תהיה מוסמכת לפסוק במחלוקות של בעלי רישיון חלוקה מול החברה.

חובות ומגבלות מכוח הרישיון

6.36.4

כללי -

6.36.4.1

כמפורט בפרק זה לעיל ולהלן בסעיף זה, מוטלות על החברה שורה של חובות ומגבלות מכוח הרישיון.

ככלל, במסגרת הרישיון הוטל על החברה להקים את מערכת ההולכה, לקיים ולתפעל אותה בכל ימות השנה ובכל שעות היממה, הן בימי רגיעה והן בשעת חירום, לצורך הפעלתה ובאופן המאפשר אספקה סדירה, תקינה ובטיחותית של גז טבעי לצרכנים ולבעלי רישיון חלוקה, כל זאת בהתאם להוראות החוק, הוראות הרישיון, וכל דין רלוונטי אחר. בהמשך לכך, על החברה לספק את שירותיה לצרכנים, לספקים ולבעלי רישיונות, ולמי שמבקש לצרוך גז בלחץ גבוה, באמינות, ביעילות, באורח תקין, וללא הפליה, ובאופן שלא תיפגע האפשרות לתחרות הוגנת.

הוראות הרישיון לא יפורשו כאילו יש בהן מתן בלעדיות לפעילות בתחום, בעניין או במקום כלשהו. תקופת הרישיון הינה ל-30 שנה מיום מתן הרישיון. החברה לא תעסוק אלא בפעילויות הקבועות ברישיון שניתן לה על פי חוק.

יוער כי הארכת רישיון החברה ב-15 שנים (עד לשנת 2049) הינו אחד מהצעדים אשר נקבעו ב מתווה עיבוי ההון של החברה, כמתואר בסעיף 6.3.1 לעיל.

הוראות כלליות לעניין ביצוע הרישיון -

6.36.4.2.

במסגרת הוראות הרישיון נקבעו שורה של הוראות כלליות לאופן ביצוע חובות החברה מכוח הרישיון, כדלקמן: (א) לשם מתן השירותים תנקוט החברה בכל הצעדים הדרושים, לרבות ביצוע עבודות חיבור והתאמה, כדי לאפשר את השימוש התקין, הכל בהתאם להוראות הרישיון וכל דין; (ב) בביצוע הרישיון תפעל החברה במתכונת של חברת ניהול והולכת גז ולא כחברה מבצעת. עם זאת לחברה הותר להעסיק עובדים מטעמה לצורך הפעלת המערכת או תחזוקתה. לפרטים ראו סעיף 6.30 לעיל; (ג) התקשרות עם חברת ייעוץ מקצועית לקבלת הייעוץ הדרוש למילוי הוראות הרישיון. לפרטים ראו סעיף 6.27.3.4 להלן; (ד) על החברה לפעול לעדכונה הטכנולוגי של מערכת ההולכה. לפרטים ראו סעיף 6.14 לעיל; (ה) העסקת עובדים וקבלנים מורשים ומנוסים; (ו) שמירה על ניקיון והפחתת מפגעים לציבור ופגיעה באתרים היסטוריים.

בהמשך לכך נקבע פרק ספציפי הקובע את אופן בניית המערכת, החוקים, התקנות, התוכניות והמפרטים שעל החברה לעמוד בהם, כמו גם תיקונים ושינויים שרשאית לבצע רשות הגז הטבעי. החברה גם אחראית לקבלת כל היתרי הבניה, האישורים, הרישיונות ויתר ההיתרים הנדרשים לצורך ביצוע העבודות, העברה, שינוע והספקה של מבנים מתקנים וצינורות; תיעוד מלא של כל המפרטים הנתונים והתרשימים; הכנת יומן תקלות מפורט; הבטחה כי בוצעו כל הבדיקות הבחינות ומבחני בקרת האיכות, שירותי מעקב איכות וכד'; החברה תבטיח הקמת מערכת סיבים אופטיים ככל שהדבר דרוש לצורך ההקמה וההפעלה של המערכת.

כמפורט לעיל, מערכת ההולכה על כל מתקניה תהיה בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה או מי שהמדינה תורה, ורשאית המדינה להורות כי הבעלות במערכת תועבר גם לחברה. כל עוד לא הועברה הבעלות, החברה לא תעביר, תמכור, תשעבד, תעקל או תבצע כל עסקה אחרת במערכת ההולכה או בנכסי המערכת.

הפעלת המערכת -

6.36.4.3.

החברה לא תתחיל בהזרמת גז במערכת או חלק ממנה אלא לאחר שקיבלה אישור השלמה מאת המנהל. אישור המנהל כאמור יינתן לאחר שהמנהל נוכח בין היתר על יסוד דיווחים ואישורים של החברה ושל החברה המקצועית כי התקיימו כל תנאי הבטיחות, המומחיות, המקצועיות, ובקרת האיכות הדרושים. יחד עם זאת, במידה ונוכח המנהל כי תהליך ה-commissioning הושלם בהצלחה, החברה תקבל אישור הפעלה זמני, ותפעל תוך כדי להשלמת מלוא הפרטים החסרים.

החברה תכין נוהל מפורט להפעלת המערכת ולתחזוקתה וכן נהלים לשעת חירום, אשר יאושרו על ידי רשות הגז הטבעי. הנוהל יכלול ביצוע בדיקות קבועות ותקופתיות של המערכת וכן נהלים בדבר שחרור יזום של גז טבעי בתחנות גז.

בכל מקרה של תקלה בתפעול תדאג החברה לתיקונה בהקדם האפשרי. ככל שהדבר דרוש על החברה לדאוג כי צוות חרום מטעמה יגיע למקום התקלה תוך שעה מקבלת ההודעה על קיום התקלה ויפעל לתיקונה בהקדם האפשרי.

החברה תבטיח באופן סדיר את בטיחות המערכת המשמשת לפעילותיה לפי הרישיון. החברה גם תפעיל מוקד חירום לענייני בטיחות לרבות תקלות ודליפות גז שיפעל במשך כל שעות היממה ובמשך כל השנה וייתן מענה לפניות חירום.

דרישות ביטחון ופעילות בשעת חירום -

6.36.4.4.

החברה נדרשת למלא בקפדנות אחרי הוראות הביטחון המונחות ע"י הגורמים המנחים.

מבלי לגרוע מהאמור לעיל החברה תגיע להסכם עם משרד הביטחון המסדיר נושא של פטור מאחריות למדינת ישראל ולעובדיה לעניין נזקים שייגרמו למערכת, לרכוש הקשור למערכת, לעובדים המפעילים אותה או לצד ג' הקשור לפעילותה, שייגרם בקשר עם פעילות המערכת הביטחון בשטחים המוגדרים בתמ"א כשטחים בטחוניים. למען הסר ספק מדובר בתנאי להקמה והפעלה של כל מקטע. יובהר כי החברה ומשרד הבטחון טרם הגיעו לכלל הסכמה בעניין וכי טרם נחתם בין הצדדים הסכם כאמור.

בהקשר זה נקבע ברישיון, כי במקרה שהבעלות ב-5% ממניות החברה תועבר לגורם מהמגזר הפרטי תחויב החברה להעמיד ערבויות או בטוחות אחרות להבטחת מילוי הוראות הרישיון או התחייבויותיה דלעיל כפי שיקבע המנהל.

תנאים לאספקת שירותים -

6.36.4.5

החברה לא תהיה רשאית לטעון כנגד אי כדאיות כלכלית בחיבורם של צרכנים בתוואי המפורט בנספח א' לרישיון. החברה תהיה רשאית לחבר רק צרכנים שביקושם יעלה על 2000 מטר מעוקב שעה ו-12 מיליון מטר מעוקב לשנה לחיבור ספציפי. החברה תתקשר בהסכם התחברות בסיסי או בהסכם הולכה לפי העניין עם גורמים שכאלו בהתאם לנוסח הסכם כללי שאושר על ידי המנהל. המנהל רשאי להודיע לחברה על הסכמים או סוגי הסכמים נוספים עם ספק, בעל רישיון, או צרכן אשר לדעת המנהל נדרשים לשם ביצוע חובות החברה על פי הרישיון. המנהל יאשר את נוסח ההסכמים מראש ובכתב אם ראה כי הם משמשים בין היתר להשגת מטרות החוק ומטרות החברה: הפעלה יעילה וכלכלית של משק הגז הטבעי לרבות שיקולים של התפתחות משק זה; התחברות שוויונית ונגישות למערכת ההולכה; קיום יעיל של חובות החברה על פי הרישיון לרבות מתן שירותים ברמה בטיב ובאיכות שנדרשת על פי הרישיון; קביעה ואכיפה של תקני הבטיחות והסדרי בטיחות נאותים; הבטחת קיומה של תחרות יעילה בין ספקי גז, ובין בעלי רישיונות חלוקה ומחלקים; כדאיות כלכלית לבעל הרישיון.

תעריפים ופרסומם -

6.36.4.6

התעריפים אותם זכאית החברה לגבות מלקוחותיה הינם בהתאם להחלטת מועצת רשות הגז הטבעי בהתאם לפרמטרים שנקבעו על ידי ומכוח הרישיון. לעניין אופן קביעת התעריפים ועדכונם, ראו סעיף 6.20.3 לעיל.

פיקוח, בקרה ודיווח -

6.36.4.7

החברה מחויבת בעריכת והגשת דוחות שונים לרשות הגז, לרבות דוחות כספיים שנתיים ורבעוניים, מאזן, דוח רווח והפסד, דוח תזרים מזומנים.

אחת לרבעון, או בתדירות סבירה אחרת כפי שיקבע המנהל, תגיש החברה לרשות הגז דו"ח שבו תפורט התקדמות עבודות הבניה של מערכת ההולכה. דו"ח ההתקדמות יכלול את שנעשה בפועל, את עבודות המתוכננות לרבעון הקרוב ולוח הזמנים המתוכנן לביצוען וכן השוואה אל מול לוחות הזמנים הכללי והמפורט כפי שנקבעו ברישיון, ובתוכניות ההקמה, ואל מול הרבעון הקודם, וכן כל פרט, נתון או מידע היכול לדעת החברה, להשפיע באופן מהותי על התקדמות עבודות הבניה של המערכת.

אחת לחודש, או בתדירות סבירה אחרת כפי שיקבע המנהל, תגיש החברה לרשות דו"ח הזרמת גז. דו"ח זה יכלול פירוט של כמות הגז שהוזרם במערכת, מספר הצרכנים המחוברים, וסוגיהם, פירוט לגבי הספקים, הצרכנים, כמויות הצריכה השעתית המקסימלית, וכן את פירוט הכנסות והוצאות החברה באותו החודש והכל כפי שידרוש המנהל, אלא אם החברה מנועה לעשות כן על-פי דין.

החברה תגיש דו"חות מיידים בקשר עם כל אירוע המהווה חריגה מהותית מהמפרטים המאושרים ומתכנית ההקמה להקמת מערכת ההולכה, בקשר עם תכנית ההפעלה המאושרת של המערכת או בקשר עם כל אירוע חריג או לא מתוכנן שיכול להיות לו השפעה מהותית על ההקמה או ההפעלה של מערכת ההולכה, בין אם מבחינה פיסית, בין אם מבחינה כספית, בין אם מבחינה תכנונית וכן מכל בחינה אחרת.

החברה תגיש דוחות מידיים על כל תקלה במערכת שגרמה לשיבוש אספקת הגז ו/או תקלה בטיחותית שגרמה או עלולה הייתה לגרום לנזק לגוף או לרכוש, או לשיבוש משמעותי באספקת הגז.

התקיימה עילה לביטול הרישיון או להגבלתו, רשאי השר לדרוש כי החברה תמציא, במועד שתידרש, כחלופה לביטול הרישיון להתלייתו או להגבלתו, ולצורך הבטחת מילוי תנאי הרישיון, ערבות בנקאית בלתי מותנית, בשקלים חדשים, שניתנה על-ידי בנק ישראל לטובת מדינת ישראל. הערבות תחודש מעת לעת כל זמן שרישיון זה יהיה בתוקף וכן במקרה של ביטול הרישיון או סיומו, למשך שנתיים לאחר המועד בו ייכנס ביטול הרישיון לתוקף או תסתיים תקופת הרישיון. סכום הערבות יהיה שווה ל- 10 מיליון דולר ארה"ב.

ביטול, הגבלת או שינוי הרישיון וסיום הרישיון -

השר, בהסכמת שר האוצר ובהתייעצות עם המועצה, רשאי לשנות את תנאיו של הרישיון, להוסיף עליהם או לגרוע מהם.

יראו במקרים הבאים, בין היתר, מקרים שבהם קיים צורך חיוני בשינוי או ביטול תנאי ברישיון לשם הגשמת מטרות החוק: בעקבות שינויים טכנולוגיים או סביבתיים; שינוי במדיניות הממשלה בתחום הגז הטבעי או משק האנרגיה; לצורך הפרטת החברה; לשם קידום התחרות, היעילות וההגנה על הצרכנים; אם יבוטל, מכל סיבה שהיא, ההסכם עם חח"י.

המנהל, בהתייעצות עם מועצת הגז ובאישור שר האנרגיה ולאחר שנתן לחברה הזדמנות להשמיע את טענותיה, רשאי לבטל בכל עת את הרישיון לפני תום תקופתו או להגבילו, אם ראה כי התקיים אחד מאלה: החברה חרגה באופן מהותי מאמות המידה; הועברו אמצעי שליטה או שהועברה השליטה בחברה בניגוד להוראות החוק; החברה חרגה באופן מהותי מלוחות הזמנים שנקבעו לצורך הקמת המערכת; החברה הפסיקה או הגבילה את הזרמת הגז ברציפות במערכת שלא כדין; החברה חדלה להעסיק את החברה המקצועית בניגוד להוראות הרישיון. יובהר כי עילות אלו הן בנוסף לעילות המופיעות בחוק.

בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, לרישיון ולהסכם המסגרת, עם ביטול הרישיון, תעביר החברה למדינה או למי שהיא תורה, ללא תמורה, את מערכת ההולכה.

במסגרת הנפקת אגרות החוב של החברה שבוצעה לראשונה בחודש דצמבר 2006, נתקבל מכתב מיום 11 בפברואר 2007 חתום על ידי שר האנרגיה, מנכ"ל משרד האנרגיה והחשב הכללי, שהופנה לנאמן לאגרות החוב (סדרה א') של החברה ("**מכתב הגוף החליף**"), לפיו לא יועברו זכויות השימוש במערכת ההולכה אלא לגורם אשר נתקיימו לגביו ההוראות הבאות ("**הגוף החליף**"):

הגוף החליף יהיה בעל רישיון הולכה לתקופה שאינה פחותה מיתרת תקופת הרישיון כפי שהיא במועד החתימה על המכתב או תקופה של שנתיים לאחר המועד הקבוע להחזר ההלוואה על פי לוח הסילוקין של אגרות החוב כנמוך מביניהן. הגוף החליף יתקשר בשטר נאמנות עם הנאמן וינפיק אגרות חוב לטובת מחזיקי אגרות החוב, הדומים בעיקר תנאיהם המהותיים של שטר הנאמנות ואגרות החוב (לרבות לעניין הביטחונות שהועמדו על פיהם), וייטול על עצמו את יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב, כפי שתהיה באותו מועד, כנגד ביטול אגרות החוב סדרה א' שהנפיקה החברה.

במסגרת הנפקות והרחבות אגרות החוב הנוספות שביצעה החברה (סדרות א', ב', ג' ו-ד') נתקבלו מכתבים מהגורמים האמורים המופנים לחברה ולנאמן הרלוונטי והמאשרים כי ההתחייבות שניתנה במכתב הגוף החליף לגבי אגרות החוב (סדרה א') תחול לטובת סדרת אגרות החוב הנוספת לפי העניין.

שיפוי אחריות וביטוח -

רשיון זה וכל הוראה שניתנה בהתאם לסמכות לפי דין, היתר או אישור שיינתנו לחברה על פי החוק, חוק הבטיחות, רשיון זה וכל דין אחר, לא יטילו על המדינה או כל רשות מרשויותיה אחריות כלפי חברה, עובדיה, קבלניה וכל צד ג' אחר, ולא ישמשו עילה לתביעה של מי מאלה כלפי האמורים.

החברה תשפה את המדינה, לרבות כל רשות מרשויותיה ועובד מעובדיה, בשל כל חיוב כספי שהם יחויבו בו כלפי צד שלישי כתוצאה ממעשה או מחדל רשלני של החברה על פי הרשיון, וזאת על פי פסק דין סופי שאינו ניתן לערעור בהליך שהחברה צד לו, ובשל כל הוצאות משפטיות ואחרות בהן נשאו מי מאלה במסגרת ההליך הנ"ל, ובלבד שניתנה לחברה הודעה עם היוודע הנזק ו/או האירוע ו/או התביעה במסגרתה הוטל

החייב הכספי, וניתנה לחברה הזדמנות נאותה להתגונן במסגרת ההליך בגינו הוטל החיוב כאמור. שיפוי לפי סעיף זה יבוטח בידי החברה בביטוח אחריות.

שונות -

6.36.4.11.

החברה תשלם תמלוגים ככל שחובת תשלום תמלוגים תיקבע לגביה בהתאם להוראות סעיף 17 (ד) לחוק. השר יהיה רשאי לקבוע, מעת לעת, כי מטעמי ביטחון, נושאי משרה ובעלי תפקידים מסוימים בחברה יהיו אזרחים ישראלים או תושבי ישראל, וכי כולם או חלקם יהיו בעלי סיווג בטחוני מתאים. השר יהיה רשאי לקבוע כי הוראות אלו יחולו בהתאמה גם על כל קבלן המועסק בבניית מערכת ההולכה או בהפעלתה. החברה מתחייבת לפעול לכך שהוראות דומות יכללו במסגרת כל הסכם עם קבלן משנה שיועסק כאמור.

ביום 9 ביולי 2017 נכנס לתוקף עדכון לנספח א' של רישיון החברה, כך שהוא יכלול מקטעים נוספים (חלקם בהתקיים תנאים מסוימים) המהווים חלק מתכניות הפיתוח של החברה, ובכלל זה: הכפלת מקטע שורק - קרית גת, הכפלת מקטע קרית גת - רמת חובב, מקטע דוברת - גבול ירדן, מקטע עפולה - הקו הירוק, נאות הכיכר - גבול ירדן והכפלת המקטע תל קשיש דוברת.

נכון למועד תשקיף זה, הרישיון לא הותלה או בוטל והחברה לא קיבלה הודעה כי היא אינה עומדת בתנאי מתנאיו.

החלטות מועצת הגז הטבעי

6.36.5.

מכוח הסמכות שניתנה לה בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, מקבלת מועצת הגז הטבעי, מעת לעת, החלטות הנוגעות להסדרת הפעילות במשק הגז הטבעי, לרבות החברה, כבעלת רישיון הולכה.

בין היתר, הוסדרו על ידי המועצה, וביחס לחברה באופן ישיר, תעריפי ההולכה ותעריפי החיבור (לרבות הקמת תחנות PRMS וחיבור בעלי רישיון חלוקה), לרבות מנגנוני ההצמדה ואופן קביעתם (ראו סעיף 6.20.3 לעיל); גמישויות לעניין סטייה מקיבולת ואיזון; אופן מימון קווים לצרכנים מרוחקים על ידי בעל רישיון הולכה באזור חלוקה נגב; נושא התקנת מונים לצרכני הגז הטבעי (אמות מידה, כללים והוראות לעניין חיבור צרכנים); ואופן מימון פרויקטי ייצוא.

כמו כן קיבלה המועצה שורה של החלטות בכל הנוגע לפעילות משווקים ובעלי רישיון חלוקה, הרחבת הקיבולת של הגז הטבעי המועבר על ידי ספקי הגז הטבעי, ועוד.

לפרטים אודות החלטות בעלות השפעה מהותית על החברה ראו באור 1 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

חוק הגז (בטיחות ורישוי), תקנות וצווים שהוצאו מכוחו

6.36.6.

חוק הגז (בטיחות ורישוי), לרבות התקנות והצווים המוצאים מכוחו, מסדירים שורה של היבטים הקשורים בבטיחות הטיפול בגז ובמתקני גז, ובכלל זה גז טבעי.

בין היתר מסדירה הרגולציה בתחום זה את בטיחות ההולכה של גז טבעי; את בטיחות הביצוע של עבודות גז, בהתאם לסוגי הגז ולמתקני הגז השונים. בהתאם לחוק מינה שר האנרגיה מנהל לענייני בטיחות הגז (בסעיף זה: "המנהל"). בהתאם לכך, כל מתקן גז שאינו מתקן גז לצריכה עצמית מחויב בקבלת היתר מטעם המנהל, ובהתאם לכך יש לקבל את אישורו של המנהל גם לכל שינוי יסודי הנעשה במתקן הרלוונטי. היתרו של המנהל ניתן לאחר שהאחרון שוכנע כי השימוש במתקן יהיה באופן שאין בו סיכון לאדם או לרכוש וכי נתקיימו תנאי הבטיחות לפי כל חיקוק. אישורי ההשלמה אשר נותנת רשות הגז לפי סעיף 6.37.3 לתשקיף זה, מבוססים בין היתר גם על הוראות אלה.¹³⁶ הותקן מיתקן גז כאמור ללא היתר או שלא לפי תנאים שבהיתר, או במידה ומצא המנהל כי טעמי בטיחות מחייבים זאת, רשאי המנהל לתת הוראה

¹³⁶ למיטב ידיעת החברה ולאור נוסח אישורי ההשלמה שוהעברו עד היום לחברה רשות הגז מתייחסת לאישור ההשלמה גם כהיתר הנדרש לפי חוק הגז (בטיחות ורישוי).

למחזיק במיתקן הגז לרוקן את המיתקן מגז, ללא דיחוי, ולאסור את השימוש בו לצרכי גז. ביום 18 ביוני 2012 פורסמה הצעת חוק הגז (בטיחות ורישוי) (תיקון מס' 4), התשע"ב-2012 המוסיפה סנקציות פליליות על התקנה או הפעלה ללא קבלת היתר או בניגוד לתנאיו, הן על החברה והן על נושאי המשרה בחברה (עד 3 שנות מאסר).

בנוסף על האמור לעיל מסדירה החקיקה בתחום זה את היבטי הבטיחות בהפעלת מתקני הגז, כאשר המנהל רשאי להורות לבעל או למחזיק של מיתקן גז כאמור להכין תכנית בטיחות של המיתקן לפי הנחיותיו.

חוק הגז (בטיחות ורישוי) מסדיר בנוסף את הצורך בקבלת רישיון לביצוע עבודות גז, ואולם החברה, כבעלת רישיון הולכה מכוח חוק משק הגז הטבעי, ובהתאם לחריג הקבוע בחוק הגז (בטיחות ורישוי) אינה מחויבת בקבלת רישיונות מיוחדים כאמור.

החברה, כמי שמקימה מתקנים להולכת גז טבעי, מחויבת גם לעמידה בהוראות צו הגז (בטיחות ורישוי) (מיתקנים להולכת גז טבעי), התשנ"ז-1997. צו זה קובע תקנים שבהתאם להם תבוצע עבודת ההקמה של מתקני גז טבעי וביצוע עבודות גז, לרבות עומק הכיסוי המזערי של הצינורות התת-קרקעיים (מוסדר בתקן ההולנדי NEN 3650 "Systems Requirements for Steel Pipeline Transportation" ובתקן הישראלי ת"י 5564; וכן תקן ישראלי 413 - לעמידות מבנים ברעידות אדמה).

כמו כן כפופה החברה להוראות תקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), תשע"ז-2017, אשר נקבעו מכח סעיף 91(ב) לחוק משק הגז הטבעי. תקנות אלה מקנות לשר סמכויות מסוימות לגבי הפעלת משק הגז הטבעי בשעת חירום.

חוק התכנון והבניה ותקנות מכוחו

6.36.7.

במסגרת פעילותה כפופה החברה להוראות דיני התכנון והבניה. מתקני החברה כפופים להוראות סביבתיות שונות הקבועות בתוכניות מתאר (לרבות תמ"א 37 החלה על הקמת מערכת ההולכה בהתאם לאמור ברישיון) ובהיתרי בניה. בנוסף, במסגרת הליכי תכנון מתקנים חדשים נדרשת החברה לעתים לבצע חוות דעת סביבתיות, על-פי כללים והנחיות הניתנים על-ידי רשויות התכנון והסביבה.

כאמור לעיל, סעיף 261(ד) לחוק התכנון והבניה מצרף את החברה לפטור מהיתרי בניה, כפי שניתן לחברות ממשלתיות אחרות. התקנות שבוצעו מכוח החוק קובעות פטור מקבלת היתר בניה גם למתקנים נילווים למערכת ההולכה, כדוגמת תחנות הגפה שלהן פרמטרים מתאימים לתקנות האמורות. לפי חוות דעת מיועץ משפטי חיצוני, שהתקבלה בחברה, החוק חל באופן רטרואקטיבי ומעניק פטור מקבלת תעודת השלמה גם עבור מתקנים אשר הקמתם החלה בטרם כניסת החוק לתוקף.

ביחס למתקנים אשר מחייבים הגשת בקשה להיתר בניה, החברה פועלת לפי סעיף 119 לחוק התכנון והבניה מתייחס במפורש לרישוי מתקני גז. הסעיף קובע כי היתר להקמת מיתקן גז (כהגדרתו בחוק משק הגז הטבעי) למעט מתקני גז בלחץ נמוך מאוד, יינתן בידי רשות הרישוי למתקני גז טבעי שתורכב מיושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה ואשר יהיה היושב ראש, מתכנן המחוז ומהנדס הועדה המקומית שבתחומה נמצא מיתקן הגז.

בהתאם לתקנות התכנון והבניה (רישוי מתקני גז טבעי), המסדירות באופן ספציפי את מתן ההיתרים למתקני גז, תוגש בקשה להיתר לרשות הרישוי לגז. על בקשה להיתר יחתמו מספר גורמים פרט למבקש, בהתאם לקבוע בתקנות התכנון והבניה (רישוי מתקני גז טבעי), התשס"ג-2003.

בעל נכס רשאי להגיש לרשות הרישוי לגז התנגדות לבקשה להיתר בתוך עשרים ימים מיום שהומצאה לו ההודעה בדבר הגשת הבקשה להיתר או מיום הפרסום האמור.

החלטת רשות הרישוי לגז בהתנגדות תתקבל על פי שיקולים תכנוניים הנובעים מהוראות החוק, התקנות לפיו והתכניות החלות בנכס, והיא תינתן לא יאוחר מתום 60 ימים ממועד הגשת הבקשה להיתר.

רשות רישוי לגז רשאית לתת היתר, לסרב לתתו, לתקנו, לשנותו, להתלותו או לבטלו עקב מתן פרטים בלתי נכונים, וכן להתנות בו תנאים.

תוקפו של היתר להקמת מיתקן גז הוא לשלוש שנים מיום הוצאתו, ואולם רשות הרישוי לגז רשאית, מטעמים מיוחדים שיירשמו, לתת היתר לחמש שנים, אם שוכנעה כי היקפו או מורכבותו של ההיתר מחייבים זאת.

החלטת רשות הרישוי לגז בענין היתר תיחשב כבטלה בתום שנתיים מהיום שבו נמסרה למבקש הודעה על אישור הבקשה אם במשך התקופה האמורה לא הוצא ההיתר וכן תוקפו של ההיתר יפקע אם העבודה להקמת מתקן הגז הופסקה לתקופה העולה על שנה.

6.36.8 הסכם המסגרת עם המדינה

לפרטים ראו סעיף 6.38.3 להלן.

6.36.9 איכות הסביבה

פעילות החברה כפופה לחוקים ותקנות בנושא הגנת הסביבה, כאשר החברה חשופה בהקשר זה לשני סיכונים עיקריים: האחד, פגיעה בקרקעות ובנוף במסגרת הקמת מערכת ההולכה; השני, התרחשותו של אירוע אשר יוביל לפליטת גז טבעי לאוויר ואשר עשוי להביא לסיכון בטיחותי. כמו כן כפופה החברה להוראות תקן איכות הסביבה (ISO 14001) (למידע נוסף בעניין סיכונים סביבתיים ורגולציה סביבתית ראו סעיף 6.35.1 לעיל). לחברה נהלים מסודרים בתחום זה על מנת להקטין את חשיפתה. כך למשל, בכל הנוגע לעבודות ההקמה, מחייבת החברה את הקבלני הביצוע לבצע את עבודות ההקמה בהתאם להוראות נספח סביבתי שנקבע מראש.

6.36.10 דיני עבודה

כמעסיקה, החברה כפופה לכלל הוראות דיני העבודה במדינת ישראל החלים על עובדיה ועובדי הקבלן המועסקים בשירותיה. בנוסף, בהתאם להוראות חוק החברות הממשלתיות, החברה כפופה לכללי ממשלת ישראל בכל הנוגע לקביעת רמות השכר של עובדי החברה, התנאים הסוציאליים הנלווים לתפקידם, ההטבות והמענקים המוענקים להם ויתר תנאי העבודה שלהם ובהתאם להסכמים של החברה. כמו כן, החברה כפופה לאישור הממונה על השכר, לכל שינוי בשכרם או בתנאי עבודתם של העובדים וזאת מכוח סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לפיו חברה ממשלתית, לא תסכים לשינויים בשכר, בתנאי הפרישה או הגמלאות, או על הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה ולא תנהיג שינויים או הטבות כאמור, אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה, או לאחר שנתקבל אישור משר האוצר, או גורם שהוסמך על ידו.

החברה כפופה גם להוראות פקודת הבטיחות בעבודה, התש"ל-1970, וחקיקת המשנה מכוחה. בהתאם להוראות חקיקה זו מינתה החברה ועדת בטיחות אשר מתכנסת לכל הפחות שמונה (8) פעמים בשנה.

בנוסף, החברה עונה להגדרת המונח "מפעל חיוני" הקבועה בחוק שירות עבודה בשעת חירום, התשכ"ז-1967, ובהתאם לכך כפופה להוראות חוק זה, המסדיר את נושא מתן השירותים החיוניים, כגון אלו המוענקים על ידי החברה, בין היתר בעתות חרום.

לפרטים אודות עובדי החברה, עובדי קבלן המעניקים לחברה שירותים והקמת וועד עובדים ראו סעיף 6.30 לעיל.

6.36.11 דיני מכרזים

חוק חובת המכרזים, קובע כי המדינה, כל תאגיד ממשלתי, מועצה דתית, קופת חולים ומוסד להשכלה גבוהה, לא יתקשרו בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, או לביצוע עבודה, או לרכישת שירותים, אלא על-פי מכרז פומבי הנותן לכל אדם הזדמנות שווה להשתתף בו. לעניין זה, "תאגיד ממשלתי" הוגדר כ-"חברה ממשלתית, חברת-בת ממשלתית, או תאגיד שהוקם בחוק".

תקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 ("תקנות חובת המכרזים") קובעות הוראות בדבר הליכי המכרזים ונסיבות בהן יש פטור מעריכת מכרז.

לצד ההוראות הכלליות של תקנות חובת המכרזים, החלות על כל הגופים עליהם חל חוק חובת המכרזים, הותקן פרק ה' לתקנות חובת המכרזים, אשר הינו פרק מיוחד העוסק בהתקשרויות של חברה ממשלתית וחברה בת ממשלתית. פרק זה, מחיל על חברות ממשלתיות וחברות בנות ממשלתיות (נוסף או במקום ההוראות הכלליות) חובות והוראות המיוחדות להן.

בנוסף לאמור לעיל, חלות על החברה תקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ), תשנ"ה-1995, ותקנות חובת המכרזים (חובת שיתוף פעולה תעשייתי), תשס"ז-2007 ("**תקנות חובת שיתוף פעולה תעשייתי**"). בהתאם לתקנות חובת שיתוף פעולה תעשייתי מחויבת החברה לכלול במסמכי מכרז לרכישת ציוד או לביצוע עבודה, מעל שווי מסוים, הוראה בדבר מחויבות של ספק חוץ, אם יזכה במכרז, לקיים שיתוף פעולה תעשייתי לפי תקנות אלה, למעט אם ניתן פטור מלא או חלקי לענין זה מראש על ידי הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי הפועלת במשרד התמ"ת¹³⁷.

חוק חובת המכרזים קובע כי התקנות שנקבעו לפי החוק יחולו ככל שאינן סותרות התחייבות של המדינה באמנה בינלאומית.

בהקשר זה יצוין כי חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, תשע"ב-2012 קובע איסור על התקשרות במכרז עם מי שוועדה מיוחדת הכריזה עליו כגורם זר מסייע כהגדרתו בחוק ומי שהוועדה המיוחדת הכריזה עליו כגורם זר המקיים קשר עסקי עם איראן וכנ"ל לגבי גורמים הקשורים לתאגידים אלה. הדבר עשוי להביא לצמצום מסוים של הגורמים עמם יכולה החברה להתקשר לרכישת צנרת ומתקנים, שרובם המכריע גורמים זרים.

לחברה נהלים פנימיים לעניין אישור התקשרויות לרבות נוהל פעילות ועדת המכרזים, נוהל רכש ופרוטוקול זכויות חתימה.

ביום 17 לנובמבר 2013 הוכרה החברה כ"זרוע ביצוע" בתחום הקמה והפעלת מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל על ידי החלטה של צוות בו חברים המנהל הכללי של משרד ראש הממשלה, המנהל הכללי של משרד האוצר, החשב הכללי ומנהל רשות החברות הממשלתיות ("**צוות המנכ"לים**"). בתקנות חובת המכרזים, נקבע כי משרד ממשלתי רשאי לערוך התקשרות מסגרת עם חברה ממשלתית, אם נתקיימו בה שני אלה:

(א) צוות המנכ"לים, בשים לב לעקרונות השוויון, השקיפות, טוהר המידות וההיסכון, תוך מזעור הפגיעה בתחרות הקיימת ובאפשרות לפתח תחרות בתחומים השונים, קבע אחת מאלה: (1) כי החברה הממשלתית מהווה על פי מסמכי היסוד שלה ועל פי החלטת הממשלה שהקימה אותה, זרוע לביצוע מטלות ישירות ומוגדרות של הממשלה, בתחומי פעילות שבהם אין לחברה הממשלתית תחרות או בתחומי פעילות הקשורים באופן שאינו ניתן להפרדה לפעילות ליבה של החברה שבה אין לחברה הממשלתית תחרות; או (2) כי החברה הממשלתית מהווה, על פי מסמכי היסוד שלה ועל פי החלטת הממשלה שהקימה אותה, זרוע ביצוע של הממשלה, בתחומי הניהול, וכי קיימות נסיבות מיוחדות שבשלן הפעילות באמצעותה היא חיונית לשם הגשמת מטרת מדיניות של הממשלה בצורה המיטבית;

וכן -

(ב) החברה אינה חברה בהפרטה כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, אלא אם כן קבע החשב הכללי כי התקשרות מסגרת בין החברה שבהפרטה ובין המשרד חיונית להמשך פעילותה או לקידום החלטת ההפרטה.

הוראות חוק החברות הממשלתיות ומעמד החברה כחברה ממשלתית

6.36.12.

¹³⁷ בהתאם לתקנות, שיתוף פעולה תעשייתי יהיה בדרך של התקשרות משנה מקומית, השקעות, מחקר ופיתוח, העברת ידע או רכישת טובין מתוצרת הארץ, או עבודה בארץ, או בדרך אחרת שאישרה הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי מראש. רשות זאת מופקדת על ניהול רכש הגומלין של מדינת ישראל ובהתאם לכך היא פועלת לייזום, מעקב, בקרה ותאום פעילויות של שיתוף פעולה תעשייתי הנובעות מהתחייבויותיהן של חברות זרות לרכש גומלין בישראל.

נכון למועד התשקיף, החברה הינה "חברה ממשלתית" כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות. כחברה ממשלתית, כפופה החברה להוראות חוק החברות הממשלתיות והתקנות שהותקנו מכוחו. להלן תיאור תמציתי של ההוראות העיקריות החלות על החברה מכוח חוק החברות הממשלתיות. על-פי סעיף 2 לחוק החברות הממשלתיות, פקודת החברות וחוק החברות יחולו על החברה, וכל זאת בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות.

השקעות בחברה:¹³⁸

6.36.12.1

כל עוד החברה הינה חברה ממשלתית, לא תשקיע הממשלה בחברה אלא באישור ועדת הכספים של הכנסת.

פעולות והחלטות הטעונות אישור הממשלה:

6.36.12.2

בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק החברות הממשלתיות, מספר החלטות של חברה ממשלתית טעונות את אישור הממשלה:¹³⁹ (1) שינוי במטרות החברה; (2) הגדלת הון המניות הרשום של החברה; (3) שינוי בזכויות הצמודות למניות של החברה; (4) הקצאה של מניות החברה או הסכמה להעברת מניות כשהיא דרושה לפי מסמכי היסוד - אם יש בהן כדי להביא לשינוי מהותי ביחסי הכוחות בין חברי החברה או כדי להקנות לחבר חדש 10% או יותר מן הערך הנקוב של הון המניות או מכוח ההצבעה בחברה או זכות למנות דירקטור; (5) הנפקת מניות בכורה הניתנות לפדיון על-ידי החברה; (6) הנפקת איגרות חוב הניתנות להמרה במניות, והמרה במניות של איגרות חוב שהוצאו בלי זכות המרה או של הלוואה שקיבלה החברה; (7) הפיכת החברה מחברה פרטית לחברה פרטית או מחברה פרטית לחברה שאינה פרטית; (8) חידוש ארגונה של החברה, פירוקה מרצון, פשרה, סידור או מיזוג עם חברה אחרת; (9) הקמת חברה, לבד או עם אחרים, ורכישת מניות בחברה קיימת, למעט רכישת מניות בבורסה בידי חברה שרכישה כזאת היא בין עיסוקיה הרגילים; סברה החברה כי פעולה או עסקה אינה טעונה אישור ורשות החברות הממשלתיות חלקה על כך, תובא הפעולה או העסקה לאישור הממשלה; לענין זה - "חברה" - לרבות תאגיד אחר, וכן מיזם אשר מתקיימים לגביו התנאים שיקבע שר האוצר; "מיזם" התקשרות, לרבות המשך התקשרות, לביצוע פעילות כלכלית, ובלבד שיש בה כדי להשפיע באופן מהותי על רווחיות החברה, רכוש או התחייבויותיה; (9א) זכות שהעניקה חברה או התחייבות שנטלה על עצמה חברה אשר יכול שיהיה בה כדי להגביל, במישרין או בעקיפין, את הממשלה, בין בתפקידה השלטוני ובין במעמדה כבעלת מניות בחברה, לרבות בקשר עם ביצוע שינויים מבניים והפרטה, קידום התחרות והסדרת הענף שבו פועלת החברה; לענין זה - "זכות או התחייבות": לרבות זכות או התחייבות ולפיה מעשה או מחל של הממשלה, שאינו בשליטת החברה, יקנה לצד שלישי סעדים ותרופות נגד החברה; (9ב) הצעת ניירות ערך לציבור על פי תשקיף, אם סברה רשות החברות הממשלתיות כי כתוצאה מפרסום התשקיף עלולה המדינה, בהיותה בעלת שליטה בחברה, לחוב באחריות לנזק שייגרם מחמת פרט מטעה שהיה בתשקיף, לפי חוק ניירות ערך, והודיעה על כך לחברה; (10) פעולה כבעלת מניות בחברת בת ממשלתית באחד העניינים האמורים בפסקאות (1) עד (9ב); (11) התחייבות לאחת הפעולות האמורות בפסקאות (1) עד (10).

החלטות כאמור של חברה בת ממשלתית טעונות גם הן אישור הממשלה, והן תובאנה לפני השרים,¹⁴⁰ באמצעות החברה האם, לשם השגת אישור זה.¹⁴¹

החלטה של חברה ממשלתית למכור מניות שהיא מחזיקה בחברה בת ממשלתית שלה, טעונה אף היא אישור הממשלה ואישור ועדת הכספים של הכנסת.¹⁴²

¹³⁸ סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות.

¹³⁹ אישור הממשלה יתקבל לפי הצעת שר האוצר ושר האנרגיה שהוגשה לממשלה בצירוף חוות דעת רשות החברות הממשלתיות. שר האוצר יביא את החלטת הממשלה לידיעת ועדת הכספים של הכנסת.

¹⁴⁰ "השרים" - שר האוצר והשר האחראי מטעם הממשלה על ענייני החברה הממשלתית (למועד תשקיף זה, השר האחראי על ענייני החברה הינו שר התשתיות).

¹⁴¹ סעיף 57(2) לחוק החברות הממשלתיות.

¹⁴² סעיף 15(א) לחוק החברות הממשלתיות.

יוער כי, במסגרת נטילת התחייבויות עתידיות (לרבות גיוס חוב נוסף ע"י הרחבה של סדרות אגרות החוב הקיימות של החברה), החברה תידרש לבחון את תחולתו של סעיף 11(א)(9) לחוק החברות הממשלתיות, ככל שתבקש לכלול תניות העשויות להגביל את המדינה כאמור בו.

החלטות עסקיות וייעוד רווחים בחברה ממשלתית:

6.36.12.3

על-פי סעיף 4 לחוק החברות הממשלתיות, חברה ממשלתית תפעל לפי השיקולים העסקיים שעל פיהם נוהגת לפעול חברה לא ממשלתית, זולת אם קבעה לה הממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, שיקולי פעולה אחרים. נכון למועד התשקיף, לא נקבעו לחברה שיקולי פעולה אחרים. יובהר כי כל עוד החברה הינה חברה ממשלתית, הממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאית לקבל החלטות לפיהן תפעל החברה לפי שיקולי פעולה אחרים גם לאחר מועד פרסומו של תשקיף זה.

על-פי סעיף 9(ה) לחוק החברות הממשלתיות, הוראות סעיף 9 לחוק החברות הממשלתיות יחולו בשינויים המחויבים גם כשהחליטה הממשלה החלטה בהתאם לסעיף 4 לחוק החברות הממשלתיות כאמור לעיל. הוראות סעיף 9 האמור קובעות, בין היתר, כי הממשלה תהיה חייבת לקנות את המניות של שאר בעלי המניות שרצונם בכך, למעט מניות בכורה הניתנות לפדיון.

על-פי סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, החלטת דירקטוריון בדבר ייעוד רווחים של החברה או בדבר חלוקה כהגדרתה בחוק החברות, טעונה אישור רשות החברות. אם חלקה רשות החברות על החלטת הדירקטוריון, תפעל החברה על-פי החלטת רשות החברות כפי שאישרה אותה הממשלה.

על אף האמור לעיל, סעיף 63א לחוק החברות הממשלתיות קובע כי סעיפים 4(א) ו-33(ג) לחוק החברות הממשלתיות לא יחולו על חברה אשר הממשלה, באישור ועדת הכספים של הכנסת, החליטה שטעמים של הצעת מניות לציבור מחייבים שלא להחילן עליה. נכון למועד תשקיף זה, הממשלה לא קיבלה החלטה כאמור, ולפיכך הוראות סעיפים 4(א) ו-33(ג) לחוק החברות הממשלתיות ימשיכו לחול על החברה כל עוד היא חברה ממשלתית.

ביום 12 בדצמבר 1985 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בדבר מדיניותה לענין יעוד רווחים בחברות ממשלתיות. בהתאם לחוזר, אין לראות בדו"חות הכספים השנתיים כמאושרים כל עוד לא ניתן אישור בכתב של רשות החברות הממשלתיות לפי סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות לעניין יעוד הרווחים הכלול בהם.

ביום 9 בפברואר 1997 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר נוסף בעניין יעוד רווחים בחברות ממשלתיות. במסגרת החוזר הובהרו הוראותיו של סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות והדרך הנכונה להציג את יעוד הרווחים בדו"חות הכספיים השנתיים, שעה שקיימת מחלוקת בנושא בין דירקטוריון החברה ורשות החברות הממשלתיות. בין היתר, הובהר כי המונח "יעוד רווחים" הינו מושג רחב יותר מדיבידנד. יעוד רווחים כולל, בין השאר, החלטה להקצות או לא להקצות כסף או שווה כסף כדיבידנד ו/או החלטה ליעד רווחים לקרנות החברה או להעבירם לקבוצת רווחים שטרם יועדו או לכל מטרה אחרת. כמו כן, הובהר כי כל עוד לא אושרה החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד רווחים על ידי רשות החברות הממשלתיות, או הוכרעה המחלוקת בידי השרים או ראש הממשלה, לא ניתן להציג את המלצת הדירקטוריון בעניין יעוד רווחים כהחלטה מחייבת בדו"חות הכספיים. בנוסף, הוצגה מדיניותה הכוללת של רשות החברות הממשלתיות ליעוד רווחים לתשלומי דיבידנדים, שאושרה על ידי שר האוצר ומיושמת החל משנת 1995 (בכפוף למגבלות מיוחדות אם קיימות על פי כל דין) כדלקמן: מדיניות רשות החברות הממשלתיות מחלקת את הרווחים מהם ישולמו הדיבידנדים לשני סוגים: (א) דיבידנד מרווחים שוטפים אשר ישולם לפי הכלל הבא – חברות שירותים ציבוריים - 60% מהרווח הנקי השוטף התקופתי לפני תשלום בונוס מתוך הרווחים לעובדים. חברות אחרות - 50% מהרווח הנקי השוטף התקופתי לפני תשלום בונוס מתוך הרווחים לעובדים. (ב) דיבידנד מרווחים צבורים - לגבי כל חברה רלוונטית תוגש דרישה ספציפית. גובה הדיבידנד יקבע תוך התחשבות בהוראות מסמכי היסוד של החברה, הוראות כל דין ובנתונים הבאים: צרכי ההשקעה בשנים הקרובות; אמצעים נזילים; צבר המזומנים; תזרים המזומנים (פחת+רווח); מנוף פיננסי קיים/רצוי והון חוזר דרוש ואפשרות של הפרטת החברה.

לפרטים נוספים בדבר ההוראות שחלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראו סעיף 6.4 לעיל.

דוחות כספיים בחברות ממשלתיות:

6.36.12.4

(א) כאמור בס"ק (ג) להלן, סעיף 33(א) לחוק החברות הממשלתיות קובע, כי על הדירקטוריון לדאוג לעריכת מאזן, דוח רווח והפסד כולל ייעוד רווחים, דוח משאבים ואופן השימוש בהם ובחברות ממשלתיות שיש להן חברות בנות - דוחות כספיים מאוחדים. על-פי סעיף 33(א) לחוק החברות הממשלתיות, רשאי שר האוצר, בהתייעצות עם שר המשפטים, לקבוע כי חברות ממשלתיות מסוימות יגישו גם דוחות שנתיים, תקופתיים ומידיים בהתאם להוראות חוק ניירות ערך. כמו כן, סעיף 33(ב) קובע, כי שר האוצר רשאי לחייב חברה ממשלתית בעריכת דוח נוסף ולקבוע מועד להגשתו. בהתאם, הותקנו תקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), תשס"ו-2005, על-פיהן חברות ממשלתיות מחויבות לצרף לדוחות הכספיים דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון, ובו יכללו הצהרות חתומות נפרדות של כל נושא משרה החתום על הדוחות. כמו כן, הותקנו מכוח הסעיף האמור, תקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), תשס"ח-2007 (בסעיף זה **"תקנות החברות הממשלתיות"**), על-פיהן, יחויבו חברות ממשלתיות מסוימות, ובהן החברה, לצרף לדוחות הכספיים דוח נוסף בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, שבו יפורטו החולשות המהותיות, אם קיימות, ויכללו הצהרות חתומות של כל נושא משרה החתום על הדוחות, וכן דוח של רואה החשבון המבקר של החברה שיכלול את חוות דעתו בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי בחברה ובדבר חולשות מהותיות שהוא זיהה.

על-פי תיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (**"תקנות הדיווחים"**), שאושר ביום 24 בנובמבר 2009, חלה חובה על כל התאגידים המדווחים, אשר ניירות הערך שלהם רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב להצהיר על אפקטיביות הבקרה הפנימית שלהם, על הדיווח הכספי והגילוי.

תיקון נוסף שנקבע ביום 7 באוקטובר 2010 נועד לאפשר ליו"ר רשות ניירות ערך להפעיל את סמכותו, בהתאם לסעיפים 9ב'(ו) ו-38ג'(ו) לתקנות הדיווחים, לקבוע כי חברה ממשלתית, שהינה גם חברה מדווחת לפי חוק ניירות ערך, המיישמת את תקנות רשות החברות הממשלתיות, תדווח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית במתכונת הקבועה בתקנות רשות החברות.

יוער כי בכוונת החברה לפנות ליו"ר רשות ניירות ערך בבקשה שיפעיל את סמכותו, בהתאם לסעיפים 9ב'(ו) ו-38ג'(ו) לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970, על מנת שהדיווח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית של החברה, כחברה ממשלתית, יהיה בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון), התשס"ו-2005 ותקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח-2007 כך שהחברה לא תידרש להגיש דוח נוסף בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית גם בהתאם לתקנות ניירות ערך.

בהקשר זה יצוין כי על החברה חלה החובה להכין דוחות כספיים רבעוניים בהתאם לשטרי הנאמנות של סדרות אגרות החוב שהנפיקה, למעט אם אישרה רשות החברות הממשלתיות אחרת.

כמו כן, בהתאם לחוזר רשות החברות הממשלתיות בדבר הגשת דו"חות¹⁴³ החברה נדרשת, בין היתר, להגיש דו"חות כספיים רבעוניים.

(ב) סעיף 33א לחוק החברות הממשלתיות קובע, כי נוסף על הוראות כל דין, רשאי שר האוצר לקבוע, בהתייעצות עם שר המשפטים, וביחס לחברה ציבורית, בהתייעצות עם רשות ניירות ערך, לפי הצעת רשות החברות, כללים לעריכת דוחות כספיים של חברה ממשלתית שלגביה קבע כי היא נותנת שירות חיוני לציבור.

(ג) סעיף 33ב לחוק החברות הממשלתיות קובע, כי במקרה בו ראתה רשות החברות כי אינטרס ציבורי מחייב זאת, רשאית היא להורות לחברה ממשלתית על דרך הצגת פרטים בדוחות הכספיים או בכל דוח אחר שהחברה נדרשת להגישו לפי כל דין, ובלבד שהוראות לעניין זה לא נקבעו בכללים, בדין או בעקרונות החשבונאיים המקובלים ובכללי הדיווח המקובלים; וכן רשאית היא, אם ראתה כי אינטרס ציבורי מחייב זאת, להורות לחברה לגלות את עמדת רשות החברות ולתאר את המחלוקת בדוחות. סעיף 33ג לחוק החברות הממשלתיות מסמיך את בית המשפט המחוזי, לבקשת רשות החברות, לצוות על חברה ועל נושאי משרה של חברה שלא פעלה בהתאם להוראות סעיפים 33א ו-33ב, שיפעלו בהתאם להוראות האמורות. כמו כן, סעיף 33ד לחוק החברות הממשלתיות קובע אילו סנקציות רשאית רשות החברות לנקוט כלפי יושב ראש הדירקטוריון ומנכ"ל חברה ממשלתית שלא פעלה בהתאם להוראות סעיפים 33א ו-33ב.

נכון למועד תשקיף זה, ולמיטב ידיעת החברה, היא מיישמת את הוראות רשות החברות הממשלתיות כאמור, ככל שחלות עליה.

רשות החברות הממשלתיות

6.36.12.5

בחוק החברות הממשלתיות נקבע¹⁴⁴ כי רשות החברות תייעץ לממשלה, באמצעות שר האוצר, ותייעץ לשרים בעניינים הנוגעים לחברות הממשלתיות; תטפל לפי הנחיות הממשלה בעניינים המשותפים לכלל החברות הממשלתיות או לסוגי חברות; תעקוב אחר מילוי המלצות מבקר המדינה הנוגעות לחברות ממשלתיות ותסייע במילוי; תייעץ ותסייע לחברות ממשלתיות בניהול עסקיהן; תעקוב ברציפות אחר הפעילות של כל אחת מן החברות הממשלתיות, הגשמת מטרותיה, מהלך עסקיה, מצבה הכספי ומדיניות השכר שלה ותודיע על ממצאיה לשרים; תבדוק דוחות המוגשים לה מחברה ממשלתית ואת החומר עליו מבוססים הדוחות ותעיר הערותיה עליהם לחברה ולשרים; תטפל ותסייע בהקמה ובביצוע של פירוק, מיזוג, פשרה, סידור, חידוש, ארגון ומכירת מניות של חברות ממשלתיות; תייעץ לוועדת שרים בענייני הפרטה ותטפל בביצוע החלטות הפרטה; תפעל לקידום ולהשגת ייצוג הולם בקרב עובדי חברות ממשלתיות; תמלא לגבי חברה ממשלתית כל תפקיד שיטילו עליה הממשלה או השרים וכל תפקיד אחר המיועד לה על-פי חוק החברות הממשלתיות.

רשות החברות רשאית לשלוח לכל ישיבת דירקטוריון של חברה ממשלתית נציג מטעמה. שיהיה רשאי להשתתף בישיבה ומעמדו בה יהיה כשל דירקטור, אלא שלא ייחשב במנין החוקי ולא תהיה לו זכות הצבעה.

דירקטורים מטעם המדינה

6.36.12.6

מינוי דירקטורים מטעם המדינה (א)

דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית (בסעיף קטן זה: "**דירקטור מטעם המדינה**" או "**דירקטור**") מתמנה בידי השרים לאחר התייעצות עם הועדה לבדיקת מינויים שהרכבה ותפקידה מפורטים בחוק החברות הממשלתיות.

כשירות לכהונה כדירקטור מטעם המדינה (ב)

חוק החברות הממשלתיות קובע תנאי כשירות לכהונה כדירקטור, סייגים לכשירות לשמש כדירקטור, משך הכהונה, תנאי כהונה והוראות בדבר פקיעת כהונת דירקטורים והשעייתם.

על-פי סעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות, כשיר לכהן כדירקטור בחברה, תושב ישראל שמלאו לו 25 שנה לפחות, ושנתקיים בו אחד מאלה: (א) הוא בעל תואר אקדמי באחד מן המקצועות המנויים בסעיף האמור; (ב) הוא בעל נסיון של חמש שנים לפחות באחד מאלה, או שהוא בעל נסיון מצטבר של חמש שנים לפחות בשניים או יותר מאלה: (1) בתפקיד בכיר בתחום הניהול העיסוקי של תאגיד בעל היקף עסקים משמעותי; (2) בכהונה ציבורית בכירה או בתפקיד בכיר בשירות הציבורי בנושאים כלכליים, מסחריים, ניהוליים או משפטיים; (3) בתפקיד בכיר בתחום עיסוקיה העיקריים של החברה. על אף האמור, על-פי סעיף 16א(א), כשיר לכהן כדירקטור בחברה ממשלתית גם מי שהוא בעל תואר אקדמי שני או שלישי, אף אם לא מתקיים בו האמור בסעיף 16א(1) לחוק החברות הממשלתיות. על-פי סעיף 16א(ב), בחברה ממשלתית שהמדינה ממנה בה לא יותר משישה (6) דירקטורים, לא יעלה מספר הדירקטורים כאמור בסעיף 16א(א) על אחד (1), ובחברה ממשלתית שהמדינה ממנה בה שבעה (7) דירקטורים לפחות – על שני (2) דירקטורים, ולפחות אחד (1) מהם יהיה בעל תואר אקדמי שלישי.

על-פי סעיף 16א2 לחוק החברות הממשלתיות, לכל חברה ממשלתית יתמנה דירקטור אחד לפחות שהוועדה לבדיקת מינויים מצאה שהוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, כמשמעותה בסעיף 240 לחוק החברות. השרים יהיו רשאים למנות דירקטורים לחברה ממשלתית לפי חוק החברות הממשלתיות, אף אם טרם מונה דירקטור לפי סעיף 16א2 לחוק החברות הממשלתיות באותה חברה, ובלבד שלא יהיה בכך כדי למנוע את מינויו.

על פי סעיף 17א(א) לחוק החברות הממשלתיות, אלה אינם כשירים לכהן כדירקטור בחברה: (א) שר, סגן שר וחבר הכנסת; (ב) עובד החברה ומי שמועסק בשירותה, למעט המנהל הכללי ונציג נבחר של עובדי החברה, יושב ראש הדירקטוריון לא ייחשב כעובד החברה לענין זה; (ג) אדם מקרב הציבור, אשר עיסוקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד-ענינים עם תפקידו כדירקטור באותה חברה; (ד) מנהל רשות החברות ועובדיה, זולת אם נמצאת החברה בהליך של פירוק או חיסול עסקיה; (ה) מי שהורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון או שהיא מחייבת את אי מינויו; (ו) מי שפסול לכהן כדירקטור בחברה על-פי פקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983, או על-פי כל דין אחר.

על-פי סעיף 17א לחוק החברות הממשלתיות, לא יתמנה אדם לדירקטור, אם יש לו זיקה כלכלית לחברה או לתאגיד קשור לחברה, או אם יש לו קשר אישי להנהלת החברה או להנהלת תאגיד קשור לחברה כמשמעות מונחים אלה בחוק החברות הממשלתיות.

על-פי סעיף 18ג לחוק החברות הממשלתיות, מצאה הוועדה לבדיקת מינויים כי במידה ולמועמד לכהונת דירקטור, יושב ראש דירקטוריון או מנהל כללי בחברה כחברה ממשלתית, יש זיקה אישית, עסקית או פוליטית לשר משרי הממשלה, לא תמליץ על מועמדותו זולת אם מצאה כי יש לו כישורים מיוחדים בתחומי פעולתה של החברה, או שקיימים לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת בנוסף לתנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק זה לאותה כהונה.

כמו כן רשאית ועדה לבדיקת מינויים, אף אם מתקיימים במועמד תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות הממשלתיות, לייעץ לשרים בדבר מידת התאמתו של המועמד לתפקיד, בשים לב, בין היתר, לצרכיה של החברה, לגודלה, להרכב הדירקטוריון וליכולת המועמד להקדיש את הזמן הראוי לתפקיד.

הנחייה 6.5000 של היועץ המשפטי לממשלה שכותרתה "מינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים", דנה במינויים בחברות ממשלתיות ובתאגידים ציבוריים וחלה גם על מינוי דירקטור מטעם המדינה ומנהל כללי בחברות ממשלתיות. להלן עיקרי ההנחיה: (1) דירקטור של חברה ממשלתית חב לה חובת אמונים ועליו לפעול לטובת החברה ולא לטובת עצמו או לטובת בעל המניות שמינהו. העיקרון בדבר איסור על הימצאות במצב של חשש לניגוד עניינים חל גם על ניגוד העניינים האישי של נושאי המשרה וגם על ניגוד עניינים מוסדי, וכל מקרה ייבחן לגופו; (2) אין מקום לכך שעובדי מדינה בדרגות הבכירות ביותר, שהם בעלי הסמכה לקבל החלטות

מהותיות הנוגעות לחברה ממשלתית, יכהנו כדירקטורים באותה חברה. בהנחיה נקבעו מגבלות נוספות גם לגבי עובדי מדינה אחרים, וחריגים למגבלות אלה; (3) מינוי הנעשה בשל קרבה או זיקה או תלות לגורם הממנה בדרגה הנותנת יסוד לחשש סביר של נטייה פסולה, הוא מינוי פסול; (4) סעיף 18 לחוק החברות הממשלתיות אינו אוסר על מינוי בעלי זיקה פוליטית, עסקית או אישית לשר משרי הממשלה, אך קובע מבחן אובייקטיבי, לפיו מועמד שיש לו זיקה כאמור צריך להיות בעל כישורים מיוחדים בתחומי פעילותה של החברה, או שקיימים לגביו שיקולים של כשירות מיוחדת אחרת בנוסף לתנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק החברות הממשלתיות לאותה כהונה. כמו כן, סעיף 18 אינו מוציא את תחולתם של עקרונות המשפט הציבורי בדבר הפסול שבמינויים פוליטיים; (5) הגישה המתבקשת היא, שהצעת מועמדים בעלי זיקה לא תהיה כדבר שבשגרה, אלא במקרים חריגים וכאשר מינויים אלה ראויים למעלה מכל ספק בשל תרומה ייחודית ונכבדה ביותר; (6) עוד נקבע בהנחיה, כי דירקטור חיצוני בחברות שההנחיה חלה עליהן שהן גם חברות ציבוריות, אינו דירקטור מטעם המדינה ולכן פרק ג' לחוק החברות הממשלתיות אינו חל על מינויו. עם זאת, הצעה של מועמד לתפקיד דירקטור חיצוני, או הצבעה בעד מועמד זה או אחר באסיפה, היא פעולה מנהלית הכפופה לכללי המשפט המנהלי. דרישת הכשירות בחוק מהווה מערכת ראויה של דרישות סף למינוי, לפיכך אין זה ראוי, כי שרים יציעו מועמד לכהונת דירקטור חיצוני, או יצביעו בעד מינויו, אלא אם אושר בידי הוועדה לבדיקת מינויים לפי הכללים הנהוגים לגבי דירקטור מטעם המדינה.

החלטה מספר 3849 של הממשלה מיום 27 ביולי 2008, שכותרתה "מינוי דירקטורים בחברות ממשלתיות, בחברות בת ממשלתיות ובחברות מעורבות - המשך דיון" קבעה אף היא כללים לעניין כשירות דירקטורים ומינויים. ההחלטה קבעה, בין היתר, כי: (1) איש ציבור המועמד לתפקיד דירקטור בחברה ממשלתית, חברה בת ממשלתית או חברה מעורבת, אשר מתמנה בהתאם לתנאי הכשירות בדבר השכלה המנויה בסעיף 16א(1) לחוק החברות הממשלתיות (כמפורט לעיל), יתמנה לתפקיד רק אם בנוסף הוא בעל נסיון של שנתיים לפחות בתחום השכלתו, בתחום הניהול או בתחום עיסוקה העיקרי של החברה; (2) מנהל רשות החברות רשאי לקבוע, בהתייעצות עם השר האחראי על ענייני החברה (כאמור לעיל), השר האחראי על ענייני החברה הוא שר האנרגיה), לגבי דירקטורים שאינם עובדי מדינה, תנאי התאמה שעניינם מומחיות וכשירות מקצועית, בהתחשב, בין היתר, בתחומי העיסוק של החברה, היקף פעילותה והרכב הדירקטוריון שלה, אשר יחולו על עד שליש (1/3) ממספר הדירקטורים המירבי בחברה. תנאי ההתאמה האמורים יחייבו את השרים בבואם למנות דירקטורים; בהמשך להחלטת הממשלה, עדכן בחודש פברואר 2015 מנהל רשות החברות את קביעתו בדבר הגרעין הנוהלי של החברה כך שבחברה יכהנו, החל ממועד העדכון חברי דירקטוריון כדלקמן: דירקטור אחד בעל נסיון ומומחיות בתחום הפיננסי של 5 שנים לפחות ותואר אקדמי רלוונטי; דירקטור אחד אשר כיהן או מכהן בתפקיד בכיר (סמנכ"ל ומעלה) בתאגיד בהיקף כספי של 100 מיליון ₪ ומעלה; דירקטור אחד שהוא משפטן בעל ניסיון בתחום מסחרי או בתחום עיסוקה של החברה של 5 שנים לפחות (3) עשתה הוועדה לבדיקת מינויים שימוש בסמכות הייעוץ הנתונה לה לפי סעיף 18(ב)(ג)(3) לחוק החברות הממשלתיות (כמפורט לעיל בסעיף זה) והעבירה המלצותיה לשרים בכתב, יפעלו השרים בהתחשב בהמלצות הוועדה. השרים רשאים להעביר הסתייגויות מנומקות בכתב לוועדה לבדיקת מינויים, אם הם אינם מסכימים להמלצותיה.

הוראות לעניין גמול והוצאות לדירקטורים מטעם המדינה

(ג)

סעיף 19 לחוק החברות הממשלתיות מסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם רשות החברות ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להתקין תקנות בדבר הגמול וההוצאות שישולמו לדירקטור. בהתאם, הותקנו תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור מקרב הציבור בחברות ממשלתיות), התשנ"ד - 1994 ("תקנות גמול דירקטורים בחברות ממשלתיות"). תקנות גמול דירקטורים בחברות ממשלתיות מסדירות את גובה הגמול שישולם לדירקטורים מקרב הציבור בחברה (למעט אם הוא עובד של החברה או עובד של גוף מתוקצב) ואופן חישובו,

בהתאם לסיווגה של החברה לפי הקבוע בתקנות האמורות אשר למועד תשקיף זה הינו סיווג 8. לפי תקנות הגמול, דירקטור כאמור יהיה זכאי לגמול בעד כהונתו בדירקטוריון, שתשלם לו החברה, לפי מספר ישיבות דירקטוריון או ישיבות של ועדות הדירקטוריון בהן השתתף. תקנות הגמול קובעות הוראות נוספות לעניין מועד התשלום ותנאים נוספים, שאם יתקיימו, ישולם לדירקטורים וליו"ר הדירקטוריון גמול שנתי, עד לתקרה הקבועה בתקנות. לעניין זה, אנא ראו סעיף 6.35.25.12.

תיקון 20 לחוק החברות עוסק בהסדרת תנאי כהונה והעסקה של נושאי משרה בחברות ציבוריות ובחברות איגרות חוב (כהגדרתן בחוק החברות) ("מדיניות תגמול"). בהתאם לכך, סעיף 2267 לחוק החברות קובע כי דירקטוריון חברה ציבורית או פרטית שהיא חברת איגרות חוב יקבע מדיניות תגמול בחברה אשר תהא טעונה אישור האסיפה הכללית. יחד עם זאת, על החברה חלות תקנות החברות (הקלות לעניין החובה לקבוע מדיניות תגמול), התשע"ג-2013. תקנות אלו מאפשרות לחברה המנפיקה לראשונה ניירות ערך לציבור לקבוע מדיניות תגמול לראשונה עד תום 9 חודשים מן המועד שבו הפכה החברה לחברה ציבורית או לחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב. בנוסף, מאפשרות התקנות לחברה, כחברה ממשלתית או כחברה בת ממשלתית, בתנאים מסוימים הקבועים בתקנות, שלא לאשר את מדיניות התגמול באסיפה הכללית. כמו כן, התקנות מאפשרות לוועדת התגמול או לדירקטוריון של חברה ממשלתית או חברת בת ממשלתית שלא לפרט במדיניות התגמול עניינים המפורטים בחלק א' בתוספת הראשונה א' לחוק החברות ולא לקבוע בה הוראות כמפורט בחלק ב' בתוספת האמורה, ביחס לרכיבים במדיניות התגמול אשר נקבעו בהנחיות מכוח חוק החברות הממשלתיות או אושרו בידי רשות החברות הממשלתיות מכוח החוק האמור, או שנקבעו בתנאי העסקה קיבוציים שאושרו לפי סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, והכל באופן שאינו מותיר בידי החברה שיקול דעת לגבי היקף או סכום תגמול באותם עניינים.

דירקטורים מקרב העובדים

6.36.12.7

בתקנות החברות הממשלתיות (כללים לקביעת נציג נבחר מקרב עובדי החברה כדירקטור), התשל"ז-1977, נקבעו דרכי בחירה של נציג מטעם עובדי החברה המוצע להתמנות כדירקטור ("נציג נבחר") ותנאי כשירות. התקנות קובעות את אופן ותהליך הבחירה של נציגים נבחרים, ותנאי כשירות ספציפיים, אשר אינם זהים לכללי הכשירות הרגילים הקבועים בסעיף 16א לחוק לגבי דירקטור מטעם המדינה.

לפי התקנות האמורות נציג נבחר ייקבע כדירקטור רק בחברה המעסיקה לפחות מאה עובדים. נכון למועד התשקיף, הועסקו בחברה 91 עובדים על תקן חברה ובנוסף 25 עובדים באמצעות חברת כוח אדם. לפרטים נוספים בדבר עובדי תגבור ובדבר חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996 והחובות החלות על החברה מכוחו ראו סעיף 6.30.3 לעיל.

הוראות לעניין הרכב הדירקטוריון

6.36.12.8

על פי סעיף 17(ד) לחוק החברות הממשלתיות, מספר הדירקטורים מבין עובדי המדינה לא יעלה על שני שלישים (2/3) מכלל חברי הדירקטוריון שנתמנו כנציגי הממשלה. לפרטים אודות הרכב הדירקטוריון ראו פרק ז' לתשקיף זה.

על פי סעיפים 18א ו-18א1 לחוק החברות הממשלתיות, בהרכב הדירקטוריון של החברה כחברה ממשלתית יינתן ביטוי הולם לייצוגם של בני שני המינים וכן לייצוגה של האוכלוסייה הערבית לרבות האוכלוסייה הדרוזית והצ'רקסית. בהקשר זה נקבע: (א) בהחלטת ממשלה מס' 1362, השרים ימנו לדירקטוריונים של החברות הממשלתיות דירקטורים מבני המין שאינו מיוצג באופן הולם, וזאת עד להשגת ייצוג בשיעור 50%, עד תום שנתיים מיום קבלת ההחלטה (11.3.2007); וכן (ב) בהחלטת ממשלה מס' 735 (ערב/7) כי השרים יפעלו לכך שיכנה דירקטור אחד לפחות מקרב האוכלוסייה הערבית בדירקטוריון של כל חברה ממשלתית.

נכון למועד התשקיף, הרכב הדירקטוריון של החברה אינו עומד בייצוג הולם לבני שני המינים כמפורט לעיל.

יוער כי על פי סעיף 2א18 בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות יינתן ביטוי הולם לייצוגם של אנשים עם מוגבלות של מי שהוא או אחד מהוריו נולדו באתיופיה, של בני האוכלוסייה החרדית ושל עולים חדשים. יצויין כי ה"ה נורית נחום, פנינה דבורין ואלי בנשימול צפויים לסיים את כהונתם בדירקטוריון החברה ביום 11 באפריל 2018.

6.36.12.9. חובות מסירת מידע למדינה

סעיף 20 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי דירקטור חייב, על אף כל דין אחר, למסור לשרים ולרשות החברות, לפי דרישתם, ידיעות על עניני החברה ועל פעולותיו בה.

6.36.12.10. תקופת כהונה ופקיעתה

על-פי סעיפים 18(ב) ו-18(ג) לחוק החברות הממשלתיות, כתב המינוי יימסר לדירקטור מאת השרים, לאחר קבלת חוות דעתה של הוועדה לבדיקת מינויים, והעתקו יימסר לחברה באמצעות רשות החברות הממשלתיות. תוקף המינוי הוא מיום מסירת כתב המינוי לחברה, זולת אם נקבע בו מועד אחר.

סעיף 21 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי דירקטור יתמנה לתקופה של לא יותר משלוש שנים מתחילת תוקף מינויו. דירקטור שחדל לכהן יכול להתמנות מחדש.

סעיף 22 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי דירקטור יחדל לכהן, לפני תום התקופה שלה נתמנה, בקרות אחד מאלה: (א) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשרים; (ב) הוא נעדר מארבע ישיבות רצופות של הדירקטוריון או משש ישיבות תוך שנה, זולת אם השרים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, קבעו, בהודעה לחברה, שהייתה סיבה מוצדקת להיעדרותו; (ג) נבצר ממנו למלא תפקידו והשרים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, הודיעו על כך לחברה; (ד) הוא הורשע בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון או היא מחייבת, לדעתו, הפסקת כהונתו; (ה) נתקיימה בו אחת הנסיבות הפוסלות אדם מלהיות דירקטור; (ו) רשות החברות, או השרים לאחר התייעצות עם רשות החברות, ראו, שאינו ממלא תפקידו כראוי והעבירו אותו, בהודעה לחברה, מכהונתו; (ז) רשות החברות קבעה כי הוא אינו ממלא את תפקידו באופן המקדם את ביצועה של החלטת הפרטה, או פעל במעשה או במחדל בדרך הפוגעת ביכולת החברה לקיים הוראה או דרישה שניתנו כדין לפי סעיפים 259 או 59 לחוק החברות הממשלתיות.

דירקטור שנתמנה בהיותו עובד המדינה או עובד בחברה ממשלתית אחרת, וחדל להיות עובד כאמור, יחדל לכהן מן היום שרשות החברות הודיעה על כך לחברה, אולם רשאים השרים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, לאשר מחדש מינויו.

מכרה הממשלה מניות שהחזיקה בחברה ממשלתית, יחדלו לכהן הדירקטורים, אם הדבר מתחייב מעסקת המכירה, מן היום שהרשות הודיעה עליו לחברה.

על פי סעיף 23 לחוק החברות הממשלתיות, היה דירקטור חשוד בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון, רשאים השרים להשעותו בהודעה לחברה, ורשאים הם למנות ממלא מקום לתקופת השעייתו.

6.36.12.11. השלמת מניין חוקי

על-פי סעיף 28 לחוק החברות הממשלתיות, המנין החוקי לישיבות הדירקטוריון הוא רוב חבריו, ובהם לפחות דירקטור אחד מטעם המדינה; ההחלטות יתקבלו ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה; היו הדעות שקולות- יכריע יושב הראש; והכל כשאין הוראה אחרת במסמכי היסוד.

על פי סעיף 23א לחוק החברות הממשלתיות, פחת מספר חברי הדירקטוריון הרשאים להשתתף בישיבותיו מהמנין החוקי לישיבותיו, ומצב זה נמשך למעלה מ-30 ימים, או פחת מספר החברים מן המספר המזערי הקבוע בתקנון החברה ומצב זה נמשך למעלה מ-60 ימים, רשאית הממשלה, בהתייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים, למנות דירקטור או דירקטורים במספר הדרוש להשלמת המנין החוקי.

6.36.12.12. הוראות לעניין דירקטוריון חברה ממשלתית

(א) יושב ראש הדירקטוריון

סעיף 24 לחוק החברות הממשלתיות קובע, כי הדירקטוריון של חברה ממשלתית יבחר באחד מחבריו ליושב ראש הדירקטוריון, ובחירתו טעונה אישור השרים לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים. הממשלה רשאית למנות יו"ר דירקטוריון מבין חבריו, אם ראתה צורך בכך ולאחר שנועצה בוועדה לבדיקת מינויים.

חוק החברות הממשלתיות קובע שכשיר לכהן כיושב ראש דירקטוריון של החברה מי שמתקיים בו האמור בסעיף 16א לחוק החברות הממשלתיות לעניין כשירות דירקטורים מטעם המדינה ובלבד שמתקיימים בו התנאי שבפסקה (1) ואחד התנאים שבפסקה (2) לסעיף האמור (ראו סעיף 6.36.12.6 לעיל). במקרים חריגים ניתן לבחור במי שלא מתקיים בו התנאי האמור בסעיף 16א(1), אם מתקיימים בו התנאים הקבועים בחוק לעניין זה, והוועדה לבדיקת מינויים אישרה שקיימים נימוקים מיוחדים לבחירה כאמור. המנהל הכללי של החברה לא יהיה יושב ראש הדירקטוריון.

יושב ראש הדירקטוריון חייב, על אף כל דין אחר, למסור לשרים ולרשות, אחת לששה חדשים ובכל עת לפי דרישת השרים או הרשות, דין וחשבון בכתב על פעולות החברה ועל עבודת הדירקטוריון. כן עליו להגיש להם את הצעת התקציב, תכניות העבודה וטיטות הדוחות הכספיים, לפני הדיון בהם.

נכון למועד תשקיף זה, מכהן מר איתן פדן כיו"ר דירקטוריון החברה.

ביום 16 למאי 2018, החליט דירקטוריון החברה לאשר את הרחבת פעילות יו"ר החברה והעסקתו כיו"ר פעיל בהיקף של חצי משרה, לתקופה של שנה. החלטה זאת כפופה לאישור האסיפה הכללית.

(ב) עבודת הדירקטוריון

סעיף 26 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי ישיבות הדירקטוריון של החברה יתקיימו לפי צרכי החברה ולפחות אחת לחודשיים, זולת אם קבעו השרים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, מועדים אחרים לפי טיב עסקיה של החברה. כמו כן, על הדירקטוריון לקיים ישיבה מיוחדת אם דרשו כך השרים, רשות החברות, או כל אחד מהדירקטורים. יושב ראש הדירקטוריון יזמן את ישיבות הדירקטוריון ויקבע זמנן, מקומן וסדר יומן בכפוף לאמור בחוק. הזמנה לישיבות הדירקטוריון תימסר גם לרשות החברות, והיא רשאית לשלוח לכל ישיבה נציג שיהיה רשאי להשתתף בישיבה ומעמדו בה יהיה כשל דירקטור, אלא שלא ייחשב במניין החוקי ולא תהיה לו זכות הצבעה.

הדירקטוריון רשאי להקים מבין חבריו ועדות קבועות או לעניין מסוים, אשר סיכומיהן יהיו בבחינת המלצות לדירקטוריון, וזאת אלא אם הורה הדירקטוריון אחרת. למען הסר ספק, החלטות ועדת הביקורת בעניינים המסורים להחלטה לפי חוק החברות יהיו החלטות ולא המלצות ועדה כאמור. בנוסף, הדירקטוריון רשאי לאצול סמכויות לאחד, לאחדים או לוועדה מבין חבריו או למנהל הכללי והכל פרט לסמכויות האמורות להלן שאינן ניתנות להאצלה (והמנויות בחוק החברות הממשלתיות) ולסמכות שהממשלה החליטה או שהשרים הודיעו לחברה שאין לאצלה. על פי סעיף 29א לחוק החברות הממשלתיות, הדירקטוריון ימנה ועדת ביקורת מבין חבריו, שמספר חבריה לא יפחת משלושה.

(ג) תפקידי הדירקטוריון

סעיף 32 לחוק החברות הממשלתיות קובע שורה של עניינים שהדירקטוריון של חברה ממשלתית חייב להכריע בהם, ואין באפשרותו לאצול סמכויות אלו.

כמו כן, לפי סעיף 33א(א) לחוק החברות הממשלתיות, על הדירקטוריון לדאוג לעריכת דוחות כספיים כמפורט בחוק החברות הממשלתיות (לפרטים אודות דוחות כספיים בחברות ממשלתיות ראו סעיף 6.36.4.7 לעיל).

בנוסף, הדירקטוריון מקבל דיווחים בדבר החלטות להעסיק קרובי משפחה (בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה), תשס"ה-2005), דיווחים רבעוניים לעניין התקשרויות החברה בפטור מחובת מכרז פומבי (במסגרת ועדת הביקורת, מכוח תקנות חובת המכרזים) וכן מוטלת עליו החובה (מכח מעשי חקיקה אחרים ומכח חוזרי רשות החברות), לדון בנושאים שונים, דוגמת ייצוג הולם בחברה של בני העדה האתיופית, בני העדה הדרוזית ואנשים עם מוגבלויות], קביעת מדיניות ניהול סיכונים, קביעת מדיניות לקידום היבטים סביבתיים בפעולות החברה ודיון בדוחות מבקר המדינה אודות החברה. דירקטוריון החברה פועל בהתאם לאמור לעיל.

(ד) גמול לדירקטורים

גמול הדירקטורים מקרב הציבור נקבע, בהתאם לסיווגה של החברה על פי הסכומים הנקובים בתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור מקרב הציבור בחברות ממשלתיות), התשנ"ד-1994 ("תקנות הגמול הממשלתיות"), כאשר סיווגה של החברה למועד התשקיף הינו 8. עם הפיכתה של החברה לחברת איגרות חוב, גמול הדירקטורים החיצוניים שישולם יהיה על פי תקנות הגמול הממשלתיות.

לפירוט הסכומים ששולמו בדבר הגמול כאמור ראו סעיף 8.1.8 לפרק ח'.

(ה) השתתפות מי שאינם חברי דירקטוריון בישיבות הדירקטוריון ובוועדותיו

ביום ה-6 ביוני 2012 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בדבר השתתפות מי שאינם חברי דירקטוריון בישיבות הדירקטוריון ובוועדותיו. בחוזר נקבע ביו היתר כי: בישיבות דירקטוריון, בנוסף לדירקטורים שמונו כדין, מותרת השתתפותו של נציג רשות החברות הממשלתיות, בהתאם לסעיף 27(ב) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975. אין מקום להשתתפותם של גורמים נוספים בישיבות הדירקטוריון וועדותיו, כגון עובדי החברה או עובדי משרדי הממשלה. זאת, אלא אם הוזמנו אותם גורמים לצורך הצגת עמדתם בנושא מסוים, ולא כחלק מהפעילות השוטפת של הדירקטוריון, ויובהר כי אין בכך כדי למנוע את השתתפותם של נושאי משרה בכירים בחברה (כגון, מנכ"ל, סמנכ"ל כספים, יועץ משפטי, מבקר הפנים וכיו"ב), ככל שדירקטוריון החברה החליט כי נוכחותם של הגורמים האמורים בישיבות הדירקטוריון נדרשת באופן קבוע, לצורך הצגת עמדתם המקצועית.

המנהל הכללי

6.36.12.13

לפי סעיף 37 לחוק החברות הממשלתיות, המנהל הכללי מתמנה על ידי הדירקטוריון, כאשר המינוי טעון אישור השרים לאחר התייעצות עם הוועדה לבדיקת מינויים. אולם רשאית הממשלה למנות את המנהל הכללי אם ראתה צורך בכך, ויחולו הוראות חוק החברות הממשלתיות גם לעניין זה. החוק קובע שכשיר לכהן כמנהל כללי של חברה ממשלתית, מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות כאמור בסעיף 37(ג) לחוק החברות הממשלתיות. במקרים חריגים ניתן לבחור במי שלא מתקיים בו האמור 16א(1) לחוק החברות הממשלתיות (אינו בעל תואר אקדמאי באחד המקצועות הנמנים בסעיף האמור), אם מתקיימים בו התנאים הקבועים בחוק לעניין זה, והוועדה לבדיקת מינויים אישרה שקיימים נימוקים מיוחדים לבחירה כאמור ולא מתקיימים בו סייג מהסייגים הקבועים באותו סעיף.

המנהל הכללי אחראי לניהול שוטף של ענייני החברה במסגרת התקציב השנתי ותכניות הפעולה של החברה שנקבעו על-ידי הדירקטוריון ובמסגרת החלטות הדירקטוריון. האסיפה הכללית רשאית להגביל או לסייג את סמכויות המנהל הכללי, וכך גם הדירקטוריון.

סעיף 41 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי המנהל הכללי חייב להודיע לדירקטוריון, ללא דיחוי, על כל עניין מהותי שבחברה שנוגע לתפקידי הדירקטוריון.

לפי סעיף 42 לחוק החברות הממשלתיות, כהונתו של המנהל הכללי תפקע בקרות אחד מהמקרים המנויים באותו סעיף, וביניהם: התפטרות, החלטה של הדירקטוריון או הממשלה, הרשעה בעבירה שלדעת היועץ המשפטי לממשלה יש עמה קלון או שהיא מחייבת לדעתו את הפסקת כהונתו של המנכ"ל, או פירוק של

החברה. כמו כן, לפי סעיף 43 לחוק החברות הממשלתיות, הדירקטוריון רשאי להשעות את המנהל הכללי אם ראה יסוד לחשד שעבר עבירה פלילית שגרמה לחברה נזק, והדירקטוריון חייב להשעותו אם הוגש נגדו כתב אישום בשל עבירה אשר לדעת היועץ המשפטי לממשלה מצדיקה השעייתו.

על פי סעיפים 42(ג) ו-43(ב) לחוק החברות הממשלתיות, במקרים בהם פקעה כהונת המנכ"ל או שהוא הושעה מתפקידו, רשאי הדירקטוריון למנות מנכ"ל בפועל עד שיתמנה מנכ"ל לפי סעיף 37 או עד לתום תקופת השעייתו של המנכ"ל. בהתאם להנחיית היועץ המשפטי לממשלה, מינוי מנכ"ל בפועל טעון אישור רשות החברות והחלטת הועדה לבדיקת המינויים כי מתקיימים בו תנאי הכשירות הנדרשים לפי חוק החברות הממשלתיות.

ביום 4 בינואר 2017 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר שכותרתו "הליך איתור מנהל כללי בחברה ממשלתית ובחברה בת ממשלתית" אשר נועד לרכז ולהציג עקרונות, נורמות ופרקטיקה הנוגעים להליך איתור מנהל כללי בחברה ממשלתית ובת ממשלתית, כפי שנקבעו בפסיקה, בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, בחוזרי רשות החברות הממשלתיות ובפרקטיקה המונהגת על-ידי הרשות בעניין זה. החוזר מפרט, בין היתר, את תנאי הסף, הקריטריונים הקשיחים שלב הראיונות, לרבות המשקלות שיינתנו לכל אחד משלבי ההליך.

6.36.12.14 בעלי תפקידים מיוחדים בחברה ממשלתית

(א) רואה חשבון

סעיפים 44-46 לחוק החברות הממשלתיות מסדירים את נושא מינויו, שכרו, חובות הדיווח וההחלפה של רואה חשבון בחברות ממשלתיות. ההחלטה של אסיפה כללית של חברה ממשלתית בדבר מינוי רואה חשבון טעונה אישור של רשות החברות. בכללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם), התשנ"ד - 1994, נקבעו כללים בדבר דרכי המינוי וביטולו, משך הזמן לכהונה ושכר של רואה חשבון, שאינו עובד החברה, לפי העניין. על-פי התקנות האמורות מונתה ועדה שתפקידה להמליץ על המינויים והשכר שישולם.

ככלל, בהתאם לכללי רשות החברות הנזכרות לעיל, התקופה הכוללת של מינוי רואה חשבון מבקר לא תעלה על שש שנים רצופות או תחול עד תום האסיפה השנתית שאחרי האסיפה השנתית שנתמנה בה רואה החשבון המבקר, על פי המאוחר.¹⁴⁵

רואה החשבון של חברה ממשלתית נדרש, על אף כל דין אחר, למסור לדירקטוריון, לשרים ולרשות, על פי דרישתם, ידיעות על ענייני החברה, לערוך ביקורות מיוחדות ולמסור דוחות על תוצאותיהן.

ביום 19 בינואר 2014, פרסמה רשות החברות חוזר שכותרתו "נוהל העסקת רואי החשבון המבקרים את החברות הממשלתיות ושכר טרחתם". החוזר כולל תעריפים לשעת עבודות ביקורת וסקירה, תעריפים לשעת עבודות מומחה, העסקה של רואה חשבון בעיסוק שאינו עבודת ביקורת וסקירה בהתאם לתקנות רואי חשבון (ניגוד עניינים ופגיעה באי-תלות כתוצאה מעיסוק אחר), תשס"ח-2008.

ביום 17 במרץ 2014, פרסמה רשות החברות חוזר שכותרתו "הסדרת הממשק בין רואה החשבון המבקר חברות ממשלתיות לבין רשות החברות הממשלתיות לבין החברות הממשלתיות". החוזר מסדיר את הממשק שבין רואה החשבון המבקר לבין הרשות לבין החברות הממשלתיות בנושאים שונים טרם ביצוע עבודת הביקורת, במהלכה ובסיומה, בין היתר, ע"י הסדרת מתכונת הדוחות אותם נדרש רואה החשבון המבקר להגיש לרשות בהתאם לכללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם) התשנ"ד-1994 ואופן הגשתם לרשות.

¹⁴⁵ יוער כי החל משנת 2010 לא התקיימו אסיפות כלליות של בעלי המניות בחברה. לפרטים נוספים ראו סעיף 4 לדוח הדירקטוריון של החברה, המצורף לתשקיף זה.

בנוסף, חברה ממשלתית לא תבטל מינויו של רואה החשבון תוך תקופת כהונתו אלא לאחר שרשות החברות נתנה לו הזדמנות להשמיע את דבריו לפניו ואישרה את ביטול המינוי.

מבקר פנימי

(ב)

סעיפים 48-49 בחוק החברות הממשלתיות מסדירים את מינויו וסמכויותיו של מבקר פנימי בחברות ממשלתיות. הדירקטוריון של חברה ממשלתית ימנה לחברה מבקר פנימי, זולת אם אישרה רשות החברות שהיקף פעולות החברה או אופיין אינו מחייב מינוי של מבקר פנימי. הדירקטוריון יקבע את תפקידיו וסמכויותיו של המבקר הפנימי, והוא יהיה כפוף ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל. דוחותיו והצעותיו של המבקר הפנימי יוגשו לדירקטוריון. לעניין המבקר הפנימי ותחולת חוק הביקורת הפנימית על החברה, ראו סעיף 6.36.17.

ביום 1 ביולי 1992 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר שענינו נוהל ביקורת פנימית בחברות ממשלתיות ובנות ממשלתיות. החוזר כולל את חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 ואת החוק לעידוד טוהר המידות בשרות הציבורי, התשנ"ב-1992. כמו כן, החוזר קובע את הנושאים אשר אינם טעוני בדיקה בחברה ממשלתית וכן את סמכויותיו של המבקר הפנימי.

ביום 22 במאי 2014, פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר שכותרתו "מינוי מבקר פנימי ובדיקת איכות הביקורת הפנימית בחברות הממשלתיות" ("חוזר הרשות לעניין מינוי ואיכות הביקורת הפנימית") הכולל הוראות שמטרתן, בין היתר, חיזוק מעמדו של מבקר הפנים בדרך של חיזוק עצמאותו ואי תלותו בחברה הממשלתית המבוקרת על ידו (כדוגמת ההוראה לפיה לא ניתן לקצוב את כהונתו של מבקר פנים), שיפור איכות הביקורת הפנימית בחברה ואופן ביצוע בדיקת איכות הביקורת הפנימית על ידי גורם חיצוני. חוזר הרשות לעניין מינוי ואיכות הביקורת הפנימית החליף וביטל את חוזרי הרשות מיום 2 במרץ 2008 ומיום 12 במרץ 2010 לעניין מינוי מבקר פנים.

סמנכ"ל כספים

(ג)

ביום 8 ביוני 2014 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר מעודכן בנושא מינוי נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בחברות הממשלתיות, הקובע את אופן מינוי נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים בחברה ממשלתית. סמנכ"ל הכספים של החברה מועסק במסגרת הסכם עבודה אישי בנוסח אחיד, המוכתב על ידי רשות החברות הממשלתיות, בהתאם לחוזר רשות החברות מספר 2001/1 מתאריך 7 נובמבר 2001. שכר סמנכ"ל הכספים נקבע אף הוא על ידי רשות החברות על פי דירוג החברה, כנגזרת משכרו של המנכ"ל ובהתאם לאישור הדירקטוריון.

לפרטים נוספים בדבר הליכי בחירת פקידים בכירים בחברה ראו סעיף 6.36.12.15 להלן.

לפרטים בדבר המבקר הפנימי של החברה ראו סעיף 6.36.12.14 (ב) לעיל.

יועץ משפטי

(ד)

סעיף 47 לחוק החברות הממשלתיות קובע כי המינוי של יועץ משפטי לחברה ממשלתית, יהיה טעון אישור של רשות החברות. חבר כנסת לא יהיה יועץ משפטי לחברה ולא יהיה שותף בשותפות או בעל מניות בתאגיד שהוא יועץ משפטי של החברה. בכללי החברות הממשלתיות (מינוי יועצים משפטיים ושכרם), התשנ"ב-1992, נקבעו כללים בדבר דרכי המינוי וביטולו, משך הזמן לכהונה ושכר של יועץ משפטי, שאינו עובד החברה, לפי העניין. על פי התקנות האמורות פועלת ועדה שתפקידה להמליץ למנהל רשות החברות על המינויים והשכר שישולם.

בנוסף, כללה רשות החברות בחוזר הרשות 2013-4-1 מיום 7 במרץ 2013, שעניינו "היועץ המשפטי הפנימי בחברה ממשלתית" את הצורך במינוי יועץ משפטי פנימי לחברה, אשר ימנה על העובדים הבכירים בה, ואת חשיבות מינויו במינוי קבע. לפרטים בדבר היועץ המשפטי הפנימי של החברה ראו סעיף 6.36.12.14 (ד) להלן.

בא כוח המדינה באסיפה הכללית

(ה)

על פי סעיף 50 לחוק החברות הממשלתיות, השרים ימנו את בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של החברה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן. הודעה על מועד של אסיפה כללית תימסר לרשות החברות לפחות שבועיים מראש, זולת אם הסכימה רשות החברות לתקופה קצרה יותר. השרים רשאים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, לתת לבא הכוח האמור הוראות בדבר אופן הצבעתו באסיפה הכללית. נכון למועד התשקיף החלטות האסיפה הכללית השנתית האחרונה התקבלו ביום 4 בנובמבר 2010.

הוראות לעניין בחירת פקידים בכירים

6.36.12.15

מינויים של פקידים בכירים כמשמעותם בסעיף 32(א)(4) לחוק החברות הממשלתיות¹⁴⁶ בחברות ממשלתיות, יעשו בהתאם להוראות תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים), התשס"ה - 2005. על-פי התקנות, על דירקטוריון חברה ממשלתית לאמץ נוהל בדבר תנאי הכשירות ואופן הבחירה של פקידים בכירים בחברה, אשר יערך על פי הוראות התקנות ולהגישו לאישור רשות החברות.

לעניין זה, יודגש כי דירקטוריון החברה הוא הגורם המאשר את המינוי של הפקיד הבכיר, על פי המלצת המנהל הכללי.

ביום 7 במרץ 2013 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר שכתרתו: "קבלת מידע על הרשעות והליכים פליליים במינוי פקידים בכירים" אשר נועד להביא לידיעת החברות הממשלתיות את התיקון לתקנות המרשם הפלילי ותקנות השבים (שינויים בתוספת הראשונה והשלישית לחוק), התשע"ב-2012, המאפשר, בין היתר, למנכ"ל החברה הממשלתית לקבל מידע מהמרשם הפלילי לגבי מינוי של פקיד בכיר.

ביום 9 ביוני 2014 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר מעודכן בנושא עיסוק נוסף – יו"ר פעיל, מנכ"ל ובכירים. הנוהל בא להסדיר עיסוק נוסף של בכיר, בהתאם לתכליות העומדות ביסוד ההגבלות של עיסוק נוסף של בכירים בשירות הציבורי.

לפרטים נוספים בדבר מינוי נושא המשרה הבכיר בחברה בתחום הכספים ראו סעיף 6.36.12.14(ג) לעיל.

הוראות לעניין העסקת קרובי משפחה

6.36.12.16

תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה), תשס"ה - 2005 (בסעיף זה: "**התקנות**"), קובעות כללים ונהלים בדבר העסקתם של קרובי משפחה (כהגדרתם בתקנות) של עובדים המועסקים בחברות ממשלתיות.

על-פי התקנות, חברה ממשלתית לא תקבל אדם לעבודה, אם עובד באותה חברה קרוב משפחה שלו -

(1) המועסק בה בתפקיד בכיר כמשמעותו בחוק או בתפקיד המדורג באחת משש דרגות השכר הגבוהות בחברה בכל סולם שכר הנהוג בחברה;

(2) כשהתפקיד המוצע לו הוא לתפקיד בכיר כמשמעותו בחוק או תפקיד המדורג באחת משש דרגות השכר הגבוהות בחברה בכל סולם שכר הנהוג בחברה;

(3) ושיעור קרובי המשפחה המועסקים בחברה עולה על 5% מכלל עובדי החברה.

על אף האמור, נקבע בתקנות שרשאית החברה לקבל לעבודה אדם שהוא המועמד המתאים ביותר למשרה ונתקיימו לגביו התנאים המפורטים בתקנות, ביניהם, שהמועמד נבחר בהליך פומבי, שוויוני, תחרותי והמועמד הצהיר על בני משפחתו המועסקים בחברה והמנהל הכללי ויועצה המשפטי של החברה אישר את תקינות ההליך הפומבי והנימוקים לבחירה ודיווח על כך נמסר לדירקטוריון, ואם קבעה הרשות כי אין בחברה מידע מלא על העסקת קרובי משפחה לפי דרישת התקנות אזי גם ועדת הביקורת של הדירקטוריון תאשר את תקינות ההליך הפומבי והנימוקים לבחירה, ודיווח על כך יימסר לדירקטוריון החברה.

בחברה שבה שיעור קרובי המשפחה המועסקים בחברה עולה על 5% מכלל עובדי החברה, תאשר ועדת הביקורת של הדירקטוריון כי למועמד שנבחר כישורים מיוחדים ביחס לשאר המועמדים בהליך הבחירה למילוי תפקידו בחברה וכן תאשר את תקינות ההליך הפומבי ותמסור דיווח על כך לדירקטוריון החברה; עלה שיעור קרובי המשפחה המועסקים בחברה על 10% מכלל עובדי החברה יאשר גם הדירקטוריון, לאחר אישור ועדת הביקורת, כי למועמד שנבחר כישורים מיוחדים ביחס לשאר המועמדים בהליך הבחירה למילוי תפקידו בחברה.

ככלל, ועל אף האמור לעיל, לא יועסק עובד בחברה ממשלתית אם ההעסקה עלולה להביא ליחסי כפיפות או לקשרי עבודה בינו לבין קרוב משפחה שלו העובד בחברה או שההעסקה עלולה לעורר חשש לניגוד עניינים.

עוד נקבע, כי החברה חייבת לציין בדוח השנתי שלה לרשות החברות את מספר קרובי המשפחה שנקלטו בשנה החולפת ותפקידיהם, את מהות קרבתם לעובדים ואת תפקידם. בנוסף, עליה לציין את המספר הכולל של קרובי המשפחה המועסקים בחברה. נכון למועד תשקיף זה לא מועסקים בחברה קרובי משפחה של מי מעובדיה.

בתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה) (תיקון), תשס"ח-2008 נקבע כי "קשרי עבודה" יהיו עבודה משותפת לצורך קבלת החלטות, מתן המלצה, קביעת נהלים וביצוע מטלה או פרויקט וכן קרבת משפחה לממלאי תפקידים באגף כ"א, יחידת החשב, ביקורת פנימית, יחידת המשמעת או ועד עובדים.

בתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה) (תיקון), תשע"ד-2014 נקבע כי בכל הנוגע לחובות הדיווח, ייחשבו בן דוד, בת דוד, בן דודה, ובת דודה כ"קרובי משפחה". כמו כן נקבע כי בחברה בה לפי קביעת הרשות אין מידע שלם על העסקת קרובי משפחה בהתאם לדרישות התקנות, תאשר ועדת הביקורת של הדירקטוריון את תקינות ההליך הפומבי והנימוקים לבחירה, ותדווח על כך לדירקטוריון החברה. כן נקבעו הוראות בדבר חובת עובד המועמד לתפקיד אחר בחברה או מועמד לקידום בדרגה, למסור לחברה הצהרה בדבר קרובי משפחה המועסקים בחברה לפי טופס הקבוע בתוספת, וחובת עובד חברה למסור לחברה, מדי שנה בשנה, הצהרה בדבר קרובי משפחה המועסקים בחברה לפי הטופס שבתוספת.

ייצוג הולם

6.36.12.17.

כחברה ממשלתית, כפופה החברה להוראות בדבר ייצוג הולם למגזרים שונים בקרב עובדיה, בהתאם לנסיבות העניין, כך לדוגמה לייצוגם של אנשים עם מוגבלויות בהתאם לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998 ייצוגן של נשים בהתאם לחוק שיווי זכויות האישה, תשי"א-1951 (ראו פירוט בסעיף 6.36.12.17 לעיל) ולייצוגם של אדם שהוא או אחד מהוריו נולדו באתיופיה או שהוא בן העדה הדרוזית בהתאם לחוק החברות הממשלתיות.

בנוסף, הנחיה 1.1503 של היועץ המשפטי לממשלה שכותרתה "ייצוג הולם למגזרים מסוימים", סוקרת את הוראות הדין הרלוונטיות לייצוג הולם של מגזרים מסוימים, בין היתר, בחברות ממשלתיות. ההנחיה דנה בסוגיות כדלקמן: (א) ייצוג נשים - לרבות היקף החובה לאתר מועמדות באופן אקטיבי; (ב) ייצוג אוכלוסיה ערבית (לרבות דרוזית וצ'רקסית); (ג) ייצוג אנשים עם מוגבלות ו- (ד) ייצוג האוכלוסייה הדרוזית או בני העדה האתיופית. נכון למועד תשקיף זה, החברה אינה עומדת באופן מלא בהוראות הדין לעניין ייצוג הולם אולם פועלת לתקן זאת.

בנוסף, חוזר בנושא שכר ותנאי עבודה מיום 17 ביוני 2014 מנחה את דירקטוריון החברה לקיים דיון בנושא מדיניות החברה להעסקת אנשים עם מוגבלות. במסגרת הדיון תגיש הנהלת החברה לאישור הדירקטוריון יעדים בנושא והדירקטוריון ינחה את ההנהלה לפעול לעמידה ביעדים שיקבע. החלטות הדירקטוריון בנושא יועברו לרשות החברות הממשלתיות יחד עם נתונים בדבר המצב הקיים בחברה בנוגע להעסקת אנשים עם מוגבלות: מספר עובדי החברה אשר הם בגדר אנשים עם מוגבלות בחברה (ללא שם) והדירוג שלהם בחברה. אחת לשנה, יעלה נושא ייצוג הולם של אנשים עם מוגבלות על סדר יומה של ישיבת דירקטוריון החברה וידונו בה בסוגיות שעולות בחוזר זה, לגבי הנעשה בחברה בשנה שחלפה והמתוכנן לשנה הקרובה. כל חברה

מתבקשת לבוא בדברים עם הנציבות לשוויון לקביעת יעד העסקה רצוי המתאים לאותה חברה. נכון למועד תשקיף זה, טרם קיים דירקטוריון החברה דיון בנושא.

קבלת מידע מחברה ממשלתית

6.36.12.18

מידע לרשות החברות (א)

על-פי סעיף 55 לחוק החברות הממשלתיות, רשות החברות לרבות מי שהרשות הסמיכה לכך, רשאים, לצורך מילוי תפקידה, לדרוש מחברה ממשלתית וכן מדירקטור מטעם המדינה, מהמנהל הכללי של חברה ממשלתית, ובאמצעותו, מכל מי שעובד בחברה או מועסק בשירותיה, מידע וחומר בענייני חברה ממשלתית, ורשאית היא לעיין ברשומות ובמסמכים של חברה כאמור.

על-פי תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר הסמכת בודק בידי הרשות), תשס"ה - 2005, אם החליטה רשות החברות, לצורך מילוי תפקידה, על ביצוע בדיקה, היא רשאית להסמיק בודק לעיין ברשומות ובמסמכים של החברה, ולדרוש מהחברה, או מהמנויים בסעיף זה לעיל, מידע וחומר בענייני החברה. בודק יהיה בעל מקצוע מתאים, לפי העניין, לרבות עורך דין, רואה חשבון, שמאי ויועץ כלכלי, על-פי התנאים שנקבעו בתקנות אלה. נכון למועד תשקיף זה לא מונה לחברה בודק כאמור.

מידע לציבור הרחב (ב)

חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ("חוק חופש המידע") חל על רשות ציבורית ובכלל זה על חברה ממשלתית וחברה בת ממשלתית, למעט חברות שהוצאו מתחולת חוק חופש המידע באופן מלא או חלקי, על-פי קביעת שר המשפטים באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת. נכון למועד תשקיף זה, החברה לא הוחרגה באופן מלא או חלקי מתחולת חוק חופש המידע ולפיכך הוא חל עליה.

חוק חופש המידע קובע, כי לכל אזרח ישראלי או תושב מוקנית זכות לקבל מידע מרשות ציבורית, בהתאם לחוק חופש המידע. עם החלת חוק חופש המידע על החברה, היא פעלה ליישומה ולהטמעת הוראותיו. בנוסף, נקטה החברה בפעולות הבאות: מינוי רפרנטים יחידתיים, פרסום באינטרנט בדבר אופן הפנייה לחברה לקבלת מידע, מיפוי סוגי המידע על איכות הסביבה שברשות החברה ומינוי ועדת היגוי לגיבוש מדיניות חופש המידע בחברה. בהתאם להוראות חוק חופש המידע, מינה מנכ"ל החברה "ממונה על חופש המידע", אשר אחראי ליישום הוראות חוק חופש המידע בחברה.

בהתאם להוראות חוק חופש המידע, החברה רשאית לדחות בקשה לקבלת מידע בנסיבות מסוימות, ולא למסור מידע כאשר יש חשש שהמידע כאמור יפגע בביטחון המדינה, ביחסי החוץ שלה ובביטחון הציבור, או בביטחון או בשלומה של אדם, ביחס לכל מידע בנושא ששר הביטחון קבע בצו¹⁴⁷ כי גילוי פוגע בפרטיות (כמשמעותה בחוק הגנת הפרטיות, תשמ"א - 1981) וכן כל מידע שאין לגלותו על - פי דין.

בנוסף, בהתאם לחוק חופש המידע, החברה רשאית שלא למסור מידע במקרים מסוימים, ובין היתר, מידע שעלול לשבש את תפקודה התקיין, מידע אודות מדיניות בשלבי עיצוב או אודות פרטי משא ומתן עם גוף או אדם מחוץ לחברה, מידע אודות ניהול פנימי של החברה שאין לו נגיעה לציבור, מידע שהוא סוד מסחרי או סוד מקצועי או שהוא בעל ערך כלכלי שפרסומו עלול לפגוע פגיעה ממשית בערכו, וכן רשאית שלא למסור מידע בנסיבות נוספות שנקבעו בחוק חופש המידע.

בחודש ספטמבר 2010 נכנסו לתוקף תקנות חופש המידע (העמדת מידע על איכות הסביבה לעיון הציבור), התשס"ט-2009 לפיהן נקבע, כי על רשות ציבורית להעמיד לעיון הציבור מידע שמקורו בדיווח או באיסוף מידע לגבי חומר, ריח או קרינה שנמדדו או נפלטו לאוויר, לקרקע, למים או

לים והם מסוג העלול לגרום למפגע סביבתי, בדרכים ובמועדים שנקבעו בתקנות הנ"ל. החברה עומדת בדרישות התקנות הנ"ל, בין היתר באמצעות הקמת דף תוכן ייעודי באתר האינטרנט המכיל את המידע הנדרש וכן מינוי ממונה על יישום הוראות חוק חופש המידע.

6.36.13. חוקים, תקנות וצווים אחרים החלים על החברה כחברה ממשלתית

6.36.13

6.36.13.1. חוק יסודות התקציב

6.36.13.1

חברה ממשלתית נחשבת ל"גוף מתוקצב", כהגדרתו בחוק יסודות התקציב. לפיכך, חלות על החברה מספר הוראות, אשר עיקריהן מפורטים להלן:

(א) בהתאם להוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, החברה לא יכולה להסכים לשינויים בשכר, בתנאי פרישה או בגמלאות, או על הטבות כספיות אחרות הקשורות לעבודה, ולא תנהיג שינויים או הטבות כאמור, אלא בהתאם למה שהוסכם או הונהג לגבי כלל עובדי המדינה או באישורו של שר האוצר.¹⁴⁸

(ב) על אף האמור בכל דין, כל הסכם או הסדר בטל במידה שהוא נוגד את הוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב. ראה שר האוצר כי גוף מתוקצב לא קיים את הוראות סעיף 29 לחוק יסודות התקציב, רשאי הוא להפחית סכום השווה לסכום ששולם עקב כך מן הסכומים שיש להעבירם לאותו גוף מתקציב המדינה לפי כל דין, ורשאי הוא להפסיק או להפחית כל מענק או השתתפות שהגוף היה מקבל מהממשלה אלמלא החריגה, כל עוד מבצע הגוף תשלומים בניגוד להוראות סעיף זה.

(ג) על החברה כגוף מתוקצב למסור למנהל הכללי של משרד האוצר לפי דרישתו, כל מידע שיש בו צורך למטרות מעקב אחר ביצוע חוק יסודות התקציב או חוק תקציב שנתי;

(ד) על החברה כגוף מתוקצב למסור לממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר מידע אחת לשנה, במועד ובאופן שייקבעו בתקנות.

בשנת 2011 החל לפעול לראשונה בית דין משמעתי לשיפוט עובדי המדינה ועובדי גופים מתוקצבים ונתמכים, שהוקם מכוח חוק יסודות התקציב. ניתן להעמיד לדין משמעתי בבית הדין, בין היתר, עובד גוף מתוקצב שביצע עבירות משמעת לפי חוק יסודות התקציב וכן, כל מי שבשעת ביצוע העבירה היה מנהל כללי, חשב, גזבר, מנהל חשבונות או פקיד של הגוף המתוקצב האחראי לאותו תחום, אם לא הוכיח אחת מאלה: (1) העבירה נעברה שלא בידיעתו; (2) הוא נקט אמצעים סבירים להבטחת מניעת העבירה.

6.36.13.2. חוק שיווי זכויות האישה, תשי"א-1951

6.36.13.2

על פי חוק זה, בגוף ציבורי, הכולל חברה ממשלתית, ובוועדות המכרזים והמינויים של גוף ציבורי, יינתן ביטוי הולם בנסיבות הענין, לייצוגן של נשים. החברה מקיימת את הוראות החוק האמור.

6.36.14. יישוב סכסוכים בין החברה לבין המדינה או חברות ממשלתיות אחרות

6.36.14

לפי הנחייה 6.1201 של היועץ המשפטי לממשלה, תביעה אזרחית על ידי המדינה נגד חברה ממשלתית לא תוגש אלא לאחר קבלת אישור אחד מאלה: היועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, המשנה לפרקליט המדינה או מנהל המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה. תחילה ייעשה ניסיון ליישוב הסכסוכים בדרך של משא ומתן, תיווך, מתן חוות דעת משפטית או בדרך אחרת, ואם הסכסוך לא ייושב תוך זמן סביר יחליט היועץ המשפטי לממשלה באשר להמשך.

הנחייה 6.1202 של היועץ המשפטי לממשלה מתווה דרך פעולה לפיה מן הראוי להימנע ככל שניתן מהתדיינויות בבית משפט לצורך יישוב סכסוכים משפטיים בעניינים אזרחיים בין חברה ממשלתית לבין

המדינה או תאגיד שהוקם על פי דין או חברה ממשלתית אחרת ומן הראוי שחברה ממשלתית תעשה כל מאמץ ליישב סכסוך כזה שלא על ידי הגשת תביעה לבית משפט. על פי ההנחיה, חברה ממשלתית שלא עלה בידה ליישב את הסכסוך בדרך אחרת, והיא מבקשת להגיש תביעה, תודיע על כך למנהל רשות החברות הממשלתיות אשר יפעל ליישוב הסכסוך מחוץ לכותלי בית-המשפט, בדרכים המפורטות בהנחיה. ככל שהסכסוך לא יושב בתוך זמן סביר, יפנה מנהל רשות החברות הממשלתיות את הסכסוך לטיפולו של היועץ המשפטי לממשלה או מי שיסמך לכך. לא יושב הסכסוך בתוך זמן סביר, יחווה היועץ המשפטי לממשלה את דעתו בפני הצדדים בשאלה כיצד יש לפעול בהמשך. אם הנסיבות מחייבות לפנות באופן דחוף לבית-המשפט כדי לא להחמיץ מועד שנקבע בחיקוק או למנוע שינוי המצב או נזק רציני אחר, ייעשה מאמץ להאריך את המועד או למנוע את הנזק, לפי העניין. ואם נתברר שאין זה אפשרי, ניתן יהיה לפנות לבית-המשפט כנדרש בנסיבות העניין, ומיד לאחר מכן לנקוט בצעדים ליישוב הסכסוך כמפורט לעיל.

יישוב סכסוכים בין חברות ממשלתיות בענייני תשתיות

6.36.15

פרק ח'3 לחוק החברות הממשלתיות, החל על החברה כחברת תשתית המנויה בתוספת הראשונה, עוסק ביישוב סכסוכים בין חברות ממשלתיות בענייני תשתיות. הוראות פרק ח'3 קובעות כי בסכסוכים בין חברות ממשלתיות בענייני תשתית, וביניהם סכסוכים בעניין תיאום לגבי עבודות תשתית, היקפן של עבודות תשתית, לוחות הזמנים לביצוע עבודות תשתית, התשלום הנדרש בעד ביצוע עבודות תשתית, תיאום לגבי מעבר בשטחים המוחזקים בידי חברת תשתית וסכסוך אחר המעכב או עלול לעכב עבודות תשתית, תפסוק ועדה ליישוב סכסוכים ("הוועדה ליישוב סכסוכים") שתוקם לצורך זה, כאשר לוועדה ליישוב סכסוכים הסמכות הבלעדית לדון ולפסוק בסכסוך כאמור, אלא אם כן החליטה שלא לפסוק בסכסוך.

הוועדה ליישוב סכסוכים רשאית לתת תוקף של הכרעה סופית לפשרה שכל הצדדים לסכסוך הסכימו לה. הכרעה סופית של הוועדה ליישוב סכסוכים ניתנת לערעור ברשות באמצעות שאלה משפטית בלבד לבית המשפט לעניינים מנהליים. הכרעה סופית של הוועדה ליישוב סכסוכים שלא הוגשה עליה בקשת רשות ערעור במועד הקבוע לכך או שלא התקבלה לגביה רשות ערעור, כדין פסק דין סופי של בית משפט.

מבקר המדינה ונציב תלונות הציבור

6.36.16

מבקר המדינה

6.36.16.1

חוק מבקר המדינה, התשי"ח - 1958 [נוסח משולב] ("חוק מבקר המדינה"), מכפיף כל "גוף מבוקר" כהגדרתו בחוק לביקורתו של מבקר המדינה, וקובע, בין היתר, כי: כל חברה ממשלתית היא גוף מבוקר אשר יעמוד לביקורתו של מבקר המדינה; גוף מבוקר כפוף להוראות שונות בדבר המצאת מסמכים וידיעות וחלה עליו החובה למנות צוות לתיקון הליקויים ולקבל החלטות בקר עם תיקון הליקויים שיימצאו בבקרה; על פי החוק אדם רשאי להגיש תלונה לנציב תלונות הציבור על גוף מבוקר וכי הנציב יהיה רשאי, במקרה שמצא כי התלונה מוצדקת, להצביע על הצורך בתיקון הליקוי ועל הדרך והמועד לתיקונו.

ביום 17 באוקטובר 2012 פורסם דו"ח מבקר המדינה מס' 63א, במסגרתו נכללו שני פרקים אשר סקרו את פעילות החברה - האחד בחן את הליכי ההתקשרויות בחברה, והשני עסק בהיבטים בטיחותיים בתפעול מערכת ההולכה. פרק כללי של הדו"ח במסגרתו נבחנה היערכות הממשלה לביטוח רכוש מפני אסונות, נגע גם בהיערכותה של החברה לביטוח כאמור, כחלק מהגופים הממשלתיים שנסקרו.

החברה הגיבה בצורה רחבה ומפורטת על ממצאי הדו"ח כבר בשלבי הטיטה, ולאחר פרסומו לציבור בחנה לעומק את הליקויים אשר הועלו בו ופעלה לתיקונם בהקדם, כאשר נכון למועד תשקיף זה, רובן ככולן של הערות המבקר יושמו בפועל, ובהמשך לכך מתקיים מעקב אחר תיקון הליקויים על ידי המפקח הכללי באגף ביקורת המדינה.

ביום 15 באוקטובר 2013 פורסם דו"ח מבקר המדינה מס' 64א אשר נושא הבטחת אספקת גז טבעי. לפרטים נוספים אודות דוח הביקורת כאמור ביחס להולכת הגז הטבעי ראו בסעיף 6.8.3.6 לעיל.

נציב תלונות הציבור

6.36.16.2

על-פי חוק מבקר המדינה, רשאי נציב תלונות הציבור לברר תלונות נגד החברה בהיותה, כאמור, "גוף מבוקר" וזאת בשל מעשה או מחדל או פיגור בעשייה הפוגע במישרין במתלונן עצמו, או המונע ממנו במישרין טובת הנאה, או מעשה הפוגע במישרין באדם אחר או המונע ממנו במישרין טובת הנאה והמתלונן קיבל, להנחת דעתו של נציב תלונות הציבור, את הסכמתו של אותו אדם להגיש תלונה בעניינו, או כשהמתלונן הוא חבר הכנסת – אף מעשה הפוגע במישרין בזולת או המונע ממנו במישרין טובת הנאה. ממצאי נציב תלונות הציבור על הבירור שעשה והמלצותיו לתיקון ליקויים מועברים לגוף המבוקר.

נציבות תלונות הציבור בחברה אחראית לטיפול בתלונות והשגות לקוחות החברה וכן בקשר עם מבקר המדינה בעניין זה.

6.36.17. חוק הביקורת הפנימית

חוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992 ("חוק הביקורת הפנימית") חל, בין היתר, על גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 9(5) לחוק מבקר המדינה. הוראות נוספות בחוק הביקורת הפנימית חלות על החברה מכח חוק החברות.

על-פי חוק הביקורת הפנימית, בכל גוף ציבורי תקום ביקורת פנימית על-ידי מבקר פנימי.

על-פי חוק החברות הממשלתיות, על דירקטוריון חברה ממשלתית למנות לחברה מבקר פנימי, זולת אם אישרה רשות החברות שהיקף פעולות החברה או אופיין אינם מחייבים מינוי של מבקר פנימי. הדירקטוריון יקבע את תפקידיו וסמכויותיו של המבקר הפנימי. המבקר הפנימי יהיה כפוף ליושב ראש הדירקטוריון ולמנהל הכללי, ויגיש את דוחותיו והצעותיו לדירקטוריון. החברה מינתה מבקר פנימי, לפירוט נוסף אודותיו ראו סעיף 5.ג. בדוח הדירקטוריון לתקופה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2017.

6.36.18. אבטחת ובקרת איכות

הקמת מערכת הולכת הגז, תפעולה ואחזקתה מתבצעות בהתאם לרשיון החברה, הוראות חוק משק הגז הטבעי, חקיקה רלוונטית נוספת וכן התקן ההולנדי NEN 3650 כפי שאומץ בצו הבטיחות (גז ורישוי) (מתקנים להולכת גז טבעי), התשנ"ז-1997, התקן הישראלי ת"י 5664 וכן אימצה באופן וולונטרי את התקן הגרמני לתפעול ואחזקה –DVGW.

כמו כן החברה מוסמכת ופועלת בהתאם לתקני איכות (ISO 9001)¹⁴⁹, בטיחות (ת"י 18001) ואיכות סביבה (ISO 14001). ISO 14001 הוא תקן על בסיס התנדבותי, המקנה כלים לניהול סביבתי, לצורך הסדרת ההיבטים שיש להם השפעה על הסביבה בפעילות ארגונים או מפעלים. מדינות רבות כיום בעולם מתנות ייבוא של מוצרים אליהן בהסמכת המפעל המייבא למערכת ניהול זו, דרישה שביותר ויותר ארצות נעשית תנאי מקדים והכרחי לפעילות בהן, כולל תנאי סף מקדים לאפשרות הגשת מועמדות במכרזים בין-לאומיים.

6.36.19. הגבלים עסקיים

החברה כפופה למכלול הוראות חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, לרבות לעניין הסדרים כובלים ומיזוגים. כפי שפורט לעיל בהרחבה, נכון למועד תשקיף זה החברה הינה הגוף היחיד לו ניתן רישיון להולכת גז טבעי בישראל.¹⁵⁰ בהתאם, ככל שמשמעות הדבר הינה כי החברה מהווה מונופולין, חלים על החברה גם ההוראות לעניין מונופולין מכוח חוק הגבלים העסקיים.

6.36.20. חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, תשנ"ח-1998

¹⁴⁹ תקן של ארגון התקינה הבינלאומי.

¹⁵⁰ ראו ה"ש 48 לעיל בדבר רישיונות שהוענקו לספקי הגז הטבעי בישראל להקמה ולהפעלה של קווי צינורות ומיתקני גז הקשורים אליהם שישמשו אך ורק להעברת גז טבעי של אותם ספקים ושל ספקי גז טבעי אחרים למיתקן לעיבוד הגז הטבעי או לנקודת חיבור למערכת ההולכה.

החברה מנויה בתוספת השניה ובתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח - 1998, ובכך כפופה להוראות חוק זה, הקובע הוראות מיוחדות לעניין הסדרים ביטחוניים במתקניה של החברה. החוק מחייב את החברה למנות ממונה בטחון וממונה מערכות ממוחשבות חיוניות, מקנה לממונה הביטחון סמכויות שונות לביצוע פעולות אבטחה בחברה, ומחייב את החברה לפעול בהתאם להנחיות המשטרה בענין פעולות אבטחה פיזית ולהנחיות מערך הסייבר הלאומי, בענין פעולות אבטחת מידע.

חוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות

6.36.21

ביום 9 בדצמבר 2013 אושר בכנסת החוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות תשע"ד-2013 ("חוק הריכוזיות"). במסגרת החוק, הוקמה "הועדה לצמצום הריכוזיות" בה חברים הממונה על ההגבלים העסקיים (כיו"ר הוועדה), מנכ"ל משרד האוצר או ראש אגף במשרד האוצר וראש המועצה הלאומית לכלכלה או אחד מסגניו.

חוק הריכוזיות קובע מספר תנאים אשר בהתקיים אחד מהם יוגדר גוף מסויים כ"גורם ריכוזי". על פי רשימת הגורמים הריכוזיים עליהם חל חוק הריכוזיות כאמור, אשר פורסמה לראשונה ביום 11 בדצמבר 2014, מהווה החברה "גורם ריכוזי", וזאת בשל העובדה שהיקף הפעילות המצטבר שלה, או של קבוצת המחזיקים שאליה היא משתייכת, בתחום תשתית חיונית, עולה על מחצית מכלל הפעילות באותו התחום.¹⁵¹

בהתאם לחוק הריכוזיות, ככל שהחברה תבקש לבצע התקשרות עם צד שלישי, במסגרתה תקצה החברה זכות (לרבות בהתקשרות חוזית) בתחום אשר מוגדר בחוק הריכוזיות כאחד מתחומי תשתית חיונית, יהיה על ועדת המכרזים של החברה לשקול שיקולי ריכוזיות כלל משקיים בהתייחסות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות במסגרת אישור ההתקשרות.

בהתאם לחוק הריכוזיות, במקרה שבו עומדת לדיון החלטה לביצוע הפרטה בחברה ממשלתית לפי הוראות סעיף 59(ב) לחוק החברות הממשלתיות, נדרשת רשות החברות הממשלתיות להתייעץ עם הוועדה לצמצום הריכוזיות בטרם תגבש את חוות הדעת או התזכיר מטעמה, לעניין האפשרות להקצות זכויות בחברה הממשלתית לגורם ריכוזי.

חוק הריכוזיות קובע כי מאסדר רשאי שלא להקצות זכות לגורם ריכוזי. כן קובע החוק כי מאסדר המבקש להקצות זכות לגורם ריכוזי לא יעשה כן אלא לאחר ששקל שיקולי ריכוזיות כלל משקית בהתייחסות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות. המשמעות אפוא היא שאם החברה תבקש לקבל זכות חדשה ממאסדר בתחום תשתית חיונית שבו אין היא פועלת כיום, ולחלופין אם תזדקק להארכת הרישיון הקיים שלה, יהיה על המאסדר לשקול שיקולי ריכוזיות כלל משקית במתכונת האמורה אם יבקש להקצות לה או להאריך לה את הזכות.

בהיותה חברה ממשלתית, עשויה החברה להיות לא רק גורם שמבקש כי תוקצה לו זכות, אלא אף גורם מאסדר לפי חוק הריכוזיות. בהתאם לחוק הריכוזיות, בכובעה כגורם מאסדר, ככל שהחברה תבקש התקשרות להקצות זכות לגורם ריכוזי בתחום מ תשתית חיונית, יהיה על ועדת המכרזים של החברה לשקול שיקולי ריכוזיות כלל משקית ותחול עליה חובת התייחסות עם הוועדה לצמצום הריכוזיות בשלב מוקדם ככל האפשר.

בנוסף, ככל שהתקשרות עם צד שלישי כוללת הקצאת זכות כהגדרתה בסעיף 10 לחוק הריכוזיות תדרוש הקצאה זו גם שקילת שיקולי תחרות ענפית. במקרה בו הזכות האמורה מופיעה ברשימת הזכויות שפורסמה על ידי הממונה על הגבלים עסקיים ביום 3.9.2017 תדרוש הקצאת הזכות גם התייחסות עם הממונה על הגבלים עסקיים.

כמו כן, על רשות החברות הממשלתיות להיוועץ עם הוועדה לצמצום הריכוזיות בטרם תגבש את חוות דעתה לממשלה לפי סעיף 11(ב) לחוק החברות הממשלתיות לעניין הצעה לאשר החלטה שבלעדיה לא תוכל החברה לפעול בתחום תשתית חיונית נוסף.

חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996

6.36.22

סעיף 30 לחוק משק החשמל, התשנ"ו-1996 ("חוק משק החשמל") מגדיר את תפקידה של הרשות לשירותים ציבוריים - חשמל כמי שאחראית על קביעת התעריפים, כהגדרתם בחוק משק החשמל. לעניין זה, תעריפים כהגדרתם בחוק משק החשמל הינם, בין היתר, כל סוגי התשלומים המשולמים לחח"י, שהינה כאמור לקוחה של החברה, על ידי צרכן, יצרן חשמל פרטי או בעל רישיון ייצור עצמי כהגדרתם בחוק האמור. יוער, כי לשינוי בתעריפים כאמור עשויה להיות נפקות לעניין הביקושים לגז טבעי.

חוקים, תקנות וצווים נוספים החלים על החברה כחברה ממשלתית

6.36.23

נוסף על האמור לעיל, כחברה ממשלתית חלות עליה חובות נוספות גם מכח חוקים אחרים החלים על גופים ציבוריים, כאמור לעיל.

חוקים, תקנות וצווים החלים על גופים ותאגידים הנמצאים בקשר עם החברה

החברה אף עשויה להיות מושפעת בעקיפין מחקיקה והחלטות רגולטוריות שחלות על גופים ותאגידים הנמצאים בקשר עם החברה והפועלים במסגרת משק הגז הטבעי. בין היתר ניתן למנות הוראות חקיקה בדבר חיפוש נפט וגז טבעי, אשר יש בהן כדי להשפיע על הגורמים העוסקים בחיפוש גז טבעי ועל כמויות הגז הטבעי אשר תיועדנה לשימוש המשק הישראלי (לדוגמא, החלטות הוועדה לבחינת המדיניות הפיסקאלית בנושא משאבי נפט וגז בישראל - וועדת שישנסקי; הרישיון והחקיקה הנוגעת למשק החשמל בארץ (עיקר השימוש של לקוחות החברה בגז הטבעי הינו לייצור חשמל), כך למשל, עיכובים בקבלת החלטות בתחום יצרני חשמל פרטיים וקו-גנרציה עשויים לעכב התחברות של לקוחות למערכת;

היתרים ואישורים

6.37

רישוי עסקים

6.37.1

בהתאם לחוק רישוי עסקים, צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי לפי חיקוק אחר), תשל"ד-1974, תקנות הגז (בטיחות ורישוי), תשס"ו-2006, ותקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), נדרשת החברה לקבל רישיון עסק להקמת מתקני גז. בשנת 2013 הוסרה הדרישה לקבלת רישיון עסק לקווי ההולכה בשל עדכון צו רישוי עסקים (עסקים טעונים רישוי), התשע"ג-2013, במסגרתו הוסרה הדרישה לרישיון עסק לצורך שינוע גז טבעי בצנרת (ס' 2.1 ד בטבלה). הסדרת נושא הרישוי כרוכה בעמידה בדרישות כיבוי אש והמשטרה ואישור הרשות המקומית לתכנון, בהתאם לתקנים העדכניים ביותר. הפעלת מתקני החברה ללא רישיון עסק מהווה עבירה על חוק רישוי עסקים ועלולה להביא להפסקת פעילות המתקנים.

ביום 3 בדצמבר 2017, אישרה הממשלה את עקרונות הרפורמה החדשה ברישוי עסקים, וזאת בהמשך להחלטת הממשלה בדבר הפחתת הרגולציה במשק. הרפורמה מתייחסת לרישוי דיפרנציאלי, לוח זמנים קצוב למתן רישוי, העברת אחריות לבעל העסק על בסיס תצהיר וחיזוק האכיפה.

נכון למועד התסקיף לחברה רישיונות עבור כל מיתקניה. יישום הרפורמה לא תשפיע בצורה מהותית על הליך קבלת רישיונות העסק למתקני החברה.

תעודות גמר

6.37.2

בהתאם לתקנות התכנון והבניה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל-1970, נדרשת החברה בהגשת בקשה להוצאת תעודות גמר, לכלל מתקני הגז שהקימה מתוקף היתרי בניה, המעידה כי עבודות ההקמה בוצעו בהתאם להיתרי הבנייה שהונפקו לשם ההקמה. נכון להיום הגישה החברה בקשות להוצאת תעודות גמר לכל תחנות הגז אשר הקמתם הושלמה עד שנת 2016, למעט מתקנים שחח"י הוציאה עבורם היתרי בניה, לפיכך עומדת בדרישות החוק בעניין מתקנים אלה. נכון למועד תסקיף זה נתקבלו 37 תעודות גמר מתוך 60 מתקני הגז שהקימה החברה.

ביחס לקווי הצנרת, בהתאם לתיקון בחוק התכנון והבניה מסוף שנת 2015, לא נדרש היתר בניה לצורך הקמתם ולפיכך ובהתאם לחוות דעת מיועץ משפטי חיצוני, שקיבלה החברה, לא נדרש להגיש בקשה להוצאת תעודת גמר לקווים קיימים וקווים חדשים.

בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, רשאי הממונה לאסור או להגביל בצו את השימוש במתקן הגז וכן להורות לרוקן את מתקן הגז ככל ומתקן הגז האמור הוקם ללא אישור / היתר או בחריגה מהיתר, הנדרשים על פי חוק משק הגז הטבעי או על פי חוק התכנון והבניה. חוק התכנון והבניה כולל סנקציה דומות ונוספות.

אישורי השלמה

6.37.3.

בהתאם להוראות סעיף 37.1 לרישיון, החברה לא תתחיל בהזרמת גז במערכת ההולכה, או כל חלק ממנה, אלא לאחר שקיבלה אישור השלמה מאת המנהל, וזה יינתן לאחר שנוכח המנהל, בין היתר, על יסוד דיווחים ואישורים של החברה ושל החברה המקצועית (ככל ויידרשו), כי התקיימו מספר תנאים, לרבות לעניין הקמת המערכת בהתאם לתכנית האב ותוכניות ההקמה המפורטות; עמידה בתנאי בטיחות נדרשים; הקמה בידי קבלנים בעלי מומחיות ומקצועיות מתאימים; קיומו של תיעוד מלא וסיומו בהצלחה של הליך ה-commissioning ("אישורי השלמה"). לפרטים בדבר זכותו של הממונה לאסור או להגביל בצו את השימוש במתקני הגז הטבעי בגין אי עמידה בהוראות חוק משק הגז הטבעי ראו סעיף 6.36.3 לעיל.

ביחס למקטעי ההולכה ותחנות ה-PRMS שהקמתם נסתיימה ואשר מופעלים כיום בידי החברה, קיבלה החברה אישורי הזרמה קבועים עבור 34 מתקנים ומקטעים מתוך 44 מתקנים ומקטעים שהוגשה בקשה לגביהם, וכן קיבלה החברה הארכת תקופת אישורים זמניים להזרמה עד לתאריך 1 במאי 2019 עבור שאר המתקנים, כאשר עד למועד זה התחייבה החברה לפעול על מנת להשלים את ביצוע העבודות והדרישות בהתאם להערות רשות הגז הטבעי, וזאת לצורך קבלת אישורי השלמה קבועים לכלל מתקני הגז הטבעי.¹⁵² בהתאם לכך, נכון למועד תשקיף זה יש בידי החברה אישור הזרמה תקף לכלל המתקנים מרשות הגז.

החברה פועלת לשם קבלת אישורי הזרמה קבועים עבור כלל המתקנים והמקטעים.

הסכמים מהותיים

6.38.

להלן ההסכמים המהותיים שהחברה היא צד להם:

הסכם ההולכה לירדן עם נובל אנרג'י

6.38.1.

לפרטים ראו סעיף 6.10.3.2.2 לעיל.

רישיון החברה

6.38.2.

לפרטים בדבר עיקרי החובות והמגבלות מכוח הרישיון ראו סעיף 6.36.4 לעיל.

הסכם המסגרת עם המדינה

6.38.3.

לפרטים בדבר הסכם המסגרת עם המדינה ראו ביאור 18 בלוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

ההסכם המשולש¹⁵³

6.38.4.

לפרטים ראה ביאור 18 א לוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017.

¹⁵² בהקשר זה יצוין כי אישורי ההזרמה הזמניים כוללים הוראה לפיה במידה והמדינה תחויב בתשלום כלשהו בשל מעשה או מחדל של החברה בקשר עם פעילות החברה לפי אישור ההזרמה הזמני, תשפה החברה את המדינה או מי מטעמה בגין תשלום כאמור.

¹⁵³ להסכם זה נחתמו שלוש תוספות: תוספת מחודש דצמבר 2005 (התוספת הראשונה), תוספת מיום 17.7.2007 (התוספת השנייה) ותוספת מחודש פברואר 2009 (התוספת השלישית). לפרטים נוספים על ההסכם ותוספותיו ראו ביאור 18.1 (א) לוחות הכספיים.

הסכם ההולכה עם חח"י

6.38.5

לפרטים ראו סעיף 6.20.4.2 לעיל.

הסכם גנרי לאספקת צנרת למקטעי ההולכה

6.38.6

לפרטים ראו סעיף 6.27.2 לעיל.

ההסכם עם החברה המקצועית

6.38.7

כללי

כמפורט בסעיף 6.8.2 לעיל, מוטלת על החברה חובה להתקשר עם חברה מקצועית, בעלת ידע וניסיון מוכח בתחום הגז הטבעי, לצורך קבלת הייעוץ הדרוש למילוי תפקידיה על פיה הרישיון, לרבות בנושא הקמת מערכת ההולכה והפעלתה, הכנת תכנון קונספטואלי ובסיסי של המערכת, מתן הנחיות למתכננים בנושא תכנון מפורט של המערכת, פיקוח ובקרה על הקמתה וכן הדרכת והסמכת עובדי החברה או מי מטעמה במכלול נושאים קשורים.

בהתאם לכך, החל מחודש מאי 2004 ועד ליום 31 באוגוסט 2012 ליוותה את החברה חברת E.on Engineering, שהינה חברת הנדסה זרה, והעניקה לה את שירותי הייעוץ הדרושים כמפורט לעיל.

ביום 25 באוקטובר 2012, ולאחר השלמתו של מכרז, התקשרה החברה בהסכם עם חברת J P Kenny Caledonia Ltd. ("J P Kenny Caledonia"), (בהמשך שונה שם החברה ל- Wood Group Kenny Caledonia), אף היא חברה זרה, בהסכם למתן שירותי ייעוץ ופיקוח על הפרויקטים הקשורים במערכת הולכת הגז.

היקף השירותים

בהתאם להסכם, תספק J P Kenny Caledonia לחברה, כקבלן חיצוני וללא יחסי עובד-מעביד, שירותי ייעוץ מקצועי הכוללים, בין היתר, תמיכה מקצועית וליווי בכל תהליכי התכנון, ההקמה, התפעול והתחזוקה של מערכת ההולכה לרבות סקירה ואישור מסמכי תכנון והקמה לאורך כל שלבי העבודות וייצוג החברה בדיונים מקצועיים מול גורמי פיקוח וצדדים שלישיים אחרים וסקירת פרוצדורות במסגרת ההקמה, בדיקות פנימיות במסגרת הליכי התכנון וההקמה של תחנות ה-PRMS וליווי של הליכים תחרותיים (בסעיף זה: "השירותים"). כמו כן רשאית החברה לדרוש את העמדתם של שירותים נוספים, הכרוכים בתשלום נוסף. השירותים יועמדו לחברה באמצעות עובדי J P Kenny Caledonia אשר חלקם יגיעו לישראל וזהותם תאושר מראש על ידי החברה כאשר החברה תהא רשאית, מעת לעת, לדרוש את החלפתו של עובד מסוים. במסגרת ההסכם התחייבה J P Kenny Caledonia לספק את השירותים בהתאם לסטנדרטים הגבוהים ביותר כפי שמיושמים בפרויקטים בינלאומיים דומים, ותוך עמידה, בין היתר, בכלל התקנים האירופאיים המתאימים, לרבות התקן ההולנדי NEN3650. כן התחייבה J P Kenny Caledonia להקים וליישם מערכת מתאימה להבטחת איכות במתן השירותים ויצירת הנהלים הנדרשים לניהול, הקמה ותחזוקה של מערכת ההולכה.

התמורה

בתמורה לשירותים, תהא זכאית J P Kenny Caledonia לתשלום בהתאם לטבלת תעריפים שנקבעה כתלות בטיבם ובאיכותם של העובדים מטעמה באמצעותם ניתנים השירותים, כגון המנהל הכללי מטעם J P Kenny Caledonia האחראי על מתן השירותים; מנהל הקמה ומנהל תפעול. כן תישא החברה בעלויות שהייה של עובדים אשר ימוקמו בישראל ותסייע ל J P Kenny Caledonia בהשגת האישורים הנדרשים לצורך כך. להערכת החברה, בהנחה כי תקופת ההסכם תהא ל-7 שנים (בספטמבר 2017 ולאחר כ-5 שנים מתחילת ההתקשרות, אישרה ועדת המכרזים את ההתקשרות עם J P Kenny Caledonia לשנתיים נוספות ללא תוספת תקציב), ובהנחה כי מעת לעת יידרשו שירותים נוספים בהיקף מסוים, אזי התמורה הכוללת המירבית על פי ההסכם תעמוד על סך של כ-40 מיליון ₪.

הערכות ותחזיות החברה בדבר היקף התמורה הכוללת שתשולם ל-J P Kenny Caledonia הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, אשר עשויות שלא להתממש ו/או להתממש באופן שונה מתחזיות החברה, וזאת כבשל השפעתם של גורמים שלישיים שאינם תלויים בחברה, כגון עיכובים בביצוע העבודות, הטלת פרויקטים נוספים על ידי המדינה וכדומה, העשויים להשית על החברה צורך בשירותים נוספים ובהיקפים גדולים יותר מצד J P Kenny Caledonia.

תקופת ההסכם

ההסכם המקורי נקבע לתקופה של חמש (5) שנים או עד למועד בו תשלים J P Kenny Caledonia את מתן השירותים, לפי המוקדם, כאשר לאחר שלוש (3) שנים על החברה להחליט האם ברצונה להאריך את ההסכם לתקופה של שנתיים נוספות, שנה אחת בכל פעם, בכפוף להודעה מוקדמת של לפחות שלושים (30) יום. ל-J P Kenny Caledonia ניתנה האפשרות לסיים את ההסכם רק במקרה של הפרה מהותית של ההסכם ותוך מתן הודעה מוקדמת של לפחות 60 יום.

בספטמבר 2017 אישרה ועדת המכרזים את ההתקשרות עם J P Kenny Caledonia בשנתיים נוספות, שנה אחת בכל פעם, ללא תוספת תקציב.

ערבות ושיפוי

בהתאם להסכם העמידה J P Kenny Caledonia ערבות בגובה של 10% ממחיר השירותים הכולל. כמו כן נקבעה במסגרת ההסכם חובת שיפוי לפיה J P Kenny Caledonia תשפה את החברה בגין כל הפסד ו/או נזק שייגרם לה כתוצאה ממחדל שלה ו/או של מי מטעמה, וזאת עד לסכום מקסימאלי של 50% מהתמורה הכוללת לה תהא זכאית J P Kenny Caledonia בגין מתן השירותים. המגבלה כאמור של ה-50% לא תחול במקרה של תרמית ו/או הפרה מהותית מכוונת של ההסכם מצד J P Kenny Caledonia ו/או מי מטעמה. התחייבות השיפוי כאמור תהא בתוקף עד 24 חודשים לאחר סיום מתן השירותים. כן העניקה J P Kenny Caledonia לחברה אחריות בקשר עם מתן השירותים, אף היא לתקופה של עד 24 חודשים לאחר סיום מתן השירותים.

אי תחרות; שמירת סודיות וקניין רוחני

כן כולל ההסכם הוראות בדבר אי תחרות מצד J P Kenny Caledonia למשך תקופת ההסכם ולתקופה של עד שנה לאחר מכן, וכן הוראות בדבר שמירת סודיות וקניין רוחני, כמקובל.

הסכם ההתחברות להזרמת גז טבעי במתקן הקבלה באשדוד

6.38.8

לפרטים ראו סעיף 6.27.1.2 לעיל.

טיוטת הסכם המסגרת עם רשות מקרקעי ישראל

6.38.9

החברה מצויה במשא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל לעניין הסדרת זכויות החברה במתקנים שהוקמו, מוקמים או יוקמו על מקרקעי המדינה. נכון למועד התשקיף, עדיין לא נחתם הסכם עם רמ"י אד, על פי הערכת החברה, אומדן התשלום הכולל לרמ"י במסגרת ההסדרה האמורה בגין זכויות החכירה והשימוש במקרקעין האמורים, החל ממועד קבלת החזקה במקרקעין כאמור ועד לתום תקופת הרישיון, מסתכם לסך של עשרות מיליוני ₪ (אשר אינו מהותי ברמת החברה). להלן יפורטו עיקרי המתווה אשר טרם סוכם:

1. מטרת ההסכם המתגבש הינה להסדיר את זכויותיה וחובותיה של החברה במקרקעין הדרושים לה לצורך הקמת מערכת ההולכה, תפעולה ותחזוקתה, וכן כל פעולה אחרת שאושרה בהתאם לחוק משק הגז ו/או הרישיון.

2. כמו כן, במסגרת המתווה תוסדרנה, בין היתר, הסוגיות הבאות: (1) החכרת מקרקעין המיועדים לתחנות PRMS בחוזה חכירה מהוון, עד לתום תקופת הרישיון של החברה, כנגד תשלום דמי חכירה כמתואר להלן. זכות החכירה תנתן לחברה רק בשכבות הקרקע והאוויר הנדרשות; וכן - (2) הרשאת שימוש במקרקעין המיועדים למערכת ההולכה, לצורך הקמה, תחזוקה ושימוש. הרשאת השימוש תהיה לתקופות של 5 שנים שתתחדשנה מעת לעת עד לתקופה כוללת של 25 שנים ובלבד שהרישיון

שניתן לחברה יעמוד בתוקפו כל אותה העת והשימוש במקרקעין ובמתקנים שעליהם יהיה זהה להסכמה המקורית, וזאת כנגד תשלום דמי שימוש כמתואר להלן.

3. כמו כן, ההסכם כולל מגבלות שונות אשר חלות על החברה בקשר עם השימוש במקרקעין האמורים, כגון: (א) שמירה של זכויות המדינה לעשות שימוש במקרקעין שהוענקו בהן זכויות (למעט המקרקעין שמשמשים למתקנים עיליים) לכל צורך שהוא, מלבד נטיעה; (ב) החברה אינה רשאית לבקש שינויי ייעוד המקרקעין, לייעוד שאינו מעוגן במטרות הרישיון וחוק משק הגז; (ג) זכויות השימוש והחכירה שניתנו לחברה על פי המתווה המתגבש, אינן ניתנות לשעבוד קבוע ולא תעשה בהן כל עסקה.

4. בתמורה לזכויות החכירה החברה בגין המקרקעין עליהן מוקמות תחנות PRMS תשלם החברה לרמ"י דמי חכירה מהוונים בהתאם למפתח אשר יגובש בין הצדדים בשיתוף עם השמאי הממשלתי בהסכם או בהתאם לשומה פרטנית שיערוך השמאי הממשלתי ולחברה תעמוד הזכות להשיג על אותה שומה.

בתמורה לזכויות השימוש בגין המקרקעין עליהן מוקמות תחנות הגפה החברה תשלם לרמ"י דמי שימוש כפי שיקבע בין הצדדים. לא ישולמו לרמ"י דמי שימוש בגין התשתיות הקוויות.

החברה תהא רשאית לקזז מדמי החכירה ו/או מדמי השימוש (המתוארים לעיל), כספים ששילמה ממקורותיה לצורך הפקעת ו/או פדיון זכויות במקרקעין מצדדים שלישיים.

5. המתווה כולל הוראות שיפוי ופיצוי שיגרמו לרמ"י אגב פעולות של החברה.

הוראות טיוטת ההסכם המתוארות לעיל ובכלל זה העלויות המתוארות בקשר עם ההסדרה האמורה בגין זכויות החכירה והשימוש במקרקעין הינן מידע צופה פני עתיד, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך, אשר התממשותו אינה וודאית וזאת לאור תלות בגורמים שאינם בשליטת החברה.

הליכים משפטיים

6.39

לענין ההליכים המשפטיים המהותיים שהחברה היא צד להם ראו ביאור 18 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

הליך בירור על פי ההסכם המשולש

6.39.1

במסגרת ההסכם המשולש, הוטל על חח"י להקים את המקטע הימי של מערכת ההולכה, ובכלל זה לשמש כמממנת ומנהלת הפרויקט, וכן כמזמינת העבודות של הפרויקט. בין הצדדים להסכם נתגלעו מחלוקות בנוגע להקמת המערכת הימית, כשלחברה ולמדינה טענות כנגד חח"י בנוגע לליקויים בביצוע הקמת המערכת הימית אשר נגרמו על ידי מעשיה ו/או מחדליה של חח"י במילוי תפקידיה מכוח ההסכם המשולש כאמור לעיל. טענות חח"י, מנגד, נוגעות להכרה בעלויות והוצאות נוספות שנגרמו לה במסגרת הקמת המערכת הימית. בהמשך לכך, הועברה המחלוקת להכרעה אצל מנהל רשות החברות, אשר מונה לשמש כ"מכריע" בעניין. חח"י והחברה קיימו מגעים לצורך הגעה לפשרה מוסכמת ביחס לסכסוך כאמור. יש לציין כי כל הסכמה בין החברות כפופה לאישור המדינה. עיקרי ההבנות בין ההנהלות של החברות, אשר טרם הובאו לאישורי הדירקטוריון של שתי החברות, הינם כדלקמן:

(א) הכרה בעלויות חח"י בהקמת המערכת הימית בסך של 264 מיליון דולר ארה"ב, אשר יהוו חשבון סופי ומוחלט עבור הפרויקט.¹⁵⁴ זאת, חלף הסך של 223 מיליון דולר ארה"ב כפי שהוכר עד כה על ידי הגוף המוסמך. מתוך ההפרש כאמור בסך של כ-15541 מיליון דולר ארה"ב תידרש החברה לשלם

¹⁵⁴ למעט חריגים בודדים ביחס לתביעות תלויות ועומדות ותביעות עתידיות של מעבידים ובעלי זכויות במקרקעין, כמו גם קבלנים וצדדים שלישיים.

¹⁵⁵ יובהר כי החברה הכירה בדוחותיה הכספיים בעלות של 250 מיליון דולר ארה"ב עבור הקו הימי, ועל כן הפער בין העלות ההקמה כפי שתוארה לעיל (264 מיליון ש"ח) לבין העלות שהוכרה בספרים עומדת על 14 מיליון דולר ארה"ב בלבד ולא על 41 מיליון דולר ארה"ב שהם סך ההפרש בין העלות שתוארה לעיל (264 מיליון דולר ארה"ב) לבין הסכום שהוכר על ידי הגוף המוסמך (223 מיליון דולר ארה"ב).

כ-14 מיליון דולר ארה"ב (לפני קיזוז עלויות) בתוך שלושים (30) ימים ממועד אישור הפשרה המוצעת ואילו היתרה תשולם לחח"י על ידי החברה בהתאם למנגנון התשלום הקיים להחזר תשלומים (פריסה בהתאם ללוח הסילוקין של החזר הלוואת חח"י, ובהתאם צפויה החברה לרשום גידול בעלויות השנתית בסך של כ-3 מיליון דולר ארה"ב).

(ב) חח"י תעביר לחברה סך של 10 מיליון דולר ארה"ב בגין עבודות ה-Rock Dumping שבוצעו בחציות הקו הימי, אשר יהוו סילוק סופי של התחייבויות חח"י בעניין זה, וכן סכום נוסף של 2 מיליון דולר ארה"ב אשר ישולם לחברה בגין העלות העודפת בהקמת מתקן הקבלה הקבוע באשדוד שהוקם על ידה כקבלן משנה של חח"י.

(ג) הארכת תוקפה של התוספת השלישית להסכם המשולש לתקופה של 6 שנים נוספות.

(ד) שאלת הסדרת תעודות הגמר ואישורי ההשלמה למערכת הימית.

(ה) עם חתימת הסכם הפשרה, יתחייבו ויצהירו הצדדים כי הם מוותרים, זה כלפי זה, על כל טענה ו/או דרישה בקשר עם הפרויקט נשוא ההסכם המשולש, שעילתן נוצרה טרם מועד חתימת הסכם הפשרה.

חתימתו וכניסתו לתוקף של הסכם הפשרה הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך ואין וודאות כי יקרה. כניסתו לתוקף של הסכם הפשרה כפוף לאישור המדינה וכן אישור הדירקטוריון של שתי החברות.

למיטב ידיעת החברה, במידה ויוכרו לחח"י תוספות תקציביות הרי שתוספות אלו צריכות להיות משולמות בהתאם להסכם המשולש והתוספות לו. ככל שיוכרו לחח"י תוספות נוספות, שאינן מוכרות היום החברה תפנה למועצה בבקשה לבחון עדכון בתעריף ההולכה.¹⁵⁶

טיוטת הסכם ההבנות בין שתי החברות נשלחה לרשות החברות ולמשרד האוצר לאישור אולם לא נתקבלה התייחסותם.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

6.40

חזון

6.40.1

החברה רואה בפעילותה תרומה כלכלית וסביבתית ראשונה במעלה עבור המשק הישראלי. החברה שמה לה למטרה ולערך עליון לפעול למימוש הפוטנציאל העצום הגלום בתחום הגז הטבעי, לקידום המשק הישראלי באמצעות פיתוח מתמיד ותפעול מקצועי ומהימן של מערכת ההולכה. החברה שואפת להמשיך ולהוביל את תחום הולכת הגז הטבעי למען כל אחד מלקוחותיה, ולמען הצבתו של המשק הישראלי בחזית תחומי האנרגיה והתשתית, תוך התאמת פעילותה לתנאי השוק המשתנים ולתמורות כלכליות, חברתיות וטכנולוגיות בארץ ובעולם, לשם כך:

- החברה תהווה גורם מרכזי בתהליך הרחבת המשתמשים בישראל בגז הטבעי;
- החברה מחויבת בהולכה של גז טבעי ללקוחותיה באופן המקצועי, האמין והבטיחותי ביותר;
- החברה תפעל לספק מענה לביקושים עתידיים ולקליטת גז טבעי מספקי גז בהתאם למיקומים שונים;
- החברה מחויבת ביישום אמצעים וטכנולוגיות מתקדמות להולכת הגז הטבעי ברחבי מדינת ישראל;
- החברה רואה בהון האנושי והטכנולוגי שלה את המסד המרכזי להמשך החדרת תחום הולכת הגז הטבעי בישראל והעצמתו, תוך שאיפה ליצור אצל עובדיה הרגשת גאווה ושייכות, ועידוד מחויבות ויצירתיות;

- החברה מכירה בידע המקצועי הנצבר בתחום הגז הטבעי כנכס לאומי ואסטרטגי, ותפעל לשמרו ולהרחיבו כל העת;
  - החברה אחראית לאיכות ולהגנת הסביבה ותפעל לשימורה ולשיפורה בכל עת.
- וכל אלה תוך שמירה על החוק ועקרונות מינהל תקין, שאיפה לפיתוח בר קיימא ואחריות חברתית וסביבתית.

מטרות עיקריות

6.40.2.

להערכת החברה, על מנת להמשיך בקידום המשק הישראלי ומימוש הפוטנציאל העצום בגז הטבעי עליה לפעול לצורך השגת המטרות הבאות בשנים הקרובות:

- להמשיך ולתת מענה לביקושים, אשר צפויים לגדול, לגז טבעי;
- הרחבת כמות צרכני הגז הטבעי;
- המשך הקמת תחנות ה-PRMS עבור הצרכנים הישירים של החברה ועבור חברות החלוקה;
- שמירה על רמת אמינות גבוהה של מערכת ההולכה ומתקני החברה;
- שמירה על רמת בטיחות גבוהה;
- שמירה על רמת שביעות רצון גבוהה של צרכני המערכת;

מטרות אלו יושגו באמצעות המשך פיתוח תשתיות ההולכה תוך שימת דגש על יכולת האספקה של המערכת בתרחישי ביקוש וצריכה שונים ובהתאם לדרישות הצרכנים השונים של המערכת, הקמת תחנות PRMS באיכות גבוהה עבור חברות החלוקה והצרכנים הישירים, ביצוע תחזוקת מערכת ההולכה בהתאם לפרוצדורות החברה תוך הסתייעות בגופים בינלאומיים במידת הצורך, קיום הכשרות לביסוס היכולות המקצועיות של העובדים, תוך מתן דגש על עמידה בתקני איכות ובטיחות גבוהים ביותר.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

6.41.

לפרטים בדבר פרויקטים בהקמה של החברה, בהתאם להוראות רישיון החברה, לרבות עלויות ההשקעה המשווערות בהקמת וביצוע פרויקטים אלו, ראו סעיפים 6.10.2 ו-6.10.3 לעיל.

נכון למועד פרסום התשקיף אין לחברה תוכניות החורגות ממהלך העסקים הרגיל, שהחברה החליטה לבצען במהלך השנה הקרובה, ואשר עשויה להיות להן השפעה מהותית על מצב עסקי החברה ועל תוצאות פעולותיה.

יצוין כי נכון למועד התשקיף מצויה החברה בשלבים ראשוניים של בחינת אפשרויות להקמת מתקן קליטה ימי, כמו כן מבצעת צעדים ראשוניים בתחום חיבורי תחנות תדלוק ב-CNG (Compressed Natural Gas) למערכת ההולכה ובפרט חיבור מסוף אוטובוסים עתידי של חברת "מטרופולין" באז"ת כפ"ס כאמור בסעיפים 6.10.1.2 ו-6.10.1.3 לעיל, בהתאמה. כניסה לפעילויות כאמור כפופה להוראות רישיון החברה ולקבלת האישורים הנדרשים על פי כל דין ובכלל זה חוק החברות הממשלתיות. נכון למועד תשקיף זה השקיעה החברה סכומים בהיקף זניח לצורך בחינה ראשונית, עסקית וכלכלית, של אפשרויות אלו.

שינויים חריגים בעסקי החברה

6.42.

לחברה לא ידוע על שינויים חריגים בעסקיה, לרבות במהלך פעילותה הרגילה, בתקופה שלאחר מועד הדוחות הכספיים ועד למועד פרסום תשקיף זה.

אירוע או עניין החורגים מעסקי התאגיד הרגילים

6.43.

למיטב ידיעת החברה, לא קיים כל אירוע או עניין שלא נידון בסעיפים לעיל לעיל החורגים ממהלך העסקים הרגיל של החברה בשל טיבם, היקפם או תוצאתם האפשרית ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על החברה.

דיון בגורמי סיכון

6.44.

סיכונים מהווים חלק בלתי נפרד מהסביבה העסקית ומתהליכי העבודה והניהול העסקי בחברה, מושפעים מגורמים חיצוניים ופנימיים ומתחלקים למספר קטגוריות של סיכונים; סיכונים תפעוליים, סיכונים פיננסיים, סיכונים הקשורים בהשפעת מדיניות הממשלה על החברה; הקשורים בתקינה, חקיקה, ציות ורגולציה. בהתאם להנחיות המובאות בחוזר רשות החברות 2009/1 בנושא ניהול סיכונים, מתבצע תהליך ניהול סיכונים ברמת כלל החברה. נכון למועד התסקיף, החברה סיימה את הכנת סקר הסיכונים וכתבת מדיניות לניהול סיכונים פרטניים, ומבצעת ניהול סיכונים כולל, הכולל, בין היתר, פיתוח "מדיניות על" לניהול הסיכונים ברמת כלל החברה ובניית תיקי סיכון עבור הסיכונים המהותיים בחברה, לרבות התייחסות למרכיבים הבאים: קביעת האחריות לבעלות על הסיכון, לזיהוי, להערכתו, לטיפול בו ולדווח ומעקב אודותיו, וכן ניתוח סביבת הבקרה והתגובות לטיפול בסיכונים שזוהו; יצירת מבנה ארגוני תומך לניהול סיכונים, תהליכי ניהול סיכונים ובניית מנגנוני דיווח.

התכנית הכללית לניהול סיכונים שהוכנה על-ידי החברה מתארת את תהליכי המפתח הנדרשים לניהול כלל הסיכונים בחברה, וכוללת את האסטרטגיה והיעדים לניהול הסיכונים, חלוקת תפקידים ותחומי אחריות בחברה וכן את השיטה ותהליכי העבודה לזיהוי, הערכה, דיווח, ניטור, בקרה וטיפול שוטף בסיכונים.

מטרות העבודה של התכנית הכללית לניהול הסיכון הינן זיהוי ומיפוי סיכונים המפתח של החברה, דירוג הסיכונים, קביעת סיכונים מפתח ובניית תכנית טיפול לסיכונים אלו; בין היתר:

- (א) מזעור הפסדים הנובעים מסיכונים להם חשופה החברה;
- (ב) התאמת מסגרות של סמכות ואחריות לתרבות הארגונית;
- (ג) ניהול הסיכונים כחלק מתהליכי העבודה הקיימים בחברה;
- (ד) קיום בקורות אפקטיביות ופעולות להפחתת הסיכונים, בהתאם לדרגת הסיכון;
- (ה) יצירת תשתית להערכה מתמשכת של הסיכון על בסיס זיהוי אינדיקטורים מוגדרים.

להלן יובא תיאור גורמי הסיכון של החברה:

גורמי סיכון מאקרו

חקיקה ורגולציה בתחומי פעילות החברה

6.44.1.

פעילותה של החברה תלויה במידה רבה ברגולציה המסדירה את פעילותה, הן מעצם תחום עיסוקה של החברה והן מעצם היותה של החברה חברה ממשלתית. בנוסף החברה מושפעת, מרגולציה עקיפה החלה על גורמים אחרים במשק הגז והמשפיעה, בין היתר, על תחומים משיקים לפעילות החברה, כגון חיפוש והפקה של גז, חלוקת ושיווק גז, הפקת חשמל ואנרגיה, וכדומה.

לפירוט בדבר מגבלות ופיקוח על פעילות החברה ראו סעיף 6.35.13 לעיל.

אי עמידה בחוקים ותקנות (קיימים או חדשים) החלים על החברה, כמו גם הוראות רישיון החברה, עלולה להביא לביטול רישיונה או להתליתו, להשתת קנסות כבדים על החברה, להוצאת צווים אישיים נגד מנהלים בכירים בחברה, להגשת כתבי אישום פליליים נגד מי מאלה ואף לפגיעה תדמיתית קשה.

בנוסף, העלויות הכרוכות בעמידה בהוראות הדין השונות החלות על החברה הן עלויות מהותיות. החברה אינה יכולה לחזות האם הוראות הדין השונות החלות עליה ישתנו בעתיד באופן אשר עלול להשפיע לרעה על מצבה של החברה. החברה אינה יכולה לחזות את העלויות אשר עשויות להיות כרוכות בעתיד בציות להוראות הפיקוח הקיימות על החברה או בציות לחוקים, תקנות וכללים חדשים שיותקנו ועשויים לחול

עליה. לעלויות האמורות עשויה להיות השפעה שלילית על פעילותה העסקית ותוצאותיה הכספיות, בעיקר אם עלויות העמידה או אי העמידה ברגולציה הרחבה לא יוכרו במלואן בתעריף או שאם יוכרו בו, לא יוכרו בו במועד.

כמו כן, כפופה החברה להוראות ופיקוח מצד רשות הגז הטבעי והמועצה, לרבות אישורם לתכנון, ביצוע הפרויקטים, ואישורים להשלמת הפרויקט והזרמת הגז ללקוח, כאשר אי קבלת אישורים מצד גורמים אלו במועד, כמו גם הצבת דרישות נוספות בקשר עם ביצוע פרויקטים (למשל, הוספת אלמנטים בפרויקט מסוים), עלולה להקשות על החברה בפעילותה. כמו כן יחסי כפיפות כאמור, עלולים להביא לאי הסכמות בתהליכי העבודה של החברה מול רשות הגז הטבעי והמועצה בנושאים כגון: תכנון וביצוע פרויקטים וקידום פרויקטים חדשים, תעריף ההולכה, עיכובים בקבלת אישורים בקשר עם מתקני הגז הטבעי והצבת דרישות נוספות מצד הרשות לאחר אישור הליכי תכנון וביצוע פרויקטים. לגורם סיכון נוסף בדבר קביעת תעריפי הולכת הגז הטבעי על ידי המועצה, ראו סעיף 6.44.

יוער כי מהלכים ממשלתיים למתן רשיונות הולכה לגורמים נוספים בתחום הולכת הגז הטבעי עשויים לפגוע בנתח השוק של החברה.

יודגש כי לשינויים רגולטורים, בין היתר כמפורט לעיל, עשויה להיות השפעה משמעותית על תוצאותיה הכספיות של החברה.

מצב ביטחוני, גיאופוליטי וכלכלי בישראל וסביבתה

6.44.2.

המצב הכלכלי, הפוליטי והביטחוני במדינת ישראל משפיע באופן ישיר על החברה, אשר פעילותה הינה בישראל. למן הקמתה, מצויה מדינת ישראל בתקופות מתיחות, וסכנות של מלחמה כוללת או מוגבלת, כמו גם תרחישים של פעולות איבה שונות, מרחפים מעליה תדירות. הנכסים המשמשים את החברה בפעילותה, הפרוסים בכל רחבי הארץ עלולים להיפגע מפעולה מלחמתית כזו או אחרת המכוונת כנגד המדינה.

אירועים ביטחוניים ופעולות מלחמתיות כנגד המדינה או תרחיש של פעולות איבה שונות, עלולים לפגוע בפעילות החברה בכל אחד ממקטעי ההולכה ומנכסיה. פגיעה חבלנית במתקני החברה תפגע בכושר ההולכה שלה ובפרויקטים בהם מעורבת החברה, ועלולה לפגוע ביכולתה לספק גז ללקוחותיה באופן רציף ואמין, לפגוע ביכולתה לעמוד בפרויקטים וביעדים הקבועים ברישיונה וכן לפגוע במוניטין שלה. להערכת החברה, מתקניה עלולים להוות יעד להתקפות טרור, סייבר או אירועים ביטחוניים אחרים, וזאת לרבות בשל רגישות מערכת הולכת הגז מבחינה לאומית, כספק חומר גלם לייצור חשמל ושירותים חיוניים אחרים, ובשל היותו של הגז העובר במערכת בעל פוטנציאל נזק והרס בשל דליקותו הרבה. לא קיימת, נכון למועד תשקיף זה, חלופה לחברה בכל הקשור להולכתו של גז טבעי בלחץ גבוה והקמת מקטעי הולכה. לכך יש להוסיף את החשש מהתרחשותם של אירועי טרור אשר יכוונו כנגד ספקיות ומפיקות הגז הטבעי, דבר אשר עשוי להשפיע גם כן על החברה. פגיעות במערכת ההולכה ובנכסי החברה כאמור, בין אם נעשו בשוגג ובין אם נעשו במתכוון, עשויות גם לפגוע בתכניות העתידיות ובפריסה העתידית של מערכת ההולכה.

החברה מאבטחת את מתקניה ומקבלת הנחיות ואישורים מגורמים מורשים בנושאים ביטחוניים שונים לרבות רשות חירום לאומית, משרד הביטחון, משטרת ישראל, הרשות הלאומית להגנת הסייבר, השב"כ, משרד התשתיות והאנרגיה, פיקוד העורף ואחרים.

פוליסות הביטוח הנרכשות על-ידי החברה מחריגות דרך כלל נזקים שמקורם בטרור ומלחמה.¹⁵⁷ ככלל, נזקים אלו אמורים להיות מכוסים באמצעות קרן מיוחדת שמעמידה מדינת ישראל לפיצוי בגין נזקי טרור ומלחמה ואשר הוקמה מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים. כמפורט בסעיף 6.26.11.1 קיים ספק לגבי זכאותם של גופים ציבוריים מהקרן המיוחדת ונושא זה מצוי בדיונים של ועדה שהוקמה לצורך זה. למיטב ידיעת החברה, נכון למועד התשקיף, טרם פורסמו המלצותיה של הועדה הנ"ל. ככל שייקבע בעתיד כי החברה לא זכאית לתשלום ממס רכוש בכל הנוגע לתשלום נזקי מלחמה, או שסכומי הפיצוי שייקבעו

לחברה יהיו נמוכים מאלה להם זכאית החברה כיום על-פי הוראות הדין או שהיא מצפה לקבלם, יהיה בכך כדי להגדיל את חשיפת החברה ביחס לסיכוני טרור ומלחמה. כמו כן, עשויה החברה להיות מושפעת ממהלכים פוליטיים הקשורים בישראל, כגון החלטת גורמים מסוימים שלא לספק לחברה ו/או לשחקנים האחרים במשק הגז הטבעי שירותים ו/או חומרי גלם.

אסונות טבע

6.44.3.

מערכת הולכת הגז הטבעי ומתקניה פרוסים כיום ברחבי מדינת ישראל וכוללים צינורות ביבשה ובים,¹⁵⁸ ומתקנים עיליים, כגון: תחנות הגפה ותחנות PRMS. מתקנים אלו חשופים לפגיעת איתני הטבע ובכלל זה עלולים להינזק באירוע דוגמת רעידת אדמה שעלול לפקוד את האזור. מדינת ישראל מצויה באזור אשר מטבעו הינו אזור המועד לרעידות אדמה. אירועים שכאלו התרחשו בעוצמות משתנות לאורך ההיסטוריה. במקרה של רעידת אדמה בסדר גודל משמעותי ביותר קיימת סכנה לשלמות מערכת ההולכה. יחד עם זאת, ועל מנת למזער את החשיפה הקיימת במקרה שכזה רוכשת החברה ביטוח לכיסוי נזק למערכת ההולכה כתוצאה מרעידת אדמה.

בנוסף, החברה ערוכה להתמודדות עם אירוע חירום בגז הטבעי לרבות כתוצאה מרעידות אדמה. לחברה נוהל חירום שעודכן לאחרונה (2016) ונוהל יעודי להתמודדות עם רעידות אדמה (אשר עודכן בשנת 2017 ומצטרף לנוהל החירום של החברה), במסגרתו נבחנו התרחישים האפשריים במקרה של רעידת אדמה, השפעתם על מתקני החברה ודרכי טיפול לשיקום המערכת. כמו כן, מתבצעים תרגולים עתיים לבחינת התמודדות החברה עם אירוע מסוג זה.

זאת ועוד, שטפונות ונזקי מזג אוויר אחרים, עשויים לגרום לסחיפת הקרקע באזורים בהם הונחו תשתיות החברה מתחת לפני הקרקע. סחיפת הקרקע באזורים כאמור עלולה לחשוף את הצינור ולהוביל לאי-יציבותו ואף לפגיעה בו. כמפורט להלן, לפגיעה בצינור כרוכים נזקים אגביים נרחבים.

בנוסף לאסונות טבע כאמור לעיל, חשופה החברה למקרי שריפות בקרבת מתקני מערכת ההולכה, אשר עלולות להתפשט ולהביא לפגיעה במערכת ההולכה ו/או להשבתתה, או לפגיעה בציוד ומלאי מאוחסנים של החברה וכן לנזק סביבתי כתוצאה מפגיעה במערכת.

סיכונים פיננסיים

6.44.4.

החברה חשופה, כחלק ממהלך העסקים הרגיל, לסיכוני אשראי, לתנודות בשערי הריבית ולשינוי בשערי החליפין של מטבע חוץ. כך למשל, שינוי בשער החליפין של הדולר יביא לשינוי בהתחייבות הדולרית לחח"י במסגרת ההסכם המשולש כפי שמופיעה בדוחות הכספיים של החברה. כמו כן, לחשיפה לעיל השפעה נוספת על החברה בשל ההבדל שבין התקבולים השקליים לבין ההתחייבויות במטבע החוץ. כך, פיחות בשער החליפין של השקל לעומת מטבעות החוץ העיקריים בהם נקובות התחייבויות החברה עלול להגדיל את הוצאות החברה (פיננסיות ואחרות) ולהביא לפגיעה בתוצאותיה. בנוסף, עלייה בשערי הריביות השוררות בשוק עלולה לייקר משמעותית את ההלוואות אשר אותן נדרשת החברה ליטול כדי לממן את פעילותה ואת תוכנית הפיתוח שלה, ולפיכך להשפיע לרעה על תוצאות החברה, על מצבה הפיננסי ולעיתים אף על יכולתה לממן מקטעי הולכה חדשים.

כמו כן, יובהר כי לאור רמת המינוף בו מצויה החברה וכן מבנה התעריף, שינויים משמעותיים בשיעור האינפלציה במשק עשויה לגרום לפגיעה משמעותית בתוצאותיה הכספיות של החברה בתקופה נתונה.

בנוסף, לחברה חשיפה בגין אשראי לקוחות הנובעת מאי תשלום או עיכוב בתשלומים על ידי לקוחותיה.

כדי להקטין את הסיכונים כאמור עושה החברה שימוש במכשירים פיננסיים נגזרים ובעסקאות הגנה. בהתאם ביצעה החברה עסקאות החלף (לטובת החלפת הלוואות דולריות לשקליות על מנת לגדר את

הצנרת העוברת ביבשה מונחת ברובה המכריע מתחת לפני האדמה, בעומק משתנה של מספר מטרים בודדים, בהתאם לתנאי הקרקע הסביבה והתקנה. הצנרת הימית הונחה ברובה מתחת לקרקעית הים, למעט בנקודות ספציפיות כגון בנקודות לחציית כבלי תקשורת.

הסיכונים העלולים לנבוע משינויים בשיעורי הריבית והשער) להגנה בגין החשיפות האמורות ביחס להלוואה הדולרית שניתנה לחברה על ידי חח"י (לפרטים נוספים בקשר עם הלוואת חח"י ועסקאות ההחלף ראו ביאור 25 לדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017) לפרטים נוספים אודות גורמי הסיכון של החברה והשפעתם על פעילותה ראו סעיף 6.44 להלן.

כמו כן, נוקטת החברה בפעולות נוספות בהתאם למתווה עיבוי ההון של החברה. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.3.1 לעיל.

נוסף על האמור, לחברה חשיפה להפסדים העלולים להיגרם כתוצאה מניהול שגוי של השקעותיה יודגש כי שינוי לרעה במצבה של החברה, מכל סיבה שהיא ולרבות בשל גורמי הסיכון המנויים בחלק זה, עשוי להביא להרעה במצבה הפיננסי של החברה לכדי כך שלא תוכל לעמוד בהתחייבותיה.

מערכות מידע ואבטחת מידע

6.44.5.

החברה נסמכת בפעילותה על מערכות מידע. תקלות במערכות מידע וכשלים באבטחת המידע (כגון נפילת שרתים ותחנות עבודה), לרבות על-ידי פריצה למערכות המחשוב של החברה עלולות לגרום לשיבוש ופגיעה במידע ובתפעול השוטף של המערכות התומכות בפעילות החברה, לרבות פגיעה במערכת השליטה והבקרה על מערכת ההולכה אשר עלולה להקשות על ההחברה את אספקת הגז ללקוחותיה, לאובדן מידע עסקי, ולהסב עלויות מהותיות בגין תפעולה השוטף של המערכת ושיקום מערכות המידע של החברה. בנוסף, פגיעה מכוונת במערכות המידע (לרבות, תקיפת סייבר) של החברה עלולה לגרום לפגיעה במערכות החברה, לזליגת מידע לגורמים לא מורשים ולפגיעה בשלמות המידע שבידי החברה.

החברה פועלת למניעת כשלים במערכות המידע, בין היתר באמצעות מנגנוני גיבוי ואבטחה ומנגנונים למניעת כשלים במערך המחשוב שלה.

בהקשר זה יצויין כי החברה מונחית על ידי הרשות הלאומית להגנת הסייבר.

גורמי סיכון ענפיים

קביעת תעריפי הולכת הגז הטבעי והסכמי ההולכה

6.44.6.

הכנסות החברה מבוססות על תעריף הולכת גז טבעי ועל תעריפי חיבור הנגבים מלקוחות החברה. בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, התעריפים כאמור ודרכי עדכוןם נקבעים באופן בלעדי על-ידי מועצת הגז הטבעי. מצבה הפיננסי של החברה, הכנסותיה, רווחיה ותזרים המזומנים שלה, כמו גם תוכניתה העסקית, מושפעים אפוא באופן מהותי מרמת התעריפים כאמור. לפירוט נוסף בדבר אופן קביעת התעריפים ועדכוןם ראו סעיף 6.20.3 לעיל.

אי-הכרה מצד המועצה באיזה מעלויות ההקמה והתפעול במסגרת התעריף או שינוי בתחזית הביקושים או שינוי החלטותיה בדבר אופן קביעת התעריף או שיעורו, עלול, בנסיבות מסוימות, להוביל לקשיי נזילות, הפסקת פיתוח מקטעים חדשים ואי עמידה ביחסי כיסוי שהחברה חבה בהם המהווה הפרה של הוראות שטרי הנאמנות של החברה.

בדומה לאמור לעיל, הנוסח הכללי של הסכמי ההולכה והסכמי ההתחברות בהם מתקשרת החברה כפוף לאישור המנהל. החברה מחויבת להתקשרות על פיהם בלבד. הוראות הסכם ההולכה נתונים לבדיקה ושינויים תקופתיים עליהם רשאי להורות המנהל, כאשר שינויים כאמור עשויים להרע את מצבה של החברה.

גיוס הון ומימון

6.44.7.

לחברה צורכי מימון, גיוס ושירות חוב בהיקפים משמעותיים ביותר, בין היתר עקב הצורך לממן את תוכנית ההשקעות של החברה בהתאם לרישיונה.

גיוס החוב על-ידי החברה נעשה ברובו עד למועד התשקיף באמצעות הנפקות פרטיות של חוב בישראל.

יכולתה של החברה לגייס את החוב הנדרש לה תלויה בגורמים רבים, בהם: תעריף ההולכה המאפשר עמידה ביחסי הכיסוי של אגרות החוב של החברה,¹⁵⁹ תנאי השוק בשוקי ההון בארץ ובעולם, שיעורי ריבית, זמינות אשראי מבנקים או מלווים אחרים, אופן המשקיעים בחברה, דירוגי האשראי של החברה, ההצלחה העסקית של החברה וביצועיה הפיננסיים, וכן התנאים הכלכליים, הביטחוניים, המשפטיים והפוליטיים בישראל, ונכונות הממשלה לספק לחברה אישורים הנדרשים (ככל שנדרשים) לגיוסי חוב. ככל ולא תצליח החברה לגייס את מלוא החוב הנדרש לה לפעילותה ולעמידה בהוראות הרישיון עשויה להיות לכך השפעה לרעה על עסקי החברה ותוצאותיה. פגיעה בנזילות החברה עלולה להוביל לאי יכולת בהעמדת האמצעים הכספיים למימון תוכניות החברה.

בנוסף, הגדלת המינוף הפיננסי של החברה לצורך מימון הפרויקטים העתידיים עלולה להוביל לעלייה במחיר גיוס החוב ואף לפגוע ביכולת החברה לגייס חוב כאמור ככול שהמינוף הפיננסי יפגע בדירוג איגרות החוב של החברה כפי שמצוין בשטרי הנאמנות של החברה. לעניין דירוג האשראי של החברה בסמוך למועד תשקיף זה ראו פרק ב' לתשקיף.

כמו כן, החברה חשופה למגוון סיכונים הנוגעים לשינוי ביחסים הפיננסיים אליהם היא מחויבת מכוח שטרי הנאמנות לאגרות החוב שהונפקו על ידה.

איכות הסביבה

6.44.8

פעילות החברה כפופה לחוקים ותקנות בנושא הגנת הסביבה. החמרה רגולטורית בנושאים סביבתיים, כמו גם עתירות מצד ארגוני איכות הסביבה במסגרת פרויקטי החברה, עלולה להיות בעלת השפעה על מועדי הקמת מקטעי ההולכה כמו גם על עלויות ההקמה של אותם מקטעים ועל יכולת קבלת אישורי השלמה להפעלת אותם מקטעי הולכה, ומשכך עשויה להיות בעלת השפעה על פעילות החברה ועל תוצאותיה העסקיות. כמו כן, החברה חשופה לגרימת מפגעים סביבתיים עקב פעילותה ולתביעות מצד ארגוני איכות הסביבה.

מטבעם, מתקני הגז הינם מתקנים רגישים אשר לעיתים ממקומים בסמיכות לאזורים ולמתקנים רגישים, כגון תחנות כח, מפעלים פטרוכימיים וכן בסמיכות לתשתיות אחרות כגון פסי רכבת, כבישים, צנרת מים ונפט ועוד. פגיעה שתרחש במתקני גז המוקמים באזורים רגישים כאמור, עשויה להוביל לפגיעה סביבתית, ברכוש ובנפש.

כשלים וליקויים במערכת

6.44.9

החברה חשופה להתרחשותם של כשלים וליקויים הקשורים למתקניה, לרבות פגיעה בצנרת על ידי צד שלישי (בזדון או בשגגה), תחזוקה לא מתאימה או תקלות טכניות (כגון חשמל ובקרה). במקרה של כשלים כאמור עלול הדבר להביא לפגיעה ביכולת ההולכה של החברה במקטעים מסוימים וללקוחות מסוימים כמו גם, פגיעה בסביבה, בנפש או רכוש. תיקון תקלות רחבות היקף כרוך בעלויות ישירות ועקיפות גבוהות של ציוד, חלקי חילוף, עבודת מומחים, קבלנים ועובדי חברה. יודגש כי תיקון תקלות במתקני החברה בים עשוי לארוך פרק זמן ממושך ולהיות כרוך בעלויות גבוהות מאוד.

החברה נוקטת בשורה של פעולות ובהן; תפעול נכון, ניטור רציף של נתונים, הקפדה על תחזוקה חזויה ותחזוקה מתוכננת במרווחים המומלצים ורכש של ציוד אמין, המבוסס על טכנולוגיות מוכרות, כמו גם אבטחה סדירה של המתקנים וכן זיהוי זיהומי קרקע הינם, המהווים, להערכת החברה, אמצעים יעילים להפחתת סיכון כשלים כאמור.

בנוסף, החברה חשופה למגוון סיכונים הנוגעים לכשלים בביצוע פעולות טכניות על ידי עובדים, לאחר שלב ההקמה, בתפעול המערכת. כשלים כאמור עשויים לנבוע מאי הקפדה על נהלים ו/או הפרתם, טעויות אנוש,

פערים מקצועיים אשר בין היתר עשויים לנבוע מהדרכות חלקיות או בהסמכה מקצועית בלתי ממצה ועוד. כשלים כאמור, עשויים לגרום לפגיעות ובמקרי קיצון אף למוות וכן לשיבוש באספקת הגז הטבעי ללקוחות. זאת ועוד, במסגרת העבודות שהחברה מבצעת עשויים בשוגג להיפגע מתקני גז פעילים. כך למשל החברה חשופה לפגיעה במתקן מוגז במסגרת עבודות הנעשות בו (תחזוקה, הנפה, הגזה, עבודות הרחבה וכו') או בסמוך לו או בהתחברות אליו וכתוצאה מכך גם לפגיעה גופנית או לפגיעה בפעילות הזרמת הגז. פגיעה במתקני הגז הפעילים כתוצאה מהתממשות מי מבין הסיכונים כאמור, יכול שתביא לנזקים משמעותיים הן בנפש והן ברכוש.

ספקי ציוד

6.44.10

מקור מרבית הציוד המהותי למערכת ההולכה אותו רוכשת החברה הינו בחו"ל וקיימת חשיבות רבה לאופן ההובלה והאחסון של הציוד, כמו גם זמינות אספקתו. תקלות בכל הנוגע לזמינות הציוד ולמועדי אספקתו, כמו גם תקלות תחבורה פוטנציאליות, עלולות להביא לפגיעה ביכולתה של החברה לעמוד ביעדיה ולביצוע הפרויקטים אותם היא מקדמת בלוחות הזמנים להם היא מחויבת. לחברה אין תלות מהותית בספק ציוד מסוים, ובמידת הצורך יהיה באפשרותה לפנות לספקי ציוד אחרים לאספקת הציוד הנדרש לה. עם זאת, חוסר יכולת של ספק מסוים עמו התקשרה החברה לספק את הציוד הנדרש בהתאם להסכם עמו עלולה לגרום לחברה לעיכוב בלוחות הזמנים להם היא מחויבת במסגרת פרויקטי הקמה מסוימים ועלויות נוספות.

סיכונים ייחודיים לחברה

ספקי גז טבעי

6.44.11

החברה חשופה לעלויות ישירות ועקיפות שמקורן באספקת הגז הטבעי, כגון: כשלים וליקויים באספקת הגז או עצירה מוחלטת או חלקית של אספקת הגז ועוד. יודגש כי לכשלים וליקויים באספקת הגז כתוצאה מתקלות או שיבושים אצל ספקי הגז הטבעי כאמור, השפעה ישירה על החברה בשל הרכב תעריף ההולכה המתבסס, בין היתר, על כמות הגז הטבעי שהחברה מוליכה בפועל. לעניין הרכב תעריף ההולכה ראו סעיף 6.20.3 לעיל. בנוסף, לחברה חשיפה הנובעת מהזרמת גז המתקבל מספקי הגז, שאינו תואם את מפרט הגז הקבוע בהסכם ההולכה, דבר העשוי לגרום לפגיעה במערכת ההולכה ו/או נזקים ללקוחות החברה.

בהקשר הזה יצויין כי נכון להיום ספק הגז הנוכחי מספק את עיקר כמות הגז הטבעי המסופק במדינת ישראל (למעט אספקת גז דרך המצוף הימי), ממאגר תמר באמצעות צינור בודד ותחנת קבלה יחידה, ובכך קיים סיכון ביחס לאמינות אספקת הגז הטבעי למדינת ישראל, אשר, במקרה של תקלה, חבלה או כשל אחר עשויות להיות לו השלכות על החברה. זאת, בשל מצב שבו לקוחות החברה, עשויים, במקרה של תקלה כאמור, שלא לצורך גז ולא לעשות שימוש במערכת ההולכה במשך תקופה ארוכה יחסית.

יוער כי עיכוב בפיתוח מאגרים אשר אמורים לספק גז באמצעות מערכת ההולכה (ביניהם: לויתן, כריש ותנין) עשוי לפגוע בהכנסות החברה וצמיחתה בטווח הארוך.

כיסוי ביטוחי

6.44.12

החברה רוכשת פוליסות ביטוח על מנת לבטח את נכסיה ואת אחריותה כלפי גורמים שלישיים בגין פעילותה. עם זאת, הכיסוי הביטוחי שרוכשת החברה הינו מוגבל, ובכלל זאת אינו כולל כיסוי לאירועים מסוימים (כגון: נזקים הנובעים מאירועי מלחמה וטרור - נזקי מלחמה וטרור אמורים להיות מכוסים על ידי הקרן לפיצוי בגין נזקים הנובעים מאירועים אלה). יצוין, כי אין כל ודאות שהכיסויים ו/או גבולות האחריות בפוליסות מכסים את כל הסיכונים הכרוכים בפעילות החברה. לפרטים בדבר פוליסות הביטוח בהן התקשרה החברה, ראו סעיף 6.26.11.2 לעיל.

אי עמידה בתקציב ועלויות בלתי צפויות

6.44.13

חריגה מתקציב בפעילות השוטפת או בפעילות ההקמה, בין אם נובע מכשל פנימי או מהחלטות חיצוניות לרבות, כשלים בניהול, ו/או בתכנון ו/או בבניית התקציב. כך למשל, החברה חשופה לעלויות הנובעות מגורמי הסיכון הבאים: תכנון לקוי של תקציבים, עלויות נוספות בשל תקלות או כשלים במתקני מערכת ההולכה, טעויות באומדון בבניית התקציב, עיכוב בהקצאת תקציב החברה וכד'.

במסגרת תכנונו של כל פרויקט מביאה החברה בחשבון עלויות בלתי צפויות בשיעור מסוים, המתווספות לאומדן עלויות אותו פרויקט. אותן עלויות בלתי צפויות מתחלקות בדרך כלל לעלויות ספציפיות הקשורות בעלויות ההקמה, ועלויות כלליות, כגון התייקרות תשומות, ממצאים בלתי צפויים בתוואי הפרויקטים (ארכיאולוגיה, תשתיות וכדומה) ועלויות בלתי צפויות בכל הנוגע להסדרי מקרקעין, לרבות דרישה לתשלום פיצויים מופרזים עבור ירידת ערך הקרקע ע"פ סעיף 28 לחוק משק הגז, אליהן נדרשת החברה להגיע עם בעלי הקרקעות. בנוסף, החברה עשויה להיות חשופה לעלויות בלתי צפויות כתוצאה מהתנגדותם של בעלי קרקעות, גופי תשתיות או תושבים לפעולותיה. אותן עלויות, אשר מעצם טבען הינן בלתי צפויות, משתנות מפרויקט לפרויקט ועלולות להשית על החברה עלויות גבוהות מאלו שתכננה.

שינויים במחירי הפלדה

6.44.14

צנרת הולכת הגז, בה משתמשת החברה לצורך הקמת מקטעי ההולכה, הינה צנרת מפלדה, ברובה המכריע מסוג Hot Rolled Coils (HRC).

ככל ומחירי הפלדה יעלו, יביא הדבר לייקור עלויות ההקמה של מקטעי ההולכה עליהם אמונה החברה, ובמידה ובמקביל לייקור כאמור לא יחול עדכון בתעריפים להם זכאית החברה מלקוחותיה, עלול הדבר לפגוע בתוצאות החברה ובתוכנית העסקיות.

תלות בלקוח מהותי

6.44.15

חח"י הינה לקוח מהותי של החברה, כמפורט בסעיף 6.20.4 לעיל. להערכת החברה שיעורי ההכנסות מחח"י עשוי לקטון בשנים הקרובות, וזאת עם המשך כניסתם של יצרני חשמל פרטיים למשק החשמל בישראל, כמו גם של צרכני גז מהותיים נוספים. יחד עם זאת צפויה חח"י להמשיך ולהישאר לקוח מהותי בעתיד הנראה לעין. להשלמת התמונה יצויין כי לחח"י ישנה גם השפעה עקיפה על הכנסות החברה הואיל ולמיטב ידיעת החברה, יצרני החשמל הפרטיים (או חלק מהם) שהינם לקוחות החברה, הינם ספקי חשמל של חח"י. שינוי ביכולתה הכלכלית של חח"י או צמצום בפעילותה אל מול החברה עשויה להיות בעלת השפעה מהותית על החברה.

רישיון עסק, תעודות השלמה ואישורים סטטוטוריים

6.44.16

אי קבלת אישורים סטטוטוריים במועד, כגון אישורי תכניות או מפרטים, היתרי בנייה, אישורי השלמה, ורישיון עסק למתקנים, עלולה לפגוע בפעילותה השוטפת של החברה ובפרויקטים אותם היא מקימה, לעכב את ביצועם ואף להביא להפסקתם. על פי הרגולציה אליה החברה כפופה, החברה נדרשת לקבלת רישיון עסק בכל הקשור למתקני PRMS. לעניין זה יודגש כי, לחברה רישיונות עסק עבור כל תחנות ה- PRMS הפעילות.

כמו כן, נכון למועד פרסום תשקיף זה החברה הגישה את כל הבקשות לקבלת תעודות הגמר ביחס לתחנות גז שהקמתם הסתיימה עד לשנת 2016 החברה פועלת אל מול הרשויות השונות לקבלת תעודות גמר כאמור. יתר על כן, נכון למועד תשקיף זה מצויה החברה גם בעיצומו של הליך אל מול מנהל התכנון להשלמת כלל הפרוצדורות הנדרשות לשם הנפקת תעודות גמר כאמור. נכון לסוף דצמבר 2017, החברה מחזיקה בתעודות גמר עבור כמחצית מהמתקנים (PRMS ומתקני ההגפה). החברה ממשיכה לפעול אל מול רשות הגז הטבעי בהליך לקבלת אישורי ההשלמה (כמצוין בסעיף 6.37.3 לעיל).

ממשקים מול בעלי זכויות במקרקעין

6.44.17

החברה חשופה, מאופי פעילותה כחברת תשתית, לתביעות מצד בעלי זכויות בקרקע ו/או מחוברים בקרקע, לרבות תביעות לירידת ערך או נזק לקרקע.¹⁶⁰ זאת ועוד החברה עשויה להיתקל בהתנגדות של בעלי זכויות בקרקעות כאמור, לכניסת החברה לקרקעות המצויות בבעלותם או בחזקתם. במקרים מסוימים הדבר עשוי לעכב את יכולת החברה להיכנס לקרקע מסוימת לצורך התחלת עבודות. הליכים אלו מול בעלי הזכויות בקרקעות עשויים לעיתים לארוך זמן רב ולהביא לעיכובים בהקמת מערכת ההולכה. עיכובים כאמור בהקמת מערכת ההולכה, עשויים לגרום להפסדים כספיים ואף לחשוף את החברה לתביעות מצד לקוחות בשל אי עמידה בתנאי ההתקשרות איתם.

ממשקים מול חברות תשתית ורשויות

6.44.18

הקמתם של חלק ממתקני החברה דורשת תיאומים ו/או הסכמות מחברות תשתית אחרות שתשתיותיהן ממוקמות בסמוך לתשתיות מתוכננות של החברה. כמו כן, הקמה של מתקני החברה עשויה להיות כרוכה בתיאומים ו/או הסכמות מול רשויות המדינה, דוגמת: קק"ל, משרד הביטחון, רשות הטבע והגנים ורשות העתיקות. הצורך בקבלת הסכמות ו/או תיאומים כאמור עשוי לגרום לעיכוב בלוחות הזמנים של פרויקטים מסוימים ולעלויות נוספות.

סיכון הכרוך בעבודות במהלך הקמת פרויקטים

6.44.19

הקבלן במהלך הקמת פרויקט החברה חשופה, בין היתר, לסיכונים הבאים: תקלות / ליקויים / כשלים בניהול וביצוע עבודות הקמה, לרבות חריגה מלוחות זמנים; חוסר ניצול אופטימאלי של משאבים וחריגה מתקציב הפרויקט; העדר נהלי עבודה מתאימים וליקויים בתהליכי הפיקוח והבקרה במהלך הפרויקט.

כמו כן, החברה חשופה למגוון סיכונים הנוגעים לכשלים בביצוע פעולות טכניות על ידי עובדים בשלבי ההקמה. מקור סיכונים אלו עשוי לנבוע, בין היתר, מאי הקפדה על נהלים, הפרתם וכיוצ"ב. סיכון כאמור הינו משמעותי ביחס לחברה, בייחוד בשל היקף עבודות התשתית בהן מעורבת החברה ומורכבותן.

לאור אופיים של מתקני הגז השונים וקרבתם לאתרים רגישים (שלעיתים הינם בעלי חשיבות אסטרטגית למדינת ישראל), להתממשות של הסיכונים כאמור עשויה להיות כרוכה פגיעה משמעותית בצדדים שלישיים, לרבות פגיעה ברכוש (ובכלל זה במתקנים בקרבתם ממקומים מתקני הגז) ובגוף.

כמו כן, עשויה החברה להיות חשופה, כחברה ממשלתית, לטענות ולהליכים משפטיים ביחס להתנהלותה בקשר עם הליכים הכפופים לדיני המכרזים.

הון אנושי ויחסי עבודה

6.44.20

החברה פועלת בתחום פעילות ייחודי המחייב התמחויות מקצועיות ייחודיות. כפועל יוצא החברה עשויה להיתקל בקשיים באיתור כוח עבודה בעל היכולות הנדרשות לצורך פעילותה.

כמו כן לאור אופי פעילותה של החברה, החברה שוכרת נותני שירותים, חברות מיקור חוץ וכוח אדם וכן קבלני מקצוע חיצוניים. מתכונת העסקה כאמור עשויה להיות כרוכה בחשיפות שונות לחברה בכל הקשור לדיני עבודה. לפרטים אודות סכסוך עבודה שהוכרז בחברה, ראה סעיף 6.30.6.3 לעיל.

בטיחות וגהות

6.44.21

הקמת מתקני ההולכה, תחזוקתם והולכת הגז בהם הינה סביבת עבודה מורכבת החושפת את העובדים בה לסיכונים שונים. כך למשל, העובדים בסביבה כאמור עשויים להיחשף לסיכונים הבאים: דליפת גז, סכנת שריפה, פיצוץ, חום / קור, כוויה, חנק/חוסר בחמצן, רעש, חשמל, חשיפה לחומרים מסוכנים, שפך חומרים מסוכנים, עבודה בגובה, נפילה מגובה, נפילה במישור, קרינה מייננת והלכדות. יתרה מכך, העובדים בסביבה הנ"ל עשויים להיפגע בגוף ו/או בנפש מכלים שונים המשמשים אותם בעבודתם.

¹⁶⁰ עד כה, היקף הפיצויים המשולמים לאותם בעלי קרקע אינם בסכומים מהותיים ברמה הכוללת של החברה ואולם הדבר דורש הליך מסודר ומתמיד של נושא זה.

סיווג מידת השפעתו של כל גורם סיכון על החברה

בטבלה להלן מוצגים גורמי הסיכון שתוארו לעיל על פי טיבם - סיכוני מאקרו, סיכונים ענפיים וסיכונים מיוחדים של החברה, אשר דורגו, בהתאם להערכת הנהלת החברה, על-פי מידת ההשפעה העשויה להיות להם על פעילות החברה:

מידת ההשפעה של גורם הסיכון על עסקי החברה			
השפעה קטנה	השפעה בינונית	השפעה גדולה	
סיכונים מאקרו כלכליים			
		X	חקיקה ורגולציה בתחומי פעילות החברה
		X	מצב ביטחוני, גיאופוליטי וכלכלי בישראל וסביבתה
	X		אסונות טבע
		X	סיכונים פיננסיים
		X	מערכות מידע ואבטחת מידע
גורמי סיכון ענפיים			
		X	קביעת תעריפי הולכת הגז הטבעי והסכמי ההולכה
	X		גיוס הון ומימון
		X	איכות הסביבה
		X	כשלים וליקויים במערכת
	X		ספקי ציוד
סיכונים ייחודיים			
		X	ספקי גז טבעי
	X		כיסוי ביטוחי
		X	אי עמידה בתקציב ועלויות בלתי צפויות
	X		שינויים במחירי הפלדה
		X	תלות בלקוח מהותי
	X		רישיון עסק, תעודות השלמה ואישורים סטטוטוריים
		X	ממשקים מול בעלי זכויות במקרקעין
	X		ממשקים מול חברות תשתית ורשויות
		X	סיכון הכרוך בעבודות במהלך הקמת פרויקטים
		X	הון אנושי ויחסי עבודה
		X	בטיחות וגהות

נספח א' – דוח דירקטוריון ליום 31.12.2017

דוח דירקטוריון על מצב ענייני החברה
לתקופה שנסתיימה ביום 31.12.2017

דירקטוריון חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ ("החברה") מתכבד בזה להגיש את דוח הדירקטוריון לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 ("תקופת הדיווח").

חלק א' - הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1. תיאור תמציתי של החברה וסביבתה העסקית

החברה התאגדה בישראל ביום 23 ביולי, 2003 כחברה ממשלתית בעירבון מוגבל, בבעלות מלאה של מדינת ישראל, וזאת בהתאם להחלטה חכ/22 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 16 ביולי, 2003 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 7 באוגוסט, 2003 ומספרה הוא 649 (חכ/22) ("החלטת הממשלה").

בהתאם להחלטת הממשלה, הוקמה החברה במטרה לעסוק בהקמה, תחזוקה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי במדינת ישראל, ובהתאם לכך הוענק לחברה ביום 1 באוגוסט, 2004 רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי, לרבות הפעולות הנלוות להקמה ולהפעלה ופעילויות נוספות שהותרו ברישיון ("הרישיון"), כפי שתוקן מעת לעת, בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 ("חוק משק הגז הטבעי" או "החוק"), ואשר תוקפו נקבע, בהתאם לתיקון מיום 23 בנובמבר, 2015 לתקופה של 30 שנה, הצפויה להסתיים ביום 31 ביולי, 2034¹.

ממועד תחילת פעילותה, בשנת 2004, עוסקת החברה בתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בלחץ גבוה בישראל. מערכת ההולכה כאמור כוללת קווי צינורות להולכה של גז טבעי, ביבשה ובים, מתקנים הקשורים אליהם תחנות קבלה ותחנות להפחתת לחץ הגז מלחץ גבוה ללחץ נמוך ותחנות הגפה לאורך התוואים של חלקי המערכת ("מערכת ההולכה").

לפרטים נוספים בדבר תיאור החברה וסביבתה העסקית ראו סעיפים 6.1.2, 6.6, 6.10, 6.39, 6.20, 6.26, 6.30, 6.35 ו-6.36. לפרק ו' לתשקיף זה.

2. מצב כספי

בסיס הצגת הדוחות הכספיים

להלן נתונים עיקריים מתוך סעיפי הדוח על המצב הכספי של החברה :

נכסים שוטפים

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 בדצמבר 2017 לבין 31 בדצמבר 2016	שינוי %	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		
			31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
הקיטון נובע מפעילות שוטפת כ-638 מיליוני ש"ח בקיזוז פעילות השקעה כ-472 מיליוני ש"ח, בקיזוז פעילות מימון של כ-322 מיליוני	(23.1%)	(162,927)	705,691	542,764	מזומנים ושווי מזומנים

¹ יצוין, בהקשר זה, כי הרישיון הוענק לחברה בהתאם להוראות סעיף 11א לחוק משק הגז הטבעי, לפיו רשאים שר האוצר ושר האנרגיה, באישור חריג ובהתקיים בין היתר, צרכים דחופים של משק האנרגיה בישראל, להעניק רישיון הולכה לחברה ממשלתית.

ש"ח ובקיצוץ השפעת השינויים בשערי החליפין בסך של כ-7 מיליוני ש"ח (ירידה במזומנים).					
פיקדונות לזמן קצר	-	20,007	(20,007)	(100.0%)	בתקופת הדיווח שוחררו כספים מפיקדונות לתקופות של שישה ותשעה חודשים.
ניירות ערך סחירים שלא יועדו	91,919	-	91,919	100.0%	החל מחודש מרץ 2017, השקיעה החברה כספים חופשיים (כספים ללא הגבלות מכוח שטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב) באמצעות מנהלי תיקים. בהתאם לאמור, הושקעו נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 סך של כ-92 מיליוני ש"ח בניירות ערך באפיקים הרלוונטיים על פי מדיניות ההשקעות.
לקוחות	78,991	23,471	55,520	236.5%	הגידול נובע בעיקר מהכנסות דמי חיבור לקבל בגין מקטע דוברת - גבול ירדן (ירדן צפון).
חייבים ויתרות חובה	14,673	16,227	(1,554)	(9.6%)	היתרה ליום 31 בדצמבר, 2017 כוללת בעיקר הוצאות מראש והוצאות ריבית מראש בסך של כ-9 מיליוני ש"ח וחייבים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח*. הקיטון לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע בעיקר מקיטון ביתרת ההוצאות מראש (בעיקר בגין יתרת מע"מ).
סה"כ נכסים שוטפים	728,347	765,396	(37,049)	(4.8%)	

* כנגד הסכום של החייבים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח קיימת יתרת התחייבות בסכום זהה בסעיף הזכאים (ליום 31 בדצמבר, 2016 - סך של כ-2 מיליוני ש"ח). בנוסף, בגין מתקני PRMS חלוקה, קיימת יתרה בסך של כ-17 מיליוני ש"ח בסעיף חייבים אחרים לזמן ארוך ויתרה בסכום זהה בסעיף הכנסות מראש לזמן ארוך (ליום 31 בדצמבר, 2016 - סך של כ-21 מיליוני ש"ח). רישום חשבונאי זה בא להקביל מחד את זכאות החברה להכנסות בגין הקמת מתקני PRMS חלוקה וזאת על פי אחוזי השלמת הפרויקטים ומנגד דחיית הכנסות אלו, שכן טרם החלה הזרמת הגז במתקנים אשר בהקמה.

נכסים לא שוטפים

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 בדצמבר 2017 לבין 31 בדצמבר 2016	ש"ח (אלפי ש"ח)	סך השינוי (%)	ליום (באלפי ש"ח)		
			31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
נכון לתאריך המאזן, החזיקה החברה, בסכומים המשמשים כבטוחות לבעלי אגרות החוב (קרן חח"י, CAPEX, קרנות שירות חוב, קרן תפעול ותחזוקה), כבטוחה להסכם עם חח"י בהתאם להוראות התוספת השנייה להסכם המשולש וכבטוחות לעסקאות הגידור. הגידול לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע בעיקר מעדכון שביצעה החברה מול נאמן אגרות החוב סדרה א' בהתאם להוראות שטרי הנאמנות (סה"כ 23 מיליוני ש"ח ששוחררו) וכן	4,593	1.6%	291,505	296,098	מזומנים ושווי מזומנים מיועדים וניירות ערך סחירים מיועדים

מגידול בעקבות רווחים בתקופה. מנגד בוצעה הגדלה של הביטחונות בגין עסקאות הגידור (כ-24 מיליוני ש"ח) בעקבות ירידת שער הדולר בתקופה.					
בנוסף, יש לציין כי חל גידול ביתרת ניירות הערך הסחירים המיועדים וזאת בשל העברתם לראשונה של קרנות שרות חוב אגרות החוב סדרה ג' וסדרה ד', בסך של כ-92 מיליוני ש"ח, מפקדונות הנאמנים לניהול מנהלי תיקים אשר פועלים מטעם החברה ובפיקוחה.					
הצגה חשבונאית של חייבים בגין דמי חיבור חלוקה לזמן ארוך (ראו הסבר לעיל במסגרת הנכסים השוטפים).	(16.3%)	(3,361)	20,661	17,300	חייבים אחרים
	(3.9%)	(394)	10,114	9,720	רכוש קבוע, נטו
ההשקעה במקטעי הולכה בשנת 2017 הסתכמה בסך של כ-425 מיליוני ש"ח והוצאות הפחת בשנת 2017 בגין מקטעי ההולכה הסתכמו בסך של כ-196 מיליוני ש"ח, לעומת השקעה של כ-380 מיליוני ש"ח והוצאות פחות של כ-162 מיליוני ש"ח בשנת 2016.	4.8%	224,964	4,699,703	4,924,667	רישיון והקמת מתקני PRMS ²
ההשקעה במתקני ה-PRMS בשנת 2017 הסתכמה בסך של כ-44 מיליוני ש"ח והוצאות הפחת בשנת 2017 בגין מתקני ה-PRMS הסתכמו בסך של כ-48 מיליוני ש"ח, לעומת השקעה של כ-49 מיליוני ש"ח והוצאות פחות של כ-45 מיליוני ש"ח בשנת 2016.					
	4.5%	225,802	5,021,983	5,247,785	סה"כ נכסים לא שוטפים

התחייבויות שוטפות

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 בדצמבר 2017 לבין 31 בדצמבר 2016	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		
		31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
הקיטון נובע משינויים בחלויות השוטפות לפי לוחות הסילוקין (בגין אגרות החוב סדרה א' - גידול בסך של כ-9 מיליוני ש"ח ובגין אגרות החוב סדרה ג' - קיטון בסך של כ-10 מיליוני ש"ח).	(1,043)	92,710	91,667	חלות שוטפת של אגרות חוב
הקיטון לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע מירידת שער החליפין של הדולר בתקופה (כ-9.83%).	(5,614)	57,110	51,496	חלות שוטפת של אשראי חח"י
הגידול נובע בעיקר מספקי מערכת	2,228	50,004	52,232	ספקים

² העלות המופחתת של מערכת ההולכה (עלויות הקמה בניכוי הוצאות פחת).

ונוטני שירותים					ההולכה (קבלני ההקמה).
הפרשות, זכאים ויתרות זכות	288,468	225,161	63,307	28.1%	היתרה ליום 31 בדצמבר, 2017 כוללת הוצאות לשלם בסך של כ-159 מיליוני ש"ח, הכנסות מראש בגין קיבולת בסך של כ-35 מיליוני ש"ח, הכנסות מראש בגין דמי חיבור (חלות שוטפת של ההכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור) כ-49 מיליוני ש"ח, מוסדות (בעיקר מס הכנסה ומע"מ) בסך של כ-33 מיליוני ש"ח, עובדים בסך של כ-7 מיליוני ש"ח וזכאים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח (ראה חייבים ויתרות חובה). הגידול לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע בעיקר מעלייה ביתרת הוצאות לשלם בסך של כ-28 מיליוני ש"ח (בעיקר בגין הפרשה להשקעות והוצאות ריבית לשלם בגין הלוואת אופיק והלוואת ברקליס) ובנוסף עלייה בהכנסות מראש בגין דמי חיבור בסך של כ-6 מיליוני ש"ח בגין מתקנים חדשים שהחלו לפעול. כמו כן, עלייה במוסדות בסך של כ-14 מיליוני ש"ח בגין גידול בהפרשה למס הכנסה.
מכשירי גידור	17,181	13,849	3,332	24.1%	הגידול לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע בעיקר מירידת שער החליפין של הדולר בתקופה (כ-9.83%).
סה"כ התחייבויות שוטפות	501,044	438,834	62,210	14.2%	

התחייבויות לא שוטפות

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 בדצמבר 2017 לבין 31 בדצמבר 2016	השינוי %	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		
			31 בדצמבר 2016	31 בדצמבר 2017	
הקיטון נובע מפירעונות קרן של אגרות החוב סדרה א' ואגרות החוב סדרה ג' בחודשים יוני ודצמבר 2017 בסך של כ-47 מיליוני ש"ח ו-46 מיליוני ש"ח, בהתאמה, וכן מהפחתת עלויות גיוס בסך של כ-6 מיליוני ש"ח. מנגד, השפעה מקזזת בגין עליית המדד (0.3%) בסך של כ-6 מיליוני ש"ח וקיטון בחלויות השוטפות בסך של כ-1 מיליוני ש"ח.	(2.9%)	(91,821)	3,123,814	3,031,993	אגרות חוב
היתרה משקפת את ההתחייבות לחח"י בהתאם להסכם המשולש המתייחס למימון הקמת הקו הימי. התחייבות החברה בגין אשראי חח"י הינה דולרית. הקיטון לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע מפירעונות קרן בחודשים יוני ודצמבר 2017 בסך של	(19.4%)	(102,245)	527,000	424,755	אשראי חח"י

כ-26 מיליוני ש"ח וכ-26 מיליוני ש"ח, בהתאמה, וכן מירידת שער הדולר בתקופה (ירידה של כ-9.83%) בסך של כ-57 מיליוני ש"ח ומנגד הפחתת עלויות גיוס בסך של כ-2 מיליוני ש"ח וסיווג חלות שוטפת של כ-6 מיליוני ש"ח (בשל שינוי בשער החליפין של הדולר).					
הגידול נובע מעליית המדד בתקופה (כ-0.3%).	0.3%	162	53,771	53,933	הלוואה מתאגיד בנקאי
הגידול ביתרת ההכנסות מראש לעומת 31 בדצמבר, 2016 נובע מדחיית דמי חיבור של מתקנים אשר טרם הופעלו או אשר החלו לפעול במהלך התקופה - גידול של כ-280 מיליוני ש"ח, מנגד הפשרה של הכנסות בגין פרויקטים שפועלים בסך של כ-47 מיליוני ש"ח והקטנת הכנסות מראש בשל חשבון סופי עם מפעלי ים המלח (אזור התעשייה רמת חובב) בסך של כ-4 מיליוני ש"ח וסיווג חלויות שוטפות בגין מתקנים אשר החלו לפעול בסך של כ-6 מיליוני ש"ח*.	34.4%	222,281	646,282	868,563	הכנסות מראש לזמן ארוך
ראה הסבר לעיל במסגרת ההתחייבויות השוטפות.	23.9%	21,441	89,551	110,992	מכשירי גידור
	(4.6%)	(3,682)	80,216	76,534	מסים נדחים
	1.0%	46,136	4,520,634	4,566,770	סה"כ התחייבויות לא שוטפות

* הכנסות מדמי חיבור נזקפות על ידי החברה בדוח רווח והפסד, בגין אותם מתקנים שהופעלו בלבד, החל ממועד הפעלתם. הכנסות מדמי חיבור בגין מתקנים שטרם הופעלו נדחות על ידי החברה עד למועד ההפעלה (ומסווגות עד למועד זה כהכנסות מראש לזמן ארוך במסגרת ההתחייבויות הלא שוטפות). החל ממועד הפעלת המתקן נרשמת הכרה בהכנסות ואלו נזקפות, מאותו המועד, לדוח רווח והפסד בהתאם לאמור לעיל. הפחתת הכנסות מראש בגין דמי חיבור, בגין אותם מתקנים שהופעלו בלבד, בוצעה לפי אורך חיים המשקף 18 שנה או עד סוף תקופת הרישיון כנמוך (במקביל לתקופת ההפחתה של מתקני ה-PRMS) והסתכמה בשנת 2017 בסך של כ-47 מיליוני ש"ח.

הון עצמי

לפרטים אודות הרכב ההון העצמי של החברה ושינויים שחלו בו ראו באור 19 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

לפרטים בדבר ההשפעה הצפויה של תקן IFRS-15 - הכנסות בגין חוזים עם לקוחות על יתרת העודפים של החברה ליום 1 בינואר, 2018 ראה באור 3.2 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

3. תוצאות הפעילות בתקופות המדווחות

3.1 להלן נתונים עיקריים בגין דוחות הרווח והפסד של החברה:

% השינוי	הפרש	2016	2017	
	אלפי ש"ח			
4.1%	21,784	531,408	553,192	הכנסות
(15.8%)	(42,690)	(269,688)	(312,378)	הוצאות הפעלה
(8.0%)	(20,906)	261,720	240,814	רווח גולמי
		49.3%	43.5%	% מהמכירות
0.8%	163	(21,061)	(20,898)	הוצאות הנהלה וכלליות
7.8%	45	577	622	הכנסות אחרות, נטו
(8.6%)	(20,698)	241,236	220,538	רווח תפעולי
		45.4%	39.9%	% מהמכירות
2.4%	2,661	(111,606)	(114,267)	הוצאות מימון, נטו
(18.0%)	(23,359)	129,630	106,271	רווח לפני מסים על ההכנסה
(21.7%)	(4,607)	(21,257)	(25,864)	מסים על הכנסה
(25.8%)	(27,966)	108,373	80,407	רווח נקי

3.2 להלן ניתוח עיקרי השינויים בסעיפי דוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017 לעומת השנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2016:

הכנסות

הכנסות החברה מדמי הולכת גז טבעי מוכרות בתקופת הדיווח אשר בה סופק הגז הטבעי למשתמשים, כאשר:

1. הכנסות מדמי קיבולת מחושבות לפי קיבולת מוזמנת במיליוני BTU לשעה מוכפלות ב-730 שעות לחודש ובתעריף הקיבולת אשר אושר על ידי המועצה לענייני משק הגז הטבעי.
2. הכנסות מהזרמה מחושבות על בסיס כמות הגז המועברת ובהתאם לתעריף ההזרמה אשר נקבע על ידי המועצה לענייני משק הגז הטבעי ("המועצה").

החל מחודש ינואר 2012, מבנה ההצמדה של תעריף ההולכה: 100% משיעור התעריף מעודכן בהתאם למדד הידוע ביום האחרון לחודש הצריכה.

לפרטים בדבר החלטת המועצה בנוגע לעדכון תעריף ההולכה, ראה באור 14'ז'1 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

הכנסות מקיבולת והזרמה

ההכנסות מקיבולת והזרמה בשנת 2017 הסתכמו לסך של כ-506 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-494 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול מיוחס בעיקר למתקנים חדשים אשר החלו לפעול בקיזון הכנסות מחריגות בתקופה המקבילה אשתקד אשר לא היו בתקופה הנוכחית.

לפרטים בדבר חוב חח"י לחברה בגין חריגות מקיבולת והגדלת קיבולת מאולצת ראו ביאור 26 בדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017.

הכנסות מדמי חיבור

ההכנסות מדמי חיבור בשנת 2017 הסתכמו לסך של כ-47 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-38 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול מיוחס בעיקר למתקנים חדשים אשר החלו לפעול.

הוצאות הפעלה

הוצאות ההפעלה בשנת 2017 הסתכמו לסך של כ-312 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-270 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול מיוחס בעיקר להוצאות פחת בגין מקטעים ומתקנים אשר עדיין לא פעלו בתקופה המקבילה אשתקד וכן לגידול בעלויות תחזוקת המערכת (בעיקר במקטע הצפוני), גידול בהוצאות ארנונה וגידול בעלויות שמירה וביטחון בגין הפעלת המקטע המזרחי.

להלן הרכב הוצאות ההפעלה:

% השינוי	הפרש	2016	2017	
	אלפי ש"ח			
9.4%	4,497	48,030	52,527	הוצאות תחזוקת מערכת
9.3%	1,379	14,779	16,158	שכר עבודה ונלוות
17.8%	36,814	206,879	243,693	פחת והפחתות
15.8%	42,690	269,688	312,378	סה"כ

רווח גולמי

הקיטון ברווח הגולמי בין התקופות נבע בעיקר מגידול בהוצאות פחת בעקבות מתקנים חדשים אשר החלו לפעול בקיזון גידול בהכנסות ממתקנים חדשים.

הוצאות הנהלה וכלליות

להלן הרכב הוצאות הנהלה וכלליות:

% השינוי	הפרש	2016	2017	
	אלפי ש"ח			
(9.2%)	(811)	8,809	7,998	שכר עבודה ונלוות
(2.3%)	(112)	4,785	4,673	שירותים מקצועיים
2.9%	68	2,301	2,369	שכר דירה ואחזקה
3.1%	67	2,131	2,198	פחת והפחתות
6.9%	55	798	853	אחזקת רכב
14.0%	131	936	1,067	תקשורת ומחשוב

11.6%	17	147	164	ביטוחים
36.6%	422	1,154	1,576	אחרות
(0.8%)	(163)	21,061	20,898	סה"כ

רווח תפעולי

הקיטון ברווח התפעולי נבע בעיקר מגידול בהוצאות פחת בעקבות מתקנים חדשים אשר החלו לפעול בקיזון גידול בהכנסות ממתקנים חדשים.

³EBITDA

ה-EBITDA של החברה בשנת 2017 הסתכם בסך של כ-466 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-450 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול נובע בעיקר מגידול בהכנסות בתקופת הדיווח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות מימון

הוצאות המימון נטו (ללא הוצאות מימון שהונו) בשנת 2017 הסתכמו לסך של כ-138 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-139 מיליוני ש"ח בשנת 2016.

להלן פירוט הוצאות והכנסות המימון של החברה, בחלוקה לסעיפים עיקריים:

% השינוי	הפרש	2016	2017	הערות	
	אלפי ש"ח				
13.1%	1,428	10,872	12,300	1	ריבית הלוואת OPIC
24.6%	422	(1,717)	(1,295)		הכנסות ריבית, נטו
(484.1%)	(6,477)	(1,338)	(7,815)	2	רווח מניירות ערך סחירים
8.0%	10,542	131,323	141,865	3	ריבית והצמדה אשראי לזמן ארוך
415.8%	35,953	8,646	44,599	4	הפסד מעסקאות הגנה (כולל ריבית)
(493.1%)	(47,521)	(9,638)	(57,159)	5	הפרשי שער אשראי חח"י (OPIC)
709.7%	6,480	913	7,393		הפרשי שער פיקדונות במט"ח
(649.5%)	(1,773)	(273)	(2,046)		הפרשי שער ספקים במט"ח
42.1%	149	354	503		עמלות ואחרות
(0.57%)	(797)	139,142	138,345		סה"כ הוצאות מימון, נטו ללא היוון
(12.6%)	(3,458)	(27,536)	(24,078)	6	מימון שהוון בתקופה
2.4%	2,661	111,606	114,267		סה"כ הוצאות מימון, נטו לאחר היוון

פירוט נוסף לטבלה והסברים לשינויים העיקריים:

1. **ריבית הלוואת OPIC** - בהתאם לתוספת הראשונה להסכם המשולש, מחויבת החברה בגין התחייבות חח"י לצורך הקמת הקו הימי במסגרת הלוואה אשר נלקחה על ידי חח"י מ-

³ EBITDA - רווח לפני ריבית, מסים, פחת והפחתות.

CITIBANK, הנושאת ריבית LIBOR+0.6% ואשר נפרעת ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים, החל מיום 17 בדצמבר, 2010. הגידול בהוצאות המימון בגין ריבית הלוואת OPIC נובע מעליית שיעור ריבית הליבור (ממוצע משוקלל כ-55.77%) ומנגד השפעה מקזזת בגין ירידת שער הדולר בשנת הדיווח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

2. **רווח מניירות ערך סחירים** - הכנסות המימון בגין רווח מניירות ערך סחירים בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ-7.8 מיליוני ש"ח לעומת הכנסות מימון בסך של כ-1.4 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול בהכנסות נובע מגידול בהשקעות בניירות ערך סחירים לא מיועדים בסך 91.9 מיליוני ש"ח (ראה סעיף 2.2 ניירות ערך סחירים לא מיועדים) ומהעברת קרנות שרות החוב אגרות החוב סדרה ג' וסדרה ד', כ-92 מיליוני ש"ח, מפיקדונות הנאמנים לניהול מנהלי תיקים החל מחודש מרץ 2017.

3. **ריבית והצמדה אשראי לזמן ארוך** - השינוי נובע מהוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין יתרת אגרות החוב וההלוואה מתאגיד בנקאי. הוצאות המימון בגין אשראי לזמן ארוך בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ-142 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-131 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול נובע מעלייה בשיעור מדד המחירים לצרכן במהלך התקופה (עלייה של כ-0.3%) לעומת הירידה בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה של כ-0.3%), סך ההשפעה של השינוי במדד בין התקופות הינו כ-12 מיליוני ש"ח ומנגד קיטון בהוצאות ריבית בסך של כ-2 מיליוני ש"ח (קיטון בהוצאות ריבית לאור פירעונות של קרן אגרות החוב סדרה א' ו-ג').

4. **הפסד מעסקאות הגנה** - החברה ביצעה בתקופת הדוח עסקאות החלף (SWAP) בהיקף של כ-250 מיליוני דולר, לשם גידור השינויים בשער החליפין של הדולר ובריבית הליבור על הלוואת חח"י. על פי התקינה הבינלאומית עסקאות ההגנה מוצגות לפי שווין ההוגן על פי עבודת הערכת שווי אשר בוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני, כאשר השינויים מוצגים נזקפים לדוח רווח והפסד. הגידול בהפסד מעסקאות ההגנה בשנת 2017 לעומת שנת 2016 נובע בעיקר מירידת שער הדולר בתקופה (כ-9.83%) לעומת ירידה נמוכה יותר בתקופה המקבילה אשתקד (כ-1.46%) ובנוסף עלייה במדד בתקופה הנוכחית (כ-0.3%) לעומת ירידה בתקופה המקבילה אשתקד (כ-0.3%).

5. **הפרשי שער אשראי חח"י (OPIC)** - הכנסות המימון בגין הפרשי שער אשראי חח"י (הלוואה דולרית) בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ-57 מיליוני ש"ח לעומת הכנסות מימון בסך של כ-10 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול בהכנסות המימון נובע בעיקר כתוצאה מירידה בשער הדולר בתקופה (ירידה של כ-9.83%) לעומת ירידה נמוכה יותר בשער הדולר בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה של כ-1.46%).

6. **מימון שהוון** - נמדד על פי מקטעים שבהקמה.

מסים על הכנסה

הוצאות מסים על הכנסה בשנת 2017 הסתכמו בסך של כ-26 מיליוני ש"ח לעומת הוצאות בסך של כ-21 מיליוני ש"ח בשנת 2016.

שיעור מס החברות בישראל בשנת 2017 הינו 24% (בשנת 2016 - 25%). לפרטים נוספים אודות המיסוי החל על החברה, לרבות פנייה לקבלת אישור מקדמי מרשויות המס ראה באור 24 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

רווח כולל

הרווח הכולל בשנת 2017 הסתכם בסך של כ-80.4 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ-108.4 מיליוני ש"ח בשנת 2016.

4. נזילות ומקורות מימון

4.1 כללי

הפעילות השוטפת של החברה ממומנת בעיקר מתזרים מזומנים מפעילות שוטפת. לצורך מימון פעילות ההשקעה, גייסה החברה אגרות חוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד'). במהלך תקופת הדיווח לא בוצעו גיוסים נוספים. יש לציין כי נטילת אשראי על ידי החברה כפופה לאישורים רגולטורים שונים, בין היתר מכוח הסכם המסגרת עם המדינה, וכן לעמידה בהוראות חוק החברות הממשלתיות וזאת טרם נטילת האשראי.

4.2 אגרות חוב

יתרת אגרות החוב של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 הסתכמה לסך של כ-3,124 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2016 סך של כ-3,217 מיליוני ש"ח). לעניין דירוג אגרות החוב של החברה ראה סעיף 3 בחלק ו' להלן.

4.3 נזילות ותזרים

יחס שוטף⁴ - היחס השוטף של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 עמד על כ-1.45, לעומת יחס שוטף של כ-1.74 ליום 31 בדצמבר, 2016.

הון חוזר⁵ - ההון החוזר של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 הסתכם לסך של כ-227 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-327 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2016.

4.4 תזרימי מזומנים בתקופת הדיווח

נכון ליום המאזן, לחברה יתרות כספיות זמינות בהיקף של כ-635 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-726 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2016. יתרות כספיות זמינות משמעותן מזומנים, פיקדונות לזמן קצר וניירות ערך סחירים אשר אינם מיועדים כבטחונות לבעלי אגרות החוב, בטחונות למכשירי גידור ו/או בפיקדון מיועד לחח"י.

פעילות שוטפת

תזרימי המזומנים אשר נבעו מפעילות שוטפת של החברה הסתכמו בשנת 2017 בסך של כ-638 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-480 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול נובע בעיקר מעלייה בתקבולים בגין דמי חיבור בסך של כ-155 מיליוני ש"ח.

פעילות השקעה

תזרימי המזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה של החברה הסתכמו בשנת 2017 בסך של כ-472 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-379 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול נובע בעיקר מעלייה בפעילות ההשקעה במזומן בנכס הבלתי מוחשי בסך של כ-38 מיליוני ש"ח (רישיון והקמת מתקני PRMS) ומגידול בהשקעה בניירות ערך סחירים (מיועדים ולא מיועדים) בסך של כ-157 מיליוני ש"ח, אשר קוזזה כתוצאה משחרור פיקדונות (מיועדים ולא מיועדים) בסך של כ-74 מיליוני ש"ח.

⁴ יחס שוטף - נכסים שוטפים חלקי התחייבויות שוטפות.

⁵ הון חוזר - נכסים שוטפים פחות התחייבויות שוטפות.

פעילות מימון

תזרימי המזומנים אשר שימשו לפעילות מימון של החברה הסתכמו בשנת 2017 בסך של כ-322 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-301 מיליוני ש"ח בשנת 2016. הגידול נובע בעיקר מפרעון של אגרות חוב בהיקף גדול יותר בסך של כ-24 מיליוני ש"ח (בהתאם ללוחות הסילוקין של אגרות החוב).

5. סימני אזהרה ביחס לתעודות ההתחייבות שבמחזור

נכון למועד הדוח, לא התקיימו בחברה אף אחד מסימני האזהרה המפורטים בתקנה 10(ב)14 לתקנות.

חלק ב' - היבטי ממשל תאגידי

1. דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית

נכון למועד אישור דוח זה, טרם קבעה החברה מהו המספר המזערי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית, לרבות דירקטורים חיצוניים, בהתחשב באופי ובהיקף פעילות החברה, והנ"ל ייקבע בסמוך להפיכת החברה לתאגיד מדווח, ככל שיתרחש.

יצוין כי ביום 3 במרץ, 2015 הודיעה רשות החברות הממשלתיות לחברה כי הוועדה לבדיקת מינויים של הרשות מצאה את הדירקטורית נורית נחום כדירקטורית בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית, וכי ביום 8 בחודש מאי 2017 הודיעה רשות החברות הממשלתיות לחברה כי הוועדה לבדיקת מינויים של הרשות מצאה את הדירקטור איתן פדן כדירקטור בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית.

2. דירקטורים בלתי תלויים

נכון למועד אישור דוח זה, לא מכהנים בחברה דירקטורים בלתי תלויים, כהגדרת מונח זה בחוק החברות, התשנ"ט-1999, והחברה לא אימצה הוראה בעניין זה בתקנונה. הנ"ל ייקבע בסמוך להפיכת החברה לתאגיד מדווח, ככל שיתרחש.

3. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

3.1 כללי

דירקטוריון החברה הוא האורגן המופקד על בקרת העל בחברה. כמו כן, אישר דירקטוריון החברה הקמת ועדת כספים ("הוועדה" או "ועדת הכספים"), אשר בוחנת את הדוחות הכספיים טרם העברתם לדירקטוריון החברה.

במהלך שנת הדיווח, חברי הוועדה היו ה"ה: נורית נחום (יו"ר הוועדה), פנינה דבורין, אלי בנשימול, שי פרמינגר ואיתן פדן (אשר מונה כחבר דירקטוריון ביום 21 במאי, 2017). לפרטים אודות חברי הוועדה וכן יתר חברי הדירקטוריון, ראה פרק ז' לתשקיף זה.

כן נוכחים בדיוני ועדת הכספים רואה החשבון המבקר, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל הכספים של החברה והמבקר הפנימי של החברה.

3.2 הליך אישור הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 על ידי דירקטוריון החברה, הועברה טיוטת הדוחות הכספיים וטיוטת דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הדירקטוריון שלושה (3) ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות.

אישור הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2017 היה כרוך במספר ישיבות:

ביום 22 במרץ, 2018 התקיים דיון עקרוני ומקיף בסוגיות הדיווח המהותיות בועדת הכספים ודיון כללי בטיטת הדוחות הכספיים. במסגרת הדיון הוצגו הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות שאינן במהלך העסקים הרגיל, ככל שישנן, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, המדיניות החשבונאית שיושמה, השינויים שחלו בה ויישום עקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה.

בנוסף נערכו דיון וניתוח מקיפים אודות הדוחות הכספיים על באוריהם והערכות שווי מהותיות, ניתוח הפעילות העסקית ודיון בנוגע לסעיפים ושינויים מהותיים בדוח התקופתי. בישיבה נכחו כלל חברי הוועדה.

ביום 29 במרץ, 2018 התקיימה ועדת כספים נוספת בה הוועדה המליצה לדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017. בישיבה נכחו כלל חברי הוועדה, למעט מר שי פרמינגר. לעמדת הדירקטוריון, לאור זהות חברי הדירקטוריון וחברי ועדת הכספים, המלצות ועדת הכספים הועברו זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון.

בישיבת הדירקטוריון שנתקיימה ביום 29 במרץ, 2018 בה נכחו כלל חברי הדירקטוריון, למעט מר שי פרמינגר ומר יחזקאל ליפשיץ ובישיבת דירקטוריון נוספת שהתקיימה ביום 28 במאי, 2018 בה נכחו כלל חברי הדירקטוריון נדונו הדוחות הכספיים לאחר סקירתם של מנכ"ל החברה ומנכ"ל הכספים באופן מפורט את עיקרי הדוחות הכספיים, הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, התוצאות הכספיות, המצב הכספי ותזרים המזומנים של החברה והוצגו נתונים על פעילות החברה תוך השוואה לתקופות קודמות. בישיבת הדירקטוריון נכח גם רואה החשבון המבקר של החברה אשר הוסיף את הערותיו והסבריו באשר לשינויים המהותיים בתקופת הדוח ועיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים. כמו כן נכחו המבקר הפנימי והיועץ המשפטי של החברה.

הדירקטוריון אישר את הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017.

3.3 הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי

ההנהלה בפיקוח ובאישור הדירקטוריון, אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

4. פרטים אודות רואי החשבון המבקרים ושכרם

רואי החשבון ברייטמן אלמגור זוהר ושות' הינו רואה החשבון המבקר את החברה החל ממועד מינויו בחודש ינואר 2004.

סעיפים 44-46 לחוק החברות הממשלתיות וחוזרי רשות החברות הממשלתיות מסדירים את נושא מינויו, שכרו, חובות הדיווח וההחלפה של רואה חשבון המבקר בחברות ממשלתיות.

יצוין כי החל משנת 2010 לא התקיימו אסיפות כלליות של בעלי המניות בחברה. לפיכך, רואה החשבון המבקר של החברה מונה לאחרונה באסיפה הכללית של בעלי המניות של החברה אשר התקיימה בחודש נובמבר 2010.⁶

כמו כן, בהתאם למידע שנמסר לחברה, ביום 7 בספטמבר 2015 המליצה הוועדה למינוי רואי חשבון בחברות ממשלתיות, מכוח סמכותה לפי כללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם), התשנ"ד-1994, למנות את זיו האפט כרואה החשבון המבקר של החברה, אולם, כאמור לעיל, האסיפה הכללית של החברה לא כונסה ולא קיבלה החלטה בנושא זה, בשל הליך ביקורת של מבקר המדינה בנושא מינוי רואי חשבון בחברות ממשלתיות.

לפרטים נוספים בדבר רואה החשבון של החברה, חובת המינוי והחקיקה החלה, ראו סעיף 6.35.25.14 (א) לפרק ו' של תשקיף זה.

להלן טבלת שכר טרחת רואה החשבון המבקר לשנים 2016-2017, מפורטת לפי שעות סוג מתן השירותים:

2016		(* 2017)		
שעות	אלפי ש"ח	שעות	אלפי ש"ח	
1,587	289	2,040	367	ביקורת וסקירת דוחות כספיים
925	155	843	151	SOX
140	24	72	12	דוחות מס, מס שוטף ונושאים שונים
2,652	468	2,955	530	סה"כ

(*) כולל סכומים שטרם שולמו.

במהלך שנת הביקורת משולמים לרואה החשבון המבקר מקדמות שוטפות בהתאם להתקדמות עבודת הביקורת והסקירה השוטפות, בגין שירותים הקשורים לביקורת ובגין שירותי מס וזאת עד התקרה הנקבעת בגין עבודות אלו. יתרת התשלום (בניכוי המקדמות ששולמו) משולמת בתום שנת הביקורת לאחר אישור רשות החברות.

5. גילוי בדבר המבקר הפנימי

5.1 פרטי המבקר הפנימי

שם המבקר	רו"ח קובי נבון
תאריך תחילת כהונתו	ינואר 2010
הכישורים המכשירים את המבקר הפנימי לביצוע תפקידו	המבקר הפנימי הינו רואה חשבון מוסמך, בעל תואר ראשון בחשבונאות וכלכלה ותואר שני במשפטים. שותף במשרד רואי חשבון נבון ויספלד ושות' המתמחה בביקורת פנימית בארגונים, בעל ניסיון רב בתחום הביקורת. למיטב ידיעת החברה וכפי שנמסר לה על ידי המבקר הפנימי, המבקר הפנימי עומד בהוראות חוק החברות הממשלתיות וחוזריו ובהוראות סעיף 8 לחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב-1992. למיטב ידיעת החברה וכפי שנמסר על ידי המבקר הפנימי, המבקר הפנימי אינו מחזיק בניירות ערך של החברה או של גופים הקשורים אליה, ואין לו

⁶ סעיף 154(ב) לחוק החברות קובע (למעט במקרים חריגים שאינם חלים על החברה) כי על רואה החשבון המבקר להתמנות בכל אסיפה כללית שנתית של בעלי המניות של החברה. כמו כן, סעיף 60(א) לחוק החברות קובע כי חברה תקיים אסיפה כללית שנתית בכל שנה ולא יאוחר מתום חמישה עשר חודשים לאחר האסיפה השנתית האחרונה.

<p>עסקים מהותיים עם החברה או עם גוף הקשור אליה. המבקר הפנימי אינו עובד של החברה (או של גוף קשור אליה) והוא מעניק שירותי ביקורת פנימית כנותן שירותים חיצוני. בביקורתו, נעזר המבקר בעובדי משרדו, כדוגמת אנשי ביקורת ומערכות מחשב.</p>	
<p>מינויו של המבקר הפנימי בוצע בעקבות הליך תחרותי שנוהל על ידי ועדת איתור מיוחדת שהורכבה ממספר חברי הדירקטוריון. מינויו אושר על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון. בין הנימוקים לאישור מינויו: זהותו וניסיונו של המבקר הפנימי, השכלתו וכישוריו וניסיונו הרב של המבקר הפנימי בביקורת פנימית, צוות הביקורת וכן זהות התאגידים בהם מכהן המבקר הפנימי כמבקר פנימי בהתחשב בין השאר בסוג התאגיד, גודלו, היקף פעילותו ומורכבות פעילותו.</p>	<p>דרך המינוי</p>
<p>הממונים הארגוניים של המבקר הפנימי הינם יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל החברה, כפי שנקבע בתקנון החברה ובחוק החברות הממשלתיות.</p>	<p>זהות הממונה</p>
<p>תכנית העבודה השנתית והתלת שנתית של הביקורת הפנימית מגובשת על ידי המבקר הפנימי ביחד עם מנכ"ל החברה ומוצגת בפני ועדת הביקורת לדיון ואישור טרם הבאתה לאישור סופי של הדירקטוריון בכל שנה במהלך חודש נובמבר. ההליך מבוצע על פי לוחות הזמנים שקבעה רשות החברות הממשלתיות. התוכנית השנתית לשנת 2017 אושרה בוועדת הביקורת של הדירקטוריון ובדירקטוריון החברה. עבודת הביקורת מבוצעת על פי תכנית זו.</p> <p>תכנית העבודה מאפשרת ביצוע ביקורת על כלל פעילויות החברה אחת לשלוש שנים כפי הנדרש על ידי רשות החברות הממשלתיות ובהתאם לסקר סיכונים שנערך על ידי המבקר הפנימי אחת לשלוש שנים.</p>	<p>תכנית עבודה</p>
<p>היקף העסקת המבקר הפנימי בשנת 2017 הסתכמה ב-3,779 שעות (שנת 2016 - 3,787 שעות). היקף שעות העבודה של המבקר הפנימי נקבע על ידי המבקר הפנימי והנהלת החברה ואושר על ידי ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה. לא צומצם היקף העבודה ביחס לתוכנית הביקורת המקורית שהוצגה.</p> <p>סך הוצאות הביקורת בשנת 2017 הסתכמו בכ-787 אלפי ש"ח (שנת 2016 - כ-798 אלפי ש"ח). להערכת דירקטוריון החברה, אין לתגמול מבקר הפנים השפעה על שיקול דעתו המקצועי. למבקר הפנים לא ניתנו נירות ערך כחלק מתנאי העסקתו.</p>	<p>היקף העסקה</p>
<p>המבקר הפנימי עורך את הביקורת בהתאם לתקני ביקורת פנימית של לשכת המבקרים הפנימיים, הוראות חוק הביקורת הפנימית וחוק החברות, הנחיות רשות החברות הממשלתיות, נוהל הביקורת הפנימית של רשות החברות הממשלתיות ונוהל העבודה של החברה בדבר עבודת המבקר הפנימי, סמכויותיו ודרכי פעולתו.</p> <p>המבקר הפנימי מונה כנציג תלונות בחברה. מלבד תפקיד זה הוא אינו מבצע מטלות נוספות לתפקידו כמבקר פנימי במסגרת החברה העלולות לפגוע בעבודת הביקורת הפנימית.</p>	<p>עריכת הביקורת</p>
<p>במהלך עבודת הביקורת, הומצאו למבקר הפנימי המסמכים והמידע כנדרש לפי סעיף 9 לחוק הביקורת הפנימית וכן ניתנה למבקר גישה חופשית למערכות המידע של החברה לרבות לנתונים כספיים לצורך עבודתו. להערכת הדירקטוריון וועדת הביקורת, מבקר הפנים עומד בדרישות שנקבעו בחקיקה ובתקנים המקצועיים.</p>	<p>גישה למידע</p>

5.2 דין וחשבון המבקר הפנימי

המבקר הפנימי מגיש מידי חצי שנה דוח חצי שנתי על עבודת צוות הביקורת הפנימית. הדוח כולל סיכום של כל הדוחות ומסמכי הביקורת שהופצו במהלך מחצית השנה ינואר-יוני. בנוסף מגיש המבקר דוח שנתי הכולל דיווח לגבי כלל פעילות הביקורת הפנימית של אותה השנה. הדו"ח השנתי והחצי שנתי מוגשים ליו"ר הדירקטוריון (במידה וקיים), ליו"ר ועדת הביקורת של הדירקטוריון, למנכ"ל החברה ולרשות החברות הממשלתיות.

צוות הביקורת הפנימית ביצע במהלך שנת 2017 ביקורות בהתאם לתכנית העבודה השנתית לשנת 2017 וכן ביקורות בנושאים נוספים. הממצאים, המשמעותיים וההמלצות אשר הועלו בעבודת הביקורת, דווחו במסגרת דוחות הביקורת.

בשנת 2017 ועד לחודש ינואר 2018 נתקיימו דיונים בוועדת הביקורת בממצאי הביקורת הפנימית במועדים הבאים (לרבות דוחות ומטלות משנת 2016):

מס"ד	נושא	רמת הסיכון כפי שדורג בסקר הסיכונים	סטטוס	הפצת טיוטת דוח ביקורת	דיון בוועדת ביקורת	הערות
1.	גמול דירקטורים	בהתאם לחוזר הרשות	הסתיים	26/2/2017	-	לא נדרש לעלות לדיון
2.	דוח שנתי על עבודת הביקורת הפנימית (2016)	בהתאם לחוזר הרשות	הסתיים	1/2/2017	9/2/2017	-
3.	דוח חצי שנתי על עבודת הביקורת הפנימית (2017)	בהתאם לחוזר הרשות	הסתיים	23/7/2017	-	לא נדרש לעלות לדיון
4.	אבטחת מידע	גבוהה	הסתיים	2/8/2017	30/11/2017	-
5.	אגף משאבי אנוש- ניהול ציי רכב ובטיחות בתחבורה	גבוהה	הסתיים	11/6/2017	30/11/2017	-
6.	העסקת יועמ"ש חיצוניים (2016)	בהתאם לחוזר הרשות	הסתיים	4/6/2017	-	לא נדרש לעלות לדיון
7.	מחלקת ביטחון- ביטחון ואבטחה	גבוהה מאוד	ממתין לדיון מנכ"ל	4/12/2017	-	-
8.	דוח מעקב ניהול ושימור חיובי לקוחות	-	ממתין לדיון מנכ"ל	17/12/2017	-	-
9.	אגף הנדסה- איכות סביבה ופיתוח בר קיימא	בינונית	דוח לדיון מנכ"ל יופץ בימים הקרובים	23/7/2017	-	-
10.	אגף כספים- נסיעות לחול	בינונית	ממתין לתגובות מבוקרים	31/12/2017	-	-
11.	דוח מעקב הלוואות עובדים	-	ממתין לתגובות מבוקרים	28/12/2017	-	-
12.	ניהול הסיכונים בחברה	בהתאם לחוזר הרשות	ממתין לתגובות מבוקרים	24/1/2018	-	-
13.	אגף כספים- תקציב ודוחות כספיים	גבוהה	בתהליך ביקורת	-	-	צפי להגשת טיוטה

מס"ד	נושא	רמת הסיכון כפי שדורג בסקר הסיכונים	סטאטוס	הפצת טיוטת דוח ביקורת	דיון בוועדת ביקורת	הערות
						במהלך חודש 2/2018.
14.	השתתפות בישיבות הדירקטוריון והוועדות השונות	-	מבוצע באופן שוטף	-	-	-
15.	ניהול ומעקב אחר החלטות ועדת הביקורת	-	מבוצע באופן שוטף	-	-	-

ממצאי דוחות הביקורת הפנימית נידונים באופן שוטף בוועדת הביקורת, מבקר הפנים עורך ניהול ומעקב שוטף אחר יישום החלטות הוועדה בנושא הממצאים.

5.3 הערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי

להערכת דירקטוריון החברה וועדת הביקורת, היקף, אופי ורציפות הפעילות ותכנית העבודה של המבקר הפנימי של החברה הינם סבירים בהתחשב במבנה הארגוני, במהות פעילויות העסקיות ובהיקפן, ויש בהם כדי להגשים את מטרות הביקורת הפנימית.

חלק ג' - גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

1. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים, וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. לפירוט בדבר אומדנים אלה ראו את ביאור 2' ל"דוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

לחברה מספר עסקאות החלף בהיקף של 250 מיליוני דולר (במקור) (SWAP), ראה באור 25 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017). בהתאם לתקני ה-IFRS, עסקאות אלו אינן עומדות בכללי IAS 39 ליישום חשבונאות גידור. לפיכך, טופלו מכשירים אלו כמכשירים נגזרים אשר נמדדים מדי תקופה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

2. רישום זכויות בנכסים

ראו סעיף 6.26.2 בפרק ו לתשקיף זה.

3. התחייבויות בגין יחסי עובד מעביד

התחייבות החברה בשל סיום יחסי עובד מעביד לעובדיה מחושבת בהתאם לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963 ("חוק פיצויי פיטורין") והסכמי ההעסקה ומכוסה על ידי פוליסות ביטוח מנהלים. כל עובדי החברה חתומים במסגרת הסכמי העסקה על סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. בהתאם לכך, ולאור ביצוע הפרשות

בהתאם לסעיף 14 כאמור, אין מבצעת החברה אקטואריה בקשר עם ההתחייבויות הקיימות בגין יחסי עובד מעביד.

לפרטים נוספים בדבר התחייבויות החברה בשל יחסי עובד מעביד, ראו את סעיף 6.30.3 לפרק ו' בתשקיף זה.

4. אירועים לאחר שנת הדיווח

להתייחסות בדבר אירועים לאחר שנת הדיווח ראו ביאור מספר 28 לדוחות הכספיים.

חלק ד' - הערכות שווי

במסגרת עריכת הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 נערכה הערכת שווי עדכנית לחוזי ההחלף ריבית בין-מטבעות (Cross-Currency Swaps) (הערכת השווי כאמור ניתנה ביום 25 במרץ, 2018). הערכת השווי כאמור, סווגה, בהתאם למבחנים הקבועים בעמדה משפטית 23-105 של רשות ניירות ערך (כפי שעודכנה בחודש יולי 2014), כהערכת שווי מהותית. פרט להערכת שווי זו לא היתה לחברה הערכת שווי כלשהי אשר הינה בגדר הערכת שווי מהותית או מהותית מאוד, אשר שימשה בסיס לנתונים בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

להלן פרטים אודות הערכת שווי זו, בהתאם לאמור בתקנה 38 לתקנות:

נושא	פרטים
זיהוי נושא ההערכה	הערכת שווי הוגן של חוזי החלף ריבית בין - מטבעות (Cross Currency Swaps)
עיתוי ההערכה	31.12.2017 ; הערכת השווי נחתמה ביום 25.03.2018.
שווי נושא ההערכה סמוך לפני מועד ההערכה	כ-136,114 אלפי ש"ח נכון ליום 30.9.2017.
שווי נושא ההערכה שנקבע בהתאם להערכה	כ-128,173 אלפי ש"ח.
זיהוי המעריך ואפיונו	חברת אופטימיזי ניהול סיכונים בע"מ ("אופטימיזי"). העבודה בוצעה על ידי פרופ' צבי וינר. למעריך השווי לא קיימת תלות בחברה.
מודל ההערכה	חישוב השווי ההוגן של כל עסקה על ידי בניית סדרת התשלומים העתידיים של כל צד בכל עסקת החלף והיוונם באמצעות שיעורי ההיוון המתאימים, תוך ביצוע התאמות לסיכונים אשראי.
ההנחות שלפיהן ביצע מעריך השווי את ההערכה	תזרימי מזומנים צפויים המחושבים על בסיס עקום ריביות סוואפ בדולר אמריקאי, עקום ריביות סוואפ בש"ח, עקום סוואפ - אינפלציה בש"ח ועקום סוואפ מרווח בסיס בין הדולר לש"ח. כמו כן התאמות לסיכונים אשראי בוצעו על סמך מרווח האשראי של החברה בהלוואות קיימות ועל בסיס מרווח האשראי באגרות חוב סחירות של הצדדים שכנגד.

חלק ה' - תכניות רכישה

נכון למועד דוח זה לא קיימות תכניות רכישה בחברה. במהלך שנת 2017 לא ביצעה החברה רכישות או מכירות של ניירות הערך שלה.

חלק ו' - גילוי ייעודי למחזיקי אגרות החוב

1. להלן פרטים בדבר תעודות ההתחייבות במחזור שהנפיקה החברה (נכון ליום 31.12.2017)

סדרה	מועד הנפקה הראשונה	שווי נקוב בעת הנפקת הסדרה ⁷ (באלפי ש"ח)	שווי נקוב נכון ליום 31.12.2017 ⁷ (באלפי ש"ח)	סך שהתקבלה (באלפי ש"ח)	השווי נקוב משוערך ליום 31.12.2017 (באלפי ש"ח)	ריבית שנצברה (באלפי ש"ח)	סוג ריבית ושיעורה או נוסחתה	מועדי תשלום הקרן	מועדי תשלום הריבית	פירוט הצמדת הקרן והריבית ותנאיה	זכות לפדיון מוקדם	ניתן להמרה או למימוש לנייר ערך אחר	ערבות לתשלום התחייבויות על פי שטר הנאמנות
אגרות החוב (סדרה 'א')	12.2006	1,099,525	884,954	1,201,580	1,059,580	325	5.6% קבועה צמודה למדד המחיריים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2012	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש דצמבר 2007	הצמדה מלאה למדד המחיריים לצרכן	לא	לא	לא
אגרות החוב (סדרה 'ג')	12.2011	846,020	813,871	900,051	832,982	-	4.8% קבועה צמודה למדד המחיריים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2016	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2012	הצמדה מלאה למדד המחיריים לצרכן	כן ⁸	לא	לא
אגרות החוב (סדרה 'ד')	4.2014	1,174,532	1,174,532	1,207,500	1,174,532	-	2.95% קבועה צמודה למדד המחיריים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש	הצמדה מלאה למדד המחיריים לצרכן	כן ⁹	לא	לא

⁷ כולל הרחבות של סדרות אגרות אשר בוצעו מעת לעת.

⁸ מנגנון הפירעון המוקדם באגרות החוב (סדרה ג') נוסף במסגרת תיקון שטרי הנאמנות שבוצע בתאריך 22 בנובמבר, 2017.

⁹ בכפוף לרישומן למסחר של אגרות החוב (סדרה ד') ברשימה הראשית בבורסה, ככל ותתרחש, תהיינה אגרות החוב (סדרה ד') ניתנות לפדיון מוקדם על ידי החברה, החל מיום 1.1.2018.

עמוד 19 מתוך 21

				יוני 2014	יוני 2019	ס							
--	--	--	--	-----------	-----------	---	--	--	--	--	--	--	--

לעניין הרחבת אגרות החוב סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד' ראה באור 1' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

אשראי חח"י - בהתאם לתוספת להסכם המשולש, נמשך על ידי חח"י עד ליום המאזן סך של כ-223 מיליוני דולר מתוך סכום של כ-250 מיליוני דולר כהלוואה ל-20 שנה בגין הקמת המקטע הימי. הלוואה זו הינה דולרית והיא נושאת ריבית שנתית בשיעור של LIBOR בתוספת מרווח של 0.6%. קרן ההלוואה נפרעת ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים החל מיום 17 בדצמבר, 2010. תשלומי הריבית בגין ההלוואה משולמים מראש כל שישה חודשים מיום לקיחת ההלוואה. תשלומי הקרן והריבית חלים על החברה על פי התנאים שנקבעו בתוספת להסכם המשולש. לפרטים בדבר הליך בירור עפ"י ההסכם המשולש ראה ביאור 18.3 א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

2. תיאור הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ולטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ומחזיקי אגרות החוב (סדרה ד')

לפרטים אודות הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' בתשקיף זה.

3. דירוג אגרות החוב של החברה

לפרטים אודות דירוג אגרות החוב סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד' ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' בתשקיף זה.

4. קיום תנאי אגרות החוב (סדרה א'), (סדרה ג') ו-(סדרה ד')

למועד דוח זה ובמהלך שלוש (3) השנים שקדמו למועד דוח זה, עמדה החברה בכל התנאים וההתחייבויות המהותיות לפי שטר הנאמנות לאגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד'), ולמיטב ידיעתה לא התקיימה עילה להעמדת אגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') לפירעון מיידי או למימוש הבטוחות שניתנו להבטחת התשלום למחזיקי אגרות החוב כאמור, והחברה לא קיבלה הודעה מהנאמן לאגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') בדבר אי עמידתה בתנאים ובהתחייבויות לפי שטר הנאמנות כאמור.

5. דרישת הנאמן לכינוס אסיפת מחזיקים ושינוי תנאי אגרות החוב

במהלך שנת 2017 החברה לא נדרשה על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ו/או על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ו/או על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') ו/או לבצוע פעולות שונות ובכלל זה כינוס אסיפת מחזיקי אגרות החוב של איזה מהסדרות. יצוין כי בסוף שנת 2017 החברה יזמה תיקון לשטרי הנאמנות לסדרות אגרות החוב (סדרה א', ג' ו- ד'). לפרטים נוספים ראו סעיף 1.4.6 לפרק א'.

6. מידע נוסף

בהתאם לשטרי הנאמנות של סדרות אגרות החוב השונות של החברה, רשאי הנאמן של כל אחת מסדרות אגרות החוב להעמיד לפירעון מיידי כל אחת מסדרות אגרות החוב שהוא נאמן לה, אך ורק בקרות אירועים המפורטים בשטר הנאמנות.

שמואל תורגימן - מנכ"ל

איתן פדן - יו"ר הדירקטוריון

תוספת לדוח הדירקטוריון ליום 31.12.2017

1. דירקטוריון החברה

במהלך שנת 2017 התכנס הדירקטוריון ל-11 ישיבות. כמו כן, התקיימו 26 ישיבות של ועדות הדירקטוריון (ועדת הביקורת - 6 ישיבות, ועדת הכספים - 6 ישיבות, ועדת נהלים וכ"א - 4 ישיבות, ועדת ניהול סיכונים - 5 ישיבות וועדת בטיחות, בטחון וסייבר - 5 ישיבות).

נכון למועד אישור הדוח, דירקטוריון החברה מונה 4 חברים. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 18 במרץ, 2004 (במסגרתה שונה תקנון החברה) מספר חברי הדירקטוריון בחברה לא יעלה על 9, מתוכם 4 עובדי מדינה.

למידע אודות חברי הדירקטוריון ונושאי המשרה בחברה נכון ליום אישור הדוח ועיסוקם במהלך 5 השנים האחרונות ראו את פרק ז' לתשקיף זה.

2. יישום תכנית לשעת חירום

במסגרת היערכותה של החברה ליישום תכנית מודעות ומוכנות לחירום בחברה, החברה נקטה בפעולות הבאות: כונסה וועדת ההיגוי; רוענו נהלי החירום באגפי החברה; גובש נוהל מצבי הכוננות; בוצע תרגיל שולחני למ"מ; קוים מפגש עבודה בנושא פקודת היערכות לחירום-משטרה/מחלקת החבלה; נערכו הכנות וביצוע תרגיל "נקודת מפנה"; תואמו ממשקי עבודה עם המרד"מים של מחוזות משטרת ישראל; בוצע תרגיל חירום ארצי של החברה; כונסה וועדת ההיגוי חירום; התקיימו מפגשי תיאום שוטפים מול גורמי משטרה וכוחות ההצלה; הועברו הרצאות בקרב משטרת ישראל וכוחות ההצלה והחירום; קוימו תרגילי כוננות פנימיים של אגפים בנתג"ז ומנב"טים מרחביים; בוצעו הדרכות ייחודיות.

פרק ז' - הנהלת החברה

הנהלת החברה

.7

דירקטוריון החברה

7.1

שם	איתן פדן
מס' זיהוי	058105222
תאריך לידה	1.4.1963
מען להמצאת כתבי בית-דין	קריית עתידים, מגדל עתידים, ת.ד 58177, ת"א 6158101
נתינות	ישראל
חברות בוועדה מועדות הדירקטוריון	יו"ר הדירקטוריון יו"ר ועדת הכספים, וחבר הועדות נהלים וכוח אדם, ניהול סיכונים ובטיחות, ביטחון וסייבר.
האם מכהן כדירקטור בלתי תלוי או דירקטור חיצוני (ואם כן – האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית והאם הוא דירקטור חיצוני מומחה)	לא
האם הינו עובד של החברה או של חברה קשורה שלה או של בעל עניין בה	לא
תחילת כהונה	21.5.2017 (כדירקטור) 3.12.2017 (כיו"ר)
השכלה	בוגר תואר ראשון B.A. בניהול וכלכלה – אוניברסיטת ת"א. בוגר MBA מאוניברסיטת מנצ'סטר והקריה האקדמית אונו.
עיסוק בחמש השנים האחרונות	דירקטור מן הציבור. שימש כמנכ"ל חברת השיכון חלמיש, מנכ"ל אנגל מזרח אירופה ומנכ"ל בסס"ח. כמו כן, כיהן כדירקטור בחברות שונות, ביניהן קצא"א, החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ, אקסלנס, מגדל קופות גמל (פלטינוס) החברה לפיתוח קיסריה ועוד.
מכהן כדירקטור בחברות הבאות	חברה לפיתוח קיסריה, חברה לנכסי קיסריה, אקסלנס ניהול השקעות
האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות	כן
קרבה משפחתית לבעל עניין בתאגיד	אין
שם	שי פרמינגר
מס' זיהוי	024486904
תאריך לידה	5.8.1969
מען להמצאת כתבי בית-דין	שאול אביגור 9 תל אביב
נתינות	ישראל
חברות בוועדה מועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת ניהול הסיכונים וחבר הועדות: כספים, ביקורת ונהלים וכוח אדם

לא	האם מכהן כדירקטור בלתי תלוי או דירקטור חיצוני (ואם כן – האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית והאם הוא דירקטור חיצוני מומחה)
לא ¹	האם הינו עובד של החברה או של חברה קשורה שלה או של בעל עניין בה
3.11.2015	תחילת כהונה
בוגר תואר ראשון LL.B במשפטים מהמכללה למינהל ותואר שני MBA במנהל עסקים מאוניברסיטת בר אילן.	השכלה
החל מיולי 2013 מכהן כמנכ"ל ERN ישראל בע"מ.	עיסוק בחמש השנים האחרונות
	מכהן כדירקטור בחברות הבאות
לא	האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות
אין	קרבה משפחתית לבעל עניין בתאגיד
יחזקאל ליפשיץ	שם
032387482	מס' זיהוי
04.11.1975	תאריך לידה
אש ארטום 14 ירושלים	מען להמצאת כתבי בית-דין
ישראל	נתינות
יו"ר ועדת הביקורת	חברות בוועדה מועדות הדירקטוריון
לא	האם מכהן כדירקטור בלתי תלוי או דירקטור חיצוני (ואם כן – האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית והאם הוא דירקטור חיצוני מומחה)
כן – עובד משרד האנרגיה	האם הינו עובד של החברה או של חברה קשורה שלה או של בעל עניין בה
31.12.2017 (כמו כן, כיהן כדירקטור בחברה בתקופה שתחילתה ביום 30.7.2014 וסיומה ביום 18.8.2017)	תחילת כהונה
בעל תואר ראשון במדעי המחשב ומנהל עסקים ותואר שני במנהל עסקים מטעם האוניברסיטה העברית בירושלים	השכלה
סמנכ"ל תשתיות אנרגיה ומים במשרד האנרגיה.	עיסוק בחמש השנים האחרונות
חבר מועצת רשות המים	מכהן כדירקטור בחברות הבאות

¹ מנורה מבטחים החזקות בע"מ, המחזיקה, למיטב ידיעת החברה, באגרות חוב שהנפיקה החברה, הינה בעלת מניות (כ- 40%) באי.אר.אן ישראל בע"מ ("אי.אר.אן"); מנורה גם מחזיקה באופציה להגדלת החזקותיה באי.אר.אן באופן שיקנה למנורה גם זכות למינוי רב חברי הדירקטוריון באי.אר.אן. נכון למועד תשקיף זה, מר שי פרמינגר מכהן כמנכ"ל אי.אר.אן. לאור האמור לעיל, גובש בין החברה לבין הדירקטור הסדר ניגוד עניינים, הקובע הסדרים שמטרתם איון החשש הלכאורי להיווצרות ניגוד עניינים מהנסיבות המתוארות לעיל.

לא	האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות
אין	קרבה משפחתית לבעל עניין בתאגיד
שם	שארבל שחאדה
מס' זיהוי	034810622
תאריך לידה	24.5.1978
מען להמצאת כתבי בית-דין	שכונת אלעין, שפרעם, 2020000
נתינות	ישראל
חברות בוועדה מועדות הדירקטוריון	יו"ר ועדת בטיחות, בטחון וסייבר. חבר הועדות ביקורת ונהלים וכח אדם.
האם מכהן כדירקטור בלתי תלוי או דירקטור חיצוני (ואם כן – האם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית או כשירות מקצועית והאם הוא דירקטור חיצוני מומחה)	לא
האם הינו עובד של החברה או של חברה קשורה שלה או של בעל עניין בה	כן – עובד משרד האנרגיה
תחילת כהונה	3.11.2015
השכלה	הנדסה אזרחית M.Sc. ומינהל עסקים MBA בטכניון חיפה.
עיסוק בחמש השנים האחרונות	מנהל אגף א' מחצבות ומכרות במשרד האנרגיה.
מכהן כדירקטור בחברות הבאות	-
האם הוא דירקטור שהחברה רואה אותו כבעל מומחיות חשבונאית ופיננסית לצורך עמידה במספר המזערי שקבע הדירקטוריון לפי סעיף 92(א)(12) לחוק החברות	לא
קרבה משפחתית לבעל עניין בתאגיד	אין

נושאי משרה בכירה בחברה

7.2

שם	שמואל תורג'מן
מס' זיהוי	011531761
תאריך לידה	24.7.1969
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	מנכ"ל
מען להמצאת כתבי בית-דין	קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177
נתינות	ישראל
תחילת העסקה בחברה	1.5.2005
תחילת כהונה (כמנכ"ל)	22.4.2010
השכלה	בוגר הטכניון בהנדסה אזרחית

החל כמתכנן בחברת תה"ל ובהמשך היה 10 שנים בחברת מקורות בתפקיד מהנדס קווים ארציים. ב-5 השנים האחרונות טרם תחילת העסקתו בחברה עבד כמנהל מחלקת הנדסה אזרחית במשרד הראשי של חברת מקורות.	עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה
החל עבודתו כסמנכ"ל ההנדסה של החברה במאי 2005. מונה כמשנה למנכ"ל החברה בספטמבר 2008. במהלך כהונתו כמשנה למנכ"ל כיהן פעמיים כמנכ"ל החברה בפועל. מכהן כמנכ"ל החברה החל מאפריל 2010.	עיסוק בחברה
אין	בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה
דניאל סובל	שם
012702932	מס' זיהוי
20.01.1968	תאריך לידה
סמנכ"ל כספים ורכש	תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה
קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101	מען להמצאת כתבי בית-דין
ישראל	נתינות
1.1.2014	תחילת כהונה והעסקה בחברה
רו"ח, תואר ראשון בכלכלה ובחשבונאות מאוניברסיטת ת"א.	השכלה
יועץ עסקי ופיננסי לחברות ציוד רפואי ואנרגיות מתחדשות. סמנכ"ל חברת סולר ביי יורסלף בע"מ, סמנכ"ל כספים ופעילות חברת טרה ויטה אינק'	עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה
אין	בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה
ג'יי אפשטיין	שם
22822563	מס' זיהוי
28.02.1967	תאריך לידה
מנהל מסחרי ופיתוח עסקי	תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה
קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101	מען להמצאת כתבי בית-דין
ישראל	נתינות
5.2.2004	תחילת כהונה והעסקה בחברה
תואר ראשון בכלכלה מאוניברסיטת Rutgers, תואר שני בכלכלה מאוניברסיטת ת"א.	השכלה
ראש ענף בכיר (כלכלה) במשרד התשתיות, האנרגיה והמים	עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה
אין	בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה
חיים מוסקוביץ	שם
023063613	מס' זיהוי
24.08.1967	תאריך לידה
סמנכ"ל הקמה	תפקיד בחברה ובחברת בת

של החברה	
מען להמצאת כתבי בית-דין	קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101
נתינות	ישראל
תחילת העסקה בחברה	26.10.2005
תחילת כהונה (כסמנכ"ל ההקמה)	2.9.2010
השכלה	B.Sc. בהנדסה חקלאית, מגמת מים וקרקע בטכניון ותואר שני במנהל עסקים במכללה האקדמית קרית אונו.
עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה	ניהול ופיקוח על פרויקטים בחברת "דנה הנדסה בע"מ מהנדס ביצוע ומנהל פרויקטי מינהור בדחיקה ותשתיות בחברות "גלש"ט – טמג"ש" בע"מ
עיסוק בחברה	החל עבודתו בחברה בשנת 2005 כמנהל פרויקטים באגף ההקמה. כיהן כממלא מקום סמנכ"ל הקמה החל מאוגוסט 2008. מכהן כסמנכ"ל הקמה החל מספטמבר 2010.
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין
שם	שלומי זעירא
מס' זיהוי	22562185
תאריך לידה	27.08.1966
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	סמנכ"ל תפעול
מען להמצאת כתבי בית-דין	קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101
נתינות	ישראל
תחילת העסקה בחברה	1.8.2005
תחילת כהונה (כסמנכ"ל התפעול)	25.8.2011
השכלה	B.Sc. בהנדסת מים וקרקע, אוני' בן גוריון - M.Sc. בהנדסת סביבה.
עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה	הנדסה וניהול פרויקטים באגף ההנדסה בחברה תכנון וליווי הקמה של phase 1,2,3) pipeline, valve stations, PRMS's (תכנון/ליווי ביצוע של מערכות הגנה קתודית עם חברות התכנון / הקבלן / ההקמה, ניהול מכרז ההקמה של ה- PRMS ים המוקמים כעת (נשר, צפית, אגן, רמת חובב חחי, רותם, רמת חובב א.ת., חחי חיפה, בז"ן, חחי אלון תבור).
עיסוק בחברה	החל עבודתו בחברה כמנהל פרויקטים באגף ההנדסה. החל מאוקטובר 2009 כיהן כממלא מקום סמנכ"ל התפעול. החל מאוגוסט 2011 מכהן כסמנכ"ל התפעול.
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין
שם	שלמה קרסנר
מס' זיהוי	058675356
תאריך לידה	17.03.1964
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	סמנכ"ל הנדסה

מען להמצאת כתבי בית-דין	קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101
נתינות	ישראל
תחילת כהונה והעסקה בחברה	1.5.2011
השכלה	B.Sc. בהנדסה אזרחית, הטכניון.
עיסוק בחמש השנים האחרונות טרם העסקתו בחברה	מנהל אגף תכנון ברכבת ישראל ומנהל אגף דרכים ותשתיות בתה"ל.
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין
שם	גלעד שי
מס' זיהוי	031858590
תאריך לידה	8.11.1974
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	המשנה למנכ"ל, היועץ המשפטי ומזכיר החברה
מען להמצאת כתבי בית-דין	קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177 תל אביב, 6158101
נתינות	ישראל
תחילת העסקה בחברה	10.5.2005
תחילת כהונה	1.11.2008 – כיועץ משפטי ומזכיר החברה; 16.12.2010 – כסמנכ"ל משפט ומינהל ומזכיר החברה; 14.4.2016 – כמשנה למנכ"ל, היועץ המשפטי ומזכיר החברה
השכלה	בוגר לימודי תואר ראשון במשפטים ותואר ראשון במינהל עסקים, מהמרכז הבינתחומי הרצליה.
עיסוק בחמש השנים טרם העסקתו בחברה	עו"ד במשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד ברשות החברות הממשלתיות.
עיסוק בחברה	החל עבודתו כעו"ד בלשכה המשפטית של החברה. כיהן כיועץ המשפטי ומזכיר החברה החל מחודש נובמבר 2008. כיהן כסמנכ"ל משפט ומינהל ומזכיר החברה החל מחודש דצמבר 2010.
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין
שם	קובי נבון
מס' זיהוי	056080344
תאריך לידה	9.10.1959
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	המבקר הפנימי
מען להמצאת כתבי בית-דין	יגאל אלון 53 בניין אשדר 2000 קומה 7 (פינת רחוב השלושה) ת"א מיקוד 61092
נתינות	ישראל
תחילת כהונה	19.1.2010
השכלה	תואר ראשון כלכלה וחשבונאות אוני' העברית י-ט, תואר שני (LLM) משפטים אוני' בר-אילן.
עיסוק בחמש השנים	שותף בכיר במשרד רו"ח "נבון ויספלד ושות'" מאז 1989

האחרונות טרם מינויו בחברה	עצמאי.
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין
שם	קובי ברכה
מס' זיהוי	033159237
תאריך לידה	19.9.1976
תפקיד בחברה ובחברת בת של החברה	מנהל מחלקת חשבות ופיננסים
מען להמצאת כתבי בית-דין	קריית עתידים, מגדל עתידים, ת.ד. 58177, ת"א 6158101
נתינות	ישראל
תחילת כהונה	10.2011 – חשב חברה, 4.2014 – מנהל מחלקת חשבות ופיננסים
השכלה	רו"ח, תואר ראשון במנהל עסקים (B.B.)- התמחות בראיית חשבון, המכללה למינהל
עיסוק בחמש השנים האחרונות טרם מינויו בחברה	רו"ח, מנהל צוות ביקורת – Ernst & Young (קוסט, פורר גבאי את קסירר, רו"ח)
בעל עניין בחברה או בן משפחה של נושא משרה בכירה או של בעל עניין בחברה	אין

מורשי חתימה עצמאיים

7.3

בהתאם להחלטת דירקטוריון החברה בעניין סמכויות חתימה ובהתאם לנוהל החברה בעניין זה אין בחברה מורשי חתימה עצמאיים, כהגדרת המונח בחוק ניירות ערך.

פרטים נוספים

7.4

רואה החשבון של החברה: ברייטמן זוהר אלמגור ושות', רואי חשבון.

עורכי דין ההנפקה: יגאל ארנון ושות' - משרד עורכי דין.

משרדה הרשום של החברה: קריית עתידים (בנין עתידים), ת.ד. 58177, תל אביב-יפו, 6158101.

תמצית הוראות תקנון ההתאגדות של החברה המתייחסות לדירקטוריון

7.5

להלן יובאו הוראות תקנון ההתאגדות העיקריות המתייחסות למספר המירבי והמזערי של הדירקטורים, דרכי מינויים או בחירתם, משך וסיום כהונתם, שכרם ומינוי ועדות של הדירקטוריון והסמכויות שניתן להעניק להן. הנוסח להלן הינו תמציתי ואינו מהווה תחליף לעיון בנוסח המלא של התקנון. יודגש, כי מסמכי ההתאגדות של החברה כפופים להוראות חוק החברות הממשלתיות, כמו גם להוראות הקוגנטיות בחוק החברות (כל עוד הללו אינן עומדות בסתירה להוראות חוק החברות הממשלתיות).

מספר המרבי והמזערי של הדירקטורים

7.5.1

מספר חברי הדירקטוריון בחברה לא יפחת מ-3 ולא יעלה על 9. ככל שתהיה החברה חברת אגרות חוב, אזי יכלול מספר זה שני דירקטורים חיצוניים (ככל שמינוי כאמור נדרש על פי הדין).

דרכי מינויים או בחירתם

7.5.2

דירקטורים בחברה יתמנו על ידי בעלי המניות באמצעות כתב מינוי שיימסר לחברה, ארבעה (4) מהדירקטורים יהיו עובדי מדינה, מהם - שני דירקטורים מקרב עובדי משרד האנרגיה, כפי שיקבע שר

האנרגיה ושני דירקטורים יהיו מקרב עובדי משרד האוצר, כפי שיקבע שר האוצר, והכל בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות. כל עוד החברה היא חברה ממשלתית, יתמנו הדירקטורים, לרבות דירקטורים חיצוניים, בידי השרים, באופן ובכפוף לתנאי הכשירות, לסייגים ולהוראות שבחוק החברות הממשלתיות ובחוק החברות ותקופת כהונתם וסיום כהונתם יהיו בהתאם לקבוע בחוק החברות הממשלתיות ובחוק החברות, לפי העניין.

הדירקטוריון יבחר באחד מחבריו ליושב ראש הדירקטוריון ומינויו יעשה בהתאם ובכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות וחוק החברות.

המנהל הכללי של החברה לא יהיה דירקטור בחברה.

פעולות הנעשות בתום לב על ידי הדירקטוריון או על ידי ועדה שמונתה על ידי הדירקטוריון או על ידי איזה אדם הפועל כדירקטור או כממלא מקום או כשליח של דירקטור – תהינה חוקיות אפילו אם נתגלה לאחר מכן שהיה פגם במינויים של דירקטור כזה או של אדם הפועל כאמור לעיל או שכולם או מקצתם היו פסולים, כאילו כל אחד ואחד מהאנשים אלה נתמנה כדין והיה ראוי להיות דירקטור או ממלא מקום או שליח, כפי שהמקרה יחייב.

על אף האמור בסעיף 7.5.1 לעיל (ובכלל זה אם לא יתמנה אחד מבין הדירקטורים או אם תתפנה משרת דירקטור או אם נבצר מדירקטור, בין אם בקביעות ובין באורח זמני, למלא את תפקידו כדירקטור), יהיו הדירקטורים הנותרים רשאים לפעול בכל דבר, כל עוד לא פחת מספר הדירקטורים מתחת ל-3. פחת מספרם מהאמור לעיל, יהיו רשאים הנותרים לזמן אסיפה כללית, או לפעול בעניינים חיוניים שאינם סובלים דיחוי בלבד.

שכר הדירקטורים

7.5.3

החברה תשלם לדירקטורים, לרבות לדירקטורים החיצוניים (ככל שימונו כאלה) גמול והוצאות, בהתאם לחוק החברות הממשלתיות.

סמכויות הדירקטוריון

7.5.4

סמכויות הדירקטוריון יהיו בכפוף לחוק החברות ולחוק החברות ממשלתיות והוא יהיה רשאי להפעיל כל סמכות, במסגרת מטרות החברה, אשר לא הוקנתה בחוקים האמורים או בתקנון החברה לאורגן אחר. בעניינים מסוימים המצוינים בתקנון החברה תפעל החברה על פי החלטת האסיפה הכללית.

החברה רשאית לפעול להקצאת מניות או ניירות ערך המירים למניות על פי החלטה של אסיפה הכללית בלבד. למרות האמור לעיל, הדירקטוריון יהיה רשאי מזמן לזמן לפי שיקול דעתו, ללא צורך בקבלת החלטת אסיפה כללית, להקצות אגרות חוב שאינן ניתנות להמרה למניות או לאופציות למניות.²

האסיפה הכללית רשאית ליטול סמכויות הנתונות לדירקטוריון ולהפעילן לעניין מסוים או לפרק זמן מסוים, נטילת סמכויות כאמור תיעשה לפי הצעת רשות החברות הממשלתיות, בצירוף חוות דעתה.

הנוהל בפעולת הדירקטוריון

7.5.5

ישיבות הדירקטוריון יתקיימו לפי צרכי החברה ולפחות אחת לחודשיים, זולת אם קבעו השרים, לאחר התייעצות עם רשות החברות, מועדים אחרים.

הדירקטוריון יקיים ישיבה מיוחדת לפי דרישת השרים, רשות החברות, או אחד הדירקטורים. ישיבה כאמור תתקיים תוך שבעה ימים מיום הדרישה, זולת אם נדרש לקיימה תוך זמן קצר יותר. בישיבה ידונו בעניינים המפורטים בדרישה והחלטותיה יובאו מיד לידיעת השרים ורשות החברות.

7.5.6

² יובהר כי בהתאם לסעיף 11 להסכם המסגרת עם המדינה, בטרם גיוס אגרות חוב ע"י החברה יוגשו על ידה כל המסמכים הרלוונטיים לשם קבלת אישור מראש ובכתב של החשב הכללי או מי שהוסמך על ידו לשם כך.

7.5.7 יושב ראש הדירקטוריון יזמן את ישיבות הדירקטוריון ויקבע זמנו, מקומן וסדר יומן, בכפוף לאמור לעיל. בהעדר יושב ראש או אם נבצר מיושב הראש לעשות כן, יהא המנהל הכללי של החברה מוסמך לעשות כן.

הודעה על ישיבת דירקטוריון תימסר לכל חבר, זמן סביר לפני כינוסה. בהודעה יצוין מועד הישיבה והמקום בו תתכנס, וכן פירוט סביר של הנושאים שעל סדר היום. ההודעה תוכל להיות בעל פה, בשיחה טלפונית, בכתב או ע"י דואר אלקטרוני או פקס והיא תימסר לדירקטור על פי הפרטים שמסר מראש למזכיר החברה.

7.5.8 המניין החוקי לישיבות דירקטוריון הוא רוב חברי הדירקטוריון. ההחלטות יתקבלו ברוב דעות של המשתתפים בהצבעה.

7.5.9 הדירקטוריון רשאי במקרים חריגים ודחופים, לפי שיקול דעתו של יושב ראש הדירקטוריון ובהסכמת הדירקטורים, לקבל החלטות אף ללא התכנסות בפועל, ובלבד שניתנה על כך הודעה מראש לנציג רשות החברות.

7.5.10 הדירקטוריון אינו רשאי לקיים ישיבות באמצעי תקשורת כלשהם, אלא בהתאם לנוהל שיאושר על ידי רשות החברות.

7.5.11 דירקטור שיעדר מהארץ בעת כלשהי לא יהיה זכאי לקבל הודעה על כינוס ישיבה בעת העדרו אלא אם כן מסר מען למסירת הודעות.

7.5.12 ועדות הדירקטוריון והסמכויות שניתן להעניק להן

בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות וחוק החברות, הדירקטוריון רשאי לעניין מסוים להאציל מסמכויותיו או חלק מהן לוועדות קבועות או לעניין מסוים, המורכבות מחבר או מחברים של הדירקטוריון ("וועדות הדירקטוריון") כפי שימצא לנכון, והוא יכול מדי פעם בפעם לבטל מסירת סמכות זו. סמכויות שלא ניתן להאצילן בהתאם להוראות כל דין יהיו לשם המלצה בלבד.

כל ועדת דירקטוריון חייבת בשעת השימוש בסמכויותיה למלא אחרי כל ההוראות שיקבעו על ידי הדירקטוריון. הישיבות והפעולות של כל ועדה כזו, המורכבת משניים או יותר חברים, תתנהלנה לפי התקנות הכלולות בתקנון החברה לעניין הישיבות והפעולות של הדירקטוריון, בשינויים המחויבים מן העניין.

בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות, החלטה שהתקבלה או פעולה שנעשתה בוועדת דירקטוריון, כמוהה כהחלטה שהתקבלה או פעולה שנעשתה בדירקטוריון, אלא אם כן נקבע אחרת על ידי הדירקטוריון בכתב המינוי של הוועדה או שעל פי כל דין סמכות הוועדה מוגבלת להמלצה בלבד.

הדירקטוריון ימנה ועדת ביקורת מבין חבריו, אשר מספר חבריה לא יפחת משלושה. יושב ראש הדירקטוריון לא יהיה חבר בוועדת הביקורת.

על אף האמור לעיל, תוקפן של החלטות ועדת הביקורת בעניינים המנויים בסעיפים 255 ו-268 עד 275 לחוק החברות, יהיה בהתאם לקבוע בחוק החברות.

ככל שיידרש על פי דין, הדירקטוריון ימנה מבין חבריו ועדת תגמול וכן ועדה לבחינת דוחות כספיים. הרכב כל ועדה, כשירות החברים בה, המניין החוקי לכינוסה, אופן התנהלות ישיבותיה, תפקידיה וסמכויותיה יהיו בהתאם להוראות חוק החברות ותקנותיו. ועדת הביקורת של החברה, ככל שיתקיימו בה תנאי הכשירות הקבועים לצורך כך בחוק החברות, יכולה לשמש גם כוועדת התגמול ו/או כוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.

הזמנה לישיבות הדירקטוריון ווועדותיו תימסר גם לרשות החברות והיא רשאית לשלוח לכל ישיבה כאמור נציג שיהיה רשאי להשתתף בישיבה ומעמדו בה יהיה כשל דירקטור, אלא שלא יחשב במניין החוקי ולא תהיה לו זכות הצבעה.

החברה רשאית, מעת לעת ובכפוף לכל דין, לשפות נושא משרה בה בדיעבד ("היתר לשיפוי"), או לתת התחייבות מראש לשיפוי ("התחייבות לשיפוי") נושא משרה בה, בשל חבות, תשלום או הוצאה שהוטלה עליו או שהוציא, עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בחברה, לרבות בכל אחד מאלה:

א. חבות כספית שהוטלה עליו לטובת אדם אחר על פי פסק דין, לרבות פסק דין שניתן בפשרה או פסק בורר שאושר בידי בית משפט ולרבות תשלום לנפגע הפרה כאמור בסעיף 52 נד(א)(1)(א) לחוק ניירות ערך, ובלבד שהתחייבות לשיפוי על פי סעיף קטן (1) זה תוגבל לאירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות החברה בפועל בעת מתן ההתחייבות לשיפוי, וכן לסכום או לאמת מידה שהדירקטוריון קבע כי הם סבירים בנסיבות העניין, וכן שבהתחייבות לשיפוי יצוינו האירועים שלדעת הדירקטוריון צפויים לאור פעילות החברה בפועל בעת מתן ההתחייבות, וכן הסכום או אמת המידה אשר הדירקטוריון קבע כי הם סבירים בנסיבות העניין;

ב. הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחת עורך דין, שהוציא נושא משרה עקב חקירה או הליך שהתנהל נגדו בידי רשות המוסמכת לנהל חקירה או הליך (ובכלל כך הליך אכיפה מנהלי), ואשר הסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדו ובלי שהוטלה עליו חבות כספית כחלופה להליך פלילי, או שהסתיים בלא הגשת כתב אישום נגדו אך בהטלת חבות כספית כחלופה להליך פלילי בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית או בקשר לעיצום כספי;

בפסקה זו –

"סיום הליך בלא הגשת כתב אישום בענין שנפתחה בו חקירה פלילית" – משמעו סגירת התיק לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (בסעיף קטן זה – חוק סדר הדין הפלילי), או עיכוב הליכים בידי היועץ המשפטי לממשלה לפי סעיף 231 לחוק סדר הדין הפלילי.

"חבות כספית כחלופה להליך פלילי" – חבות כספית שהוטלה על פי חוק כחלופה להליך פלילי, לרבות קנס מינהלי לפי חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, קנס על עבירה שנקבעה כעבירת קנס לפי הוראות חוק סדר הדין הפלילי, עיצום כספי או כופר;

ג. הוצאות התדיינות סבירות, לרבות שכר טרחה עורך דין, שהוציא נושא משרה או שחויב בהן בידי בית משפט, בהליך שהוגש נגדו בידי החברה או בשמה או בידי אדם אחר, או באישום פלילי שממנו זוכה, או באישום פלילי שבו הורשע בעבירה שאינה דורשת הוכחת מחשבה פלילית.

7.5.15 כל החלטה בדבר היתר לשיפוי נושא משרה בדיעבד, וכן כל החלטה בדבר התחייבות לשיפוי נושא משרה מראש וכן כל החלטה על התקשרות בביטוח נושאי משרה, טעונה, בנוסף לאישור לפי כל דין, אישור מראש של האסיפה הכללית.

7.5.16 החברה רשאית להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה, בשל חבות שתוטל עליו עקב פעולה שעשה בתוקף היותו נושא משרה בה, בכל אחד מאלה:

א. הפרת חובת זהירות כלפי החברה או כלפי אדם אחר;

ב. הפרת חובת אמונים כלפי החברה, ובלבד שנושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד סביר להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה;

ג. חבות כספית שתוטל עליו לטובת אדם אחר;

ד. הוצאות התדיינות סבירות, ובכלל זה שכר טרחת עורכי דין, שהוציא נושא המשרה, בקשר עם הליך אכיפה מנהלי שהתנהל בעניינו;

ה. תשלום לנפגע ההפרה כאמור בסעיף 52 נד(א)(1)(א) לחוק ניירות ערך.

7.5.17 לא יהיה תוקף להוראה בתקנון החברה או להחלטת החברה המתירה לחברה להתקשר בחוזה לביטוח אחריותו של נושא משרה בה, להוראה בתקנון החברה או להחלטת המתירה לשפות נושא משרה בשל אחד מאלה:

- א. הפרת חובת אמונים, למעט לענין שיפוי וביטוח בשל הפרת חובת אמונים כאמור בסעיף 261(2) לחוק החברות;
- ב. הפרת חובת זהירות שנעשתה בכוונה או בפזיזות, למעט אם נעשתה ברשלנות בלבד;
- ג. פעולה מתוך כוונה להפיק רווח אישי שלא כדין;
- ד. קנס, קנס אזרחי, עיצום כספי או כופר שהוטל עליו;
- ה. הליך אכיפה מנהלי שהתנהל בעניינו, וזאת מבלי לגרוע מהוראות סעיפים א; 7.5.14(ב); 7.5.16(ד); ו-7.5.16(ה) לעיל.

7.5.18 יובהר כי ההתחייבות ביחס לשיפוי וביטוח כאמור לנושא משרה, יכולה שתהיה בתוקף גם לאחר שנושא המשרה חדל מלכהן בחברה, וזאת בכפוף לכל דין.

7.6 כפיפות מסמכי היסוד לחוק החברות הממשלתיות

חוק החברות הממשלתיות, החל על החברה כחברה ממשלתית, קובע הוראות המתייחסות לעניינים המובאים לעיל ממסמכי היסוד של החברה. בסעיף 3 לחוק החברות הממשלתיות נקבע כי אין בכוחם של מסמכי היסוד כדי לגרוע מהוראות חוק החברות הממשלתיות. לפיכך יש לקרוא את האמור לעיל כפוף להוראות האמורות בחוק החברות הממשלתיות שעיקרן מובא בסעיף 6.36.12 של פרק ו' לתשקיף זה.

פרק ח' - בעלי עניין ונושאי משרה בכירה

תמלוגים לבעלי עניין ולנושאי משרה בכירה בחברה

8.1

תגמולים לנושאי משרה בכירה

8.1.1

להלן פירוט התגמולים שניתנו לכל אחד מחמשת (5) בעלי התגמולים הגבוהים ביותר מבין נושאי המשרה בחברה, ואשר ניתנו להם בקשר עם כהונתם בשנים עשר (12) החודשים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר בשנים 2016-2017 (הסכומים בש"ח):

לשנת 2017:																	
סה"כ	תגמולים אחרים						תגמולים בעבור שירותים						פרטי מקבל התגמולים				שם
	הפרשות סוציאליות	אשל בכירים	טלפון אישי	ביגוד	הבראה	גילום שווי רכב	אחר	עמלה	דמי ייעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות	מענק*	שכר	שיעור החזקה בהון התאגיד	היקף משרה	תפקיד	
716,293.14	136,659.84	2,536.5	2,400	4,314	5,936	-	-	-	-	-	-	114,090	450,356.8	-	מלאה	מנכ"ל	שמואל תורג'מן
680,639.13	131,743.3	1,201.6	1,800	4,314	5,936	-	-	-	-	-	-	107,805.33	427,838.9	-	מלאה	משנה למנכ"ל, יועמ"ש ומזכיר החברה	שי גלעד
653,029.41	131,679.79	1,304.4	1,800	3,668	5,936	-	-	-	-	-	-	80,802.32	427,838.9	-	מלאה	סמנכ"ל הנדסה	קרסנר שלמה
589,124.86	122,457.97	501.3	1,800	3,668	5,936	-	-	-	-	-	-	71,958.39	382,803.2	-	מלאה	סמנכ"ל תפעול	זעירא שלומי
624,264.48	122,911.03	-	1,800	3,668	5,936	43,788.25	-	-	-	-	-	63,358	382,803.2	-	מלאה	סמנכ"ל הקמה	מוסקוביץ חיים

לשנת 2016:																	
סה"כ	תגמולים אחרים						תגמולים בעבור שירותים						פרטי מקבל התגמולים				שם
	הפרשות סוציאליות	אשל בכירים	טלפון אישי	ביגוד	הבראה	גילום שווי רכב	אחר	עמלה	דמי ייעוץ	דמי ניהול	תשלום מבוסס מניות	מענק*	שכר	שיעור החזקה בהון התאגיד	היקף משרה	תפקיד	
715,899.45	136,721.15	476	2,400	4,279	5,894	-	-	-	-	-	-	115,772.54	450,356.76	-	מלאה	מנכ"ל	שמואל תורג'מן
653,323.43	130,612.92	142.80	1,800	3,424	5,894	-	-	-	-	-	-	94,869.74	416,579.97	-	מלאה	משנה למנכ"ל ¹ , יועמ"ש ומזכיר החברה	שי גלעד
644,724.27	130,609.08	707.43	1,800	3,424	5,894	-	-	-	-	-	-	79,895.16	422,394.6	-	מלאה	סמנכ"ל הנדסה	קרסנר שלמה
587,509.54	123,998.52	-	1,800	3,424	5,894	-	-	-	-	-	-	69,589.78	382,803.24	-	מלאה	סמנכ"ל תפעול	זעירא שלומי
610,367.92	120,204.17	884	1,800	3,424	5,894	30,978.42	-	-	-	-	-	64,380.13	382,803.2	-	מלאה	סמנכ"ל הקמה	מוסקוביץ חיים

* סכומי המענק הינם בעבור שנה קלאנדרית קודמת.

הוראות כלליות בדבר תנאי הכהונה והעסקה של מקבלי התגמולים המפורטים לעיל:

8.1.2

- לשכר הנקוב בהסכם ההעסקה יתווספו תוספות יוקר בהתאם להסכם הקיבוצי הכללי שבין לשכת התיאום של הארגונים הכלכליים לבין הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל, כפי שישונה או יתוקן או יוחלף מעת לעת. השכר הנקוב בהסכם בצירוף תוספות היוקר יקרא יחדיו להלן: **"המשכורת הכוללת"**.
- המשכורת הכוללת תהיה צמודה למדד המחירים לצרכן והיא תתעדכן בכפוף להחלטת הדירקטוריון פעם בשנה בחודש ינואר אך ורק על פי השינוי במדד בניכוי תוספות היוקר אם שולמו, מאז מועד העדכון האחרון של השכר ובהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות. משכורת נושאי המשרה הבכירה נקבעת כנגזרת משכר המנכ"ל.
- זכאות להחזר הוצאות אחזקה ושימוש קו טלפון נייד וכן טלפון נייד עד מכסה הנקובה בהסכם.
- החזר הוצאות אש"ל בגין ארוחות בארץ (בהתאם להוראות החשב הכללי) ובחו"ל לצרכי העבודה.
- זכאות להשתתפות בהוצאות רכב או לחלופין העמדת רכב על ידי החברה.
- זכאות לקצובת ביגוד במכסה שנקבעה בהסכם (עפ"י נהלי החברה ובהתאם לסכומים שיחולו בחברה מעת לעת).
- זכאות ל-22 ימי חופשה שנתית, קרן השתלמות וביטוח מנהלים או הפרשה לקרן פנסיה כמקובל (שיעורי ההפרשה לקרן פנסיה אינם על פי הדין אלא מיטיבים, שכן על חוזה ההעסקה של נושאי המשרה הבכירה חלות ההפרשות שנקבעו בהסכם המסגרת משנת 2011).
- זכאות דמי מחלה לנושאי המשרה הבכירה בחברה אינו על פי הדין אלא, החל מהיום הראשון.
- זכאות לדמי הבראה מעבר לקבוע בדין, על פי נוהל חברה בנושא.
- ביטוח מפני אבדן כושר עבודה (למבוטחים באמצעות ביטוח מנהלים).
- זכאות להחזר הוצאות בגין הוצאות אישיות הקשורות לתפקיד.
- הוראות בדבר שמירת סודיות הן במהלך תקופת ההעסקה והן לאחריה, וכן אי תחרות, כמקובל, למשך תקופה של 12 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל. **"מועד הפסקת העבודה בפועל"** משמעו המועד שייקבע על ידי דירקטוריון החברה כמועד סיום עבודתו בפועל.
- היעדר תחולה של הסכם קיבוצי מיוחד, החל על יתר עובדי החברה.
- פיצוי פיטורין בשיעורים מוגדלים: הדירקטוריון רשאי לאשר לנושאי המשרה הבכירה בחברה פיצויי פיטורין בשיעורים מוגדלים. כך, הדירקטוריון רשאי לאשר למנכ"ל עד 100% פיצויים מוגדלים (משכורת אחת נוספת בגין כל שנת עבודה) ונושאי משרה בכירים האחרים בחברה עד 50% פיצויים מוגדלים (חצי משכורת נוספת בגין כל שנת עבודה).

פרטים נוספים אודות התנאים להם זכאים מקבלי התגמולים המפורטים לעיל:

8.1.3

8.1.3.1 תורגמן שמואל החל את עבודתו בחברה בחודש יוני 2005. נכון ליום 31.12.2017, עומדת משכורתו החודשית (ברוטו יסוד) על סך של 37,529.73 ש"ח, הסכם ההעסקה עמו נעשה לתקופה בלתי קצובה ונקבע בו כי כל צד רשאי להפסיק את ההסכם בכפוף למתן הודעה מוקדמת, של 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל.

8.1.3.2 שי גלעד החל את עבודתו בחברה בחודש מאי 2005. נכון ליום 31.12.2017, עומדת משכורתו החודשית (ברוטו יסוד) על סך של 35,653.24 ₪ (95% משכר המנכ"ל), הסכם ההעסקה עמו נעשה לתקופה בלתי

קצובה ונקבע בו כי כל צד רשאי להפסיק את ההסכם בכפוף למתן הודעה מוקדמת של 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל.

8.1.3.3 קרסנר שלמה החל את עבודתו בחברה בחודש מאי 2011. נכון ליום 31.12.2017, עומדת משכורתו החודשית (ברוטו יסוד) על סך של 35,653.24 ₪ (95% משכר המנכ"ל), הסכם ההעסקה עמו נעשה לתקופה בלתי קצובה ונקבע בו כי כל צד רשאי להפסיק את ההסכם בכפוף למתן הודעה מוקדמת, של 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל.

8.1.3.4 זעירא שלומי החל את עבודתו בחברה בחודש אוגוסט 2005. נכון ליום 31.12.2017, עומדת משכורתו החודשית (ברוטו יסוד) על סך של 31,900.27 ₪ (85% משכר המנכ"ל), הסכם ההעסקה עמו נעשה לתקופה בלתי קצובה ונקבע בו כי כל צד רשאי להפסיק את ההסכם בכפוף למתן הודעה מוקדמת של 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל.

8.1.3.5 מוסקוביץ חיים החל את עבודתו בחברה בחודש אוקטובר 2005. נכון ליום 31.12.2017, עומדת משכורתו החודשית (ברוטו יסוד) על סך של 31,900.27 ₪ (85% משכר המנכ"ל), הסכם ההעסקה עמו נעשה לתקופה בלתי קצובה ונקבע בו כי כל צד רשאי להפסיק את ההסכם בכפוף למתן הודעה מוקדמת של 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה בפועל.

הוראות בדבר תגמול תלוי ביצועים

8.1.4

ביום 2 ביוני 2013 פרסמה רשות החברות הממשלתיות חוזר בנושא מדיניות תשלום בונוס בחברות ממשלתיות עסקיות לפיו נקבע כי הבונוס ישולם לעובדים מיד לאחר העברת הדיבידנד למדינה. מטרת החוזר לקבוע כללים למתן בונוסים בחברות עסקיות, באופן שיבטיח כי תשלום הבונוס לעובדים ישמש כלי ניהולי לתגמול עובדים על הצטיינות והצלחה מוכחת של החברה תוך שימת דגש על דיפרנציאליות בחלוקה, ובתנאי שלא יעלה על שתי משכורות פנסיוניות לעובד. בהתאם לחוזר, עלות הבונוס לחברה לא תעלה על 10% מהרווח השנתי הנקי עפ"י הדוחות הכספיים המאושרים של החברה.

ביום 17 בספטמבר 2017 פרסמה רשות החברות הממשלתיות את חוזר 2017-7-3, בדבר עקרונות למודל תגמול ותמרוץ עובדים בכירים בחברות הממשלתיות, המתייחס לשנת 2017 ואילך. חוזר זה מחליף את חוזר הרשות עקרונות למודל תגמול ותמרוץ עובדים בכירים בחברות הממשלתיות מיום 3.11.2015 ואת מכתב המצוינות מיום 19.1.2015. תקציב תגמול הבכירים יחולק לפי חוזר מדיניות הבונוס מיום 2.6.2013, כמפורט להלן: עד לגובה של שתי משכורות - מתוך תקציב הבונוסים לפי חוזר מדיניות בונוס בחברות ממשלתיות עסקיות; יתרת תקציב המענקים, קרי תשלום של מעל לשתי משכורות לפי העניין, תשולם מתקציב ייעודי נפרד. על שאר העובדים ימשיך לחול חוזר מדיניות הבונוס מיום 2.6.2013.

8.1.5 בחוזר נקבע בין היתר כי עקרונות התגמול הם: תשלום משתנה, מבוסס ביצועים, התלוי במידת העמידה ביעדי החברה, יעדי האגף, יעדי העובד והערכת העובד (לפי העניין) ובפילוג "פעמון" כפוי; התשלום יינתן על בסיס הערכות העובדים הבכירים. הערכות אלו יהיו בפילוג "פעמון" כפוי; כחלק ממודל התגמול יקבעו מדדים ויעדים ל: חברה, אגפים, ועובדים בכירים בהתאם לעניין ובמידת האפשר; ככל הניתן, היעדים יהיו אובייקטיביים ופשוטים לחישוב, מאתגרים אך ברי השגה. הסכום הממוצע של המענק בהתאם לחוזר זה לא יעלה על שני שליש (2/3) מתקרת המענק שקבע הדירקטוריון כפול אחוז העמידה ביעדי החברה, ובכל מקרה לא יעלה על התקרות הקבועות בסעיף יא לחוזר, וכן כי רק כ- 10% מהעובדים הבכירים יהיו זכאים למענק. עוד נקבע כי הגובה המקסימאלי של המענק יהיה עד 6.2 משכורות פנסיוניות בתנאי שהחברה מקיימת את התנאים המצטברים כמפורט להלן: (א) תשואת הרווח הנקי השנתי להון היא 5% ומעלה, בשנה שבגינה משולם הבונוס. (ב) בשנה שקדמה לשנה בגינה משולם הבונוס הייתה לחברה תשואת רווח נקי להון של 5% ומעלה. (ג) לשנה שלאחר השנה בגינה משולם הבונוס - תקציב החברה המאושר ע"י הדירקטוריון צופה תשואת רווח נקי של 5% ומעלה. (ד) חברה שאינה מתוערפת ו/או מוגדרת כזרוע ביצוע של המדינה. (ה) לא

תותר חלוקת בונוס לעובדים אם לא חולק דיבידנד למדינת ישראל בגין השנה שבגינה מבוקש הבונוס, אלא באישור חריג של מנהל רשות החברות הממשלתיות. הבונוס ישולם לעובדים רק לאחר העברת הדיבידנד למדינה. אם החברה לא תקיים אחד או יותר מהתנאים המפורטים לעיל, הגובה המקסימאלי של המענק יהיה עד 3.2 משכורות פנסיוניות. היות והחברה אינה מקיימת את תנאי (ד) לעיל, הגובה המקסימאלי של המענק יהיה עד 4.8 משכורות פנסיוניות, ובמידה ולא יתקיים ביחס לשנה מסוימת אחד התנאים האחרים, הגובה המקסימאלי של המענק יהיה עד 3.2 משכורות פנסיוניות. בנוסף, תינתן מסגרת עלות נוספת למענק מצוינות אשר לא תעלה על 10% כפול סכום המשכורת הפנסיונית החודשית של כלל העובדים הזכאים לתשלום התגמול ע"פ מודל זה, ואשר תחולק לעד 25% מסך העובדים הבכירים בחברה.

8.1.6 החברה אישרה תכנית תגמול ותמרוץ של מענק שנתי על בסיס חוזר רשות החברות במתכונתו טרם עדכוננו ב- 17 בספטמבר 2017.² במסגרת התכנית כאמור, נקבעו יעדים ומשקולות לצורך חישוב המענקים. בשנים 2016 ו- 2017 המשקולות לקביעת המענק השנתי היו כדלקמן: יעדי חברה בשיעור 50%; יעדי האגף שבאחריות נושא המשרה הבכיר בשיעור 20% - 30%, והערכה אישית בשיעור 20% - 30%. ביחס למנכ"ל נקבע כי יעדי חברה יהיו 80% והערכה אישית 20%. התכנית מוסיפה תנאי סף של יכולת תזרימית לתשלום המענק ועמידה בכלל יעדי החברה בשיעור של 70%.

ההוראות המפורטות בסעיף זה לעיל, חלות על עובדי החברה הרלוונטיים.

8.1.7 תגמולים לבעלי עניין

אין בחברה בעלי עניין, שאינם דירקטורים ושאין המנכ"ל אשר אינם נכללים בסעיף 8.1.1, והמקבלים תגמול בקשר עם שירותים שניתנו כבעלי תפקיד בחברה, וזאת למעט יו"ר דירקטוריון החברה, אשר שכרו נקבע בהתאם לקבוע בתקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור מקרב הציבור בחברות ממשלתיות), תשנ"ד-1994 ("תקנות הגמול בחברות ממשלתיות").

8.1.8 גמול דירקטורים

8.1.9 גמול הדירקטורים שאינו חורג מהמקובל (קרי, אינו עולה על הסכום המרבי לפי תקנות 4 ו-5 לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000 ואינו עולה על הסכום הקבוע לפי תקנה 7 לאותן תקנות) ששולם לדירקטורים בשנים 2016 ו- 2017 (למעט יו"ר הדירקטוריון) הסתכם לסך של 150,821 ₪ ו- 133,699 ₪, בהתאמה (הסכומים אינם כוללים מע"מ). שכרם של הדירקטורים מקרב הציבור נקבע, בהתאם לסיווג החברה, על-פי הסכומים הנקובים בתקנות הגמול בחברות ממשלתיות (למועד התשקיף מסווגת החברה בדרגה 8). יצוין כי, עם הפיכתה של החברה לחברת איגרות חוב, גמול הדירקטורים החיצוניים שישולם יהיה על פי תקנות הגמול בחברות ממשלתיות.³

8.1.10 גמול למנכ"ל

שכר המנכ"ל נקבע על ידי רשות החברות על פי דירוג החברה. לפירוט תנאי העסקת המנכ"ל ראו סעיפים 8.1.3.1 ו-8.1.3.1 לעיל.

8.1.11 כפיפות להוראות החלות על חברות ממשלתיות

² עיקרי ההבדלים בין חוזר רשות החברות המעודכן לבין חוזר הרשות במתכונתו הקודמת, אשר השליכו על חישוב המענקים השנתיים, הוא תקרת המענק בגובה 4.8 משכורות פנסיוניות ומענק המצוינות בגובה 10% כפול סכום המשכורת הפנסיונית החודשית של כלל העובדים הזכאים לתשלום התגמול ע"פ מודל זה.

³ יצוין כי מר איתן פדן מונה לתפקיד יו"ר החברה ביום 3 בדצמבר 2017 וכי טרם שולם לו תגמול בגין תקופה זאת (החל מיום 3.12.2017).

על החברה חלות הוראות ומגבלות שונות בכל הקשור לתגמול לעובדים. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.30.6.5 לפרק ו'.

עסקאות עם בעל שליטה

8.2

המדינה מחזיקה כאמור ב-100% ממניות החברה, והינה בעלת השליטה בה (בסעיף זה - "**בעלת השליטה**"). מדינת ישראל, ותאגידים ומוסדות שבשליטתה (לרבות חברות ממשלתיות, משרדי ממשלה ורשויות) מהווים צד קשור ובעל עניין בחברה. לפרטים, למיטב ידיעת החברה, בדבר כל עסקה עם בעלת השליטה או שלבעלת השליטה יש עניין אישי באישורה, אשר החברה התקשרה בה במהלך השנתיים שקדמו לתהליך פרסום התשקיף או שהיא עדיין בתוקף במועד פרסום התשקיף, ראו ביאורים 26 ו-18 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017 וכן את הפירוט המובא להלן.

8.2.1

להלן יתוארו עסקאות עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורן בהן התקשרה החברה במהלך השנתיים שקדמו לפרסום התשקיף או שהן עדיין בתוקף במועד התשקיף:

8.2.2

ההסכם המשולש - מדינת ישראל, שהינה בעלת השליטה בחברה הינה צד להסכם המשולש עם חח"י, לפיו חח"י תבנה את המקטע הימי אשדוד-דור והחיבור היבשתי לתחנת הכוח חגית. ההסכם אושר על ידי דירקטוריון החברה ביום ה-10.6.04. לתיאור ההסכם המשולש עם חח"י והמדינה ראו באור 18(1)(א) לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

8.2.2.1

מימון החברה והסכם המסגרת עם המדינה - בחודש נובמבר 2004 נחתם הסכם מסגרת בו התקשרו מדינת ישראל והחברה להסדרת מערכת היחסים וההתחייבויות ביניהן, על בסיס חוזי ומבלי לפגוע בסמכויות הממשלה והשרים על פי כל דין. ההסכם אושר על ידי דירקטוריון החברה ביום ה-9.11.04. לתיאור ההסכם המסגרת עם המדינה ראו ביאור 18 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017. להשקעות המדינה בהון החברה ראו סעיף 6.3.1 לפרק ו'.

8.2.2.2

בחודש נובמבר 2005 חתמה החברה על כתב התחייבות כלפי מדינת ישראל בעניין הבעלות על מערכת ההולכה, אשר מטרתו להסיר ספק בעניין בעלותה הבלעדית של המדינה על מערכת ההולכה והנכסים. כתב ההתחייבות אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.3

החברה מתקשרת, מעת לעת ובמהלך העסקים הרגיל שלה, עם גופים שונים שלמדינה יש בהם, בין במישרין ובין בעקיפין, החזקות, העוסקים בתשתיות, כגון תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ, קו מוצרי דלק בע"מ, רכבת ישראל בע"מ, נתיבי ישראל בע"מ, קו צנור אילת-אשקלון בע"מ, חברת נמלי ישראל בע"מ, בהסכמים בנוגע לעבודות תשתית המבוצעות על ידי אותם גופים בסמוך לצנרת מערכת ההולכה ו/או בסמוך למתקני גז של החברה, ו/או לחילופין בהסכמים העוסקים בעבודות תשתית ו/או הנחת צינורות המבוצעות על ידי החברה בסמוך לתשתיות של אותם גופים כאמור. ככלל, הסכמים אלו כוללים הוראות בדבר מועדי ביצוע העבודות; הנחיות עבודה; פיקוח, ביטחון ובטיחות; אחריות, שיפוי ועריכת ביטוחים מתאימים וכדומה. בהתאם להסכמי חציית התשתיות נושאת החברה המבצעת את העבודות (אותם גופים או החברה, לפי העניין) באחריות כמוגדר בהסכם, לגבי נזקים הנובעים מהעבודות ולתשלום פיצוי ושיפוי בגין הנזקים האמורים. כמו כן, מסדירים הסכמים אלו, בדרך כלל, את עלויות הפיקוח מצד החברה שבסמוך לתשתיותיה מבוצעות העבודות הרלוונטיות, אשר מסתכמים כדרך כלל לסכומים זניחים לחברה.

8.2.2.4

יצוין כי עסקאות כאמור הינן בעלות אופי מתמשך ועל כן לחברה עשרות רבות של התקשרויות כאמור אשר היקפן הכולל מסתכם לעלויות שאינן מהותיות לחברה. התקשרויות כאמור אושרו על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

החברה מתקשרת, מעת לעת ובמהלך העסקים הרגיל שלה, עם גופים שונים שלמדינה יש בהם, בין במישרין ובין בעקיפין, החזקות, בהסכמים בנוגע לביצוע עבודות תשתית והתקנת או הקמת מתקני גז בשטחים אשר

8.2.2.5

הזכויות בהם מוקנות / שייכות לגופים כאמור ("השטחים"). ככלל, הסכמים אלו כוללים הוראות בדבר: ההרשאה שניתנת לחברה להיכנס לשטחים לצורך כניסה ושימוש ובכלל זה לצורך תפעול ותחזוקת המערכות; אחריות החברה לעמוד בכללי זהירות ובטיחות על פי דין ועל פי הנחיית בעלי השטחים; עריכת ביטוחים על ידי החברה; קבלת האישורים הנדרשים על פי דין לבצוע עבודות החברה בשטחים ועוד. בהתאם להסכמי הכניסה לשטחים כאמור, נושאת החברה באחריות כמוגדר בהם לגבי נזקים הנובעים מהעבודות, ולתשלום פיצוי ושיפוי בגין הנזקים האמורים. להלן פירוט ההסכמים העונים לתיאור שלעיל, בהם התקשרה החברה במהלך השנתיים שקדמו לתאריך התשקיף וכן שהינם בתוקף נכון למועד התשקיף:

שם הצד שמנגד	תאריך התקשרות	פירוט נוסף
חח"י	20.7.2009	הסכם כניסה לשטח תחנת הכוח "חיפה", לצורך ביצוע עבודות הקמה למתקן PRMS ותשתית צנרת גז תת-קרקעית וכן לצורך הפעלה ותחזוקה של המתקן, בהתאם להסכם ההולכה שנחתם בין הצדדים. ההסכם מסדיר את אחריות הצדדים ביחס לכניסת החברה ו/או מי מטעמה לשטח התחנה הנ"ל.
חח"י	15.6.2006	שכירת שטחים על ידי החברה המצויים במתחם של תחנת הכח "רידינג" בתל אביב, בהתאם לתנאי ההסכם המשולש. השכירות תעמוד בתוקפה למשך כל תקופת רישיון החברה. התמורה בגין השכירות עומדת על סך של 1 ש"ח לשנה.
חח"י	17.6.2010	הסכם כניסה לשטח תחנת הכוח "אשכול", לצורך ביצוע עבודות הקמה למתקן PRMS ותשתית צנרת גז תת-קרקעית וכן לצורך הפעלה ותחזוקה של המתקן, בהתאם להסכם ההולכה שנחתם בין הצדדים. ההסכם מסדיר את אחריות הצדדים ביחס לכניסת החברה ו/או מי מטעמה לשטח התחנה הנ"ל.
חברת קו צינור אילת אשקלון בע"מ ("קצא"א")	31.12.2006	ההסכם מסדיר את הקמת מערכת ההולכה בתחום שטח נמל קצא"א אשקלון, הפיצויים שתשלם החברה בקשר לכך וההסדרים הנלווים לפעילות החברה בתחומי שטח הנמל.
מקורות חברת מים בע"מ ו- מי אזור דן – אגודת מים שיתופית חקלאית בע"מ	דצמבר 2014	הסכם כניסה ושימוש בשטחי מפעל השפד"ן בגוש 5270 חלקה 14, לצורך הקמת והפעלת מערכת ההולכה בשטחים אלה.
נתיבי ישראל – החברה הלאומית לדרכים לתשתיות תחבורה בע"מ ("נת"י")	27.2.2014	הסכם לפיו נת"י תישא במלוא העלויות של החברה בגין שינוי תוואי העבודות במחלף בית רימון, וזאת כדי לאפשר לנת"י להרחיב את המחלף בהתאם לתכנון הסטאטוטורי הקיים.

ההתקשרויות הנ"ל אושרו על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.6 הסכם ההולכה עם חח"י - בחודש ינואר 2009 חתמה החברה על הסכם הולכה עם חח"י, וזאת על בסיס הסכם ההולכה הכללי (ראו סעיף 6.20.2 לפרק ו'). הסכם ההולכה עם חח"י נקבע לתקופה של 15 שנים החל ממועד תחילת הזרמת הגז הטבעי בכל תחנה של חח"י, עם אופציה להארכה בחמש שנים נוספות. ההסכם אושר על ידי דירקטוריון החברה ביום 25.12.08. לפרטים נוספים בדבר הסכם ההולכה עם חח"י ראו סעיף 6.20.4.2 לפרק ו'.

8.2.2.7 הסכם ההולכה עם הקריה למחקר גרעיני ("קמ"ג") - בחודש דצמבר 2016 חתמה החברה על הסכם הולכה עם הקריה למחקר גרעיני בנגב, וזאת על בסיס הסכם ההולכה הכללי (למשווק). ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.8 בשנת 2012 נחתם פרוטוקול חיבור בין החברה, בעלי הספינה המגוזת וחח"י, שעיקרו הסדרת נושאים תפעוליים הקשורים להתחברות למצוף הימי. התקשרות החברה בפרוטוקול אושרה על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.26.8 לפרק ו'.

בהמשך להחלטת הממשלה מספר 2592 מיום 14.5.2017, נקבע כי החברה תפעל להתקשר עם אנרגיאן (כבעל החזקה במאגרי כריש ותנין) לצורך רכישת מקטע מערכת הולכה לקבלת גז ממאגרי כריש ותנין ומאגרים נוספים שעשויים להתגלות בעתיד. לפרטים נוספים ראו סעיף 6.10.3 לפרק ו'.

8.2.2.9

החלטת הממשלה קובעת כי הפרויקט ימומן באמצעות 100 מיליון ₪ ("סכום המימון") שיועברו מתקציב המדינה לחברה כנגד הקצאת מניות למדינה בחברה, והכל בכפוף למספר תנאים המנויים בהחלטה הממשלה הנ"ל וכן בהסכם מימון שנחתם בין החברה לבין המדינה ביום 26 במרץ 2018 (שכניסתו לתוקף מותנית בקבלת אישור דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית של החברה, אשר נכון למועד התשקיף טרם התקבלו. כמו כן, כניסת ההסכם לתוקף מותנית גם בחתימת הסכם מחייב בין החברה ובין בעל החזקה).

יצוין כי העמדת המימון בהתאם להסכם גם הייתה מותנית באישור ועדת הכספים של הכנסת. אישור כאמור התקבל ביום 7 במאי 2018.

בין היתר, במסגרת הסכם זה נקבע כי המדינה תעביר את סכום המימון בשתי פעימות על סך 50 מיליון ₪ כ"א, ובכפוף לעמידה באבני דרך. כנגד סכום המימון החברה תקצה למדינה 1,000 מניות בנות של החברה ע.נ. 1 ₪ כ"א לכל 1,000,000 ₪ שיועברו בפועל לחברה. השימוש היחידי שתעשה החברה בסכום המימון, כולו או חלקו, יהיה לצורך רכישת המקטע האמור לקבלתו לחזקתה, ולצורך הפעלתו בהתאם לתנאי רשיונה, ולמסירת הבעלות בו למדינה לא יאוחר מ-90 ימים ממועד מתן אישור ההזרמה על ידי הממונה על הבטיחות ברשות הגז הטבעי, אלא אם יקבע אחרת על ידו. מגבלת החבות של החברה במקרה של הפרת חובה זו, תהא עד גובה החלק מסכום ההשתתפות שהועבר לה על ידי המדינה עד לאותו מועד (וזאת מבלי לגרוע מזכות המדינה לדרוש את אכיפת הסכם זה). בנוסף, נקבע כי יהיה זה באחריות החברה לפקח, לבקר ולעקוב כי עבודות הקמת המקטע האמור מבוצעות כנדרש בהסכם ועל פי דין.

עוד נקבעו בהסכם האירועים בגינם המדינה רשאית להפסיק או לעכב את העברת סכום המימון (כולו או חלקו) כגון : אי שיתוף פעולה של החברה עם ביקורת מטעם המדינה לגבי קיום ההסכם או כשלון בביקורת כאמור, מינוי כונס נכסים לעסקי/רכוש החברה, מינוי מפרק לחברה או אם בוטל רישיון החברה.

ההסכם אושר על ידי דירקטוריון החברה.

התקשרות עם ענבל חברה לביטוח בע"מ ("ענבל") למתן שירותי נסיעות לחו"ל - לחברה הסכם התקשרות משנת 2011 עם ענבל, המנהלת את סוכנות הנסיעות הממשלתית, לצורך קבלת שירותי נסיעות הכוללים, בין השאר, שירותי נסיעות לחו"ל, לרבות שירותי קרקע. במהלך שנת 2017 הסכומים ששולמו לענבל הסתכמו לסך של כ-317,000 ש"ח. הסוכנות מפקחת על ידי החשב הכללי, אשר קובע את מדיניות פעולתה. ההתקשרות אושרה על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.10

הסכם עם משרד הביטחון בעניין מערכת מקשר ימי לקליטת גז טבעי - הואיל ולצורך הפעלת המצוף הימי ומערכת המקשר הימית (אשר הוקמה באזורי פעילות של משרד הביטחון) החברה נדרשה לעמוד בדרישות משרד הביטחון, בחודש יוני 2011 החברה התקשרה עם משרד הביטחון בהסכם כדי להסדיר את ההקמה והתפעול של מערכת המקשר הימי. יצוין כי בהתאם להסכם, נקבע כי החברה תישא בכל ההוצאות והעלויות הנובעות או הקשורות מקיום הוראותיו וכן תישא באחריות נזיקית בכל הקשור להקמת ותפעול המצוף הימי. במסגרת ההסכם, החברה תישא בעלויות של 10,000,000 ₪ לצרכי התאמת יכולות חיל הים לרעש שמערכת ההולכה מייצרת וכן נדרשה להפקיד ערבות על סך 3,000,000 ₪ להבטחת ביצוע ההתחייבויות לפי ההסכם. ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.11

הסכמים עם משרד הביטחון בעניין כניסה של החברה לצורך ביצוע עבודות בשטחים צבאיים ובשטחים ממוקשים או חשודים במיקוש וההרשאות הנדרשות לחברה לצורך כך. ככלל, במסגרת הסכמים אלה נושאת החברה בעלויות והוצאות הנגרמות למשרד הביטחון בגין העבודות (כגון עלויות פינוי מוקשים), מוותרת על

8.2.2.12

תביעות כנגד משרד הביטחון ומתחייבת לפצות ולשפות את משרד הביטחון בגין תביעות שיוגשו כנגד משרד הביטחון בקשר לעבודות החברה. הסכמים כאמור אושרו על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.13 הסכם הולכה עם דוראד אנרג'י בע"מ ("דוראד") - ביום 25.11.2010 החברה התקשרה עם דוראד אנרג'י (יצרן חשמל פרטי) בהסכם הולכה. דוראד הינה חברה פרטית אשר לחברת "קו צינור אילת אשקלון" (הנזכרת לעיל) יש בה בעקיפין החזקות. ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.14 הסכם עם מועצה מקומית תעשייתית נאות חובב ("מועצת נאות חובב") - ביום 11.12.2016 התקשרה החברה בהסכם להשתתפות בפרויקט מועצת נאות חובב להקמת מרכז מבקרים ("המרכז"). במסגרת ההסכם, החברה תקבל זכות להשתמש במתקני המרכז ולקבלת עמדת הדרכה וגישה לסיורים במרכז, כמפורט בהסכם. בתמורה, החברה תשלם למועצת נאות חובב 500,000 ₪ בתוספת מע"מ. למיטב ידיעת החברה ונכון למועד התשקיף, הקמת המרכז צפויה להסתיים בתוך כ- 10 עד 16 חודשים. ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.15 הסכם שכירות ודמי ניהול בפארק תעשיות רותם ("הפארק") - החברה שוכרת נכס בפארק תעשיות רותם, בשטח של 437.5 מ"ר, מעמותת מרכז טכנולוגיות עתידיות החל מיום 20 במרץ 2015 ("הנכס" ו-"הסכם השכירות", לפי העניין). החברה מפעילה בנכס מרכז תחזוקה למערכת ההולכה ולאחסון חלפים וכן לצרכי משרד וזאת בתמורה לכ- 18 ₪ למ"ר. הסכם השכירות הוארך, מעת לעת, עד ליום 20 במרץ 2019. בכפוף להסכם השכירות ולפי תקנון הפארק, החברה מחויבת להתקשר בהסכם ניהול מול חברת רותם תעשיות בע"מ ("רותם תעשיות") לצרכי תחזוקת וניהול הנכס, וזאת בתמורה לדמי ניהול בסך של 12 ₪ למ"ר. למיטב ידיעת החברה רותם תעשיות הינה חברה בבעלות מלאה של קמ"ג. ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.2.16 טיוטת הסכם המסגרת עם רשות מקרקעי ישראל - החברה מצויה במשא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל לעניין הסדרת זכויות החברה במתקנים שהוקמו, מוקמים או יוקמו על מקרקעי המדינה. ההסכם אושר על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה. לפרטים נוספים בדבר טיוטת הסכם המסגרת עם רשות מקרקעי ישראל ראו סעיף 6.38.9 לפרק ו'.

8.2.2.17 בנוסף לאמור לעיל, לחברה עסקאות זניחות במהלך העסקים הרגיל וכחלק מפעילותה השוטפת עם המדינה וגופים בשליטתה בתחומים שונים, דוגמת: חשמל, מים, כיבוי אש, דואר, סביבה (רשות העתיקות, רשות הטבע והגנים, קרן קיימת לישראל וכו'), ביטחון ושיטור, רשויות מקומיות שונות ועוד. בנוסף החברה מעבירה תשלומים למדינה ולרשויותיה כריבון, דהיינו תשלומים על פי דין, כגון: מיסים, ארנונה ובכלל זה עריכת הסכמים בקשר לכך, ואגרות שונות. התקשרויות כאמור מאושרות על ידי הגורמים המוסמכים בהנהלת החברה.

8.2.3 שיפוי וביטוח דירקטורים ונושאי משרה

8.2.3.1 ביטוח דירקטורים ונושאי משרה

בחודש מאי 2017 ועדת הביקורת ודירקטוריון החברה אישרו התקשרות של החברה בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה עם הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "המבטח"), לתקופה של 12 חודשים המתחילה ביום 1.5.2018 ומסתיימת ביום 30.4.2019 ועד בכלל. גבול האחריות בפוליסה נקבע ל-100 מ' דולר והפרמיה שתשלם החברה הינה כ-120,000 דולר.

בנוסף, אישרו ועדת הביקורת והדירקטוריון התקשרות של החברה בפוליסת ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה עם המבטח שהינה ייעודית להצעה לציבור (POSI) שתוקפה 84 חודשים, בגבול אחריות של 100 מ' דולר. הפרמיה שתשלם החברה עבור פוליסה ייעודית זאת הינה 127,325 דולר.

החזקות בעלי עניין ונושאי משרה בכירה

8.3

להלן פרטים לפי מיטב ידיעת החברה, בדבר מניות וניירות ערך המוחזקים על ידי בעלי עניין ונושאי משרה בכירה בחברה, או בחברה קשורה, בתאריך התסקיף ובתאריך שקדם בשנים עשר (12) חודשים לתאריך האמור:

נכון ליום 30 בחודש מאי 2018					
שם	בעל העניין / נושא המשרה	סוג נייר הערך	ערך נקוב בש"ח נומינלי	מספר המניות	שיעור ההחזקה (%) בהון
מדינת ישראל	בעל עניין	מניה רגילה	1.00	518,330,000	100%
נכון ליום 31 בחודש בדצמבר 2017					
שם	בעל העניין / נושא המשרה	סוג נייר הערך	ערך נקוב בש"ח נומינלי	מספר המניות	שיעור ההחזקה (%) בהון
מדינת ישראל	בעל עניין	מניה רגילה	1.00	518,330,000	100%

פרק ט' – דוחות כספיים ליום 31.12.2017

לכבוד :
הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ
קריית עתידים, מגדל עתידים,
תל אביב

א.ג.נ.,

**הנדון: מכתב הסכמה להכללת דוחות רואי החשבון המבקרים בתשקיף רישום למסחר (IPO) של
אגרות החוב של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה") וכן תשקיף מדף
שעתיד להתפרסם במאי 2018**

בקשר עם תשקיף רישום למסחר (IPO) של אגרות החוב של החברה וכן תשקיף מדף הרינו להודיעכם כי
אנו מסכימים להכללה (לרבות בדרך של הפנייה) של הדוחות הבאים:

1. דוח רואי החשבון המבקרים מיום 29 במאי 2018 על הדוחות הכספיים של החברה לימים 31 בדצמבר
2017 ו-2016 ולכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017.
2. דוח רואי החשבון המבקרים מיום 29 במאי 2018 על ביקורת של הבקרה הפנימית על דיווח כספי של
החברה ליום 31 בדצמבר 2017.
3. דוח הסקירה מיום 29 במאי, 2018 על מידע כספי תמציתי של החברה ליום 31 במרץ 2018 ולתקופה
של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

30 במאי, 2018

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עזריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים	משרד חיפה	משרד באר שבע	משרד אילת	משרד פתח תקווה	משרד נתניה	משרד נצרת
קרית המדע 3 מגדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 3105502	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	המרכז העירוני 583 ת.ד. אילת, 8810402	הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	Seker - Deloitte גיבורי ישראל 7 8458 ת.ד. נתניה, 4250407	מרכז' אבן עאמר 9 נצרת, 16100
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-ellat@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

**דוחות כספיים
ליום 31 בדצמבר 2017**

תוכן העניינים

עמוד

3	הצהרת יו"ר הדירקטוריון
4	הצהרת מנכ"ל החברה
5	הצהרת סמנכ"ל הכספים
6	דוח רואי החשבון המבקרים
7	דוח רואה החשבון המבקר בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי
8	דוח של הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי
9-10	דוחות על המצב הכספי
11	דוחות על הרווח הכולל
12	דוחות על השינויים בהון
13-14	דוחות על תזרימי המזומנים
15-69	באורים לדוחות הכספיים

הצהרת יו"ר הדירקטוריון

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות

(דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת

נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

איתן פדן
יו"ר הדירקטוריון

הצהרת מנכ"ל החברה

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

שמואל תורג'מן
מנכ"ל

הצהרת סמנכ"ל הכספים

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לשנת 2017 (שניהם יחד להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

דניאל סובל
סמנכ"ל כספים ורכש

דוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

ביקרנו את הדוחות על המצב הכספי המצורפים של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת הדוחות על הרווח הכולל, הדוחות על השינויים בהון והדוחות על תזרימי המזומנים לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017. דוחות כספיים אלה הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא לחוות דיעה על דוחות כספיים אלה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, לרבות תקנים שנקבעו בתקנות רואי חשבון (דרך פעולתו של רואה החשבון), התשל"ג-1973. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון שאין בדוחות הכספים הצגה מוטעית מהותית. ביקורת כוללת בדיקה מדגמית של ראיות התומכות בסכומים ובמידע שבדוחות הכספיים. ביקורת כוללת גם בחינה של כללי החשבונאות שיושמו ושל האומדנים המשמעותיים שנעשו על ידי הדירקטוריון והנהלה של החברה וכן הערכת נאותות ההצגה בדוחות הכספים בכללותה. אנו סבורים שביקורתנו ודוחות רואי החשבון האחרים מספקים בסיס נאות לחוות דעתנו.

לדעתנו, בהתבסס על ביקורתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי של החברה לימים 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת תוצאות פעולותיה, השינויים בהון ותזרימי המזומנים שלה לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017, בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), בהתאם להוראות תקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע-2010. כמו כן, לדעתנו, הדוחות הכספיים הנ"ל ערוכים בהתאם להוראות סעיף 33 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי החשבון בישראל, את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO 2013, והדוח שלנו, מיום 29 במרץ 2018, כלל חוות דעת בלתי מסוייגת על הבקרה הפנימית.

בריטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

תל אביב, 29 במאי, 2018

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עוראלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים	משרד חיפה	משרד באר שבע	משרד אילת	משרד פתח תקווה	משרד נתניה	משרד נצרת
קרית המדע 3 מנז'ר הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	מסביב 7 הסינים 6712 פתח תקווה, 4959368	ניבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	מרכז אבן עאמר 9 נצרת, 16100
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-ellat@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il

דוח רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי

בהתאם לסעיף 3 בתקנות החברות הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח-2007

ביקרנו את הבקרה הפנימית על דיווח כספי של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן ה"חברה") ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי ה-Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way Commission (להלן "COSO 2013").

הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לקיום בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ולהערכתם את האפקטיביות של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, הנכללת בדוח הדירקטוריון והנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי המצורף, אחריותנו היא לחוות דעה על בקרה פנימית על דיווח כספי של החברה בהתבסס על ביקורתנו.

ערכנו את ביקורתנו בהתאם לתקני ה-PCAOB בארה"ב בדבר ביקורת של בקרה פנימית על דיווח כספי, כפי שאומצו על ידי לשכת רואי החשבון בישראל. על-פי תקנים אלה נדרש מאתנו לתכנן את הביקורת ולבצע במטרה להשיג מידה סבירה של ביטחון אם בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי קוימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי. ביקורתנו כללה השגת הבנה לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי, הערכת הסיכון שקיימת חולשה מהותית, וכן בחינה והערכה של אפקטיביות התכנון והתפעול של בקרה פנימית בהתבסס על הסיכון שהוערך. ביקורתנו כללה גם ביצוע נהלים אחרים כאלה שחשבונו כנחוצים בהתאם לנסיבות. אנו סבורים שביקורתנו מספקת בסיס נאות לחוות דעתנו.

בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה ממשלתית הינה תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי המהימנות של דיווח כספי וההכנה של דוחות כספיים למטרות חיצוניות בהתאם לכללי הדיווח הכספי החלים על החברה (כללים אלה החלים על החברה מוסברים בביאור 1' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017). בקרה פנימית על דיווח כספי של חברה ממשלתית כוללת את אותם מדיניות ונהלים אשר: (1) מתייחסים לניהול רשומות אשר, בפירוט סביר, משקפות במדויק ובאופן נאות את העסקאות והעברות של נכסי החברה (לרבות הוצאות מרשות): (2) מספקים מידה סבירה של ביטחון שעסקאות נרשמות כנדרש כדי לאפשר הכנת דוחות כספיים בהתאם לכללי הדיווח הכספי החלים על החברה (כמוסבר בביאור 1' ח' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017), ושקבלת כספים והוצאת כספים של החברה נעשים רק בהתאם להרשאות הדירקטוריון והנהלה של החברה ובכפוף לאישורים של רשויות המדינה הנדרשים על פי דין: ו-(3) מספקים מידה סבירה של ביטחון לגבי מניעה או גילוי במועד של רכישה, שימוש או העברה (לרבות הוצאות מרשות) בלתי מורשים של נכסי החברה, שיכול להיות להם השפעה מהותית על הדוחות הכספיים.

בשל מגבלותיה המובנות, בקרה פנימית על דיווח כספי עשויה שלא למנוע או לגלות הצגה מוטעית. כמו כן, הסקת מסקנות לגבי העתיד על בסיס הערכת אפקטיביות נוכחית כלשהי חשופה לסיכון שבקורות תהפוכה בלתי מתאימות בגלל שינויים בנסיבות או שמידת הקיום של המדיניות או הנהלים תשתנה לרעה.

חולשה מהותית היא ליקוי, או צירוף של ליקויים, בבקרה פנימית על דיווח כספי, עד כדי כך שקיימת אפשרות סבירה כי הצגה מוטעית מהותית בדוחות כספיים שנתיים או רבעוניים של החברה לא תימנע או תתגלה במועד.

לדעתנו, החברה קיימה, מכל הבחינות המהותיות, בקרה פנימית אפקטיבית על דיווח כספי ליום 31 בדצמבר 2017, בהתבסס על קריטריונים שנקבעו במסגרת המשולבת של בקרה פנימית שפורסמה על ידי COSO 2013.

ביקרנו גם, בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, את הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2017 ו-2016 ואת דוחות הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים, לכל אחת משלוש השנים בתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017 והדוח שלנו לגביהם מיום 29 במרץ 2018 כלל חוות דעת בלתי מסוייגת.

בדיטמן אלמגור זהר ושות'

רואי חשבון

Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

תל אביב, 29 במאי, 2018

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עוראלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים	משרד חיפה	משרד באר שבע	משרד אילת	משרד פתח תקווה	משרד נתניה	משרד נצרת
קרית המדע 3 מנזר הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ד. 45396	מנזר השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	אזורות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	הסינים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	ניבורי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	מנזר אבן עאמר 9 נצרת, 16100
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-ellat@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il

**דוח של הדירקטוריון והנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי
לפי תקנות החברות הממשלתיות - דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על דיווח כספי, התשס"ח-2007**

הנהלה בפיקוח ובאישור הדירקטוריון של חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה), אחראים לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

הדירקטוריון והנהלה ביצעו בדיקה והערכה של הבקרה הפנימית בחברה על דיווח כספי והאפקטיביות שלה, בהתבסס על הקריטריונים שנקבעו במודל בקרה המכונה "מודל קוסו" (COSO 2013).

בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת החברה הגיעו למסקנה, כי הבקרה הפנימית בחברה על הדיווח הכספי של החברה לתקופה המסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2017 היא אפקטיבית.

דניאל סובל - סמנכ"ל כספים ורכש

שמואל תורג'מן - מנכ"ל

איתן פדן - יו"ר הדירקטוריון

תאריך : 29 במאי, 2018

ליום 31 בדצמבר		באור	
2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
נכסים שוטפים			
705,691	542,764	4	מזומנים ושווי מזומנים
20,007	-		פקדונות לזמן קצר
-	91,919	א8	ניירות ערך סחירים לא מיועדים
23,471	78,991	5	לקוחות
16,227	14,673	6	חייבים ויתרות חובה
765,396	728,347		
נכסים לא שוטפים			
148,004	74,232	7	מזומנים ושווי מזומנים מיועדים
143,501	221,866	ב8	ניירות ערך סחירים מיועדים
20,661	17,300	13	חייבים אחרים
10,114	9,720	9	רכוש קבוע, נטו
4,699,703	4,924,667	10	רישיון והקמת מתקני PRMS
5,021,983	5,247,785		
5,787,379	5,976,132		

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

ליום 31 בדצמבר		באור	
2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
התחייבויות שוטפות			
92,710	91,667	16	חלות שוטפת של אגרות חוב
57,110	51,496	15	חלות שוטפת של אשראי חח"י
50,004	52,232	11	ספקים ונותני שירותים
44,517	77,155	12א	הפרשות
180,644	211,313	12ב	זכאים ויתרות זכות
13,849	17,181	25	מכשירי גידור
438,834	501,044		
התחייבויות לא שוטפות			
3,123,814	3,031,993	16	אגרות חוב
527,000	424,755	15	אשראי חח"י
53,771	53,933	14	הלוואה מתאגיד בנקאי
646,282	868,563	13	הכנסות מראש לזמן ארוך
89,551	110,992	25	מכשירי גידור
80,216	76,534	24	מסים נדחים
4,520,634	4,566,770		
הון			
		19	הון מניות
518,330	518,330		עודפים
309,581	389,988		
827,911	908,318		
5,787,379	5,976,132		

דניאל סובל
סמנכ"ל כספים ורכש

שמואל תורגימן
מנכ"ל

איתן פדן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים : 29 במאי, 2018.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			באור	
2015	2016	2017		
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		
519,787	531,408	553,192	20	הכנסות
(266,581)	(269,688)	(312,378)	21	הוצאות הפעלה
253,206	261,720	240,814		רווח גולמי
(22,037)	(21,061)	(20,898)	22	הוצאות הנהלה וכלליות
717	577	622		הכנסות אחרות, נטו
231,886	241,236	220,538		רווח תפעולי
53,135	49,415	103,358	23	הכנסות מימון
(160,781)	(161,021)	(217,625)	23	הוצאות מימון
(107,646)	(111,606)	(114,267)		הוצאות מימון, נטו
124,240	129,630	106,271		רווח לפני מסים על ההכנסה
(33,081)	(21,257)	(25,864)	24	מסים על הכנסה
91,159	108,373	80,407		רווח נקי
91,159	108,373	80,407		רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

סה"כ אלפי ש"ח	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח	
628,379	110,049	518,330	יתרה ליום 1 בינואר 2015
91,159	91,159	-	רווח כולל
719,538	201,208	518,330	יתרה ליום 31 בדצמבר 2015
108,373	108,373	-	רווח כולל
827,911	309,581	518,330	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
80,407	80,407	-	רווח כולל
908,318	389,988	518,330	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
91,159	108,373	80,407
198,840	209,010	245,891
107,646	111,606	114,267
33,081	1,679	(3,682)
(147)	(295)	(18,352)
(1,221)	(160)	(55,520)
3,576	(1,857)	5,056
(221)	(7,767)	1,055
(547)	21,033	37,079
42,906	38,298	232,121
475,072	479,920	638,322
76,802	16,226	73,772
61,098	(12,536)	(169,604)
-	(20,000)	20,031
7,201	11,512	14,934
(2,207)	(2,227)	(1,874)
(441,792)	(371,634)	(409,582)
(298,898)	(378,659)	(472,323)
399,525	-	-
(44,665)	(69,238)	(93,174)
(57,407)	(57,066)	(52,342)
54,369	-	-
(1,070)	(869)	(6,908)
(172,938)	(173,631)	(169,109)
177,814	(300,804)	(321,533)
353,988	(199,543)	(155,534)
(841)	(913)	(7,393)
553,000	906,147	705,691
906,147	705,691	542,764

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי

התאמות

פחת והפחתות

הוצאות מימון, נטו

מסים נדחים, נטו

מס הכנסה ששולם, נטו

עליה בלקוחות

ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה

עליה (ירידה) בספקים ונותני שירותים

עליה (ירידה) בהפרשות, זכאים ויתרות זכות

עליה בהכנסות מראש

מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת

תזרימי מזומנים לפעילות השקעה

מזומנים ושווי מזומנים מיועדים, נטו

ניירות ערך סחירים, נטו

פקדונות לזמן קצר, נטו

ריבית שנתקבלה

רכישת רכוש קבוע

השקעות בנכס בלתי מוחשי - רישיון והקמת מתקני PRMS

מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

תמורה מהנפקת אגרות חוב, נטו

פירעון אגרות חוב

פירעון קרן אשראי חח"י

הלוואה מתאגידים בנקאיים, נטו

מכשירי גידור, נטו

ריבית ששולמה

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

השפעת השינויים בשערי החליפין על יתרות המזומנים המוחזקות במטבע חוץ

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת השנה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף השנה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

נספח ב' - פעילות שאינה במזומן

(85,481)	(115,601)	(150,528)
----------	-----------	-----------

רכישת נכס בלתי מוחשי כנגד אשראי ספקים

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים.

באור 1 - כללי**א. תיאור כללי של החברה ופעילותה :**

1. חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) נוסדה בחודש יולי 2003 והחלה בפעילותה במהלך שנת 2004. החברה הינה בבעלות מלאה של מדינת ישראל והיא הוקמה על פי החלטת ממשלה לפיה יוענק לחברה רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי לפי חוק משק הגז הטבעי התשס"ב-2002. לפיכך, על החברה חלות הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 והוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והתקנות שהותקנו לפיהם. בחודש אוגוסט 2004, קיבלה החברה מהמדינה רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכה (להלן - הרישיון), אשר הוארך בחודש נובמבר 2005 עד ליום 31 ביולי, 2034.

2. בהתאם לחוק רישוי עסקים, צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי לפי חיקוק אחר), תשל"ד-1974, תקנות הגז (בטיחות ורישוי), תשס"ו-2006, ותקנות רישוי עסקים (מפעלים מסוכנים), נדרשת החברה לקבל רישיון עסק להקמת מתקני גז. בשנת 2013 הוסרה הדרישה לקבלת רישיון עסק לקווי ההולכה (להבדיל מתחנות הגז) בשל עדכון צו רישוי עסקים (עסקים טעונים רישוי), התשע"ג-2013, במסגרתו הוסרה הדרישה לרישיון עסק לצורך שינוע גז טבעי בצנרת. הסדרת נושא הרישוי כרוכה בעמידה בדרישות כיבוי אש והמשטרה ואישור הרשות המקומית לתכנון, בהתאם לתקנים העדכניים ביותר. הפעלת מתקני החברה ללא רישיון עסק מהווה עבירה על חוק רישוי עסקים ועלולה להביא להפסקת פעילות המתקנים.

ביום 3 בדצמבר, 2017 אישרה הממשלה את עקרונות הרפורמה החדשה ברישוי עסקים, וזאת בהמשך להחלטת הממשלה בדבר הפחתת הרגולציה במשק. הרפורמה מתייחסת לרישוי דיפרנציאלי, לוח זמנים קצוב למתן רישוי, העברת אחריות לבעל העסק על בסיס תצהיר וחיזוק האכיפה.

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, לחברה רישיונות עבור כל מתקניה. יישום הרפורמה לא תשפיע בצורה מהותית על הליך קבלת רישיונות העסק למתקני החברה.

באור 1 - כללי (המשך)**ב. הגדרות:**

החברה	-	נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ.
המנהל	-	מנהל רשות הגז הטבעי או מי שהוא הסמיך לעניין רישיון זה בהתאם להוראות חוק משק הגז הטבעי.
הרשות	-	רשות הגז הטבעי.
השר	-	שר האנרגיה.
השרים	-	שר האנרגיה ושר האוצר.
בעלי עניין	-	כמשמעותם בפסקה (1) להגדרת "בעלי עניין" בתאגיד בסעיף 1 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968.
צדדים קשורים	-	כמשמעותם בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 24 בדבר צדדים קשורים.
מדד	-	מדד המחירים לצרכן.

באור 1 - כללי (המשך)**ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (להלן - המועצה):**

1. עקרונות לאישור תעריף ההולכה (החלטות מיום 16 במרס, 2006 ומיום 18 באוקטובר, 2006):

המועצה אישרה את הצעת בעל הרישיון לפיה הפחתת הנכסים המוקמים במהלך שלב א' של מערכת ההולכה יופחתו עד תום תקופת הרישיון. אין בהחלטת המועצה כדי להיות תקדים לעניין הפחתת נכסים בעתיד. בחודש אוקטובר 2006, התקבלה החלטת המועצה בעניין העקרונות והפרמטרים לעדכון תעריף ההולכה.

כמו כן, אישרה המועצה צבירת שלוש כריות ביטחון ועמידה ביחסי כיסוי כפי שנדרשה החברה בדוח הדירוג

של מעלות ובשטר הנאמנות בגין הנפקת אגרות החוב. המועצה אישרה צבירה של כרית ביטחון רביעית לצורך שירות החוב כלפי חח"י, אשר תהיה בגובה שירות החוב החצי שנתי כלפי חח"י.

2. החלטה מספר 5/08 - תעריפי חיבור מתקני PRMS לרשת החלוקה:

ביום 17 במרס, 2008 פרסמה המועצה את החלטה מספר 5/08 מיום 12 במרץ, 2008 בדבר תעריפי חיבור (מתקני PRMS) לרשת החלוקה, שעיקריה להלן:

- (א) תעריפי החיבור לרשת החלוקה יהיו כדלקמן:
- (1) מתקן PRMS בגודל של עד 10,000 מ"ק לשעה - 1.85 מיליוני דולר.
  - (2) מתקן PRMS בגודל של 10,001 - 20,000 מ"ק לשעה - 1.95 מיליוני דולר.
  - (3) מתקן PRMS בגודל של 20,001 - 30,000 מ"ק לשעה - 2.11 מיליוני דולר.
  - (4) מתקן PRMS בגודל של 30,001 - 40,000 מ"ק לשעה - 2.22 מיליוני דולר.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (המשך):

(ב) תעריפי החיבור כוללים את כל העלויות הכרוכות בהקמה ובחיבור מתקן ה-PRMS למערכת ההולכה אך אינם כוללים את עלויות המקרקעין.

(ג) מנגנון ההצמדה של תעריפי החיבור הינו כדלקמן: 2/3 בהתאם לשינוי שער החליפין אירו/דולר (שער הבסיס הינו השער שהיה ידוע ביום 16 במרס, 2008) ו-1/3 בהתאם לשינוי מדד המחירים לצרכן בישראל (מדד הבסיס - מדד פברואר 2008).

(ד) תוקף תעריפי חיבור אלו הינו לתקופה של 5 שנים.

(ה) במידה והעלות בפועל מהתעריף שנקבע למתקן ה-PRMS תהיה גבוהה ביותר מ-10% ישולם לחברה על ידי מזמין מתקן ה-PRMS פיצוי בגובה מחצית ההפרש בין העלות בפועל לבין תעריף החיבור בתוספת 10%.

(ו) במידה והעלות בפועל מהתעריף שנקבע למתקן ה-PRMS תהיה קטנה ביותר מ-10% ישולם למזמין מתקן ה-PRMS פיצוי בגובה מחצית ההפרש בין העלות בפועל לבין תעריף החיבור בניכוי 10%.

(ז) במידה ונתגלתה מחלוקת בין מזמין ה-PRMS לבין החברה לגבי העלויות מתקן ה-PRMS יובא העניין להכרעת המועצה.

3. החלטה מספר 3/09 - תעריפי חיבור - מתקני PRMS לרשת החלוקה:

ביום 11 באוקטובר, 2009 פרסמה המועצה את החלטה מספר 3/09 מיום 29 בספטמבר, 2009 בדבר תעריפי חיבור - מתקני PRMS לרשת החלוקה. החלטה זו קובעת, כי תעריף החיבור שישולם בעל רישיון חלוקה לחברה יהיה בהתאם להחלטה 5/08 (ראה סעיף 2 לעיל) בכפוף לנוסחה אשר מגבילה בפועל את תעריף החיבור לסך מקסימלי של כ-2.399 מיליוני דולר למתקן PRMS בודד. בנוסף לאמור, קובעת החלטה 3/09 כי במידה וייווצר פער חיובי בין תקציב מתקן החיבור, כפי שיוצג על ידי החברה, ובין התקציב המקסימלי, בהתאם להחלטה זו, תהיה רשאית החברה לפנות למועצה על מנת שזו תבחן את הדרכים להכיר בעלויות נוספות אלו (ראה גם החלטה מספר 1/14 בנושא עדכון תעריף ההולכה בסעיף 10 להלן).

4. החלטה מספר 5/09 - תעריף הזרמה שגובה בעל רישיון הולכה מצרכני גז טבעי מחוברים לרשת החלוקה:

בחודש דצמבר 2009, פרסמה המועצה את החלטה מספר 5/09 בדבר התעריפים שיגבה בעל רישיון הולכה מצרכנים המחוברים לרשת החלוקה או ממשווקים הפועלים ברשת החלוקה, שעיקריה להלן:

צרכן רשת חלוקה ישלם תעריף הזרמה בלבד אשר יתבסס על הנוסחה הבאה:

$$DSTT = CT/LF + GTT$$

כאשר:

- DSTT תעריף הזרמה למשווקים במערכת ההולכה.
- CT מרכיב הקיבולת בתעריף ההולכה לצרכנים של מערכת ההולכה.
- LF מקדם העמסה שנתי ממוצע חזוי באחוזים.
- GTT מרכיב ההזרמה בתעריף ההולכה לצרכנים של מערכת ההולכה.

בהתאם לתעריף ההולכה, נכון ליום 31 בדצמבר, 2015 צרכן רשת חלוקה יחויב בתעריף של 0.91 ש"ח למיליון BTU (ליום 31 בדצמבר, 2014 - 0.9182 ש"ח למיליון BTU).

לדעת החברה, משמעות החלטת מועצת רשות הגז הטבעי היא סבסוד מהותי של חברות החלוקה, והחברה תדרוש החזר עלויות אלה באמצעות תעריף ההולכה הכללי או בדרך אחרת שתימצא הרשות.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (המשך):

5. החלטה מספר 7/09 - התחברות למערכת ההולכה באמצעות תחנות הגז הנמצאות באזור חלוקה של בעל רישיון חלוקה אחר:

ביום 20 בדצמבר, 2009 התקבלה החלטת המועצה מספר 7/09 בדבר התחברות למערכת ההולכה באמצעות תחנות גז הנמצאות באזור חלוקה של בעל רישיון חלוקה אחר, שעיקריה להלן:

(א) לצורך מתן שירותים בהתאם לתנאי רישיונו יהיה רשאי בעל רישיון חלוקה להתחבר למערכת ההולכה אף באמצעות תחנת חלוקה הנמצאת באזור החלוקה של בעל רישיון חלוקה אחר.

(ב) בעל רישיון חלוקה לא יהיה רשאי לחבר לרשת החלוקה צרכן הנמצא מחוץ לאזור החלוקה שלו, לרבות באזור בחלוקה אשר שבתחומו נמצאת תחנת החלוקה אליה להתחבר.

(ג) הוגשה לבעל הרישיון הולכה בקשה להתחברות למערכת ההולכה כמפורט לעיל, יבוצעו התכנון וההקמה באופן שלא יהיה בהם כדי למנוע מבעל רישיון החלוקה שבתחומו נמצאת התחנה מלהתחבר למערכת ההולכה לצורך מתן השירותים בהתאם לתנאי רישיונו.

(ד) התחברו שני בעלי רישיונות חלוקה למערכת ההולכה באותו אתר, יישאו הם בחלק היחסי של העלות הכוללת של דמי החיבור ובלבד שכל אחד מהם בנפרד לא יישא בעלות גבוהה יותר מתעריף החיבור בהתאם להחלטות המועצה מספר 5/08 ומספר 3/09.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (המשך):

6. החלטה מספר 03/12 - קביעת אופן המימון, תעריף החיבור של צרכנים מרוחקים (גדולים ובינוניים) ותעריף החלוקה לכל הצרכנים הגדולים והבינוניים ברשת החלוקה באזור הנגב:

ביום 28 ביוני, 2012 פרסמה המועצה את החלטה מספר 3/12 לקביעת אופן המימון תעריף החיבור של צרכנים מרוחקים (גדולים ובינוניים) ותעריף החלוקה לכל הצרכנים הגדולים והבינוניים ברשת החלוקה באזור הנגב. על פי ההחלטה, החל מיום 1 ביולי, 2012 התוספת לתעריף החיבור אשר ישלם צרכן מרוחק המפורט בסעיף 7 להחלטה לבעל רישיון להקמה והפעלה לרשת החלוקה באזור הנגב - חברת נגב גז טבעי בע"מ תהיה 650 ש"ח למטר.

החל מיום 1 בנובמבר, 2014 יהיה תעריף החלוקה לכלל הצרכנים הגדולים והבינוניים באזור הנגב 0.0512 ש"ח למ"ק (כשהוא מעודכן בהתאם לסל המדדים הקבוע בסעיף 2.3 לרישיון של בעל הרישיון לאזור החלוקה באזור הנגב ויחולו עליו הוראות עדכון התעריפים הקבועות בסעיף 49 לרישיון. החברה, בעלת הרישיון להקמה ולהפעלה של מערכת ההולכה, תייעד מתוך הסכומים שאושרו לה בהחלטות המועצה מספר 3/11 ומספר 4/09 לצורך חיבור צרכנים נוספים סכום של 52 מיליוני ש"ח לחיבור צרכנים מרוחקים באזור הנגב. מימון הקווים לצרכנים מרוחקים על ידי החברה יתבצע בהתאם לאבני הדרך כדלקמן: 20% ישולמו עם קבלת היתרי הבנייה, 50% נוספים עם השלמת החיבור והמונה ויתרת 30% עם קבלת אישור הזרמה. חלקה של החברה במימון הקווים יהיה בסך של כ-490 ש"ח למטר.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (המשך):

7. החלטה מספר 2/14 - מימון פרויקטי ייצוא באמצעות מערכת ההולכה:

ביום 7 בספטמבר, 2014 פרסמה רשות הגז הטבעי את החלטה מספר 2/14 בדבר מימון פרויקטי ייצוא באמצעות מערכת ההולכה למדינות שכנות או לרשות הפלשתינית. להלן מובאים עיקרי ההחלטה:

(א) עלות הקמת מקטע של המערכת המיועד לצורכי ייצוא, תושבת במלואה על הגורם המוכר או המשווק את הגז הטבעי אל המדינות השכנות או לרשות הפלשתינית (להלן - היצואן) ולא על צרכני מערכת ההולכה. באפשרות החברה והיצואן להגיע להסכמה לגבי העלות ולהציגה לאישור רשות הגז, או להביא את העניין להכרעת רשות הגז במקרה שאין הסכמה.

(ב) במקרה של הצטרפות צרכן נוסף בעתיד למקטע המיועד לייצוא, יזכה היצואן על חלקו בהשקעה וזאת על פי העלות שתשוך למצטרף הנוסף, אותה תקבע רשות הגז (על פי יחסי קיבולת).

(ג) באם הצרכן הנוסף הינו ישראלי, יזכה בעל רישיון ההולכה את היצואן בעלות שתיקבע כאמור. באם הצרכן החדש הוא יצואן, היצואן החדש ישלם את עלות זו ליצואן הקודם. במידת הצורך, יממן היצואן את חלקו בהקמת מקטעי הכפלה הנדרשים לצורך אפשרות ייצוא.

(ד) למרות העובדה שהיצרן מממן את עלויות הקו, המקטע לא יהיה בבעלותו בשום אופן והמקטע יהיה חלק ממערכת ההולכה.

(ה) היצואן ישלם לחברה את תעריף ההולכה החל על הצרכנים הישראליים.

(ו) הסכם ההולכה שיחתם בין היצואן לבעל רישיון ההולכה יאושר מראש ובכתב על ידי מנהל רשות הגז הטבעי והקמת המקטע כפופה להוספתו ולרישיון החברה.

(ז) החלטה זו לא תחול על הסכמי ההולכה לייצוא דרך מערכת ההולכה הארצית שנחתמו עם החברה עד ליום 2 בנובמבר, 2014.

8. החלטה מספר 01/16 - הארכת תוקף החלטות המועצה מספר 5/08 ומספר 3/09 תעריפי חיבור (מתקני PRMS) לרשת חלוקה:

על פי החלטת המועצה מספר 01/16 מיום 5 ביולי, 2016 הוחלט להאריך את תוקף החלטות המועצה מספר 3/09 מיום 29 בספטמבר, 2009 ומספר 5/08 מיום 12 במרץ, 2008 (כפי שתוקנה בהחלטה מספר 3/09) בנושא תעריפי חיבור (מתקני PRMS) לרשת החלוקה, כך שתהייה בתוקף לגבי מתקני PRMS שיוזמו על ידי בעל רישיון חלוקה עד ליום 10 בפברואר, 2020.

9. החלטה מספר 02/16 - סכום השתתפות בעל רישיון החלוקה בעלויות המשתתפות עבור חיבור מתקן PRMS במתחם מתקני PRMS ושינוי אבני דרך לתשלום של בעל רישיון להקמה והפעלה של רשת חלוקה עבור מתקן PRMS:

על פי החלטת המועצה 02/16 מיום 15 בספטמבר, 2016 מנגנון החיוב בגין אבני הדרך השלישית והרביעית של דמי חיבור מתקני חלוקה (אבני דרך אלה מהוות 80% מסך דמי החיבור) מותנה בעמידה בכמויות

מינימום של הזרמת גז בפועל, בשונה מההחלטה הקודמת, לפיה דמי החיבור מתקבלים במשך שנתיים ממועד ההזרמה. ההשפעה המיידית של ההחלטה הסתכמה בהכרה בהפסד של כ-3.3 מיליוני ש"ח (ביטול הכנסות מדמי חיבור חלוקה). במידה וכמויות ההזרמה בעתיד תהיינה נמוכות מהמינימום שנקבע, תהיה לכך השפעה בגין אי השבת עלויות הקמת מתקני PRMS חלוקה בהן נשאה החברה ואשר בגין הייתה החברה זכאית להחזר מחברות החלוקה, בהיקף מוערך של עשרות מיליוני ש"ח במהלך השנים הקרובות.

בנוסף, על פי ההחלטה הרי שבמסגרת עדכון תעריף ההולכה תבחן המועצה את העלויות הנובעות לחברה בשל ההחלטה האמורה.

באור 1 - כללי (המשך)

ג. החלטות המועצה לענייני משק הגז הטבעי (המשך):

10. החלטה מספר 02/17 - שיעור ההשתתפות של היצואן בעלות הכפלת מקטע תל קשיש - דוברת:

ביום 3 באפריל 2017, פרסמה המועצה את החלטה מספר 2/2017 לעניין שיעור ההשתתפות של היצואן בעלות הכפלת מקטע תל קשיש - דוברת, אשר נחשב כמקטע מוביל למקטע המיועד לייצוא לפי החלטת המועצה מספר 2/2014. על פי ההחלטה, בין היתר, מטילה המועצה 58% מעלות המקטע על היצואן ואת היתרה על החברה במסגרת תעריף ההולכה.

11. החלטה מספר 03/17 - עדכון תעריפי ההולכה כתוצאה מהרחבת מערכת ההולכה:

ביום 10 באוגוסט 2017, פרסמה רשות הגז, כי בישיבתה מיום 8 באוגוסט 2017, החליטה המועצה לקיים הליך שעניינו מתן אפשרות לכל גורם שיש לו עניין בכך להציג את הצעתו או את עמדתו, לעניין עדכון תעריף ההולכה. ההצעות והעמדות הועברו לרשות הגז עד ליום 31 באוגוסט 2017. החברה קיימה מספר דיונים בנושא עם רשות הגז וכן הציגה את עמדתה למועצה.

ביום 19 בנובמבר 2017, פרסמה המועצה את החלטה מספר 3/17 מיום 1 בנובמבר 2017, אשר לפיה אושרו תעריפי ההולכה החל מיום 1 בינואר, 2018 כדלקמן:

<u>תעריף קיבולת</u> <u>(ש"ח למיליון BTU)</u>	<u>תעריף הזרמה</u> <u>(ש"ח למיליון BTU)</u>	<u>תעריף הזרמה במערכת ההולכה</u> <u>לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה</u> <u>(ש"ח למיליון BTU)</u>
0.7627	0.1310	0.9338

להלן עיקרי ההחלטה:

- עלייה של כ-2.2% בתעריף הקיבולת, עלייה של כ-5.6% בתעריף ההזרמה ועלייה של כ-2.6% של תעריף ההזרמה במערכת ההולכה לצרכנים המחוברים לרשת החלוקה.
- התעריף אינו כולל מע"מ.
- עדכון התעריף יחול בגין שירותים שייתן בעל הרישיון החל מיום 1 בינואר, 2018.
- התעריפים יוצמדו למדד המחירים לצרכן כדלקמן: 100% משיעור התעריף יעודכן בהתאם להפרש בין מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה הידוע ביום האחרון לחודש הצריכה, לבין מדד הבסיס. יצוין כי הרשות פרסמה הבהרה לפיה מדד הבסיס הינו המדד שפורסם ביום 15 באוקטובר, 2017 כלומר מדד חודש ספטמבר 2017.

במסגרת ההחלטה עודכנה סך ההשקעה המוכרת לצורך קביעת התעריף לכ-5.9 מיליארד ש"ח, כמו כן עודכן היקף הביקוש בשל הרחבת פעילותם של צרכנים קיימים, ביקושים לייצוא ותוספות ביקושים לגז טבעי לייצור חשמל. בנוסף עודכנו הוצאות תפעול ותחזוקה והוצאות הנהלה וכלליות.

באור 1 - כללי (המשך)

ד. הסכם ההולכה:

בהתאם להוראות הרישיון, קודם למתן שירותי הולכה על ידי החברה עליה להתקשר עם הלקוח בהסכם הולכה. הסכם ההולכה הינו הסכם כללי, שנוסחו נקבע על ידי רשות הגז הטבעי, בצירוף שינויים הנובעים ממאפיינים

ייעודיים ביחס לכל צרכן.

ההסכם הינו לרכישת קיבולת שעתית מקסימאלית, ההסכם מחייב כי תקופת ההתקשרות המינימאלית תהא 15-3 שנים בהתאם לקיבולת המבוקשת כאשר התקופה המינימלית צריכה לאפשר לחברה את החזר הוצאותיה ותשואה סבירה על השקעתה. ההסכם כולל, בין היתר, את הכללים לקביעת דמי החיבור וכן מנגנון לקביעת לוח זמנים לחיבור הלקוח.

בכל הנוגע לתעריף ההולכה, התעריף הינו בהתאם לתעריף ההולכה האחיד (קיבולת והזרמה), שנקבע מעת לעת על ידי המועצה כאשר התעריף מבוסס על יחידות אנרגיה (מיליוני BTU). במקרה של הפסקת צריכת הגז שבאה מצדו של הלקוח, יחויב הלקוח בתעריף קיבולת מלא, למעט, במקרה בו התרחש אירוע, אשר ניתן להגדירו ככזה הנובע מ"כוח עליון", אשר היה בו כדי לסכל את צריכת הגז.

באור 1 - כללי (המשך)

ה. דירוג החברה ודירוג סדרות אגרות החוב של החברה:

החברה מדורגת על ידי חברת הדירוג מעלות Standard & Poor's (להלן - מעלות או S&P) בדירוג ilAA / positive סדרות אגרות החוב של החברה מדורגות על ידי מעלות בדירוג ilAA ועל ידי חברת הדירוג מידרוג בדירוג Aa1 אופק יציב.

ו. הנפקת אגרות חוב:

1. ביום 28 בדצמבר, 2006 גייסה החברה סך של 283.8 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקת 283.8 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה א' רשומות על שם. קרן אגרות החוב סדרה א' בצירוף הפרשי הצמדה, תעמוד לפירעון, בתקופה של 15 שנים, ב-30 תשלומים חצי שנתיים בימים 29 ביוני ו-29 בדצמבר לכל שנה, החל מיום 29 ביוני, 2012. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5.6% בצירוף הפרשי הצמדה אשר תשולם בימים 29 ביוני ו-29 בדצמבר לכל שנה, החל מיום 29 בדצמבר, 2007.
2. בחודש ספטמבר 2007, גייסה החברה סך של כ-254 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבת אגרות חוב סדרה א' הקיימת. במסגרת הרחבת הסדרה, הונפקו 259,117 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה א' נוספות.
3. בחודש מרץ 2009, גייסה החברה סך של כ-150 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבה נוספת של אגרות החוב סדרה א' הקיימת. במסגרת הרחבת הסדרה, הונפקו 158,228 אלפי ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה א' נוספות.
4. בחודש מרץ 2009, גייסה החברה סך של 100 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקת 100 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה ב' רשומות על שם. אגרות החוב סדרה ב' היו צמודות למדד (קרן וריבית) והן הועמדו לפירעון לתקופה של 3 שנים: קרן אגרות החוב נפרעה בתום תקופת אגרות החוב בתשלום אחד ("bullet"), ביום 31 במרץ, 2012. הריבית בגין אגרות החוב סדרה ב' שולמה במשך תקופה של 3 שנים, ב-6 תשלומים החל מיום 29 בספטמבר, 2009 והכול על פי לוח הסילוקין המצורף לתעודות אגרות החוב. אגרות החוב נשאו ריבית שנתית בשיעור 5.1%.
5. בחודש ינואר 2010, גייסה החברה סך של 213 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבה נוספת של אגרות החוב סדרה א' הקיימת. במסגרת הרחבת הסדרה, הונפקו 213 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה א' נוספות.
6. בחודש דצמבר 2010, גייסה החברה סך של 300 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבה נוספת של אגרות החוב סדרה א' הקיימת. במסגרת הרחבת הסדרה, הונפקו כ-223 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה א' נוספות.
7. ביום 29 בדצמבר, 2011 גייסה החברה 500 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקת 500 מיליוני ש"ח ע.ג. אגרות חוב סדרה ג' רשומות על שם. קרן אגרות החוב סדרה ג' תיפרע בתקופה של 16 שנים, ב-32 תשלומים לא-שווים, החל מיום 30 ביוני, 2016. הריבית בגין אגרות החוב סדרה ג' תשולם במשך תקופה של 20 שנים, ב-40 תשלומים החל מיום 30 ביוני, 2012 והכל - על פי לוח הסילוקין שנקבע. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב סדרה ג' והריבית עליהן צמודות למדד המחירים לצרכן. שיעור הריבית השנתית שנקבע לאגרות החוב סדרה ג' הינה 4.8%.
8. בחודש דצמבר 2012, השלימה החברה גיוס של 400 מיליוני ש"ח במסגרת הרחבת אגרות החוב סדרה ג'.

במסגרת הרחבת הסדרה הונפקו 346 מיליוני אגרות חוב סדרה ג' נוספות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת. תנאי אגרות החוב זהים לתנאים בהנפקה הראשונה. אגרות החוב שהונפקו גויסו בריבית אפקטיבית של כ-3.8%.

9. ביום 10 באפריל, 2014 גייסה החברה סך של 500 מיליוני ש"ח בדרך של הנפקת אגרות חוב סדרה ד', במסגרתה הונפקו 500 מיליוני אגרות חוב בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת רשומות על שם. קרן אגרות החוב תיפרע בתקופה של 14.5 שנים ב-29 תשלומים לא שווים, החל מיום 30 ביוני, 2019 ועד ליום 30 ביוני, 2033. אגרות החוב נושאות ריבית שנתית בשיעור 2.95%. הריבית משולמת בימים 30 ביוני ו-31 בדצמבר של כל שנה, החל מיום 30 ביוני, 2014 ועד לסוף תקופת אגרות החוב. היתרה הבלתי מסולקת של קרן אגרות החוב והריבית עליהן צמודות למדד המחירים לצרכן.

באור 1 - כללי (המשך)

1. הנפקת אגרות חוב (המשך):

על פי שטר הנאמנות בסדרה זו, קיימת אופציה של רישום אגרות החוב למסחר, כאשר עם רישומן למסחר ועל פי מנגנון שנקבע בשטר הנאמנות יירד שיעור הריבית השנתית אשר תישא הקרן השנתית הבלתי מסולקת של אגרות החוב ב-0.3% (מ-2.95% ל-2.65%).

10. בחודש יולי 2014, גייסה החברה סך של 307 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבת אגרות החוב סדרה ד', אשר במסגרתה הונפקו כ-300 מיליוני אגרות חוב בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת רשומות על שם, בריבית אפקטיבית של כ-2.86%.

11. בחודש נובמבר 2015, גייסה החברה סך של כ-400 מיליוני ש"ח בדרך של הרחבת אגרות החוב סדרה ד' (הרחבה שנייה), אשר במסגרתה הונפקו כ-375 מיליוני אגרות חוב בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת רשומות על שם, בריבית אפקטיבית של כ-2.5%.

12. מגבלות החלות על החברה כתוצאה מהנפקת אגרות החוב ועלויות להביא לפירעון מוקדם:

שטרי הנאמנות שנחתמו בקשר עם כל אחת מסדרות אגרות החוב כוללים הוראות לפיהן, כפוף לאמור בשטרי הנאמנות לעניין הודעה מוקדמת לפני העמדה לפירעון מיידי, אם יתקיים איזה מהמקרים המנויים במסגרת שטרי הנאמנות, וחלפה תקופת הריפוי הנקובה לגבי אותו האירוע, יהיה הנאמן לכל אחת מסדרות אגרות חוב, רשאי להעמיד לפירעון מיידי את יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב, כולה או חלקה ויהיה חייב לעשות כן, אם יידרש לכך על ידי החלטה מיוחדת של אסיפת מחזיקי אגרות החוב (ולעניין זה יהיה הנאמן רשאי לכנס אסיפת מחזיקי אגרות החוב בהתראה של יום אחד).

באור 1 - כללי (המשך)

1. הנפקת אגרות חוב (המשך):

אחת מהעילות להעמדה לפירעון מיידי הינה כי במידה ויתברר כי יחס הכיסוי (ADSCR) בעבור השנה הקלנדרית החולפת נמוך מ-1.1, וכן כי יחס הכיסוי (LLCR) נמוך מ-1.13. יחסי הכיסוי ייבחנו משנת 2011 ואילך.

להלן הגדרות יחסי הכיסוי בהתאם לשטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב שביצעה החברה:

לגבי שנים עשר (12) החודשים הקלנדריים הרצופים הקודמים למועד הקובע לצורך החישוב, יחס הכיסוי ADSCR יהיה שווה ל- (a)/(b), כאשר:

(a) - התזרים הזמין לשירות החוב בתקופה הרלוונטית, בניכוי:
התשלומים לחח"י בגין התקופה הרלוונטית.

(b) - סכום שירות החוב הפיננסי לתקופה הרלוונטית. מובהר, כי בגין התקופה שעד מועד התשלום האחרון לחברת החשמל הקבוע בלוחות הסילוקין של ההסכם המשולש, לא יכלול סכום שירות החוב הפיננסי את

התשלומים לחח"י. ככל שלאחר מועד התשלום האחרון לחברת החשמל על פי לוחות הסילוקין של ההסכם המשולש תיוותר יתרת חובה של החברה כלפי חברת החשמל על פי ההסכם המשולש, תתווסף יתרת החובה האמורה (ככל שתהיה) לסכום שירות החוב הפיננסי.

יחס הכיסוי LLCR שווה ל- (b) / (a), כאשר:

- (a) - התזרים הזמין לשירות החוב בניכוי התשלומים לחח"י, בגין התקופה שממועד החישוב ועד תום תקופת האג"ח, כשסכום זה מהווה בשיעור המשוקלל של הריביות בגין החוב הפיננסי (שקלול הריביות ייעשה בהתאם לסכום כל הלוואה ולמועד לפרעונה), בתוספת: (i) יתרות המזומנים של החברה במועד החישוב; ו- (ii) הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב נכון למועד החישוב.
- (b) - היתרה הבלתי מסולקת של קרן החוב הפיננסי, נכון למועד החישוב.

נכון ליום המאזן, החברה עומדת ביחסי הכיסוי.

כמו כן יצוין כי עילה נוספת להעמדה לפירעון מידי, עפ"י שטרי הנאמנות של סדרות אג"ח ג' ו-ד' הינה כי בשל הפרה של החברה הועמדה לפירעון מידי סדרת אגרות חוב אחרת של החברה אשר יתרת ההתחייבות על פיה עולה על 5% מסך התחייבויות החברה על פי כל סדרות אגרות החוב הקיימות של החברה לאותו מועד, ובתנאי שיתרת ההתחייבות לא תפחת מסך של 200 מיליוני ש"ח (להלן - הסדרה האחרת), וזאת בכפוף להתקיימות התנאים המצטברים הבאים: 1. החברה לא תיקנה את ההפרה בסדרה האחרת בתוך תקופת הריפוי שניתנה לתיקון ההפרה בסדרה האחרת; 2. החברה לא פרעה את החוב שהועמד לפירעון מידי בסדרה האחרת.

באור 1 - כללי (המשך)

ו. הנפקת אגרות חוב (המשך):

13. תנאים לחלוקת דיבידנד:

על פי שטרי הנאמנות התחייבה החברה, מבלי לגרוע מהוראות כל דין החל על חלוקת דיבידנדים על ידי החברה, כי במהלך תקופת סדרות אגרות החוב חלוקת דיבידנד על ידי החברה תהיה כפופה להתקיים התנאים המצטברים הבאים:

(א) החלוקה אינה אסורה על פי הוראות חוק החברות ולא קיימות מגבלות נוספות על החברה לביצוע החלוקה.

(ב) יחסי כיסוי חוב לצורך חלוקת דיבידנד (יחסי הכיסוי הוגדרו בנספח לשטרי הנאמנות שנחתמו בקשר עם כל אחת מהסדרות):

(1) יחס כיסוי (ADSCR) מקיים את היחס הבא: $\text{Min ADSCR} \geq 1.27$

(2) יחס הכיסוי המאוחד מקיים את היחס הבא: $\text{Min ADSCR} \geq 1.135$

להלן הגדרות יחס הכיסוי בהתאם לשטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב שביצעה החברה: לגבי שנים עשר (12) החודשים הקלנדריים הרצופים הקודמים למועד הקובע לצורך החישוב, יחס הכיסוי ADSCR המאוחד יהיה שווה ל- (b) / (a), כאשר:

(a) - התזרים הזמין לשירות החוב בתקופה הרלוונטית.

(b) - סכום שירות החוב הפיננסי לתקופה הרלוונטית בתוספת התשלומים לחח"י בגין התקופה הרלוונטית.

(ג) קיימת אפשרות לחלוקת דיבידנד גם כאשר יחסי הכיסוי נמוכים יותר תחת התנאים והמגבלות המפורטים בשטרי הנאמנות.

(ד) החברה אינה מצויה בהפרה מהותית של ההסכם המשולש (למעט הפרה אשר תוקנה לאחר מכן על ידי החברה), וכן חח"י לא ביצעה קיזוז כדין על פי זכות המוקנית לה בהסכם המשולש, למעט מקרה בו ההפרה שהקנתה לחברת החשמל זכות קיזוז תוקנה על ידי החברה במהלך 6 החודשים העוקבים.

באור 1 - כללי (המשך)**ז. זכויות במקרקעין:**

1. הבעלות במקרקעין בהם מוטמנת צנרת ההולכה - חוק משק הגז הטבעי אינו משנה את הבעלות על הזכויות במקרקעין שבהם מוטמנת הצנרת, ולכן הבעלות בזכויות כאמור נותרת בידי בעליהן המקוריים.
..
2. הבעלות במקרקעין עליהם מוקמות תחנות גז - בכל הנוגע למקרקעין עליהם בנויים מתקני הגז העיליים (תחנות קבלה, תחנות הגפה ומתקני PRMS), קובע חוק משק הגז הטבעי כי הזכויות במקרקעין הדרושים להקמת אותם מתקני גז תירכשנה או תופקענה מידי בעליהן, תירשמה על שם המדינה, והחברה, כבעלת רישיון הולכה, תקבל זכויות משנה במתקנים.
3. הבעלות במתקני הגז - בניגוד לכלל הרגיל (סעיף 12 לחוק המקרקעין, התשכ"ט-1969), לפיו הבעלות בקרקע משתרעת גם על המחוברים, קובע חוק משק הגז הטבעי כי הבעלות במתקני הגז הינה בידי מי שהתקין אותם כדן. בהתאם לרישיון החברה ולהסכם המסגרת בין המדינה לחברה, מערכת ההולכה, על כל מתקניה, הינה בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה, ולחברה הוענקה זכות שימוש בלבד במערכת ההולכה למטרת הקמתה והפעלתה בלבד.
4. ככלל ביחס לקרקעות שבבעלות המדינה החברה מצויה במשא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל (להלן - רמ"י) לעניין הסדרת זכויות החברה במתקנים שהוקמו או מוקמים על מקרקעי המדינה. נכון למועד הדוח, עדיין לא נחתם הסכם עם רמ"י. ככל שרלוונטי ביחס למתקנים המוקמים או שהוקמו בחצרי הלקוח החברה עושה שימוש בקרקעות אלו בהתאם להסכם ההולכה.
5. נכון לעת הזו, מכיוון שההסכם מול רמ"י טרם נחתם, הרישום על שם המדינה, טרם הסתיים, ואין ביכולתה של החברה להעריך, בפרט לאור מורכבות הסוגיה וסיבות תכנוניות (היעדר פרצלציה, מספר נכסים רב וכדומה), את משך התקופה לסיום הסדרת הרישום.

באור 1 - כללי (המשך)**ח. סטאטוס תהליכים פרויקט SARBANES OXLEY ACT-2002 (להלן - SOX):**

בהתאם להנחיות רשות החברות הממשלתיות, מיישמת החברה את סעיפים 302 ו-404 לחוק ה-SOX. לדעת הדירקטוריון וההנהלה, הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של החברה לתקופה שמסתיימת ביום 31 בדצמבר, 2017 אפקטיבית. לפרטים בנושא, ראה דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי של ההנהלה והדירקטוריון.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית המפורטת להלן יושמה בדוחות הכספיים בעקביות בכל התקופות המוצגות, למעט אם נאמר אחרת.

א. בסיס הצגת הדוחות הכספיים

הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (להלן - IFRS). כמו כן, הדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ושנתיים), התש"ע-2010 ובהתאם לתקנות החברות הממשלתיות.

החברה בחרה להציג את פרטי הדוחות לפי שיטת מאפיין הפעילות.

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים חשבונאיים קריטיים. כמו כן נדרש מההנהלה להפעיל שיקול דעת בתהליך יישום עיקרי המדיניות החשבונאית.

ב. מטבע הפעילות, מטבע ההצגה ומטבע חוץ**1. מטבע הפעילות ומטבע ההצגה**

הדוחות הכספיים מוצגים בש"ח, שהינו מטבע הפעילות של החברה, ומעוגלים לאלף הקרוב, למעט אם צוין אחרת.

2. עסקאות, נכסים והתחייבויות במטבע חוץ

עסקאות הנקובות במטבע חוץ נרשמות עם ההכרה הראשונית בהן לפי שער החליפין במועד העסקה. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים והתחייבויות כספיים הנקובים במטבע חוץ מתורגמים בכל תאריך דיווח למטבע הפעילות לפי שער החליפין במועד זה. הפרשי שער, למעט אלה המהוונים לנכסים כשירים בעסקאות גידור, נזקפים לרווח או הפסד. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי עלות מתורגמים לפי שער החליפין במועד העסקה. נכסים והתחייבויות לא כספיים הנקובים במטבע חוץ המוצגים לפי שווי הוגן מתורגמים למטבע הפעילות בהתאם לשער החליפין במועד שבו נקבע השווי ההוגן.

3. פריטים כספיים צמודי מדד

נכסים והתחייבויות כספיים הצמודים על פי תנאיהם לשינויים במדד המחירים לצרכן בישראל (להלן - המדד) מותאמים לפי המדד הרלוונטי, בכל תאריך דיווח, בהתאם לתנאי ההסכם. הפרשי הצמדה הנובעים מההתאמה כאמור, למעט אלה המהוונים לנכסים כשירים, נזקפים לרווח או הפסד.

ג. מזומנים ושווי מזומנים

מזומנים ושווי מזומנים כוללים מזומנים הניתנים למימוש מיידי, פקדונות הניתנים למשיכה מיידי וכן פקדונות לזמן קצוב אשר אין מגבלה בשימוש בהם ואשר מועד פירעונם, במועד ההשקעה בהם, אינו עולה על שלושה חודשים.

ד. מזומנים ושווי מזומנים מיועדים

מזומנים ושווי מזומנים שיועדו נחשבים השקעות שניזילותן גבוהה, הכוללים פקדונות בתאגידים בנקאיים שיועדו על פי אשורים או התחייבויות אשר הועמדו לחברה.

ה. פקדונות לזמן קצר

פקדונות בתאגידים בנקאיים לזמן קצר שתקופתם המקורית עולה על שלושה חודשים ממועד ההשקעה. הפקדונות מוצגים בהתאם לתנאי הפקדתם.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**1. הפרשה לחובות מסופקים**

ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי בגין חובות שלהערכת הנהלת החברה גבייתם מוטלת בספק. נכון לתאריך המאזן לא קיימת לחברה יתרה בגין הפרשה לחובות מסופקים.

2. הכרה בהכנסה**הכנסות מהולכה**

הכנסות מוכרות ברווח או הפסד כאשר הן ניתנות למדידה באופן מהימן, צפוי שההטבות הכלכליות הקשורות לעסקה יזרמו לחברה וכן העלויות שהתהוו או שיתהוו בגין העסקה ניתנות למדידה באופן מהימן. ההכנסות נמדדות על פי שוויה ההוגן של התמורה בעסקה.

הכנסות מדמי חיבור

הכנסות מדמי חיבור נזקפות על ידי החברה ברווח והפסד בגין אותם מתקנים שהופעלו בלבד, למשך תקופה של 18 שנים, וזאת על פי אורך החיים של מתקני ה-PRMS ראה באור 2יב. כמו-כן החברה מיישמת את IFRIC-18. הכנסות מדמי חיבור בגין מתקנים שטרם הופעלו נדחות על ידי החברה עד למועד ההפעלה ונזקפות מאותו מועד לדוח רווח והפסד בהתאם.

ח. מסים על ההכנסה

הוצאות (הכנסות) המסים על ההכנסה כוללות את סך המסים השוטפים, וכן את סך השינוי ביתרות המסים הנדחים, למעט מסים נדחים הנובעים מעסקאות שנזקפו ישירות להון.

1. מסים שוטפים

הוצאות המסים השוטפים מחושבות בהתבסס על ההכנסה החייבת לצרכי מס של החברה במהלך תקופת הדיווח. ההכנסה החייבת שונה מהרווח לפני מסים על הכנסה, בשל הכללת או אי הכללת פריטי הכנסות והוצאות אשר חייבים במס או ניתנים לניכוי בתקופות דיווח שונות, או שאינם חייבים במס או ניתנים לניכוי. נכסים והתחייבויות בגין מסים שוטפים חושבו בהתבסס על שיעורי המס וחוקי המס אשר נחקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד תאריך הדוח על המצב הכספי.

2. מסים נדחים

החברה יוצרת מסים נדחים בגין הפרשים זמניים בין ערכם לצורכי מס של נכסים והתחייבויות לבין ערכם בדוחות הכספיים.

יתרות המסים הנדחים מחושבות לפי שיעור המס הצפוי לחול כאשר הנכס ימומש או ההתחייבות תסולק, בהתבסס על חוקי המס שחוקקו או אשר חקיקתם הושלמה למעשה עד לתאריך הדיווח. סכום המסים הנדחים ברווח או הפסד מבטא את השינויים ביתרות הנ"ל בתקופת הדיווח, למעט בגין שינויים המיוחסים לפריטים הנזקפים לרווח כולל אחר או להון. בכל תאריך דיווח נכסי מסים נדחים נבחנים ובמידה שלא צפוי ניצולם הם מופחתים. הפרשים זמניים (כגון הפסדים מועברים לצורכי מס) בגינם לא הוכרו נכסי מסים נדחים נבחנים בכל תאריך דיווח ובמידה שניצולם צפוי מוכר נכס מס נדחה מתאים.

נכסי מסים נדחים והתחייבויות מסים נדחים מוצגים כנכסים לא שוטפים והתחייבויות לא שוטפות, בהתאמה. מסים נדחים מקוזזים אם קיימת זכות חוקית לקיזוז נכס מס שוטף כנגד התחייבות מס שוטפת כאשר המסים הנדחים מתייחסים לאותה ישות החייבת במס ולאותה רשות מס.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**ט. החברה כחוכר****חכירה תפעולית**

נכסים אשר לא מועברים באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החוכר, מסווגים כחכירה תפעולית. תשלומי החכירה מוכרים כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

י. רכוש קבוע

פריטי הרכוש הקבוע מוצגים בדוח על המצב הכספי לפי עלותם בתוספת עלויות רכישה ישירות, בניכוי פחת שנצבר, ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. העלות כוללת חלקי חילוף וציוד עזר המשמשים את הרכוש הקבוע.

נכס בהקמה כולל את עלות החומרים, שכר עבודה ישיר, עלויות אשראי וכן כל עלות נוספת שניתן לייחס במישרין להבאת הנכס למיקום ולמצב באופן שיוכל לפעול באופן שהתכוונה ההנהלה.

הפחתת הרכוש הקבוע מבוצעת בנפרד לגבי כל מרכיב של פריט רכוש קבוע בר-פחת בעל עלות משמעותית ביחס לסך העלות של הפריט. ההפחתה מבוצעת באופן שיטתי לפי שיטת הקו הישר על פני אורך החיים השימושיים הצפוי של מרכיבי הפריט מהמועד בו הנכס מוכן לשימוש המיועד תוך הבאה בחשבון של ערך שייר צפוי בתום החיים השימושיים.

אורך החיים השימושי ושיעורי הפחת בהם נעשה שימוש בחישוב הפחת הינו כדלקמן:

שיעורי פחת	אורך חיים שימושיים	
7%	14 שנים	ריהוט וציוד משרדי
33%	3 שנים	מחשבים
5%	(*)	התקנות ושיפורים במושכר
15%	7 שנים	כלי רכב

(*) שיפורים במושכר מופחתים לפי שיטת הקו הישר על פני תקופת השכירות (לרבות תקופת האופציה להארכה שבידי החברה שבכוונתה לממשה ובכפוף למועד תוקף רישיון החברה) או בהתאם לתקופת החיים המשוערת של השיפור, לפי הקצר שבהם.

אורך החיים השימושיים, שיטת הפחת וערך השייר של כל נכס נבחנים לפחות בכל סוף שנה והשינויים מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי באופן של מכאן-ולחבא.

הפחתת נכסים מופסקת כמוקדם מבין המועד בו הנכס מסווג כמוחזק למכירה לבין המועד שבו הנכס נגרע. נכס נגרע מהדוחות הכספיים במועד המכירה או כאשר לא צפויות עוד הטבות כלכליות מהשימוש בנכס.

יא. עלויות אשראי

החברה מהווה עלויות אשראי הקשורות לרכישה, הקמה או ייצור של נכסים כשירים אשר נדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתם, לשימוש המיועד או מכירתם.

היוון עלויות האשראי מתחיל במועד שבו הוצאו עלויות בגין הנכס עצמו, התחילו הפעולות להכנת הנכס ונגרמו עלויות אשראי, ומסתיים כאשר הושלמו מהותית כל הפעולות להכנת הנכס הכשיר לשימוש המיועד או למכירתו. הסכום של עלויות האשראי המהוון בתקופת הדיווח כולל עלויות אשראי כללי על פי שיעור היוון משוקלל.

כל יתר עלויות האשראי מוכרות ברווח או הפסד במועד היווצרותן.

תזרים מזומנים בגין ריבית שהוונה על נכסים - בדוח על תזרימי המזומנים, מסווגת החברה תזרימי מזומנים בגין תשלומי ריבית אשר מהווים על נכסים כשירים כתזרימי מזומנים ששימשו לפעילות מימון.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**יב. רישיון והקמת מתקני PRMS**

נכסים בלתי מוחשיים הנרכשים בנפרד נמדדים עם ההכרה הראשונית לפי העלות בתוספת עלויות רכישה ישירות. לאחר ההכרה הראשונית, נכסים בלתי מוחשיים נמדדים על-פי עלותם בניכוי הפחתה מצטברת ובניכוי הפסדים מירידת ערך שנצברו. נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים שימושיים מוגדר, מופחתים על פני אורך החיים השימושיים שלהם ונבחנת לגביהם ירידת ערך כאשר קיימים סימנים המצביעים על ירידת ערך. תקופת ההפחתה ושיטת ההפחתה של נכס בלתי מוחשי נבחנות לפחות בכל סוף שנה. שינויים באורך החיים השימושיים או בדפוס הצריכה הצפוי של ההטבות הכלכליות הצפויות לנבוע מהנכס מטופלים כשינוי אומדן חשבונאי מכאן ולהבא.

בחודש אוגוסט 2004, הוענק לחברה הרישיון להקמה ולהפעלה של מערכת ההולכה של הגז הטבעי בישראל וזאת עד ליום 31 ביולי, 2034. בהתאם לרישיון, החברה תהיה זכאית לחייב את המשתמשים השונים במערכת ההולכה בדמי הולכה, כאשר תעריפי החיוב נקבעים ומפוקחים על ידי מועצת הגז הטבעי. לאור תנאי הרישיון ובשים לב להיותה של החברה בבעלות של המדינה, מטפלת החברה בעלות הקמת מתקני ה-PRMS ועלות הקמת המקטעים השונים כנכסים בלתי מוחשיים בהתאם להוראות IAS 38. עלות הקמת המקטעים השונים מופחתת בשיטת הקו הישר עד לתום תקופת הרישיון (31 ביולי, 2034). עלות הקמת מתקני ה-PRMS מופחתת בשיטת הקו הישר לאורך תקופה של 18 שנים או עד לגמר תקופת הרישיון כנמוך. החברה מיישמת את IFRIC 18 לגבי הנכס הבלתי מוחשי לעניין עסקאות בהן מועבר מלקוחות תשלום מזומן, המיועד לצורך רכישת או הקמת פריט רכוש קבוע (נכס בלתי מוחשי) אשר ישמש למטרת אספקת שירותים חיבור לרשת או שניהם.

יג. ירידת ערך נכסים לא פיננסיים

החברה בוחנת את הצורך בירידת ערך נכסים לא פיננסיים כאשר ישנם סימנים כתוצאה מאירועים או שינויים בנסיבות המצביעים על כך שהיתרה בדוחות הכספיים אינה בר-השבה. במקרים בהם היתרה בדוחות הכספיים של הנכסים הלא פיננסיים עולה על הסכום בר-ההשבה שלהם, מופחתים הנכסים לסכום בר-ההשבה שלהם. הסכום בר-ההשבה הינו הגבוה מבין שווי הוגן בניכוי עלויות למכירה ושווי שימוש. בהערכת שווי השימוש מהוונים תזרימי המזומנים הצפויים לפי שיעור ניכיון לפני מס המשקף את הסיכונים הספציפיים לכל נכס. בגין נכס שאינו מייצר תזרימי מזומנים עצמאיים נקבע הסכום בר-ההשבה עבור היחידה מניבת המזומנים שאליה שייך הנכס. הפסדים מירידת ערך נזקפים לרווח או הפסד.

הפסד מירידת ערך של נכס, למעט מוניטין, מבוטל רק כאשר חלו שינויים באומדנים ששימשו בקביעת הסכום בר-ההשבה של הנכס מהמועד בו הוכר לאחרונה ההפסד מירידת הערך. ביטול ההפסד כאמור מוגבל לנמוך מבין סכום ירידת הערך של הנכס שהוכר בעבר (בניכוי פחת או הפחתה) או סכום בר-ההשבה של הנכס. לגבי נכס הנמדד לפי העלות, ביטול הפסד כאמור נזקף לרווח או הפסד.

יד. מכשירים פיננסיים**1. נכסים פיננסיים**

נכסים פיננסיים מוכרים במועד ההכרה הראשונית לפי שווי הוגן ובתוספת עלויות עסקה ישירות, למעט לגבי נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אשר לגביהם עלויות עסקה נזקפות לרווח או הפסד. לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בנכסים פיננסיים מבוסס על סיווגם כמפורט שלהלן:

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

בקבוצה זו נכללים נכסים פיננסיים המוחזקים למסחר ונכסים פיננסיים אשר יועדו עם ההכרה הראשונית בהם להיות מוצגים בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

החברה בוחנת את קיומו של גזר משובץ והצורך בהפרדתו במועד בו היא הופכת להיות לראשונה צד להתקשרות. הערכה מחדש של הצורך בהפרדת גזר משובץ נעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**טו. מכשירים פיננסיים****2. התחייבויות פיננסיות**

התחייבויות פיננסיות מסווגות כהתחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, הלוואות בעלות מופחתת, או נגזר המיועד לשמש כמכשיר להגנה אפקטיבית. החברה קובעת את סיווג ההתחייבות במועד ההכרה לראשונה. כל ההתחייבויות מוכרות לראשונה בשווי הוגן.

לאחר ההכרה הראשונית, הטיפול החשבונאי בהתחייבויות פיננסיות מבוסס על סיווגם כמפורט להלן:

א. התחייבויות פיננסיות בעלות מופחתת

לאחר ההכרה הראשונית, הלוואות, לרבות אגרות חוב, מוצגות על פי תנאיהן לפי העלות בניכוי עלויות עסקה ישירות תוך שימוש בשיטת הריבית האפקטיבית. הפחתת הריבית האפקטיבית נזקפת לרווח והפסד לסעיף המימון.

ב. התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד כוללות התחייבויות פיננסיות המוחזקות למסחר והתחייבויות פיננסיות המיועדות עם ההכרה הראשונית בהן להיות מוצגות בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. התחייבויות פיננסיות מסווגות כמוחזקות למסחר אם הן נרכשו לצורכי מכירה בתקופה הקרובה. רווחים או הפסדים בגין התחייבויות המוחזקות למסחר נזקפים לרווח או הפסד.

נגזרים, לרבות נגזרים משובצים שהופרדו, מסווגים כמוחזקים למסחר אלא אם הם מיועדים לשמש כמכשירים להגנה אפקטיבית. החברה בוחנת את קיומו של נגזר משובץ והצורך בהפרדתו במועד בו היא הופכת להיות לראשונה צד להתקשרות. הערכה מחדש של הצורך בהפרדת נגזר משובץ נעשית רק כאשר יש שינוי בהתקשרות המשפיע באופן משמעותי על תזרימי המזומנים מההתקשרות.

3. שווי הוגן

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין מכשירים פיננסיים שלהם אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

פירוט בדבר מדידת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים ראה באור 25.

4. ירידת ערך נכסים פיננסיים

החברה בוחנת בכל תאריך דיווח האם קיימת ראייה אובייקטיבית לירידת ערך נכס פיננסי או קבוצה של הנכסים הפיננסיים.

נכסים פיננסיים המוצגים בעלות מופחתת

ראייה אובייקטיבית לירידת ערך קיימת כאשר אירוע אחד או יותר השפיעו באופן שלילי על אומדן תזרימי המזומנים העתידיים מהנכס לאחר מועד ההכרה. סכום ההפסד הנזקף לרווח או הפסד נמדד כהפרש בין יתרת הנכס בדוחות הכספיים לבין הערך הנוכחי של אומדן תזרימי המזומנים העתידיים (שאינם כוללים הפסדי אשראי עתידיים שטרם התהוו), המהוונים בהתאם לשיעור הריבית האפקטיבית המקורית של הנכס הפיננסי. בתקופות עוקבות הפסד מירידת ערך מבוטל כאשר ניתן לייחס באופן אובייקטיבי את השבת ערכו של הנכס לאירוע שהתרחש לאחר ההכרה בהפסד. ביטול כאמור נזקף לרווח או הפסד עד לגובה ההפסד שהוכר.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)**טז. מכשירים פיננסיים נגזרים**

החברה ביצעה התקשרויות במכשירים פיננסיים נגזרים כגון חוזי אקדמה (Forward) בגין מטבע חוץ ועסקאות החלפה של שיעורי ריבית (IRS) כדי להגן על עצמה מפני הסיכונים הכרוכים בתנודות בשערי החליפין של מטבע חוץ ובשיעורי הריבית. החברה אינה מיישמת חשבונאות גידור בגין מכשירים אלו. נגזרים פיננסיים נמדדים מידי תקופת דיווח בשווי הוגן כאשר השינויים נזקפים לרווח או הפסד.

יז. הפרשות

הפרשה בהתאם ל-37 IAS מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות בהווה (משפטית או משתמעת) כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, צפוי שידרש שימוש במשאבים כלכליים על מנת לסלק את המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן. להלן סוגי ההפרשות שנכללו בדוחות הכספיים:

תביעות משפטיות

הפרשה בגין תביעות מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית בהווה או מחויבות משתמעת כתוצאה מאירוע שהתרחש בעבר, כאשר יותר סביר מאשר לא כי החברה תידרש למשאביה הכלכליים לסילוק המחויבות וניתן לאמוד אותה באופן מהימן.

יח. התחייבויות בשל הטבות לעובדים**1. הטבות עובד לזמן קצר**

הטבות לעובדים לזמן קצר כוללות משכורות, ימי חופשה, מחלה, הבראה והפקדות מעסיק לביטוח לאומי ומוכרות כהוצאה עם מתן השירותים. התחייבות בגין בונוס במזומן או תכנית להשתתפות ברווחים, מוכרת כאשר לחברה קיימת מחויבות משפטית או משתמעת לשלם את הסכום האמור בגין שירות שניתן על ידי העובד בעבר וניתן לאמוד באופן מהימן את הסכום.

2. הטבות לאחר סיום העסקה

התוכניות ממומנות בדרך כלל על ידי הפקדות לחברות ביטוח והן מסווגות כתוכניות להפקדה מוגדרת וכן כתוכניות להטבה מוגדרת. לחברה תכניות להפקדה מוגדרת, בהתאם לסעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין שלפיהן החברה משלמת באופן קבוע תשלומים מבלי שתהיה לה מחויבות משפטית או משתמעת לשלם תשלומים נוספים גם אם בקרן לא הצטברו סכומים מספיקים כדי לשלם את כל ההטבות לעובד המתחייבות לשירות העובד בתקופה השוטפת ובתקופות קודמות. הפקדות לתוכנית להפקדה מוגדרת בגין פיצויים או בגין תגמולים, מוכרות כהוצאה בעת ההפקדה לתוכנית במקביל לקבלת שירותי העבודה מהעובד.

יט. שיקולי דעת ביישום מדיניות חשבונאית וגורמי מפתח לחוסר וודאות באומדן

בעת הכנת הדוחות הכספיים, נדרשת ההנהלה להסתייע באומדנים והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים, התחייבויות, הכנסות והוצאות. שינויים באומדנים החשבונאיים נזקפים בתקופה בה נעשה שינוי האומדן.

להלן ההנחות העיקריות שנעשו בדוחות הכספיים בקשר לאי הודאות לתאריך הדיווח ואומדנים קריטיים שחשבו על ידי החברה ואשר שינוי מהותי באומדנים ובהנחות עשוי לשנות את ערכם של נכסים והתחייבויות בדוחות הכספיים בשנה העוקבת:

תביעות משפטיות

בהערכות סיכויי תוצאות התביעות המשפטיות שהוגשו נגד החברה, הסתמכה החברה על חוות דעת יועצי המשפטים. הערכות אלה של היועצים המשפטיים מתבססות על מיטב שיפוטם המקצועי, בהתחשב בשלב בו מצויים ההליכים, וכן על הניסיון המשפטי שנצבר בנושאים השונים. מאחר שתוצאות התביעות תקבענה בבתי המשפט, עלולות תוצאות אלה להיות שונות מהערכות אלה.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

יט. שיקולי דעת ביישום מדיניות חשבונאית וגורמי מפתח לחוסר וודאות באומדן

נכסי מסים נדחים

נכסי מסים נדחים מוכרים בגין הפסדים מועברים לצורכי מס ובגין הפרשים זמניים ניתנים לניכוי, שטרם נוצלו, במידה שצפוי שתהיה הכנסה חייבת עתידית שכנגדה ניתן יהיה לנצלם. לאור זאת נדרש אומדן של ההנהלה על מנת לקבוע את סכום נכס המסים הנדחים שניתן להכיר בו בהתבסס על העיתוי, סכום ההכנסה החייבת במס הצפויה, מקורה ואסטרטגיית תכנון המס.

קביעת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים

השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים נקבע בהתאם לשיטות הערכה, בדרך כלל על פי הערכת תזרימי מזומנים עתידיים ואומדן שיעורי היוון בהתחשב בהערכת סיכונים כגון סיכון נזילות, סיכון אשראי ותנודתיות, עשויים להשפיע על השווי ההוגן של נכסים אלו.

הפחתת מתקני ה-PRMS ועלות הקמת המקטעים

לגבי הטיפול בהפחתת מתקני ה-PRMS והמקטעים השונים כנכסים בלתי מוחשיים בהתאם להוראות IAS 38, ראה באור 2'י לעיל. הנהלת החברה בוחנת בכל תקופת דיווח שנתית את אומדן אורך החיים השימושיים של פריטי מתקני ה-PRMS.

חוב חברת חשמל

כאמור בבאור 26'י, ליום 31 בדצמבר 2017 לחברה יתרת חוב לקבל מחברת החשמל בסכום של כ-12.5 מיליוני ש"ח (לפני מע"מ) בגין קיבולת מוגדלת. חברת החשמל חולקת על קיומו של חוב זה. במסגרת הכנת הדוחות הכספיים הפעילה החברה שיקול דעת באומדן סכום זה, המבוסס בין היתר על עמדת יועציה המשפטיים, לפיה קיימת לה זכות לגבות סכומים אלו מחברת חשמל.

כ. בסיס ההצמדה ושער החליפין:

1. יתרות שעל פי הסדרי ההצמדה לגביהן המדד הקובע הוא "המדד הידוע", נכללו על בסיס "המדד הידוע" לתאריך המאזן. יתרות צמודות למדד המחירים לצרכן נכללות על בסיס המדד שפורסם בגין החודש שנשתיים בתאריך המאזן.

2. להלן טבלאות מדדים ושערי חליפין:

מדד המחירים לצרכן (*)	אירו (E.C.U.)	דולר ארה"ב
נקודות	ש"ח	ש"ח

תאריך הדוחות הכספיים:

31 בדצמבר 2017	118.695	4.1526	3.467
31 בדצמבר 2016	118.339	4.0438	3.845
31 בדצמבר 2015	118.699	4.2468	3.902

שיעורי השינוי לשנה:

שיעורי השינוי לשנה:	%	%	%
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017	0.30	2.69	(9.83)
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2016	(0.30)	(4.78)	(1.46)
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	(0.90)	(10.11)	0.33

(*) המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים ופרשנויות שפורסמו

א. **תיקונים לתקנים המשפיעים על התקופה הנוכחית ו/או על תקופות דיווח קודמות**

1. תיקון IAS 7 "דוח על תזרימי מזומנים" (בדבר גילויים אודות שינויים בהתחייבויות הנובעות מפעילויות מימון)

התיקון קובע כי נדרש לתת גילוי למידע שיאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להעריך את השינויים בהתחייבויות אשר נובעות מפעילויות מימון, הן שינויים הכרוכים בתזרימי מזומנים והן שינויים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים.

התיקון מיושם בדרך של 'מכאן ולהבא' לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017 או לאחריו. במועד היישום הראשונה של התיקון, לא נדרש להציג מידע השוואתי.

להלן נתונים בדבר שינויים בהתחייבויות הנובעים מפעילות מימון:

סה"כ	אגרות חוב	מכשירי גידור	אשראי ח"י	
אלפי ש"ח				
3,908,354	3,216,869	103,400	588,085	יתרה ליום 1 בינואר 2017
58,607	-	58,607	-	שינויים במהלך שנת 2017:
(380,139)	(232,230)	(85,463)	(62,446)	תזרימי מזומנים שהתקבלו
146,713	139,346	51,629	(44,262)	תזרימי מזומנים ששולמו
3,733,535	3,123,985	128,173	481,377	סכומים שנזקפו לרווח או הפסד
				יתרה ליום 31 בדצמבר 2017 כולל ריבית צבורה

2. תיקון IAS 12 "מיסים על הכנסה" (בדבר הכרה בנכסי מס נדחה בגין הפסדים לא ממומשים)

התיקון מבהיר כי הפסדים שטרם מומשו אשר נוצרו ממכשירי חוב הנמדדים בדוחות הכספיים בשווי הוגן ולצרכי מס על בסיס עלות, עשויים ליצור הפרשים זמניים הניתנים לניכוי, בין אם הישות המחזיקה במכשיר החוב צופה להשיב את ערכו בספרים באמצעות החזקתו עד לפירעון ובין אם באמצעות מכירתו.

בנוסף, התיקון מבהיר כי:

- הערך בספרים של הנכס אינו מגביל את אומדן ההכנסה החייבת העתידית;
- כאשר משווי הפרשים זמניים הניתנים לניכוי עם הכנסה חייבת עתידית, ההכנסה החייבת העתידית אינה כוללת ניכוי מס הנובעים מהיפוך אותם הפרשים זמניים הניתנים לניכוי; וכן
- כאשר חוקי המס מגבילים את ניצול ההפסדים כך שניתן לנכותם רק כנגד הכנסה מסוג מסוים, יש לבחון האם ניתן להכיר בנכס מס נדחה במשולב עם מסים נדחים הנובעים מהפרשים זמניים הניתנים לניכוי מאותו סוג.

התיקון מיושם למפרע לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2017 או לאחריו.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים ופרשנויות שפורסמו (המשך):

ב. **תקנים, פרשנויות ותיקונים לתקנים שפורסמו ואינם בתוקף ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי החברה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות:**

1. IFRS 9 - מכשירים פיננסייםכללי

תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 9 (2014) "מכשירים פיננסיים" (להלן - התקן) הינו התקן הסופי של פרויקט מכשירים פיננסיים. התקן מבטל את השלבים הקודמים של IFRS 9 שפורסמו בשנים 2009, 2010 ו-2013. התקן הסופי כולל הוראות סיווג ומדידה של נכסים פיננסיים אשר תוקנו ביחס לאלו שפורסמו בשלב הראשון בשנת 2009, וכן, כולל את הוראות הסיווג והמדידה של התחייבויות פיננסיות כפי שפורסמו בשלב השני בשנת 2010, מציע מודל מעודכן יותר ומבוסס עקרונות לגבי חשבונאות גידור ומציג מודל חדש לבחינת הפסד חזוי מירידת ערך כמפורט להלן. בנוסף, מבטל התקן את פרשנות IFRIC 9 "בחינה מחדש של נגזרים משובצים".

נכסים פיננסיים

התקן קובע כי הנכסים הפיננסיים יוכרו וימדדו כלהלן:

- מכשירי חוב יסווגו וימדדו לאחר ההכרה לראשונה תחת אחת החלופות הבאות: עלות מופחתת, שווי הוגן דרך רווח או הפסד, או שווי הוגן דרך רווח כולל אחר. קביעת מודל המדידה יהיה בהתחשב במודל העסקי של הישות בנוגע לניהול נכסים פיננסיים ובהתאם למאפיינים של תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מאותם נכסים פיננסיים.
- ניתן לייעד מכשיר חוב אשר על פי המבחנים נמדד בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, אך ורק כאשר הייעוד מבטל חוסר עקביות בהכרה ובמדידה שהיה נוצר אילו הנכס היה נמדד בעלות מופחתת או בשווי הוגן דרך רווח כולל אחר.
- ככלל, מכשירי הון יימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.
- ניתן לייעד במועד ההכרה לראשונה מכשירי הון לשווי הוגן דרך רווח כולל אחר. מכשירים שיועדו כאמור, לא יהיו כפופים יותר לבחינה לירידת ערך ורווח או הפסד בגינם לא יועבר לרווח או הפסד, לרבות בעת המימוש.
- נגזרים משובצים לא יופרדו מחוזה מארח הנמצא בתחולת התקן. חלף זאת, חוזים מעורבים יימדדו בכללותם בעלות מופחתת או בשווי הוגן, בהתאם למבחני המודל העסקי ותזרימי המזומנים החוזיים.
- מכשירי חוב יסווגו מחדש רק כאשר הישות משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסים פיננסיים.
- השקעות במכשירי הון שאין להם מחיר מצוטט בשוק פעיל לרבות נגזרים על מכשירים אלו יימדדו לפי שווי הוגן. חלופת המדידה לפי עלות בנסיבות מסוימות בוטלה. יחד עם זאת התקן מציין שבנסיבות מסוימות עלות עשויה להיות אומדן נאות לשווי הוגן.

התחייבויות פיננסיות

- התקן קובע גם את ההוראות הבאות בדבר התחייבויות פיננסיות:
- השינוי בשווי ההוגן של התחייבות פיננסית המיועדת בעת ההכרה לראשונה לשווי הוגן דרך רווח או הפסד, המיוחס לשינויים בסיכון האשראי של התחייבות, ייזקף ישירות לרווח כולל אחר אלא אם זקיפה זו יוצרת או מגדילה חוסר עקביות במדידה החשבונאית (Accounting Mismatch).
- כאשר ההתחייבות הפיננסית נפרעת או מסולקת, סכומים שנוקפו לרווח כולל אחר לא יסווגו לרווח או הפסד.
- כל הנגזרים, בין אם נכסים או התחייבויות, יימדדו בשווי הוגן דרך רווח או הפסד, לרבות מכשיר פיננסי נגזר המהווה התחייבות הקשור למכשיר הוני לא מצוטט שלא ניתן למדוד את שווי ההוגן באופן מהימן.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים ופרשנויות שפורסמו (המשך):

ב. **תקנים, פרשנויות ותיקונים לתקנים שפורסמו ואינם בתוקף ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי החברה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות (המשך):**

1. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (המשך):**גידור**

התקן קובע הוראות גידור חדשות ונותן אפשרות לבחור כמדיניות חשבונאית האם ליישם את הוראות הגידור החדשות שיפורטו להלן בקצרה, או לחלופין את אלו הקיימות על פי IAS 39. כאשר יושלם בעתיד פרויקט הגידור, תיבחן שוב על ידי ה-IFSB אפשרות בחירת המדיניות האמורה.

במסגרת התקן נותרו על כנם שלושת סוגי חשבונאות הגידור: גידורי תזרים מזומנים, שווי הוגן והשקעה נטו בפעילות חוץ. עם זאת, בוצעו שינויים מהותיים ביחס לסוגי העסקאות הכשירות לחשבונאות גידור, בייחוד הרחבת הסיכונים הכשירים לחשבונאות גידור של פריטים לא-פיננסיים. כמו כן, חלו שינויים באופן בו חוזי אקדמה ואופציות נגזרים יטופלו כאשר הם מהווים מכשירים מגדרים.

בנוסף, הוחלפו חלק מבדיקות אפקטיביות הגידור במבחן עקרוני יותר המבוסס על "יחסים כלכליים". הערכת אפקטיביות הגידור למפרע לא תידרש עוד.

דרישות הגילוי ביחס לפעילויות ניהול הסיכונים של החברה הורחבו במסגרת התקן החדש.

ירידת ערך

מודל ירידת הערך החדש המבוסס על הפסדי אשראי צפויים ייושם למכשירי חוב הנמדדים לפי עלות מופחתת או לפי שווי הוגן דרך רווח כולל אחר, חייבים בגין חכירה, נכסי חוזה המוכרים לפי IFRS 15 ומחויבויות בכתב למתן הלוואות וחוזי ערבות פיננסית.

ההפרשה לירידת ערך תהיה לגבי הפסדים חזויים לפי הסתברות לחדלות פירעון ב-12 החודשים הקרובים (בשנה הקרובה), או לפי הסתברות לחדלות פירעון לכל אורך חיי המכשיר (lifetime). בחינה לכל אורך חיי המכשיר נדרשת אם סיכון האשראי עלה משמעותית ממועד ההכרה לראשונה בנכס. גישה אחרת חלה אם הנכס הפיננסי נוצר או נרכש כאשר הוא פגום (credit-impaired).

התקן מוסיף הנחיות הצגה וגילויים בקשר עם ירידות ערך של מכשירים פיננסיים.

מועד תחילה ואפשרויות אימוץ מוקדם

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי.

אופן יישום התקן לראשונה

ככלל, הוראות התקן לגבי נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות ייושמו למפרע, למעט חריגים מסוימים אשר נקבעו בהוראות המעבר של התקן. עוד נקבע, כי על אף היישום למפרע, חברות המיישמות את התקן לראשונה אינן צריכות לתקן את מספרי ההשוואה שלהן לתקופות קודמות. חברות רשאיות לבצע הצגה מחדש של מספרי ההשוואה אך ורק כאשר תיקונם כאמור אינו עושה שימוש במידע בדיעבד (hindsight). הוראות המתייחסות לגידור ייושמו, ככלל, בדרך של 'מכאן ולהבא' עם יישום למפרע מוגבל.

להערכת החברה, ליישום לראשונה של התקן לא צפויה השפעה כמותית מהותית על דוחותיה הכספיים של החברה.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים ופרשנויות שפורסמו (המשך):

ב. תקנים, פרשנויות ותיקונים לתקנים שפורסמו ואינם בתוקף ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי החברה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות (המשך):

2. IFRS 15 - הכנסות בגין חוזים עם לקוחות

התקן החדש קובע מנגנון מקיף ואחיד המסדיר את הטיפול החשבונאי בהכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות. התקן מבטל את תקן חשבונאות בינלאומי IAS 18 "הכנסות" ותקן חשבונאות בינלאומי IAS 11 "חוזי הקמה" והפרשנויות הנלוות להם. עיקרון הליבה של התקן הוא שההכרה בהכנסה תשקף את העברת הסחורות או השירותים ללקוחות בסכום המייצג את ההטבות הכלכליות שהישות צופה לקבל בתמורה להם. לשם כך, קובע התקן כי ההכרה בהכנסה תתקיים כאשר הישות מעבירה ללקוח את הסחורות ו/או השירותים המנויים בחוזה עמו באופן שהלקוח משיג שליטה על אותם סחורות או שירותים.

התקן קובע מודל בעל חמישה שלבים ליישום עקרון זה:

- (א) זיהוי החוזה (או החוזים) עם הלקוח.
- (ב) זיהוי מחויבויות הביצוע בחוזה.
- (ג) קביעת מחיר העסקה.
- (ד) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות הביצוע.
- (ה) הכרה בהכנסה כאשר הישות משלימה מחויבות ביצוע.

יישום המודל תלוי בעובדות ובנסיבות ספציפיות לחוזה ומחייב, לעיתים, הפעלת שיקול דעת נרחב.

בנוסף, קובע התקן דרישות גילוי נרחבות לגבי חוזים עם לקוחות, האומדנים המשמעותיים והשינויים בהם אשר שימשו בעת יישום הוראות התקן, וזאת על מנת לאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להבין את המהות, הכמות, העיתוי והמהימנות של ההכנסות ושל תזרימי המזומנים הנובעים מהחוזים עם הלקוחות.

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי, אולם החברה בחרה שלא ליישם את התקן ביישום מוקדם.

מקדמות מלקוחות - החברה גובה מקדמות מלקוחותיה (דמי חיבור), לצורך הקמת מתקני ה-PRMS ומקטעי הייצוא, טרם מתן השירותים. כיום, החברה מכירה בהכנסה בהתאם לסכום התמורה שהתקבלה ואינה צוברת ריבית בגין המקדמות. תחת התקן החדש, במקרים של קבלת מקדמות לזמן ארוך (מעל שנה) בגין שירות עתידי אותו מספקת החברה, תצבור חברה ריבית ותכיר בהוצאת מימון בגין המקדמות לאורך תקופת ההתקשרות הצפויה וזאת כאשר קיים חוזה רכיב מימון משמעותי כהגדרתו בתקן החדש. עם מימוש המקדמות תכיר החברה בריבית שנצברה כחלק מההכנסות משירותים. כתוצאה מכך, בעקבות יישום התקן החדש, הדוחות הכספיים של החברה צפויים לכלול הוצאות מימון גבוהות יותר בתקופה שבין קבלת המקדמה לבין מועד ביצוע השירות וכן הכנסות גבוהות יותר במועד אספקת השירות.

להערכת החברה, יתרת העודפים הצפויה ליום 1 בינואר, 2018 תקטן בסך של כ-114 מיליוני ש"ח כתוצאה מיישום התקן החדש.

באור 3 - תקני דיווח כספי חדשים ופרשנויות שפורסמו

ב. **תקנים, פרשנויות ותיקונים לתקנים שפורסמו ואינם בתוקף ולא אומצו באימוץ מוקדם בידי החברה, אשר צפויה או עשויה להיות להם השפעה על תקופות עתידיות (המשך):**

3. IFRS 16 - חכירות

התקן החדש אשר פורסם בחודש ינואר 2016 מבטל את IAS 17 "חכירות" והפרשנויות הנלוות לו, וקובע את הכללים להכרה, מדידה, הצגה וגילוי של חכירות ביחס לשני הצדדים לעסקה, דהיינו הלקוח ('חוכר') והספק ('מחכיר').

התקן החדש מבטל את ההבחנה הקיימת כיום לגבי חוכר, בין חכירות מימוניות לחכירות תפעוליות וקובע מודל חשבונאי אחיד ביחס לכל סוגי החכירות. בהתאם למודל החדש, בגין כל נכס חכור, החוכר נדרש מחד להכיר בנכס בגין זכות השימוש ומאידך בהתחייבות פיננסית בגין דמי החכירה.

הוראות ההכרה בנכס והתחייבות כאמור לא יחולו לגבי נכסים החכורים לתקופה של עד 12 חודשים בלבד וכן ביחס לחכירות של נכסים בעלי ערך נמוך.

התקן אינו משנה את הטיפול החשבונאי הקיים כיום בספרי המחכיר.

התקן ייכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019 או לאחריו. יישום מוקדם אפשרי, אך זאת בתנאי כי IFRS 15 "הכנסות מחוזים עם לקוחות" מיושם אף הוא. ככלל, התקן ייושם למפרע, אולם ישויות תהיינה רשאיות לבחור התאמות מסוימות במסגרת הוראות המעבר של התקן לעניין יישומו לתקופות דיווח קודמות.

לחברה מספר מרכזים לוגיסטיים ומתחמי אחסנה, כאשר הסכמי השכירות הינם לתקופות שכירות משתנות החל משנה ועד לתקופות ארוכות יותר, חלקם עם אופציות להארכת תקופות השכירות. בנוסף, שוכרת החברה שטח עבור המשרדים הראשיים שלה, כאשר תקופת השכירות הנוכחית קיימת אופציה להארכת תקופת השכירות ב-15 שנים נוספות, בתנאים מסוימים.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן, בחינה זו טרם הסתיימה.

4. פרסום IFRIC 23 "עמדות מס לא ודאיות"

הפרשנות מבהירה את הוראות ההכרה והמדידה של מסים על הכנסה כאשר קיימת אי ודאות לגבי עמדת רשויות המס. הפרשנות קובעת כי על הישות לקבוע האם עמדות המס הלא ודאיות צריכות להיות מוערכות בנפרד או כחלק מקבוצה של עמדות מס לא ודאיות. כמו כן, על הישות להעריך האם סביר כי רשויות המס יקבלו את הטיפול שבו נקטה החברה, או צפויה לנקוט בו, בקשר עם עמדות המס הלא ודאיות בהנחה כי רשויות המס יבדקו את דיווחי הישות וכל המידע הרלוונטי יהיה בידיהן (סיכון חשיפה 100%). במידה וכן, הישות נדרשת לקבוע את הטיפול החשבונאי בעמדות המס הלא ודאיות באופן עקבי עם עמדת המס שבה היא נקטה או צפויה לנקוט בה. במידה ולא, הישות נדרשת לשקף את השפעת אי הודאות באמצעות שימוש בשיטת התוחלת (expected value) או בשיטת הסכום הסביר ביותר (most likely amount), בהתאם לשיטה שצופה באופן הטוב ביותר את תוצאת אי הודאות.

התיקון ייושם לתקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2019 או לאחריו. ניתן ליישם את התיקון למפרע באופן מלא או ללא תיקון מספרי השוואה כאשר ההשפעה המצטברת של היישום לראשונה תוכר כתיקון יתרת העודפים ליום 1 בינואר 2019.

החברה בוחנת את ההשפעה האפשרית של הפרשנות, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתה, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

באור 4 - מזומנים ושווי מזומנים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
56,619	111,033	מטבע ישראלי
15,109	22,218	מטבע חוץ (בעיקר דולר ואירו)
586,122	409,513	פקדונות לזמן קצר במטבע ישראלי
47,841	-	פקדונות לזמן קצר במטבע חוץ (בעיקר דולר)
705,691	542,764	

באשר לתנאי הצמדה ראה באור 25.

הפקדונות בבנקים במטבע ישראלי נושאים ריבית שנתית בשיעור של 0.05%-0.14% והפקדונות בבנקים במטבע חוץ נושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.01%-1.10%.

באור 5 - לקוחות

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
31,852	88,497	חובות פתוחים במטבע ישראלי *
3,283	3,283	הכנסות לקבל *
(11,664)	(12,789)	בניכוי הפרשה לזיכויים
23,471	78,991	
31,689	38,787	

(* כולל צדדים קשורים (חח"י מהווה לקוח עיקרי).

להלן ניתוח יתרת הלקוחות שלא הוכרה בגינם ירידת ערך (הפרשה לזיכויים), לקוחות נטו, לפי תקופת הפיגור בגבייה ביחס לתאריך הדיווח:

סה"כ	לקוחות שמועד פירעונם עבר והפיגור בגבייתם הינו					לקוחות שטרם הגיע מועד פירעונם (ללא פיגור בגבייה)	
	מעל שנה	271-365 יום	181-270 יום	91-180 יום	עד 90 יום		
אלפי ש"ח							
78,991	13,164	2,367	2,275	895	7,787	52,503	31 בדצמבר, 2017
23,471	6,690	3,778	-	1,047	3,077	8,879	31 בדצמבר, 2016

נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 החברה לא כללה בספריה הפרשה לחובות מסופקים (ליום 31 בדצמבר, 2016 - כנ"ל).

לפרטים בדבר חוב חח"י בגין הגדלת קיבולת ראה באור 26 צדדים קשורים ובעלי עניין.

באור 6 - חייבים ויתרות חובה

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
4,619	4,639	ריבית מראש (1)
792	616	מקדמות לספקים
5,185	4,072	הוצאות מראש
3,773	-	מוסדות (מע"מ)
1,858	5,346	חייבים בגין דמי חיבור חלוקה
16,227	14,673	

(1) הסעיף מייצג ריבית מראש בגין אשראי חח"י, ראה גם באור 15ג'.

באור 7 - מזומנים ושווי מזומנים מיועדים

ההרכב:

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
7,616	6,371	מטבע ישראלי
4,376	2,597	מטבע חוץ (בעיקר אירו)
104,876	14,722	פקדונות לזמן קצר במטבע ישראלי
31,136	50,542	פקדונות לזמן קצר במטבע חוץ (בעיקר דולר)
148,004	74,232	

באשר לתנאי הצמדה ראה באור 25.

הפקדונות בבנקים במטבע ישראלי נושאים ריבית שנתית בשיעור של 0.08% והפקדונות בבנקים במטבע חוץ נושאים ריבית שנתית בשיעור של 1.01%-1.10%.

נכון לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 יתרת מזומנים ושווי מזומנים מיועדים משמשת כחלק מכריות הביטחון לבעלי אגרות החוב בהתאם להוראות שטר הנאמנות, לפיקדון דולרי בגין ריבית המיוחסת לאשראי הקו הימי בגין מקטעים שטרם מולאו בגינם כל מחויבויות ההסכם על ידי חח"י בהתאם לתוספת הראשונה להסכם המשולש (ראה באור 18(1)2) ולפקדונות לצורך בטחונות בהתאם לתנאי עסקאות החלף שביצעה החברה מול תאגידים בנקאיים שונים (ראה באור 25).

באור 8א - ניירות ערך סחירים לא מיועדים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
-	34,532	אגרות חוב מדינה שיקלי
-	14,258	אגרות חוב מדינה צמודות למדד
-	14,320	אגרות חוב קונצרני שקלי
-	12,228	אגרות חוב קונצרני צמודות למדד
-	2,272	אגרות חוב קונצרני צמוד למט"ח
-	9,913	ניירות ערך שקלי
-	3,624	ניירות ערך צמודים לדולר
-	772	ניירות ערך צמודים לאירו
-	91,919	

במהלך חודש מרץ 2017, הוציאה החברה לפועל את מתווה השקעות הכספים החופשיים (כספים ללא הגבלות שטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב) באמצעות מנהלי תיקים. בהתאם לאמור, הושקעו נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 סך של כ-92 מיליוני ש"ח בניירות ערך באפיקים הרלוונטיים על פי מדיניות ההשקעות.

באור 8ב - ניירות ערך סחירים מיועדים

ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
69,221	126,481	אגרות חוב מדינה שיקלי
54,942	86,680	אגרות חוב מדינה צמודות למדד
8,927	736	אגרות חוב מדינה צמודות לדולר
5,158	3,415	אגרות חוב מדינה צמודות לאירו
5,253	4,554	אגרות חוב קונצרני חו"ל דולר
143,501	221,866	

נכון לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016, יתרת ניירות ערך סחירים מיועדים משמשת כחלק מכריות הביטחון לבעלי אגרות החוב בהתאם להוראות שטר הנאמנות (סדרות אגח א', ג', ד'). ניירות הערך הסחירים מוצגים בשווי הוגן, כאשר השינויים בשווי ההוגן נזקפים לרווח והפסד.

באור 9 - רכוש קבוע

סה"כ אלפי ש"ח	שיפורים במושכר אלפי ש"ח	מחשבים אלפי ש"ח	ריהוט וציוד משרדי אלפי ש"ח	כלי רכב אלפי ש"ח
31,265	8,609	15,214	6,802	640
2,227	99	1,869	234	25
33,492	8,708	17,083	7,036	665
1,874	-	1,459	415	-
35,366	8,708	18,542	7,451	665
21,125	4,072	13,542	3,073	438
2,253	383	1,303	469	98
23,378	4,455	14,845	3,542	536
2,268	373	1,380	470	45
25,646	4,828	16,225	4,012	581
10,114	4,253	2,238	3,494	129
9,720	3,880	2,317	3,439	84

עלות

יתרה ליום 1 בינואר 2016
תוספות בשנת 2016
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
תוספות בשנת 2017
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

פחת נצבר

יתרה ליום 1 בינואר 2016
תוספות בשנת 2016
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
תוספות בשנת 2017
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2016

עלות מופחתת ליום 31 בדצמבר 2017

באור 10 - רישיון והקמת מתקני PRMS

ההרכב:

מתקני PRMS	מתקני ומקטעים ימיים	מקטעים יבשתיים	מקטעים בהקמה (*)	סה"כ
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
964,739	1,736,984	2,035,678	750,212	5,487,613
49,299	3,137	40,224	336,632	429,292
-	-	146,261	(146,261)	-
1,014,038	1,740,121	2,222,163	940,583	5,916,905
43,448	-	9,601	415,538	468,587
-	-	915,505	(915,505)	-
1,057,486	1,740,121	3,147,269	440,616	6,385,492
עלות				
יתרה ליום 1 בינואר 2016				
תוספות בשנת 2016				
מקטעים שהחלו לפעול בשנת 2016				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016				
תוספות בשנת 2017				
מקטעים שהחלו לפעול בשנת 2017				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017				
פחת נצבר				
יתרה ליום 1 בינואר 2016				
תוספות בשנת 2016				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2016				
תוספות בשנת 2017				
יתרה ליום 31 בדצמבר 2017				
193,127	412,261	405,057	-	1,010,445
44,906	70,757	91,094	-	206,757
238,033	483,018	496,151	-	1,217,202
47,888	70,757	124,978	-	243,623
285,921	553,775	621,129	-	1,460,825
776,005	1,257,103	1,726,012	940,583	4,699,703
771,565	1,186,346	2,526,140	440,616	4,924,667
מימון שהוון				
398,351				

* מקטעים אורכיים עיקריים בהקמה: מקטע ירושלים מזרח, מקטע נילית, הכפלה אשקלון - קריית גת, הכפלה שורק - צפית, מקטע דברת - ירדן.

לפרטים בדבר מקטעים ומתקנים שהחלו לפעול במהלך תקופת הדיווח, ראה באור 27 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח.

באור 11 - ספקים ונותני שירותים

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
14,302	11,737
19,559	22,454
16,143	18,041
50,004	52,232
19,496	17,765

חובות פתוחים במטבע ישראלי
חובות פתוחים במטבע חוץ (*)
המחאות לפירעון

(*) כולל צדדים קשורים (ראה גם באור 26).

באור 12א - הפרשות

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	35,000
33,448	33,448
11,069	8,707
44,517	77,155

הפרשה להשקעות
הפרשה לרשות מקרקעי ישראל
הפרשה לתביעות

באור 12 ב - זכאים ויתרות זכות

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
76,032	81,198
42,593	49,072
35,925	35,202
1,858	5,346
6,595	11,574
186	272
17,455	28,649
180,644	211,313

הוצאות לשלם
חלויות שוטפות של הכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור
הכנסות מראש בגין קיבולת
הכנסות מראש לזמן קצר בגין דמי חיבור חלוקה
עובדים והתחייבויות בגין שכר
צדדים קשורים ובעלי עניין (*)
מסים לשלם

(*) כולל צדדים קשורים (ראה גם באור 26).

באור 13 - הכנסות מראש לזמן ארוך

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
668,214	900,335
20,661	17,300
(42,593)	(49,072)
646,282	868,563

הכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור
הכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור חלוקה (*)
חלויות שוטפות של הכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור

(*) היתרה זהה ליתרת חייבים אחרים (המוצגת במסגרת הנכסים הלא שוטפים).

באור 14 - הלוואה מתאגיד בנקאי

בחודש נובמבר 2009, קיבלה החברה הלוואה מתאגיד בנקאי בסך של 50 מיליוני ש"ח. הלוואה זו הינה צמודה למדד המחירים לצרכן (קרן וריבית) ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 3.99%. פירעון ההלוואה יחול בחודש נובמבר 2019. הריבית על ההלוואה מחויבת באופן רבעוני שווה, החל מיום 12 בפברואר, 2015.

באור 15 - אשראי חח"י

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
590,035	480,534
(5,925)	(4,283)
(57,110)	(51,496)
527,000	424,755

אשראי לזמן ארוך מקטע ימי
בניכוי יתרת הוצאות גיוס אשראי
בניכוי חלויות שוטפות

ב. מועדי הפירעון לאחר תאריך המאזן נכון ליום 31 בדצמבר, 2017:

שנה ראשונה	שנה שנייה	שנה שלישית	שנה רביעית	שנה חמישית ואילך	סה"כ
אלפי ש"ח					
51,496	51,496	51,496	51,496	274,550	480,534

אשראי חח"י

ג. בהתאם לתוספת להסכם המשולש, נמשך על ידי חח"י עד ליום המאזן סך של כ-223 מיליוני דולר מתוך סכום של כ-250 מיליוני דולר כהלוואה ל-20 שנה בגין הקמת המקטע הימי. הלוואה זו דולרית והיא נושאת ריבית שנתית בשיעור של LIBOR בתוספת מרווח של 0.6% (ליום 31 בדצמבר 2017 כ-2.44% וליום 31 בדצמבר 2016 כ-1.92%). קרן ההלוואה נפרעת ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים החל מיום 17 בדצמבר, 2010. תשלומי הריבית בגין ההלוואה משולמים מראש כל שישה חודשים מיום לקיחת ההלוואה והם נרשמים במסגרת סעיף חייבים ויתרות חובה.

תשלומי הקרן והריבית חלים על החברה על פי התנאים שנקבעו בתוספת להסכם המשולש.

ד. החברה מציגה את אשראי חח"י בסכום של כ-250 מיליוני דולר (תקציב הפרויקט דאז) למרות שמסגרת אשראי זו טרם נוצלה וזאת להערכת ההנהלה, על מנת לשקף את אומדן עלויות המקטע הימי מעבר למימון שנלקח על ידי חח"י במסגרת הלוואת אופיק. נכון ליום המאזן, טרם אושר אומדן עלות המקטע הימי על ידי הגוף המוסמך. ראה באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות.

באור 16 - אגרות חוב

א. ההרכב:

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
3,154,144	3,067,094
62,380	56,566
(92,710)	(91,667)
3,123,814	3,031,993

אגרות חוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד')
בתוספת/בניכוי - יתרת הפרמיה/(ניכיון) ועלויות גיוס הון, נטו
בניכוי חלויות שוטפות

ב. לעניין פירוט סדרות אגרות החוב שגויסו על תנאיהן ואמות מידה פיננסיות להן התחייבה החברה במסגרת הנפקת אגרות החוב ראה באור 1' לעיל.

באור 16 - אגרות חוב (המשך)

ג. מועדי הפירעון לאחר תאריך המאזן ליום 31 בדצמבר, 2017:

שנה ראשונה	שנה שניה	שנה שלישית	שנה רביעית	שנה חמישית ואילך	סה"כ
אלפי ש"ח					
91,667	128,603	138,436	144,512	2,563,876	3,067,094
אגרות חוב					

באור 17 - הטבות לאחר סיום העסקה

התחייבות החברה בשל סיום יחסי עובד-מעביד לעובדיה מחושבת בהתאם לחוק פיצויי פיטורין והסכמי העסקה. כל עובדי החברה חתומים במסגרת הסכמי העסקה על סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות**1. התקשרויות****א. הסכמים עם חח"י****ההסכם המשולש¹****מבוא**

ביוני 2003 החליטה הממשלה, בעקבות ביטול המכרז ליזמים פרטיים, כי חברת החשמל תקים את פרויקט הולכת הגז הימי אל חלק מתחנות הכוח שלה. זאת, בכפוף לכך שחברת החשמל לא תהיה הבעלים של המערכת. מערכת ההולכה הימית נועדה להוליך גז טבעי אל תחנת הכוח באשדוד, תחנת הכוח רידינג שבת"א ואל אתר תחנת הכוח חגית, שליד יוקנעם. בהתאם לכך, נחתם ביום 10 בנובמבר 2004 הסכם משולש בין החברה לבין חברת החשמל לבין המדינה שעיקריו כמפורט להלן.

מטרת ההסכם

ההסכם הסדיר את תפקידיה של חברת החשמל בבניית מערכת ההולכה הימית תוך מילוי תפקידי מימון, ניהול הפרויקט והזמנת העבודות לביצועו; את אופן ההכרה בהוצאות בגין הקמת המערכת והחזרת ההוצאות המוכרות; וכן כי לאחר סיום ההקמה, תמסור חברת החשמל את הפרויקט למדינה. במסגרת ההסכם המקורי נקבע כי על חברת החשמל להקים את המקטע הימי אשדוד-דור והחיבור היבשתי לתחנת הכוח "חגית". הקמה זו כללה את הקמת המתקנים הבאים: תחנת קבלה זמנית באשדוד; תחנת קבלה באשדוד; צינור ההולכה הימי אשדוד-רידינג-דור לרבות החיבורים לתחנות הכח "אשכול" באשדוד ו"רידינג" בתל אביב; החיבור מהקו הימי לחוף חדרה; צינור ההולכה היבשתי דור - חגית, לרבות החיבור לתחנת הכח "חגית"; תחנות הגז ומתקני הגז הנלווים בהתאם לתוכנית האב; מערכות שליטה ובקרה הדרושות לתפעול המערכת.² במסגרת התוספת השנייה להסכם נקבע פיצול בשלבי ההפעלה של המקטע הימי הצפוני, בקטע שבין רידינג לחגית, וזאת על מנת לאפשר הזרמת גז לצרכנים באזור חדרה.

מעורבותה של החברה (בסיוע החברה המקצועית עמה התקשרה החברה) נקבעה בשלב התכנון, הפיקוח ואישור ההקמה, כאשר האישור להקמת כל מקטע, לתכנית ההשלמה של כל מקטע, עדכון תקציב הפרויקט וההוצאות המוכרות, ניתן על ידי הגוף המוסמך, אשר הורכב ממנכ"ל משרד האנרגיה, החשב הכללי ומנכ"ל החברה, והוא הגוף אשר ייצג את הממשלה בהסכם זה (בסעיף זה: "הגוף המוסמך").

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)**1. התקשרויות (המשך)**

1 להסכם זה נחתמו שלוש תוספות: תוספת מחודש דצמבר 2005 (התוספת הראשונה); תוספת מיום 17.7.2007 (התוספת השנייה); תוספת מחודש פברואר 2009 (התוספת השלישית).
2 מערכת השליטה והבקרה הוקמה על ידי החברה.

א. הסכמים עם חח"י (המשך)

בדומה למערכת ההולכה היבשתית, כל הזכויות במקרקעין הקשורות במערכת הימית ירשמו על שם מדינת ישראל או על שם מי שירה הגוף המוסמך ולחברת החשמל לא יהיו זכויות במקרקעין, כאשר לאחר בניית המערכת הימית העבירה המדינה לחברה זכויות משנה במקרקעין כדרוש למשך תקופת רישיון החברה. לאחר השלמת בניית המערכת, הפעלתה או הפעלת חלק ממנה תבוצע רק על ידי החברה בהתאם להוראות הרישיון והרשאת חברת החשמל הסתיימה עם השלמת הקמת המערכת. מובהר כי חברת החשמל לא תעסוק בהפעלת המערכת למעט ככל הדרוש לביצוע הרצה בלבד. כמו כן, במסגרת התוספת להסכם, התחייבה המדינה כי היא לא תיתן רישיון הולכה לגורם אחר שיבוא במקום החברה, אלא אם כן הגורם האמור יקבל על עצמו את כל חובות החברה וזכויותיה לפי ההסכם המשולש.

מובהר כי לחברת החשמל לא יהיו כל זכויות במערכת או כל חלק או מתקן שלה והבעלים היא מדינת ישראל, והחברה תקבל מהמדינה זכויות במערכת כפי שיקבע בהסכם בין המדינה לחברה. נכון למועד התשקיף תקופת האחריות כאמור בהסכם נסתיימה, למעט מחלוקת הקיימת לגבי אחריות חברת החשמל על תיקון שבוצע לתקלה בקו הימי טרם ההפעלה באופן אשר לשיטת החברה לא אושר על ידי הגוף המוסמך.

תקציב, תמורה ומימון

במסגרת ההסכם נקבע כי חברת החשמל תהיה אחראית להשגת מימון בגובה התקציב הכולל לצורך כלל הפרויקטים נשוא ההסכם. במקור קבע ההסכם כי ההוצאות שיוכרו לחברת החשמל בפרויקט יוחזרו לה במשך תקופה שלא תעלה על 15 שנה מיום תחילת ההזרמה לתחנת הכח "אשכול" באשדוד, באמצעות קיזוז בשיעור של עד 90% ממרכיב הקיבולת של תעריפי הולכת הגז הטבעי שיוטלו בגין הולכת גז טבעי במערכת לתחנות הכוח של חברת החשמל, בכפוף וכאמור בהוראות המפורטות בהסכם האמור.

במסגרת התוספת הראשונה להסכם בוטל מנגנון הקיזוז שנקבע בהסכם המקורי ואשר על פיו בוצע החזר התשלומים לחברת החשמל עד לאותו מועד (עד לאותו מועד הוחזר לחברת החשמל באמצעות אותו מנגנון סך של 19.2 מיליוני דולר ארה"ב)³ והוחלף בהחזר תשלומים Back to Back לסכומים שעל חברת החשמל לשלם למלווה ממנו נטלה חברת החשמל הלוואה בסך של כ-223 מיליוני דולר ארה"ב (בהתאם ללוח הסילוקין של הלוואה זו), המגובה בביטוח של OPIC ובערבות המדינה. במסגרת התוספת הראשונה להסכם המשולש הצטרפה החברה להסכם ה-FESA (Foreign Enterprise Support Agreement) כמפעיל המערכת עם קבלת המקטעים של המערכת הימית. הסכם זה מטיל על החברה חובות, החופפות בעיקרון את הדין הישראלי, הנוגעות ברובן לנושאי איכות סביבה, בטיחות וגיהות.⁴

כן נקבע במסגרת תוספת זו כי סכומי ההחזר לא יעלו על 95% ממרכיב הקיבולת המשולם על ידי חברת החשמל עבור הולכת גז.⁵ היה וחברת החשמל תחרוג מהתקציב בסך של 250 מיליון דולר ארה"ב עד לסך של 260 מיליוני דולר ארה"ב הסכום העודף (10 מיליוני דולר ארה"ב) ישולם לחברת החשמל במשך 5 שנים ובתוספת ריבית בשיעור הריבית בפועל שחויבה בו חח"י, בכפוף לאישור שיעור הריבית בפועל ע"י הגוף המוסמך. כל חריגה מעבר לסך כולל של כ-260 מיליוני דולר ארה"ב ישולם במשך 15 שנים ובתוספת ריבית בשיעור הריבית בפועל שחויבה בו חח"י, בכפוף לאישור שיעור הריבית בפועל ע"י הגוף המוסמך.

במסגרת תוספת זו וחתימה על הסכם ה-FESA נקבעו מנגנוני פיצוי מצד חברת החשמל (כלפי החברה והממשלה) במקרה והחברה לא תוכל למלא באופן סביר אחר התחייבויות ה-FESA הנוגעות להפעלת מערכת ההולכה, במקרה כאמור תישא חברת החשמל באחריות לכל הנזקים שייגרמו לחברה ו/או לממשלה כתוצאה מכך, לרבות פירעון מיידי של כל ההלוואה. במקביל כוללת התוספת התייחסות למקרה בו כתוצאה מהפרת התחייבויות החברה על פי הסכם ה-FESA, אשר הובילה לקבלת דרישה לפירעון מיידי של ההלוואה, כאשר במקרה כאמור תישא הממשלה ב-90% מסכום הדרישה והחברה ב-10% הנוספים, ולאחר מכן תידרש החברה לשפות את הממשלה בגובה מלוא הסכום בתשלומים שנתיים שווים לאורך תקופה הנגזרת מיתרת חיי ההלוואה המקורית ובשיעור ריבית הגבוה ב-1% משיעור ריבית ההלוואה.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

- 3 בהתאם למנגנון זה נקבע כי הקיזוז יבוצע כנגזרת ממרכיב הקיבולת של תעריפי הולכת הגז הטבעי שהוטלו על ידי חברת החשמל, בהתחשב בהקמת כל חלק ממערכת ההולכה וגידול בכמויות הגז המוזרמות.
- 4 OPIC הינו המוסד לפיתוח פיננסי של ממשלת ארה"ב המספק מימון ישיר ועקיף (באמצעות ערבויות וביטוחים) לפרויקטים השקעה שונים. כחלק מעסקת המימון של חברת החשמל כאמור דרשה OPIC כי החברה תתחייב לעמוד בכללים המפורטים בהסכם Foreign Enterprise Support Agreement ("ההסכם FESA") שייחתם בין החברה לחברת החשמל ל-OPIC. החברה הצטרפה להסכם FESA כנדרש.
- 5 היה וכתוצאה מהאמור לעיל נוצרה יתרת זכות לחברת החשמל, היא תשולם לחברת החשמל בתוספת ריבית בשיעור הריבית שחויבה בה (בכפוף לאישור הגוף המוסמך).

1. התקשרויות (המשך)

א. הסכמים עם חח"י (המשך)

כמו כן, ובהתאם להוראות תוספת זו, היה והחברה תפר התחייבויותיה כלפי חברת החשמל לתשלום סכומי החזר או לתשלום חלקה בסכומי הדרישה מצד המלווה עקב פירעון מיידי שנגרם כתוצאה מהפרת התחייבויותיה לפי הסכם FESA, תהא חברת החשמל רשאית לקזז ממרכיב הקיבולת של תעריפי ההולכה, סכומים בגובה חובותיה של החברה לחברת החשמל.

תיקונים למערכת הימית

התוספת השלישית להסכם, אשר נחתמה בפברואר 2009, עסקה בתיקון שבוצע במערכת הימית במקטע רידינג-דור בשיטת ה-Morgrip.⁶ במסגרת התוספת נקבעו הסדרים ביחס למקרה בו יחליט הגוף המוסמך לבצע תיקון נוסף בקשר עם מחבר ה-Morgrip, בשיטת ריתוך, ונשיאה בעלויות בקשר עם כך, לרבות במקרה בו ייקבע כי אין חברת החשמל צריכה לשאת בעלויות התיקון הנוסף. בהתאם לעיקרי התוספת אמורה חברת החשמל לשאת ב-50% מעלות תיקון נוסף כאמור וזאת עד לתקרה של 15 מיליוני דולר ארה"ב, כאשר החברה התחייבה להפעיל את פוליסות הביטוח שלה לצורך תיקון נוסף כאמור ובמקרה כזה רק יתרת הסכום תשולם על ידי הצדדים כשמחציתה על ידי חברת החשמל. אם תקבע הכרעה כי חברת החשמל אינה צריכה לשאת בעלויות התיקון הנוסף או אם לא תתקבל הכרעה עד ליום 30 באוקטובר, 2011 תפקע חבותה האמורה של חברת החשמל. במסגרת החתימה על התוספת השלישית, נחתם בין הצדדים מסמך המסדיר את הנושאים שטרם הושלמו לקראת מסירת חגית שעיקריו: חברת החשמל התחייבה לעשות כל שנדרש ותלוי בה להסדרת סוגיית היתרי הבניה ותעודות הגמר, באופן שתהיה התאמה בין התמ"א והיתרי הבניה של הקו הימי למצב הצינור במדידה שבוצעה בחודש יוני 2006. כמו כן האריכה חברת החשמל את התחייבותה לשאת בעלויות של עד 10 מיליוני דולר ארה"ב בקשר עם עבודות ה-Rock Dumping עד ליום 31 בדצמבר 2010 או עד תום 8 חודשים ממועד קבלת תעודות הגמר לפרויקט. יש לציין כי נושאים אלו מצויים במוקד הליך ההכרעה בין החברה לבין חברת החשמל המתואר בבאור 18(3)א' להלן.

הסבת ההסכם

ההסכם אינו ניתן להסבה על ידי הצדדים למעט זכות החברה להסבתו לבעל רישיון הולכה שיבוא תחתיה. כן נקבע במסגרת התוספת הראשונה להסכם המשולש כי הממשלה לא תיתן רישיון הולכה לגורם אחר שיבוא במקום החברה אלא אם כן הגורם האמור יקבל על עצמו את כל חובות והתחייבויות החברה לפי ההסכם המשולש, התוספת לו והסכם FESA.

חילוקי דעות

במקרה של חילוקי דעות בין הצדדים יכריע היועמ"ש לממשלה, למעט במקרים בהם תבקש חברת החשמל הכרעת גורם שימונה על ידי היועמ"ש.

לעניין ההליך מול חח"י ראה באור 18(3)א'.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

1. התקשרויות (המשך)

ב. הסכמים עם המדינה

כללי

ביום 9 בנובמבר, 2004 התקשרו המדינה והחברה בהסכם מסגרת המסדיר את מערכת היחסים וההתחייבויות ביניהן, על בסיס חוזי וזאת מבלי לפגוע בסמכויות הממשלה והשרים על פי כל דין. בהסכם זה נקבע כי כדי לממן את הקמת מקטעי הולכת הגז תהיה המדינה רשאית (אך לא חייבת) להעמיד לחברה כספים, בדרך של הלוואה או כהון מניות, והכל בכפוף לאישור הגורמים הרלוונטיים וכן קיומו של הסכם המסדיר את עיתוי העברת הכספים, הסכומים

⁶ התקנת מחבר מכני לתיקון הצנרת במקום בו נפגעה.

שיועברו והדיווחים הנדרשים לצורך פיקוח על השימוש בכספים המועברים. כן נקבע כי המדינה תוכל להעביר כספים לצורך ביצוע פעולה מסוימת או פרויקט ספציפי ובמקרה כאמור תהיה החברה חייבת לעשות שימוש באותם כספים לצורך אותן פעולות שנקבעו. החברה מצדה התחייבה לגייס מימון נוסף להקמת המקטעים, במידת הצורך.

בין השנים 2004 עד 2010, התקשרה החברה בשורה של הסכמים עם מדינת ישראל, שעיקרם עסקו בהקמתה של מערכת ההולכה היבשתית, ואשר במסגרתם העמידה המדינה לחברה מימון לפעילותה בדרך של הקצאת מניות. בסך הכול העבירה המדינה לחברה מכוח ההסכמים האמורים, בשנים 2004 עד 2012, סך של כ-518 מיליוני ש"ח כנגד הקצאת מניות.

הסדרת הזכויות והחובות בין הצדדים ונשיאה בעלויות

במסגרת הסכם המסגרת נקבע, בנוסף על האמור ברישיון, כי זכויות היוצרים של תוצרי העבודה וכל זכות אחרת שנרכשה על ידי החברה, מערכת ההולכה והנכסים המשמשים להקמתה ותפעולה, הינם בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה, כאשר המדינה מעניקה לחברה זכות שימוש (ללא תמורה) בנכסי המערכת למטרת הקמתה והפעלתה בלבד ובהתאם למטרות החברה⁷, ועם סיום תקופת הרישיון תועבר המערכת למדינה לרבות כל הזכויות והחובות בקשר עם כך. בהתאם לכך, כל מכירה, המחאה, שעבוד או עיקול בקשר עם מערכת ההולכה כפוף לאישור החשב הכללי, או מי שהסמך לכך, מראש ובכתב. כן יצוין, בהקשר זה, כי בחודש יוני 2006 חתמה החברה על כתב התחייבות כלפי מדינת ישראל בעניין הבעלות על מערכת ההולכה, אשר מטרתו להסיר ספק בעניין בעלותה הבלעדית של המדינה על מערכת ההולכה והנכסים. כמו כן, לאחר הקמת כל חלק של המערכת אין רשאי החברה לבצע בו שינוי מהותי ללא קבלת אישור מראש של המדינה לכך.

כן נקבע כי החברה תישא בהוצאות רכישת הזכויות או תפיסת זכויות ביחס למקרקעין עליהם מתכננת הקמה של מתקנים עיליים מגודרים לרבות תשלום פיצויים למי שנרכשו ממנו הזכויות במקרקעין כאמור⁸, כאשר כל תשלום בקשר עם כך יהא כפוף לאישור החשב הכללי באוצר או מי שהסמך לכך בהתאם לנוהל וכללים שייקבעו על ידו.

במסגרת הסכם המתגבש בימים אלה מול רשות מקרקעי ישראל, ביחס למקרקעין שבבעלות המדינה, יוסדרו זכויות השימוש של החברה במקרקעין כאמור וכן תשלום דמי השימוש בגין זכויות אלה.

עוד נקבע כי אישור הממשלה להסכם וביצוע התחייבויותיה על פיו לא ייחשב ולא יתפרש בשום דרך כקבלת אחריות להתחייבות מהתחייבויות החברה או כקבלת אחריות לנזק שייגרם על ידי החברה בכל נסיבות שהן, במסגרת כלל פעולותיה של החברה. בנוסף התחייבה החברה, בהקשר של ההסכם המשולש, לפקח על העבודות של חברת החשמל כולל ניצול תקציב ועמידה בלוחות זמנים ולדווח למדינה בקשר עם כך.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

1. התקשרויות (המשך)

ב. הסכמים עם המדינה (המשך)

דיווחים מצד החברה; פיקוח וביקורת

בהתאם להסכם מחויבת החברה להעביר למדינה דיווחים כפי שידרשו כולל נתונים סטטיסטיים, כמותיים ואיכותיים לפי דרישה, וכן להציג בפניה תוכניות עבודה ותקציב שנתי. החברה תדווח על עניין מהותי שיש לו יכולת להשפיע על התכנון ההקמה או התפעול של מקטע מסוים לרבות בהיבטים משפטיים כלכליים או פיזיים. במקביל נקבעו בהסכם סמכויות ביקורת מצד החשב הכללי לצורך בחינת עמידת החברה בהוראות ההסכם.

ביטולו של ההסכם ועילות להתלייתו

בהסכם נקבע כי המדינה תהא רשאית להפסיק את ההתקשרות עם החברה ו/או להתלות את ההסכם בהתקיימות תנאים מסוימים, כגון אי עמידה בתנאי הרישיון, ביטולו, ממצאי ביקורת המעלים ליקויים חמורים, מינוי מפרק או כונס לחברה, וכדומה. כן נקבע כי המדינה תהיה רשאית לעכב או לבטל את העברות הכספיים לחברה אם נוכחה המדינה כי החברה אינה עומדת בהוראות הרישיון או הסכמים אחרים בין החברה למדינה.

אישור המדינה לגיוס מימון ואשראי נוסף

⁷ במסגרת זו התחייבה החברה לתחזק את מערכת ההולכה ולעדכנה טכנולוגית באופן שיבטיח את תפעולה השוטף.
⁸ יובהר כי במסגרת ההסכם המשולש הוסדרה סוגיית רכישת הזכויות על ידי חברת החשמל בכל הקשור למתקנים שהוקמו על ידה.

כן קובע ההסכם כי גיוס מימון נוסף כלשהו, לרבות בדרך של מסגרות אשראי ומתן ערבויות או בטחונות, כפוף לאישור החשב הכללי, והכל על מנת להבטיח את קיום הוראות הסכם זה והוראות הרישיון.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

1. התקשרויות (המשך)

ג. הסכמי הולכה, הקמה ותכנון:

1. ליום 31 בדצמבר, 2017 לחברה הסכמים עם ארבעה מיזמים לרכישת והקמת מתקני PRMS, בהיקף כולל של כ-123 מיליוני ש"ח.

2. לחברה הסכמי הולכה עם חח"י, פז בית זיקוק אשדוד, מפעלי ים המלח (עבור מפעלי כי"ל), בז"ן, אנרגיה משולבת מתקדמת (עבור מפעל מנא"י), מפעלי ים המלח, חיפה כימיקלים, נשרים (נשר), אשדוד אנרגיה, רמת נגב אנרגיה, OPC, IPP דלק אשקלון, אדמה (מכתשים ואגן), דוראד, אלון מרכזי אנרגיה (עבור מפעל סוגת), דליה אנרגיות, IPP רמת גבראל, IPP אלון תבור, IPP שורק, דלק (CNG באשדוד) וסופר אנג'י (CNG באלון תבור) ו-NBL (עבור מפעלים בירדן ועבור חברת החשמל הירדנית).

3. לחברה הסכמי התחברות עם 5 חברות חלוקה בגין 6 אזורי חלוקה: נגב גז טבעי (אזור הנגב), גז טבעי דרום (אזור הדרום), סופר NG (אזור המרכז, חדרה והעמקים), מרימון גז טבעי צפון (אזור חיפה והגליל) ורותם גז טבעי (אזור ירושלים).

4. לחברה הסכמי הולכה עם חברות השיווק: סופר גז שיווק, דור אלון שיווק, שניב, פניציה דרום, נגב מינרלים, נשר, דלק שיווק, עושרד, קמ"ג ואמישראל.

5. במהלך שנת 2017, ולאחר תאריך המאזן, בחודשים ינואר ופברואר 2018, התקשרה החברה עם ספקים שונים לצורך ייצור, אספקה ועבודות צנרת בהיקף של כ-421 מיליוני ש"ח; ייצור, אספקה והתקנה של מתקני PRMS וגופים תת קרקעיים בהיקף של כ-30 מיליוני ש"ח; ביצוע עבודות הנדסה אזרחיות ותשתיות חשמל בהיקף של כ-26 מיליוני ש"ח; שירותי ניהול ופיקוח בהיקף של כ-16 מיליוני ש"ח ושירותי תכנון בהיקף של כ-7 מיליוני ש"ח.

6. הסכם ההולכה עם NJML (הסכם ייצוא)

ביום 6 ביוני, 2017 נחתם הסכם הולכה עם חברת NBL Jordan Marketing Ltd. (להלן - NJML), חברה רשומה בא"י קיימן ולמיטב ידיעת החברה בבעלות של שותפי מאגר "לוויתן", להולכת גז טבעי לחברת החשמל הירדנית NEPCO. הסכם זה כולל חיבור לגבול ירדן בשני שלבים - מקטע חדש באורך של כ-23 ק"מ מתחנת דוברת עד לגבול ירדן באזור קיבוץ נווה אור, והכפלת מקטע ההולכה הקיים מתחנת תל קשיש עד תחנת דוברת. היקף ההתחייבות לקיבולת בהסכם הינו 12,500 מיליון BTU לשעה בשלב ראשון ו-14,583 מיליון BTU לאחר השלמת המקטע השני. תוקף ההסכם הינו ל-15 שנים מהמועד שיקבע בין הצדדים וצפוי לחול בין 1 ביולי, 2019 ל-1 בינואר, 2020, עם אופציה להארכה לשנתיים נוספות. כמו כן ההסכם כולל זכות ביטול של NJML במקרה של ביטול ההסכם לרכישת גז ממאגר לווייתן ובמקרה זה תישא NJML בעלויות ההקמה העודפות של החברה.

בנוסף, ההסכם כולל אפשרות להזרמת גז ממאגר תמר לפני מועד הכניסה לתוקף כאמור לעיל, בהסכמת הצדדים ואישור המועצה לתעריף הולכה מיוחד ללא מרכיב קיבולת.

בהתאם להחלטות המועצה 2/14 ו-2/17, דמי החיבור שתשלם NJML כוללים את מלוא העלות של מקטע דוברת - גבול ירדן ו-58% מעלות ההכפלה של מקטע תל קשיש - דוברת והוערכו בתחילת הפרויקט על ידי החברה בכ-425 מיליוני ש"ח. זאת בהמשך למדיניות הממשלה, שנקבעה בהחלטות אלה, לפיה הצרכן הישראלי לא יישא בעלויות ההולכה לייצוא ולכן ההכפלה הנדרשת לצורך הייצוא לירדן תשולם על ידי הייצואן. ההסכם כולל מגננונים ייחודיים לעדכון דמי החיבור.

עוד יצוין כי החלטת המועצה 3/17 הכירה ב-50% מההכנסות הצפויות לחברה בגין הסכם זה בתקופה של 10 שנים ממוחצית 2020.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)**2. חשיפות וסיכונים**

1. לעניין החלטת המועצה ביחס לתעריף שקבעה - ראה באור ג'11.
2. בהתאם לחוק לרישיון ולהסכמים עם המדינה תעביר החברה למדינה או למי שהיא תורה, ללא תמורה, את מערכת הגז הטבעי, לרבות כל הזכויות והחובות (להלן - המערכת) עם ביטול הרישיון. במקרה זה עלולה החברה שלא לעמוד בפירעון של מלוא התחייבויותיה.

החברה פעלה להסדרת החשיפה כאמור לצורך גיוס מימון להקמת מערכת ההולכה, כדלקמן:

במסגרת התוספת להסכם המשולש, התחייבה המדינה כי היא לא תיתן רישיון הולכה לגורם אחר שיבוא במקום החברה, אלא אם כן הגורם האמור יקבל על עצמו את כל חובות החברה וזכויות החברה לפי ההסכם המשולש.

במסגרת הנפקת אגרות החוב שבוצעה לראשונה בחודש דצמבר 2006, נתקבל מכתב חתום על ידי שר האנרגיה והחשב הכללי, לפיו לא יועברו זכויות השימוש במערכת ההולכה אלא לגורם אשר נתקיימו לגביו ההוראות הבאות (להלן - הגוף החליף):

הגוף החליף יהיה בעל רישיון הולכה לתקופה שאינה פחותה מיתרת תקופת הרישיון כפי שהיא במועד החתימה על המכתב או תקופה של שנתיים לאחר המועד הקבוע להחזר ההלוואה על פי לוח הסילוקין של אגרות החוב כנמוך מביניהן. הגוף החליף יתקשר בשטר נאמנות עם הנאמן וינפיק אגרות חוב לטובת מחזיקי אגרות החוב, הדומים בעיקר תנאיהם המהותיים של שטר הנאמנות ואגרות החוב (לרבות לעניין הביטחונות שהועמדו על פיהם), ויטול על עצמו את יתרת החוב למחזיקי אגרות החוב, כפי שתהיה באותו מועד, כנגד ביטול אגרות החוב סדרה א' שהנפיקה החברה.

מכתב זה קיבל משנה תוקף בעת הרחבות שבוצעו לאגרות החוב סדרה א' בשנים 2007 עד 2011 וכן בהנפקת אגרות החוב סדרה ב', סדרה ג' וסדרה ד'.

3. תביעות תלויות

כנגד החברה מתנהלים הליכים בבתי משפט/בוועדות ערר/בבוררויות בסך נתבע של כ-36 מיליוני ש"ח (לא כולל הליך הבירור על פי ההסכם המשולש). ההליכים העיקריים המתנהלים כנגד החברה הינם:

א. הליך בירור על פי "ההסכם המשולש"

בהתאם להסכם שנחתם בין המדינה, חח"י והחברה ביום 10 בנובמבר, 2004 על תוספותיו (להלן - ההסכם המשולש), הוטל על חח"י להקים את התוואי הימי של מערכת הולכת הגז הטבעי, ובכלל זה לממן ולנהל את הפרויקט, וכן לשמש כמזמין העבודות של הפרויקט. בין הצדדים נתגלעו מחלוקות בנוגע להקמת המערכת והסכסוך הועבר להליך של הכרעה אצל מנהל רשות החברות הממשלתיות. חח"י, מצד אחד, והחברה והמדינה, מצד שני, הגישו את עמדתן למכריע, וכן את תשובתן לנייר העמדה של הצד האחר. טענות מדינת ישראל והחברה כנגד חח"י נוגעות בעיקרן לליקויים בביצוע הקמת המערכת אשר נגרמו על ידי מעשיה ו/או מחדליה של חח"י בביצוע תפקידה כאמור לעיל. טענות חח"י נוגעות בעיקרן להכרה בעלויות והוצאות נוספות שהיו לה בפרויקט.

בחודש נובמבר 2015, החברה וחח"י העבירו הצעת פשרה עדכנית ביחס לכלל המחלוקות לאישור מדינת ישראל (משרד האנרגיה ואגף החשב הכללי במשרד האוצר) כצד השלישי להליך. בהתאם להצעת הפשרה, בין היתר, יוכרו לחח"י עלויות נוספות בגין התוואי הימי בסך של כ-14 מיליוני דולר ויחד עם זאת תשלם חח"י לחברה סך של כ-12 מיליוני דולר בגין עבודות ה-Rock Dumping בחציות התוואי הימי ומתקן הקבלה הקבוע באשדוד. טרם התקבלה התייחסות סופית של המדינה להצעה. הצעת הפשרה כפופה גם לאישור דירקטוריון החברה ו/או ועדותיו.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

ב. ערר ע. צובארי בנין בע"מ ושלתם בנין בע"מ (להלן ביחד: "צובארי") לפיצויים בטענה לירידת ערך מקרקעין (סוגת)

37(2), לעניין אפשרות חיוב הגורמים הנ"ל בתשלום חלק מפיצויים הנתבעים בתביעה לירידת ערך מקרקעין, אם וככל שנובע מהיעוד למתקניהם כאמור.

לפי חוות דעת שמאי הועדה המקומית, לא נגרמה ירידת ערך למקרקעין נשוא העררים בשל אישור התכנית. על סמך חוות הדעת הנ"ל, ניתן להעריך את סיכויי העררים להתקבל בפחות מ-50%.

בהתאם להערכה ראשונית של שמאי מטעם החברה, הסכום המקסימלי אותו תידרש החברה לשלם, בסופו של דבר, אם וככל שייקבע כי נגרמה פגיעה למקרקעין הוא בגבולות סכום של כ-1.6 מיליוני ש"ח. החברה רשמה בהתאם הפרשה לתביעות.

החברה נמצאת בהליך משא ומתן מול רשות מקרקעי ישראל (להלן - רמ"י) לחתימת הסכמי מקרקעין הקשורים עם מערכת ההולכה. בעקבות ההסכמים האמורים, לאחר שייחתמו, עתידה החברה לשלם לרמ"י דמי חכירה עבור תחנות ה-PRMS וייתכן שאף דמי הרשאה עבור תחנות ההגפה. נכון למועד הדוח, טרם החל משא ומתן שמאי מול השמאי הממשלתי הראשי ורמ"י בנושא.

ד. במהלך חודש יוני 2017, קיבלה החברה דרישה לתשלום חשבון סופי מקבלן בינוי והקמת צנרת. לאחר סקירה מקדמית וראשונית של החשבון, דחתה החברה את החשבון על פניו. החברה קיימה מספר פגישות עם הקבלן לדיון בטענותיו והיא דחתה חלק מהן. החברה רשמה בהתאם הפרשה לתביעות.

ה. בנוסף, קיימות כנגד החברה דרישות לתשלום שאינן מנוהלות בבתי המשפט/בוועדות ערר/בבוררות בסך של כ-281 מיליוני ש"ח, ובכלל זה דרישות בעלי זכויות במקרקעין לפיצויים, דרישות רשויות לתשלום היטלי פיתוח ותשלומים אחרים, דרישות לקוחות, קבלנים וספקים, וכיוצא בזה. החברה בדעה כי ההפרשה בדוחות הכספיים בגין הדרישות לעיל, משקפת נאותה, בהסתמך בין היתר על חוות דעת של יועציה המשפטיים את החשיפות האמורות ככל שקיימות.

סך ההפרשה בספרי החברה בגין הליכים בבתי משפט/בוועדות ערר/בבוררות, בגין הדרישות לתשלום שאינן מנוהלות בבתי המשפט/בוועדות ערר/בבוררות ובגין דמי החכירה עבור מתקני ה-PRMS, הסתכמה נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 לסכום של כ-88 מיליוני ש"ח.

באור 18 - התקשרויות, ערבויות ותלויות (המשך)

4. שעבודים שיצרה החברה לטובת מחזיקי סדרות אגרות החוב

1. להבטחת תשלום החוב למחזיקי סדרות אגרות החוב, יצרה החברה שעבוד על קרן שירות החוב של כל סדרה מסדרות אגרות החוב. קרן שירות החוב הינה חשבון בנק שנפתח על שם הנאמן למחזיקי כל אחת מסדרות אגרות החוב, בנאמנות עבור החברה, בו הופקדו סכומים מתמורת ההנפקה של כל אחת מסדרות אגרות חוב, בהתאם להוראות שטר הנאמנות הרלוונטי.

2. בנוסף יצרה החברה שעבוד, לטובת הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') לטובת הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ולטובת הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד'), פרי פסו, על התקבולים המגיעים לחברה על פי רישיון ההולכה, אם וככל שמגיעים, בניכוי: 95% מהסך המצטבר של התקבולים בגין דמי הקיבולת להם זכאית החברה, עד למועד פירעון ההתחייבויות כלפי חברת החשמל על פי ההסכם המשולש, בגין תחנות הכוח אשכול, רידינג וחגית, כפי שיהיו מעת לעת.

3. מגבלות שימוש בכספי קרנות הביטחון ששועבדו לטובת מחזיקי אגרות החוב

בנוסף לשעבודים כפי שתוארו בתמצית בסעיפים 1 ו-2 לעיל, שעבדה החברה קרנות בטחון שונות נוספות (קרן תפעול ותחזוקה וקרן חידוש ציוד), לטובת מחזיקי אגרות החוב. החברה רשאית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון רק למטרה שלשמה נצברה כל קרן בטחון כמפורט בטרם הנאמנות שנחתם בקשר עם אגרות החוב (סדרה א'). על אף האמור, במקרה בו החברה עשתה שימוש במלוא הסכומים המופקדים בקרן שירות החוב של מחזיקי אגרות החוב (סדרה א') תהיה החברה רשאית לעשות שימוש בכספים המופקדים בקרנות הביטחון האחרות לצורך ביצוע התשלומים האמורים.

בהתאם לתיקון שטרי הנאמנות של אגרות החוב סדרה א' וסדרה ג' מיום 30 בדצמבר, 2013 ובהתאם לשטר הנאמנות של אגרות החוב סדרה ד', כריות הביטחון האחרות (תפעול ותחזוקה וחידוש ציוד) יועברו עם פקיעת אגרות החוב סדרה א' לאגרות החוב סדרה ג' ועם פקיעת אגרות החוב סדרה ג' לאגרות החוב סדרה ד'.

באור 19 - הון עצמי

א. הרכב הון המניות הנומינלי:

לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016	
רשום	מונפק ונפרע
כמות המניות באלפים	
554,054	518,330

מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ג. כל אחת

ב. יעוד רווחים וחלוקת דיבידנד:

- (1) סעיף 33(א) לחוק החברות הממשלתיות קובע כי הדוחות הכספיים השנתיים חייבים לכלול, בין השאר, יעוד רווחים.
- (2) בהמשך לחוזרי רשות החברות נקבע המונח, "יעוד רווחים", אשר הינו מושג רחב יותר מדיבידנד. יעוד רווחים כולל, בין השאר, החלטה להקצות או לא להקצות כסף או שווה כסף כדיבידנד ו/או החלטה ליעד רווחים לקרנות החברה או להעבירם לקבוצת רווחים שטרם יועדו או לכל מטרה אחרת.
- (3) סעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות קובע כי: "החלטת הדירקטוריון בדבר יעוד הרווחים של החברה טעונה אישור הרשות; ואולם, חלקה הרשות על החלטת הדירקטוריון יחולו הוראות אלה: (1) תפעל החברה על פי החלטת הרשות כפי שאישרה אותה הממשלה; (2) בחברה בהפרטה - תפעל החברה על פי החלטת הרשות כפי שאישר אותה שר האוצר".
- (4) על הדירקטוריון להחליט בדבר יעוד רווחים לקראת ובטרם הגשת הדוחות הכספיים ולהביא עמדתו לפני הרשות בעוד מועד על מנת שתוכל להביע את עמדתה.

ג. בהתאם לשטרי הנאמנות חלוקת דיבידנד מהרווח השנתי תהיה כדלקמן:

בהתאם לתכנית העסקית ולתנאים המופיעים בשטר הנאמנות, במהלך תקופת אגרות החוב, חלוקת דיבידנד על ידי החברה תהיה כפופה להתקיים בתנאים המצטברים הבאים, מבלי לגרוע מהוראות כל דין החל על חלוקת דיבידנדים על ידי החברה:

- (1) תקופת הגרייס נסתיימה.
- (2) חלפו שלוש שנים מהמועד בו החלה החברה בהפעלת כל אחד מהמקטעים המפורטים בנספח א' לרישיון ההולכה, על פי אישור שניתן לה על ידי המנהל בהתאם להוראות סעיף 37 לרישיון ההולכה.
- (3) החלוקה אינה אסורה על פי הוראות חוק החברות.
- (4) יחסי כיסוי לצורך חלוקת דיבידנד:

(א) יחס כיסוי (ADSCR): $\text{ADSCR} \geq 1.27$ (ב) יחס כיסוי מאוחד: $\text{ADSCR} \geq 1.135$

- (5) קיימת אפשרות לחלוקת דיבידנד גם כאשר יחסי הכיסוי נמוכים יותר, תחת התנאים והמגבלות המפורטים בשטר הנאמנות בסעיף 10.
- (6) החברה אינה מצויה בהפרה מהותית של ההסכם המשולש (למעט הפרה אשר תוקנה לאחר מכן על ידי החברה), וכן חח"י לא ביצעה קיזוז כדין על פי זכות המוקנית בהסכם המשולש, למעט מקרה בו ההפרה שהקנתה לחח"י זכות קיזוז תוקנה על ידי החברה במהלך 6 החודשים העוקבים.

באור 19 - הון עצמי (המשך)**ד. יעוד רווחים - הצגה חשבונאית ומנגנון ההכרעה במחלוקת:**

- (1) כל עוד לא אושרה החלטת הדירקטוריון על ידי הרשות, או הוכרעה המחלוקת בהתאם לסעיף 33(ג) לחוק החברות הממשלתיות, לא ניתן להציג את המלצת הדירקטוריון בעניין יעוד רווחים כהחלטה מחייבת בדוחות הכספיים.
- (2) מקום שלמרות הפניה האמורה, החברה אינה יכולה לעכב את פרסום הדוחות הכספיים וקיימת מחלוקת בין הרשות לדירקטוריון, הדרך הנכונה לטפל בנושא במסגרת הדוחות הכספיים השנתיים היא לכתוב ביעוד הרווחים את אשר נדרש על ידי הרשות כיעוד רווחים. בבאורים לדוחות הכספיים יש להתייחס לקיומה של המחלוקת לרבות החלטת הדירקטוריון, עמדת הרשות ומנגנון ההכרעה על ידי השרים (או ראש הממשלה). הכרעת השרים, או ראש הממשלה, תובא בפני האסיפה הכללית השנתית בעת שזו דנה בדוחות הכספיים השנתיים ודיבידנדים לאותה שנה. אופן הצגה כאמור מאפשר לאסיפה הכללית לקבל החלטה בדבר חלוקת דיבידנד בסכום השווה או הקטן מסכום הדיבידנד שבדוחות הכספיים המובא לאישורה.

ה. מדיניות יעוד רווחים לתשלומי דיבידנדים:

- מדיניות הרשות, שאושרה על ידי שר האוצר בתאריך 26 במרץ, 1996 ומיושמת לגבי הליך יעוד הרווחים משנת 1995 ואילך (בכפוף למגבלות מיוחדות אם קיימות על כל דיון), מחלקת את הרווחים מהם ישולמו הדיבידנדים לשני סוגים:
- (1) דיבידנד מרווחים שוטפים אשר ישולם לפי הכלל הבא (לגבי חברות שירותים ציבוריים):
- 60% מהרווח הנקי השוטף התקופתי לפני תשלום בonus מתוך הרווחים לעובדים.

- (2) דיבידנד מרווחים צבורים - לגבי כל חברה רלבנטית תוגש דרישה ספציפית, גובה הדיבידנד יקבע תוך התחשבות בהוראות מסמכי היסוד של החברה, הוראות כל דין ובנתונים הבאים: צרכי ההשקעה בשנים הקרובות, אמצעים נזילים, צבר המזומנים, תזרים המזומנים, (פחת + רווח), מנוף פיננסי קיים/רצוי, הון חוזר דרוש, אפשרות של הפרטת החברה.

ו. מדיניות לחלוקת דיבידנד:

- ביום 31 באוגוסט, 2017 אישר דירקטוריון החברה מדיניות חלוקת רווחים, אשר נתונה לשינוי בהתאם לשיקול דעת הדירקטוריון מעת לעת. מדיניות חלוקת הרווחים, כפי שאושרה, תקיים את המבחינים לחלוקה כפי שנקבעו בחוק החברות (מבחן הרווחים ומבחן יכולת הפרעון) ובנוסף תתייחס לפרמטרים הבאים:
- (1) חלוקת הדיבידנד לא תפגע בהתחייבויות שהחברה נתנה לצדדים שלישיים לרבות מחזיקי אגרות החוב, בנקים וספקים וזאת בהסתמך על הצגת תזרים מזומנים לחמש השנים הבאות מתום השנה/התקופה בגינה מתבקשת חלוקת הדיבידנד;
- (2) יחס ההון העצמי לסך המאזן של החברה לא יפחת מ-20% בהתייחס ליום בו נסתיימה השנה/התקופה בגינה מחולק הדיבידנד (ובהינתן חלוקת הדיבידנד הנדונה);
- (3) חלוקת הדיבידנד אינה צפויה לפגוע בדרוג האשראי של החברה) על סמך עמדת מדרגי החברה שתועבר להנהלת החברה ועל סמך הערכת הדירקטוריון;
- (4) חלוקת הדיבידנד לא צפויה להוביל לאי-עמידה ביחסי הכיסוי המינימאלי הנדרש בהתאם להחלטת הדירקטוריון (יחס שיקבע בין היתר על בסיס יחסי הכיסוי שנקבעו בשטרי הנאמנות של החברה, מדיניות רשות ומועצת הגז הטבעי והמלצת הנהלת החברה).

באור 20 - הכנסות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
479,914	493,337	505,650
39,873	38,071	47,542
519,787	531,408	553,192

הכנסות מקיבולת והזרמה
הכנסות מדמי חיבור

באור 21 - הוצאות הפעלה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
53,565	48,030	52,527
16,312	14,779	16,158
196,704	206,879	243,693
266,581	269,688	312,378

הוצאות תחזוקת המערכת
שכר עבודה ונלוות
פחת והפחתות

באור 22 - הוצאות הנהלה וכלליות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
9,212	8,809	7,998
5,030	4,785	4,673
2,443	2,301	2,369
2,136	2,131	2,198
863	798	853
753	936	1,067
190	147	164
1,410	1,154	1,576
22,037	21,061	20,898

שכר עבודה ונלוות
שירותים מקצועיים
שכר דירה ואחזקה
פחת והפחתות
אחזקת רכב
תקשורת ומחשוב
ביטוחים
אחרות

באור 23 - הכנסות מימון והוצאות מימון

הכנסות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר

2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
30,215	22,039	62,943
18,848	21,326	29,272
3,677	5,777	9,110
395	273	2,033
53,135	49,415	103,358

אשראי לזמן ארוך
רווח משערוך מכשירים נגזרים
רווח מניירות ערך סחירים ופקדונות אחרים
אחרות

הוצאות מימון

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2017	2016	2015
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
491	157	255
159,949	154,595	147,264
73,870	29,971	30,425
7,393	3,834	3,603
241,703	188,557	181,547
(24,078)	(27,536)	(20,766)
217,625	161,021	160,781

אשראי לזמן קצר ועמלות
אשראי לזמן ארוך כולל הפרשי שער
ריבית ושערוך מכשירים נגזרים
אחרות

בניכוי - הוצאות מימון שהוונו

באור 24 - מסים על הכנסה

א. חוקי המס החלים על החברה

חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

על-פי החוק, עד לתום שנת 2007 נמדדו התוצאות לצורכי מס בישראל כשהן מותאמות לשינויים במדד המחירים לצרכן.

בחודש פברואר 2008, התקבל בכנסת תיקון לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985 המגביל את תחולתו של חוק התיאומים משנת 2008 ואילך. החל משנת 2008, נמדדות התוצאות לצורכי מס בערכים נומינליים למעט תיאומים מסוימים בגין שינויים במדד המחירים לצרכן בתקופה שעד ליום 31 בדצמבר, 2007. תיאומים המתייחסים לרווחי הון, כגון בגין מימוש נדל"ן (שבח) וניירות ערך, ממשיכים לחול עד למועד המימוש. התיקון לחוק כולל, בין היתר, את ביטול תיאום התוספת והניכוי בשל אינפלציה והניכוי הנוסף בשל פחת (לנכסים בני פחת שנרכשו לאחר שנת המס 2007) החל משנת 2008.

ב. שיעורי המס החלים על החברה :

שיעור מס החברות בישראל בשנת 2017 הינו 24% (בשנת 2016 - 25% ובשנת 2015 - 26.5%).

בחודש דצמבר 2016, אושר חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום המדיניות הכלכלית לשנות התקציב 2017 ו-2018), התשע"ז - 2017, אשר כולל הפחתת שיעור מס החברות החל מיום 1 בינואר, 2017 לשיעור של 24% (במקום 25%) והחל מיום 1 בינואר, 2018 לשיעור של 23%.

בהתאם לחוות דעתם של יועציה המקצועיים, כוללת החברה את השינויים בשווי ההון של ניירות הערך המיועדים ומכשירי הגידור כהכנסה פירותית לצורך חישוב ההכנסה החייבת.

באור 24 - מסים על הכנסה (המשך)

ג. בקשה לאישור מקדמי (Pre Ruling) :

ביום 24 בספטמבר, 2008 קיבלה החברה אישור מקדמי (Pre Ruling) ולפיו :

במהלך תקופת ההקמה (תקופה שתחילתה בשנת המס שבה החלה החברה בהקמת המערכת וסיומה בתום שנת המס שבה סיימה החברה את הקמת המערכת, אך לא יאוחר מתום שנת המס 2010) תוכר הכנסה מתעריף קיבולת עד לגובה עלויות ההקמה הנדרשות באותה שנה כהפחתת הנכס הבלתי מוחשי, לרבות הוצאות מימון הקמת המערכת.

למען הסר ספק יראו בשנה בה שיעור עלויות הקמת המערכת שהוצאו בפועל על ידי החברה עולה על 95% מהעלות הכוללת החזויה של הקמת המערכת, כשנת המס שבה סיימה החברה את הקמת המערכת. האמור לעיל יחול רק על הכנסות מקיבולת ורק בשנות המס שבתקופת ההקמה.

הכנסות שלא ידווחו בשנת קבלתן, יזקפו למאזן כהכנסות נדחות ויוכרו לצרכי מס על פני תקופת הרישיון, כל שנה ושנה בחלקים שווים, החל מתום תקופת ההקמה ועד לתום תקופת הרישיון.

כל עלויות המערכת אשר נרשמו ו/או ירשמו במאזן החברה כנכס בלתי מוחשי, הינן הוצאות מראש, אשר יופחתו בשיטת הקו הישר במהלך תקופת הרישיון. עלויות הקמה שהוצאו בשנת מס מסוימת (להלן - שנת ההוצאה) ונוקפו בהתאם למדיניות החברה לנכס בלתי מוחשי (הוצאות מראש) במאזן החברה, יופחתו לצרכי מס בשיטת הקו הישר, החל משנת המס שלאחר שנת ההוצאה ועד לתום תקופת הרישיון.

הנכס הבלתי מוחשי המוצג במאזן החברה לא ייחשב כנכס קבוע, כהגדרתו בתוספת ב' לחוק התיאומים, לרבות עניין סעיפים 3 ו-7 לחוק התיאומים.

יישום הפרה-רולינג בוצע החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2008. לאור השינוי שבוצע בעבר במדיניות החשבונאית של החברה לעניין ההכרה בהכנסה, פנתה החברה לרשות המסים לאשרור הפרה-רולינג לאור יישום הוראות RE6 למפרע בדוחות הכספיים דאז. במסגרת הפניה ביקשה החברה מרשות המסים להחיל את בסיס ההכרה בהכנסות מתעריף הקיבולת לצרכי מס בהתאם להצגת מרווח אפס, כפי שחל בפרה-רולינג לעיל, גם לעניין ההשקעות החדשות המתוכננות. טרם ניתנה תשובת רשות המסים.

ד. הרכב מסים על הכנסה:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
-	(19,578)	(29,546)
(33,081)	(1,679)	3,682
(33,081)	(21,257)	(25,864)

מסים שוטפים
התחייבויות מסים נדחים

באור 24 - מסים על הכנסה (המשך)

ה. מסים נדחים:

סך הכל אלפי ש"ח	מכשירי גידור אלפי ש"ח	הכנסות מראש אלפי ש"ח	הפרשה לזיכויים אלפי ש"ח	הטבות לעובדים אלפי ש"ח	רכוש קבוע ועלות הקמת המערכת אלפי ש"ח	הפסדים לצרכי מס אלפי ש"ח	
(78,537)	28,738	(104,985)	-	448	(18,767)	16,029	יתרה ליום 1 בינואר 2016
(1,679)	(7,231)	18,553	-	(55)	3,083	(16,029)	שינויים בשנת 2016
(80,216)	21,507	(86,432)	-	393	(15,684)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2016
3,682	(5,194)	5,114	2,851	10	901	-	שינויים בשנת 2017
(76,534)	16,313	(81,318)	2,851	403	(14,783)	-	יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

ו. שומות סופיות:

החברה טרם נישומה לצרכי מס מיום התאגדותה.

ז. מס תיאורטי:

להלן התאמה בין סכום המס התיאורטי שהיה חל אילו כל ההכנסות היו מחויבות במס לפי שיעור המס הסטטוטורי החל על החברה, לבין סכום המס שנוקף בדוח רווח והפסד.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		
2015	2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
124,240	129,630	106,272
26.5%	25%	24%
32,924	32,408	25,505
157	137	222
-	(11,285)	137
-	(3)	-
33,081	21,257	25,864

רווח לפני מסים על ההכנסה
שיעור המס החל

הוצאות לא מוכרות
שינוי בשיעור המס
אחרות
מסים על הכנסה

באור 25 - מכשירים פיננסיים

א. קבוצת מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
705,691	542,764
-	91,919
148,004	74,232
143,501	221,866
997,196	930,781

נכסים פיננסיים

נכסים שוטפים
מזומנים ושווי מזומנים
ניירות ערך סחירים שלא יועדו

נכסים לא שוטפים
מזומנים ושווי מזומנים מיועדים
ניירות ערך סחירים מיועדים

התחייבויות פיננסיות

התחייבויות שוטפות
חלות שוטפת של אגרות חוב
חלות שוטפת של אשראי חח"י
מכשירי גידור

התחייבויות לא שוטפות

אגרות חוב
אשראי חח"י
הלוואה מתאגיד בנקאי
מכשירי גידור

ב. גורמי סיכון פיננסיים

פעילויות החברה חושפות אותה לסיכונים פיננסיים שונים, כגון סיכונים שוק (לרבות סיכון מטבע, סיכון מדד המחירים לצרכן, סיכון בגין שיעור ריבית בנק ישראל ושיעור ליבור דולר), סיכון בגין שינויים בתעריף הולכת הגז, סיכון אשראי

וסיכון נזילות. תכנית ניהול הסיכונים הכוללת של החברה מתמקדת בפעולות לצמצום למינימום השפעות שליליות אפשריות על הביצועים הפיננסיים של החברה. ניהול הסיכונים הפיננסיים מבוצע על ידי סמנכ"ל הכספים, בהתאם למדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון.

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

1. סיכונים אשראי

סיכון אשראי הוא הסיכון להפסד כספי שעלול להיגרם במידה והצד שכנגד למכשיר הפיננסי (בנקים, לקוחות, חייבים וכו') לא יעמוד בהתחייבויותיו החוזיות. החברה נוהגת להפקיד את יתרות המזומנים ושווי המזומנים שלה בתאגידים בנקאיים מהדרג הגבוה ביותר בישראל ולהערכתה אין סיכון אשראי משמעותי בגין יתרות אלו.

הכנסות החברה מהולכה וחיבור מורכבת ממספר מצומצם של לקוחות. יתרת הלקוחות כוללת מספר מצומצם של לקוחות (חח"י מהווה לקוח עיקרי) אשר להם קיימת בדרך כלל יתרת חוב משמעותית (מיליוני ש"ח עד עשרות מיליוני ש"ח). בגין מרבית יתרות הלקוחות שהועמדו כאמור לא הועמדו לחברה בטחונות. הנהלת החברה עוקבת באופן שוטף אחר חובות הלקוחות ואומדת במידת הנדרש את הצורך בהפרשות ספציפיות לחובות מסופקים המשקפות בצורה נאותה, לפי הערכת ההנהלה, את הסיכון וההפסד הגלום בחובות שגבייתם מוטלת בספק (ראה גם באור 5).

2. סיכונים ריבית

ההלוואה מחח"י ועסקאות החלף שבוצעו לצורך גידורה הכלכלי של הלוואה זו נושאות ריבית בשיעור משתנה ולפיכך חשופה החברה לשינויים בתזרים המזומנים ושינויים בשווי הוגן (בגין עסקאות הגידור). אגרות החוב לזמן ארוך נושאות שיעורי ריבית קבועים החושפים את החברה לסיכון שווי הוגן.

3. סיכונים לשינוי בשער חליפין

החברה מתקשרת עם ספקים ונותני שירותים (לרכישת ציודים לצורך הקמת מערכת ההולכה ומתקני PRMS ולמתן שירותים מקצועיים בעיקר) בעסקאות במט"ח. בנוסף לחברה הלוואה דולרית מחח"י (כנגדה בוצעו עסקאות SWAP) וכריות הביטחון תפעול ותחזוקה והשקעה בחידוש ציוד (CAPEX) המעוגנות בשטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב, כוללות השקעות בניירות ערך סחירים בחלוקה מטבעית לש"ח, אירו ודולר וזאת על מנת לשקף את החשיפה ההולמת ביחס למהות כריות הביטחון לעיל, בעוד שמטבע הפעילות וההצגה של החברה הינו השקל. לפיכך לחברה חשיפה מטבעית הנובעת מתנודות בשערי חליפין של הדולר והאירו.

4. סיכונים מדד

לחברה עודף התחייבויות צמודות למדד המחירים לצרכן הנובעות בעיקר מאגרות החוב, אשר חושפות את החברה לתנודתיות ולסיכון שבעליית המדד, ראה סעיף ה' להלן. יש לציין, כי תעריף ההולכה אשר נקבע לחברה על ידי רשות הגז הינו צמוד מדד באופן מלא וזאת החל מיום 1 בינואר, 2012.

5. סיכונים בגין שינויים בתעריפי הולכת הגז

הכנסות החברה מבוססות על תעריף הולכת גז טבעי ועל תעריפי חיבור הנגבים מלקוחות החברה. בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, התעריפים כאמור ודרכי עדכוןם נקבעים באופן בלעדי על-ידי מועצת הגז הטבעי. מצבה הפיננסי של החברה, הכנסותיה, רווחיה ותזרים המזומנים שלה, כמו גם תכניתה העסקית, מושפעים אפוא באופן מהותי מרמת התעריפים כאמור. ככלל התעריפים נקבעים בהתייחס לתוכנית העסקית המוגשת על ידי החברה, ואשר כוללת בין היתר התייחסות לפעולות העיקריות אותן מתכננת ונדרשת החברה לבצע לצורך עמידה בהוראות הרישיון ובפרויקטים המוטלים עליה, דרכי מימון, עלויות הקמה ותפעול, תחזיות ביקושים וכדומה. בהתאם להוראות הרישיון, התעריפים יאושרו על ידי באופן אשר יאפשר את קידום מטרות חוק משק הגז הטבעי, מילוי חובות החברה כבעלת רישיון וכיסוי עלויות סבירות של החברה בתוספת תשואה נאותה על ההון כפי שייקבע על ידי המועצה. על אף התוכנית העסקית, למועצה שיקול דעת בלעדי ביחס לתעריפים הסופיים שייקבעו על ידה.

6. סיכונים נזילות

החברה מממנת את צורכי הפעילות השוטפת באמצעות אשראי חוץ בנקאי ואגרות חוב מגופים מוסדיים. היקפי

המיון לעיל מותאמים לצרכים המשתנים של החברה. להבטחת אגרות החוב מהגופים המוסדיים מחויבת החברה לשמור על יחסי כיסוי מוגדרים וכריות בטחון כמוגדר בשטרי הנאמנות אגרות החוב.

ליום 31 בדצמבר, 2017 עומדת החברה ביחסי הכיסוי שנקבעו והיא מפקידה כספים בפקדונות וניירות ערך סחירים לצורך כריות הביטחון כנדרש.

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

1. יתרות הסעיפים בדוחות הכספיים תואמות או קרובות לשווי ההוגן, פרט ליתרות שלהלן אשר שוויון ההוגן לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 מוצג להלן:

שווי הוגן		ערך פנקסי		אגרות חוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') (1) הלוואה מתאגיד בנקאי אשראי חח"י
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר		
2016	2017	2016	2017	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		
3,799,294	3,827,418	3,216,524	3,123,660	
57,515	57,485	53,771	53,933	
558,176	465,154	584,110	476,251	

(1) יתרת הערך הנקוב לימים 31 בדצמבר, 2017 ו-2016 הסתכמה לסך של כ-2,873,357 אלפי ש"ח וכ-2,954,460 אלפי ש"ח, בהתאמה.

שערוך הנכסים התבסס על מתודולוגיית/מודל השערוך של החברה, הקובעת כי בהיעדר עסקה מהותית בין קונה מרצון למוכר מרצון בנכס מסוים במהלך יום עסקים אזי שווי ההוגן של הנכס יבוסס על היוון של תזרימי מזומנים חזויים כאשר כל תזרים מהוון בריבית הרלוונטית לו בהתאם למועד התשלום. המודל בעיקרו גוזר את המידע לריביות חסרות סיכון ומרווח סיכון לנכסי חוב לא סחירים מהמסחר של כלל אגרות החוב הרלוונטיות בבורסה. שיעור הריבית להיוון מתקבל בשני שלבים: אמידת שיעור ריבית חסרת סיכון וקביעת מרווח חוב (הכולל בין היתר, את סיכון האשראי ופרמיית אי סחירות, להלן - מרווח) מעל לריבית חסרת הסיכון.

2. סיווג מכשירים פיננסיים לפי מדרג שווי הוגן

המכשירים הפיננסיים המוצגים בדוח על המצב הכספי לפי שווי הוגן מסווגים, לפי קבוצות בעלות מאפיינים דומים, למדרג שווי הוגן כדלהלן הנקבע בהתאם למקור הנתונים ששימש לקביעת השווי ההוגן:

רמה 1- מחירים מצוטטים (ללא התאמות) בשוק פעיל של נכסים והתחייבויות זהים.
רמה 2- נתונים שאינם מחירים מצוטטים שנכללו ברמה 1 אשר ניתנים לצפייה במישרין או בעקיפין.
רמה 3- נתונים שאינם מבוססים על מידע שוק ניתן לצפייה (טכניקות הערכה ללא שימוש בנתוני שוק ניתנים לצפייה).

נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר, 2017

רמה 1	רמה 2	רמה 3
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
313,785	-	-

ניירות ערך סחירים

ליום 31 בדצמבר, 2016

רמה 1	רמה 2	רמה 3
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

ניירות ערך סחירים

143,501

-

-

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

התחייבויות פיננסיות הנמדדות בשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר, 2017

רמה 1	רמה 2	רמה 3
אלפי ש"ח		
-	128,173	-
-	128,173	-

מכשירי גידור (עסקאות SWAP)

ליום 31 בדצמבר, 2016

רמה 1	רמה 2	רמה 3
אלפי ש"ח		
-	103,400	-
-	103,400	-

מכשירי גידור (עסקאות SWAP)

מכשירי גידור

החברה התקשרה בעסקאות החלף (SWAP) לצורך גידור כלכלי בגין הלוואת חח"י (ראה באור 15). להלן פירוט סכומי הקרן הנקובים בעסקאות ה-SWAP והשווי ההוגן של עסקאות אלו בגין יתרות הקיימות לתאריך המאזן:

שווי הוגן		סכום קרן נקוב	
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 בדצמבר	
2016	2017	2016	2017
אלפי ש"ח		אלפי דולר	
70,100	83,673	85,000	75,000
33,300	44,500	56,667	50,000
103,400	128,173	141,667	125,000

עסקאות החלפת שיעורי ריבית ושער חליפין (SWAP):

עסקאות צמודות למדד
עסקאות שאינן צמודות למדד

להלן תיאור העסקאות שבוצעו:

1. החברה התקשרה ב-9 עסקאות SWAP להחלפת קרן התחלתית של 100 מיליוני דולר לשקלים, בשער החלף של 3.5892-3.97 ש"ח לדולר. יתרת הקרן הולכת ופוחתת בהתאמה ללוח הסילוקין של האשראי לזמן ארוך מקטע ימי אחת לחצי שנה לפי ירידת קרן קבועה של 3.33% בכל תקופה, וזאת עד ליום 17 ביוני, 2025. עסקאות אלה כוללות גם החלפה של מרכיב הריבית, מריבית ליבור דולרית ל-6 חודשים לריבית שקלית קבועה בשיעורים 4.49%-6.15% לשנה, הריבית נקבעת חצי שנה מראש ומשולמת בסוף מידי חצי שנה.

2. החברה התקשרה ב-10 עסקאות SWAP להחלפת קרן התחלתית של 150 מיליוני דולר, לשקלים צמודים למדד המחירים לצרכן, בשער החלף של 3.633-3.97 ש"ח לדולר. יתרת הקרן הולכת ופוחתת בהתאמה ללוח הסילוקין של האשראי לזמן ארוך מקטע ימי אחת לחצי שנה לפי ירידת קרן קבועה של 3.33% בכל תקופה, וזאת עד ליום 17 ביוני, 2025. עסקאות אלה כוללות גם החלפה של מרכיב הריבית, מריבית ליבור דולרית ל-6 חודשים לריבית שקלית קבועה בשיעורים 2.2%-3.65% לשנה צמודה למדד המחירים לצרכן. הריבית נקבעת חצי שנה מראש ומשולמת בסוף מידי חצי שנה.

השווי ההוגן של עסקאות ה-SWAP נקבע על בסיס הערכת שווי אשר בוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני בלתי תלוי. המתודולוגיה ששימשה בהערכת השווי של כל אחת מעסקאות ה-SWAP מבוססת על בניית סדרות התשלומים העתידיים בכל אחד מהמטבעות ותרגום למטבע משותף (דולר ארה"ב) לחישוב ערך נטו.

עסקאות ההחלף אינן מטופלות כחשבונאות גידור ועל כן השינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח על הרווח הכולל.

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. ריכוז סיכון נוזלות:

הטבלה שלהלן מציגה את זמני הפירעון של ההתחייבויות הפיננסיות של החברה על פי התנאים החוזיים בסכומים לא מהווים, כולל אומדן תשלומי ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2017

באור	שיעור ריבית ממוצע	שנה ראשונה אלפי ש"ח	שנה שניה אלפי ש"ח	שנה שלישית אלפי ש"ח	שנה רביעית אלפי ש"ח	מעל חמש שנים אלפי ש"ח	סה"כ אלפי ש"ח
11		(52,232)	-	-	-	-	(52,232)
12		(121,693)	-	-	-	-	(121,693)
25		(17,594)	(16,258)	(14,952)	(13,594)	(26,962)	(89,360)
14	3.99%	(2,152)	(2,152)	(2,152)	(55,795)	-	(62,251)
15	Libor + 0.6%	(60,594)	(59,339)	(58,084)	(56,829)	(385,620)	(620,466)
16	4.32%	(225,959)	(257,464)	(260,507)	(259,336)	(3,201,023)	(4,204,289)
		(480,224)	(335,213)	(335,695)	(385,554)	(3,613,605)	(5,150,291)

יתרת הנכסים הפיננסיים ליום 31 בדצמבר, 2017 מסתכמת בכ-1,032,417 ש"ח.

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ד. ריכוז סיכון נזילות (המשך):

הטבלה שלהלן מציגה את זמני הפירעון של ההתחייבויות הפיננסיות של החברה על פי התנאים החוזיים בסכומים לא מהווים, כולל אומדן תשלומי ריבית:

ליום 31 בדצמבר 2016						שיעור ריבית ממוצע	באור	
שנה ראשונה	שנה שנייה	שנה שלישית	שנה רביעית	מעל חמש שנים	סה"כ			
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח			
(50,004)	-	-	-	-	(50,004)		11	ספקים נותני שירותים
(100,898)	-	-	-	-	(100,898)		12	זכאים ויתרות זכות
(14,285)	(15,688)	(11,136)	(9,618)	(13,879)	(64,606)		25	מכשירי גידור
(2,145)	(2,145)	(2,145)	(55,628)	-	(62,063)	3.99%	14	הלוואה מתאגיד בנקאי
(66,145)	(65,050)	(63,955)	(62,860)	(430,241)	(688,251)	Libor + 0.6%	15	אשראי חח"י לזמן ארוך
(230,545)	(224,227)	(255,672)	(258,705)	(3,441,635)	(4,410,784)	4.32%	16	אגרות חוב
(464,022)	(307,110)	(332,908)	(386,811)	(3,885,755)	(5,376,606)			

יתרת הנכסים הפיננסיים ליום 31 בדצמבר, 2016 מסתכמת בכ-1,066,966 ש"ח.

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. דוח בסיסי הצמדה:

ליום 31 בדצמבר 2017						
ללא הצמדה	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר ארה"ב	צמוד לאירו אלפי ש"ח	צמוד לישראל	לא כספי	סה"כ
רכוש						
520,546	-	17,356	4,721	141	-	542,764
21,093	-	51,516	1,623	-	-	74,232
-	-	-	-	-	-	-
185,246	113,166	11,186	4,187	-	-	313,785
78,991	-	-	-	-	-	78,991
22,645	-	-	-	-	9,328	31,973
-	-	-	-	-	9,720	9,720
-	-	-	-	-	4,924,667	4,924,667
828,521	113,166	80,058	10,531	141	4,943,715	5,976,132
סה"כ נכסים לפי בסיס הצמדה						
התחייבויות						
(27,133)	-	(18,205)	(6,894)	-	-	(52,232)
-	-	-	-	-	(77,155)	(77,155)
(113,572)	-	(936)	(6,895)	(290)	(89,620)	(211,313)
-	-	-	-	-	(868,563)	(868,563)
-	(53,933)	-	-	-	-	(53,933)
-	-	(476,251)	-	-	-	(476,251)
-	(3,123,660)	-	-	-	-	(3,123,660)
(217,515)	(342,740)	432,082	-	-	-	(128,173)
-	-	-	-	-	(76,534)	(76,534)
(358,220)	(3,520,333)	(63,310)	(13,789)	(290)	(1,111,872)	(5,067,814)
סה"כ התחייבויות לפי בסיס הצמדה						
470,301	(3,407,167)	16,748	(3,258)	(149)	3,831,843	908,318
נכסים בניכוי התחייבויות						

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

ה. דוח בסיסי הצמדה (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2016						
ללא הצמדה	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר ארה"ב	צמוד לאירו אלפי ש"ח	צמוד לישראל	לא כספי	סה"כ
רכוש						
642,741	-	56,229	6,594	127	-	705,691

148,004	-	-	3,363	32,148	-	112,493	מזומנים ושווי מזומנים מיועדים
20,007	-	-	-	-	-	20,007	פקדונות לזמן קצר
143,501	-	-	5,158	14,180	54,942	69,221	ניירות ערך סחירים
23,471	-	-	-	-	-	23,471	לקוחות
36,888	10,597	-	-	-	-	26,291	חייבים ויתרות חובה
10,114	10,114	-	-	-	-	-	רכוש קבוע, נטו
4,699,703	4,699,703	-	-	-	-	-	רישיון והקמת מתקני PRMS
<u>5,787,379</u>	<u>4,720,414</u>	<u>127</u>	<u>15,115</u>	<u>102,557</u>	<u>54,942</u>	<u>894,224</u>	סה"כ נכסים לפי בסיס הצמדה
התחייבויות							
(50,004)	-	(106)	(1,589)	(19,525)	-	(28,784)	ספקים ונותני שירותים
(44,517)	(44,517)	-	-	-	-	-	הפרשות
(180,644)	(79,746)	(181)	(2,375)	(1,033)	-	(97,309)	זכאים ויתרות זכות
(646,282)	(646,282)	-	-	-	-	-	הכנסות מראש לזמן ארוך
(53,771)	-	-	-	-	(53,771)	-	הלוואה מתאגיד בנקאי
(584,110)	-	-	-	(584,110)	-	-	אשראי חח"י
(3,216,524)	-	-	-	-	(3,216,524)	-	אגרות חוב
(103,400)	-	-	-	544,194	(396,453)	(251,141)	מכשירי גידור
(80,216)	(80,216)	-	-	-	-	-	מסים נדחים
<u>(4,959,468)</u>	<u>(850,761)</u>	<u>(287)</u>	<u>(3,964)</u>	<u>(60,474)</u>	<u>(3,666,748)</u>	<u>(377,234)</u>	סה"כ התחייבויות לפי בסיס הצמדה
<u>827,911</u>	<u>3,869,653</u>	<u>(160)</u>	<u>11,151</u>	<u>42,083</u>	<u>(3,611,806)</u>	<u>516,990</u>	נכסים בניכוי התחייבויות

באור 25 - מכשירים פיננסיים (המשך)

1. מבחני רגישות בגין שינוי בגורמי שוק:

מבחן רגישות לשינויים במדד המחירים לצרכן	
רווח (הפסד) מהשינוי	
עלייה של 1%	ירידה של 1%
אלפי ש"ח	

21,845	(18,327)
23,853	(28,709)

2017

2016

מבחן רגישות לשינויים בשער החליפין של הדולר	
רווח (הפסד) מהשינוי	
עלייה של 5%	ירידה של 5%
אלפי ש"ח	

(751)	751
(2,008)	2,008

2017

2016

מבחן רגישות לשינויים בשער חליפין של האירו	
רווח (הפסד) מהשינוי	
עלייה של 5%	ירידה של 5%
אלפי ש"ח	

163	(163)	2017
(558)	558	2016

מבחן רגישות לשינויים ריבית בנקאית	
רווח (הפסד) מהשינוי	
עלייה של 2%	ירידה של 2%
אלפי ש"ח	

9,496	(9,496)	2017
15,800	(15,800)	2016

מבחני רגישות והנחות העבודה העיקריות

השינויים שנבחרו במשתני הסיכון הרלוונטיים נקבעו בהתאם להערכות ההנהלה לגבי שינויים אפשריים סבירים במשתני סיכון אלה.

החברה ביצעה מבחני רגישות לגורמי סיכון שוק עיקריים שיש בהם כדי להשפיע על תוצאות הפעולות או המצב הכספי המדווחים. מבחני הרגישות מציגים את הרווח או ההפסד, עבור כל מכשיר פיננסי בגין משתנה הסיכון הרלוונטי שנבחר עבורו נכון לכל מועד דיווח. בחינת גורמי הסיכון נעשתה על בסיס מהותיות החשיפה של תוצאות הפעולות או המצב הכספי בגין כל גורם סיכון בהתייחס למטבע הפעילות ובהנחה שכל שאר המשתנים קבועים.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין**א. פרוט היתרות המאזניות עם צדדים קשורים ובעלי עניין:**

ליום 31 בדצמבר	
2016	2017
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח

נכסים

לקוחות והכנסות לקבל
הפרשה לזיכויים

התחייבויות

אשראי לזמן ארוך - חח"י (כולל חלויות שוטפות)
ספקים ונותני שירותים
זכאים ויתרות זכות

31,689	38,787
(10,873)	(12,135)
(584,110)	(476,251)
(19,496)	(17,765)
(186)	(272)

ב. להלן פירוט העסקאות עם צדדים קשורים ובעלי עניין:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016	2015	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
323,027	322,428	328,921	הכנסות קיבולת והזרמה
78	-	-	הכנסות אחרות, נטו
2,822	2,687	2,523	הוצאות הפעלה
134	141	111	הוצאות הנהלה וכלליות (ראה סעיף קטן ג')
44,859	(1,234)	(10,280)	הכנסות (הוצאות) מימון (*)
			(*) בגין אשראי קו ימי.

ג. הטבות לבעלי עניין:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר			
2017	2016	2015	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
134	141	111	דירקטורים שאינם מועסקים

ד. מדינת ישראל וחברות ומוסדות שבשליטתה מהוות צד קשור ובעל עניין בחברה.

ה. לעניין התקשרויות עם מדינת ישראל בעניין השקעות המדינה בחברה הסכמי מימון להקמת צנרת להולכת גז טבעי. ראה באור 18.1 ב'.

ו. לעניין התקשרות החברה להקמת המקטע הימי בהסכם משולש עם המדינה וחברת חשמל (חברה ממשלתית). ראה באור 18.1 א'.

ז. לעניין הסכמים עם חח"י - ראה באור 18.1 א'.

ח. הכנסות החברה בשנת הדיווח נובעות ברובן מחח"י (ראה גם באור 20).

ט. לעניין ההליך מול חח"י בגין ההסכם המשולש, ראה באור 18.3 א' - התקשרויות, ערבויות ותלויות.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

י. מחלוקות מול חח"י בנוגע לחריגה מקיבולת

הסכם ההולכה כולל מנגנון במסגרתו נקבע כי היה והצרכן צריך כמויות גבוהות מהקיבולת המקורית אשר הוזמנה על ידו, החברה רשאית לחייב אותו בעלות נוספת בגין חריגות כאמור (להלן - חריגה מקיבולת).

עוד קובע הסכם ההולכה כי במקרה בו הצרכן חרג שלוש פעמים במהלך תקופת ההסכם מהקיבולת המקורית אשר הוזמנה על ידו, אזי החברה תהא רשאית לחייב אותו בגין הגדלה מאולצת. החיוב בגין ההגדלה המאולצת, הינו חיוב בגין הגדלת הקיבולת המוזמנת ע"י הצרכן בגובה החריגה החציונית, למשך תקופה של 60 חודשים, ובלבד שהחברה מסוגלת באופן מעשי, כמפעיל סביר ומיומן, לספק את ההגדלה המאולצת (להלן - הגדלה מאולצת).

במהלך ארבע השנים האחרונות התעוררו מספר מחלוקות בקשר לחריגה מקיבולת והגדלה מאולצת של חח"י, בהתאם להסכם ההולכה עם חח"י. להלן תתוארנה עיקרי המחלוקות:

(א) במהלך החודשים ינואר ופברואר 2014 ביצעה חח"י חריגות מקיבולת אשר בגינן נוצר חוב של חח"י לחברה, בסך של כ-0.8 מיליוני ש"ח. החוב האמור טרם שולם על ידי חח"י.

(ב) החל מחודש מרץ 2013 ביצעה חח"י חריגות מקיבולת, חוזרות ונשנות, אשר בגינן החלה החברה לחייב את

חח"י החל מחודש אפריל 2014 בהגדלה מאולצת בסך של כחצי מיליון ש"ח בחודש (לפני מע"מ) (להלן - ההגדלה המאולצת הראשונה). החוב האמור לא שולם על ידי חח"י, אולם, עד לחודש אוגוסט 2016, חח"י המשיכה לשלם לחברה בגין חריגות קיבולת בהתאם לקיבולת המקורית (תוספת תשלום בגין חריגות מקיבולת נקודתיות ברמה חודשית (להלן - חריגות קיבולת ברמה חודשית) ולא בגין ההגדלה המאולצת הראשונה). החל מחודש אוגוסט 2016 חח"י לא שילמה לחברה גם את התשלומים בגין חריגות מקיבולת ברמה חודשית (בנוסף לאי-תשלום בגין ההגדלה המאולצת הראשונה).

יוער כי במהלך שנת 2016 קיבלה החברה פניות מסגן מנהל רשות הגז לפיהן החברה מתבקשת להקפיא, החל מחודש אוגוסט 2016, את החיובים הנוספים בגין החריגה מקיבולת של חח"י.

נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 עמד חוב חח"י בהתייחס לחריגות מקיבולת, כאמור בס"ק (א) לעיל, ולהגדלת הקיבולת המאולצת הראשונה, כאמור בס"ק (ב) לעיל, על יתרה נטו (חיובי הגדלה מאולצת בקיזון הפרשה בגין תשלומים עודפים המתייחסים לחריגה מקיבולת ברמה חודשית ששולמו עד לחודש אוגוסט 2016 בהתאם לגישתה של חח"י) על סך כ-12.5 מיליוני ש"ח (לפני מע"מ). ליום 31 במרץ, 2018 יתרת החוב היא כ-16 מיליוני ש"ח (לפני מע"מ).

החברה השהתה את החיובים לחח"י בגין חריגות מקיבולת ברמה חודשית החל מחודש אוגוסט 2016 (המסתכמים נכון ליום 31 בדצמבר, 2017 לסכום של כ-32.1 מיליוני ש"ח וליום 31 במרץ, 2018 לסכום של כ-40 מיליוני ש"ח), על מנת לאפשר לרשויות המוסמכות להסדיר את הנושא.

יצוין כי החברה נקטה בפעולות שונות ביחס למחלוקות המתוארות לעיל:

(א) דירקטוריון החברה קיים מספר דיונים בנושא המחלוקות הנ"ל והקים עבור נושא זה ועדת אד הוק של הדירקטוריון.

(ב) בחודש אוקטובר 2014, פנתה החברה לרשות החברות בבקשה כי תפעל ליישוב הסכסוך עפ"י הנחייה 6.1202 של היועץ המשפטי לממשלה, טרם שהיא פונה בתביעה כספית כנגד חח"י.

(ג) החברה קיימה דיונים ופגישות מול רשות הגז בניסיון להסדיר את המחלוקת באמצעות הסכם ההולכה בין החברות.

באור 26 - צדדים קשורים ובעלי עניין (המשך)

(ד) בחודש פברואר 2016, התקיימה בין הצדדים פגישה, בתיווך רשות החברות הממשלתיות, בניסיון ליישוב המחלוקות. כמו כן, התקיימו מספר פגישות בין הנהלות החברה וחח"י אולם הן לא הביאו ליישוב המחלוקות.

לאחר תאריך המאזן, בחודש פברואר 2018 החברה הגישה לרשות הגז הטבעי מתווה לפשרה ליישוב המחלוקות המתוארות לעיל, שעיקריו: (א) חח"י תשלם לחברה סך של כ-16 מיליוני ש"ח (לא כולל מע"מ) בגין החובות המתוארים לעיל; (ב) החל ממועד כניסת הפשרה לתוקף, צריכה מעבר לקיבולת המקורית שנקבעה בהסכם ההולכה עם חח"י בהיקף של עד 25% מעל לקיבולת המקורית לא תחשב לחריגה מקיבולת ברת חיוב, ומעבר לכך חח"י תחויב על פי הוראות הסכם ההולכה הקיים. בפגישה שהתקיימה ביום 9 באפריל, 2018, ברשות החברות הממשלתיות, בהשתתפות נציגים של שתי החברות, סוכם כי החברות יפעלו בהתאם להצעת הפשרה וייפנו בעניין זה לרשות הגז הטבעי, וכי ייערך לצורך זה סיכום חתום בין הצדדים. מתווה הפשרה אושר ע"י דירקטוריון החברה. ביום 15 במאי 2018 נחתם בין החברות תיקון להסכם ההולכה המאמץ את מתווה הפשרה ובמסגרתו וויתרו החברות באופן הדדי על טענות בקשר עם הנושא שבמחלוקת. תוקפו של מתווה הפשרה מותנה בכך שהסכם ההולכה לא יעודכן על ידי מנהל רשות הגז הטבעי באופן הסותר את האמור במתווה הפשרה.

באור 27 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. במהלך חודש דצמבר 2016, הושלמו העבודות להקמת החיבור הדרומי לירדן. קו הגז (12", 16 ק"מ) מיועד לצורך ייצוא גז טבעי לצרכנים בירדן, שני מפעלים הממוקמים בגדה המזרחית של ים המלח בירדן, עמם התקשרה NBL Eastern Mediterranean Marketing Ltd, חברה בת בבעלות מלאה של נובל אנרג'י, והוא עתיד להוליך כ-17,000 מ"ק/שעה. עם השלמת הפרויקט הגישה החברה לרשות הגז בקשה להזרמה וביום 5 בינואר, 2017 התקבל האישור.

- ביום 9 בינואר, 2017 הוגזה תחנת המנייה וביום 15 בינואר, 2017 הוגז הקו עד ירדן (כולל) והחלה הזרמת הגז ללקוח.
- ב. במהלך חודש ינואר 2017, חתמה החברה על הסכם התחברות עם רותם גז טבעי בע"מ, חברת החלוקה באזור ירושלים.
- ג. בהתאם להחלטת הממשלה מספר 2592 מיום 2 במאי, 2017 פועלת החברה להתקשר עם חברת Energean לצורך הקמת מקטע מערכת הולכה לקבלת גז ממאגרי כריש ותנין ומאגרים נוספים שעשויים להתגלות בעתיד. בהתאם למגעים הנוכחיים בין החברה ל-Energean, הפרויקט יוקם על ידי Energean וירכש על ידי החברה וימסר לידיה לצורך הפעלתו על ידי החברה; הפרויקט יכלול הנחת צינור ימי באורך של כ-10 ק"מ, שני חיבורים תת ימיים לחיבורים עתידיים כאמור, תחנת מגופים חופית (CVS), תחנת מדידה והורדת לחץ (PRMS) וצינור יבשתי באורך של כ-1.5 ק"מ. כמו כן, המקטע האמור יתוכנן לספיקה כוללת של כ-1.6 מיליון מטר מעוקב לשעה, מהם כ-0.8 מיליון מטר מעוקב לשעה מכריש ותנין ולחץ עבודה מקסימלי גבוה מ-80 בר, אשר בכניסה לחוף לא יעלה על 110 בר. נתוני הפרויקט והמקטע המדובר עשויים להשתנות. ספיקות אלו עדיין בדיונים בין החברות וטרם נקבעו סופית. החלטת הממשלה קבעה כי הפרויקט ימומן באמצעות 100 מיליוני ש"ח שיועברו מתקציב המדינה לחברה כנגד הקצאת מניות למדינה בחברה, בכפוף למספר תנאים המנויים בהחלטה (שנכון למועד דוח זה טרם התקבלו). יצוין כי ביום 7 במאי 2018, אישרה ועדת הכספים של הכנסת את העמדת המימון כאמור.
- בנוסף נקבעו תנאים בהסכם המימון שנחתם, לאחר תאריך המאזן, ביום 26 במרץ 2018, בין ממשלת ישראל (באמצעות משרד האנרגיה) לחברה, ובהם: (1) סכום המימון מהווה את כלל הסכום שתעביר המדינה להקמת המקטע האמור במסגרת סעיף זה, והוא ישמש אך ורק לטובת הקמת המקטע; (2) העמדת סכום המימון מותנית בהמשך החזקת הרישיון על ידי החברה; ו-(3) מערכת ההולכה, על כל מתקניה, תמשיך להיות בבעלות מלאה ובלעדית של המדינה. החלטת הממשלה התייחסה גם למימון יתרת הפרויקט. בהמשך, החלטת המועצה 3/17 מיום 1 בנובמבר, 2017 לעדכון תעריף ההולכה הכירה בהשקעה בפרויקט האמור בסך של 286 מיליוני ש"ח מעבר להשקעת המדינה וקבעה כי עם סיום הקמת המקטע יבחנו העלויות בגין הקמתו ובמידה ויידרש יבוצע עדכון בהכרתן. לאחר תאריך המאזן, ביום 26 במרץ 2018, נחתם הסכם המימון בין ממשלת ישראל, באמצעות משרד האנרגיה, לבין החברה בקשר עם הפרויקט. כמו כן, למיטב ידיעת החברה, טרם הושלמה על ידי Energean הסגירה הפיננסית לפיתוח מאגרים "כריש" ו-"תנין" ובעלי החזקות טרם קיבלו החלטת השקעה סופית (FID). לפרטים נוספים ראה באור 28' להלן.
- ד. ביום 30 באפריל, 2017 קיבלה החברה אישור הגזה לתוואי המזרחי הצפוני (יד חנה - חגית). אורך התוואי הוא כ-36 ק"מ והוא כולל 5 תחנות. ביום 3 במאי, 2017 החלה החברה בהגזת התוואי המזרחי הצפוני. ביום 21 במאי, 2017 קיבלה החברה אישור הגזה לתוואי המזרחי הדרומי (נשר - נתב"ג - יד חנה). אורך התוואי הוא כ-51 ק"מ והוא כולל 3 תחנות. ביום 21 במאי, 2017 החלה החברה בהגזת התוואי המזרחי הדרומי. ביום 25 במאי, 2017 החלה הזרמת הגז במקטע המזרחי.
- ה. ביום 30 באפריל, 2017 קיבלה החברה אישור השלמה עבור PRMS שפד"ן וביום 14 במאי, 2017 קיבלה החברה אישור השלמה עבור PRMS אשקלון חלוקה.
- ו. במהלך חודש יולי 2017, חתם שר האנרגיה על עדכון לנספח א' של רישיון החברה, כך שהוא יכלול מקטעים נוספים (חלקם בהתקיים תנאים מסוימים) המהווים חלק מתכניות הפיתוח של החברה: הכפלת מקטע שורק - קרית גת, הכפלת מקטע קרית גת - רמת חובב, מקטע דוברת - גבול ירדן, מקטע עפולה - הקו הירוק, נאות הכיכר - גבול ירדן והכפלת המקטע תל קשיש דוברת.

באור 27 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

- ז. ביום 10 באוגוסט, 2017 פרסמה רשות הגז, כי בישיבתה מיום 2 בפברואר 2017, החליטה המועצה לקיים הליך שעניינו מתן אפשרות לכל גורם שיש לו עניין בכך להציג את הצעתו או את עמדתו, לעניין שינוי בהרכב הצרכנים הכוללים בהחלטת המועצה מספר 3/12 לקביעת אופן המימון, תעריף החיבור של צרכנים מרוחקים (גדולים ובינוניים) ותעריף החלוקה לכל הצרכנים הגדולים והבינוניים ברשת החלוקה באזור הנגב וייעוד סכום נוסף על ידי בעל רישיון ההולכה לחיבור צרכנים מרוחקים בנגב. ההצעות והעמדות הועברו עד ליום 7 בספטמבר, 2017.
- ח. החברה קיימה הליך לצורך תיקון שטרי הנאמנות של אגרות החוב (סדרות א', ג' ו-ד') וביום 9 בנובמבר 2017, כינסה אספות מחזיקי אגרות החוב בהן הוצגו הנושאים נשוא תיקון שטרי הנאמנות כאמור.
- הצבעת מחזיקי אגרות החוב בדבר התיקונים המוצעים התבצעה עד ליום 22 בנובמבר, 2017. להלן תוצאות ההצבעה:

- א. שינוי אופן חישוב אמות המידה הפיננסיות (שינוי נדרש: שימוש בתזרים פנוי לצורך השקעות בחישוב יחסי הכיסוי) וקבלת החרגה מאי עמידה ביחס הכיסוי בשנת 2019 בגין פרעון הלוואת ברקליס - לסדרות אגרות החוב א' ג' ו-ד' - התקבל על ידי מחזיקי 3 הסדרות.
- ב. אימוץ מנגנון פירעון מוקדם לסדרות אגרות החוב א' ו-ג' בלבד (קיים בסדרה ד') הכולל בין היתר אופציה לחברה לקיים פירעון מוקדם של הסדרות בריבית ניכיון של אגרות חוב מדינה בתוספת 0.15% - התקבל על ידי מחזיקי סדרה ג' ונדחה על ידי מחזיקי סדרה א'.
- ט. בחודש יוני 2017, השלימה החברה את הקמת תחנת PRMS תנובה באלון תבור והגישה בקשה להגזת התחנה. ביום 22 בנובמבר, 2017 קיבלה החברה אישור הגז והיא ממתינה למוכנות הלקוח.
- י. בחודש אוגוסט 2017, השלימה החברה את הקמת תחנת PRMS רמת גביראל והגישה בקשה להגזת התחנה. ביום 29 בנובמבר, 2017 קיבלה החברה אישור הגז והיא ממתינה למוכנות הלקוח.
- יא. במהלך חודש אוקטובר 2017, השלימה החברה את הקמת המקטע לאזור התעשייה נילית (מתחנת כפר ברוך ועד תחנת רמת גביראל). ביום 29 בנובמבר, 2017 קיבלה החברה אישור הגז והיא ממתינה למוכנות הלקוח להפעלתו.
- יב. ביום 20 ביולי 2017, אושרה הבקשה להגז עבור תחנת חלוקה חדרה ובחודש דצמבר 2017, בהתאם למוכנות הלקוח, השלימה החברה את ההגז.

באור 28 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- א. ביום 6 בדצמבר, 2016 השלימה החברה את הגזת תחנת PRMS חלוקה באשדוד והיא ממתינה למוכנות הלקוח לצורך תחילת ההזרמה. בחודש דצמבר, 2017 החלה ההזרמה. כמו כן, לאחר תאריך המאזן, ביום 12 בפברואר 2018, בוצעה הגז של מערכת המניה עבור CNG אשדוד ובחודש מרץ 2018 החלה ההזרמה.
- ב. בחודש מרץ 2018, פרסמה המועצה את החלטה מספר 2/2018 בנושא תעריפי חיבור והולכה שיגבה בעל רישיון הולכה מצרכן שהוא תחנת דחיסה. בהתאם להחלטה, התעריף בגין שירותי ההולכה שיגבה בעל רישיון ההולכה מצרכן שהוא תחנת דחיסה המחובר ישירות למערכת ההולכה, יחושב בהתאם לתעריף הזרמה כמפורט בהחלטת המועצה מספר 5/09 (דהיינו, תעריף הולכה למשווק בגין צריכת אנרגיה בפועל ולא תעריף הולכה בגין תפיסת קיבולת קבועה במערכת ההולכה). נכון למועד אישור הדוחות הכספיים אין להחלטת המועצה השפעה מהותית על החברה (ההחלטה רלוונטית ביחס למתקן CNG אלון תבור ומתקן CNG אשדוד).
- ג. ביום 28 בפברואר, 2018 קיבלה החברה אישור השלמה עבור מתקן PRMS אשדוד חלוקה ועבור מתקן המנייה וקו הגז ירדן דרום.
- ד. ביום 7 בפברואר 2018, העניק שר האנרגיה לחברה היתר לעסוק בעיסוק נוסף לפי סעיף 14(ב) לחוק לפעול כממונה בהתאם להוראות סעיף 20 לחוק. על בסיס האישור הנ"ל, ביום 8 בפברואר 2018, מונתה החברה על ידי שר האנרגיה ולפי סעיף 20 לחוק, כממונה על גזטיב - חברה להפצת גז טבעי בע"מ (להלן - גזטיב). בעקבות המינוי ולפי סעיף 20(ה) לחוק נקבע שלחברה יש את כלל סמכויות הניהול בגזטיב, לרבות סמכויות הדירקטוריון והמנכ"ל. בהתאם לכתב המינוי, ככל שכתוצאה מהמינוי ולצורך ביצועו יושמו על החברה עלויות או נזקים שלא יכוסו בדרך אחרת, תפעל רשות הגז הטבעי לכיסוי העלויות אם בדרך תעריפית ואם בכל דרך אחרת.
- ה. ביום 9 באפריל 2018 הודיע מנהל רשות הגז הטבעי כי המינוי שניתן לחברה כממונה על גזטיב - פקע. יצויין שנכון למועד הדוחות הכספיים ובקשר עם מינוי זה, לא הושמו על החברה עלויות ברות שיפוי כאמור לעיל.
- ה. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 2592 מיום 14 במאי, 2017 נקבע כי החברה תפעל להתקשר עם אנרגיאן (כבעל החזקה במאגרי כריש ותנין) לצורך רכישת מקטע מערכת הולכה לקבלת גז ממאגרי כריש ותנין ומאגרים נוספים שעשויים להתגלות בעתיד.

החלטת הממשלה קובעת כי הפרויקט ימומן באמצעות 100 מיליוני ש"ח (להלן - סכום המימון) שיועברו מתקציב המדינה לחברה כנגד הקצאת מניות למדינה בחברה, והכל בכפוף למספר תנאים המנויים בהחלטה הממשלה הנ"ל וכן בהסכם מימון שנחתם בין החברה לבין המדינה ביום 26 במרץ 2018 (שכניסתו לתוקף מותנית בקבלת אישור דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית של החברה שטרם התקבלו נכון למועד אישור הדוחות הכספיים וכן אישור וועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות, אשר התקבל ביום 7 במאי 2018).

בין היתר, במסגרת הסכם זה נקבע כי המדינה תעביר את סכום המימון בשתי פעימות על סך 50 מיליוני ש"ח כ"א, ובכפוף לעמידה באבני דרך. כנגד סכום המימון החברה תקצה למדינה 1,000 מניות של החברה בנות 1 ש"ח ע.נ. כ"א לכל 1,000,000 ש"ח שיועברו בפועל לחברה. השימוש היחידי שתעשה החברה בסכום המימון, כולו או חלקו, יהיה לצורך רכישת המקטע האמור לקבלתו לחזקתה, ולצורך הפעלתו בהתאם לתנאי רישיונה, ולמסירת הבעלות בו למדינה לא יאוחר מ-90 ימים ממועד מתן אישור ההזרמה על ידי הממונה על הבטיחות ברשות הגז הטבעי, אלא אם יקבע אחרת על ידו. מגבלת החבות של החברה במקרה של הפרת חובה זו, תהא עד גובה החלק מסכום ההשתתפות שהועבר לה על ידי המדינה עד לאותו מועד (וזאת מבלי לגרוע מזכות המדינה לדרוש את אכיפת הסכם זה). בנוסף, נקבע כי יהיה זה באחריות החברה לפקח, לבקר ולעקוב כי עבודות הקמת המקטע האמור מבוצעות כנדרש בהסכם ועל פי דין.

עוד נקבעו בהסכם האירועים בגינם המדינה רשאית להפסיק או לעכב את העברת סכום המימון (כולו או חלקו).

ו. ביום 15 בפברואר, 2018 הסמיך הדירקטוריון את הנהלת החברה להגיש, באמצעות מורשי החתימה שלה, הודעה לרשות לניירות ערך בדבר כוונה להגיש בקשה לקבלת היתר לפרסום תשקיף לרישום למסחר של אגרות החוב סדרה ד' הקיימות על בסיס הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017. ביום 29 במרץ, 2018 הגישה החברה לרשות לניירות ערך טיוטת תשקיף.

באור 28 - אירועים לאחר תאריך המאזן (המשך)

ז. ביום 7 באפריל, 2014 קיבלה החברה הודעה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה כי למעלה משליש מעובדי החברה הצטרפו אליה ולפיכך היא ארגון העובדים היציג של החברה וכי ברצונם להיכנס להליך מו"מ עם החברה במטרה להגיע להסכמות שיעוגנו בהסכם קיבוצי. הליך משא ומתן כאמור התנהל החל בחודש יוני 2014 ועד לאחרונה, כאשר במהלכו היו גם שני סבבים קצרים יחסית של עיצומים בהם נקטו חלק מהעובדים. לאחר תאריך המאזן, במהלך חודש אפריל 2018 הגיעו הנהלת החברה, ההסתדרות ונציגות העובדים להסכמה על נוסח של הסכם קיבוצי, אשר יחול על כלל העובדים בחברה (למעט נושאי משרה, חלק מהמנהלים האחרים בחברה ובעלי תפקידים נוספים) ("ההסכם הקיבוצי"). התקשרות החברה בהסכם הקיבוצי אושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 2 במאי 2018 ועל כן, נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי כפופה לאישור הממונה על השכר במשרד האוצר ולאישור רשות החברות הממשלתיות.

ח. ביום 15 במאי, 2018 קיבלה החברה אישור השלמה עבור קו ערוער – סדום.

נספחים

דוח דירקטוריון ליום 31.3.2018

דוח דירקטוריון על מצב ענייני החברה לתקופה שנתיימה ביום 31.03.2018

דירקטוריון חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ ("החברה") מתכבד בזה להגיש את דוח הדירקטוריון לתקופה של שלושה חודשים שנתיימה ביום 31 במרץ, 2018 ("תקופת הדיווח"). דוח הדירקטוריון כולל סקירה, במתכונת מצומצמת, של העניינים בהם הוא עוסק ונערך בהתחשב בכך שבפני קורא הדוח מצוי גם דוח הדירקטוריון לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר, 2017.

חלק א' - הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1. תיאור תמציתי של החברה וסביבתה העסקית

החברה התאגדה בישראל ביום 23 ביולי, 2003 כחברה ממשלתית בעירבון מוגבל, בבעלות מלאה של מדינת ישראל, וזאת בהתאם להחלטה חכ/22 של ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 16 ביולי, 2003 אשר צורפה לפרוטוקול החלטות הממשלה וקיבלה תוקף של החלטת ממשלה ביום 7 באוגוסט, 2003 ומספרה הוא 649 (חכ/22) ("החלטת הממשלה").

בהתאם להחלטת הממשלה, הוקמה החברה במטרה לעסוק בהקמה, תחזוקה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי במדינת ישראל, ובהתאם לכך הוענק לחברה ביום 1 באוגוסט, 2004 רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי, לרבות הפעולות הנלוות להקמה ולהפעלה ופעילויות נוספות שהותרו ברישיון ("רישיון"), כפי שתוקן מעת לעת, בהתאם לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002 ("חוק משק הגז הטבעי" או "החוק"), ואשר תוקפו נקבע, בהתאם לתיקון מיום 23 בנובמבר, 2015 לתקופה של 30 שנה, הצפויה להסתיים ביום 31 ביולי, 2034¹.

ממועד תחילת פעילותה, בשנת 2004, עוסקת החברה בתכנון, מימון, הקמה, הפעלה ותחזוקה של מערכת הולכת הגז הטבעי בלחץ גבוה בישראל. מערכת ההולכה כאמור כוללת קווי צינורות להולכה של גז טבעי, ביבשה ובים, מתקנים הקשורים אליהם תחנות קבלה ותחנות להפחתת לחץ הגז מלחץ גבוה ללחץ נמוך ותחנות הגפה לאורך התוואים של חלקי המערכת ("מערכת ההולכה").

2. מצב כספי

בסיס הצגת הדוחות הכספיים

להלן נתונים עיקריים מתוך סעיפי הדוח על המצב הכספי של החברה :

נכסים שוטפים

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 במרץ 2018 לבין 31 בדצמבר 2017	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		מזומנים ושווי מזומנים
		31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2018	
הקיסטון נובע מפעילות שוטפת כ-154 מיליוני ש"ח והשפעת השינויים בשערי החליפין בסך של כ-1 מיליוני ש"ח בקיזוז פעילות השקעה כ-194	(7.2%)	(39,067)	542,764	503,697

¹ יצוין, בהקשר זה, כי הרישיון הוענק לחברה בהתאם להוראות סעיף 11א לחוק משק הגז הטבעי, לפיו רשאים שר האוצר ושר האנרגיה, באישור חריג ובהתקיים בין היתר, צרכים דחופים של משק האנרגיה בישראל, להעניק רישיון הולכה לחברה ממשלתית.

מיליוני ש"ח.					
פיקדונות לזמן קצר	117,016	-	117,016	100.0%	בתקופת הדיווח הושקעו כספים בפיקדונות לתקופה העולה על שלושה חודשים (לפי סולם פיקדונות).
ניירות ערך סחירים שלא יועדו	93,693	91,919	1,774	1.9%	החל מחודש מרץ 2017, השקיעה כספים חופשיים (כספים ללא הגבלות מכוח שטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב) באמצעות מנהלי תיקים.
לקוחות	39,798	78,991	(39,193)	(49.6%)	הקיסון נובע בעיקר מהכנסות דמי חיבור לקבל בגין מקטע דוברת - גבול ירדן (ירדן צפון).
חייבים ויתרות חובה	18,393	14,673	3,720	25.4%	היתרה כוללת בעיקר הוצאות מראש והוצאות ריבית מראש בסך של כ-11 מיליוני ש"ח וחייבים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח*. הגידול לעומת 31 בדצמבר, 2017 נובע בעיקר מעלייה ביתרת ההוצאות מראש בגין תשלומי ביטוח.
סה"כ נכסים שוטפים	772,597	728,347	44,250	6.1%	

* כנגד הסכום של החייבים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח קיימת יתרת התחייבות בסכום זהה בסעיף הזכאים (ליום 31 בדצמבר, 2017 - סך של כ-5 מיליוני ש"ח). בנוסף, בגין מתקני PRMS חלוקה, קיימת יתרה בסך של כ-14 מיליוני ש"ח בסעיף חייבים אחרים לזמן ארוך ויתרה בסכום זהה בסעיף הכנסות מראש לזמן ארוך (ליום 31 בדצמבר, 2017 - סך של כ-17 מיליוני ש"ח). רישום חשבונאי זה בא להקביל מחד את זכאות החברה להכנסות בגין הקמת מתקני PRMS חלוקה וזאת על פי אחוזי השלמת הפרויקטים ומנגד דחיית הכנסות אלו, שכן טרם החלה הזרמת הגז במתקנים אשר בהקמה.

נכסים לא שוטפים

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 במרץ 2018 לבין 31 בדצמבר 2017	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		%	השינוי
		31 במרץ 2018	31 בדצמבר 2017		
מזומנים ושווי מזומנים מיועדים וניירות ערך סחירים מיועדים	(310)	295,788	296,098	(0.1%)	החברה מחזיקה בסכומים המשמשים כבטוחות לבעלי אגרות החוב (קרן חח"י, CAPEX, קרנות שירות חוב, קרן תפעול ותחזוקה), כבטוחה להסכם עם חח"י בהתאם להוראות התוספת השנייה להסכם המשולש וכבטוחות לעסקאות הגידור.
חייבים אחרים	(3,370)	13,930	17,300	(19.5%)	הצגה חשבונאית של חייבים בגין דמי חיבור חלוקה לזמן ארוך (ראו הסבר לעיל במסגרת הנכסים השוטפים).
רכוש קבוע, נטו	(105)	9,615	9,720	(1.0%)	
רישיון והקמת מתקני PRMS ²	(49,950)	4,874,717	4,924,667	(1.0%)	ההשקעה במקטעי הולכה ובמתקני ה-PRMS במהלך תקופת הדיווח הסתכמה בסך של כ-16 מיליוני ש"ח

² העלות המופחתת של מערכת ההולכה (עלויות הקמה בניכוי הוצאות פחת).

עמוד 3 מתוך 17

והוצאות הפחת במהלך תקופת הדיווח הסתכמו בסך של כ-66 מיליוני ש"ח.					
	(1.0%)	(53,735)	5,247,785	5,194,050	סה"כ נכסים לא שוטפים

התחייבויות שוטפות

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 במרץ 2018 לבין 31 בדצמבר 2017	שינוי %	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		
			31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2018	
הקיטון נובע מירידת המדד בתקופה בשיעור של כ-0.3%.	(0.3%)	(274)	91,667	91,393	חלות שוטפת של אגרות חוב
הגידול נובע מעליית שער החליפין של הדולר בתקופה (כ-1.4%).	1.4%	698	51,496	52,194	חלות שוטפת של אשראי חח"י
	0.4%	186	52,232	52,418	ספקים ונותני שירותים
היתרה ליום 31 במרץ, 2018 כוללת הוצאות לשלם בסך של כ-93 מיליוני ש"ח, הפרשות בסך של כ-40 מיליוני ש"ח, הכנסות מראש בגין קיבולת בסך של כ-35 מיליוני ש"ח, הכנסות מראש בגין דמי חיבור (חלות שוטפת של ההכנסות מראש לזמן ארוך בגין דמי חיבור) כ-49 מיליוני ש"ח, הכנסות מראש בגין IFRS-15 כ-16 מיליוני ש"ח, מוסדות (בעיקר מס הכנסה ומע"מ) בסך של כ-6 מיליוני ש"ח, עובדים בסך של כ-7 מיליוני ש"ח וזכאים בגין מתקני PRMS חלוקה בסך של כ-5 מיליוני ש"ח (ראה חייבים ויתרות חובה).	(12.7%)	(36,522)	288,468	251,946	הפרשות, זכאים ויתרות זכות
הקיטון לעומת 31 בדצמבר, 2017 נובע בעיקר מירידה ביתרת ההפרשות בסך של כ-36 מ"ש"ח בנוסף קיטון ביתרת המוסדות (מס הכנסה ומע"מ) בסך של כ-27 מיליוני ש"ח עקב תשלומי מקדמות שבוצעו במהלך תקופת הדיווח וכן בירידה ביתרת הוצאות לשלם בסך של כ-22 מיליוני ש"ח ומנגד השפעה מקזזת בשל עלייה בהוצאות ריבית לשלם בסך של כ-33 מיליוני ש"ח וכן גידול ביתרת הכנסות מראש לזמן קצר בסך של כ-16 מ"ש"ח עקב יישום לראשונה תקן IFRS-15.	(6.1%)	(1,048)	17,181	16,133	מכשירי גידור

	(7.4%)	(36,960)	501,044	464,084	סה"כ התחייבויות שוטפות
--	--------	----------	---------	---------	------------------------------

התחייבויות לא שוטפות

הסברים לעיקרי השינויים בסעיפים דלעיל בין 31 במרץ 2018 לבין 31 בדצמבר 2017	שינוי %	סך השינוי (אלפי ש"ח)	ליום (באלפי ש"ח)		
			31 בדצמבר 2017	31 במרץ 2018	
הקיטון נובע מירידת המדד בתקופה כ- 0.3% (השפעה של כ-5.6 מיליוני ש"ח) ומהפחתת עלויות גיוס בסך של כ-1.5 מיליוני ש"ח, מנגד השפעה מקזזת בגין קיטון בחלויות השוטפות בסך של כ- 0.3 מיליוני ש"ח.	(0.2%)	(6,836)	3,031,993	3,025,157	אגרות חוב
היתרה משקפת את ההתחייבות לחח"י בהתאם להסכם המשולש המתייחס למימון הקמת הקו הימי. התחייבות החברה בגין אשראי חח"י הינה דולרית. הגידול לעומת 31 בדצמבר, 2017 נובע מעליית שער הדולר בתקופה (כ-1.4%) בסך של כ-6.5 מיליוני ש"ח ומהפחתת עלויות גיוס בסך של כ-0.2 מיליוני ש"ח ומנגד סיווג חלות שוטפת של כ-0.7 מיליוני ש"ח (בשל שינוי בשער החליפין של הדולר).	1.4%	5,997	424,755	430,752	אשראי חח"י
הקיטון נובע מירידת המדד בתקופה (כ-0.3%).	(0.3%)	(162)	53,933	53,771	הלוואה מתאגיד בנקאי
הגידול ביתרת ההכנסות מראש לעומת 31 בדצמבר, 2017 נובע בעיקר בשל יישום תקן IFRS-15 השפעה של כ-137 מיליוני ש"ח (כ-148 מיליוני ש"ח בגין שנים קודמות ו-5 מיליוני ש"ח בגין הרבעון ומנגד סיווג לזמן קצר בסך של כ-16 מ"ש"ח), מדחיית דמי חיבור של מתקנים אשר טרם הופעלו או אשר החלו לפעול במהלך התקופה - גידול של כ-43 מיליוני ש"ח, מנגד הפשרה של הכנסות בגין פרויקטים שפועלים בסך של כ-12 מיליוני ש"ח*. בנוסף קיטון בגין מתקני PRMS חלוקה לזמן ארוך בסך של כ-2 מיליוני ש"ח.	19.2%	166,027	868,563	1,034,590	הכנסות מראש לזמן ארוך
ראה הסבר לעיל במסגרת ההתחייבויות השוטפות.	(0.9%)	(1,027)	110,992	109,965	מכשירי גידור
הקיטון נובע מיצירת מס נדחה בגין יישום לראשונה תקן IFRS-15.	(48.9%)	(37,390)	76,534	39,144	מסים נדחים
	2.8%	126,609	4,566,770	4,693,379	סה"כ התחייבויות לא שוטפות

* הכנסות מדמי חיבור נזקפות על ידי החברה בדוח רווח והפסד, בגין אותם מתקנים שהופעלו בלבד, החל ממועד הפעלתם. הכנסות מדמי חיבור בגין מתקנים שטרם הופעלו נדחות על ידי החברה עד למועד ההפעלה (ומסווגות עד למועד זה כהכנסות מראש לזמן ארוך במסגרת ההתחייבויות הלא שוטפות). החל ממועד הפעלת המתקן נרשמת הכרה בהכנסות ואלו נזקפות, מאותו המועד, לדוח רווח והפסד בהתאם לאמור לעיל. הפחתת הכנסות מראש בגין דמי חיבור, בגין אותם מתקנים שהופעלו בלבד, בוצעה לפי אורך חיים המשקף 18 שנה או עד סוף תקופת הרישיון כנמוך מביניהם (במקביל לתקופת ההפחתה של מתקני ה-PRMS) והסתכמה ברבעון הראשון של שנת 2018 בסך של כ-12 מיליוני ש"ח.

הון עצמי

לפרטים אודות הרכב ההון העצמי של החברה ושינויים שחלו בו ראו באור 19 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

לפרטים בדבר ההשפעה של תקן IFRS-15 - הכנסות בגין חוזים עם לקוחות על יתרת העודפים של החברה ליום 1 בינואר, 2018 ראו באור 22 לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ, 2018.

3. תוצאות הפעילות בתקופות המדווחות

3.1 להלן נתונים עיקריים בגין דוחות הרווח והפסד של החברה:

% השינוי	הפרש 1-3/2018 לעומת 1-3/2017	שנת 2017	1-3/2017	1-3/2018	
					אלפי ש"ח
8.7%	11,735	553,192	135,534	147,269	הכנסות
17.2%	12,177	(312,378)	(70,594)	(82,771)	הוצאות הפעלה
(0.7%)	(442)	240,814	64,940	64,498	רווח גולמי
		43.5%	47.9%	43.8%	% מהמכירות
9.1%	462	(20,898)	(5,057)	(5,519)	הוצאות הנהלה וכלליות
25.0%	42	622	168	210	הכנסות אחרות, נטו
(1.4%)	(862)	220,538	60,051	59,189	רווח תפעולי
		39.9%	44.3%	40.2%	% מהמכירות
57.0%	14,370	(114,267)	(25,209)	(39,579)	הוצאות מימון, נטו
(43.7%)	(15,232)	106,271	34,842	19,610	רווח לפני מסים על ההכנסה
(46.1%)	(3,872)	(25,864)	(8,406)	(4,534)	מסים על הכנסה
(43.0%)	(11,360)	80,407	26,436	15,076	רווח נקי

3.2 להלן ניתוח עיקרי השינויים בסעיפי דוח רווח והפסד לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ, 2018 לעומת תקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ, 2017:

הכנסות

הכנסות החברה מדמי הולכת גז טבעי מוכרות בתקופת הדיווח אשר בה סופק הגז הטבעי למשתמשים, כאשר:

1. הכנסות מדמי קיבולת מחושבות לפי קיבולת מוזמנת במיליוני BTU לשעה מוכפלות ב-730 שעות לחודש ובתעריף הקיבולת אשר אושר על ידי המועצה לענייני משק הגז הטבעי.
2. הכנסות מהזרמה מחושבות על בסיס כמות הגז המועברת ובהתאם לתעריף ההזרמה אשר נקבע על ידי המועצה לענייני משק הגז הטבעי ("המועצה").

הכנסות מקיבולת והזרמה

ההכנסות מקיבולת והזרמה בתקופת הדיווח הסתכמו לסך של כ-131 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-125 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מיוחס בעיקר לעליית התעריף בהתאם להחלטת המועצה ולמתקנים חדשים אשר החלו לפעול.

הכנסות מדמי חיבור

ההכנסות מדמי חיבור בתקופת הדיווח הסתכמו לסך של כ-16 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-10 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מיוחס בעיקר ליישום תקן IFRS-15 וכן למתקנים חדשים אשר החלו לפעול.

הוצאות הפעלה

הוצאות ההפעלה בתקופת הדיווח הסתכמו לסך של כ-83 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-71 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מיוחס בעיקר להוצאות פחת בגין מקטעים ומתקנים אשר עדיין לא פעלו בתקופה המקבילה אשתקד.

רווח גולמי

הקיטון ברווח הגולמי לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבע בעיקר מגידול בהוצאות פחת בעקבות מתקנים חדשים אשר החלו לפעול בקיזוז גידול בהכנסות ממתקנים חדשים.

רווח תפעולי

הקיטון ברווח התפעולי לעומת התקופה המקבילה אשתקד נבע בעיקר מגידול בהוצאות פחת בעקבות מתקנים חדשים אשר החלו לפעול בקיזוז גידול בהכנסות ממתקנים חדשים.

EBITDA³

ה-EBITDA של החברה בתקופת הדיווח הסתכם בסך של כ-126 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-115 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מגידול בהכנסות בתקופת הדיווח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות מימון

הוצאות המימון נטו (ללא הוצאות מימון שהונו) בתקופת הדיווח הסתכמו לסך של כ-40 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-25 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט הוצאות והכנסות המימון של החברה, בחלוקה לסעיפים עיקריים:

הערות	1-3/2018	1-3/2017	שנת 2017	הפרש 1-3/2018 לעומת 1-3/2017	% השינוי
אלפי ש"ח					
1	2,950	3,343	12,300	(393)	(11.8%)
ריבית הלוואת OPIC					
2	631	374	(7,815)	257	68.7%
הכנסות ריבית, נטו					
3	26,287	29,283	141,865	(2,996)	(10.2%)
הפסד (רווח) מניירות ערך סחירים (כולל ריבית)					
4	(2,076)	29,064	44,599	(31,140)	(107.1%)
ריבית והצמדה אשראי לזמן ארוך					
5	6,514	(32,686)	(57,159)	39,200	119.9%
הפסד (רווח) מעסקאות הגנה (כולל ריבית)					
6	9,020	-	-	9,020	100.0%
הפרשי שער אשראי חח"י (OPIC)					
7	(3,033)	(7,592)	(24,078)	(4,285)	(60.0%)
הפרשי שער פיקדונות במט"ח					
8	39,579	25,209	114,267	14,370	57.0%
הפרשי שער ספקים במט"ח					
9	42,612	32,801	138,345	9,811	29.9%
השפעת יישום IFRS-15					
10	42,612	32,801	138,345	9,811	29.9%
עמלות ואחרות					
11	39,579	25,209	114,267	14,370	57.0%
סה"כ הוצאות מימון, נטו ללא היוון					
12	39,579	25,209	114,267	14,370	57.0%
מימון שהוון בתקופה					
13	39,579	25,209	114,267	14,370	57.0%
סה"כ הוצאות מימון, נטו לאחר היוון					

פירוט נוסף לטבלה והסברים לשינויים העיקריים:

1. **ריבית הלוואת OPIC** - בהתאם לתוספת הראשונה להסכם המשולש, מחויבת החברה בגין התחייבות חח"י לצורך הקמת הקו הימי במסגרת הלוואה אשר נלקחה על ידי חח"י מ-CITIBANK, הנושאת ריבית LIBOR+0.6% ואשר נפרעת ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים, החל מיום 17 בדצמבר, 2010. הקיטון בהוצאות המימון בגין ריבית הלוואת OPIC (תשלומי הריבית משולמים מראש כל שישה חודשים) נובע מירידת שער הדולר ביום תשלום הריבית בשיעור של כ-

³ EBITDA - רווח לפני ריבית, מסים, פחת והפחתות.

9.8% לעומת תקופה מקבילה ירידה בשיעור של 1.46% ומנגד השפעה מקזזת מעליית שיעור ריבית הליבור בשיעור של כ-39.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד עלייה בשיעור של כ-58.1%.

2. **הפסד מניירות ערך סחירים** - הוצאות המימון בגין הפסד מניירות ערך סחירים בתקופת הדיווח הסתכמו בסך של כ-0.6 מיליוני ש"ח לעומת הפסד בסך של כ-0.4 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההפסד בתקופה נובע מהשפעת הירידות בשוקי ההון בארה"ב בעיקר בשל החשש שהריבית הדולרית תעלה בקצב מהיר יותר מאשר בעבר. כמו כן, הבנה כי אפקט הורדת המס וההכרזה על השקעות מאסיביות בתשתיות בארה"ב כבר תרם את תרומתו המלאה לרמות השערים בשווקים.

3. **ריבית והצמדה אשראי לזמן ארוך** - הסעיף מתייחס להוצאות ריבית והפרשי הצמדה בגין יתרת אגרות החוב וההלוואה מתאגיד בנקאי. הוצאות המימון בגין אשראי לזמן ארוך בתקופת הדיווח הסתכמו בסך של כ-26 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-29 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע מירידה בשיעור מדד המחירים לצרכן במהלך התקופה (ירידה של כ-0.3%) לעומת ירידה נמוכה יותר בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה של כ-0.2%).

4. **רווח מעסקאות הגנה** - החברה ביצעה עסקאות החלף (SWAP) בהיקף של כ-250 מיליוני דולר, לשם גידור השינויים בשער החליפין של הדולר ובריבית הליבור על הלוואות חח"י. על פי התקינה הבינלאומית עסקאות ההגנה מוצגות לפי שווין ההגון על פי הערכת שווי אשר בוצעה על ידי מעריך שווי חיצוני, כאשר השינויים מוצגים נזקים לדוח רווח והפסד. הגידול ברווח מעסקאות ההגנה בתקופת הדיווח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעליית שער הדולר בתקופה (כ-1.4%) לעומת ירידה בתקופה המקבילה אשתקד (כ-5.5%) ומנגד השפעה מקזזת בגין ירידת במדד בתקופת הדיווח (כ-0.3%) לעומת ירידה נמוכה יותר בתקופה המקבילה אשתקד (כ-0.2%).

5. **הפרשי שער אשראי חח"י (OPIC)** - הוצאות המימון בגין הפרשי שער אשראי חח"י (הלוואה דולרית) בתקופת הדיווח הסתכמו בסך של כ-6.5 מיליוני ש"ח לעומת הכנסות מימון בסך של כ-32.6 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות המימון נובע בעיקר כתוצאה מעלייה בשער הדולר בתקופה (עלייה של כ-1.4%) לעומת ירידה בשער הדולר בתקופה המקבילה אשתקד (ירידה של כ-5.5%).

6. **השפעת יישום IFRS-15 הכנסות בגין חוזים עם לקוחות** - החל מיום 1 בינואר, 2018 החברה החלה ליישם למפרע את תקן IFRS-15 (ראה באור 2ב' לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ, 2018).

7. **מימון שהוון** - נמדד על פי מקטעים שבהקמה.

מסים על הכנסה

הוצאות מסים על הכנסה בתקופת הדיווח הסתכמו בסך של כ-4.5 מיליוני ש"ח לעומת הוצאות בסך של כ-8.4 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. לפרטים נוספים אודות המיסוי החל על החברה, לרבות פנייה לקבלת אישור מקדמי מרשויות המס ראה באור 24 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

רווח כולל

הרווח הכולל בתקופת הדיווח הסתכם בסך של כ-15 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל בסך של כ-26.4 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

4. נזילות ומקורות מימון

4.1 כללי

הפעילות השוטפת של החברה ממומנת בעיקר מתזרים מזומנים מפעילות שוטפת. לצורך מימון פעילות ההשקעה, גייסה החברה אגרות חוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד'). במהלך תקופת הדיווח לא בוצעו גיוסים נוספים. יש לציין כי נטילת אשראי על ידי החברה כפופה לאישורים רגולטורים שונים, בין היתר מכוח הסכם המסגרת עם המדינה, וכן לעמידה בהוראות חוק החברות הממשלתיות וזאת טרם נטילת האשראי.

4.2 אגרות חוב

יתרת אגרות החוב של החברה ליום 31 במרץ, 2018 הסתכמה לסך של כ-3,117 מיליוני ש"ח (ליום 31 בדצמבר, 2017 סך של כ-3,124 מיליוני ש"ח). לעניין דירוג אגרות החוב של החברה ראה סעיף 3 בחלק ו' להלן.

4.3 נזילות ותזרים

יחס שוטף⁴ - היחס השוטף של החברה ליום 31 במרץ, 2018 עמד על כ-1.66, לעומת יחס שוטף של כ-1.45 ליום 31 בדצמבר, 2017.

הון חוזר⁵ - ההון החוזר של החברה ליום 31 במרץ, 2018 הסתכם לסך של כ-309 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-227 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017.

4.4 תזרימי מזומנים בתקופת הדיווח

נכון ליום המאזן, לחברה יתרות כספיות זמינות בהיקף של כ-714 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-635 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2017. יתרות כספיות זמינות משמעותן מזומנים, פיקדונות לזמן קצר וניירות ערך סחירים אשר אינם מיועדים כבטחונות לבעלי אגרות החוב, בטחונות למכשירי גידור ו/או בפקדון מיועד לחח"י.

פעילות שוטפת

תזרימי המזומנים אשר נבעו מפעילות שוטפת של החברה הסתכמו בתקופת הדיווח בסך של כ-151 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-120 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בתקבולים בגין דמי חיבור בסך של כ-53 מיליוני ש"ח ומנגד השפעה מקזזת בגין גידול בתשלומי מסים.

פעילות השקעה

תזרימי המזומנים אשר שימשו לפעילות השקעה של החברה הסתכמו בתקופת הדיווח בסך של כ-191 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-140 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מעלייה בפעילות ההשקעה במזומן בפיקדונות לזמן קצר בסך של כ-97 מיליוני ש"ח וכן בגין השקעה במזומנים ושווי מזומנים מיועדים בסך של כ-66 מיליוני ש"ח ומנגד השפעה מקזזת בגין קיטון ההשקעה בניירות ערך סחירים (מיועדים ולא מיועדים) בסך של כ-97 מיליוני ש"ח. השינויים נובעים מכך שהחל מחודש מרץ 2017, השקיעה החברה כספים חופשיים (כספים ללא הגבלות מכוח שטרי הנאמנות אגב גיוסי החוב) באמצעות מנהלי תיקים ובנוסף קיטון בהשקעה בנכס הבלתי מוחשי בסך של כ-10 מיליוני ש"ח (רישיון והקמת מתקני PRMS).

⁴ יחס שוטף - נכסים שוטפים חלקי התחייבויות שוטפות.

⁵ הון חוזר - נכסים שוטפים פחות התחייבויות שוטפות.

פעילות מימון

בתקופת הדיווח ובתקופה המקבילה אשתקד לא היו לחברה תזרימי מזומנים מפעילות מימון.

5. סימני אזהרה ביחס לתעודות ההתחייבות שבמחזור

נכון למועד הדוח, לא התקיימו בחברה אף אחד מסימני האזהרה המפורטים בתקנה 10(ב)14 לתקנות.

חלק ב' - היבטי ממשל תאגידי

1. גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

1.1 כללי

דירקטוריון החברה הוא האורגן המופקד על בקרת העל בחברה. כמו כן, אישר דירקטוריון החברה הקמת ועדת כספים ("הוועדה" או "ועדת הכספים"), אשר בוחנת את הדוחות הכספיים טרם העברתם לדירקטוריון החברה.

לפרטים אודות חברי הוועדה וכן יתר חברי הדירקטוריון, ראה פרטים נוספים לדוח הדירקטוריון לשנת 2017.

כן נוכחים בדיוני ועדת הכספים רואה החשבון המבקר, מנכ"ל החברה, סמנכ"ל הכספים של החברה והמבקר הפנימי של החברה.

1.2 הליך אישור הדוחות הכספיים ליום 31 במרץ 2018

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 במרץ, 2018 על ידי דירקטוריון החברה, הועברה טיוטת הדוחות הכספיים וטיטת דוח הדירקטוריון לעיונם של חברי הדירקטוריון ארבעה (4) ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לאישור הדוחות.

אישור הדוח הכספי ליום 31 במרץ 2018:

ביום 24 במאי, 2018 התקיים דיון עקרוני ומקיף בסוגיות הדיווח המהותיות בועדת הכספים ודיון כללי בטיטת הדוחות הכספיים. במסגרת הדיון הוצגו הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, לרבות עסקאות שאינן במהלך העסקים הרגיל, ככל שישנן, ההערכות המהותיות והאומדנים הקריטיים שיושמו בדוחות הכספיים, סבירות הנתונים, המדיניות החשבונאית שיושמה, השינויים שחלו בה ויישום עקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה.

בנוסף נערכו דיון וניתוח מקיפים אודות הדוחות הכספיים על באוריהם והערכות שווי מהותיות, ניתוח הפעילות העסקית ודיון בנוגע לסעיפים ושינויים מהותיים בדוח התקופתי. בישיבה נכחו כל חברי הוועדה - יו"ר הוועדה מר איתן פדן ומר שי פרמינגר.

בישיבת הדירקטוריון שנתקיימה ביום 28 במאי, 2018 בה נכחו כלל חברי הדירקטוריון נדונו הדוחות הכספיים לאחר סקירתם של מנכ"ל החברה וסמנכ"ל הכספים באופן מפורט את עיקרי הדוחות הכספיים, הסוגיות המהותיות בדיווח הכספי, התוצאות הכספיות, המצב הכספי ותזרים המזומנים של החברה והוצגו נתונים על פעילות החברה תוך השוואה לתקופות קודמות. בישיבת הדירקטוריון נכח גם רואה החשבון המבקר של החברה אשר הוסיף את הערותיו והסבריו באשר לשינויים המהותיים בתקופת הדוח ועיקרי המדיניות החשבונאית אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים. כמו כן נכחו המבקר הפנימי והיועץ המשפטי של החברה.

הדירקטוריון אישר את הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 במרץ, 2018.

1.3 הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי

ההנהלה בפיקוח ובאישור הדירקטוריון, אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על דיווח כספי בחברה. בקרה פנימית על דיווח כספי היא תהליך המיועד לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים למטרות חיצוניות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים והוראות חוק החברות הממשלתיות. בשל המגבלות המובנות שלה, מערכת בקרה פנימית על דיווח כספי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית בדוחות הכספיים תימנע או תתגלה.

2. גילוי בדבר המבקר הפנימי

בתקופת הדיווח לא חלו שינויים מהותיים ביחס לגילוי אשר ניתן בנושא זה בסעיף שנכלל בחלק ב' לדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר, 2017.

חלק ג' - גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

1. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים נדרשת ההנהלה להשתמש באומדנים והערכות המשפיעים על הנתונים בדבר נכסים מותנים והתחייבויות תלויות שניתן להם גילוי בדוחות הכספיים, וכן על נתוני הכנסות והוצאות בתקופות הדיווח. התוצאות עשויות להיות שונות מאומדנים אלה. לפירוט בדבר אומדנים אלה ראו את ביאור 2יט' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2017.

לחברה מספר עסקאות החלף בהיקף של 250 מיליוני דולר (במקור) (SWAP), ראה באור 25 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017). בהתאם לתקני ה-IFRS, עסקאות אלו אינן עומדות בכללי IAS 39 ליישום חשבונאות גידור. לפיכך, טופלו מכשירים אלו כמכשירים נגזרים אשר נמדדים מדי תקופה בשווי הוגן דרך רווח או הפסד.

2. רישום זכויות בנכסים

ראו סעיף 6.26.2 בפרק ו' לתשקיף זה.

3. התחייבויות בגין יחסי עובד מעביד

התחייבות החברה בשל סיום יחסי עובד מעביד לעובדיה מחושבת בהתאם לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963 ("חוק פיצויי פיטורין") והסכמי ההעסקה ומכוסה על ידי פוליסות ביטוח מנהלים. כל עובדי החברה חתומים במסגרת הסכמי העסקה על סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורין. בהתאם לכך, ולאור ביצוע הפרשות בהתאם לסעיף 14 כאמור, אין מבצעת החברה אקטואריה בקשר עם ההתחייבויות הקיימות בגין יחסי עובד מעביד.

לפרטים נוספים בדבר התחייבויות החברה בשל יחסי עובד מעביד, ראו את סעיף 6.30.3 לפרק ו' בתשקיף זה.

4. אירועים לאחר תקופת הדיווח

להתייחסות בדבר אירועים לאחר שנת הדיווח ראו באור מספר 5 לדוחות הכספיים ליום 31 במרץ, 2018.

חלק ד' - הערכות שווי

במסגרת עריכת הדוחות הכספיים של החברה ליום 31 במרץ, 2018 נערכה הערכת שווי עדכנית לחוזי ההחלף ריבית בין-מטבעות (Cross-Currency Swaps) (הערכת השווי כאמור ניתנה ביום 24 במאי, 2018). הערכת השווי כאמור, סווגה, בהתאם למבחנים הקבועים בעמדה משפטית 23-105 של רשות ניירות ערך (כפי שעודכנה בחודש יולי 2014), כהערכת שווי מהותית. פרט להערכת שווי זו לא היתה לחברה הערכת שווי כלשהי אשר הינה בגדר הערכת שווי מהותית או מהותית מאוד, אשר שימשה בסיס לנתונים בדוחות הכספיים ליום 31 במרץ, 2018.

להלן פרטים אודות הערכת שווי זו, בהתאם לאמור בתקנה 8 לתקנות:

נושא	פרטים
זיהוי נושא ההערכה	הערכת שווי הוגן של חוזי החלף ריבית בין - מטבעות (Cross Currency Swaps)
עיתוי ההערכה	31.03.2018 ; הערכת השווי נחתמה ביום 24.05.2018.
שווי נושא ההערכה סמוך לפני מועד ההערכה	כ-128,173 אלפי ש"ח נכון ליום 31.12.2017.
שווי נושא ההערכה שנקבע בהתאם להערכה	כ-126,097 אלפי ש"ח.
זיהוי המעריך ואפיונו	חברת אופטימיז ניהול סיכונים בע"מ ("אופטימיז"). העבודה בוצעה על ידי פרופ' צבי וינר. למעריך השווי לא קיימת תלות בחברה.
מודל ההערכה	חישוב השווי ההוגן של כל עסקה על ידי בניית סדרת התשלומים העתידיים של כל צד בכל עסקת החלף והיוונים באמצעות שיעורי ההיוון המתאימים, תוך ביצוע התאמות לסיכונים אשראי.
ההנחות שלפיהן ביצע מעריך השווי את ההערכה	תזרימי מזומנים צפויים המחושבים על בסיס עקום ריביות סוואפ בדולר אמריקאי, עקום ריביות סוואפ בש"ח, עקום סוואפ - אינפלציה בש"ח ועקום סוואפ מרווח בסיס בין הדולר לש"ח. כמו כן התאמות לסיכונים אשראי בוצעו על סמך מרווח האשראי של החברה בהלוואות קיימות ועל בסיס מרווח האשראי באגרות חוב סחירות של הצדדים שכנגד.

חלק ה' - תכניות רכישה

נכון למועד דוח זה לא קיימות תכניות רכישה בחברה. במהלך תקופת הדיווח לא ביצעה החברה רכישות או מכירות של ניירות הערך שלה.

חלק ו' - גילוי ייעודי למחזיקי אגרות החוב

1. להלן פרטים בדבר תעודות ההתחייבות במחזור שהנפיקה החברה (נכון ליום 31.03.2018)

סדרה	מועד הנפקה לראשונה	שווי נקוב בעת הנפקת הסדרה ⁶ (באלפי ש"ח)	שווי נקוב נכון ליום 31.03.2018 (באלפי ש"ח)	סך התמורה שהתקבלה (באלפי ש"ח)	השווי נקוב משוערך ליום 31.03.2018 (באלפי ש"ח)	ריבית שנצברה (באלפי ש"ח)	סוג ריבית ושיעורה או נוסחתה	מועדי תשלום הקרן	מועדי תשלום הריבית	פירוט הצמדת הקרן והריבית ותנאיה	זכות לפדיון מוקדם	ניתן להמרה או למימוש לנייר ערך אחר	ערבות לתשלום התחייבויות על פי שטר הנאמנות
אגרות החוב (סדרה 'א')	12.2006	1,099,525	884,954	1,201,580	1,056,411	14,911	5.6% קבועה צמודה למדד המחירים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2012	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש דצמבר 2007	הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן	לא	לא	לא
אגרות החוב (סדרה 'ג')	12.2011	846,020	813,871	900,051	830,490	9,829	4.8% קבועה צמודה למדד המחירים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2012	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2016	הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן	כן ⁷	לא	לא
אגרות החוב (סדרה 'ד')	4.2014	1,174,532	1,174,532	1,207,500	1,174,532	8,544	2.95% קבועה צמודה למדד המחירים	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2019	תשלומים חצי שנתיים החל מחודש יוני 2014	הצמדה מלאה למדד המחירים לצרכן	כן ⁸	לא	לא

לעניין הרחבת אגרות החוב סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד' ראה באור ו' בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

⁶ כולל הרחבות של סדרות אגרות אשר בוצעו מעת לעת.

⁷ מנגנון הפירעון המוקדם באגרות החוב סדרה ג' נוסף במסגרת תיקון שטרי הנאמנות שבוצע בתאריך 22 בנובמבר, 2017.

⁸ בכפוף לרישומן למסחר של אגרות החוב (סדרה ד') ברשימה הראשית בבורסה, ככל ותתרחש, תהיינה אגרות החוב (סדרה ד') ניתנות לפדיון מוקדם על ידי החברה, החל מיום 1.1.2018.

אשראי חח"י - בהתאם לתוספת להסכם המשולש, נמשך על ידי חח"י עד ליום המאזן סך של כ-223 מיליוני דולר מתוך סכום של כ-250 מיליוני דולר כהלוואה ל-20 שנה בגין הקמת המקטע הימי. הלוואה זו הינה דולרית והיא נושאת ריבית שנתית בשיעור של LIBOR בתוספת מרווח של 0.6%. קרן ההלוואה נפרעת ב-30 תשלומים חצי שנתיים שווים החל מיום 17 בדצמבר, 2010. תשלומי הריבית בגין ההלוואה משולמים מראש כל שישה חודשים מיום לקיחת ההלוואה. תשלומי הקרן והריבית חלים על החברה על פי התנאים שנקבעו בתוספת להסכם המשולש. לפרטים בדבר הליך בירור על פי ההסכם המשולש ראה באור 18.3א' לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017.

2. תיאור הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ולטובת מחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ומחזיקי אגרות החוב (סדרה ד')

לפרטים אודות הנכסים המשועבדים לטובת מחזיקי אגרות החוב ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' בתשקיף זה.

3. דירוג אגרות החוב של החברה

לפרטים אודות דירוג אגרות החוב סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד' ראו סעיף 1.4.7 לפרק א' בתשקיף זה.

4. קיום תנאי אגרות החוב (סדרה א'), (סדרה ג') ו-(סדרה ד')

למועד דוח זה ובמהלך שלוש (3) השנים שקדמו למועד דוח זה, עמדה החברה בכל התנאים וההתחייבויות המהותיות לפי שטר הנאמנות לאיגרות החוב (סדרה א'), אגרות החוב (סדרה ג') ואגרות החוב (סדרה ד'), ולמיטב ידיעתה לא התקיימה עילה להעמדת אגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') לפירעון מיידי או למימוש הבטוחות שניתנו להבטחת התשלום למחזיקי אגרות החוב כאמור, והחברה לא קיבלה הודעה מהנאמן לאיגרות החוב (סדרה א', סדרה ג' וסדרה ד') בדבר אי עמידתה בתנאים ובהתחייבויות לפי שטר הנאמנות כאמור.

5. דרישת הנאמן לכינוס אסיפת מחזיקים ושינוי תנאי אגרות החוב

במהלך תקופת הדיווח החברה לא נדרשה על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה א') ו/או על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ג') ו/או על-ידי הנאמן למחזיקי אגרות החוב (סדרה ד') ו/או לביצוע פעולות שונות ובכלל זה כינוס אסיפת מחזיקי אגרות החוב של איזה מהסדרות. יצוין כי בסוף שנת 2017 החברה יזמה תיקון לשטרי הנאמנות לסדרות אגרות החוב (סדרה א', ג' ו- ד'). לפרטים נוספים ראו סעיף 1.4.6 לפרק א'.

6. מידע נוסף

בהתאם לשטרי הנאמנות של סדרות אגרות החוב השונות של החברה, רשאי הנאמן של כל אחת מסדרות אגרות החוב להעמיד לפירעון מיידי כל אחת מסדרות אגרות החוב שהוא נאמן לה, אך ורק בקרות אירועים המפורטים בשטר הנאמנות.

שמואל תורגימן - מנכ"ל

איתן פדן - יו"ר הדירקטוריון

דוחות כספיים ליום 31.3.2018

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

**תמצית דוחות כספיים ביניים
ליום 31 במרץ 2018
(בלתי מבוקרים)**

תוכן העניינים

עמוד

3	הצהרת יו"ר הדירקטוריון
4	הצהרת מנכ"ל החברה
5	הצהרת סמנכ"ל הכספים
6	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
7	דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי
8-9	דוחות תמציתיים על המצב הכספי
10	דוחות תמציתיים על הרווח הכולל
11	דוחות תמציתיים על השינויים בהון
12-13	דוחות תמציתיים על תזרימי המזומנים
14-19	באורים לדוחות הכספיים התמציתיים

הצהרת יו"ר הדירקטוריון

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לחודשים ינואר - מרץ 2018 (להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר :
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיוח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיוח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

איתן פדן
יו"ר הדירקטוריון

הצהרת מנכ"ל החברה

בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות (דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לחודשים ינואר - מרץ 2018 (להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח הדירקטוריון משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר:
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

שמואל תורג'מן
מנכ"ל

הצהרת סמנכ"ל הכספים

**בהתאם לתקנות החברות הממשלתיות
(דוח נוסף בדבר הפעולות שננקטו והמצגים שניתנו להבטחת
נכונות הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון) התשס"ו - 2005**

אני מצהיר כי -

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) לחודשים ינואר - מרץ 2018 (להלן - הדוחות).
  2. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות אינם כוללים מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שניתנו, לאור הנסיבות שבהן ניתנו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוחות.
  3. בהתאם לידיעתי ולאחר שבחנתי את הדוחות, הדוחות הכספיים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה לימים ולתקופות המוצגות בדוחות.
  4. אני, לצד אחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, אחראי לקביעתם ולהתקיימותם בחברה של בקורות ונהלים לצורך גילוי הנדרש בדוחות. בהתאם לכך קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות.
  5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה כזו, גילינו לרואה חשבון המבקר של החברה ולדירקטוריון שלה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר :
    - (1) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של בקרה פנימית על דיווח כספי העלולים, באופן סביר, להשפיע לרעה על יכולת החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח מידע כספי.
    - (2) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שמעורבים בה מנהלים או עובדים אחרים בעלי תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

תל אביב, 29 במאי, 2018

דניאל סובל
סמנכ"ל כספים ורכש

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה"), הכולל את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 31 במרץ, 2018 ואת הדוחות התמציתיים על הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים, לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה נאותה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970 ולפי סעיף 333 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 וחוזרי רשות החברות הממשלתיות. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS34.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא מכל הבחינות המהותיות אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970 ובהתאם להוראות סעיף 333 לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ולחוזרי רשות החברות הממשלתיות.

בכבוד רב,

בריטמן אלמגור זהר ושות'
רואי-חשבון

תל-אביב, 29 במאי, 2018

תל אביב - משרד ראשי

מרכז עוריאלי 1 תל אביב, 6701101, ת.ד. 16593 תל אביב 6116402 | טלפון: 03-6085555 | פקס: 03-6094022 | info@deloitte.co.il

משרד ירושלים	משרד חיפה	משרד באר שבע	משרד אילת	משרד פתח תקווה	משרד נתניה	משרד נצרת
קרית המדע 3 מנדל הר חוצבים ירושלים, 914510 ת.ח. 45396	מעלה השחרור 5 ת.ד. 5648 חיפה, 3105502	אלומות 12 פארק התעשייה עומר ת.ד. 1369 עומר, 8496500	המרכז העירוני ת.ד. 583 אילת, 8810402	הסיבים 7 ת.ד. 6712 פתח תקווה, 4959368	Seker - Deloitte ניבוי ישראל 7 ת.ד. 8458 נתניה, 4250407	מרכז אבן עאמר 9 נצרת, 16100
טלפון: 02-5018888 פקס: 02-5374173 info-jer@deloitte.co.il	טלפון: 04-8607333 פקס: 04-8672528 info-haifa@deloitte.co.il	טלפון: 08-6909500 פקס: 08-6909600 info-beersheva@deloitte.co.il	טלפון: 08-6375676 פקס: 08-6371628 info-eilat@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994163 פקס: 03-9190372 info@deloitte.co.il	טלפון: 09-8922444 פקס: 09-8922440 info@deloitte.co.il	טלפון: 073-3994455 פקס: 073-3994455 info-nazareth@deloitte.co.il

**דוח של הדירקטוריון וההנהלה בדבר הבקרה הפנימית על דיווח כספי
לפי תקנות החברות הממשלתיות - דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה
הפנימית על דיווח כספי, התשס"ח-2007**

ברבעון האחרון לתקופה שמסתיימת ביום 31 במרץ, 2018 לא חלו שינויים שהשפיעו באופן מהותי או העשויים להשפיע באופן מהותי על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי בחברה.

תל-אביב, 29 במאי, 2018

דניאל סובל - סמנכ"ל כספים ורכש

שמואל תורג'מן - מנכ"ל

איתן פדן - יו"ר הדירקטוריון

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	ליום 31 במרץ
2017	2017	2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)
542,764	681,639	503,697
-	40,031	117,016
91,919	43,579	93,693
78,991	28,216	39,798
14,673	16,091	18,393
728,347	809,556	772,597

נכסים שוטפים

מזומנים ושווי מזומנים
פקדונות לזמן קצר
ניירות ערך סחירים לא מיועדים
לקוחות
חייבים ויתרות חובה

74,232	83,166	76,402
221,866	198,884	219,386
17,300	18,832	13,930
9,720	10,280	9,615
4,924,667	4,734,720	4,874,717
5,247,785	5,045,882	5,194,050
5,976,132	5,855,438	5,966,647

נכסים לא שוטפים

מזומנים ושווי מזומנים מיועדים
ניירות ערך סחירים מיועדים
חייבים אחרים
רכוש קבוע, נטו
רישיון והקמת מתקני PRMS

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ליום 31 בדצמבר 2017	ליום 31 במרץ 2017	ליום 31 במרץ 2018
אלפי ש"ח (מבוקר)	אלפי ש"ח (בלתי מבוקר)	אלפי ש"ח (בלתי מבוקר)
91,667	92,525	91,393
51,496	53,946	52,194
52,232	60,664	52,418
77,155	44,298	40,393
211,313	204,527	211,553
17,181	17,926	16,133
501,044	473,886	464,084
3,031,993	3,118,590	3,025,157
424,755	498,080	430,752
53,933	53,664	53,771
868,563	662,751	1,034,590
110,992	114,538	109,965
76,534	79,582	39,144
4,566,770	4,527,205	4,693,379
518,330	518,330	518,330
389,988	336,017	290,854
908,318	854,347	809,184
5,976,132	5,855,438	5,966,647

התחייבויות שוטפות

חלות שוטפת של אגרות חוב
חלות שוטפת של אשראי חח"י
ספקים ונותני שירותים
הפרשות
זכאים ויתרות זכות
מכשירי גידור

התחייבויות לא שוטפות

אגרות חוב
אשראי חח"י
הלוואה מתאגיד בנקאי
הכנסות מראש לזמן ארוך
מכשירי גידור
מסים נדחים

הון

הון מניות
עודפים

דניאל סובל
סמנכ"ל כספים ורכש

שמואל תורג'מן
מנכ"ל

איתן פדן
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 29 במאי, 2018.

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה		
ביום 31 בדצמבר	ביום 31 במרץ		
2017	2017	2018	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)	(בלתי מבוקר)	
505,650	125,110	131,216	הכנסות מקיבולת והזרמה
47,542	10,424	16,053	הכנסות מדמי חיבור
553,192	135,534	147,269	סה"כ הכנסות
(312,378)	(70,594)	(82,771)	הוצאות הפעלה
240,814	64,940	64,498	רווח גולמי
(20,898)	(5,057)	(5,519)	הוצאות הנהלה וכלליות
622	168	210	הכנסות אחרות, נטו
220,538	60,051	59,189	רווח תפעולי
103,358	45,070	19,251	הכנסות מימון
(217,625)	(70,279)	(58,830)	הוצאות מימון
(114,267)	(25,209)	(39,579)	הוצאות מימון, נטו
106,271	34,842	19,610	רווח לפני מסים על הכנסה
(25,864)	(8,406)	(4,534)	מסים על הכנסה
80,407	26,436	15,076	רווח נקי
80,407	26,436	15,076	רווח כולל

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סה"כ אלפי ש"ח	עודפים אלפי ש"ח	הון מניות אלפי ש"ח
------------------	--------------------	-----------------------

**לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 31 במרץ 2018 (בלתי מבוקר)**

908,318	389,988	518,330
(114,210)	(114,210)	-
15,076	15,076	-
809,184	290,854	518,330

יתרה ליום 1 בינואר 2018
השפעת יישום IFRS-15 (ראה באור 2ב')
רווח כולל לתקופה

יתרה ליום 31 במרץ 2018

**לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה
ביום 31 במרץ 2017 (בלתי מבוקר)**

827,911	309,581	518,330
26,436	26,436	-
854,347	336,017	518,330

יתרה ליום 1 בינואר 2017
רווח כולל לתקופה

יתרה ליום 31 במרץ 2017

**לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017
(מבוקר)**

827,911	309,581	518,330
80,407	80,407	-
908,318	389,988	518,330

יתרה ליום 1 בינואר 2017
רווח כולל לתקופה

יתרה ליום 31 בדצמבר 2017

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות תמציתיים על תזרימי המזומנים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ		
	2017	2018	
	אלפי ש"ח (מבוקר)	אלפי ש"ח (בלתי מבוקר)	
80,407	26,436	15,076	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח נקי
			התאמות
245,891	54,850	66,594	פחת והפחתות
114,267	25,209	39,579	הוצאות מימון, נטו
(3,682)	(634)	(3,275)	מסים נדחים, נטו
(18,352)	(18,074)	(31,574)	מס הכנסה ששולם, נטו
(55,520)	(4,745)	39,193	ירידה (עליה) בלקוחות
5,056	(2,312)	(6,194)	ירידה (עליה) בחייבים ויתרות חובה
1,055	4,664	(446)	עליה בספקים ונותני שירותים
37,079	9,257	19,651	עליה בהפרשות, זכאים ויתרות זכות
232,121	25,455	12,379	עליה בהכנסות מראש
638,322	120,106	150,983	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים לפעילות השקעה
73,772	64,838	(2,170)	מזומנים ושווי מזומנים מיועדים, נטו
(169,604)	(101,328)	(3,959)	ניירות ערך סחירים, נטו
20,031	(20,000)	(116,979)	פקדונות לזמן קצר, נטו
14,934	2,293	4,330	ריבית שנתקבלה
(1,874)	(730)	(486)	רכישת רכוש קבוע
(409,582)	(84,658)	(71,654)	השקעות בנכס בלתי מוחשי - רישיון והקמת מתקני PRMS
(472,323)	(139,585)	(190,918)	מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
(93,174)	-	-	פירעון אגרות חוב
(52,342)	-	-	פירעון קרן אשראי חח"י
(6,908)	-	-	מכשירי גידור, נטו
(169,109)	-	-	ריבית ששולמה
(321,533)	-	-	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
(155,534)	(19,479)	(39,935)	ירידה במזומנים ושווי מזומנים
(7,393)	(4,573)	868	השפעת השינויים בשערי חליפין על יתרות מזומנים המוחזקות במטבע חוץ
705,691	705,691	542,764	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
542,764	681,639	503,697	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרץ	
2017	2017	2018
אלפי ש"ח (מבוקר)	אלפי ש"ח (בלתי מבוקר)	אלפי ש"ח (בלתי מבוקר)
(150,528)	(112,654)	(91,894)

נספח ב' - פעילות שאינה במזומן

רכישת נכס בלתי מוחשי כנגד אשראי ספקים

הבאורים לדוחות הכספיים התמציתיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - כללי**תיאור כללי של החברה ופעילותה :**

א. חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן - החברה) נוסדה בחודש יולי 2003 והחלה בפעילותה במהלך שנת 2004. החברה הינה בבעלות מלאה של מדינת ישראל והיא הוקמה על פי החלטת ממשלה לפיה יוענק לחברה רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכת גז טבעי לפי חוק משק הגז הטבעי התשס"ב-2002. לפיכך, על החברה חלות הוראות חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 וכן הוראות חוק החברות, התשנ"ט-1999 והתקנות שהותקנו לפיו. בחודש אוגוסט 2004, קיבלה החברה מהמדינה רישיון להקמה ולהפעלה של מערכת הולכה (להלן - הרישיון), אשר הוארך בחודש נובמבר 2005 עד ליום 31 ביולי, 2034.

ב. במהלך תקופת הדיווח, עסקה החברה בהולכת גז ל-8 תחנות כוח של חח"י (אשכול, רידינג, גזר, חגית, רמת חובב, צפית, אלון תבור וחח"י חיפה), ל-7 יצרני חשמל פרטיים (OPC רותם, דוראד, דליה, אשדוד אנרגיה (אדלטק), רמת נגב אנרגיה (אדלטק), תחנת הכוח הפרטית של מתקן התפלת המים באשכול ו-IPP דלק שורק) למתקני בית הזיקוק באשדוד, מפעלי נייר אמריקאיים-ישראלים בחדרה, מפעלי נשר, מפעלי ים המלח בסדום, במישור רותם וברמת חובב, חיפה כימיקלים במישור רותם וחיפה כימיקלים בחיפה, מכתשים ברמת חובב, אגן כימיקלים באשדוד, בז"ן, סוגת, אלון תבור CNG, ולמתקני חברת החלוקה נגב גז טבעי באשל הנשיא, ברמת חובב, דימונה ומישור רותם, חברת החלוקה מרימון בשדה אילן (מתקן המזרים גז למפעל פניציה) וחברת החלוקה גז טבעי דרום באשכול.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. הדוחות הכספיים התמציתיים (להלן - דוחות כספיים ביניים) של החברה ליום 31 במרץ, 2018 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך נערכו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, "דיווח כספי לתקופות ביניים" (להלן - IAS 34).

בעריכת דוחות כספיים ביניים אלה, יישמה החברה מדיניות חשבונאית, כללי הצגה ושיטות חישוב הזהים לאלו שישומו בעריכת דוחותיה הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך, למעט האמור בסעיף ב' להלן. יש לעיין בדוחות תמציתיים אלו בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2017 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך, ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

הדוחות הכספיים התמציתיים נערכו בהתאם להוראות הגילוי בפרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ובהתאם לתקנות החברות הממשלתיות.

ב. שיקולי דעת ביישום מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים קריטיים

בעת הכנת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IAS 34, נדרשת ההנהלה להפעיל שיקול דעת ולהסתייע באומדנים, הערכות והנחות המשפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהאומדנים שנקבעו.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2017, כמפורט בבאור 2 יט' לדוחות הכספיים השנתיים, פרט לאמור להלן ולמתואר בבאור 2ג' בדבר יישום לראשונה של IFRS 15 - הכנסות מחוזים עם לקוחות.

זיהוי מחויבויות ביצוע בחוזים על לקוחות

במסגרת יישום הוראות IFRS 15 - הכנסות מחוזים עם לקוחות, זיהתה החברה בכל אחד מהחוזים עם לקוחותיה מחויבות ביצוע אחת ויחידה הנוגעת לאספקת שירותי הולכה ותחזוקה.

זיהוי מחויבות ביצוע בחוזה על לקוח, בהתאם להוראות IFRS 15, מצריך זיהוי כל הבטחה של החברה להעביר ללקוח סחורה או שירות שהם מובחנים. במסגרת הסכמי החברה עם לקוחותיה, החברה מבטיחה לספק ללקוח שירותי הולכה גז. בהקשר זה, הספקת שירותי גז ללקוחות, כמובטח על ידי החברה במסגרת החוזה, הינה בגדר מחויבות ביצוע מובחנת, הן לאור העובדה שהלקוח יכול להפיק תועלת ברורה וערך העומד בפני עצמו משירותי ההולכה והן לאור העובדה שההבטחה לאספקת שירותי הולכה גז ניתנת לזיהוי בנפרד בחוזה באופן ברור ומוגדר לרבות בהתייחס לאופי השירות, היקפו, איכותו ותעריפו.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בחוזים בהם החברה מבטיחה להקים את מתקן ה-PRMS ו/או את מקטעי הייצוא (להלן - המתקן) בנוסף לשירותי הולכת הגז, החברה מעריכה כי בשירותים אלה, אין ללקוח כל תועלת או ערך מוסך העומד בפני עצמו, ומכאן שההבטחה להקים את המתקן אינה בגדר מחויבות ביצוע נפרדת משירותי ההולכה.

קביעת שיעור ההיוון

לצורך ההכרה בהוצאות מימון בגין רכיב אשראי משמעותי הכרוך במקדמות מלקוחות החברה לצורך הקמת מתקני ה-PRMS ו/או את מקטעי הייצוא, השתמשה החברה בשיעורי היוון המשקפים ריבית חוב של החברה, בעל מאפיינים וסיכונים דומים ובהתאם לגיוסי החוב הסמוכים ביותר למועד בו התקבלו המקדמות.

ג. יישום לראשונה של IFRS 15 - הכנסות בגין חוזים עם לקוחות (להלן - התקן)

התקן החדש קובע מנגנון מקיף ואחיד המסדיר את הטיפול החשבונאי בהכנסות הנובעות מחוזים עם לקוחות. התקן מבטל את תקן חשבונאות בינלאומי IAS 18 "הכנסות" ותקן חשבונאות בינלאומי IAS 11 "חוזי הקמה" והפרשנויות הנלוות להם. עיקרון הליבה של התקן הוא שההכרה בהכנסה תשקף את העברת הסחורות או השירותים ללקוחות בסכום המייצג את ההטבות הכלכליות שהישות צופה לקבל בתמורה להם. לשם כך, קובע התקן כי ההכרה בהכנסה תתקיים כאשר הישות מעבירה ללקוח את הסחורות ו/או השירותים המנויים בחוזה עמו באופן שהלקוח משיג שליטה על אותם סחורות או שירותים.

התקן קובע מודל בעל חמישה שלבים ליישום עקרון זה:

- (א) זיהוי החוזה (או החוזים) עם הלקוח.
- (ב) זיהוי מחויבויות הביצוע בחוזה.
- (ג) קביעת מחיר העסקה.
- (ד) הקצאת מחיר העסקה למחויבויות הביצוע.
- (ה) הכרה בהכנסה כאשר הישות משלימה מחויבות ביצוע.

יישום המודל תלוי בעובדות ובנסיבות ספציפיות לחוזה ומחייב, לעיתים, הפעלת שיקול דעת נרחב.

בנוסף, קובע התקן דרישות גילוי נרחבות לגבי חוזים עם לקוחות, האומדנים המשמעותיים והשינויים בהם אשר שימשו בעת יישום הוראות התקן, וזאת על מנת לאפשר למשתמשי הדוחות הכספיים להבין את המהות, הכמות, העיתוי והמהימנות של ההכנסות ושל תזרימי המזומנים הנובעים מהחוזים עם הלקוחות.

התקן נכנס לתוקף מחייב לגבי תקופות דיווח שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2018 או לאחריו. יישום מוקדם היה אפשרי, אולם החברה בחרה שלא ליישם את התקן ביישום מוקדם. כמו כן, החברה בחרה לא להתאים למפרע את נתוני השוואה.

מקדמות מלקוחות - החברה גובה מקדמות מלקוחותיה (דמי חיבור), לצורך הקמת מתקני ה-PRMS ומקטעי הייצוא, טרם מתן השירותים. טרם יישום התקן, החברה הכירה בהכנסה בהתאם לסכום התמורה שהתקבלה ולא צברה ריבית בגין המקדמות. תחת התקן החדש, במקרים של קבלת מקדמות לזמן ארוך (מעל שנה) בגין שירות עתידי אותו מספקת החברה, צוברת החברה ריבית ומכירה בהוצאת מימון בגין המקדמות לאורך תקופת ההתקשרות הצפויה וזאת כאשר קיים חוזה רכיב מימון משמעותי כהגדרתו בתקן החדש. עם מימוש המקדמות מכירה החברה בריבית שנצברה כחלק מההכנסות משירותים. כתוצאה מכך, בעקבות יישום התקן החדש, הדוחות הכספיים של החברה כוללים הוצאות מימון גבוהות יותר בתקופה שבין קבלת המקדמה לבין מועד ביצוע השירות וכן הכנסות גבוהות יותר במועד אספקת השירות.

להלן ההשפעה המצטברת ליום 1 בינואר, 2018 כתוצאה מיישום התקן החדש:

בהתאם IFRS-15	השינוי	בהתאם למדיניות הקודמת	
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
275,778	(114,210)	389,988	עודפים
1,016,888	148,325	868,563	הכנסות מראש מדמי חיבור
42,419	(34,115)	76,534	התחייבויות מסים נדחים

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

הטבלאות מטה מרכזות את ההשפעות על הדוח על המצב הכספי ועל הדוח על הרווח הכולל לתקופה, בהנחה והמדיניות הקודמת של הכרה בהכנסה הייתה ממשיכה בתקופה זו:

בהתאם ל-IFRS-15		בהתאם למדיניות הקודמת		ליום 31 במרץ 2018
אלפי ש"ח	השינוי אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
211,553	15,660	195,893		זכאים ויתרות זכות
1,034,590	137,979	896,611		הכנסות מראש מדמי חיבור
39,144	(35,337)	74,481		התחייבויות מסים נדחים
290,854	(118,302)	409,156		עודפים
לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה				
ביום 31 במרץ 2018				
16,053	3,706	12,347		הכנסות מדמי חיבור
64,498	3,706	60,792		רווח גולמי
59,189	3,706	55,483		רווח תפעולי
58,830	9,020	49,810		הוצאות מימון
4,534	(1,222)	5,756		מסים על הכנסה
15,076	(4,092)	19,168		רווח נקי ורווח כולל

ד. יישום לראשונה של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים (להלן - התקן)

בחודש יולי 2014 פרסם ה-IASB את הנוסח המלא והסופי של IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39. התקן החדש מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה.

ליישום לראשונה של התקן אין השפעה מהותית על דוחותיה הכספיים של החברה.

ה. בסיס ההצמדה ושער חליפין:

1. יתרות שעל פי הסדרי ההצמדה לגביהן המדד הקובע הוא "המדד הידוע", נכללו על בסיס "המדד הידוע" לתאריך המאזן. יתרות צמודות למדד המחירים לצרכן נכללות על בסיס המדד שפורסם בגין החודש שנסתיים בתאריך המאזן.

באור 2 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

2. להלן טבלאות מדדים ושערי חליפין:

דולר ארה"ב	אירו (E.C.U)	מדד המחירים לצרכן
ש"ח	ש"ח	נקודות
3.514	4.3288	118.339
3.632	3.8822	118.103
3.467	4.1526	118.695
%	%	%

תאריך הדוחות הכספיים:

31 במרץ 2018

31 במרץ 2017

31 בדצמבר 2017

שיעורי השינוי לתקופה:

שהסתיימה ביום 31 במרץ 2018

שהסתיימה ביום 31 במרץ 2017

שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2017

1.36	4.24	(0.30)
(5.54)	(4.00)	(0.20)
(9.83)	2.69	0.30

(* המדד לפי בסיס ממוצע 2006 = 100.)

באור 3 - מכשירים פיננסיים

א. לעניין סיווג מכשירים פיננסיים (נכסים והתחייבויות) לפי מדרג שווי הוגן, לא חל שינוי ביחס לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017 (ראה באור 25 לדוחות הכספיים השנתיים).

ב. להלן שווים ההוגן של מכשירים פיננסיים (אגרות חוב, הלוואה מתאגיד בנקאי ואשראי חח"י):

שווי הוגן			ערך פנקסי		
ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ		ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרץ	
2017	2017	2018	2017	2017	2018
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	אלפי ש"ח	
3,827,418	3,790,840	3,810,651	3,123,660	3,211,115	3,116,550
57,485	57,515	57,125	53,933	53,664	53,771
465,154	534,196	474,832	476,251	552,026	482,946

אגרות חוב (סדרות א', ג' ו-ד')
הלוואה מתאגיד בנקאי
אשראי חח"י

באור 4 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. ביום 6 בדצמבר, 2016 השלימה החברה את הגזת תחנת PRMS חלוקה באשדוד והמתינה למוכנות הלקוח לצורך תחילת ההזרמה. בחודש דצמבר 2017 החלה ההזרמה. כמו כן, ביום 12 בפברואר 2018, בוצעה הגזתה של מערכת המניה עבור CNG אשדוד ובחודש מרץ 2018 החלה ההזרמה.

ב. בחודש מרץ 2018, פרסמה המועצה את החלטה מספר 2/2018 בנושא תעריפי חיבור והולכה שיגבה בעל רישיון הולכה מצרכן שהוא תחנת דחיסה. בהתאם להחלטה, התעריף בגין שירותי ההולכה שיגבה בעל רישיון ההולכה מצרכן שהוא תחנת דחיסה המחובר ישירות למערכת ההולכה, יחושב בהתאם לתעריף הזרמה כמפורט בהחלטת המועצה מספר 5/09 (דהיינו, תעריף הולכה למשווק בגין צריכת אנרגיה בפועל ולא תעריף הולכה בגין תפיסת קיבולת קבועה במערכת ההולכה). נכון למועד אישור הדוחות הכספיים אין להחלטת המועצה השפעה מהותית על החברה (ההחלטה רלוונטית ביחס למתקן CNG אלון תבור ומתקן CNG אשדוד).

ג. ביום 28 בפברואר, 2018 קיבלה החברה אישור השלמה עבור מתקן PRMS אשדוד חלוקה ועבור מתקן המנייה וקו הגז ירדן דרום.

באור 4 - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ד. ביום 7 בפברואר 2018, העניק שר האנרגיה לחברה היתר לעסוק בעיסוק נוסף לפי סעיף 14(ב) לחוק לפעול כממונה בהתאם להוראות סעיף 20 לחוק. על בסיס האישור הנ"ל, ביום 8 בפברואר 2018, מונתה החברה על ידי שר האנרגיה ולפי סעיף 20 לחוק, כממונה על גזטיב - חברה להפצת גז טבעי בע"מ (להלן - גזטיב). בעקבות המינוי ולפי סעיף 20(ה) לחוק נקבע שלחברה יש את כלל סמכויות הניהול בגזטיב, לרבות סמכויות הדירקטוריון והמנכ"ל. בהתאם לכתב המינוי, ככל שכתוצאה מהמינוי ולצורך ביצועו יושתו על החברה עלויות או נזקים שלא יכוסו בדרך אחרת, תפעל רשות הגז הטבעי לכיסוי העלויות אם בדרך תעריפית ואם בכל דרך אחרת.

ביום 9 באפריל, 2018 הודיע מנהל רשות הגז הטבעי כי המינוי שניתן לחברה כממונה על גזטיב - פקע. יצוין כי נכון למועד הדוחות הכספיים ובקשר עם מינוי זה, לא הושתו על החברה עלויות ברות שיפוי כאמור לעיל.

ה. בהמשך להחלטת הממשלה מספר 2592 מיום 14 במאי, 2017 נקבע כי החברה תפעל להתקשר עם אנרגיאן (כבעל החזקה במאגרי כריש ותנין) לצורך רכישת מקטע מערכת הולכה לקבלת גז ממאגרי כריש ותנין ומאגרים נוספים שעשויים להתגלות בעתיד.

החלטת הממשלה קובעת כי הפרויקט ימומן באמצעות 100 מיליוני ש"ח (להלן - סכום המימון) שיועברו מתקציב המדינה לחברה כנגד הקצאת מניות למדינה בחברה, והכל בכפוף למספר תנאים המנויים בהחלטה הממשלה הנ"ל וכן בהסכם מימון שנחתם בין החברה לבין המדינה ביום 26 במרץ, 2018 שכניסתו לתוקף מותנית בקבלת אישור דירקטוריון החברה והאסיפה הכללית של החברה שטרם התקבלו נכון למועד אישור הדוחות הכספיים וכן אישור וועדת הכספים של הכנסת לפי סעיף 10 לחוק החברות הממשלתיות, אשר התקבל ביום 7 במאי, 2018.

בין היתר, במסגרת הסכם זה נקבע כי המדינה תעביר את סכום המימון בשתי פעימות על סך 50 מיליוני ש"ח כ"א, ובכפוף לעמידה באבני דרך. כנגד סכום המימון החברה תקצה למדינה 1,000 מניות של החברה בנות 1 ש"ח ע.ג. כ"א לכל 1,000,000 ש"ח שיועברו בפועל לחברה.

השימוש היחידי שתעשה החברה בסכום המימון, כולו או חלקו, יהיה לצורך רכישת המקטע האמור לקבלתו לחזקתה, ולצורך הפעלתו בהתאם לתנאי רישיונה, ולמסירת הבעלות בו למדינה לא יאוחר מ-90 ימים ממועד מתן אישור ההזרמה על ידי הממונה על הבטיחות ברשות הגז הטבעי, אלא אם יקבע אחרת על ידו. מגבלת החבות של החברה במקרה של הפרת חובה זו, תהא עד גובה החלק מסכום ההשתתפות שהועבר לה על ידי המדינה עד לאותו מועד (וזאת מבלי לגרוע מזכות המדינה לדרוש את אכיפת הסכם זה). בנוסף, נקבע כי יהיה זה באחריות החברה לפקח, לבקר ולעקוב כי עבודות הקמת המקטע האמור מבוצעות כנדרש בהסכם ועל פי דין.

עוד נקבעו בהסכם האירועים בגינם המדינה רשאת להפסיק או לעכב את העברת סכום המימון (כולו או חלקו).

ו. ביום 15 בפברואר, 2018 הסמיך הדירקטוריון את הנהלת החברה להגיש, באמצעות מורשי החתימה שלה, הודעה לרשות לניירות ערך בדבר כוונה להגיש בקשה לקבלת היתר לפרסום תשקיף לרישום למסחר של אגרות החוב סדרה ד' הקיימות על בסיס הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2017. ביום 29 במרץ, 2018 הגישה החברה לרשות לניירות ערך טיוטת תשקיף.

ז. בהמשך לאמור בבאור 26 לדוחות הכספיים השנתיים, בדבר מחלוקות מול חח"י בנוגע לחריגה מקיבולת, בחודש פברואר 2018 הגישה החברה לרשות הגז הטבעי מתווה לפשרה ליישוב המחלוקות, שעיקריו: (א) חח"י תשלם לחברה סך של כ-16 מיליוני ש"ח (לא כולל מע"מ) בגין החובות הפתוחים; (ב) החל ממועד כניסת הפשרה לתוקף, צריכה מעבר לקיבולת המקורית שנקבעה בהסכם ההולכה עם חח"י בהיקף של עד 25% מעל לקיבולת המקורית לא תחשב לחריגה מקיבולת ברת חיוב, ומעבר לכך חח"י תחויב על פי הוראות הסכם ההולכה הקיים. בפגישה שהתקיימה ביום 9 באפריל, 2018 ברשות החברות הממשלתיות, בהשתתפות נציגים של שתי החברות, סוכם כי החברות יפעלו בהתאם להצעת הפשרה וייפנו בעניין זה לרשות הגז הטבעי, וכי ייערך לצורך זה סיכום חתום בין הצדדים. מתווה הפשרה אושר על ידי דירקטוריון החברה. ביום 15 במאי, 2018 נחתם בין החברות תיקון להסכם ההולכה המאמץ את מתווה הפשרה ובמסגרתו וויתרו החברות באופן הדדי על טענות בקשר עם הנושא שבמחלוקת. תוקפו של מתווה הפשרה מותנה בכך שהסכם ההולכה לא יעודכן על ידי מנהל רשות הגז הטבעי באופן הסותר את האמור במתווה הפשרה.

באור 5 - אירועים לאחר תאריך המאזן

א. ביום 7 באפריל 2014, קיבלה החברה הודעה מהסתדרות העובדים הכללית החדשה כי למעלה משליש מעובדי החברה הצטרפו אליה ולפיכך היא ארגון העובדים היציג של החברה וכי ברצונם להיכנס להליך מו"מ עם החברה במטרה להגיע להסכמות שיעוגנו בהסכם קיבוצי. הליך משא ומתן כאמור התנהל החל בחודש יוני 2014 ועד לאחרונה, כאשר במהלכו היו גם שני סבבים קצרים יחסית של עיצומים בהם נקטו חלק מהעובדים. לאחר תאריך המאזן, במהלך חודש אפריל 2018 הגיעו הנהלת החברה, ההסתדרות ונציגות העובדים להסכמה על נוסח של הסכם קיבוצי, אשר יחול על כלל העובדים בחברה (למעט נושאי משרה, חלק מהמנהלים האחרים בחברה ובעלי תפקידים נוספים) (להלן - ההסכם הקיבוצי). התקשרות החברה בהסכם הקיבוצי אושרה על ידי דירקטוריון החברה ביום 2 במאי, 2018 ועל כן, נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כניסתו לתוקף של ההסכם הקיבוצי כפופה לאישור הממונה על השכר במשרד האוצר ולאישור רשות החברות הממשלתית.

ב. ביום 15 במאי, 2018 קיבלה החברה אישור השלמה עבור קו ערוער-סדום.

החברה קיבלה את חוות הדעת המשפטית הבאה :

יגאל ארנון ושות'
עורכי דין

יגאל ארנון (1929-2014)

נטלי דמרי	שני לורך	אבן שנדלר	מיכל סגמון	רות לובן	דרור ויגדור
נועם פרצר	אירה בורשטיין	ליהיא כצנלסון	הילה רוט	ירום רומם	עמליה משי
נאוה רוזוליו	אליחי ביטר	איל אייכל	קרן טל	אדם שפרון	אמנון לורך
שירן גליטמן	אמיר ויזר	שחר עוזיאלי	נטע גושן	יובל ברגיל	חגי שמואלי
דור דניאל	איתמר כהן	אידן רגב	רועי מסורי	אלירן פורמן	ברי לבנפלד
מיכאל רחנבליט	שי מרגלית	יהודית ביטון	אייל יעקבי	ערן למפרט	דוד שפירא
חני רוטשטיין-כהן	יוסי פאלוך	אוהד שלם	דפנה ליבנה	אופיר לוי	חגית בבלי
גל פרנקל	אופיר שוורץ	גיתית רמות-אדלר	תמר גלבוש	דניאל גרין	אורנה ששון
דני ויסברג	מיטל זינגר	עמרי שניידר	יעל הפלר	חניטל בלינסון	ברק טל
לארן חורי	יונתן וויטפילד	רינת מיכאל	שגיא שיף	יוכבד נובוגרודר	שירי שחם
נוהר הדר	משה לנקרי	עדי אתר	לילך גרימברג	אורן רוט	דורון תמיר
שירלי יוסרי	שירה טייגר	איוור קרומהולץ	עדי סמואל	דרור ורסנו	דניאל אברבנאל
ניצן כהנא	רחל לרמן	דניאלה מילנר	נתנאלה טרייסטמן	אודליה סידר	דוד אוסבורן
יהל קפלן	רביד סער	הראל סיני	דניאל דמבוריץ	שירה להט	גיל אורן
ליעד קלדרון	דבי שליט	עמוס אוסיון	שלומי שניידר	עידו חישמן	רונית אמיר
דניאל שריבר	סופי בלקסטון	גיא קורתני	אלונה טולדנו	נעה אפיק	אורלי ציוני
שחר הינדי	אתי אלבו	גור קורן	אלעד אופק	ענר חפץ	מרדכי בייץ
נטלי קורנפלד	הגר מזרחי	עדי דניאל	יובל שמיר	דוד אקריש	ברק פלאט
משה פסקר	אלעד מורגנשטרן	דפנה שחם	דנה הלר	ניר רוזנר	בנימין חורף
מזי אוחיין	רון אשכנזי	מרים פרידמן	עדי טל	אסף מסיקה	יורן גיל
דניאל רחנבליט	דפנה רו	איתמר ליפנר	יוליה לזבין	לירון הכהן	אסף אילון
ניצן פישר-קונפורטי	שרה חבר	ריקי ניומן	יהושע ליברמן	גיא פורר	דניאל מרקוביץ
ויקטוריה סאבו	ארו ליבוביץ	רוני אוסבורן	ליאת פילרסדורף	עזרא גרוס	אדריאן דניאלס
דרורה טרופ	אילן אקוקה	אורטל זנוורי	אורלי רוטנברג	דוד רונס	יובל שלהבת
	שלומית בוקיה	רעות ששון	אבי אנושי	אלי גרינבאום	יעקב בן-שטרית
	יהונתן כהן	יהושע הירש	שי פחיתה	לי מאור	פיטר שוגרמן
	דוד שמולביץ	רועי ששון	מיכאל קרן	נמרד ורומן	בן שנדלר
	תאיר צ'רבקובסקי	שיר אשכול	סיון גילרון דותן	גיא שגיב	בעז פייז
	אופיר דגן	ניר רודניצקי	נפתלי ניר	מיכה טולמן	יורי קרייסברג
	יעל מרטיק חנן	נועה סלבין	תומר בר-נתן	שני רפפורט	סיימון וינטרוב
	דב ארמן	גיא פטאל	יואל ברוכין	ליאור גלבד	

תל אביב | 30 במאי 2018

לכבוד

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

קרית עתידים, מגדל עתידים (בניין 8), ת.ד. 58177

תל אביב 6158101

א.ג.נ.,

הנדון: תשקיף של נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ (להלן: "החברה") בעניין רישום למסחר של 1,174,532,000 ₪ ע.נ.

של אגרות החוב (סדרה ד') וכן תשקיף מדף (להלן: "התשקיף")

בהתאם לבקשתכם, הרינו לחוות את דעתנו כדלקמן:

1. הזכויות הנלוות לניירות הערך הכלולים בתשקיף תוארו בו נכונה.
2. חברתכם מוסמכת להציע את ניירות הערך המוצעים בתשקיף בצורה המוצעת.

3. הדירקטורים של החברה נתמנו כדין ושמותיהם נכללים בתשקיף.

אנו מסכימים כי חוות דעתנו זו תיכלל בתשקיף.

בכבוד רב,

שי מרגלית, עו"ד

אסף מסיקה, עו"ד

גיל אורן, עו"ד

יגאל ארנון ושות' - עורכי דין

10.2. **הוצאות בקשר להצעת ניירות הערך והנפקתם**

סך כל הוצאות ההנפקה הקשורות לעריכת תשקיף זה ופרסומו עומדות על סך של כ- 600,000 ₪.

10.3. **עיון במסמכים**

העתקים מתשקיף זה, מהדו"חות, מהאישורים ומחוות הדעת, המוזכרים בתשקיף זה, וכן ממסמכי ההתאגדות של החברה, עומדים לעיון במשרדה הרשום של החברה בשעות העבודה הרגילות ובתיאום מראש.

כמו כן, ניתן לעיין בתשקיף זה באתר האינטרנט של רשות ניירות בכתובת:

<https://www.magna.isa.gov.il>

ובאתר האינטרנט של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ בכתובת:

<http://maya.tase.co.il/bursa/indeximptoday.htm>

פרק י"א - חתימות

החברה:

נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

_____

חברי הדירקטוריון:

איתן פדן

_____

שי פרמינגר

_____

יחזקאל ליפשיץ

_____

שארבל שחאדה

_____